

בעניין שבין:

התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר 580178697
ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר אליעד שרגא ו/או תומר נאור ו/או רחל אל-
שי רוזנפלד ו/או רותם בבלי-דביר ו/או תמר באום ו/או אורי הס
ו/או סתיו לבנה-להב ו/או טלילה דביר ו/או עדן בויס ו/או יעל
בלוך ו/או איל קלסקין ו/או לירז גנון ו/או ענת ברמן ו/או אילאיל
גביזון ו/או איל גלזר

מרח' יפו 208 ירושלים, ת.ד. 36054 ירושלים 91043
טל': 02-5000073 ; פקס: 02-5000076 ;
דוא"ל: office@mqg.org.il

העותרת

- נ ג ד -

1. פרופסור אמיר ירון, נגיד בנק ישראל
2. מר דני אחיאשזילי, המפקח על הבנקים
מרח' בנק ישראל 2, קריית בן גוריון, ירושלים
טל': 02-655-2211 ; פקס: 02-652-8805
3. עו"ד מיכל כהן, הממונה על התחרות
ע"י ב"כ עוה"ד מפרקליטות המדינה
משדרות וולפסון 2, קריית הממשלה
ירושלים, ת"ד 49029, מיקוד 9149001
טל': 073 ; פקס: 02-6467011
דוא"ל: HJC-dep@justice.gov.il
4. ישראל כרס בע"מ, ח.פ. 510706153
מרח' בר כוכבא 12, ת"ד 2025, בני ברק
טל': 03-689-5166 ; פקס: 03-689-5374
דוא"ל: ykweller@isracard.co.il
5. מר יצחק שרון (תשובה), ת.ז. 043480003
מרח' אבא אבן 19, הרצליה פיתוח
6. קבוצת דלק בע"מ, ח.פ. 520044322
מרח' אבא אבן 19, הרצליה פיתוח
טל': 09-863-8444 ; פקס: 09-885-4955
דוא"ל: leorapl@delek-group.com

המשיבים

עתירה דחופה למתן צו על תנאי

וצו ביניים, ובקשה לדיון דחוף

מוגשת בזאת עתירה לבית המשפט הנכבד בעניין היתר שליטה שנתנו המשיבים 1-2 (נגיד בנק ישראל והמפקח על הבנקים) למשיבים 5-6 (מר יצחק תשובה וקבוצת דלק בע"מ), לרכישת השליטה במשיבה 4 (חברת ישראלכרט בע"מ), באמצעות רכישת 40% ממניותיה. זאת, בניגוד לדין ולהנחיותיו של בנק ישראל עצמו.

כל ההדגשות בעתירה זו נוספו על-ידי הח"מ, אלא אם כן נכתב אחרת.

והכל, כפי שיפורט להלן :

א. הסעדים המבוקשים

בית המשפט הנכבד מתבקש להוציא תחת ידיו את הצווים הבאים :

א.1. צו על תנאי

1. בית המשפט הנכבד מתבקש ליתן צו על תנאי כנגד המשיבים 1-2, המורה להם לבוא וליתן טעם **מדוע לא תבוטל החלטתם מיום 9.7.2025, המאשרת את רכישת השליטה בחברת ישראלכרט (המשיבה 4) על ידי מר יצחק תשובה וקבוצת דלק שבשליטתו.** זאת, מהטעמים הבאים, העומדים כל אחד בפני עצמו ובמצטבר :

1.1. לנוכח כך שההחלטה חורגת במידה קיצונית ממתחם הסבירות, לאור העובדה שלא ייחסה משקל מספק (אם בכלל) לסוגיות הנוגעות ביושרו וניקיון כפיו של מר תשובה, כפי שמתבטאים בהתנהלותו לאורך השנים, כנדרש בהתאם לסעיף 6(2) לחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981, ולפרשנות שניתנה לו בהנחיות ונהלי בנק ישראל ;

1.2. לנוכח כך שההחלטה חורגת במידה קיצונית ממתחם הסבירות, לאור העובדה שלא ייחסה משקל מספק (אם בכלל) לסוגיות הנוגעות בטובת הציבור, כנדרש בהתאם לסעיף 6(5) לחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981, ובפרט לסוגיות הנוגעות בצמצום הריכוזיות הכלל-משקית ולנסיגה שההחלטה גוררת מהרפורמות המבניות שנערכו במשק בעשור האחרון ;

1.3. לנוכח החשש הכבד כי ההחלטה נעשתה על בסיס תשתית עובדתית לקויה וחסרה, וזאת נוכח העובדה שהמשיבים 1-2 לא נועצו בוועדה לצמצום ריכוזיות, שהוקמה מכוח החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, תשע"ד-2013, ושהוסמכה לחוות דעה בעניינים הנוגעים בריכוזיות כלל משקית ; זאת, על אף השלכותיה כבדות המשקל של העסקה שאושרה ;

1.4. לנוכח העובדה כי החלטת המשיבים 1-2 ניתנה בלא כל נימוק, באופן החותר תחת חובותיהם המינהליות של המשיבים, ובאופן המעורר חשש כי ההחלטה ניתנה באופן שרירותי, ולמצער מבלי שאיזנה כראוי בין השיקולים השונים.

2. לחלופין, מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן צו על תנאי, המורה למשיבים לבוא ולנמק מדוע לא תוחזר ההחלטה בדבר הענקת היתר השליטה למר תשובה וקבוצת דלק לדיון בבנק ישראל, אשר יכלול היועצות עם הוועדה לצמצום ריכוזיות, ואשר ההחלטה שתתקבל במסגרתו

תפורסם תוך פירוט הנימוקים והשיקולים שעמדו בבסיסה, כנדרש בהחלטה כה מהותית.

2. צו ביניים, ולחלופין צו ביניים ארעי

3. העותרים יבקשו מבית המשפט הנכבד להוציא מלפניו צו ביניים, ולחלופין צו ביניים ארעי עד לדיון בעתירה, המורה למשיבים 1-2 להודיע על הקפאת ההיתר שניתן במסגרת הודעתם מיום 9.7.2025, ולהבהיר כי השלמת עסקת הרכישה של חברת ישראלכרט על-ידי קבוצת דלק ומר תשובה, מותנית בהכרעת בית המשפט הנכבד בהליך זה, וכי כל מהלך לקידום השלמתה של העסקה לרכישת המשיבה 4 ע"י המשיבים 1-2 שיעשה עד להכרעה בעתירה – נעדר תוקף משפטי. וזאת לנוכח הטעמים הבאים:

3.1. מטרתו של צו ביניים זה היא לעצור את המשך קידומה של עסקת הרכישה עד אשר תוכרע העתירה, על מנת שלא יבוצעו צעדים בלתי-הפיכים, אשר ימנעו מבית המשפט את האפשרות המעשית לדון ולהכריע בעתירה.

3.2. כידוע, סמכות בית המשפט הנכבד ליתן צו ביניים מעוגנת בתקנה 19 לתקנות סדר הדין בבית המשפט הגבוה לצדק, התשמ"ד-1984. מטרת צו הביניים היא לשמר את המצב הקיים עד להכרעה השיפוטית בעתירה, ולמנוע יצירת נזקים בלתי-הפיכים או שקשה יהיה לשנותם [אליעד שרגא ורועי שחר **המשפט המינהלי – סדרי הדין והראיות בבג"צ** כרך חמישי 208-206 (2010); ספרו של א' סאמרלי, **סעדים זמניים**, הוצאת "אוצר המשפט" כרך א', עמ' 3 (2005)].

3.3. בבואו לבחון את השאלה האם להעניק צו ביניים או אם לאו, מאזן בית המשפט הנכבד בין שני שיקולים עיקריים – מאזן הנוחות, וסיכויי העתירה להתקבל, כאשר למאזן הנוחות מעמד בכורה ברור מבין השניים. כך נקבע בבר"מ 8777/06 **מפעלי תחנות בע"מ ואח' נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה טבריה ואח'** (פורסם בנבו 19.11.2006):

"על בית המשפט לשקול בבואו להכריע בבקשה למתן צו ביניים את סיכויי העתירה ואת 'מאזן הנוחות'... שני השיקולים משפיעים האחד על השני... ואולם, אבן הבוחן העיקרית בסופו של יום היא בשיקולי 'מאזן הנוחות'... במסגרת שיקולי מאזן הנוחות יבחן בית המשפט, בין יתר שיקוליו, אם אי מתן הצו יסכל את בירור ההליך העיקרי, וכן יבחן את הצורך לשמר מצב קיים לעומת יצירת מצב חדש בטרם התברר ההליך לגופו".

3.4. בין השיקולים האמורים מתקיים יחס של "מקבילית כוחות", היינו, ככל שסיכויי העתירה גבוהים יותר, כך ניתן למעט בדרישת מאזן הנוחות, ולהיפך [וראו בר"מ 9954/16 **מדינת ישראל משרד החינוך נ' בית הספר יפיע לחינוך ורווחה בע"מ** (פורסם בנבו 3.1.2017)].

3.5. העותרת תטען כי בענייננו, מאזן הנוחות נוטה באופן מובהק לכיוון מתן צו הביניים המבוקש. כך, בעוד שהנזק למשיבים במתן הצו כרוך בהוצאה זניחה ועיכוב קצר בהשלמתה של עסקה (אשר מקודמת מזה חודשים ארוכים ואין להניח שתושפע מעיכוב קצר), אי-מתן הצו ייתר לחלוטין את הדיון בעתירה ויותר על כנו מצב קשה ובלתי סביר, ויביא להגברה משמעותית בריכוזיות במשק, ולהפקדת בטחונות הציבור בידיים לא

מהימנות.

3.6. העותרת עוד כי סיכויי העתירה להתקבל גבוהים, בשל סטייתו הברורה של בנק ישראל מהנחיותיו שלו ובשל המשקל הנמוך שייחס לשיקולים הקבועים בחוק, כמו גם בשל הנזק החמור שעלול להיגרם מאישור העסקה.

א.3. בקשה לקיום דיון דחוף

4. כן תבקש העותרת מבית המשפט הנכבד לקבוע דיון דחוף בעתירה, וזאת לנוכח קידומה המהיר של העסקה לרכישת ישראלכרט, ותוכניות החברה לחלק בהקדם דיבידנדים לבעלי המניות בה כפרי מהשלמת העסקה. כך, על מנת שלא לאפשר קיומו של מצב בלתי הפיך, ועל מנת שלא להביא לעינוי דין, מתבקש בית המשפט לקבוע דיון בהקדם האפשרי.

ב. הצדדים לעתירה

העותרת

5. התנועה למען איכות השלטון בישראל (להלן: "העותרת") היא עמותה, רשומה כדין, תנועה עצמאית ובלתי מפלגתית, המונה כ-75,000 חברים ופעילים רשומים, המובילה זה 35 שנה עשייה ציבורית ומשפטית, בהן חרטה על דגלה שמירה על טוהר המידות בשירות הציבורי, עידוד ערכי שלטון החוק, שירוש נורמות בלתי ראויות במנהל הציבורי והשרשת נורמות ראויות של מנהל ציבורי תקין. במסגרת פעילותה במישור הכלכלי, העותרת עמלה לשמור על הכסף של הציבור, על משאבי הטבע שלו ועל הנכסים שלו, ומהווה "כלב שמירה" על ההתנהלות הכספית והכלכלית של המדינה, ופועלת לפרק את קשרי ההון והשלטון, להבטחת האינטרס הציבורי.

המשיבים

6. **המשיב 1 הוא פרופסור אמיר ירון, המכהן כנגיד בנק ישראל**, מכוח סעיף 6 לחוק בנק ישראל, תשי"ע-2010 (להלן: "הנגיד" ו-"חוק בנק ישראל" בהתאמה). הנגיד עומד בראש בנק ישראל, הבנק המרכזי של המדינה, שבין יתר מטרותיו המנויות בחוק להסדיר ולפקח על פעילות מערכת הבנקאות. מכוח סעיף 36 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הבנקאות"), לנגיד נתונה הסמכות לתת היתר למי שמבקש לשלוט או להחזיק באמצעי שליטה ב-"נותן שירותי תשלום יציבותי" כמשמעו בחוק. מכוח סמכותו זו, ביום 9.7.2025 פרסם בנק ישראל כי הנגיד והמפקח על הבנקים (המשיב 2) הודיעו על החלטה להעניק למר יצחק תשובה (המשיב 5) היתר שליטה בחברת ישראלכרט (המשיבה 4) באמצעות חברת דלק (המשיבה 6). החלטה זו היא מושא העתירה דנן.

7. **המשיב 2 הוא מר דניאל אחיאשוילי, המכהן כמפקח על הבנקים**, מכוח סעיף 5 לפקודת הבנקאות, 1941 (להלן: "המפקח על הבנקים"). תפקידה של יחידת הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל היא לפעול לקידום טובתו של הציבור תוך שמירה על יציבותה והגינותה של המערכת הבנקאית ולעידוד התחרות בה. כאמור בהודעת בנק ישראל מיום 9.7.2025, הנגיד והמפקח על הבנקים הודיעו למשיב 5 על החלטתם להעניק לו היתר השליטה במשיבה 4, וזאת לאחר ש-

”הפיקוח על הבנקים סיים את תהליך בדיקת בקשתו”.

8. **המשיבה 3 היא עו”ד מיכל כהן, המכהנת כממונה על התחרות**, מכוח סעיף 41 לחוק התחרות הכלכלית, תשמ”ח-1988 (להלן: **”הממונה על התחרות”** ו-**”חוק התחרות”** בהתאמה), וכן יושבת בראש הוועדה לצמצום הריכוזיות, שהוקמה מכוח סעיף 40 לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, תשע”ד-2013 (להלן: **”חוק הריכוזיות”**). בהתאם לדיווח חברת ישראל כרט (המשיבה 4), ביום 13.3.2025 נתנה הממונה על התחרות אישור למיזוג בין המשיבות 4 ו-6, בהתאם לנדרש לפי סעיף 20(ב) לחוק התחרות.

9. **המשיבה 4 היא חברת ישראל כרט בע”מ** (להלן: **”ישראל כרט”**), אחת משלוש חברות כרטיסי האשראי הפועלות כיום בישראל, **והגדולה שבהן**. ישראל כרט מפעילה למעלה מ-4.6 מיליון כרטיסי אשראי, ומנהלת תיקי אשראי של פרטים ועסקים קטנים בשווי למעלה מ-10 מיליארד שקלים. ישראל כרט היא **”נותן שירותי תשלום יציבותי”** כהגדרת מונח זה בחוק הבנקאות, ועל כן פעילותה מפוקחת על ידי המפקח על הבנקים ושליטה בה כפופה לקבלת היתר מנגיד בנק ישראל.

10. **המשיב 5 הוא מר יצחק שרון (תשובה)** (להלן: **”תשובה”**), שהוא בעל השליטה וכן מכהן כדירקטור בחברת דלק (המשיבה 6). מר תשובה הוא מאנשי העסקים הבולטים והמוכרים לכל בית בישראל. לאורך השנים מר תשובה, וחברות שבשליטתו, פעלו במגוון ענפים במשק הישראלי, לרבות תחומי האנרגיה, תשתיות, נדל”ן ועוד. לאורך השנים, נקשר שמו של מר תשובה בשורת כשלים ושערוריות עסקיות ובמנהל תאגידי בעייתי, אשר הובילו בחלקן להסדרי חוב מרחיקי לכת על חשבון נושיו, לרבות כספי הציבור הרחב.

11. **המשיבה 6 היא חברת קבוצת דלק בע”מ** (להלן: **”קבוצת דלק”**), חברה ציבורית הפועלת בתחומי הגז והנפט, זיקוק, התפלה, ועוד, שנסחרת בבורסה לניירות ערך לפי שווי שוק של מעל ל-12.8 מיליארד ש”ח. במשך שנים רבות נשלטה החברה ע”י קבוצת אי די בי לפיתוח בע”מ, עד אשר מר תשובה רכש את השליטה בה בשנת 1998. גם כיום החברה נשלטת על ידי מר תשובה, המחזיק מעט מעל 50% מזכות ההצבעה בחברה.¹ בחודש פברואר 2025 ישראל כרט וקבוצת דלק חתמו על הסכם למכירת כ-40% מהון המניות של ישראל כרט לקבוצת דלק, כך שזו תהפוך לבעלת השליטה בה. זאת, בכפוף למתן היתר שליטה מנגיד בנק ישראל.

ג. מבוא

12. עניינה של עתירה זו בהחלטת נגיד בנק ישראל והמפקח על הבנקים להעניק היתר שליטה למר תשובה באמצעות חברת דלק היתר שליטה בחברת ישראל כרט, היא חברת כרטיסי האשראי הגדולה במדינה ומי שמוגדרת על פי דין **”נותן שירותי תשלום בעל חשיבות יציבותית”**.

13. החלטה זו חתמה מירוף ארוך לרכישת חברת ישראל כרט על ידי בעלי הון שונים, על ידי הענקתה למר יצחק תשובה – בעל הון מוכר ובולט בזירה הציבורית בישראל מזה כ-30 שנה, אשר באמצעות חברת דלק שבשליטתו פעל ופועל בתחומים רבים במשק הישראלי. עד לאחרונה אף

¹ כך על פי הפרסום באתר הבורסה לניירות ערך בתל אביב (מאיה), מעודכן ליום 16.7.2025. [זמין כאן](#).

הוגדר מר תשובה באופן רשמי, באמצעות קבוצת דלק, כגורם ריכוזי משמעותי, בשל החזקותיו ופעילותו המרובה בתחומי התשתיות והאנרגיה.

14. ואולם, דרכם של מר תשובה וקבוצת דלק להצלחה לא הייתה חפה מקשיים. לאורך השנים הצטברו עדויות, תלונות ואף החלטות שיפוטיות, אשר העלו חששות כבדים ביותר באשר ליכולתו והתאמתו של מר תשובה להיות בעל שליטה בחברות ציבוריות, ששוב ושוב נראה היה שהוא עושה בהן כבשלו; שוב ושוב הועלו טענות לשימוש של מר תשובה בכספי המשקיעים בחברות הציבוריות לקידום אינטרסים אישיים שלו, לרבות מינוי מקורבים והאדרת שמו; שוב ושוב הועלו טענות (שמר תשובה אף נאלץ לשלם בגין) לאי סדרים תאגידיים בחברות שבשליטתו והפרת חובות גילוי; שוב ושוב נאלצו נושיו – ובראשם ציבור המשקיעים הישראלי בכללותו, באמצעות הגופים המוסדיים – לעמוד מול שוקת שבורה כאשר הסדרי חוב שונים אישרו למר תשובה למחוק חובות בגובה מיליארדי שקלים.

15. במצב דברים זה, נראה שהחלטה מינהלית להענקת היתר שליטה למר תשובה בחברת ישראלכרם – חברת האשראי הגדולה במשק, המנהלת את תיקיהם של מיליוני אזרחים ועסקים בגובה מעל 10 מיליארד שקלים – נגועה בפגמים מינהליים קשים. החלטה זו לוקה בחוסר סבירות קיצוני, והיא אינה מאזנת כנדרש בין השיקולים השונים שהיה על בנק ישראל לשקול, ובהם התאמתו של מר תשובה להחזיק בחברה כה חשובה, ניקיון כפיו ויושרו; היא אינה מייחסת די משקל לשאלת טובת הציבור, הצורך הדוחק לשמר את מגמת פירוק מוקדי הכוח הפיננסיים עליה עמלה המדינה בעשורים האחרונים, ולהימנע מיצירת בעלי שליטה בחברות פיננסיות ציבוריות (ובייחוד בעלי שליטה ששליטתם אינה הולמת את מידת השקעתם, והם מחזיקים במיעוט מניות החברה) – למעשה, מתעוררת שאלה שמא שיקולים אלו נשקלו כלל על ידי המשיבים.

16. ההחלטה אף התקבלה בהיעדר תשתית עובדתית מספקת, משנראה שהמשיבים נמנעו מהיוועצות עם הוועדה לצמצום הריכוזיות במשק. ממילא, ההחלטה פורסמה מבלי שניתנו לה כל נימוק או הסבר, כך שהציבור הישראלי נותר תוהה מדוע מופקדים נכסיו בידי גורם שמהימנותו מוטלת בספק, ושאותו ציבור כבר נאלץ לחלצו בעבר מחובות אליהם נקלע, באופן שלכאורה אינו הולם את השיקולים שהתווה המחוקק בעניין.

17. לפיכך, בשל היותה החלטה החורגת באופן קיצוני ממתחם הסבירות; בשל היותה החלטה מנהלית שהתבססה על תשתית עובדתית לקויה; ובשל היותה החלטה מנהלית קרדינלית שנותרה בלתי מנומקת – מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן צו על תנאי כמבוקש ברישא לעתירה זו, ולעשותו למוחלט. כן מתבקש בית המשפט ליתן צו ביניים או צו ארעי, אשר יקפיאו את מצב הדברים הקיים, וימנעו את היווצרותם של נזקים בלתי הפיכים הכרוכים בהשלמת העסקה, על משמעויותיה הניכרות לכלכלת ישראל.

ד. התשתית העובדתית

18. כאמור, עניינה של עתירה זו בהחלטת בנק ישראל מיום 9.7.2025 להעניק למר יצחק תשובה, באמצעות חברת דלק, היתר שליטה בענקית הפיננסים ישראלכרט. כפי שיובהר בהמשך, היתר זה מאפשר לדלק וישראלכרט להשלים הסכם ההשקעה, אשר יוביל לריכוז כוח כלכלי אדיר בידיים שאינן מתאימות לכך. זאת, תוך חריגה מהוראות החוק, ממתחם הסבירות וממנהגו של בנק ישראל בעבר.

העתק הודעת בנק ישראל מיום 9.7.2025 בדבר ההחלטה לאשר למר תשובה לשלוט בישראלכרט מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/1

19. ואולם, על מנת לעמוד על מלוא השלכותיה של העסקה ואישורה על שוק ההון הישראלי ועל המשק בכללותו, יש לבחון אותה לאור ראייה רחבה על התפתחויות חשובות מבניות שחלו בשוק ההון בעשור האחרון, ואשר ההחלטה למתן היתר השליטה למר תשובה - מסכנת, לפיכך, **העותרת תפתח בסקירת הרפורמות המבניות להפחתת הריכוזיות במשק מן השנים האחרונות**. מבט ממעוף הציפור על רפורמות אלו ובהן ההפרדה בין חברות כרטיסי האשראי לבנקים וחקיקת חוק הריכוזיות, יש בה כדי לשפוך אור על טעמי ההתנגדות של העותרת להיתר שניתן, בפרט בהיבט של החתירה לצמצום הריכוזיות המשקית - מאבק שמדינת ישראל והרגולטורים הכלכליים מובילים, תוך קצירת פירות משמעותיים, מזה שנים ארוכות.

20. לאחר אותה סקירה תמציתית על הרפורמות האמורות, **העותרת תמשיך ותסקור את המירון לרכישת השליטה בישראלכרט בשנים האחרונות, ואת פרטי העסקה מושא העתירה שחתמה אותו**.

21. בהמשך לכך, **העותרת תתאר את פעילותו העסקית של מר תשובה והחברות שבשליטתו, תוך התמקדות בקבוצת דלק**. כפי שהעותרת תראה, מר תשובה וקבוצת החברות שבשליטתו (במישרין או בעקיפין) חלשו לאורך השנים על חלק מהגופים הגדולים והחזקים במשק הישראלי, במגוון ענפים, לרבות פיננסים, אנרגיה, נדל"ן, תשתיות ועוד. בתוך כך, העותרת תציג שורת אירועים בהם מר תשובה וקבוצת דלק הגיעו לחדלות פירעון, ובהם מקרים שנערכו הסדרי חוב ("תספורות") משמעותיים ונמחלו חובות בסכומי עתק לציבור, וכן שלל אינדיקציות מהשנים האחרונות, המלמדות על היבטי ממשל תאגידי לקוי בהתנהלות מר תשובה וקבוצת דלק, המהווים נורות אזהרה בוחקות באשר להתאמתם לשלוט בחברת כרטיסי האשראי הגדולה במשק.

22. לבסוף, העותרת תראה כי טרם הגשת עתירה זו, פעלה כמצוות הדין למצות הליכים מול המשיבים 1 ו-2, שנתנו את ההיתר.

1.ד ברקע לעסקת ישראלכרט-דלק: הרפורמות המבניות להפחתת הריכוזיות במשק

23. ממבט על ניתן לראות את המערכת הכלכלית כבנויה משני רבדים מרכזיים - **המערכת הכלכלית הריאלית** אשר כוללת את הייצור, האספקה והרכישה של הסחורות והשירותים;

והמערכת הכלכלית הפיננסית, אשר עוסקת בניהול והשקעת כספים ואינה מייצרת מוצרים "ממשיים", דוגמת תאגידים בנקאיים, גופים מוסדיים, מבטחים וכד'. תפקידה של המערכת הפיננסית להבטיח "זרימה" של כסף מאלו שכסף נמצא בהישג ידם לאלו הזקוקים לו לצורך פעילותם הריאלית. על רקע דברים אלה, מקובלת התפיסה לפיה מידת הצלחתה של המערכת פיננסית נמדדת על פי יכולתה לספק מענה ראוי לצורכי הכלכלה הריאלית [דלית פלישהקר "רגולציה פיננסית ומוניטרית בישראל" 611, 614, 616-617 **עיוני משפט** מה (2002)].

24. ישראל התאפיינה לאורך שנים רבות ברמת ריכוזיות גבוהה הן ברמת המשק בכללותו (ריכוזיות כלל משקית), והן במערכת הפיננסית, ובפרט בסקטור הבנקאי.

25. על כן, העותרת תפרט בקצרה על שתי רפורמות מבניות שמדינת ישראל אימצה על מנת להתמודד עם ריכוזיות זו, הראשונה היא חקיקת חוק הריכוזיות, שמטרתו להפחית את הריכוזיות הכלל-משקית, והשנייה היא רפורמת שטרום שנועדה לצמצם את הריכוזיות במערכת הבנקאית, בין היתר באמצעות הפרדת חברות כרטיסי האשראי מהבנקים הגדולים.

חוק הריכוזיות – הפרדה בין ריאלי לפיננסי ופירוק הפירמידות

26. כנוכר לעיל, מקובל לערוך הבחנה מתודית בין תאגידים שעיסוקם בתחום הריאלי, לבין תאגידים שעיסוקם בתחום הפיננסי (להלן יכוננו לשם הנוחות: "**תאגידים ריאליים**" ו- "**תאגידים פיננסיים**" בהתאמה).

27. במרץ 2012 פורסמו מסקנות והמלצות 'הוועדה להגברת התחרותיות במשק', שבראשה עמד מר חיים שני (להלן: "**ועדת שני**"), שמטרתה הייתה לבחון את מבנה המשק הישראלי הקיים לשם אמידת השפעתו על רמת התחרותיות והיעילות המתקיימת בו. בנוסף, הוועדה התבקשה להמליץ על צעדים מדיניים אפשריים אשר יהפכו את המשק לתחרותי ומשוכלל יותר. המלצות הוועדה אומצו בתיקוני חקיקה והיוו את הבסיס לחקיקת חוק הריכוזיות בשנת 2013.

העתק דו"ח הוועדה להגברת התחרותיות במשק ("דו"ח שני") מצורף בזאת ומסומן כנספח 2/ע

28. ממצאי הוועדה בדבר הבעייתיות במבנה המשק שהיה קיים באותה העת תוארו היטב בדברי ההסבר להצעת החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ב-2012 [הצעות חוק הממשלה – 706, י"ט בתמוז התשע"ב, 9.7.2012, בעמ' 1084]:

"עמדת הוועדה היא כי המשק בישראל מתאפיין בריכוזיות על-ענפית יתירה בהשוואה לשווקים אחרים ברחבי העולם. ריכוזיות זו מתבטאת, בין השאר, בכך שמספר מצומצם של אנשי עסקים שולט בשיעור ניכר של נכסים ריאליים ופיננסיים במשק. שליטה זו מושגת בחלק ניכר מהמקרים באמצעות קבוצות עסקיות המסודרות במבנה פירמידלי.

המבנה הריכוזי מעורר חשש לפגיעה באיתנות המערכת הפיננסית, לפגיעה בתחרות העסקית ואף לפגיעה בציבור החוסכים, בבעלי מניות המיעוט בחברות הציבוריות ובמחזיקי איגרות חוב בחברות איגרות חוב."

29. במסגרת המלצותיה, פירטה ועדת שני את הצורך לפעולה בשלושה מישורי פעולה נדרשים,

שמצאו את ביטויים בחקיקת חוק הריכוזיות: הראשון, הסדרת החלוקה של נכסי הציבור באופן שיצמצם פגיעה בתחרות ויפחית את הריכוזיות; השני, הצורך בהפרדה בין "גופים ריאליים משמעותיים" לבין "גופים פיננסיים משמעותיים"; השלישי, הגבלת שליטה באמצעות במבנה פירמידלי (שליטה באמצעות "שרשור" חברות).

30. מפאת חשיבותן של שתי ההמלצות האחרונות לענייננו, להלן נעמוד עליהן בתמצית.

31. כפי שעמדה על כך ועדת שני, מתקיים מגוון של ניגודי עניינים פוטנציאליים כאשר יש החזקה משותפת של נכסים ריאליים ופיננסיים על ידי אותו בעל שליטה, אשר **"עוגעים להעברת מידע בין הגוף הפיננסי והתאגיד הריאלי, מניעת אשראי מהמתחרים של התאגיד הריאלי, מימון צולב בין שני בעלי שליטה של פעילות ריאלית ופיננסית ועלולים אף לפגוע ביכולתם של הגופים הפיננסיים למלא כראוי את תפקיד כנציגי ציבור המשקיעים"** [ועדת שני, נספח 2/ע' 7].

32. משכך, הוועדה קבעה כי נוכח הפגיעה הנגרמת מהתממשותם של אותם ניגודי עניינים, על מנת להפחית את הפגיעה במשק יש להגביל שליטה במקביל בתאגידים פיננסיים וריאליים אשר יש להם היקף פעילות משמעותי (שנקבע לפי קריטריונים שונים של סך נכסים והיקף אשראי).

33. המישור השני שוועדת שני עמדה על החשיבות לטפל בו נגע לבעיות הנובעות מהריכוזיות במשק, שהתבטאה בין היתר בכך שקבוצה לא מבוטלת מהחברות הציבוריות שפעלו במשק הישראלי הוחזקו על ידי כ-25 קבוצות עסקיות גדולות. בפרט, ההחזקות אופיינו במבנה פירמידאלי – מצב בו חברה שולטת על חברה אחרת בשרשור החזקות. על רקע המצב ששרר במשק באותן שנים, הוועדה מצאה שהשוק הישראלי התאפיין ב-**"מציאות בה מעטים שולטים במבנים גדולים, מורכבים וממונפים, בעיקר באמצעות כספם של אחרים"** [דו"ח ועדת שני, בעמ' 9].

34. ועדת שני עמדה בהרחבה על הסיכונים הנובעים ממבנה החזקות פירמידלי, הן למשקיעים והן למשק בכללותו, ובראשם שמבנה פירמידאלי מייצר פער משמעותי בין הבעלות לבין השליטה, שכן הוא מאפשר לרכוש שליטה על מרבית החברות בהשקעה יחסית מועטה של הון. מבנה זה מוליד את אותה בעיה המכונה **"בעיית הסוכן"**, שלה פוטנציאל לפגוע ביעילות השווקים ובאינטרס הציבורי הרחב. בנוסף, פער זה בין בעלות לשליטה מייצר גם את בעיית "הסיכון המוסרי", שכן הוא מעודד את בעלי השליטה ליטול סיכונים מופרזים. כפי שכתבה הוועדה בלשונה: **"היכולת לשלוט במבנים מורכבים של חברות באמצעות השקעה מועטה יחסית בהן, מעוררת חששות משמעותיים לפגיעה במשקיעים, פגיעה בתחרותיות ובפגיעה ביציבות המשקית"** [דו"ח ועדת שני, בעמ' 10].

35. על מנת להתמודד עם הבעיות האמורות, ועדת שני המליצה לאמץ בחקיקה הגבלה לפיה תותר החזקה בחברות ציבוריות או בחברות אגרות חוב במבנה פירמידלי בין שתי שכבות לכל היותר. בנוסף, הוועדה המליצה כי על החברות האמורות המצויות בשכבה השנייה של הפירמידה יוחלו כללי ממשל תאגידי נוספים [שם, בעמ' 19].

36. המלצות ועדת שני אומצו על ידי ממשלת ישראל בהחלטת ממשלה שהתקבלה ביום 22.4.2012, שקראה להביא במהירות האפשרית תזכיר חוק ליישום המלצותיה [בסעיף 2 להחלטת הממשלה].

העתק החלטת ממשלה מספר 4559 מיום 22.4.2012 שכותרתה "אימוץ דו"ח הוועדה להגברת התחרותיות במשק" מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/3

37. בהתאם, ביום 11.12.2021 התקבל חוק הריכוזיות, שיישם את המלצות ועדת שני בשינויים מסוימים. להלן נעמוד על עיקרי הוראות החוק, הרלוונטיות לענייננו [להרחבה ראו: "תיאור וניתוח של יישום חוק הריכוזיות והשפעותיו הכלכליות על המשק" **מרכז המחקר והמידע של הכנסת** (פברואר 2020),² בע"מ 10-13]:

חוק הריכוזיות כולל שלושה פרקים עיקריים, בהתאמה לרוח המלצות ועדת שני. תחילה, פרק ב' של החוק עוסק בהסדרת החובה לשקול שיקולי ריכוזיות כלל משקית ותחרותיות ענפית בתהליכי הקצאה של זכויות בנכסי המדינה; פרק ג' לחוק מסדיר את המגבלות על החזקת חברות במבנה בעלות פירמידלי; פרק ד' לחוק מתמקד בחובה שהונהגה לראשונה להפריד בין השליטה על התאגידים הריאליים המשמעותיים לשליטה על התאגידים הפיננסיים המשמעותיים.

38. עוד חשוב לציין כי במסגרת חוק הריכוזיות הוקמה **הוועדה לצמצום הריכוזיות** (סעיף 40 לחוק), שבראשה עומדת הממונה על התחרות, ויחד עימה חברים המנהל הכללי של משרד האוצר או ראש אגף במשרד האוצר ששר האוצר מינה, וראש המועצה הלאומית לכלכלה או אחד מסגניו אם ראש הממשלה מינה אותו. חוק הריכוזיות הקנה לוועדה סמכויות שונות ובהן היא גיבוש ופרסום רשימות של אותם התאגידים הפיננסיים והריאליים המשמעותיים (וכן, רשימת הגופים המחזיקים זכויות בתשתיות חיוניות במשק) (להלן יכוננו כולם: "**גורמים ריכוזיים**") [סעיף 4 לחוק]. כמו כן, **הוועדה משמשת כגורם מייצע לשקילת שיקולי ריכוזיות כלל משקית, ונקבעה חובה להתייעץ עימה במקרה בו מאסדר מבקש להקצות נכסים ציבוריים לגורמים ריכוזיים במשק** [סעיף 5 לחוק].

39. כפי שיובהר בהמשך, הן קבוצת דלק והן ישראל כרטיס נכללו במשך שנים ברשימות הגורמים הריכוזיים, ולעמדת העותרת לעובדה זו חשיבות רבה להבנת ההשפעה הצפויה של העסקה על הריכוזיות במשק.

40. כעת, משסקרנו את הוראות חוק הריכוזיות וחשיבותו ביצירת רפורמה מיטיבה למבנה המשק הישראלי, נבקש לחדד את חשיבותו לענייננו בעתירה דנן.

ועדת שטרם – הפרדת חברות כרטיסי האשראי מהבנקים

41. המערכת הפיננסית בישראל מורכבת משני חלקים: **הסקטור הבנקאי**, שהוא חלק הארי של המערכת הפיננסית; ו**הסקטור החוץ-בנקאי**, הכולל גופים פיננסיים שאינם "בנק", ובהם חברות כרטיסי אשראי.

42. **בישראל, המערכת הפיננסית – והסקטור הבנקאי בפרט – מתאפיינים ברמת ריכוזיות גבוהה וחריגה.** רמת ריכוזיות זו איננה תופעה חדשה כי אם קושי עימו מדינת ישראל מנסה להתמודד מזה שנים ארוכות.

43. למעשה, המערכת הבנקאית בכללותה נשלטת באופן כמעט מוחלט על ידי חמש קבוצות

² המחקר זמין במרשתת: [כאן](#).

בנקאיות גדולות: לאומי, הפועלים, מזרחי-טפחות, דיסקונט והבינלאומי הראשון. הקבוצות הללו מחזיקות יחד כ-97% מסך הנכסים של מערכת הבנקאות וחברות כרטיסי האשראי, ומשכך השפעתן המשמעותית על השוק הפיננסי. בפרט, שתי הקבוצות הגדולות – לאומי והפועלים – מחזיקות יחד כ-54% מסך נכסי המערכת, כלומר שולטות במחצית מהשוק [ראו: "מערכת הבנקאות בישראל – סקירה שנתית לשנת 2024" **הפיקוח על הבנקים** (19 במאי 2025), בעמ' 13 (להלן: "מערכת הבנקאות בישראל")].

העתק סקירת מערכת הבנקאות בישראל לשנת 2024, עמ' 13-14 מצורף בזאת ומסומן כנספח 4/ע

44. נוכח מצב דברים זה, המגמה המרכזית ברגולציה הפיננסית של עשרות השנים האחרונות היא קידום מהלכים שמטרתם הפחתת הריכוזיות הגבוהה בסקטור הבנקאי, אשר באה לידי ביטוי הן בתחרות בין הבנקים לבין עצמם, הנובע מהמבנה האוליגופולי של הענף, והן בתחרות של הבנקים למול גופים פיננסיים חוץ-בנקאיים. משכך, הוקמו מאז שנות ה-90 של המאה הקודמת מספר ועדות שעסקו בריכוזיות היתרה של תחום הבנקאות והפיננסיים בישראל.

45. מפאת קוצר היריעה, העותרת לא תתיימר להרחיב בעתירה זו על עבודתן החשובה של כל אותן ועדות, והשינויים שהן חוללו במערכת הפיננסית, כי אם **להפנות זרקור לתמורה החשובה שחלה ביחס להפרדת חברות כרטיסי האשראי מהבנקים הגדולים**. זאת, בשל משקלה החשוב של הפרדת כרטיסי האשראי מהבנקים לעניין עסקת ישראלכרט-דלק.

46. עד לפני כעשור, שלוש חברות כרטיסי האשראי הפועלות בישראל, נשלטו כל אחת על ידי בנק אחר, ולענייננו: עד שנת 2019 נשלטה חברת ישראלכרט על ידי בנק הפועלים.

47. בקיצור נמרץ נציין כי פעילותן של חברות כרטיסי האשראי, וישראלכרט בהן, מתמקדת בשני תחומי פעילות עיקריים: הנפקה וסליקה. כרטיס אשראי הוא סוג אחד של אמצעי תשלום מסוג "כרטיסי חיוב", אותם חברות האשראי מנפיקות, והוא מאפשר רכישת מוצרים או שירותים ללא תשלום מיידי, כי אם נטילת אשראי מהחברה באמצעות סליקת אשראי. על כן, חברות האשראי בישראל מנהלות היקפי אשראי צרכני או עסקי במיליארדי שקלים.

48. על חשיבות פעילותן של חברות כרטיסי האשראי בישראל במגזר הפיננסי, ניתן ללמוד מהעובדה בסוף שנת 2024 היו בישראל כ-11.4 מיליון כרטיסי חיוב פעילים [להרחבה על חברות כרטיסי האשראי ראו: **מערכת הבנקאות בישראל**, בע"מ 119-127].

49. ביוני 2015 הוקמה 'הוועדה להגברת התחרות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים', שבראשה עמד מר דרור שטרום, מי שבעבר כיהן כממונה על התחרות (בשמו הקודם: הממונה על ההגבלים העסקיים). מסקנותיה הסופיות של הוועדה (שלהלן תכונה: "**ועדת שטרום**") פורסמו בספטמבר 2016, והן עסקו, בין היתר, בצורך להפריד את השליטה בחברות כרטיסי האשראי מהבנקים הגדולים (לאומי והפועלים).

50. ועדת שטרום מצאה שמכיוון שחברות כרטיסי האשראי נמצאות בבעלות הבנקים הגדולים, בפועל הן אינן מתחרות עם הבנקים בשוק האשראי. כפועל יוצא מכך, הוועדה המליצה להפרידן וזאת במטרה להגביר את התחרות בתחום האשראי, כך שהאשראי החוץ-בנקאי יהווה איום תחרותי על האשראי הבנקאי, השולט בתחום האשראי הקמעונאי. במילים אחרות, **הציפייה**

הייתה כי חברות האשראי שיופרדו מן הבנקים ייהפכו, ביום מן הימים, לתאגידים בנקאים בעצמן ויפתחו את התחרות במערכת הבנקאית.³

העתק העמודים הרלוונטיים מתוך דו"ח ועדת שטרות מצורף בזאת ומסומן כנספח 5/ע

51. יישום המלצות ועדת שטרות נעשה, בין היתר, באמצעות חקיקת החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז – 2017. בחוק נקבעו הוראות בדבר הפרדת חברות כרטיסי האשראי שהיו בבעלות בנקים בעלי היקף פעילות רחב (בנקים שסך נכסיהם גבוה מ-20% מסך הנכסים במערכת הבנקאות – בפועל, ההוראות חלו על בנק הפועלים ובנק לאומי).

52. בהמשך לחובת ההפרדה האמורה, בפברואר 2019 נמכרה חברת לאומי קארד בע"מ (כיום מקס איט פיננסים בע"מ) לידי קרן ורבורג פינקוס, קרן השקעות פרטיות אמריקאית. למען שלמות התמונה יוער כי מאז שנת 2023 עברה החברה לשליטתה המלאה של חברת הביטוח כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ.

53. **בשנת 2019 הופרדה ישראלכרט מבנק הפועלים, הונפקה בבורסה והפכה לחברה ציבורית עצמאית ללא גרעין שליטה.**

54. אמנם, כמעט עשור חלף מאז פורסם דו"ח ועדת שטרות מבלי שחזונו התממש במלואו – הפרדת חברות כרטיסי האשראי מהבנקים והפיכתן לבנקים בעצמן כדי להגביר את התחרות. אולם, הרגולטורים הפיננסיים בישראל עדין פועלים לאמץ צעדים שיובילו לכך.

55. **לפיכך, ישראלכרט היא מועמדת טבעית להיות בנק בעתיד, ולכן מתן אישור שליטה בה עשוי לתת לשולט בה לשלוט בעתיד גם בתאגיד בנקאי, על כל ההשלכות הטמונות בכך** [ראו: "דוח הביניים של הצוות לבחינת מתווה למתן רישיון בנק לגופים חוץ-בנקאיים" **בנק ישראל** (אוקטובר 2024) בע"מ 4-5].

2.ד. עסקת רכישת השליטה בישראלכרט על ידי קבוצת דלק

56. כנזכר לעיל, ישראלכרט הפכה לחברה ציבורית באפריל 2019, וניירות הערך שלה נסחרים בבורסה לניירות ערך בתל-אביב [כך על פי הצהרתה, ראו: "דוח שנתי – לשנת 2024" **ישראלכרט בע"מ והחברות המאוחדות שלה** (11 במרץ 2025), בעמ' 10]. נכון ליום 23.7.2025, שווי השוק המוערך שלה לפי אתר הבורסה לניירות ערך בתל אביב הוא כ-4.5 מיליארד ש"ח. **חשוב מכך – חברת ישראלכרט מפעילה למעלה מ-4.6 מיליון כרטיסי אשראי של אזרחים ועסקים בישראל, ומנהלת שוק אשראי בגובה למעלה מ-10 מיליארד שקלים.**

העתק דוח שנתי לשנת 2024 של ישראלכרט, עמ' 14-10 מצורף בזאת ומסומן כנספח 6/ע

57. מאז יצאה מידי בנק הפועלים, ומזה מספר שנים, ישראלכרט מהווה יעד אטרקטיבי לניסיונות השתלטות על ידי חברות ופרטים חזקים במשק, ולאורך הזמן היא קיבלה מספר רב של הצעות לרכישת השליטה בה. בין היתר שחקנים משמעותיים במשק הישראלי ניסו לרכוש בה שליטה בשנים האחרונות, ובהם ניתן לציין את חברת הביטוח הראל השקעות בביטוח ושרותים

³ דו"ח הוועדה המלא זמין במרשתת כאן.

פיננסיים בע"מ (להלן: "הראל"); חברת התעופה אל על נתיבי אויר לישראל בע"מ; חברת הביטוח מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "מנורה"); בנק ירושלים; ועוד.

העתק כתבות בנושא ניסיונות לרכישת השליטה בישראלכרט מצורף בזאת ומסומן כנספח 7/ע

58. המדובר במירוץ רכישה מהתחרותיים שנראו במשק בשנים האחרונות, שכלל תפניות ושינויים רבים. בפרט, בפברואר 2023 נחתם הסכם מיזוג בין ישראלכרט לבין הראל, חברת הביטוח הגדולה ביותר בתחום ביטוחי בריאות הפרט, לפיו הראל תרכוש את מלוא מניות ישראלכרט. אולם, לאחר חתימת אותו הסכם הוא לא יצא לפועל, שכן הוא נבלם על ידי ממלא מקום הממונה על התחרות, אשר התנגד למיזוג האמור מטעמים של פגיעה משמעותית בתחרות ובציבור [ראו: נימוקי התנגדות הממונה על התחרות למיזוג בין הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ לבין ישראלכרט בע"מ" רשות התחרות (47.2.2024)].

59. חרף התנגדות רשות התחרות למיזוג בין ישראלכרט לבין הראל, חברות ביטוח נוספות ביקשו להיכנס למרוץ אף הן, ובהן מנורה וחברת הביטוח ווישור גלובלטק בע"מ, המחזיקה באיילון חברה לביטוח בע"מ. באוקטובר אשתקד הגישה מנורה הצעה להשקעה בישראלכרט, במסגרתה מנורה תחזיק בכ-32% מהון המניות המונפק והמופרע של ישראלכרט ובגרעין השליטה בה.

ישראלכרט קיבלה את הצעת מנורה וביום 31.10.2024 נחתם הסכם השקעה. נראה היה כי בכך המרוץ עומד להסתיים, וכי ההסכם יצא לפועל ככל שיתקבלו אישורי הרגולטורים הנדרשים.

העתק הצעת מנורה להשקעה בישראלכרט מיום 10.10.2024 מצ"ב ומסומן כנספח 8/ע

60. ואולם, בחודש דצמבר 2024 נכנסו במפתיע מר תשובה וקבוצת דלק ל-"מירוץ", וביום 12.12.2024 הגישה הצעת השקעה בישראלכרט מטעם דלק.

העתק הצעת השקעה בישראלכרט מטעם קבוצת דלק מיום 12.12.2024 מצורף בזאת ומסומן כנספח 9/ע

61. בתחילת ינואר 2025 בחר דירקטוריון ישראלכרט בהצעתה של קבוצת דלק כהצעה העדיפה, ובהתאם נשלחה למנורה הודעת ביטול להסכם. בהמשך, ביום 20.2.2025 אושרה הצעת דלק בידי האסיפה הכללית של ישראלכרט.

העתק דיווח ישראלכרט על חתימה על הסכם ההשקעה עם דלק מיום 5.1.2025 מצורף בזאת ומסומן כנספח 10/ע ; העתק דיווח ישראלכרט על אישור הסכם ההשקעה עם דלק באסיפה הכללית מיום 20.2.2025 מצורף בזאת ומסומן כנספח 11/ע

62. ביום 13.3.2025 התקבל אישור הממונה על התחרות למיזוג.

העתק דיווח ישראלכרט מיום 16.3.2025 בדבר אישור הממונה על התחרות למיזוג בין ישראלכרט לקבוצת דלק מצורף בזאת ומסומן כנספח 12/ע

63. בתמצית, עיקרי הצעת קבוצת דלק שהתקבלה הייתה כי הקבוצה תרכוש 37% מהון המניות של ישראלכרט, לפי שווי חברה של כ-3.36 מיליארד ש"ח. כמו כן, בכפוף להתקיימות התנאים המתלים בעסקה, הוצע כי דירקטוריון ישראלכרט יחליט על חלוקת דיבידנד בסכום של לפחות

⁴ זמין במרשתת, כאן.

מיליארד ש"ח, עבור בעלי המניות בישראל כרטיס ערב השלמת העסקה (כך שקבוצת דלק לא תהא זכאית לדיבידנד האמור) [נספח ע/9 לעיל].

64. כאמור, בשל היותה של ישראל כרטיס "נותן שירותי תשלום בעל חשיבות יציבותית", שליטה בה דורשת קבלת היתר מנגיד בנק ישראל, בהתאם לסעיף 36 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הבנקאות"). ביום 9.7.2025 פרסמו נגיד בנק ישראל והמפקח על הבנקים הודעה לפיה: "הנגיד העניק את היתר השליטה לאחר התייעצות עם ועדת הרישיונות. היתר השליטה ניתן למר שרון (תשובה), באמצעות קבוצת דלק בע"מ שבשליטתו... לאחר שביום 20 בפברואר 2025 אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות ישראל כרטיס את הסכם ההשקעה עם קבוצת דלק" [נספח ע/1 לעיל].

65. בכך, הודעת בנק ישראל מיום 9.7, מושא עתירה זו, סללה את הדרך להשלמת עסקת הרכישה של ישראל כרטיס על ידי מר תשובה וקבוצת דלק.

66. כך, לאחר הודעת בנק ישראל מיום 9.7.2025 ישראל כרטיס הודיעה כי כעת, משהתקבלה בפברואר החלטת האסיפה הכללית ובחודש מרץ ניתן אישור הממונה על התחרות למיזוג: "התקיימו כל התנאים המתלים, והצדדים יפעלו להשלמת העסקה בימים הקרובים בהתאם להוראות הסכם ההשקעה".

העתק דיווח ישראל כרטיס מיום 9.7.2025 בדבר מתן היתר בנק ישראל לקבוצת דלק לשליטה בישראל כרטיס והתקיימות כל התנאים המתלים לעסקה מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/13

67. בהמשך לכך, ביום 15.7.2025 הודיעה ישראל כרטיס על חלוקת דיבידנד בסכום כולל של כ-1.2 מיליארד שקלים, הצפוי להתקבל ביום 4.8.2025, וזאת במסגרת השלמת רכישת השליטה בחברה על ידי קבוצת דלק. בהמשך לאמור, ביום 16.7.2025 דיווחה ישראל כרטיס בדבר הקצאת מניות בחברה לקבוצת דלק בהתאם להסכם ההשקעה.

העתק הודעת ישראל כרטיס בדבר חלוקת דיבידנד מיום 15.7.2025 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/14; העתק הודעת ישראל כרטיס בדבר הקצאת מניות לקבוצת דלק מיום 16.7.2025 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/15

68. כלומר, מאז ניתן ההיתר האמור, נראה כי דלק וישראל כרטיס דוהרות להשלמת העסקה, ועל כן הדחיפות בעתירה דנן.

69. בחודש מרץ 2021 הוכנסה קבוצת ישראל כרטיס על ידי הוועדה לצמצום הריכוזיות לרשימת הגופים הפיננסיים המשמעותיים "מכיוון שהיא סולקת בעלת היקף פעילות רחב", כלשון הודעת הוועדה. יוער כי כפי שפירטה הוועדה, היכללות של סולק ברשימה מחייבת היקף פעילות רחב, דהיינו אחריות על 20% לפחות מסך העסקאות בכרטיסי אשראי.

העתק הודעת הוועדה לצמצום הריכוזיות מיום 2.3.2021 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/16

70. ישראל כרטיס נכללה במשך ארבע השנים האחרונות ברשימת הגופים הפיננסיים המשמעותיים (2021-2024), ונגרעה מהרשימה לשנת 2025 בחודש פברואר האחרון. אך יוער כי זאת בשל שינוי בדין, שגרע את הקריטריון של סולק בעל היקף פעילות רחב.

העתק הודעת הוועדה לצמצום הריכוזיות מיום 25.2.2025 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/17

71. כנזכר לעיל, גם מר תשובה וקבוצת דלק שבשליטתו, כיכבו גם הם במשך שנים רבות ברשימות הגופים הריכוזיים במשק. קבוצת דלק ומר תשובה נכללו בעבר הן ברשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים והן ברשימת הגופים הריכוזיים, וזאת לאור היקף האשראי שלה והחזקתה במעל למחצית מהפעילות בתחום חיפושי הנפט והגז הטבעי. למעשה, רק בשנת 2024 הם נגרעו מהרשימות לאחר שקבוצת דלק מכרה את החזקותיה במאגר הגז "תמר", ומכיוון שהיקף האשראי שלה הצטמצם.

העתק הודעת הוועדה לצמצום הריכוזיות מיום 13.3.2024 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/18

72. אם כן, ככל שההיתר שנתנו המשיבים 1 ו-2 למר תשובה וקבוצת דלק לרכוש את השליטה בישראלכרט לא יתבטל, משמעות הדבר היא חיבור של שני גופים משמעותיים למדי במשק הישראלי, אף אם לאחרונה הם נגרעו מבחינה פורמאלית מרשימות הגורמים הריכוזיים. על כן, ככל שהעסקה תצא לפועל, צפויות להיות לה השלכות שיכולות להשפיע על הריכוזיות הכללית משקית, ושיקולי התחרות והריכוזיות במשק היו צריכים להישקל בכובד ראש.

3.ד. התנהלות מר תשובה וקבוצת דלק לאורך השנים

ד.3.א. רקע קצר על פעילותו העסקית של מר תשובה לאורך השנים

73. להלן תציג העותרת סקירה קצרה בדבר פעילותו העסקית של מר תשובה, והחברות שבשליטתו, ובהן קבוצת דלק, לאורך השנים. מפאת קוצר היריעה, נעמוד על עיקרי הפעילות הכלכלית והעסקית, למיטב ידיעת העותרת, ונבקש להראות כיצד מר תשובה והקבוצה העסקית שבנה חלשו לאורך השנים, ועודן חולשות, על שלל ענפים ותחומים שונים במשק הישראלי באופן ריכוזי.

74. מר תשובה החל את דרכו העסקית כקבלן בינוי תשתיות של משרד הבטחון. בעזרת הון ראשוני, הקים יחד עם חברו את חברת "תשלז" ובמהלך שנות השבעים התעשרו השניים מעסקי נדל"ן בנתניה. לאחר מכן, במהלך שנות ה-80 השתלט מר תשובה על חלקו של חברו בחברה.

75. עוד בתחילת דרכו נראה כי מר תשובה הבין את הפוטנציאל הגלום בבעלות על גוף פיננסי, אשר יוכל לתמוך ולמנוף את עסקיו הריאליים. לפי פרסומים בתקשורת, בשנת 1987 מר תשובה רכש את הבנק "יעסור" (בנק קטן למשכנתאות שפעל באותה תקופה), בסכום של 2.6 מיליון דולרים יחד עם שותף נוסף (הנרי רוט). **מספר חודשים לאחר שמר תשובה רכש את יעסור, בנק ישראל שלל את רישיונו כגוף בנקאי.**

76. אולם, פורסם כי מר תשובה עדין ראה פוטנציאל בהחזקת יעסור כגוף פיננסי מימוני, שכן כדברי תשובה דאז: **"יסעור תהפוך לחברת מימון... שתעסוק גם בבניה, השקעות ורכישת מפעלים כושלים. אין בעצם הבדל בין בנק לבין חברת מימון, מלבד העובדה שבנק נמצא בפיקוח בנק ישראל, מה שאין כן לגבי חברת מימון".**

העתק כתבתו של אלעזר לוי מיום 12.2.1988 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/19

77. עד תחילת שנות ה-90 מר תשובה התמקד בעסקי הנדל"ן בישראל ובארצות הברית באמצעות החברות תשלזו ואלעד שהיו בשליטתו. אל עסקי האנרגיה נכנס בשנת 1991 עם הקמת חברת תחנות הדלק "שוהם", אליה מיזג בהמשך את חברת הדלק "גל". בשנת 1998, לאחר שהשתלט על חברת דלק מידיה של משפחת רקנאטי, **הקים מר תשובה את קבוצת דלק**, והחל להתנהל בעיקר באמצעותה.

78. עד שנת 1998 מר תשובה כבר הצליח לגייס באמצעות החברות שבשליטתו (תשלזו נכסים, אלעד מלונות וגל-שוהם) השקעות בסכום של מעל 150 מליון ש"ח לעסקיו – מינוף בנקאי גבוה שהביא את קבוצת הנדל"ן-אנרגיה שבשליטתו להיסחר בשווי המוערך עד כ-50% מעל להון העצמי שברשותן. **קבוצת דלק צמחה ורכשה עוד ועוד חברות במשק הישראלי, עד שבשנת 2014 כבר הגיעה לשיאה כאחת הקבוצות הגדולות והמשמעותיות ביותר בשוק ההון הישראלי.**

העתק כתבה בגלובס מיום 24.2.1998 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/20 העתק כתבה בגלובס מיום 16.5.2014 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/21

79. לאורך 15 השנים האחרונות קבוצת דלק שלטה ביד רמה בנתח מרכזי בשלל ענפים במשק הישראלי. להלן נפרט כמה דוגמאות להחזקותיה המרכזיות בענפי המשק השונים:

80. **בתחום התשתיות האנרגיה**, אשר נותר תחום עיסוקה המרכזי של הקבוצה עד היום, אחזקות הקבוצה התפרסו על שלל חברות מהגדולות והחזקות בתחום, בהן ניתן למנות את: דלק קידוחים – שותפות מוגבלת; אבנר חיפושי גז ונפט – שותפות מוגבלת; DELEK US HOLDINGS INC.; חברת הדלק הישראלית בע"מ, דלק פטרוליום; נובל אנרג'י ועוד.

81. על כן, בשל החזקותיה במעל למחצית מהפעילות בתחום חיפושי נפט וגז טבעי, זכתה קבוצת דלק דרך קבע לנכוח ברשימת הגורמים הריכוזיים וברשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים, וזאת כנזכר לעיל עד לשנת 2024.

העתק מהודעת רשות התחרות לעיתונות, ועדת הריכוזיות מעדכנת את רשימת הגורמים הריכוזיים לשנת 2024, מיום 13.3.2025, מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/22

82. **בתחום הפיננסים**, קבוצת דלק שלטה בשיעור של כ-52.3% בחברת הביטוח הפניקס אחזקות בע"מ, שחקנית משמעותית בענף הביטוחים בישראל אשר החזיקה ב-100% מחברת הביטוח הפניקס, ובכ-90% בבית ההשקעות אקסלנס. **לאחר חקיקת חוק הריכוזיות בשנת 2013, נכפה על קבוצת דלק לבצע הפרדה בין החזקותיה בגופים הריאליים המשמעותיים לגופים הפיננסיים המשמעותיים בתוך שש שנים.** שינוי רגולטורי זה הביא את קבוצת דלק לדלל את אחזקותיה בפניקס עד למכירתם המוחלטת בנובמבר 2019.

העתק דו"ח תקופתי של קבוצת דלק משנת 2014, ע"מ א-250-א-251 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/23

העתק דוח תקופתי של קבוצת דלק משנת 2013, עמ' 503 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/24
העתק הודעת הפניקס אחזקות בע"מ מיום 4.11.2019 בדבר שינוי החזקותיה של קבוצת דלק מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/25

83. עוד בתחום הפיננסים, בשנת 2014 קבוצת דלק החזיקה ב-46.58% ממניות חברת ברק קפיטל בע"מ – חברת החזקות והשקעות פרטית העוסקת באמצעות חברות מוחזקות בתחומים שונים בשוק ההון, ובהם: חיתום והפצה בהנפקות של חברות; גיוס הון וחוב לחברות בהנפקות פרטיות ועוד. לאחרונה פורסם כי התמזגה עם לאומי פרטנרס חיתום של בנק לאומי.

העתק כתבה בכלכליסט על מיזוג לאומי-ברק קפיטל מיום 14.3.2025 מצורף בזאת ומסומן כנספח 26/ע; העתק דו"ח תקופתי של קבוצת דלק משנת 2013, עמוד 432 מצורף בזאת ומסומן כנספח 27/ע

84. **בתחום התקשורת**, בין השנים 2010 ל-2021 בתו של מר תשובה (הגברת גל נאור) החזיקה כ-20% ממניות חברת המדיה "קשת" (ערוץ 12). מדובר היה בהחזקה משמעותית ביותר בענף התקשורת, שכן באותה תקופה קשת נהנתה מנתוני הצפייה בפריים-טיים בישראל גבוהים ומנתח שוק ניכר בתחום הפרסום בטלוויזיה. משכך, יש אף שהגדירו אותה כ-"מונופול" לא מוצהר.

העתק כתבה בכלכליסט על מכירת מר תשובה את אחזקותיו בקשת מיום 13.1.2021 מצורף בזאת ומסומן כנספח 28/ע; העתק כתבה ב-TheMarker בנושא קשת מיום 20.1.2020 מצורף בזאת ומסומן כנספח 29/ע

85. בנוסף, על מנת לא להכביר במילים, נציין רק כי לאורך השנים מר תשובה וקבוצת דלק היו פעילים בענפים נוספים, ובהם נדל"ן, התפלת מים, ייצור חשמל, רכב ועוד.

86. כפי שיפורט יותר בהמשך, בין השנים 2019-2020 חוותה קבוצת דלק חוותה משבר כלכלי. על מנת להיחלץ מהמשבר, לצד מכירה ומימוש של נתח גדול מאחזקות הקבוצה, הקבוצה בראשות מר תשובה נאלצה להגיע להסדרי חובות (שפריטיהם יפורטו בהמשך).

87. בשנים האחרונות נראה כי מר תשובה וקבוצת דלק התאוששו מהמשבר, והקבוצה נמצאת בנסיקה כלכלית, ולראיה **בחמש השנים האחרונות הכפילה החברה את שווייה פי יותר מעשר**. בעקבות ההתאוששות מהמשבר, גם דווח כי בשנים האחרונות מר תשובה באמצעות קבוצת דלק יצא למסע רכישות שהגדילו את החזקותיו באופן ניכר (כאשר הרכישה האחרונה באותו מסע היא רכישת השליטה בישראלכרט).

העתק גרף שווי קבוצת דלק בין יום 22.7.2020 ועד יום 22.7.2025 מאתר הבורסה לניירות ערך תל אביב מצורף בזאת ומסומן כנספח 30/ע; העתק כתבה בגלובס על מסע הרכישות של מר תשובה מיום 31.11.2024 מצורף בזאת ומסומן כנספח 31/ע

88. כיום, משהקבוצה החליטה שהיא מתמקדת בשוק האנרגיה והתשתיות, ניתן למנות בין אחזקותיה את:

88.1. השליטה בחברת **ניו-מד אנרג'י** (55.14% ממניות ניו-מד מוחזקות בידי דלק), לה דומיננטיות רבה במשק הגז הישראלי באמצעות שליטה ב-45.34% ממאגר לווייתן. יצוין כי במאגר לווייתן מצויים על פי ההערכות מעל 70% מעתודות הגז של ישראל לפי נתוני משרד האנרגיה והתשתיות (608 מתוך 850 BCM), נוסף על מאגר אפרודיטה בקפריסין, וזכויות לתמלוגים מנכסי המאגרים כריש ותנין.

88.2. הקבוצה שותפה בחיפושי מאגרי גז נוספים בעולם במדינות כגון מרוקו, בולגריה, הים הצפוני, ועוד, באמצעות פירמידת השליטה דרך חברת הבת **DLK** (100%) ושליטתה בחברת איתקה (52.2%).

88.3. קבוצת דלק אף מצהירה על עצמה כשותפה ומובילה בפרוייקט **East-Med**, אשר מוביל את מאמצי יצירת תשתית הובלת הגז הטבעי מאזור הלבנט, מה שצפוי להפוך את קבוצת דלק לשחקנית משמעותית ביותר במקטע ההובלה של הגז, זאת כאמור בנוסף להחזקותיה המשמעותיות בעתודות הגז האמורות עצמן.

העתק תרשים אחזקות של קבוצת דלק מתוך דו"ח תקופתי של קבוצת דלק משנת 2024, עמ' 7, מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/32

העתק העמודים הרלוונטיים מטיטוט דו"ח הוועדה הבין-משרדית לבחינת מדיניות משק הגז הטבעי וחיזוק הביטחון האנרגטי – פרסום טיטוט דוח להתייחסות הציבור מיום 9.4.2025, עמ' 9-10, מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/33

העתק דו"ח תקופתי של קבוצת דלק משנת 2024 בדבר התמקדותה המכוונת בשוק האנרגיה, עמ' 8, מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/34

ד.3.ב. מר תשובה והחברות שבשליטתו הגיעו פעם אחר פעם לחדלות פירעון

89. כפי שיפורט להלן, בחינת ניסיון העבר של מר תשובה והחברות שבשליטתו מלמדת כי כיצד פעם אחר פעם אלו זלזלו בכספי ציבור המשקיעים, הגיעו לאירועי חדלות פירעון, אשר בחלקם אף נערכו הסדרי חוב, לרבות "תספורות" בהיקפים משמעותיים במסגרתן נמחל חובם לכספי הציבור. מפאת קוצר היריעה, שלל ההרפתקאות העסקיות שאפיינו בעשור וחצי האחרונים את מעלליו של תשובה יפורטו אך בקצרה:

ד.3.ב.1. דלק נדל"ן – "תספורת" בגובה 1.4 מיליארד שקלים על חשבון

ציבור המשקיעים

90. האירוע המכונן הוא ה-"תספורת" לה זכה מר תשובה במסגרת אירוע חדלות הפרעון של חברת דלק נדל"ן בע"מ (להלן: "**דלק נדל"ן**") בשנת 2012. אותה קריסה של דלק נדל"ן הובילה להסדר חוב, מהכואבים שהכירה החברה הישראלית, בו נמחל חוב החברה לציבור המשקיעים בסך של לא פחות מ-1.4 מיליארד ש"ח, המהווה מחילה של 64% מגובה החוב המלא.

העתק כתבה ב-N12 על אישור הסדר הנושים של מר תשובה מיום 27.9.2012 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/35

91. לא כאן המקום להרחיב על ההיסטוריה שהובילה לאותה קריסה קולוסאלית של חברת דלק נדל"ן, אשר באותה עת נחשבה בעיני רבים לחברה יציבה מאוד, ועל כל הסיבות שהובילו לכך. אולם, נדמה כי חלק מהגורמים המרכזיים לאותה קריסה היו התנהלותו של מר תשובה כבעל

השליטה, שפעל במינוף גבוה [וראו בעניין זה פרק (ת"א) 12230-04-12 דלק נדל"ן בע"מ נ' רזניק פז נבו נאמנויות בע"מ ואח' (פורסם בנבו, 27.9.2012) (להלן: "אישור התספורת")].

העתק תחקיר ב-TheMarker על הסיבות שהובילו לקריסת דלק נדל"ן מיום 1.12.2011 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/36

92. יתרה מכך, לאחר מעורבותו בהתנהלות הבעייתית של דלק נדל"ן, מר תשובה כבעל השליטה לא רק שלא פעל לתמוך בחברה כאשר זו נקלעה לקשיים, כי אם עשה ככול יכולתו להרחיק עצמו ממנה, ולהפריד אותה מקבוצת החברות שבשליטתו. כב' סגנית הנשיאה (כתוארה אז) ורדה לאשיך, אשר נתנה את ההחלטה שאישרה את הסדר הנושים לחברת דלק נדל"ן, היטיבה לתאר זאת בהחלטתה באישור התספורת בעמ' 3-4 :

"בנסיבות המקרה, עניין לנו בחברה שנחשבה בעיני רבים ליציבה מאד, ונהנית מחסותו של אחד מאילי ההון במשק, האותו בידי תשלובת של חברות שהחזיקו ועדיין מחזיקות נכסים רבי ערך. אלא שבשלב מסויים התגלה, כמעט באחת, כי עסקינן בחברה חדלת פרעון לעילא ועילא; שנוהלה ככל הנראה במינוף גבוה מאד; ושבעל השליטה, אשר נטען כלפיו כי הבטיח בעבר לתמוך בחברות בשליטתו, לא רק שמסתתר מאחורי עקרון הישות המשפטית הנפרדת. זאת כאשר נוסף לכך עולות נגדו טענות קשות ביותר, של מהלך הדרגתי מבעוד מועד לניתוק החברה מיתר התשלובת, כמעט בבחינת "הפרדת הפרה החולה מן העדר", באורח אשר בסופו של יום, הותיר את הנושים וידיהם על ראשם."

93. לא בכדי, כב' השופטת אלשיך אומנם נאלצה לאשר את הסדר הנושים הכואב בבחינת הרע במיעוטו, אך הוא זכה לקיתונות של ביקורת מצידה: *"עניין לנו, במלוא הכבוד הראוי, בהסדר בעייתי, שאף אם הוא תואם את דרישות החוק, הוא רחוק מלהוות פתרון אופטימלי או אף קרוב לו, ומותיר יותר מאשר טעם רע גרידא"* [שם, בעמ' 3].

94. כב' השופטת אלשיך אף ביקרה בחריפות את התנהלותו הבעייתית של מר תשובה כבעל השליטה עצמו. מן הראוי להביא את דבריה הנוקבים על התנהלותו אשר אותה מצאה כלקויה *בפן האתי-מוסרי* [שם, בעמ' 22]:

"במלוא הכבוד הראוי, אם להתייחס לדבריו של עו"ד צור בעניין זה, הרי לא רק שאין לאל ידי לקבל את בקשתו ליתן מעין "ציון לשבח" למר תשובה והתנהלותו, אלא נהפוך הוא. את ההזרמה החלקית מאד שהזרים, לא ביצע מר תשובה, במלוא הכבוד הראוי, מטעמים אלטרואיסטיים, אלא בכדי לפדות זכות חקירה ותביעה אישית כנגדו וכנגד מקורביו, אשר כפי שהערתי לא אחת, אינה מופרכת על פניה; שלא לדבר על הנזק הכבד שהיה נגרם ליכולתו של מר תשובה להוסיף ולגייס כספיים בשוק ההון בעתיד, היה ולא היה מגיע לסיום מוסכם של ה"סאגה" בדלק נדל"ן. יוצא, כי תרומה אישית זו, לא ניתנה בידי בעל השליטה אלא בכדי "להציל את עורו"; ערכה, בכל הנוגע הן באמצעיו הכספיים, והן ובעיקר מבחינת אחוז הדיבידנד לנושים, אינו גבוה. יוצא, כי גם אם לא הוכחה עילה המוכרת בדיון (להבדיל מן הרמה האתית-מוסרית הלא מחייבת) בכדי לפסוק דברים שאינם בשבחו של בעל השליטה, הרי ציון לשבח אין כאן."

ודי לחכימא ברמיזא.

95. עוד ציינה כב' השופטת אלשיך כי התוצאה הבעייתית של ההסדר מטילה על תשובה "עננת חשד כבדה" כלשונה, וכי היא מנוגדת להצהרות שנתן בעבר לגבי נכונוהו לתמוך בחברות שבשליטתו [בעמ' 22]:

"... עניין לנו בתוצאה בעייתית, שמאשרת הסדר בעייתי, ואף אם היא אילוץ בל-יגונה נוכח הדין החל ותוצאות ההצבעות, היא מותירה תמיהות רבות ובוודאי שאינה מסלקת את עננת החשד הכבדה שדבקה במר תשובה והפועלים מטעמו. עניין לנו בהסדר, שרחוק ממתן מענה למצוקה ולנוק הכבד שנגרם לרבים מהמחזיקים הפרטיים. זאת, תוך שבעל שליטה אשר לכאורה חזר והצהיר קבל עם ועדה כי יעמוד מאחורי עסקיו, מסתתר מאחורי מסך אישיות משפטית נפרדת – לא רק שלו עצמו, אלא גם של החברות האחרות, רבות הנכסים, שבבעלותו, ואשר הופרדו מן החברה הקורסת מבעוד מועד".

96. אם כן, בעוד ציבור המשקיעים נפגע מההסדר האמור, בין במישרין המחזיקים הפרטיים ובין בעקיפין בהפסדים שנחלו הגופים המוסדיים שהשקיעו בחברה את חסכונו הציבורי, מר תשובה קיבל לכל היותר "מכה קלה בכנף", וכבר בשנת 2015 שב למסע של גיוס הון מהציבור הרחב.

העתק כתבה בגלובס על חזרת מר תשובה לגיוס אגרות חוב בשוק ההון הישראלי מיום 9.2.2015 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/37

97. למעלה מן הצורך, מן הראוי להבהיר בקצרה עד כמה ה-"תספורת" שקיבל מר תשובה, בדומה לתספורות בסכומים שונים שקיבלו בעלי ממון נוספים באותן שנים (ובהם נוחי דנקר, לב לבייב ואחרים) היא אירוע בעל משמעות ציבורית. בעקבות אותו צבר של אירועי מחילת חובות בתחילת שנות ה-2000, ביום 5.7.2017 אישרה הכנסת את הקמת 'ועדת חקירה פרלמנטרית להתנהלות המערכת הפיננסית בהסדרי אשראי ללווים עסקיים גדולים' (להלן: **"ועדת החקירה"**).

98. ועדת החקירה מונתה לחקור את התנהלותם של הבנקים ושל הגופים המוסדיים בהקצאות אשראי ללווים עסקיים גדולים, לרבות את התנהלות גופי הפיקוח והאכיפה בתחום (הם כאמור הרגולטורים הכלכליים: בנק ישראל, רשות ניירות ערך, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, וכן רשות התחרות). באפריל 2019 פורסם דין וחשבון מסכם של הוועדה [דין וחשבון מסכם ועדת החקירה הפרלמנטרית להתנהלות המערכת הפיננסית בהסדרי אשראי ללווים עסקיים גדולים (אפריל 2019, התשע"ט)], ויפים דברי כב' יושב ראש ועדת החקירה, ח"כ (לשעבר) איתן כבל, על ההשלכות הכלכליות והחברתיות שיש ליחס המיוחד לו זכו אותם "טייקונים" והאופן שבו מחילת חובותיהם התגלגלה לכתפי הציבור הרחב [שם, בעמ' 11]:

"א. העובדה שהבנקים נדיבים למגזר מסוים ונותנים אשראי בלי חשבון לטייקון מסוים, "בעל הילה", כלשונו של בנק ישראל, אומרת שמתחריו, בפועל או בכוח, פועלים בנחיתות והתחרות נפגעת קשות;

ב. העובדה שהבנקים נדיבים מאוד כלפי טייקון זה או אחר ו"מגלחים" מהחוב שלו עשרות ומאות מיליוני ש"ח אומרת שמישהו מממן את הנזק הזה – כי ראו זה פלא, למרות שהבנק "מוותר" על חלק ענק מהחובות של אותם גבירים "בעלי הילה" (כינוי שהמציא הפיקוח על הבנקים), הוא אינו מפסיד ושומר על יציבות ברווחיו. ולמה אינו מפסיד? כי יש לו מגזרים אחרים שמהם הוא יכול לשאוב עוד ועוד רווחים ולהעלות עוד ועוד את המחירים, העמלות, הריביות וכיוצא באלה."

99. אם כן, אותה "תספורת" לה זכה מר תשובה, בסכום מהגדולים שידע המשק של 1.4 מיליארד ש"ח, אינו אירוע עסקי גרידא. כי אם, מדובר בכספי ציבור שירדו לטמיון בשל התנהלותו והתנהלות החברה שבבעלותו. הציבור כולו ספג את ההפסד, בדרך כזו או אחרת, שנבע מהתנהלות עסקית במינוף גבוה וניצול כוח השוק וקשריו של מר תשובה כבעל השליטה באחת הקבוצות הגדולות במשק.

2.3.ב.2. משבר קבוצת דלק בשנת 2020

100. חלפו אך מספר שנים, והנה שוב בשנת 2020, עם פרוץ מגפת הקורונה, קבוצת דלק נכנסה למשבר כלכלי עמוק, ספגה הורדת דירוג, ירידה בשווי הנכסים, ובהתאם לדו"חות החברה לשנת 2019 הוצמדה לחברה הערת "עסק חיי". גם לאחר המשבר הכלכלי שחוותה הקבוצה בשנת 2020, נערכו הסדרי חוב נוספים לקיצוץ חובותיהם של דלק ותשובה.

101. המדובר במשבר נוסף למר תשובה כבעל שליטה, שבו לקבוצת דלק נצבר חוב של כ-6 מיליארד שקלים למחזיקי אגרות החוב, ובהם כאמור הגופים המוסדיים – קרי, קרנות הפנסיה והשקעותיו של הציבור הרחב, לצד 1.6 מיליארד שקלים לבנקים. כפי שצינו רואי החשבון של החברה, החברה ספגה ירידה בהון החוזר; צניחה בשווי נכסיה; ירידה משמעות בהון העצמי וכן הורדת דירוג.

העתק כתבה ב-TheMarker בנושא אירועי חדלות הפרעון של מר תשובה מיום 8.6.2025 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/38; העתק כתבה ב-TheMarker בנושא משבר קבוצת דלק מיום 30.6.2020 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/39

העתק כתבה ב-TheMarker לגבי הסדר החוב של קבוצת דלק בשנת 2020 מיום 17.6.2020 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/40

ד.3.ג. ממשל תאגידי לקוי – פיטורי שומרי הסף התאגידיים

102. בעקבות אותו משבר כלכלי שאליה נקלעו מר תשובה וקבוצת דלק בשנת 2020, חל אירוע נוסף אשר מעלה תהיות לגבי האופן שבו מר תשובה מתייחס לשומרי סף בחברות שבשליטתו, כאשר אלו לא סרים למרותו.

103. בחודש אפריל 2021, פורסם כי מר תשובה פיטר את משרד רואי החשבון שהועסק על ידי קבוצת דלק, למעלה מ-20 שנה, משרד רואי החשבון EY.

העתק כתבה ב-ice בנושא פיטורי רואי החשבון של קבוצת דלק מיום 14.4.2021 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/41

104. בעקבות הודעת הפיטורים המפתיעה, נשמעו טענות כי ההחלטה נעשתה שלא על בסיס שיקולים מקצועיים בדבר איכות או מחיר עבודתם של המשרד הוותיק, כי אם כל חטאו של משרד EY היא קבלת החלטה מקצועית לציין הערת "עסק חי" בדו"חות החברה. לפי פרסומים, נשמעו השערות כי ההחלטה על החלפת משרד רואי החשבון הייתה בחינת "עונש" בשל ההחלטה להשאיר את הערת "עסק חי" בדו"חות של קבוצת דלק (אשר כאמור מעידה על הסיכון להמשך קיום החברה).

105. נוכח החששות הללו, רשות ניירות ערך אף פנתה לקבוצת דלק ודרשה ממנה לספק הסברים באשר לסיבת החלפת משרד רואי החשבון.

העתק כתבה במעריב בנושא הסתייגות רשות ניירות ערך מפיטורי משרד רואה החשבון של קבוצת דלק מיום 11.5.2021 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/42

106. יוער כי קבוצת דלק הכחישה כי הסיבה להפסקת ההתקשרות עם EY נבעה מחוסר שביעות רצונה מההחלטה המקצועית של המשרד להותיר הערת "עסק חי" בדו"חות החברה, וסיפקה הסברים אחרים במסגרת דיווח מיום 10.5.2025. אולם, יוער כי לפי הדיווח האמור, עולה כי מר תשובה ומנכ"ל קבוצת דלק נפגשו עם משרד רואי החשבון והבהירו להם שבכוונתם להביא לפיטוריהם (ביום 8.4.2021), וזאת עוד לפני שוועדת הביקורת ודירקטוריון החברה דנו בכך לראשונה (ביום 12.4.2021).

העתק דו"ח מיידי בעניין כינוס אסיפה כללית שנתית ומיוחדת של קבוצת דלק מיום 10.5.2021 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/43

107. אם כן, ככל שיש ממש בטענה כי החלפת משרד רואי החשבון נעשתה מטעמים לא ענייניים של אי שביעות רצון מהחלטה מקצועית לגבי מתן ביטוי בדו"חות החברה לסיכון הנשקף לקיומה, הרי שמדובר באירוע חמור ביותר. שכן, למשרד רואי חשבון תפקיד קריטי של "שומר סף תאגידי", בפרט בכל הנוגע לאישור הדו"חות הכספיים של החברה. רואה החשבון אינו אמור לשמש חותמת גומי של בעל השליטה או של החברה, כי אם לשקף נכונה את מצבה הכספי [ראו לדוגמה: ע"א 3506/09 שלמה צאייג נ' קסלמן וקסלמן רואי חשבון (פורסם בנבו 4.4.2011), בפס' 21 לפסק דינה של כב' הנשיאה (בדימ') בייניש; ת"צ 49602-11-11 שלמה פיג'ו נ' מיכאל הירשברג (פורסם בנבו 28.7.2016), בפס' 231 ו-255].

108. אם כן, האירועים הללו מלמדים כי אין עסקינן במקרה יחיד או בטעות עסקית שהובילה לאותה תספורת כואבת בשנת 2012. מן האירועים מצטיירת תמונה לפיה מר תשובה פועל כבעל שליטה הרפתקני, שלא חושש לפעול במינוף גבוה, תוך שאת כספי המשקיעים הוא מניח על קרן הצבי, מבלי לגבות את הסיכונים שלקח בהון המתאים.

ד.3.4. מר תשובה והחברות שבשליטתו הפרו שוב ושוב את כללי הממשל התאגידי

109. אין המדובר במקרה בודד. בשנים האחרונות הצטברו אינדיקציות רבות לניהול בלתי תקין, תוך הפרה של דיני חברות וכללי ממשל תאגידי, שנעשו על ידי מר תשובה והחברות הציבוריות שבשליטתו, משל היו רכוש הפרטי. בחלק מהמקרים הדבר הוביל גם לפגיעה ממשית במשקיעים באותן החברות.

110. להלן נעמוד על כמה מאותם המקרים, אשר לעמדת העותרת כל אחד מהם לבדו, וקל וחומר שמשקלם המצטבר יחד, מלמד כי מר תשובה אינו גורם מתאים להיות בעל שליטה בישראל. כרט.

1.ד.3.ד. הפרות נטענות של חובות הגילוי מכוח דיני ניירות ערך

111. בחודש אפריל 2020 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד קבוצת דלק, מר תשובה, מנכ"ל החברה וחברי הדירקטוריון, בטענה שהם גרמו נזקים לבעלי מניות החברה (בתקופה הרלוונטית) בגין הפרה של חובות גילוי ודיווח מכוח דיני ניירות ערך - ת"צ 13382-04-20 **גבריאלי נ' קבוצת דלק בע"מ ואח'** (להלן: "**התובענה הייצוגית**").

העתק הבקשה לאישור התובענה הייצוגית (ללא נספחיה) ת"צ 13382-04-20 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/44

112. במוקד הבקשה עמדה טענה להפרת חובות גילוי מידע הנוגע לבטוחות ולשעבודים שניתנו לקבוצת דלק ולתאגידים שבשליטתה, וזאת בתקופה של תחילת מגפת הקורונה, עת החברה נקלעה לקשיים. נטען כי עד ליום 23.3.2020 עת הוגש דו"ח מיידי בנושא, קבוצת דלק לא נתנה גילוי מלא כנדרש לגבי תניות בהסכמי הלוואות שניתנו לתאגידים בשליטת דלק, אשר אפשרו להעמיד את ההלוואות לפרעון מיידי.

113. אין צורך להכביר במילים על חשיבותו הקרדינלית של עקרון **הגילוי הנאות**, המהווה אבן יסוד בדיני ניירות ערך. כאמרתו המפורסמת של כב' הנשיא (בדימוס) אהרון ברק: "**תפיסת היסוד של דיני ניירות ערך היא גילוי, ושוב גילוי ועוד גילוי**" [ע"א 218/96 **ישקר בע"מ נ' חברת השקעות דיסקונט בע"מ**, בפס' 20 (פורסם בנבו, 21.8.1997)]. חובת הגילוי היא מהחובות החשובות ביותר עליה מושתתים דיני ניירות ערך, והיא שזורה בשלל הוראות המעוגנות בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, ומשתקפת בכללי הדיווח הקפדניים שהחוק קובע. משכך, המדובר בטענות משמעותיות מאוד כנד קבוצת דלק, בעל השליטה, ונושאי המשרה בה.

114. הבקשה לאישור התובענה הייצוגית אושרה בהחלטתה של כב' השופטת רות רונן בשלהי שנת 2022 [ת"צ 13382-04-20 **גבריאלי נ' קבוצת דלק בע"מ ואח'** (פורסם בנבו, 15.11.2022)], ולאחר הליך גישור ארוך בין הצדדים, **באפריל 2025 הושג הסכם פשרה במסגרתו חויבו דלק ומר תשובה לשלם 27 מיליון ₪ פיצוי לחברי הקבוצה שנפגעו מהפרות הדיווח** [ת"צ 13382-04-20 **גבריאלי נ' קבוצת דלק בע"מ ואח'** (פורסם בנבו, 10.4.2025)].

2.ד.3.ד. שימוש בכספי משקיעי קבוצת דלק לתרומות בניגוד לדין

115. פרשה נוספת שיש בה ללמד על כך שמר תשובה והחברות בשליטתו אינם מדקדקים בכללי הממשל התאגידי התקין, ובחובות הנוגעות לשמירה על האינטרס של המשקיעים, נחשפה

בחודש ספטמבר 2020, שעניינה בניתוב כספי המשקיעים בקבוצת דלק למימון של תרומות בניגוד להוראות הדין ובאופן שנועד להטיב עם מר תשובה ומשפחתו.

116. קרן דלק למדע לחינוך ולתרבות (להלן: "קרן דלק") היא חברה לתועלת הציבור בבעלותה המלאה של קבוצת דלק (באמצעות החזקה בשרשור). על פי דיווחים בתקשורת, בחודש ספטמבר 2020 נחשף כי בחודש אוגוסט 2020 הושלמה בדיקה שערך רשם התאגידים במשרד המשפטים בקרן דלק, אשר חשפה שורה ארוכה של ליקויים, אי-סדרים וכן מנגנוני ביקורת שלא פועלים כנדרש.

בפרט, אחד הממצאים שהתגלו נגע לתרומות של קרן דלק, בסכום של מעל ל-20 מיליון ש"ח, לעמותה הממשלתית הקרן לשימור הכותל המערבי, וזאת בניגוד למטרות הפעילות המאושרות של הקרן, שתואמות את שמה: מדעים, חינוך ותרבות. בכך, מר תשובה כבעל השליטה השתמש בכספי קבוצת דלק לתרומות שאינן תואמות את מדיניות הגוף, וכפי שיובהר – נועדו להאדיר את שמו שלו ושל משפחתו.

העתק כתבה בכלכליסט על הליקויים בהתנהלות קרן דלק מיום 10.9.2020 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/45

117. למעלה מן הצורך, יצוין בקצרה כי לפי הפרסום האמור, ממצאי הביקורת שערך משרד המשפטים גילו היבט מדאיג נוסף – ועדת הביקורת בקרן דלק הייתה לא אפקטיבית, ומשכך לא פעלה כנדרש ממנה ולא שימשה כשומר סף כפי שהיה עליה להיות. כן נמצאו ניגודי עניינים נוספים ביחס לתרומות נוספות שביצעה הקרן, וזאת לגופים הקשורים לנושאי משרה בקרן המכהנים גם בעמותות שנהנו מאותן התרומות.

118. בעקבות אותה חשיפה, הוגשה בקשה לאישור תביעה נגזרת נגד קרן דלק, קבוצת דלק, מר תשובה עצמו וכן נושאי משרה שניהנו בקרן (ובהם גם בני משפחה של מר תשובה) – תנ"ג 47923-09-20 חורב נ' קרן דלק למדע לחינוך ולתרבות (חל"צ) ואח' (להלן: "בקשת חורב").

119. במסגרת בקשת חורב נטען כי קרן דלק חילקה כספים בסך של כ-30 מיליון ש"ח, בניגוד למטרותיה המוצהרות של הקרן, וזאת כדי לשרת את מטרותיו של בעל השליטה ומשפחתו – לצורך הקמת בית כנסת שינציח את שם המשפחה, הוא בית הכנסת "שערי תשובה". מנגד, קרן דלק טענה, בין היתר, כי היא פעלה לשנות את מטרותיה המוצהרות כדי לכלול גם "מורשת" ו-"רווחה קהילתית". ואולם, שינויים אלו נעשו לאחרי שהתרומות כבר בוצעו.

120. לאחר ניהול ההליך מספר שנים, במרץ 2025 אישר בית המשפט המחוזי מרכז-לוד את הסכם הפשרה אליו הגיעו הצדדים [תנ"ג 47923-09-20 חורב נ' קרן דלק למדע לחינוך ולתרבות (חל"צ) ואח' (פורסם בנבו, 10.3.2025)]. במסגרת הפשרה, הוסכם כי מר תשובה ישיב לידי קרן דלק 8 מיליון ש"ח מכיסו, בארבע תשלומים חצי שנתיים; כי 8 מיליון ש"ח נוספים יושבו לידי קרן דלק על ידי המבטחת; וכי כל הפעילות הפילנטרופית של קבוצת דלק, תתבצע במישרין על ידי קבוצת דלק ושלא באמצעות קרן דלק.

121. אם לא די בכך שקרן דלק נוצלה על ידי בעל השליטה לניתוב כספים בניגוד להוראות הדין, אף לאחר ממצאי דו"ח הביקורת והגשת הבקשה לאישור תביעה נגזרת, קבוצת דלק, באמצעות שליטתה בקרן דלק, סירבה להכיר בפגמים שנפלו בהתנהלותה והמשיכה לפעול "להלבין" בדיעבד את החריגות שביצעה. כך, בחודש דצמבר 2021 הגישה קרן דלק תביעה אזרחית מטעמה בבקשה לאשר (בדיעבד) את התרומות בגין נתבעה, אשר ניתנו לא בהתאם למטרותיה המוצהרות בתקנון, וזאת במסגרת ת"א 59255-12-21 **קרן דלק למדע לחינוך ולתרבות (חל"צ)**.

122. התביעה האמורה הוגשה על ידי קרן דלק לבית המשפט המחוזי בתל-אביב – יפו, וזאת כזכור בשעה שדיון בבקשה לאישור תביעה נגזרת כנגדה באותו עניין ממש התנהל בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד. לא בכדי הניסיון לא צלח, והתביעה נמחקה על הסף בפסד דינה של כבי' סגנית הנשיאה י. שבח מיום 5.1.2022, ומן הראוי להביא את דבריה על התנהלותה הדיונית הפסולה של קרן דלק [בסעיף ב' לפסק הדין]:

*"קרן דלק אמנם מציינת בעמוד הפותח להליך את דבר קיומו של הליך נוסף, תוך ציון מספרו ושמות הצדדים, ואלו בלבד, אך מתעלמת ממנו לחלוטין בהליך עצמו, ולא מספרת כי מדובר בתביעה נגזרת שהוגשה נגדה לבית המשפט המחוזי מרכז ותלויה ועומדת שם, גם לא מסבירה מדוע הליך ה"אשרור" הוגש דווקא לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, ולא כמצופה, לבית משפט מחוזי מרכז, דבר המעלה את החשש, לכאורה, ל- **forum shopping**".*

העתק פסק הדין מיום 5.1.2022 בעניין תביעת קרן דלק לאישור בדיעבד של התרומות מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/46

3.ד.3.ד. מינוי קרובת משפחה חסרת ניסיון לדירקטוריון חברה ציבורית

123. לפני כחודשיים נחשף מקרה נוסף המעורר חשש ביחס ליחסו של מר תשובה לחברות ה**ציבוריות** שבשליטתו. כך נחשף, כי מר תשובה מינה קרובת משפחה – את נכדתו – לכהונה כדירקטורית בחברה הציבורית בה הוא בעל עניין, אף שלנכדתו אין ניסיון עסקי רלוונטי.

124. החברה הציבורית שבה נעשה המינוי האמור היא קבוצת צילו-בלו בע"מ (להלן: **"צילו-בלו"**), שעוסקת בתחום הנדל"ן בארץ ובחו"ל, וכיום שווייה מוערך בכ-345 מיליון ₪ (כך על פי המפורסם באתר הבורסה לניירות ערך, ביום 20.7.2025). מר תשובה מחזיק בכ-15% מהון מניות החברה, וזאת באמצעות החזקותיה בצילו-בלו של החברה הפרטית סלע זהב דור 2 בע"מ, שבשליטתם המלאה של מר תשובה ואשתו. ביום 29.5.2025 דיווחה צילו-בלו על מינויה של גבי' לייה נאור, נכדתו של מר תשובה, לכהן כדירקטורית בדירקטוריון החברה. באשר לניסיונה העסקי והשכלתה, צילו-בלו דיווחה כי הגב' נאור היא בעלת תואר ראשון במנהל עסקים ופסיכולוגיה, ועובדת כמטפלת בפסיכותרפיה הוליסטית.

העתק דיווח צילו-בלו בדבר מינוי לייה נאור לדירקטוריון החברה מיום 29.5.2025 מצ"ב ומסומן כנספח ע/47

125. אין זה מעניינה של העותרת או של עתירה זו להטיל דופי בגב' נאור או ביכולותיה, אולם יש להעיר כי נראה ש**עצם מינויה התאפשר על ידי היותו של מר תשובה בעל עניין בחברה**

הציבורית (אשר לציבור הרחב ולמוסדיים החזקות של מעל 50% בה), וספק רב אם הדבר נעשה לטובתה של החברה ומשקיעיה.

126. לא בכדי מינוי זה של תשובה זכה לביקורת ציבורית. בכל הכבוד, הגב' נאור נעדרת כל ניסיון רלוונטי, והחלטת הדירקטוריון למנותה גילתה כי לא הוצעו מועמדים נוספים מטעם בעל השליטה (מר תשובה), וכי: **"מינויים של הדירקטורים עד לכינוס האסיפה הכללית השנתית הקרובה בחברה יאפשר את השתלבותם המוקדמת בעבודת הדירקטוריון, צבירת ניסיון רלוונטי..."**

העתק דיווח צילו-בלו מיום 5.6.2025 מצ"ב ומסומן כנספח ע/48

העתק כתבה בכלכליסט בדבר מינויים לדירקטוריון צילו-בלו מיום 10.6.2025 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/49

127. למען שלמות התמונה יוער כי לפי פרסומים שונים לאורך השנים, אין זו הפעם הראשונה שמר תשובה ממנה קרובי משפחה לתפקידים בכירים בחברות שבשליטתו, לרבות חברות ציבוריות. חלק מאותם מינויים העלו אף הם את שאלת כשירותם של אותם קרובי משפחה לתפקידים הרלוונטיים.

העתק כתבה בכלכליסט על מינויי של קרובי משפחה של מר תשובה מיום 29.11.2011 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/50

ד.3.ד.4. ניהול מגעים מול בכירה בישראלכרט לפני קבלת היתר השליטה

128. לבסוף, אף במסגרת עסקת דלק-ישראלכרט מושא עתירה זו, נראה שנפלו פגמים בהיבטי ממשל תאגידי לקוי בהתנהלות של מר תשובה וקבוצת דלק. ודוק, מדובר בעסקה רגישה למדי, הן נוכח היקפה, והן נוכח העובדה כי ישראלכרט היא גוף פיננסי משמעותי המנהל אשראי של הציבור.

129. טרם יבשה הדיו על היתר השליטה וכבר נחשפה בתקשורת, פרשה מטרידה על האופן שבו התנהלו המגעים לרכישת השליטה בישראלכרט: נחשף כי עוד לפני שניתן ההיתר, ומאחורי גבו של המפקח על הבנקים, בכירים בקבוצת דלק ובעל השליטה – מר תשובה, ניהלו מגעים עם המשנה למנכ"ל ישראלכרט, גב' יפית גריאני, מבלי לדווח כנדרש לדירקטוריון ישראלכרט.

העתק כתבה ב-TheMarker מיום 11.7.2025 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/51

העתק כתבה ב-TheMarker מיום 13.7.2025 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/52

130. אם כן, לאחר שקבוצת דלק וישראלכרט חתמו על הסכם ההשקעה, אך עוד לפני שניתן היתר בנק ישראל (שהוא כאמור תנאי מתלה מחייב לכניסת ההסכם לתוקף) התקיימו שיחות בין בעל השליטה ובכירים בקבוצת דלק, לבכירה בישראלכרט מאחורי הגב של דירקטוריון חברת האשראי וללא ידיעת המפקח על הבנקים. המדובר, לכאורה, בהתנהלות חמורה מצד גב' גריאני, אך גם מצד מר תשובה וקבוצת דלק שאפשרו את התנהלות זו.

131. על פי אותם פרסומים, לאחר שמגעים אסורים אלו התבררו בדיעבד למנכ"ל ישראלכרט ובכירים נוספים בחברה, דירקטוריון ישראלכרט קיים ועדת בדיקה, שבראשה עמד מר אבי הוכמן,

דירקטור חיצוני. ועדת הבדיקה מצאה שנפלו פגמים חמורים בהתנהלות זו של גב' גריאני, והיא ננזפה על כך. ביום 15.7.2025 אף פורסם כי גברת גריאני בחרה לסיים את תפקידה בחברה על רקע אותה פרשה חמורה.

העתק דיווח ישראכרט מיום 15.7.2025 בדבר פרישת גב' גריאני מהחברה מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/53

132. עוד עולה מהפרסומים כי הממצאים של ועדת הבדיקה שקיימה ישראכרט לבחינת הפרשה הובאו לידיעת המפקח על הבנקים, זמן קצר טרם ניתן ההיתר. כמפורסם, המפקח על הבנקים סבר כי התנהלות זו מצד מר תשובה וקבוצת דלק, אף אם אינה מהווה הפרה של הדין, אינה עולה בקנה אחד עם סטנדרט ההתנהלות המצופה ממי ששולט בגוף מפקח. כפי שפרסם עיתון גלובס בנושא, מהפיקוח על הבנקים נמסר כי:

"הבהרנו לתשובה שלמרות שאין פה משהו בעייתי מבחינת החוק, מרגע שיהפוך לבעל שליטה בישראכרט, אלה דברים שלא יכולים לקרות. בגוף מפקח, בעל שליטה לא יכול להיפגש עם נושא משרה שלא במסגרת ישיבות הדירקטוריון."

העתק כתבה בגלובס מיום 16.7.2025 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/54

133. הנה כי כן, מסקירת התנהלותו של מר תשובה באמצעות חברת דלק לאורך השנים עולה לכאורה תמונה מטרידה ביותר: לקיחת סיכונים פיננסיים בלתי אחראיים על חשבון הציבור, שסופם במחיקת חובות בגובה מיליארדי שקלים; התנהלות תאגידית לקויה הכוללת דיווח לקוי למשקיעים, ואף חשש לפיטורי גורמים שדאגו לדיווח כדן; שימוש בחברות ציבוריות לקידום אינטרסים אישיים; והתנהלות תאגידית לא תקינה במו"מ מול חברות אחרות. אלו מציירים תמונה מטרידה של בעל שליטה שאינו מתאים לתפקידו כאחראי על חברות ציבוריות, ושאינו שם לנגד עיניו את טובת הציבור.

134. נוכח האמור, ראתה העותרת לפנות לבנק ישראל בדרישה שלא יינתן למר תשובה היתר השליטה בחברת ישראכרט – מהחברות הפיננסיות הגדולות בישראל.

ד.4. מיצוי הליכים מטעם העותרת

135. כנזכר לעיל, ביום 9.7.2025 פרסם בנק ישראל את החלטת הנגיד והמפקח על הבנקים לתת את היתר השליטה למר תשובה וקבוצת דלק בישראכרט [נספח ע/1 לעיל]. מיד עם פרסום ההחלטה האמורה, העותרת פעלה במהירות למצות הליכים, וכבר ביום 13.7.2025 פנתה במכתב דחוף לנגיד ולמפקח על הבנקים, ובו פירטה את התנגדותה להחלטה האמורה, ואת הצורך להשהות אותה לאלתר ולבחון אותה בשנית.

העתק פניית העותרת לנגיד ולמפקח על הבנקים מיום 13.7.2025 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/55

136. בתמצית, בפנייתה עמדה העותרת על כך שמר תשובה וקבוצת דלק אינם גורמים ראויים לשלוט בחברת כרטיסי האשראי הגדולה בישראל (ומי שעשויה להפוך לתאגיד בנקאי). זאת לאור

השיקולים שמורה חוק הבנקאות שיש לשקול במתן היתר שליטה, ובפרט השיקולים הנוגעים בהתאמת המבקש (לרבות בעלי אמצעי השליטה בו) וניקיון כפיו.

137. העותרת טענה בפירוט כי ההחלטה שהתקבלה חורגת ממתחם הסבירות ומשדרת מסר בעייתי ביותר לשוק ולציבור בכללותו. זאת, על רקע ניסיון העבר של מר תשובה והחברות שבשליטתו, אשר פעם אחר פעם זלזלו בכספי ציבור המשקיעים, ואף הגיעו לחדלות פירעון, אשר בחלקן נערכו הסדרי חוב – "תספורות". כמו כן, עמדה העותרת על אינדיקציות מהשנים האחרונות המעידות על הפרות חוזרות ונשנות של כללי ממשל תאגידי תקין, שגם הן מעידות על אי התאמת קבוצת דלק ומר תשובה לשלוט במוסד פיננסי מהחשובים במשק.

138. עוד טענה העותרת כי לצד היעדר התאמתו של מר תשובה לקבל היתר שליטה, מתן היתר שליטה לקבוצת דלק כך שתחזיק בגרעין שליטה בישראל כ-40%, מנוגד גם לאינטרס הציבורי הרחב של צמצום הריכוזיות וביזור מוקדי הכוח והשליטה.

139. נוכח הודעות קבוצת ישראלכרט על הכוונה להשלים את העסקה תוך זמן קצר, העותרת ביקשה לקבל את התייחסות המשיבים בהקדם האפשרי, ולכל המאוחר עד ליום 20.7.2025.

140. משלא נתקבלה התשובה במועד, העותרת שבה ופנתה ביום 20.7.2025 בהתראה טרם נקיטה בהליכים משפטיים, ונתנה שהות נוספת לקבל את התייחסות הנגיד והמפקח על הבנקים. תוך שהעותרת שבה ומבהירה את הדחיפות נוכח התקדמות הצדדים להשלמת ההסכם, והפגיעה שתגרם ככל שהם לא יפעלו במהירות לבטל את ההיתר לאלתר.

העתק פניה שנייה מטעם העותרת לנגיד ולמפקח על הבנקים מיום 20.7.2025 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/56

141. עד למועד הגשת העתירה דן לא נתקבל בידי העותרת כל מענה, ומשכך, בלית ברירה ועל מנת שלא יבוצעו צעדים בלתי הפיכים, מוגשת עתירה זו בדחיפות, לצד בקשה לקבל צו ביניים ולקיים דיון דחוף.

ה. הטיעון המשפטי

ה.1. התשתית הנורמטיבית

142. כפי שיובהר להלן, השלמת עסקת הרכישה של ישראלכרט על ידי מר תשובה וקבוצת דלק מחייבת מתן היתר שליטה על ידי בנק ישראל. מתן היתר זה אינו נתון לשיקול דעת בלתי מוגבל של נגיד בנק ישראל, וזה מחויב לשקול שורת שיקולים, בהם טובת הציבור, התאמתו של המבקש להחזיק בשליטה בתאגיד הפיננסי, ושיקולים שעניינם התחרות בשוק ההון. מטבע הדברים, גם שיקולים אלו אינם נבחנים בחלל ריק, ועל הנגיד להפעיל את שיקול דעתו ביישומם לאור כללי המשפט המינהלי. להלן תפורט המסגרת הנורמטיבית המסדירה את שיקולי בנק ישראל:

ה.1.א. החובה לקבל היתר שליטה

143. חוק הבנקאות מקנה לנגיד בנק ישראל ולמפקח על הבנקים [הממונה לפי סעיף 5 לפקודת הבנקאות, 1941 (להלן: "**הפקודה**")], סמכויות שונות בתחום הרישוי של תאגידים בנקאיים, ובהן: מתן רישיונות או ביטולם [סעיפים 4 ו-8 לחוק]; מתן היתרי החזקה או שליטה [למשל בסעיף 34 לחוק]; מתן רישיון לפעילות של בנק זר בישראל ועוד.

144. במסגרת היבטי הפיקוח השונים, חוק הבנקאות מורה כי מי ששולט או מחזיק מעל ל-5% בתאגיד בנקאי, ב"נותן שירותי תשלום בעל חשיבות יציבותית" או בתאגיד החזקה בהם (כמשמעם לעניין החוק), נדרש לקבל היתר מנגיד בנק ישראל, לאחר התייעצותו בוועדת רישיונות, שהוקמה לפי סעיף 5 לחוק [זאת בהתאם לסעיפים 34 ו-36 לחוק].

145. ישראלכרט היא חברת כרטיסי אשראי אשר עונה להגדרת "נותן שירותי תשלום בעל חשיבות יציבותית" [כמשמעות מונח זה בסעיף 36 לחוק], ומשכך חלה החובה לקבל היתר שליטה או החזקה בה לפי סעיף 36 לחוק.

146. על חשיבותם הרבה של יציבות התאגידים הבנקאיים ונותני השירותים הפיננסיים וניהולם התקין, הן למשק והן לפרט, ההלכה הפסוקה עמדה פעמים רבות. כפי שציין כב' השופט ברק (כתוארו אז) בבג"ץ 475/81 **Co. Inc & deak נ' נגיד בנק ישראל**, פ"ד לו(1) 803, בפס' 12 (1982): "ניהולו של תאגיד בנקאי הוא עניין שיש לו חשיבות לציבור כולו".

בעניין אחר ציין כב' השופט (בדימוי) מזוז [בג"ץ 5302/16 **עמותת צדק פיננסי נ' המפקחת על הבנקים**, בפס' 17 (פורסם בנבו, 17.1.2017)]:

"ראוי לזכור כי עסקינן בתאגידים בנקאיים, שהם גופים דו מהותיים מובהקים, המחזיקים בכספי הציבור בהיקפים עצומים ונהנים מ"רשת ביטחון" ציבורית, וקשה להפריז בחשיבות איתנותם למשק ולפרט, במיוחד נוכח הריכוזיות הרבה בבנקאות הישראלית."

147. יצוין כי הצורך בקבלת היתרי שליטה והחזקה בתאגידים בנקאיים, לרבות תאגידי עזר וסולקים (כמו ישראלכרט) אינה ייחודית רק לרגולציה על תאגידים בנקאיים. המחוקק מצא לנכון לקבוע הוראות דומות גם לרגולציה החלה על הגופים המוסדיים – חברות הביטוח, הפנסיה וקרנות הגמל. לראיה, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א-1981 (להלן: "**חוק הפיקוח**") מתלה את הזכות להחזיק ביותר מ-5% של אמצעי שליטה בגוף מוסדי בקבלת היתר מהממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "**הממונה על רשות שוק ההון**") [סעיף 32 לחוק הפיקוח; ראו גם סעיף 9 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה-2005].

148. על חשיבותן של סמכויות הממונה על רשות שוק ההון בהגנה על יציבות הגופים המוסדיים ושמירה על טובת ציבור החוסכים והמשקיעים, אותם ניתן להקביל לתאגידים הבנקאיים ותאגידי העזר, עמדה כב' השופטת רונן [ה"פ 28775-07-16 **משה טרי (נאמן) נ' אי די בי חברה לפתוח בע"מ** (פורסם בנבו, 5.4.2017), בפס' 40]:

"תפקיד הממונה, כעולה מהחוק והפסיקה, הוא הגנה על טובת המבוטחים והחוסכים החברים בגופים המוסדיים שתחת פיקוחה, לרבות שמירה על יציבותם של גופים אלה. מכוח עקרון חוקיות המינהל, על הממונה לפעול במסגרת סמכויותיה בחוק... הממונה

אמנם לוקחת בחשבון השלכות של החלטות מנהליות שלה גם על גורמים אחרים, אך היא אינה רשאית לתת בכורה להשלכות אלה. הבכורה היא לאינטרס של הציבור שתפקידה להגן עליו – ציבור המבוטחים והחוסכים."

149. בדומה לגופים המוסדיים, גם תאגידים בנקאיים, לרבות סולקים, הם גופים שיציבותם היא קריטית לשמירה על המשק ולהגנה על הציבור הרחב. משכך, השליטה וההחזקה בהם אינה דומה לרכישת בעלות בטאבו הנתונה לכל אחד ולא ניתן לשנותה. להפך, זכות השליטה בגופים אלו כפופה לקבלת היתר מהמפקח הרלוונטי, עמידה בתנאים רגולטוריים מכבידים, ותוקנה רק למועמד שימצא מתאים בהתאם לשיקולים המנויים בדיון.

ה.1.ב. השיקולים שיובאו בחשבון במתן היתר שליטה

150. בהמשך לאמור, חוק הבנקאות אינו רק מתלה רכישת שליטה בהיתר מנגיד בנק ישראל, והוא מפרט את השיקולים שעל הנגיד לשקול בובאו לבחון בקשה לקבלת היתר (ולאזנם בהתאם לכללי המשפט המינהלי).

151. כאמור בסעיפים 36(א), 34(ב) ו-6 לחוק הבנקאות, השיקולים שיובאו בחשבון במתן היתר שליטה הם השיקולים המנויים בסעיף 6 (בשינויים המחויבים):

"(1) תכנית הפעולה של המבקש וסיכויי להגשימה;

(2) התאמתם של בעלי אמצעי השליטה, הדירקטורים והמנהלים של המבקש לתפקידם;

(3) תרומת מתן הרשיון לתחרות בשוק ההון ובמיוחד לתרומתו לתחרות במערכת הבנקאות ולרמת השירותים בה;

(4) המדיניות הכלכלית של הממשלה;

(5) טובת הציבור;

(6) לגבי בנק חוץ - הדדיות בדבר רישוי תאגידים בנקאיים בין ישראל לבין המדינה שבה מרכז עסקיו של המבקש."

וכן שיקולים הנוגעים לחוסנו הכלכלי של המבקש, ניסיונו העסקי ועיסוקיו האחרים, וכן ניקיון כפיו [כאמור בסעיף 34(ב) לחוק].

152. בהתאם להוראות האלו, בחודש מאי 2018 פרסם בנק ישראל מסמך שמטרתו להגדיר את הקריטריונים למי שיבקש לקבל היתר שליטה בחברת כרטיסי אשראי או להקים ולהיות בעלים של סולק: "קריטריונים ותנאים כלליים למבקש היתר לשלוט ולהחזיק אמצעי שליטה בסולק ובחברת כרטיסי אשראי" בנק ישראל – הפיקוח על הבנקים, ר/19 (29 במאי 2018) (להלן: "מסמך הקריטריונים").

העתק הנחיית בנק ישראל בנושא קריטריונים לקבל שליטה בחברת כרטיסי אשראי מיום 29.5.20218 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/57

153. במסמך הקריטריונים שפרסם בנק ישראל מפורטים הקריטריונים המרכזיים אותם ישקול הנגיד בובאו להעניק היתר שליטה: "הקריטריונים המרכזיים שבוחן הפיקוח על הבנקים ושעל פיהם מעניק הנגיד היתר שליטה כוללים היבטים של יושר ויושרה, חוסן פיננסי -

כמוגדר במסמך זה, אסטרטגית השקעה, ניסיון עסקי קודם, והבטחת אי קיומם של ניגודי עניינים" [שם, בעמ' 1].

154. עוד מצוין בהנחיית בנק ישראל כי סטייה מהקריטריונים האמורים תתאפשר רק במקרים בהם יש "אלמנטים המפצים" על אותה סטייה, ובכל מקרה היא לא תתאפשר אם בכך יש לפגוע במטרות העומדות בבסיס הוראות אלו [שם, בעמ' 2]:

"ההוראות והקריטריונים המפורטים במסמך זה הם בבחינת קווים מנחים שייושמו בפועל תוך הפעלת שיקול דעת בהתאם לנתוני הסולק ובעלי השליטה הפוטנציאליים. יתכנו סטיות מהקריטריונים ומהתנאים המפורטים אם ישוכנע הנגיד כי קיימים, בין השאר, אלמנטים המפצים על הסטייה מהקריטריונים, וכי הסטייה אינה פוגעת במטרות העומדות בבסיס קביעתם של הקריטריונים ושל התנאים, לאמור, הבטחת חוסנו הפיננסי של הסולק, יציבות השליטה בו וניהולו התקין לאורך זמן."

155. הנחיית בנק ישראל אינה מפרשת את דרישת קריטריון "היושר והיושרה" שנדרש ממבקש היתר השליטה. אולם, ניתן ללמוד על קריטריון זה לאור המידע שבנק ישראל מבקש לקבל מהמבקש בשאלון שעליו למלא במסגרת הבקשה להיתר [המצורף כנספח א' להנחיה]. סעיף 12 לשאלון מבקש לקבל פרטים על אודות מקרים בהם לתאגיד מבקש השליטה או לבעל השליטה בתאגיד המבקש, אירעו אירועים כגון (להלן יובאו המקרים הרלוונטיים לענייננו מתוך הרשימה):

"12.6. היה בעבר או שכיום הוא מחזיק מניות, דירקטור, או עובד בתאגיד שפורק, שהיה בעבר או שכיום הוא בהליכי פירוק, בכינוס נכסים, שעשה הסדר עם נושים, או שבוטל אישורו, חברותו או רישיונו על ידי גוף רגולטורי [...];

12.10. פורסם דוח ביקורת (כגון: מבקר המדינה הכולל ממצאים בעלי נגיעה אישית כלפיו, לרבות כאלה ביחס לתפקודו); [...];

12.13. פירוט תביעות תלויות נגד המבקש או תאגידים שבשליטתו."

156. ועל חשיבותם של אירועים של חדלות פרעון, הסדרי חוב, כמו גם ממצאי של ביקורות ותביעות כנגד התאגידים או בעל השליטה, הפרות דין שיטתיות ועוד, כאינדיקציות למידת היושר של מבקש ההיתר וניקיון כפיו, ניתן ללמוד מהנחיות נוספות שפרסמו המאסדרים.

157. כך למשל, בשנת 2010 פורסמה הנחיה משותפת של יחידת הפיקוח על הבנקים, רשות ניירות ערך ואגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (לפני שזה הפך לרשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון), שכותרתה "בחינת מהימנות בגופים מפוקחים" (להלן: "ההנחיה המשותפת"). ההנחיה קבעה כי יש לעשות הרמוניזציה בשוק ההון הישראלי בין המאסדרים הפיננסיים השונים, וזאת ביחס לבחינת המהימנות של אלו המבקשים להיות בעלים או להחזיק אמצעי שליטה בגופים המפוקחים.

העתק הנחיית "בחינת מהימנות בידי גופים מפוקחים" מיום 1.12.2010 מצורף בזאת ומסומן

כנספח ע/58

158. בין יתר התבחינים שנזכרו במסמך ההנחיה המשותפת כרלוונטיים לבחינת מהימנות יש לציין: הרשעות פליליות, הגשת כתבי אישום, עיצומים כספיים וכיוצא בזה. אולם, לא רק הפן הפלילי או המנהלי מוזכר כרלוונטי לבחינת מהימנות, כי אם גם "ממצאים בהליכים משפטיים בדבר הפרות חוק מהותיות, פגיעה בחובות אמון, חריגה מהותית מסטנדרט זהירות וסבירות" [שם, בסעיף 6], וכן "כהונה כנושא משרה או היות בעל שליטה בתאגיד בעת שזה פורק בשל חדלות פירעון ו/או אי עמידה של התאגיד בהתחייבויות מהותיות שלו וכן מועמד או בעל שליטה ו/או נושא משרה שלא עמד בהתחייבויות כלכליות אישיות מהותיות שלו" [שם, בסעיף 8].

159. הנחייה ברוח דומה לגבי אמות המידה לבחינת קריטריון היושר והיושרה של מבקש היתר בגוף מפקח ניתן למצוא במסמך של רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון מחודש יולי 2018.

העתק חוזר שירותים פיננסיים מוסדרים 9-10-2018 "חוזר יושר ויושרה" (09.07.2018)
מצורף בזאת ומסומן כנספח 59/ע

ה.2. בהחלטת הנגיד נפלו פגמים מינהליים קשים

160. החלטתו של נגיד בנק ישראל להעניק למר תשובה היתר שליטה בחברת ישראלכרט, באמצעות חברת דלק, היא החלטה מינהלית. ככזו, החלטה כפופה בראש ובראשונה לדין, ולכללי המשפט המינהלי. בתוך כך, על החלטת הנגיד להעניק רישיון לעמוד בתנאים שנקבעו בחוק הבנקאות (רישוי); עליה לאזן באופן סביר ושאינו שרירותי בין השיקולים הרלוונטיים השונים שעמדו בפני הנציב; עליה להתקבל על יסוד תשתית עובדתית מלאה, לאחר היוועצות כדין עם הגורמים המוסמכים, ובאופן מנומק.

161. כפי שיובהר להלן, לא כך היה בענייננו.

162. החלטת הנגיד לאפשר למר תשובה – על עברו שפורט בהרחבה לעיל – לשלוט בחברת ישראלכרט, אינה מאזנת באופן סביר בין השיקולים אותם רשאי הנגיד לשקול בבואו להעניק היתר שליטה בחברת אשראי גדולה ומשמעותית; יתר על כן, היא חורגת מההנחיות המנהליות שנקבעו בבנק ישראל עצמו, באופן המעורר חשש לשרירות שיקול הדעת הרגולטורי, היא נעשתה בלא להיוועץ בגורם חיוני להחלטה כה משמעותית – הוועדה לצמצום ריכוזיות, והיא ניתנה ללא כל הנמקה או התייחסות לשיקולים הציבוריים הצריכים בהחלטה מסוג זה.

163. כל אלו מעוררים חשש שמא ההחלטה התקבלה באופן בלתי תקין, ולמצער אינה מאפשרת לפזר את עננת החששות סביב ההחלטה הבלתי סבירה.

164. והכל כמפורט להלן:

ה.2.א. החלטת הנגיד חורגת באופן קיצוני ממתחם הסבירות, ואינה

מאזנת כנדרש בין השיקולים הקבועים בחוק

165. כאמור, ישראל כרם מהווה "נותן שירותי תשלום בעל חשיבות יציבותית", כהגדרתו בסעיף 36 לחוק הבנקאות. לפיכך, בהתאם לסעיף שליטה והחזקה באמצעי שליטה, ישראל כרם כפופה להוראות סעיפים 36-36ג לחוק הבנקאות, העוסקים ברישוי נותן שירותי תשלום בעלי חשיבות יציבותית ובתנאים לו. סעיפים אלו, כאמור, קובעים כי השיקולים אותם רשאי לשקול הנגיד בבואו להחליט אם להעניק היתר שליטה הם השיקולים הקבועים בסעיף 6 לחוק הבנקאות. אלו הן הוראות החוק.

166. ואולם, על מנת לעמוד כהחלטה חוקית, אין די בכך שהנגיד ישקול את השיקולים הרלוונטיים המותרים בחוק; החלטתו היא החלטה מינהלית, וככזו עליה לאזן באופן סביר בין אותם שיקולים מותרים, תוך ייחוס משקל ראוי לשיקולים שבטובת הציבור [בג"ץ 389/80 דפי זהב בע"מ נ' רשות השידור, פ"ד לה (1) 421 (1980)].

167. כידוע, חובת הרשות המנהלית לפעול בסבירות מחייבת את שקילת כל השיקולים הרלוונטיים, וכי אלו יקבלו את משקלם הראוי [בג"ץ 4267/93 אמיתי - אזרחים למען מינהל תקין וטוהר המידות נ' יצחק רבין, ראש ממשלת ישראל, פ"ד מז (5) 441, 677 (1993)]. כפי שהבהיר בית המשפט הנכבד את תמצית עילת הסבירות [בג"ץ 3758/17 הסתדרות העובדים הכללית החדשה נ' הנהלת בתי המשפט (פורסם בנבו, 20.7.2017), בפס' 35 לעמדת כב' השופט (בדימ') דנציגר]:

"עילה זו מאפשרת לבית המשפט להתערב בשיקול הדעת המינהלי, במקרים שבהם הגורם המוסמך לא שקל את כלל השיקולים הנדרשים לצורך החלטתו, או שלא העניק לשיקולים השונים את המשקל הראוי. ככלל, התערבות בנסיבות אלה שמורה למקרים של אי-סבירות מהותית או קיצונית"

168. כך, על בית המשפט המעביר ביקורת שיפוטית על החלטת הרשות המנהלית לבחון לא רק האם היא שקלה את כל השיקולים הרלוונטיים, כי אם גם לבחון את האיזון הפנימי שהרשות ערכה ביניהם, ולהבטיח שניתן המשקל הראוי לאינטרסים השונים שיש להתחשב בהם [דפנה ברק-ארז משפט מינהלי, כרך א' (2010) (להלן: "ברק-ארז"), בעמ' 725; בג"ץ 389/80 דפי זהב בע"מ נ' רשות השידור, פ"ד לה (1) 421, 437 (1980)].

169. ככלל, בית המשפט הנכבד לא נוטה להחליף את שיקול הדעת המקצועי של הרשות המנהלית המוסמכת, או המאסדר, בשיקול דעתו שלו, וזאת אלא אם נפל בו פגם משפטי המקים עילה להתערבות שיפוטית [ראו למשל: דנ"א 4960/18 שולמית זליגמן נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ (פורסם בנבו, 4.7.2021) (להלן: "עניין זליגמן"), בעמ' 32].

170. כפי שעמד על כך בית המשפט, במקרה אחר, ביחס להתערבות בשיקול הדעת של המפקח על הבנקים [בג"ץ 5048/07 דב ארבל - עו"ד נ' בנק ישראל-המפקח על הבנקים (פורסם בנבו, 9.10.2007), בפס' 7 לפסק דינה של כב' השופטת (בדימ') פרוקצ'יה]:

"בית המשפט לא יחליף את שיקול דעתו של המפקח בשיקול דעתו שלו, ולא יתערב באופן הפעלת שיקול הדעת המינהלי, אלא אם נפל בו פגם משפטי המקים עילה להתערבות שיפוטית על-פי המשפט הציבורי... התערבות שיפוטית בשיקול דעת זה היא צרה ביותר, ונשמרת למקרים חריגים בלבד, בהם הפגיעה בפרט או באינטרס הציבורי הכללי עליו מופקד המפקח הינה מהותית."

171. כפי שיובהר מיד, בענייננו עסקינן במקרה מאותם המקרים החריגים, בהם החלטת המפקח על הבנקים ונגיד בנק ישראל חורגת מכללי המשפט הציבורי בהיותה חורגת ממתחם הסבירות – ההחלטה לא יחסה משקל ראוי לשיקולים בדבר התאמת המבקש לשליטה בתאגיד פיננסי גדול, ליושרו ולניקיון כפיו; והיא לא יחסה משקל ראוי לשיקולים שבטובת הציבור. בכך, החלטת הנגיד גורמת לפגיעה מהותית באינטרס הציבורי עליו מופקד בנק ישראל, באופן המצדיק מעורבות שיפוטית.

172. כבר בשלב זה יובהר, כי בשל נוסחה הלאקונית והבלתי-מנומקת של החלטת הנגיד והמפקח על הבנקים מיום 9.7.2025, אין לדעת מה הם השיקולים שנשקלו על ידי בנק ישראל, ומה הוא המשקל היחסי שניתן להם, ואם הרשות ייחסה משקל כלשהו לשיקולי התאמת המבקש והתאמתו לשיקולי טובת הציבור. ואולם, לשיטת העותרת לא יכול להיות ספק כי שיקולים אלו, ככל שנשקלו, לא קיבלו משקל ראוי במסגרת ההחלטה, ובשל כך דינה פסלות [וראו אצל ברק-ארז, בעמ' 726-728].

ה.2.א.1. לא ניתן המשקל הראוי לשיקולי התאמת המבקש ויושרו העסקי

173. העותרת סבורה כי במקרה דנן, החלטת הנגיד והמפקח על הבנקים לתת היתר שליטה למר תשובה וקבוצת דלק בישראלכרט, חורגת ממתחם הסבירות מאחר שלא ניתן המשקל ההולם לשיקולים הנוגעים להתאמת מר תשובה להיות בעל השליטה, יושרו העסקי וניקיון כפיו.

174. המחוקק בחר להתוות לנגיד את השיקולים שעליו להביא בחשבון טרם קבלת החלטה לתת היתר שליטה [סעיפים 36ג, 34 ו-6 לחוק הבנקאות]. בפרט, המחוקק התווה לנגיד כי עליו לשקול, בנוסף למידת התאמתו של המבקש לפי סעיף 6 לחוק, גם את ניסיונו העסקי ואת ניקיון כפיו של המבקש, קרי יושרו ותום ליבו במובן הרחב [סעיף 34(ב) לחוק].

175. ודוק, בקבעו כי מתן היתר שליטה מחייב התייחסות לשיקולי ניקיון כפיו של המבקש, המחוקק הדגיש את ההיבט האתי-מוסרי בהתנהלותו, ונמנע מלהסתפק רק בהוראה הנוגעת לעבר פלילי כזה או אחר, והשווה לסעיף 34א(ג) לחוק שנוגע לביטול היתר או שינויו במקרה של הגשת כתב אישום או פתיחה בחקירה פלילית.

176. שכן, הבטחת ניקיון כפיו, יושרו והתאמתו של בעל שליטה במוסד פיננסי משמעותי במשק, כדוגמת חברת כרטיסי האשראי הגדולה בישראל, חיונית לא רק כדי לשמור על יציבות המוסד הפיננסי עצמו, כי אם גם להגן על הציבור הרחב שתלוי בפעילותו התקינה, ולהבטיח את מידת האמון הציבורית במערכת הפיננסית.

177. אך בהוראות הדין החקוקות אין די. בנק ישראל עצמו קבע בהנחיותיו שלו, כי במסגרת התבחינים שיובאו בחשבון בבחינה של בקשה למתן היתר כאמור, יש לשקול מידע הנוגע למעורבות המבקש או חברות בשליטתו בהליכי פשיטת רגל, הטלת עיקולים, פריסת חובות או הסדר עם נושים [נספח ע/58 לעיל, בסעיף 12.3 לנספח א']. גם במסגרת ההנחיה המשותפת שפרסמו הפיקוח על הבנקים, רנ"י ומשרד האוצר, נקבע כי יש לבחון פגיעה בחובות אמון של המבקש, או חריגה מהותית מסטנדרט זהירות וסבירות של בעל השליטה, לרבות אי-עמידה בהתחייבויות כלכליות או אישיות.

178. בענייננו, לא יכול להיות ספק כי שיקולי יושרה וניקיון כפיים לא קיבלו את משקלם הראוי בהחלטת הנגיד והמפקח על הבנקים לתת היתר שליטה למי שבהתנהלותו הדגימו פעם אחר פעם חוסר ניקיון כפיים וזלזול משווע בכספי הציבור. ויוזכר, בהתנהלותו הוביל מר תשובה ל"תספורות" בגובה מיליארדי שקלים על חשבון ציבור המשקיעים, במסגרתן מעל 60% מחובותיו נמחקו; קבוצת דלק בשליטתו נשאה הערת "עסק חי" אך לפני שנים ספורות, וצברה חובות בגובה מיליארדי שקלים; כנגד מר תשובה והחברות בשליטתו הועלו שוב ושוב טענות בדבר הפרת חובות גילוי, והוא אף הביא לפיטורי שומר סף תאגידי שמילא את חובות הגילוי והדיווח שחלו עליו (טענות שבגינן חויבו מר תשובה ודלק בפיצויים בגובה עשרות מיליוני שקלים); מר תשובה השתמש לכאורה בכספי המשקיעים בחברות שבשליטתו לקידום האינטרסים האישיים שלו, והתנהל באופן שאינו תואם את המצופה מבעל שליטה בגוף כמו ישראלכרט.

179. כאן המקום לשוב ולציין, אין המדובר רק בעובדה שהתנהלותו של מר תשובה כבעל שליטה, והחלטותיו לפעול במינוף גבוה תוך נטיל סיכונים גבוהים (על חשבון כספים שאינם רק שלו) הם שהופכים את המקרים הללו לחמורים. נבקש להזכיר גם שבית המשפט המחוזי, בהליך אישור הסדר הנושים (בהחלטת כב' סגנית הנשיאה (בדימ') אלשיך), קבעה בבירור כי התנהגותו כבעל שליטה הייתה פסולה בהיבט האתי-מוסרי [וראו בהרחבה לעיל בעמ' 22]:

"אין לאל ידי... ליתן מעין "ציון לשבח" למר תשובה והתנהלותו אלא נהפוך הוא... עניין לנו בתוצאה בעייתית, שמאשרת הסדר בעייתי... [אשר] מותירה תמיהות רבות ובוודאי שאינה מסלקת את עננת החשד הכבדה שדבקה במר תשובה והפועלים מטעמו. עניין לנו בהסדר, שרחוק ממתן מענה למצוקה ולנוק הכבד שנגרם לרבים מהמחזיקים הפרטיים. זאת, תוך שבעל שליטה אשר לכאורה חזר והצהיר קבל עם ועדה כי יעמוד מאחורי עסקיו, מסתתר מאחורי מסך אישיות משפטית נפרדת – לא רק שלו עצמו, אלא גם של החברות האחרות, רבות הנכסים, שבבעלותו, ואשר הופרדו מן החברה הקורסת מבעד מועד."

180. די בדברים אלה של כב' השופטת אלשיך בדבר "עננת החשד" שדבקה במר תשובה והעובדה כי הצהרותיו שלו לא גובו במעשים, כדי להבהיר עד כמה לא ניתן לייחס לו יושר וניקיון כפיים. למעשה, עצם העובדה שמר תשובה אחראי לכך שהציבור הרחב – משקיעי החברות הציבוריות – הפסיד מיליארדי שקלים בהסדרי חוב שונים, גם היא מספיקה כשלעצמה כדי להבהיר שמר תשובה אינו מתאים להחזיק בחברה פיננסית חשובה כישראלכרט. שלא ניתן להעניק להבהיר ששיקולים הנוגעים בהתאמתו האישית לא נשקלו, ולמצער לא יוחס להם משקל מספק.

181. בחינת האירועים האמורים, כל אחד לחוד ובמצטבר, אינה מותירה מקום לספק – מר תשובה, עם כל הכבוד להיותו איש עסקים רב פעלים, אינו מתאים לשלוט בכספם של אחרים, ובחברת האשראי הגדולה בישראל, המוגדרת כ-"נותן שירות בעל חשיבות יציבותית" (ומי שיום אחד עשויה להפוך לבנק).

182. מכאן, אין לעותרת אלא להסיק ששיקולים הנוגעים להתאמתם של מר תשובה וקבוצת דלק לשליטה בתאגיד פיננסי כה משמעותי, ליושרו וניקיון כפיו של מר תשובה – לא נשקלו על ידי המשיבים, ולמצער לא זכו למשקל מספק במארג השיקולים ששקלו.

183. **לא יעלה על הדעת שמי שלא שילם את חובותיו לציבור, יהיה אמון על מתן אשראי, בבחינת לתת לחתול לשמור על השמנת. יתרה מכך, הדבר משדר מסר בעייתי לציבור הרחב שנפגע מאותן פרשות, וכן הוא עלול לתרום לעידוד תרבות תאגידית שרואה בעריכת הסדרי חוב מסוג זה, כהתנהגות שתתקבל בסלחנות.**

184. בהערת אגב יצוין כי חוסר הסבירות שבהחלטה משתקף גם מבחינתם של מקרי עבר, בהם בנק ישראל דווקא עמד בתוקף על הצורך לשקול שיקולי שעניינם בהתאמת המבקש ויושרו. כך, על פי פרסומים בתקשורת, במהלך תהליכי הפרטת בנק לאומי (החל משנת 2005), ביקש מר שלמה אליהו (בעל השליטה במגדל חברה לביטוח בע"מ מאז שנת 2012) להגדיל את החזקותיו בבנק לאומי לכ-10%. ואולם, על פי שורת פרסומים, בנק ישראל הסתייג באופן שיטתי מהענקת היתר שליטה למר אליהו, ונראה שהצדיק את הסתייגותו בשיקולים שונים שעניינם בטווח המידות. כך למשל, הסתמן כי נוכח יחסיו העכורים של מר אליהו עם שותפיו העסקיים, ולאור העובדה שהתפרסמה ידיעה על חשדות שעבר עבירה של הלבנת הון (ודוק עבירה ברמת חומרה נמוכה יחסית), בנק ישראל יסרב לבקשתו לשלוט בלאומי. עוד דווח כי בשל חשדות לפיהם אליהו לא דיווח במכס על העברת סכומי כסף גדולים, נמנע בנק ישראל מלהעניק לו היתר שליטה כמבוקש.

העתק כתבה בגלובס בדבר רצונו לקבל היתר שליטה בלאומי מיום 29.11.2010 מצורף בזאת ומסומן כנספח ע/60

185. והנה, במקרה עבר בו ביקש בעל ממון לשלוט בבנק, ייחס בנק ישראל משקל רב לשיקולי ניקיון כפיים ונמנע מהענקת היתר שליטה. זאת, אף שבעניינו של מר אליהו דובר באחוזי שליטה נמוכים יותר מאשר בעניינו של מר תשובה, ואף שהחשדות בהם נחשד מר אליהו בזמנו אינם מתקרבים לרמת החומרה של מעשיו מר תשובה, שתוארו לעיל. על כן, ונוכח העמידה האיתנה של בנק ישראל על הסטנדרט הגבוה הנדרש מבעל שליטה בגוף בנקאי במקרי עבר, **קשה להלום את ההחלטת הנגיד מושא עתירה זו. בהיעדר הנמקה להחלטה, אין אלא להסיק ששיקולים הנוגעים לניקיון כפיים, כלל לא נשקלו בענייננו.**

ה.2.א.2. ההחלטה אינה מייחסת משקל לשיקולי "טובת הציבור"

186. בהחלטתם להעניק היתר שליטה למר תשובה ודלק לא כשלו המשיבים מלייחס את המשקל הראוי רק לשיקולים הנוגעים לאי התאמתו של מר תשובה בהיבט של יושרו וניסיונו העסקי, ונראה שההחלטה חורגת ממתחם הסבירות גם בהעניקה משקל חסר לשיקולים נוספים, החוסים תחת שיקולים ש-"**טובת הציבור**", ככל שאלו נשקלו כלל [בהתאם לסעיף 5(6) לחוק הבנקאות].

187. לעמדת העותרת, מתן היתר שליטה לקבוצת דלק כך שתחזיק בגרעין שליטה בישראל כרט של 40%, **מנוגד גם לאינטרס הציבורי הרחב של צמצום הריכוזיות וביזור מוקדי הכוח והשליטה.**

188. כנזכר לעיל, אינטרס ציבורי מובהק ומוביל, עליו עמדו שורה ארוכה של וועדות מקצועיות, כמו גם המחוקק והממשלה, בצמצום הריכוזיות במשק ובביזור מוקדי הכוח והשליטה בו. דברים אלו יפים ביתר שאת ביחס לשוק הפיננסי, ולהפרדתו מהשוק הריאלי. ודי להזכיר, בעניין זה, את דוחות ועדת ברודט; ועדת טרכטנברג; ועדת שטרום; ועדת בכר; את חקיקת חוק הריכוזיות; את הוראות חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), תשע"ז-2017; ושורה ארוכה של החלטות ממשלה בנושא.
189. ממעוף הציפור, ניתן לומר שמסקנתן המשותפת של הדוחות האמורים היא כי בשוק קטן כמו ישראל קיים צורך דוחק לפרק גורמים פיננסיים ריכוזיים, לצמצם את הפער בין הון לשליטה בחברות ציבוריות, ולמנוע החזקות צולבות משמעותיות בין נכסים ריאליים לפיננסיים בידי אותם גורמים ריכוזיים.
190. מסקנה ברורה העולה מהאמור, אם כן, היא כי טובת הציבור מחייבת הקפדה רגולטורית שתפעל לכך שחברות בעלות נתח שוק גדול ושמספקות שירותים חיוניים לציבור כחברות ללא גרעין שליטה, ולמצער עם גרעין שליטה של מעל 50% (על מנת שלא יהיה עיוות במערך התמריצים כתוצאה מהפער בין הון לשליטה).
191. יוזכר כי קיומו של גרעין שליטה בחברות פיננסיות ציבוריות מעורר קשיים שונים, כגון **ניגודי עניינים בין בעלי המניות**, כאשר המחזיקים בגרעין השליטה מקבלים החלטות למען **קידום אינטרסים פרטיים**, לרבות אינטרסים בהחזקות אחרות שבבעלותם. מצב דברים זה יוצר עיוות של מערך התמריצים של בעל השליטה: ככל ששיעור הבעלות בהון פוחת, כך פוחתים בהתאם התמריצים של בעל השליטה לפעול לטובת התאגיד, וגובר החשש כי יהיה לבעל השליטה אינטרס גדול יותר להפיק על חשבוננו רווח פרטי תוך פגיעה במשקיעים האחרים מקרב הציבור [ראו: אסף חמדני "ריכוזיות השליטה בישראל: היבטים משפטיים", מחקר מדיניות 78, **המכון הישראלי לדמוקרטיה** (2009), בעמ' 26-28]. חשש נוסף הוא **ניהול לא זהיר של בעל השליטה את התאגיד**, שכן רמת הסיכון לה הוא חשוף נמוכה יותר כשהשליטה מופרדת מההון.
192. **כלומר, שליטה בחברה ציבורית ללא החזקות התואמות אותה, מסכנת את האינטרסים של ציבור המשקיעים בחברה. מטבע הדברים, לחששות אלו משקל כבד במיוחד כאשר עסקינן בהפרדה בין הבעלות לבין השליטה בגוף פיננסי משמעותי, כדוגמת חברת כרטיסי האשראי הגדולה במדינה, אשר פרטים ועסקים רבים תלויים בו.**
193. **בענייננו, כאמור, כיום ישראל כרטא היא חברה ציבורית ללא גרעין שליטה**, אשר חלקה הארי מוחזק בידי הציבור. כמו כן, מדובר בחברה המספקת שירותים חיוניים (הנפקת והפעלת כרטיסי אשראי) לכלל הציבור. פעולת החברה ללא גרעין שליטה, מטבע הדברים, מבטיחה כי השליטה בחברה תיוותר מבוזרת, ומצמצמת את הפער הבעייתי בין הון לשליטה.
194. **עוד בענייננו, כפי שהובהר, מר תשובה כבר הדגים בעבר באופן מדויק את התממשות החששות הנובעים מקיומו של בעל שליטה בחברה ציבורית (או, למצער, שאינו בעל רוב המניות): מהמקרים שתוארו לעיל, עולה חשש כי מר תשובה פעל לכאורה בניגוד עניינים למול בעלי מניות מיעוט, בלקחו סיכונים בלתי סבירים שאף הובילו לחדלות פירעון. עוד עולה החשש כי הוא אף פעל לכאורה לקידום האינטרסים האישיים שלו במינוי מקורבים בחברות שבשליטתו ובשימוש בהן להאדרת שמו, בניגוד למטרותיהן.**

195. על אף חששות אלו, בנק ישראל התיר בהחלטתו למר תשובה לשלוט בישראל כרטיס באמצעות קבוצת דלק, תוך החזקה בגרעין שליטה של 40% בלבד, כך שבאופן אינהרנטי מתקיים אותו פער לא רצוי בין השליטה להון.

196. יתרה מכך, כפי שהובהר לעיל, האינטרס הציבורי בפירוק גורמים ריכוזיים במשק, וגורמים המחזיקים בנכסים ריאליים ופיננסיים משמעותיים, בפרט. כפי שפורט לעיל, עד לפני זמן לא רב, הן ישראל כרטיס והן קבוצת דלק נכללו ברשימות התאגידים הריאליים והפיננסיים המשמעותיים (בהתאמה), כמשמעותם בחוק הריכוזיות.

197. אף אם כיום מצויות החברות מתחת לרף שנקבע בחוק הריכוזיות כתנאי לכלול ברשימות התאגידים המשמעותיים – מצב אשר היה אוסר על הנגיד להעניק לתשובה ודלק היתר שליטה על ישראל כרטיס – **הרי שגם במסגרת הפעלת שיקול דעתו לא היה הנגיד רשאי להתעלם מכך שמדובר בחיבור בין שני גופים בעלי נתח שוק ופעילות משמעותית כל אחד בתחומם. כזכור, סמכות לחוד ושיקול דעת לחוד** [וראו בג"ץ 5658/23 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' הכנסת (פורסם בנבו 1.1.2024), בעמ' 563 ובמובאות שם].

198. **הלכה למעשה, מתן ההיתר מושא העתירה יאפשר חיבור בין קבוצה בעלת פעילות נרחבת בתחום הריאלי לגוף בעל נתח שוק משמעותי בתחום הפיננסי, על כל החששות שעלולים לנבוע מכך, ובהם ניגודי עניינים; פגיעה בעסקים המבקשים מימון; ועוד ועוד** (ראו בהרחבה על החששות הטמונים בין שליטה צולבת על תאגידים ריאליים ופיננסיים משמעותיים, פס' 31-32 לעיל). **מתן ההיתר מאפשר, הלכה למעשה, את חזרתו ל"מגרש" של מר תשובה כשחקן דומיננטי ביותר הן בתחום הריאלי והן בתחום הפיננסי, באופן הסולל את הדרך להגברה משמעותית בריכוזיות הכלל משקית ולחזרת "עידן הטייקונים" אותו צלחנו בעמל רב אך לפני פחות מעשור.**

199. אם כן, נראה כי בנק ישראל לא נתן משקל מספק לשיקולים רחבים יותר שבטובת הציבור, הנוגעים לאופן הבעלות (תוך החזקה בהיתר שליטה בהיקף הנמוך מ-50%) ולהשלכות הרחב על הביטוי הריכוזיות הכלל משקית. זאת, בניגוד לעקרונות הסבירות, לנאמנותו הציבורית, ולעקרון שהתווה המחוקק בסעיף 5(6) לחוק הבנקאות (רישוי).

200. **מכל האמור לעיל עולה החשש הברור כי ההחלטה להעניק היתר שליטה למר תשובה בחברת ישראל כרטיס לקתה בחוסר סבירות איזוני חמור, אם לא בשרירות ממש.**

שאלת שיקול הדעת הרגולטורי

201. למעלה מן הצורך, יובהר כי בעניין מסוג זה על בית המשפט לבחון באופן אובייקטיבי את סבירות ההחלטה המינהלית של בנק ישראל, ולבחון האם זו מאזנת כראוי בין השיקולים השונים, בשים לב לחובת הנאמנות הציבורית של המשיבים.

202. אכן, לרגולטור קנוי שיקול דעת רחב מאוד בהפעילו את סמכויותיו כדין, אולם סמכות זו אינה בלתי מוגבלת, ועל בית המשפט לבחנה כשם שהוא בוחן את שיקול דעתה של כל רשות מנהלית אחרת [וראו, בג"ץ 2969/19 התאחדות משרדי הנסיעות ויועצי התיירות בישראל נ' הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (פורסם בנבו 16.7.2019), בפס' 11].

203. יתר על כן, עניין הענקת היתר השליטה בחברה פיננסית מובילה לגורם ריאלי חזק מעלה מספר שיקולים המחזקים את הצורך לצמצם דווקא את המשקל הניתן לעמדת בנק ישראל, ולבכר ביקורת שיפוטית עצמאית [והשוו לקריטריונים שצוינו בעניין זליגמן, בעמ' 34 לפסק דינו של כב' המשנה לנשיאה מלצר]:

203.1. עסקינן בשוק שהוכר בפסיקה לא אחת ככזה שעלול להיווצר בו כשל רגולטורי, המתאפיין בפערי כוחות משמעותיים (בין התאגיד הפיננסי לבין ציבור הלווים), אשר מתאפיין בריבוי מקרים של תופעת "הדלת המסתובבת" [וראו למשל אצל רועי שפירא "דלתות מסתובבות ומידת האפקטיביות של תקופות צינון" מחקרי משפט לד בעמ' 781 (2023)], ומתעורר חשש שהמאסדר לא נועץ כדין בגורמים רלוונטיים (עוד על כך בהמשך);

203.2. עמדתו של בנק ישראל בעניין אינה "מעמיקה, מנומקת ורחבת היקף" – נהפוך הוא. עמדת הבנק לא נומקה כלל, והובאה כהחלטה "אטומה", שאין הציבור (ואכן, בית המשפט) מסוגל לבחנה;

203.3. לאורך השנים הציג בנק ישראל עמדות שונות מאוד בנושא, ובעבר נמנע מלהעניק היתר שליטה אף בנסיבות חמורות פחות;

203.4. בבואו לבחון סוגיות הנוגעות בניקיון כפיים – כנדרש בגדרי סעיף 6 לחוק הבנקאות – לבנק ישראל אין כל יתרון מוסדי או מומחיות עודפת על פני בית המשפט העליון.

204. בנסיבות אלו, כפי שהבהיר בית המשפט הנכבד בדנ"א זליגמן, אין להעניק עדיפות מיוחדת לעמדת בנק ישראל. דברים אלו יפים ביתר שאת, בשים לב לכך שבעניין זליגמן דן בית המשפט בפרשנות דבר אסדרה, בה יש לכאורה מומחיות מיוחדת למאסדר, ואילו בענייננו עסקינן ביישום ההוראה הנורמטיבית – עניין המצוי במומחיותו המובהקת של בית המשפט הנכבד.

ה. החלטת המשיבים 1 ו-2 נעשתה על בסיס תשתית עובדתית חסרה, וזאת

נוכח העבודה שהם לא התייעצו עם הוועדה לצמצום ריכוזיות

205. הלכה מושרשת היא שכל החלטה מנהלית צריכה להתבסס על תשתית עובדתית מפורטת, מבוססת ובדוקה [ראו: בג"ץ 54321-03-25 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל (פורסם בנבו, 21.5.2025), בפס' 91 לפסק דינו של כב' הנשיא עמית והאסמכתאות המובאות שם].

206. החובה לגבש תשתית עובדתית נרחבת טרם קבלת ההחלטה המנהלית טומנת בחובה, במקרים המתאימים, גם את החובה להתייעץ עם גורמים וגופים שיכולים להחזיק בידם מידע או מומחיות רלוונטית לצורך קבלת החלטה מבוססת. כידוע, הלכה היא כי קיומה של חובת היועצות סטטוטורית איננו תנאי הכרחי לקיומה של חובת היועצות של רשות לצורך הפעלת סמכות המופקדת בידיה על-פי חוק [ראו למשל: ע"א 5042/96 פנחס כהן נ' מינהל מקרקעי ישראל מחוז ירושלים, נג(1) 743 (1999), בפס' 13 לפסק דינה של כב' השופטת (בדימ') שטרסברג-כהן (להלן: "עניין פנחס כהן")].

207. על החשיבות להיוועץ עם גופים שיש בידיהם מידע רלוונטי אף אם חובת ההיוועצות אינה מעוגנת בחוק עמד המלומד יצחק זמיר בספרו [יצחק זמיר **הסמכות המינהלית, כרך ב - ההליך המינהלי** (2011), בעמ' 1204]:

"באופן עקרוני אפשר כי רשות להתייעץ תיעשה בנסיבות המקרה, כפי שקורה לגבי סמכויות רשות גם במקרים אחרים, חובה להתייעץ. כך למשל אם ברור כי חוות דעת של גוף מסוים היא שיקול ענייני, שחובה על הרשות המנהלית להתחשב בו במאזן השיקולים לקראת החלטה, או שנתונים מסוימים המצויים בידי גוף מסוים הם חלק הכרחי בתשתית הנתונים שהרשות צריכה כדי לבסס החלטה, יש בכך כדי להצמיח חובה להתייעץ עם גוף זה."

208. כפי שעמד על כך בית המשפט העליון הנכבד אך לאחרונה, חובתה של רשות מינהלית להתבסס על תשתית עובדתית רלוונטית והולמת להחלטותיה, והחובה לפעול בסבירות, עשויות **"להקים בנסיבות מסוימות חובת היוועצות עם גורמים רלוונטיים, אף במקום שבו לא נקבעה חובת היוועצות סטטוטורית"** [בג"ץ 8987/22 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' הכנסת (פורסם בנבו, 2.1.2025), בפס' 145 לפסק דינו של השופט פוגלמן; ראו גם: בג"ץ 8850/02 עו"ד יראון פסטינגר נ' שר המשפטים, נח(2) 696 (2004); ברק-ארז, בעמ' 306].

209. משכך, החלטה מנהלית שהתקבלה ללא היוועצות הרשות בגורמים המקצועיים הנוגעים להחלטה או תוך התעלמות מעמדתם המקצועית של הגורמים הללו, עשויה להיחשב להחלטה שהתשתית העובדתית שלה פגומה והיא עלולה להיפסל בשל אי עמידה בחובת הסבירות [יואב דותן **ביקורת שיפוטית על שיקול דעת מנהלי, כרך ב'** (2023), בע"מ 836 ו-903]:

"חובה על רשות מנהלית, כשהיא באה לקבל החלטה בעניין מסוים, לקיים היוועצות עם מומחים ועם גורמים שיש להם ידע מקצועי, מדעי או טכנולוגי רלוונטי. חובה זו מתקיימת, מכוח דרישת הסבירות, גם במקום שבו החוק המסמיך איננו מטיל על הרשות חובת היוועצות. (...) כאשר הרשות מקבלת החלטה בהתעלמות מעמדת הגורמים המקצועיים, או כאשר הרשות לא טרחה כלל לברר את עמדתם של אנשי המקצוע, הרי בית המשפט עשוי לפסול את ההחלטה בשל חוסר סבירות."

210. במקרה דנן, על פי הודעת הנגיד והמפקח על הבנקים בדבר מתן היתר השליטה למר תשובה וקבוצת דלק [נספח ע/1 לעיל], עולה כי המשיבים קיימו היוועצות רק עם ועדת הרישיונות (כמצוות החוק, ולא מעבר לכך). עם זאת, מהחלטת המשיבים להעניק היתר שליטה לתשובה בחברת ישראלכרט – על כל השלכותיה המשמעותיות לריכוזיות הכלל משקית, שפורטו לעיל – בלטה בהיעדרה התייחסות לוועדה לצמצום הריכוזיות, ונראה כי המשיבים כלל לא נועצו בה.

211. כזכור, הוועדה לצמצום הריכוזיות, שהוקמה מכוח סעיף 40 לחוק הריכוזיות, היא הגורם המוסמך בדין ליעץ למאסדרים בשאלת ריכוזיות כלל משקית. לעמדת העותרת, קשה להלום כי בצומת הכרעה מרכזי בסוגיה בעל חשיבות ציבורית, ואשר עשוי לשאת השלכות רחבות על השוק הפיננסי והמשק בכללותו, לא נשמעה עמדתה של הוועדה עובר לקבלת ההחלטה.

212. כפי שהעותרת עמדה על כך בהרחבה בעתירה [ראו סעיפים 69-72 לעיל], הן ישראלכרט והן קבוצת דלק ומר תשובה נחשבו עד לפני שנים ספורות כגורמים ריכוזיים לפי חוק הריכוזיות (כל אחד בתחומו). לפיכך, לא ניתן להתעלם מכך שהחיבור בין חברת כרטיסי האשראי הגדולה, שהיא נותנת שירותי תשלום בעל חשיבות יציבותית, עם תאגיד ריאלי בעל החזקות משמעותיות במגוון ענפים במשק, עשוי להשליך על הריכוזיות הכלל-משקית. אף אם כיום ישראלכרט וקבוצת דלק אינם תאגידים פיננסיים וריאליים משמעותיים בהתאם לקריטריונים שנקבעו בחוק, למיזוג ביניהם עשויה להיות השפעה לא מבוטלת על הריכוזיות. זאת, ובפרט לאור היתכנות שישראלכרט תקבל בעתיד הנראה לעין רישיון להפוך לתאגיד בנקאי.

213. מדובר בהחלטה בעלת היבטים מקצועיים, כלכליים ומשקיים מובהקים ועל כן התשתית העובדתית שביסודה חייבת להיות מוצקה, מקיפה ועדכנית. כדי למלא את חובתם, טרם קבלת ההחלטה, היה על הנגיד והמפקח על הבנקים להיוועץ בוועדה לצמצום הריכוזיות בהיותה גורם בעל מומחיות רלוונטית ברורה, והיותה עוגן משמעותי בנושא מניעת ריכוזיות במשק. מובן כי בנסיבות אלו, עמדת הוועדה היא בבחינת שיקול רלוונטי אשר החסרתו אינה סבירה ועליה להביא לפסילת ההחלטה [בג"ץ 5303/16 יעל גרמן נ' שר הבריאות (נבו 13.11.2018)]; בג"ץ 987/94 יורונט קווי זהב בע"מ (1992) נ' שרת התקשורת, פ"ד מח(5) 412, 423-424 (1994); עניין פנחס כהן].

214. לפיכך, גם אם לא עמדה למשיבים חובת היוועצות סטטוטורית עם הוועדה לצמצום ריכוזיות (כמצוות סעיפים 5-6, למשל, בחוק הריכוזיות), הרי שהחלטת המשיבים שלא להיוועץ בוועדה מהווה פגם מנהלי חמור, ולכל הפחות מחריפה את אי-הסבירות שנפלה בהחלטה.

ה. החלטת המשיבים על הענקת היתר השליטה לא נומקה כלל

215. ההחלטה להעניק למר תשובה ולחברת דלק היתר שליטה בישראלכרט, לפיכך, מעוררת חשש לפגם חמור בשיקול הדעת ובהליך המנהלי שנלווה לה. אכן, אפשר שחששות אלו היו שוככים אילו נומקה ההחלטה כדבעי, תוך פירוט השיקולים השונים שנשקלו, האיזון שנעשה ביניהם, ההליך המנהלי והתשתית העובדתית שעמדו בפני המשיבים, וכו'. לא כך היה. כמפורט לעיל וכפי שניתן לראות בנספח 1/ע' לעיל [החלטה מיום 9.7.2025], ההחלטה הובאה בלא כל נימוק באשר הוא, מבלי להבהיר מה עמד בבסיסה, וכו'.

216. אין צורך להכביר במילים על חשיבותה של חובת ההנמקה בהליך המנהלי, אשר יש לה תכליות רבות, בהן: קיומה של ההנמקה מסייעת לרשות המנהלית לקבל החלטה רציונלית ומבוססת על יסוד הליך סדור; החלטה מנומקת מסייעת להסתמך עליה שכן היא מאפשרת להבין את משמעותיה והשלכותיה ביחס למקרים אחרים; ההנמקה מאפשרת ביקורת על ההחלטה, הן ביקורת ציבורית, הן ביקורת מנהלית והן ביקורת שיפוטית; ההנמקה תורמת לביסוס אמון הציבור בשלטון, והיא יכולה לתת מענה לחשדות בדבר שיקולים זרים או שרירותיות [ראו למשל: ברק-ארוז, בעמ' 423-424; בגץ 4845/17 ראפת אמארה חמדאן נ' היועץ המשפטי לממשלה, בפס' 20 לפסק הדין של כב' השופט גרוסקופף (פורסם בנבו, 28.10.2019)]; בגץ

5538/09 עו"ד אלישע פלג נ' נציבות שירות המדינה, בפס' 13 לפסק הדין של כב' הנשיאה (בדימי') ביניש (פורסם בנבו, 6.7.2010).

217. חובת ההנמקה החלה על הרשות המנהלית היא חובה המושרשת בדין ובהלכה הפסוקה, וכפי שהיטיב לסכם זאת כב' השופט שמגר, תהליך קבלת החלטה על ידי מי שהוקנתה לו בחוק סמכות לקבלה, צריך להסתיים ב-**"סיכום ההחלטה המנומקת"**, כך שניתן יהיה להעביר עליה ביקורת משפטית וציבורית [בג"ץ 297/82 עזרא ברגר נ' שר הפנים, פ"ד לז(3) 29, 49 (1983)].

218. בהתאם לאמור, **הימנעות הרשות המנהלית מלנמק החלטה שנתקבלה על ידה, משפיעה על אופן הביקורת השיפוטית שיוחל עליה. על החלטה שאינה מנומקת ירחף הספק האם היא התקבלה משיקולים ענייניים, או שמא היא התקבלה בשרירות או מטעמים פסולים** [ראו: **ברק-ארז**, בעמ' 433; בג"ץ 3/04 הוועדה המקומית לתכנון ובניה - צפת נ' שר הפנים (פורסם בנבו, 26.12.2005), בפס' 12 לפסק הדין של כב' השופט א' לוי].

219. בענייננו, המשיבים 1 ו-2 פרסמו את החלטתם מבלי שהציגו כל הנמקה באשר לשיקולים ששקלו או לאופן בו הפעילו את שיקול דעתם. זאת, על אף שמדובר בהחלטה שחשיבותה הציבורית היא רבה, והיא צפויה להשפיע לא רק על המערכת הפיננסית, כי אם גם על המשק בכללותו.

220. יתרה מכך, בהיעדר הנמקה אין לדעת האם הנגיד שקל את כלל השיקולים האמורים בסעיף 6 לחוק הבנקאות. ויובהר, נוסח סעיף 6 קובע כי **"במתן רישיונות לפי חוק זה יובאו בחשבון עניינים אלו:...."**. כלומר, על הנגיד חלה חובה חוקית לשקול שיקולים אלו, כולם. בהיעדר הנמקה להחלטתו, מתעורר חשש כי חלק מן השיקולים כלל לא נשקלו. אם כך הדבר, הרי שלא זו בלבד שהחלטת הנגיד הייתה בלתי סבירה, כי אם חורגת מסמכות, ובלתי חוקית בבירור. כך, בהיעדר הנמקה, מתעורר החשש כי ההחלטה לוקה באי חוקיות חמורה.

221. כאמור, **ההחלטה על הענקת היתר השליטה איננה החלטה עסקית גרידא, שהשפעותיה מצומצמות לחברות עצמן ובעלי המניות בהן. כי אם, כפי שהעותרת עמדה על כך לאורך על עתירתה, עסקינן באירוע שהשפעותיו חורגים מלקוחותיהם או בעלי המניות של החברות הנדונות, כי אם הוא בעל השלכות על המערכת הבנקאית, שוק ההון והמשק כולו. משכך, הציבור זכאי ללמוד מה הם השיקולים שהניעו את הנגיד והמפקח על הבנקים לתת בידי מר תשובה וקבוצת דלק את ההיתר האמור, חרף אירועי מחיקת החובות וההפרות שנעשו לאורך השנים.**

222. היעדר ההנמקה האמור מהווה פגם נוסף ועצמאי שנפל בהחלטת המשיבים, אשר יחד עם הפגמים הנוספים עליה הצביעה העותרת, מטה את הכף לצורך החשוב בהעברת ההחלטה תחת עינו הבוחנת של בית המשפט הנכבד.

ו. סוף דבר

223. הנה הונחה על שולחנו של בית המשפט הנכבד עתירה חשובה, אשר נדמה במבט ראשון כי עניינה בעסקה מסחרית בין שני גורמים פרטיים; ואולם, העמקה בפרטיה מלמדת כי המדובר בעסקה

בעלת חשיבות קרדינלית להמשך יציבות וביזור הריכוזיות במשק הישראלי, ולהמשך פיתוח הכלכלה הישראלית.

224. בידי נגיד בנק ישראל הופקדה סמכות יקרת ערך וחיונית – להגן על הציבור הישראלי מפני גורמים שהפקדת כספי הציבור בידיהם עלולה לסכנם. מעבר לכך, הנגיד הופקד על קבלת החלטה שעשויה להשפיע על מבנה ויציבות המשק הפיננסי כולו למשך שנים ארוכות.

225. למרבה הצער, נראה כי בענייננו פעל הנגיד באופן בלתי סביר בעליל, תוך חריגה מכללי המינהל התקין. במצב דברים זה, אין מנוס מהתערבותו המיידית של בית המשפט הנכבד.

226. מהאמור לעיל, עולה בבירור כי ישנו בסיס איתן המצדיק את קבלת העתירה, ובאופן מידי יותר – את השעיית מתן ההיתר מושא העתירה עד להכרעה בה.

227. לעתירה זו מצורף תצהיר מטעם מר דוד כנה, ראש אגף בעותרת.

טלילה דביר, עו"ד

אורי הס, עו"ד

תומר נאור, עו"ד

ד"ר אליעזר שרגא, עו"ד

ב"כ העותרת

ירושלים, 24 ביולי 2025,

כ"ח בתמוז התשפ"ה

בעניין שבין:

התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר 580178697
ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר אליעד שרגא ו/או תומר נאור ו/או רחל אל-
שי רוזנפלד ו/או רותם בבלי-דביר ו/או תמר באום ו/או אורי הס
ו/או סתיו לבנה-להב ו/או טלילה דביר ו/או עדן בוים ו/או יעל
בלוך ו/או איל קלסקין ו/או לירז גנון ו/או ענת ברמן ו/או אילאיל
גביון

מרח' יפו 208 ירושלים, ת.ד. 36054 ירושלים 91043
טל': 02-5000073 ; פקס: 02-5000076 ;
דוא"ל: office@mqq.org.il

העותרת

- נגד -

1. פרופסור אמיר ירון, נגיד בנק ישראל
2. מר דני חחיאשילי, המפקח על הבנקים
מרח' בנק ישראל 2, קריית בן גוריון, ירושלים
טל': 02-655-2211 ; פקס: 02-652-8805
3. עו"ד מיכל כהן, הממונה על התחרות
ע"י ב"כ עוה"ד מפרקליטות המדינה
משרדות וולפסון 2, קריית הממשלה
ירושלים, ת"ד 49029, מיקוד 9149001
טל': 073 ; פקס: 02-6467011
דוא"ל: HCI-dep@justice.gov.il
4. ישראלכרט בע"מ, ח.פ. 510706153
מרח' בר כוכבא 12, ת"ד 2025, בני ברק
טל': 03-689-5166 ; פקס: 03-689-5374
דוא"ל: ykweller@isracard.co.il
5. מר יצחק שרון (תשובה), ת.ז. 043480003
מרח' אבא אבן 19, הרצליה פיתוח
6. קבוצת דלק בע"מ, ח.פ. 520044322
מרח' אבא אבן 19, הרצליה פיתוח
טל': 09-863-8444 ; פקס: 09-885-4955
דוא"ל: leorapl@delek-group.com

המשיבים

תצהיר מטעם העותרת

אני הח"מ דוד כנה, בעל תעודת זהות שמספרה 301298170, המשמש ראש אגף כספים בעותרת, מצהיר בזאת, כי העובדות המפורטות בעתירה זו נכונות לפי מיטב ידיעתי ואמונתי. התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר) מספר תנועה 580178697

חתימת המצהיר

אישור

אני עו"ד טלילה דביר, בעלת מס' מ.ר 81688, מאשרת בזאת כי ביום 24.7.2025 חתם בפני (בהיוועדות חזותית בהתאם להחלטת ועדת האתיקה הארצית את 20-39) מר דוד כנה, המוכר לי אישית, על הצהרתו דלעיל, לאחר שהזהרתיו כי עליו להצהיר ולומר את האמת, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, ולאחר שאישר את נכונות הצהרתו.

טלילה דביר, עו"ד
מ.ר. 81688
טלילה דביר, עו"ד

תוכן עניינים

מס'	שם הנספח	עמ'
1/ע	העתק הודעת בנק ישראל מיום 9.7.2025 בדבר ההחלטה לאשר למר תשובה לשלוט בישראלכרט	50
2/ע	העתק דוח הוועדה להגברת התחרותיות במשק (דוח שני)	52
3/ע	העתק החלטת ממשלה מספר 4559 מיום 22.4.2012 שכותרתה אימוץ דוח הוועדה להגברת התחרותיות במשק	74
4/ע	העתק סקירת מערכת הבנקאות בישראל לשנת 2024, עמ' 13-14	77
5/ע	העתק העמודים הרלוונטיים מתוך דוח ועדת שטרומ	80
6/ע	העתק דוח שנתי לשנת 2024 של ישראלכרט, עמ' 10-14	84
7/ע	העתק כתבות בנושא ניסיונות לרכוש את השליטה בישראלכרט	90
8/ע	העתק הצעת מנורה להשקעה בישראלכרט מיום 10.10.2024	104
9/ע	העתק הצעת השקעה בישראלכרט מטעם קבוצת דלק מיום 12.12.2024	107
10/ע	העתק דיווח ישראלכרט על חתימה על הסכם ההשקעה עם דלק מיום 5.1.2025	112
11/ע	העתק דיווח ישראלכרט על אישור הסכם ההשקעה עם דלק באסיפה הכללית מיום 20.2.2025	115
12/ע	העתק דיווח ישראלכרט מיום 13.3.2025 בדבר אישור הממונה על התחרות למיזוג בין ישראלכרט לקבוצת דלק	119
13/ע	העתק דיווח ישראלכרט מיום 9.7.2025 בדבר מתן היתר בנק ישראל לקבוצת דלק לשליטה בישראלכרט והתקיימות כל התנאים המתלים לעסקה	122
14/ע	העתק הודעת ישראלכרט בדבר חלוקת דיבידנד מיום 15.7.2025	125
15/ע	העתק הודעת ישראלכרט בדבר הקצאת מניות לקבוצת דלק מיום 16.7.2025	129
16/ע	העתק הודעת הוועדה לצמצום הריכוזיות מיום 2.3.2021	132
17/ע	העתק הודעת הוועדה לצמצום הריכוזיות מיום 25.2.2025	135
18/ע	העתק הודעת הוועדה לצמצום הריכוזיות מיום 13.3.2024	138
19/ע	העתק כתבתו של אלעזר לוין מיום 12.2.1988	141
20/ע	העתק כתבה בגלובס מיום 24.2.1998	144

מס'	שם הנספח	עמ'
21/ע	העתק כתבה בגלובס על מסע הרכישות של מר תשובה מיום 31.11.2024	147
22/ע	העתק מהודעת רשות התחרות לעיתונות, ועדת הריכוזיות מעדכנת את רשימת הגורמים הריכוזיים לשנת 2024, מיום 13.3.2025	153
23/ע	העתק דוח תקופתי של קבוצת דלק משנת 2014, עמודים א-250-251א	156
24/ע	העתק דוח תקופתי של קבוצת דלק משנת 2013, עמודים 503	159
25/ע	העתק דיווח לבורסה, דוח מידי על מי שחדל להיות בעל עניין בתאגיד קבוצת דלק בעמ מיום 4.11.2019	161
26/ע	העתק כתבה בכלכליסט על מיזוג לאומי-ברק קפיטול מיום pdf 14.3.2025	164
27/ע	העתק דוח תקופתי של קבוצת דלק משנת 2013, עמוד 432	167
28/ע	העתק כתבה בכלכליסט על מכירת מר תשובה את אחזקותיו בקשת מיום 13.1.2021	169
29/ע	העתק כתבה ב-TheMarker בנושא קשת מיום 20.1.2020	172
30/ע	העתק גרף שווי קבוצת דלק בין יום 22.7.2020 ועד יום 22.7.2025 מאתר הבורסה לניירות ערך תל אביב	179
31/ע	העתק כתבה בגלובס על מסע הרכישות של מר תשובה מיום 31.11.2024	181
32/ע	העתק תרשים אחזקות של קבוצת דלק, הלקוח מתוך דוח תקופתי של קבוצת דלק משנת 2024 בעמוד 7	187
33/ע	העתק מטיטוט דוח הוועדה הבין-משרדית לבחינת מדיניות משק הגז מיום 9.4.2025, עמודים 9-10	189
34/ע	העתק דוח תקופתי של קבוצת דלק משנת 2024 המעידים על התמקדותה המכוונת בשוק האנרגיה, עמוד 8	192
35/ע	העתק כתבה ב-12N על אישור הסדר הנושים של מר תשובה מיום 27.9.2012	194
36/ע	העתק תחקיר ב-TheMarker על הסיבות שהובילו לקריסת דלק נדלן מיום 1.12.2011	197
37/ע	העתק כתבה בגלובס על חזרת מר תשובה לגיוס אגרות חוב בשוק ההון הישראלי מיום 9.2.2015	213
38/ע	העתק כתבה ב-TheMarker בנושא אירועי חדלות הפרעון של מר	216

מס'	שם הנספח	עמ'
	תשובה מיום 8.6.2025	
ע/39	העתק כתבה ב-TheMarker בנושא משבר קבוצת דלק מיום 30.6.2020	223
ע/40	העתק כתבה ב-TheMarker לגבי הסדר החוב של קבוצת דלק בשנת 2020 מיום 17.6.2020	228
ע/41	העתק כתבה ב-ice בנושא פיטורי רואי החשבון של קבוצת דלק מיום 14.4.2021	231
ע/42	העתק כתבה במעריב בנושא הסתייגות רשות ניירות ערך מפיטורי משרד רואה החשבון של קבוצת דלק מיום 11.5.2021	234
ע/43	העתק דוח מידי בעניין כינוס אסיפה כללית שנתית ומיוחדת של קבוצת דלק מיום 10.5.2021	237
ע/44	העתק הבקשה לאישור התובענה הייצוגית (ללא נספחיה) תצ 13382-04-20	245
ע/45	העתק כתבה בכלכליסט על הליקויים בהתנהלות קרן דלק מיום 10.9.2020	267
ע/46	העתק פסק הדין מיום 5.1.2022 בעניין תביעת קרן דלק לאישור בדיעבד של התרומות	275
ע/47	העתק דיווח צילו-בלו בדבר מינוי לייה נאור לדירקטוריון החברה מיום 29.5.2025	278
ע/48	העתק דיווח צילו-בלו מיום 5.6.2025	282
ע/49	העתק כתבה בכלכליסט בדבר מינויים לדירקטוריון צילו-בלו מיום 10.6.2025	285
ע/50	העתק כתבה בכלכליסט על מינויי של קרובי משפחה של מר תשובה מיום 29.11.2011	290
ע/51	העתק כתבה ב-TheMarker מיום 11.7.2025	296
ע/52	העתק כתבה ב-TheMarker מיום 13.7.2025	301
ע/53	העתק דיווח ישראלכרט מיום 15.7.2025 בדבר פרישת גב' גריאני מהחברה	307
ע/54	העתק כתבה בגלובס מיום 16.7.2025	310
ע/55	העתק פניית העותרת לנגיד ולמפקח על הבנקים מיום 13.7.2025	319
ע/56	העתק פניה שנייה מטעם העותרת לנגיד ולמפקח על הבנקים מיום 20.7.2025	326

מס'	שם הנספח	עמ'
ע/57	העתק הנחיית בנק ישראל בנושא קריטריונים לקבל שליטה בחברת כרטיסי אשראי מיום 29.5.20218	330
ע/58	העתק הנחיית בחינת מהימנות בידי גופים מפוקחים מיום 1.12.2010	353
ע/59	העתק חוזר שירותים פיננסים מוסדרים 2018-10-9 חוזר יושר ויושרה (09.07.2018)	357
ע/60	העתק כתבה בגלובס בדבר רצונו לקבל היתר שליטה בלאומי מיום 29.11.2020	371

נספח ע/1

**העתק הודעת בנק ישראל מיום
9.7.2025 בדבר ההחלטה לאשר למר
תשובה לשלוט בישראלכרט**

עמ' 50

הודעה לעיתונות:

בנק ישראל אישר ליצחק שרון (תשובה) לשלוח בישראל כרטיס בע"מ

נגיד בנק ישראל והמפקח על הבנקים נתנו היום למר יצחק שרון (תשובה) היתר שליטה בישראל כרטיס בע"מ, זאת לאחר שהפיקוח על הבנקים סיים את תהליך הבדיקה

נגיד בנק ישראל, פרופ' אמיר ירון, והמפקח על הבנקים, מר דניאל חחיאשווילי, הודיעו למר יצחק שרון (תשובה), כי הפיקוח על הבנקים סיים את תהליך בדיקת בקשתו לקבל היתר שליטה בישראל כרטיס בע"מ (להלן – ישראל כרטיס) שהיא נותן שירותי שלום בעל חשיבות יציבותית. הנגיד העניק את היתר השליטה לאחר התייעצות עם ועדת הרישיונות. היתר השליטה ניתן למר שרון (תשובה), באמצעות קבוצת דלק בע"מ שבשליטתו (להלן – קבוצת דלק), לאחר שביום 20 בפברואר 2025 אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות ישראל כרטיס את הסכם ההשקעה עם קבוצת דלק. ישראל כרטיס הונפקה לציבור בשנת 2019 כחלק מיישום רפורמת שטרום להפרדת חברות כרטיסי האשראי מהבנקים. מאז הנפקתה בבורסה לניירות ערך בתל אביב נסחרה ישראל כרטיס כחברה בלא שולט.

ישראל כרטיס תמשיך להיות מפקחת על ידי הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל לשם הבטחת יציבותה ולשם שמירה על מתן יחס הוגן ללקוחותיה, בדומה לפיקוח על יתר הבנקים ונותני שירותי התשלום בעלי חשיבות יציבותית בישראל.

נספח ע/2

**העתק דוח הוועדה להגברת
התחרותיות במשק (דוח שני)**

עמ' 52

הוועדה להגברת התחרותיות במשק
המלצות סופיות והשלמה לדו"ח הביניים

מרץ 2012

משרד האוצר הוועדה להגברת התחרותיות במשק

כ"ד באדר התשע"ב
18 במרץ 2012
מנ. 2012-851

לכבוד,
ראש הממשלה
שר האוצר
נגיד בנק ישראל

הנדון: דו"ח הוועדה

בחודש אוקטובר 2010 מונינו חברי הוועדה להגברת התחרותיות במשק הישראלי ואנו מתכבדים להגיש לכם את מסקנותינו.

על הוועדה הוטל לבחון את מבנה המשק הנוכחי ואת מידת השפעתו על רמת התחרותיות והיעילות בפעילות המשק; היציבות הכלכלית וצמיחת המשק. בכתב המינוי נתבקשה הוועדה לבחון את סוגיית התחרותיות הענפית והמשקית במובנה הרחב, לאור התפתחותן של קבוצות עסקיות בישראל ולהמליץ לאור בחינה זו על צעדי מדיניות אפשריים, על מנת להפוך את המשק לתחרותי ומשוכלל יותר וזאת בהתחשב בסטנדרטים המקובלים בעולם.

הוועדה השלימה את עבודתה. ההמלצות המובאות להלן, בצירוף דו"ח הביניים שהוצג בספטמבר, אושרו על ידי מרבית חברי הוועדה ומהוות סיכום של עבודת הוועדה. דעות מיעוט בנושאים שונים מצורפות לנייר זה.

המלצות הוועדה נבנו כ"טיפול מקיף" לבעיות שזיהינו במשק הישראלי. לפיכך, אנו מבקשים להתייחס אליהן כאל מקשה אחת שהוספה או גריעה ממנה ידרשו את בחינת סט ההמלצות כולו.

בכבוד רב,

פרופ' דיוויד גילה	פרופ' שמואל האוזר	פרופ' יוג'ין קנדל	חיים שני-יו"ר
גל הרשקוביץ'	ד"ר קרנית פלוג	פרופ' עודד שריג	
ד"ר גיתית גור גרשגורן	עו"ד אבי ליכט	דודו זקן	

תוכן עניינים

פרק 1- שינויים מרכזיים מדו"ח הביניים	4
מבוא	4
המלצות הוועדה בנושא התנאים להקצאת נכסים ציבוריים	6
השינויים המרכזיים בהמלצות הוועדה מדו"ח ביניים	6
המלצות הוועדה בנושא החזקות ריאליות ופיננסיות	6
השינויים המרכזיים בהמלצות הוועדה מדו"ח ביניים	7
המלצות הוועדה בנושא שליטה באמצעות מבנה החזקות פירמידאלי	9
השינויים המרכזיים בהמלצות הוועדה מדו"ח ביניים	11
סיכום	13
פרק 2- המלצות סופיות	15
2.1 המלצות הוועדה בנושא בחינת התנאים להקצאת נכסים ציבוריים	15
2.2 המלצות הוועדה בנושא בחינת אחזקות ריאליות ופיננסיות	16
2.3 המלצות הוועדה בנושא בחינת שליטה באמצעות מבנה אחזקות פירמידאלי	19
2.3.4 המלצות לגבי חברות חדשות במבנה פירמידאלי	19
2.3.5 המלצות לכללים שיחולו על חברות בשכבה השלישית ומעלה במבנים פירמידאליים קיימים בעלי שלוש שכבות ומעלה	19
2.3.8 המלצה לגבי הממשל התאגידי בחברת פער	20
2.3.9 ההמלצות ממשל תאגידי שיחולו על כל החברות הציבוריות	20
פרק 3- חוות דעת מומחה	
3.1 חוות דעת בנושא שליטת תאגידים ריאליים בתאגידים פיננסיים	
3.2 חוות דעת בנושא מבנים פירמידאליים	
3.3 חוות דעת בנושא ריכוזיות אשראי וסיכונים סיסטמיים	
נספח 1- דעות מיעוט	
דעת מיעוט לגבי הכללת חברות אג"ח בספירת שכבות במבנים פירמידאליים- ראש המועצה הלאומית לכלכלה, פרופ' יוגין קנדל והממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון, פרופ' עודד שריג	
דעת מיעוט יו"ר רשות ניירות ערך פרופ' שמואל האוזר והכלכלנית הראשית, רשות ניירות ערך ד"ר גיתית גור גרשגורן	
דעת מיעוט הממונה על התקציבים, גל הרשקוביץ	

מבוא

המשבר העולמי, שטרם ברור אם הוא מתקרב לסופו או עדיין נמצא בעיצומו, נחשב למשבר החמור ביותר מאז שנות השלושים של המאה הקודמת. משבר זה, שהחל כמשבר פיננסי בארה"ב, גלש למדינות נוספות והפך במהרה למשבר פיננסי וכלכלי עולמי. המשבר לא פסח גם על המשק הישראלי, שטרם המשבר נהנה מתקופת צמיחה וגאות מרשימים: ירידה באבטלה לכדי אבטלה חיכוכית, פעילות גבוהה של הסקטור העסקי, ירידה משמעותית ביחס חוב תוצר, עליה בדירוג אשראי, שגשוג בשווקים הפיננסיים ועוד. אותן שנים של גאות התאפיינו בתמורות משמעותיות בשוק ההון הישראלי ובמרכזן התפתחות שוק האשראי החוץ בנקאי. תמורות אלה שיכללו את שוק ההון הישראלי, שינו את אופן מימון הפעילות העסקית במשק והשפיעו בצורה ניכרת על מבנה תיק הנכסים של הציבור. כאמור, בתקופה זו פעילות הסקטור העסקי גאתה, בין היתר בזכות הטמעה מוצלחת של פעילויות עסקיות רבות שעברו מידיים ממשלתיות לידיים פרטיות במהלך שני העשורים האחרונים. ההתפתחות המהירה של המשק, בהובלתו של הסקטור העסקי, תוך העברת נכסים מידיים ציבוריות לידיים פרטיות ובהתבסס על מקורות מימון חדשים הצריכה התאמה מהירה וסנכרון של מערכי הרגולציה הממשלתיים במטרה להבטיח שוק תחרותי ויעיל, הגנה על ציבור המשקיעים ואת איתנות ויציבות המתווכים הפיננסיים. השינויים המבניים המהירים במשק יצרו פערים מסוימים בין המציאות שנוצרה בסקטור העסקי בישראל ובין ההסדרה והפיקוח הממשלתיים. על רקע אתגרים אלה ובמטרה להתמודד איתם הוקמה לפני כשנה וחצי, ע"י ראש הממשלה, שר האוצר ונגיד בנק ישראל, הוועדה להגברת התחרותיות במשק.

המלצותיה הסופיות של הוועדה מובאות במסמך שלהלן. נראה, כי עיתוי סיום עבודת הוועדה איננו אופטימאלי. האינדיקטורים הכלכליים מצביעים על האטה מסוימת בפעילות הריאלית של המשק, כאשר מצבן של שותפות הסחר של מדינת ישראל התדרדר בצורה ניכרת. עם זאת, חברי הוועדה סבורים כי המלצות הוועדה, בהינתן תקופת ההתאמה שקבעה הוועדה ליישומן, אינן צפויות לפגוע בפעילות הריאלית של המשק בטווח הקצר ולעומת זאת הן צפויות לקדם את התחרותיות במשק, לשפר את יעילות הקצאת המקורות, לתרום תרומה חיובית ליציבותה של המערכת הפיננסית ולתמוך בצמיחה של המשק ורווחת הציבור בטווח הבינוני והארוך.

גיבוש המלצות הוועדה נעשה לאור הבנה של מורכבות הנושאים שהיו על סדר יומה של הוועדה, הפנמה של השלכות רוחב שעשויות להיות להמלצות אלה והכרה בכך שלהימנעות מהתמודדות עם הסיכונים והחששות שעלו בדיוני הוועדה עלול להיות מחיר כבד ברמת המשק. מטבע הדברים, היקף ומורכבות הנושאים שעל הפרק הובילו למספר גישות שונות בנוגע לאופן הטיפול הרצוי בבעיות שבהן דנה הוועדה. המלצות הוועדה הסופיות, שיובאו להלן, התקבלו כולן ברוב קולות. לגבי חלק מהסעיפים עם זאת קיימות דעות מיעוט של חברי וועדה שונים המצורפות בנספח 1 לדו"ח זה.

לאחר פרסום המלצות הביניים, הוועדה קיימה שימועים וקיבלה התייחסויות להמלצותיה ממגוון גורמים ובכלל כך מנציגי הגופים שעלולים להיות מושפעים מהמלצות הוועדה, מנציגי חברות ציבוריות, מגופים המנהלים את כספי הציבור, מנציגי ציבור, ממנהלים בכירים במשק, מאנשי אקדמיה וממומחים שונים¹. במהלך השימועים, ביקשה הוועדה לקבל חוות דעת ולשמוע עמדות לגבי המשמעויות המעשיות שנגזרות מישום המלצותיה הן ברמת החברה הבודדת והן לגבי השפעת ההמלצות ברמה המשקית, על שוק ההון ועל הסקטור העסקי. במהלך השימועים נחשפו חברי הוועדה למגוון רחב של עמדות ודעות שהובילו לדיון ובחינה מחודשים של המלצות הביניים.

ראוי לציין כי שלב השימועים חיזק, אצל רוב חברי הוועדה, את התחושה כי הבעיות והסיכונים הפוטנציאליים שאובחנו במסגרת דו"ח הביניים של הוועדה הינם נכונים ומדויקים ובמקרים מסוימים עוצמת החששות אף התגברה. עם זאת, חברי הוועדה השתכנעו כי חלק מן ההמלצות שהוצעו במסגרת דו"ח הביניים מורכבות ליישום וכי קיימות להן חלופות אחרות שתועלתן גדולה יותר. לפיכך ולאחר דיונים רבים, החליטה הוועדה לערוך שינויים מסוימים בטיוטת המלצותיה.

במסגרת המלצותיה הסופיות ביקשה הוועדה לעשות הבחנה בין המבנה הרצוי של המשק בטווח הארוך ובין התייחסות לגופים עסקיים קיימים שפועלים במסגרת הרגולטורית הנוכחית. בהתאם לכך הוחלט לקבוע הוראות מעבר בהן התייחסות שונה לגופים העסקיים שפועלים כיום לעומת ההוראות שיחולו על חברות חדשות ומבני בעלות עתידיים. זאת כדי למנוע זעזועים במשק ועל מנת להבטיח מעבר יעיל, הן מההיבט העסקי והן מההיבט הרגולטורי, למסגרת הרגולטורית העקרונית עליה המליצה הוועדה.

המלצות הוועדה מתבססות על הקביעה כי מבנה המשק בישראל, מההיבט העל ענפי, הינו ריכוזי כאשר מספר מצומצם של אנשי עסקים שולט בשיעור ניכר של נכסים ריאליים ופיננסיים במשק באמצעות קבוצות עסקיות. מספרן הנמוך של הקבוצות העסקיות אף בולט מבחינה בינלאומית השוואתית. פוטנציאל הגודל, המורכבות ורמת המינוף של קבוצות עסקיות במסגרת הרגולציה ומבנה המשק הקיימים עורר בקרב חברי הוועדה חששות לסיכונים הן ברמת המשק, הן בהיבט של איתנות המערכת הפיננסית והן ברמת ההגנה על החוסך הבודד. ההמלצות הסופיות של הוועדה נועדו להתמודד עם הסיכונים הפוטנציאליים האלה.

חברי הוועדה מבקשים להדגיש כי המלצות הוועדה נועדו בראש ובראשונה להסיר חסמים במטרה לקדם יזמות עסקית תחרותית, יוצרת ומובילה במשק הישראלי. זאת ועוד, חברי הוועדה מבקשים להדגיש כי התרשמו במיוחד מדבריהם של משקיעים זרים שבחרו להשקיע את הונם בפעילות עסקית במשק הישראלי ושביקשו להופיע בפני הוועדה. חברי הוועדה רואים ערך רב מאוד בתרומתם של משקיעים זרים לכלכלתה של מדינת ישראל ומקווים כי המלצות הוועדה יעודדו את המשך ואף הגברת פעילותם של משקיעים אלה במשק הישראלי.

¹ כל ניירות העמדה שהוצגו לוועדה זמינים באתר משרד האוצר באינטרנט בכתובת : <http://mof.gov.il/Pages/CompetitivenessCommittee.aspx>

להלן השינויים המרכזיים בהמלצות הוועדה לפי תחומי העיסוק שלה :

המלצות הוועדה בנושא התנאים להקצאת נכסים ציבוריים

המלצות הוועדה בנוגע להקצאת זכויות ונכסי מדינה נועדו להבטיח שיינתן משקל ראוי לשיקולי תחרותיות ומניעת ריכוזיות טרם ביצוע ההקצאה. בדומה למכלול המלצות הוועדה, המלצות אלה נוסחו תוך התחשבות ברמת הוודאות הנדרשת ליזמים ותוך תמיכה בהליכי הקצאה יעילים ומהירים, ככול הניתן. במסגרת השימועים הועלו בפני חברי הוועדה חששות כי המלצות הוועדה, במתכונת שהוצגה בדו"ח הביניים, יובילו לחוסר וודאות בקרב הגופים הניגשים להתמודד על נכסים או זכויות שהמדינה מקצה. בנוסף הועלו חששות כי המלצות הוועדה יגרמו להתארכות התהליכים הברוקרטים במסגרת הקצאת נכסים וזכויות ציבוריים. חברי הוועדה בחנו את הטענות שהועלו בפניהם והחליטו לערוך מספר שינויים בהמלצות הוועדה כך שיובטח ששיקולי תחרותיות ומניעת ריכוזיות ילקחו בחשבון טרם ביצוע ההקצאה תוך מינימום פגיעה בוודאות ויעילות התהליך.

השינויים המרכזיים בהמלצות הוועדה מדו"ח ביניים

1. הגדרה ברורה יותר של הקריטריונים של הגופים שהקצאת משאבי הציבור עבורם עלולה להגביר את הריכוזיות ולכן דורשת בחינה מיוחדת. הגדרת גופים אלה נשענת על הקריטריונים להגדרת "תאגיד ריאלי משמעותי".
2. הבטחת תהליך היועצות עם הוועדה המיעצת ועם הממונה על הגבלים עסקיים במסגרת לוחות זמנים מוגדרים מראש בכדי למנוע ככול הניתן התמשכות ההליכים.

המלצות הוועדה בנושא החזקות ריאליות ופיננסיות

מתווה המלצות הוועדה בנושא בחינת החזקות ריאליות ופיננסיות עליו הומלץ במסגרת דו"ח הביניים של הוועדה והמתודולוגיה שהוצעה לשינוי מבני, בהתבסס על קריטריונים כמותיים שמעידים על פוטנציאל להיווצרות ניגודי עניינים, נותרו מקובלים על כלל חברי הוועדה.

בעקבות קיום השימועים וקבלת המלצות מהיועץ המקצועי החיצוני לוועדה, חלק מחברי הוועדה אף השתכנעו כי הספים שהוצעו אינם מייצגים נאמנה קריטריונים לפעילות ריאלית משמעותית או פיננסית משמעותית ועל כן יש צורך בהגדרה מחדש כך שגופים ריאליים ופיננסיים בעלי השפעה משמעותית על הפעילות במשק יכללו במסגרת המלצות הוועדה.

כמו כן, קיבלה הוועדה מגוון המלצות שונות באשר לקריטריונים שיכולים לשמש כאומדנים מדויקים יותר להשפעה משמעותית במשק ולפוטנציאל לניגודי עניינים בין פעילות ריאלית ופיננסית. לגבי תאגידים ריאליים

או השולטים בהם הוצעו, בין השאר, קריטריונים כגון היקף האשראי המקומי, הערך המוסף של התאגיד ונתח הפעילות מהשוק הרלבנטי. בהקשר של קריטריונים לגופים הפיננסיים נבחנה אפשרות להבחין בין תאגידים בנקאיים ובין גופים שמנהלים נכסים.

כאמור, חברי הוועדה הגיעו למסקנה כי מתווה ההמלצות שהוצע בדו"ח הביניים של הוועדה תואם את המטרות לשמן הוקמה הוועדה. בפני הוועדה הובעו דעות התומכות בהפרדה גורפת על החזקה של גופים ריאלים ופיננסיים על ידי אותו בעל שליטה ואולם, **לדעת רוב חברי הוועדה אין מקום לאיסור גורף על החזקה מקבילה של פעילות ריאלית ופיננסית כאמור או להכבדה רגולטורית משמעותית על כלל התאגידים הפיננסיים. אלא, יש מקום למקד את הטיפול באותם גופים משמעותיים, המוגדרים על פי קריטריונים כפי שיפורטו, בהם החששות שהועלו בדו"ח הביניים עלולים להשפיע באופן משמעותי יותר על התחרות במשק.** עם זאת, חברי הוועדה החליטו לבצע שינויים מסוימים בקריטריונים המגדירים תאגיד ריאלי משמעותי וכן להפחית במידה מסוימת את הספים שנקבעו, כך שהקריטריונים והספים שנקבעו יתנו מענה טוב יותר לחששות ולסיכונים הפוטנציאליים שהוצגו ע"י חברי הוועדה כמפורט להלן.

השינויים המרכזיים בהמלצות הוועדה מדו"ח ביניים

1. שינוי קריטריונים להגדרת תאגיד ריאלי משמעותי

ניגודי העניינים הפוטנציאליים שנובעים מהחזקה משותפת של נכסים ריאליים ופיננסיים ע"י אותו בעל שליטה נוגעים להעברת מידע בין הגוף הפיננסי והתאגיד הריאלי, מניעת אשראי מהמתחרים של התאגיד הריאלי, מימון צולב בין שני בעלי שליטה של פעילות ריאלית ופיננסית ועלולים אף לפגוע ביכולתם של הגופים הפיננסיים למלא כראוי את תפקידם כנציגי ציבור המשקיעים. פוטנציאל הפגיעה במשק כתוצאה מהתממשות של אותם ניגודי עניינים נגזר מהיקף הפעילות הריאלית של אותם תאגידים וכן מהיקף האשראי שהם צורכים במשק. חברי הוועדה סברו כי מכירות מקומיות של התאגידים הריאליים הינו אומדן ראוי לפוטנציאל ניגודי עניינים בין הפעילות הריאלית והפיננסית. לעומת זאת, חברי הוועדה מצאו לנכון לבטל את קריטריון המאזן, שעליו הומלץ בטיטת הדו"ח כאומדן להיקף האשראי של התאגיד הריאלי ולקבוע את האשראי המקומי של התאגיד הריאלי כקריטריון במקומו, וזאת מתוך הנחה כי קריטריון זה יצביע באופן מדויק יותר על פוטנציאל לניגודי עניינים בין לווה למלווה שנמצאים תחת אותו בעל שליטה.

2. הפחתת ספים להגדרת תאגיד ריאלי משמעותי

חברי הוועדה השתכנעו כי הספים שנקבעו במסגרת טיטת הדו"ח אינם עונים בצורה מספקת על החששות והסיכונים עליהם הצביעה הוועדה. לכן, ביקשו חברי הוועדה להגדיר ספים נמוכים יותר להגדרה של תאגיד ריאלי משמעותי ולקבוע כי הסף להיותו של תאגיד ריאלי משמעותי יהיה מכירות בישראל בהיקף שעולה על 6 מיליארדי ש"ח (לעומת סף של 8 מיליארדי ש"ח כפי שנקבע בדו"ח הביניים) או נטילת אשראי מקומי בהיקף שעולה על 6 מיליארדי ש"ח (לעומת סף של מאזן בסך 20 מיליארדי ש"ח כפי שנקבע בדו"ח הביניים). לדעת חברי הוועדה הגדרה זאת מהווה אומדן טוב יותר לפוטנציאל לניגודי עניינים משמעותי.

המטרה המרכזית שראו לנגד עיניהם חברי הוועדה היא הגברת התחרותיות במשק ולכן במטרה לקדם תחרותיות במשק באמצעות עידוד צמיחה של גופים ריאליים, ביקשו חברי הוועדה לא להחיל את האיסור הנגזר מהספים המצוינים לעיל על תאגידים ריאליים שיהפכו למשמעותיים לאחר קבלת היתר שליטה או החזקה בגוף פיננסי משמעותי, עד אשר יגיעו להיקף מכירות או אשראי מקומיים הגבוהים מ-7.5 מיליארד ש"ח ובתנאי שהגידול בהיקף המכירות ובהיקף האשראי אינם נובעים מרכישה של גופים ריאליים חדשים.

זאת ועוד, במטרה לבצע הבחנה בין מבנה המשק הרצוי בטווח הארוך לבין השלכת ההמלצות על הגופים הקיימים, ביקשה הוועדה לקבוע כי גם לגבי תאגידים ריאליים שנשלטים ע"י מי ששולט בגוף פיננסי משמעותי כיום, תידרש הפרדה בין הפעילויות הריאליות והפיננסיות רק כאשר היקף המכירות של התאגיד הריאלי בישראל יעלה על 7.5 מיליארד ש"ח או שנטילת האשראי המקומי תעלה על 7.5 מיליארד ש"ח.

3. הפחתת הסף להגדרת תאגיד פיננסי משמעותי

בדומה לספים שמגדירים תאגיד ריאלי משמעותי, השתכנעו חברי הוועדה כי יש להפחית את הסף שמגדיר תאגיד פיננסי משמעותי ולקבוע כי הסף יהיה נכסים העולים על 40 מיליארד ש"ח. על אף שהשינוי הנ"ל אינו צפוי להשפיע על מבני הבעלות הקיימים, סברה הוועדה כי קביעת רף של 50 מיליארד ש"ח הוא גבוה מדי, וכי יש מקום להקטין את הרף להגדרתו של תאגיד פיננסי משמעותי ל-40 מיליארד ש"ח. לדעת חברי הוועדה רף זה משקף בצורה טובה יותר תאגיד שהוא משמעותי בהיקפו ומשפיע על פעילות בשוק ההון. יצוין כי הוועדה שמעה טיעונים בעד הגדרת ספים שונים לתאגיד בנקאי לעומת גופים פיננסיים המנהלים כספי אחרים, אך למרות ההבדלים בין סוגי הגופים החליטה הוועדה מטעמי אחידות ופשטות להשתמש באותו קריטריון.

4. הפחתת תקופת מעבר לגבי איסור כהונה מקבילה של דירקטורים בתאגידים ריאליים ופיננסיים משמעותיים

כאמור, אחד החששות המרכזיים שנובעים מהחזקה מקבילה של פעילות ריאלית ופיננסית הוא פוטנציאל להעברת מידע וקבלת החלטות מוטעה של החברות. לכן, בעקבות שלב השימועים, החליטו חברי הוועדה כי פרק הזמן של 4 שנים שנקבע במסגרת דו"ח הביניים שבמהלכו יתאפשר המשך כהונה של דירקטורים בתאגידים ריאליים ופיננסיים במקביל הינו ארוך מדי ולא מאוזן ביחס לחששות ולפגיעה הפוטנציאלית במשק.

לכן, חברי הוועדה ממליצים לקבוע כי תקופת המעבר שבמהלכה תותר כהונה של דירקטורים בתאגיד ריאלי משמעותי ובתאגיד פיננסי משמעותי תקוצר לשנתיים. לדעת חברי הוועדה פרק זמן זה יאפשר החלפה הדרגתית של חברי הדירקטוריון שלא יעמדו בקריטריונים וזאת מבלי לפגוע בפעילות השוטפת של התאגידים הריאליים והפיננסיים.

עם זאת, חברי הוועדה מבקשים להותיר את תקופת המעבר על 4 שנים לגבי דירקטורים המכהנים בתאגידים ריאליים ופיננסיים משמעותיים שבבעלות אותו שולט, שלגביהם המליצה הוועדה על הפרדה מוחלטת. זאת מכיוון שהחלפת דירקטוריונים בגופים אלו עשויה להתרחש ממילא עם החלפת השליטה בהם ולכן חשוב שלוחות הזמנים לשני שינויים אלו יהיו מקבילים. החרגה זאת, לדעת

הוועדה, מייצרת איזון ראוי בין הצורך להקטין את ניגודי העניינים בגופים אלו ובין הרצון לשמור על יציבותם ותפקודם התקין של אותם גופים.

למיטב ידיעתה של הוועדה, שינוי הקריטריונים והספים אינו צפוי להשפיע על מספר וזהות הגופים שזוהו כגופים פיננסיים משמעותיים שנשלטים על ידי מי ששולט בתאגיד ריאלי משמעותי. לעומת זאת, השינויים המתוארים לעיל מגבילים מאוד את מספר התאגידים הריאליים שיכולים להיות בעלים של תאגיד פיננסי משמעותי וכפועל יוצא מכך צפויים להפחית באופן משמעותי את הפוטנציאל להיווצרות ניגודי עניינים במסגרת פעילות הסקטור העסקי בישראל ובכך לקדם את התחרותיות במשק ולהבטיח את איתנות התאגידים הפיננסיים.

המלצות הוועדה בנושא שליטה באמצעות מבנה החזקות פירמידאלי

כפי שתואר בהרחבה במסגרת דו"ח הביניים של הוועדה, המשק הישראלי מתאפיין במבנה בעלות ריכוזי, כאשר לרוב החברות הנסחרות בבורסה בת"א ישנו בעל מניות עיקרי שמסוגל לכוון את פעילות התאגיד. מאפיין נוסף של מבנה המשק הישראלי הוא חלקן הלא מבוטל של חברות ציבוריות הנשלטות על ידי מספר מצומצם של קבוצות עסקיות, אשר חלקן הגדול מאופיינות במבני שליטה פירמידאליים.

מהנתונים ששימשו את הוועדה עולה כי רבע מכלל החברות הרשומות למסחר בישראל משתייכות לכ-25 קבוצות עסקיות גדולות וכי משקלן בנתח השוק (ללא חברת "טבע") נאמד בכ-69%. בנוסף נמצא כי קבוצות אלו מאופיינות בפיזור ענפי רחב, במפגשים בין שווקים רבים, במערכת ענפה של קשרים בין-קבוצתיים המשתקפת בקשרי בעלות וברשת דירקטורים משותפת וכן ברמת מינוף גבוהה. רוב הקבוצות העסקיות נמנות עם הלוויים הגדולים של מערכת הבנקאות ומשקלן של 10 הקבוצות הגדולות באשראי העסקי החוץ בנקאי הוא כ-50% מסך ההנפקות. יתרה מזאת, מחקרים בינלאומיים מראים כי עומק הפירמידות בישראל הוא מהגבוהים בעולם. השילוב של פירמידות עמוקות ורמות חוב גבוהות מייצרים בישראל מציאות בה מעטים שולטים במבנים גדולים, מורכבים וממונפים בעיקר באמצעות כספים של אחרים.

ניתוח מקיף שהוצע בדו"ח הביניים הדגיש כי לקבוצה עסקית יש יתרונות: כך, לדוגמא, בשווקים בעלי מוסדות כלכליים בלתי מפותחים עשויות קבוצות עסקיות למלא פונקציה של מתווכים (לאו דווקא פיננסיים) אשר מצמצמים עלויות ביצוע עסקה ואסימטריה במידע בין החברות המסונפות אליהן, לפעול לפיזור סיכונים וכן להגדיל את היקף המקורות העומדים לרשות אותן החברות דרך שווקים פנים קבוצתיים. יחד עם זאת צוין כי המבנה המורכב של קבוצות עסקיות, הכולל לרוב צורה פירמידאלית של החזקות, מאפשר השגת שליטה בפועל על מרבית החברות בהשקעה קטנה יחסית. במילים אחרות, מבנה זה מאפשר יצירת פער משמעותי בין הבעלות לשליטה שהוא ליבה של "בעיית הסוכן" (principal-agent problem) - בעיה זו כידוע מגבירה את הפוטנציאל לפגיעה ביעילותם של השווקים ומכאן גם באינטרס הציבורי. בנוסף, המבנים הפירמידאליים

מאפשרים יצירה של שדולה עסקית ואף פוליטית המביאה ל"התבצרותם" (entrenchment) הכלכלית של קבוצות עסקיות ובעליהן. המפגש של "בעיית הסוכן" הקלאסית והתבצרותם של בעלי השליטה מגביר את ההסתברות לניצול המקורות של החברות הנמצאות ברמות הנמוכות בפירמידה, מעבר לשיעור הבעלות בהן ואף תוך פגיעה באינטרסים של שאר בעלי המניות. בנוסף, המבנה הפירמידאלי מעודד נטילת סיכונים מופרזת של בעלי הקבוצות (כתוצאה מקיומו של "הסיכון המוסרי") ובשילוב עם הגודל והמורכבות של מבנים אלו עשוי להוביל לפגיעה ביציבות המשק כולו.

היכולת לשלוט במבנים מורכבים של חברות באמצעות השקעה מועטה יחסית בהון, מעוררת חששות משמעותיים לפגיעה במשקיעים, פגיעה בתחרותיות ובפגיעה ביציבות המשקית. הוועדה סבורה כי חששות אלה מחייבים מעורבות רגולטורית היכולה להתבצע בצורה של כפיית שינויים מבניים על צורת ההתאגדות של אותן קבוצות עסקיות או באמצעות שימוש בכלי ממשל תאגידי המקבלים את המבנים הפירמידאליים כמות שהם ומטרתם להפחית את הפוטנציאל לפגיעה במשקיעים במבנים אלה. בנוסף לכלים אלה, ולאור הנסיבות המיוחדות של המשק הישראלי, הוועדה מצאה לנכון לכל אורך עבודתה לחתור גם, בעזרתו של היועץ החיצוני לוועדה, לגיבוש כללים המיועדים להשפיע על מבנה המשק.

במסגרת המלצות דו"ח הביניים הוועדה בחרה שלא להטיל הגבלות ישירות על המבנים המותרים בשימוש במשק אלא להסתמך על שורה של מהלכים משמעותיים ומשלימים מתחום הממשל התאגידי שנועדו לטפל באותם מצבים, בהם מתקיים פער (Wedge) בין החזקות בהון לשליטה בפועל ושזוהו כבעלי פוטנציאל משמעותי להיווצרות ניגודי עניינים. בין היתר, המליצה הוועדה על כללים שהיו צפויים להשפיע על המבנים הפירמידאליים במשק באמצעות מתן "זכות יציאה" במקרים מסוימים לבעלי מניות מיעוט בחברות פירמידה, הגבלת היכולת של בעלי שליטה להרחיב פירמידות באופן לא יעיל והגבלת השימוש בזכויות הצבעה שאינן משקפות החזקה בהון. אחד הכלים המרכזיים עליהם הסתמכו המלצות הוועדה בדו"ח הביניים הוא היכולת של הגופים המוסדיים להוות שחקן מרכזי בניסיון להתגבר על הפוטנציאל להיווצרות ניגודי עניינים.

במסגרת הליך השימועים, העלו נציגי המגזר העסקי בישראל, נציגי הגופים המוסדיים והקהילה האקדמית חששות לגבי עלויות היישום של הכלים שנכללו בהמלצות הביניים. לאור תגובות אלה, החליטה הוועדה, בתמיכת יועצה החיצוני, על יישום שינויים מבניים באמצעות הגבלת מספר השכבות הפירמידאליות. כלי זה מייצג בצורה טובה את הפער הפוטנציאלי (במקרים רבים עלייה במספר השכבות מייצגת גם עלייה בפער), הוא חד משמעי ופשוט יחסית ליישום, אינו משפיע על הניהול השוטף בחברות ואינו נסמך על היכולת והרצון של שחקנים מוסדיים למעורבות בפקוח על החברות. הגבלה זו מטפלת הן בבעיות המיקרו (פגיעה במשקיעים) מכיוון שהיא תוחמת את פוטנציאל ניגוד העניינים בין בעל השליטה לבעלי מניות המיעוט והן בבעיות המאקרו (פגיעה בתחרותיות וביציבות) בכך שהיא מקטינה את הסיכון ליציבות המשק מקיומם של מבנים רבים שהם גדולים וממונפים ואשר בינם לבין עצמם מתקיימים קשרי גומלין סבוכים ומורכבים.

לפיכך, לאחר שבחנה את מגוון האלטרנטיבות והכלים שהונחו בפניה וקיימה מספר רב של דיונים, ממליצה הוועדה על מספר שינויים עיקריים באופן הטיפול בפוטנציאל הבעיות הנובע ממבנה המשק:

1. הבחנה בין המצב הרצוי בעתיד ובין המבנים הקיימים כיום

לאור האמור לעיל המליצה הוועדה להגביל בעתיד את הקבוצות העסקיות בישראל למבנים של שתי שכבות ציבוריות או חברות אגרות חוב, לכל היותר.

חברי הוועדה סברו כי יש להבחין בין מבנה המשק הרצוי בטווח הארוך לבין הכללים שיחולו על הגופים הקיימים. מאחר ומבנה המשק הנוכחי כולל עשרות רבות של חברות המאוגדות במבנה פירמידאלי הגיעה הוועדה למסקנה שהעלות למשק של שינוי גורף ומיידי תהיה גדולה מהתועלת. לכן המליצה הוועדה לאפשר המשך שליטה של עד שלוש שכבות למבנים קיימים תחת מגבלות רגולטוריות שיתנו מענה סביר לפוטנציאל ניגוד העניינים הקיים במבנים אלה.

חברי הוועדה מבקשים לקבוע כי החל משנה לאחר קבלת ההמלצות מספר הדירקטורים החיצוניים בחברה ברמה שלישית לא יפחת מרוב מחברי הדירקטוריון פחות אחד. בנוסף, רוב הדירקטורים בחברות אלה יהיו דירקטורים בלתי תלויים.

זאת, בצירוף ההמלצה שהתקבלה בדו"ח הביניים לפיה בחירת הדירקטורים החיצוניים תהיה טעונה אישור האסיפה הכללית, כאשר במניין הקולות לא יובאו בחשבון קולות בעל שליטה או מי שיש לו עניין אישי במינוי המועמד.

לאור המצב הכלכלי במשק הישראלי ובמטרה לבצע מעבר הדרגתי ויעיל ככול הניתן הוועדה ממליצה כי תקופת המעבר לירידה משליטה בחברות הנמצאות בשכבות 4 ומעלה תעמוד על 4 שנים.

חברי הוועדה סברו כי קיימים מצבים בהם האינטרס הציבורי לקיום של חברות ציבוריות מצדיק לאפשר לגופים הרוצים למכור פעילות השייכת לחברה בשכבה השנייה לעשות זאת גם באמצעות הנפקתה לציבור, לכן הוועדה ממליצה לאפשר יצירת חברה ציבורית בשכבה שלישית באופן זמני. משך זמן החזקתה של החברה הציבורית בשליטה בשכבה השלישית לא יעלה על 3 שנים שהוא משך זמן סביר להיפרדות אופרטיבית מלאה ודילול השליטה בבורסה.

מאחר וקיים חשש לעקיפת חלק מהמלצות הוועדה על ידי שימוש מלאכותי בבורסות בחו"ל החליטו חברי הוועדה להגדיר קריטריונים מדויקים למצבים אלה בתוך 90 יום ממועד פרסום המלצות הוועדה.

2. עדכון וצמצום ההגדרה של חברת פער

מאחר והוועדה מצאה לנכון לנקוט בצעדים מבניים שונים מאלה שהומלצו בטיטות ההמלצות, הוחלט על מיקוד קבוצת ההתייחסות רק לחברות בהן קיים פוטנציאל משמעותי לפגיעה במשקיעים. כמפורט בדו"ח הביניים, המבנה הפירמידאלי מאפשר יצירת חברות בהן קיים בעל שליטה סופי אשר מצד אחד אחזקותיו ההוניות בחברה נמוכות ומנגד אינו חשוף להשתלטות. לכן קיים החשש כי האינטרס של בעל השליטה יסטה משמעותית מהאינטרס של בעלי מניות המיעוט. הוועדה ביקשה להכליל בקטגוריה זאת חברות בהן האינטרס ההוני של בעל השליטה הסופי הוא ברמה כזאת שבה, לו היה מחזיק בחברה במישרין, מנגנוני שוק היו מאפשרים השתלטות על החברה במקרה של ניהול בלתי יעיל שלה. יחד עם זאת, הרף נקבע בשים לב למבנים הקיימים בשוק ההון כך שהרף לא יכלול את מרבית החברות בשוק ההון הישראלי.

לכן הגדרת חברת פער שונתה וצומצמה להגדרה חדשה ולפיה חברת פער היא חברה שיש בה בעל שליטה המחזיק בפחות מ- 33% בזכויות ההוןיות, דרך חברה ציבורית או חברת אג"ח אחרת (בשרשור).

בחברות אלה מומלץ על אימוץ ממשל תאגידי מוגבר לעומת שאר החברות הציבוריות במשק, ועל כן מוצע לקבוע כי החל משנה לאחר אישור המלצות הוועדה שליש לפחות מהדירקטורים בחברות פער יהיו דירקטורים חיצוניים, כאשר הליך מינויים יהיה זהה להליך בחירות דירקטורים בחברות בשכבה שלישית כאמור לעיל.

3. מתן תמריצים שיעודדו מעבר של קבוצות עסקיות קיימות למבנה החדש

הוועדה ערה לכך שלהמלצותיה עלולה להיות השפעה כלכלית לא מבוטלת על קבוצות עסקיות קיימות ובעלי המניות שלהן. השינויים המבניים אותם מבקשת הוועדה להחיל נועדו לקדם את התחרותיות במשק הישראלי באמצעות הפחתת סיכונים פוטנציאליים. יחד עם זאת, הוועדה מאמינה כי על מנת לסייע לחברות לעבור למבנה הרצוי ובמטרה להפחית ככול הניתן את העלויות העודפות שעוללות להיגרם לקבוצות העסקיות, ראוי כי הממשלה תעודד קבוצות אלו לשנות את מבנה התאגדותן באמצעות מכירת חברות וזאת באמצעות תמריצים מיסויים. הוועדה ממליצה למשרד האוצר להגיש בתוך 90 יום מאישור הדו"ח בממשלה סט צעדים אופרטיביים בתחום זה.

4. המלצות לטיפול בסיכון הסיסטמי

לדעת חברי הוועדה, המצב שבו מספר שחקנים, המאופיינים בפיזור ענפי רחב ובמינוף גבוה, אשר חלקם אף שולטים במוסדות פיננסיים מהווים נתח ניכר מהפעילות העסקית, אינו מיטיב עם ביצועיו של המשק ואף חושף אותו לזעזועים שונים. מבנים מורכבים של שליטה מעצימים את ניגודי העניינים הקיימים בין בעלי השליטה לבין הציבור הרחב משום שהם הופכים את השגת הכוח הכלכלי, אפשרויות המינוף ונטילת סיכונים עודפים לנוחים וזולים יותר. בנוסף, מורכבות הקשרים המתקיימים במבנים אלה ובינם לבין שאר השחקנים במשק מקשה על הערכת הסיכונים, הן ברמת הישות העסקית הבודדת והן ברמת המשק בכללותו.

להערכת חברי הוועדה מבנה החזקות המתאפיין בפעילותן של קבוצות עסקיות פירמידליות מקיים בו-זמנית את שני הקריטריונים העיקריים שעל פיהם מאובחן סיכון מערכתי: גודל כלכלי ומורכבות. פוטנציאל לסיכון מערכתי טמון הן במבנה הבעלות עצמו והן בקשרי הגומלין בין החברות בתוך הקבוצה, בין הקבוצות השונות ובינן לבין המוסדות הפיננסיים במשק. גורמים אלה הופכים את המבנים הפירמידליים למקור לסיכון מערכתי. זאת מפני שגודלם מגביר את עומק הפגיעה במשק בעת משבר ואילו מורכבותם מגבירה את רוחב הפגיעה, כלומר את פיזור על פני תחומים רבים של הפעילות במשק, לרבות התחום הפיננסי.

מקורה של חשיפת היתר של הפירמידות לזעזועים שליליים הוא בהקצאת מקורות שעלולה להיות לא יעילה - בשל העדפת פרויקטים הממקסמים את רווחיהם של בעלי השליטה ולא של כלל בעלי המניות ובשל הסיכון המוסרי. סיכון זה גובר ככל שהפער בין השליטה לבין הזכויות ההוןיות גדל. המאפיין העיקרי של המבנים הפירמידליים הוא פער זה המתעצם ככל שעולות מספר השכבות במבנה. הקושי

בהתמודדות עם זעזועים שליליים נגרם בגלל ניצול החברות המסונפות, הנמצאות בתחתית הפירמידה, באמצעות "שאיבת" מקורות (tunnelling) מהן בתקופות הגאות, והעברתם לראש הפירמידה, כך שהן נותרות ללא מקורות פנויים, ואף ללא כריות ביטחון, בתקופות השפל. הואיל ונמצא כי מרבית החוב מרוכז בראש הפירמידה, עולה הסיכון לחדלת הפירעון של הקבוצה כולה. בדו"ח הביניים המליצה הוועדה לבחון את המגבלות המוטלות על הגופים המוסדיים במתן אשראי ללווה בודד ולקבוצות לווים. זאת מכיוון שחברי הוועדה השתכנעו כי רמות המינוף וכן ריכוזיות האשראי במשק הישראלי מייצרים פוטנציאל להגברת הפגיעות הפיננסית והסיכון הסיסטמי של המשק.

במהלך החודשים האחרונים ביצע אגף שוק ההון במשרד האוצר בדיקה של מגבלות ההשקעה המוטלות על הגופים המוסדיים והוחלט כי קיים צורך בעדכון מגבלות אלו. על כן ולאחר שקיימו דיונים בנושא, ביקשו חברי הוועדה לתמוך במהלך שמוביל אגף שוק ההון במשרד האוצר להחמרת המגבלות לנטילת אשראי שיחולו על מנפיק בודד וקבוצת לווים. חברי הוועדה סבורים כי המגבלות הקיימות על תאגידים בנקאיים ואלה שנקבעו זה עתה על הגופים המוסדיים למתן אשראי ללווים גדולים אמורים להבטיח התמודדות נאותה עם סיכונים מערכתיים. עם זאת, חברי הוועדה ממליצים כי הרגולטורים שמפקחים על פעילות תאגידים פיננסיים יקיימו בחינות ומבחני לחץ עיתיים לבחינת יכולת ההתמודדות של המערכות שתחת פיקוחם עם סיכונים סיסטמיים שונים.

סיכום

עבודת הוועדה התבססה על הקביעה כי המבנה הקיים של המשק הישראלי הוא בעל פוטנציאל לפגיעה בתחרותיות וכן כי אותו ריכוז של כוח כלכלי על ענפי ופיננסי בידי מעטים מגלם בתוכו פוטנציאל לפגיעות וחשיפה של המשק בכלל ושל ציבור הצרכנים והחוסכים בפרט לסיכונים וכשלים מערכתיים. חברי הוועדה סבורים כי יישום מכלול המלצות הוועדה כמקשה אחת יוביל להגברת התחרותיות והיעילות בפעילות המשקית, יבטיח את איתנות המערכת הפיננסית ויסייע בהגנה על הנכסים המנוהלים של הציבור ועל כספי המשקיעים בחברות ציבוריות.

בבואה להמליץ על לוחות זמנים ליישום המלצותיה נתנה הוועדה משקל לא מבוטל למצב הכלכלי העולמי ולחוסר הוודאות השורר כיום בשווקים. על כן, בחרה הוועדה בתוואי ליישום המלצותיה שלדעת חברה יאפשר זמן סביר להתארגנות מחדש של הגופים שיושפעו מהמלצותיה אך במקביל ימנע מהמצב הקיים, שנתפס על ידי הוועדה כבעל פוטנציאל מזיק למשק הישראלי, להימשך זמן רב מידי.

התמורות שיחולו בכלכלה העולמית לצד השינויים בכללי המשחק שהוועדה מבקשת ליישם במשק הישראלי עלולים להוביל לשינויים במשק שלא ניתן לצפות מראש. לפיכך, חברי הוועדה רואים לנכון להמשיך בשיתוף פעולה, תיאום ומעקב של הגופים השונים החברים בוועדה אחר יישום המלצותיה והשלכותיהן על מנת שניתן

יהיה לייצר תמונת מצב מקיפה של השפעת ההמלצות על המשק בכל נקודת זמן. הוועדה ממליצה כי בעלי התפקידים החברים בוועדה ימשיכו להיפגש בתדירות של לפחות אחת לרבעון על מנת להמשיך לעקוב אחר התפתחות התחרותיות במשק הישראלי וכן כדי לזהות חסמים ובעיות רלבנטיות שההתמודדות עימם חוצה תחומי אחריות ומשרדים.

לבסוף, מבקשת הוועדה להפנות את תשומת לב הממשלה לפניות שקיבלה בנושא בחינת הפרדת האחזקות בגופי תקשורת מגופים ריאליים ופיננסיים. בהמלצות הוועדה קיימת התייחסות מסוימת לכך בפרק העוסק בהקצאת נכסי הציבור. על פי ההמלצות יוטלו מגבלות על קבוצות ריאליות משמעותיות להרחיב את פעילותן לתחום התקשורת, אולם נושא זה לא עמד במוקד עבודת הוועדה.

בחינה מקיפה של סוגייה זו חורגת ממנדט הוועדה וכן אינה תואמת את תחומי ההתמחות של חבריה. לכן, קבעו חברי הוועדה כי עיסוק הוועדה בנושא זה יהיה בלתי ראוי. יחד עם זאת, חברי הוועדה מזהים כי ישנו עניין ציבורי רב סביב הנושא ולכן ממליצים לממשלה לבחון באם נושא זה דורש בחינה ציבורית מעמיקה. במידה והממשלה תחליט כי קיים צורך בבחינת הפרדת האחזקות בגופי תקשורת מגופים ריאליים ופיננסיים הוועדה סבורה כי ראוי שייבחרו מומחים רלבנטיים לתחום שיובילו את הבדיקה הציבורית. כמובן שכלל חברי הוועדה ישמחו לעמוד לרשות ועדה זו ולתרום לה כפי יכולתם במידה ויידרשו לכך.

בכתיבת דו"ח זה ולעבודת הוועדה תרמו אנשים רבים, מלבד חברי הוועדה, ותודתנו נתונה להם: יואב אורון, דנה נויפלד, מוריס דורפמן, קונסטנטין קוסנקו, יואל בריס, נטע דורפמן, סטס סוקולנסקי, ליאור תבורי, הילה בן חיים, יניב פרץ, מיכל שי, שירלי אבנר, שירן ברזילי, רוני טלמור, חיים זקס, אילן שטיינר, עידית פרויס, אייל אפשטיין, יעל מבורך, חן לב, בתיה הררי, לירן אבישר, אבנר לנגוט, לירון קצב, יוני פנינג, איציק שורקי מוטי ימין, ניר הלפרין, גלית בן-נאים ואריאל סווארי. אנו מבקשים להודות גם לחברי הוועדה בתחילת דרכה: אייל גבאי, פרופ' זוהר גושן, רונית קן, רוני חזקיהו וד"ר אודי ניסן שליוו את עבודת הוועדה ותרמו לגיבוש מסקנותיה.

2.1 המלצות הוועדה בנושא בחינת התנאים להקצאת נכסים ציבוריים

2.1.1 הגופים האחראים על הליכי הקצאת זכויות ונכסים של המדינה או מטעמה יחויבו לשקול

שיקולי תחרות במסגרת הליך ההקצאה. לשם כך תוטל על גופים אלה החובה להתייעץ עם הממונה על הגבלים עסקיים, מקום בו ערכו הכלכלי של הנכס או הזכות המוקצית עולה על 150 מיליוני ש"ח, או במקרים שבהם השווי הכלכלי של הנכס אינו מגלם בהכרח את חשיבותו הציבורית²;

2.1.2 הגופים האחראים על הליכי הקצאת זכויות ונכסים כאמור יחויבו גם לשקול שיקולי ריכוזיות כלל משקית בהקצאת זכויות בתשתיות חיוניות (כמוגדר במסמך זה). בכלל זה יישקלו חששות ליצירת גופים "גדולים מכדי להיכשל".

2.1.2.1 החובה לשקול שיקולים כאמור תחול במקרה של הקצאת זכות בתשתית חיונית, מקום בו לרוכש יש שליטה בתשתית חיונית ומתקיים אחד משני אלה: (א) הרוכש שולט ביותר מ-50% מתחום תשתיות חיוניות הרלוונטי להקצאה (ב) מחזור המכירות השנתי בישראל של קבוצת הרוכש מעל 6 מיליארד ₪.

2.1.2.2 שקילת שיקולי ריכוזיות יהיו כפופים לעיקרון של אי פגיעה משמעותית בצרכן.

2.1.3 לעניין שיקולים אלה, יחוייב הגוף המקצה בהתייעצות עם ועדה מייעצת, בראשות מנכ"ל משרד האוצר ובהשתתפות הממונה על הגבלים עסקיים, נציג היועץ המשפטי לממשלה וראש המועצה הלאומית לכלכלה במשרד ראש הממשלה.

2.1.4 הגורם המקצה יפנה לוועדה להתייעצות מוקדם ככל הניתן והכל בהתאם לנסיבות ההקצאה³.

2.1.5 אופן שקילת שיקולי התחרות וביזור השליטה בתשתיות חיוניות, ודרך ההתייעצות עם הגורמים הרלבנטיים, יוסדרו על ידי הוועדה המייעצת, בראשות מנכ"ל משרד האוצר, לפני מועד כניסת חובות השקילה וההתייעצות לתוקפן. להערכת חברי הוועדה, לא יהיה ניתן לקבוע פרוצדורה אחת מוגדרת אשר תוכל לתת מענה לכל סוגי הקצאת הזכויות במדינת ישראל, ולכן תידרשנה התאמות מסוימות בהתאם לאופי הזכות המוקצית ולסדרי עבודת הגוף המקצה.

2.1.6 ההמלצות יחולו גם על הקצאה מחדש לבעל זיכיון קיים, בשינויים המחויבים.

² על הגוף המקצה מוטלת האחריות לקבוע האם ההקצאה מחייבת התייעצות בממונה על הגבלים העסקיים, בין היתר בשאלת התקיימותה של חשיבות ציבורית שאינה משתקפת בשווי הכלכלי של ההקצאה. עם זאת, הממונה על הגבלים עסקיים רשאי לפנות לגורם המקצה ולהציע את חוות דעתו גם אם לא קיבל פנייה מהגוף המקצה אם הוא סבור כי מתקיימים התנאים לחובת היוועצות בו.

³ החששות והשיקולים שינחו את עבודת הוועדה המייעצת יהיו כמפורט בדו"ח הביניים של הוועדה.

2.1.7. במסגרת הליכי ההתייעצות עם הממונה על הגבלים עסקיים או הוועדה, לפי העניין, יינתן לגורם המייצע פרק זמן של עד 30 ימים בהם יהיה רשאי להודיע על כוונתו לפתוח בבדיקה מעמיקה. לא הודיע הגורם המייצע על כוונה לפתוח בבדיקה מעמיקה, יראו את הגורם המקצה כאילו מילא אחר חובת ההתייעצות והוא רשאי להמשיך בהקצאה לפי שיקול דעתו. הודיע הגורם המייצע על כוונתו לפתוח בבדיקה מעמיקה, יינתן פרק זמן נוסף לקיום בדיקה שיהיה קצר ככל הניתן בהקשר להקצאה הספציפית, ולא יעלה על 90 יום.

2.1.8. לממונה על ההגבלים העסקיים יוענקו סמכויות לאסוף מידע, ובכלל זה כדי לסייע לוועדה המייעצת ולאפשר לו לייצע לגופים המקצים. בנוסף יתוקן חוק ההגבלים כך שתיקבע בו חובת סודיות הולמת לעניין זה.

2.1.9. הגורם המקצה יקח חלק בהליך ההתייעצות ובגיבוש חוות הדעת של הגורם המייצע, הוועדה או הממונה, לפי העניין. העמדה הסופית של הגורם המייצע תועבר בכתב לגורם המקצה ותכלול מידע מעובד ולא נתונים גולמיים, על מנת שלא לפגוע בסודות מסחריים ובמידע עסקי רגיש.

2.2 המלצות הוועדה בנושא בחינת אחזקות ריאליות ופיננסיות

2.2.1. איסור שליטה או החזקה, מעבר לשיעור שיוגדר, בגוף פיננסי משמעותי ע"י תאגיד ריאלי משמעותי או ע"י השולט בתאגיד ריאלי משמעותי :

2.2.1.1. תאגיד ריאלי משמעותי או השולט בתאגיד ריאלי משמעותי לא ישלוט בגוף פיננסי משמעותי ולא יחזיק בו למעלה משיעור שייקבע על ידי הרגולטורים שיוסמכו לעניין זה. הרגולטורים יוסמכו לקבוע כללים לגבי שיעור החזקה כאמור, ובלבד ששיעור החזקה המרבי לא יעלה על 10 אחוזים מסוג כלשהו של אמצעי שליטה בגוף פיננסי משמעותי. על אף האמור, לעניין גוף פיננסי משמעותי בלא גרעין שליטה - לא יעלה שיעור החזקה המרבי על 5 אחוזים מסוג כלשהו של אמצעי שליטה. בקביעת כללי החזקה כאמור, יובאו בחשבון בין היתר מבנה הענף ומבנה השליטה בגוף הפיננסי.

2.2.1.2. החזיק תאגיד ריאלי משמעותי או השולט בתאגיד ריאלי משמעותי בהיתר שליטה או החזקה בגוף פיננסי משמעותי טרם מועד החלתו של החוק או הפך תאגיד ריאלי למשמעותי לאחר קבלת היתר שליטה או החזקה בגוף פיננסי משמעותי, לא יחול האיסור כאמור בסעיף 2.2.1.1 אם :

2.2.1.2.1. מחזור המכירות של התאגיד הריאלי בישראל אינו עולה על 7.5 מיליארד ש"ח והגידול במחזור המכירות של התאגיד הריאלי בישראל לא נבע מרכישה או מיזוג של תאגיד ריאלי אחר.

2.2.1.2.2. האשראי הקובע של התאגיד הריאלי אינו עולה על 7.5 מיליארד ש"ח. ובלבד שהגידול במחזור המכירות או באשראי הקובע לא נבע מרכישה או מיזוג של תאגיד ריאלי אחר לאחר מועד החלתו של החוק. עלה מחזור המכירות הקובע או האשראי הקובע של התאגיד הריאלי על הסכום כאמור, רשאים הרגולטורים, לפי העניין, לקבוע תנאים לבעל ההיתר לעמידה בתנאי סעיף 2.2.1.1.

2.2.1.3. הפך גוף פיננסי למשמעותי לאחר שתאגיד ריאלי משמעותי או השולט בתאגיד ריאלי משמעותי קיבל היתר שליטה או החזקה בו, לא יחול האיסור כאמור בסעיף 2.2.1.1 אם הגידול בכלל הנכסים של הגוף הפיננסי המשמעותי לא נבע מרכישה או מיזוג של גוף פיננסי אחר, ובלבד שכלל הנכסים כאמור אינו עולה על 60 מיליארד ש"ח. עלה סך

הנכסים של התאגיד הפיננסי על הסכום כאמור, רשאים הרגולטורים, לפי העניין, לקבוע תנאים לבעל ההיתר לעמידה בתנאי סעיף 2.2.1.1.

2.2.1.4. אין בהמלצות לעיל לגרוע מסמכויותיהם של הרגולטורים לקבוע קריטריונים למתן היתרי החזקה או שליטה.

2.2.2. הגבלת כהונה של דירקטורים בגוף פיננסי משמעותי:

2.2.2.1. לא ימונה ולא יכהן כדירקטור בגוף פיננסי משמעותי אדם השולט בתאגיד ריאלי משמעותי, קרוב שלו, שותפו, אדם בעל זיקה לשולט או נושא משרה בתאגיד ריאלי משמעותי, ואולם, מינוי או כהונה כאמור יותר בגוף פיננסי משמעותי שתאגיד ריאלי משמעותי מחזיק בו כדין בהתאם לאמור בסעיף 2.2.1.2 או 2.2.1.3 לעיל.

2.2.2.2. הוועדה ממליצה כי הרגולטורים ינסחו כללים משותפים, במסגרת דרישות Fit & Proper, שיקבעו הגבלות על היקף העסקתו של יו"ר דירקטוריון של גוף פיננסי משמעותי בתאגידים ריאליים.

2.2.3. חובת דיווח:

2.2.3.1. הרגולטורים יוסמכו, ככל הנדרש, לקבוע הוראות דיווח על מנת להבטיח אכיפה יעילה של המלצות אלה, לרבות דיווח מבעלי היתרים לשליטה ולהחזקה בחברות פיננסיות בנוגע לחברות פרטיות ריאליות שבשליטתם.

2.2.4. סנקציות על הפרת ההוראות:

2.2.4.1. ייקבעו סנקציות פליליות ועיצומים כספיים על מי שעובר על הוראות סעיפים 2.2.1 עד 2.2.3.

2.2.5. עדכון סכומים ושיעורים:

2.2.5.1. שר האוצר, נגיד בנק ישראל ויו"ר רשות ניירות ערך, יוסמכו לעדכן את הסכומים והשיעורים הקבועים בהמלצות אלה.

2.2.6. הוראות מעבר:

2.2.6.1. הוראות סעיף 2.2.1 יכנסו לתוקף 4 שנים ממועד החלת החוק.

2.2.6.2. הוראות סעיף 2.2.2 יכנסו לתוקף שנתיים ממועד החלת החוק ואולם גופים

שהבעלות עליהם עשויה להשתנות בשל המלצה 2.2.1.1 יקבלו ארכה של שנתיים נוספות לביצוע הוראות החוק.

2.2.7. חקיקה משלימה נדרשת:

2.2.7.1. לאור השלכות יישום המלצות הוועדה ולאור העברתו בכנסת של חוק הבנקאות (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 לעניין בנקים ללא גרעין שליטה יש לקדם תיקוני חקיקה משלימים לעניין זה.

2.2.8. איסור שליטה של שולט בתאגיד בנקאי משמעותי, בתאגיד פיננסי משמעותי שאינו בנק:

2.2.8.1. השולט בתאגיד בנקאי שהוא גוף פיננסי משמעותי לא ישלוט בגוף פיננסי משמעותי שאינו תאגיד בנקאי.

בסעיף 2.2. זה -

"גוף פיננסי" – תאגיד בנקאי, סולק, מבטח, חברה מנהלת, מנהל קרן להשקעות משותפות בנאמנות, חברה להנפקת מוצרי מדדים או מנהל תיקים;

"גוף פיננסי בלא גרעין שליטה" – גוף פיננסי שכל מחזיקי אמצעי השליטה בו אינם חייבים בהיתר לפי הוראות הדין הרלוונטי;

"גוף פיננסי משמעותי" – גוף פיננסי אשר כלל נכסיו עולה על 40 מיליארד ש"ח; לעניין הגדרה זו יחושבו כלל הנכסים של גוף פיננסי ככלל הנכסים שלו ושל כל הגופים הפיננסיים שבשליטתו ובשליטת השולט בו, ולעניין השולט יחד עם אחרים, ייוחסו כלל הנכסים כאמור לכל אחד ואחד מהשולטים בנפרד; לעניין הגדרה זו סולק יחשב כמשמעותי אם הוא עונה להגדרת "סולק בעל היקף פעילות רחב" כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981 (להלן – חוק הבנקאות).

"תאגיד ריאלי משמעותי" – תאגיד שאינו גוף פיננסי ש: 1) מחזור המכירות הקובע שלו בישראל עולה על 6 מיליארדי ש"ח; לעניין זה יחושב מחזור המכירות של תאגיד ריאלי משמעותי כסך מחזור המכירות שלו ושל כל התאגידים הריאליים שבשליטתו ובשליטת השולט בו, ולעניין השולט יחד עם אחרים, ייוחס כלל מחזור המכירות כאמור לכל אחד ואחד מהשולטים בנפרד; או 2) האשראי הקובע שלו עולה על 6 מיליארדי ש"ח; לעניין זה יחושב האשראי של תאגיד ריאלי משמעותי כסך האשראי שלו ושל כל התאגידים הריאליים שבשליטתו ובשליטת השולט בו, ולעניין השולט יחד עם אחרים, ייוחס סך האשראי כאמור לכל אחד ואחד מהשולטים בנפרד, ולמעט אשראי שמטרתו רכישת שליטה בגוף פיננסי, לרבות החזקות נוספות בגוף פיננסי ע"י בעל שליטה. (*).

"מחזור המכירות הקובע" – מחזור מכירות שנתי בישראל בשנה הקלנדרית האחרונה שלגביה נערכו דו"חות כספיים שנתיים. רשאים הרגולטורים, לפי העניין, במידה והשתכנעו כי מחזור מכירות התאגיד בשנה הקלנדרית האחרונה אינו מייצג את פעילות התאגיד, להסתמך על מחזור המכירות של התאגיד בשנים קודמות לשנה הקלנדרית האחרונה.

"אשראי קובע" – אשראי מאזני ואגרות חוב שהונפקו, והכל בישראל, נכון לשנה הקלנדרית האחרונה שלגביה נערכו דו"חות כספיים שנתיים. רשאים הרגולטורים, לפי העניין, במידה והשתכנעו כי אשראי מאזני ואגרות חוב שהונפקו של התאגיד בשנה הקלנדרית האחרונה אינם מייצגים את פעילות התאגיד, להסתמך על אשראי מאזני ואגרות חוב שהונפקו של התאגיד בשנים קודמות לשנה הקלנדרית האחרונה.

"החזקה" – כהגדרתה בחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981 (להלן – חוק הבנקאות (רישוי));

"זיקה" – כהגדרתה בסעיף 240 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן – חוק החברות);

"כלל נכסים" – בתאגיד בנקאי – סך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד ובגוף פיננסי אחר – סך הנכסים שלו והנכסים המנוהלים על ידו, לרבות הנכסים המנוהלים על ידו עבור גופים פיננסיים אחרים;

"קרוב" – כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי);

"רגולטורים" – המפקח על הבנקים, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון או יו"ר הרשות לניירות ערך, לפי העניין;

"שליטה" – כהגדרתה בחוק הבנקאות (רישוי) לרבות דבוקת שליטה, כהגדרתה בחוק החברות, בתאגיד בו אין שולט או מחזיק דבוקת שליטה אחר.

2.3. המלצות הוועדה בנושא בחינת שליטה באמצעות מבנה אחזקות פירמידאלי

המלצות הוועדה מתייחסות למצב עקרוני רצוי תוך התייחסות מיוחדת לתקופת המעבר ולמבנה ההחזקות הקיים.

- הכלל העקרוני הוא כי תותר החזקה של חברות ציבוריות וחברות אג"ח במבנה פירמידאלי בן שתי שכבות בלבד. על חברות השייכות למבנה פירמידאלי בשכבה שנייה יוחלו כללי ממשל תאגידי. זאת אם בעל השליטה שולט בחברה באמצעות אחוז נמוך יחסית בהון. (*)
- חברות קיימות- בתום תקופת המעבר, מבנים פירמידאליים יחוייבו לבצע שינויים במבנה ההחזקות, כך שיכללו 3 שכבות לכל היותר. על חברות בשכבה שלישית יוחלו כללי ממשל תאגידי מחמירים יותר מאלה החלים על חברות המצויות בשכבה השנייה. (*)
- תקופת המעבר- 4 שנים מקבלת ההמלצות.

2.3.1. **הגדרת חברת פער-** חברה ציבורית שבה בעל שליטה סופי (שליטה כהגדרתה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח 1968), מחזיק פחות מ-33% בהון דרך חברה ציבורית או חברת אגרות חוב אחרת. (*)

2.3.2. **הגדרת שכבה במבנה הפירמידאלי-** חברה ציבורית או חברת איגרות חוב, המוחזקת על ידי חברה אחרת כאמור או מחזיקה חברה אחרת כאמור, הנמצאות בשליטתו של אותו בעל שליטה סופי. (*)

2.3.3. **מבנה פירמידאלי-** קבוצת חברות ציבוריות או חברות איגרות חוב שלהן אותו בעל שליטה סופי, המוחזקות במבנה החזקות הכולל שתי שכבות לפחות.

2.3.4. המלצות לגבי חברות חדשות במבנה פירמידאלי

2.3.4.1. שליטה בחברות במבנה פירמידאלי, הכולל יותר משתי שכבות היא אסורה. (*)

2.3.4.2. על אף האמור, תותר הנפקה של חברה והפיכתה לציבורית, כשכבה שלישית, לפרק זמן קצוב (3 שנים) עד למכירת השליטה בה.

2.3.4.3. בתוך 90 יום מקבלת ההמלצות תשלים הוועדה את המלצותיה בנוגע לתחולת ההמלצות על חברות ציבוריות הנסחרות בחו"ל. יבחנו כללים למניעת מנגנון עקיפה של המלצות הוועדה דרך רישום חברות למסחר בחו"ל.

2.3.4.4. על חברה בשכבה השנייה, שהיא חברת פער, יחול הכלל בפסקה 2.3.8. (*)

2.3.5. המלצות לכללים שיחולו על חברות בשכבה השלישית ומעלה במבנים פירמידאליים קיימים בעלי שלוש שכבות ומעלה

2.3.5.1. בתום תקופת המעבר לא יותר מבנה פירמידאלי המכיל יותר משלוש שכבות.

2.3.5.2. החל משנה לאחר קבלת ההמלצות: מספר הדירקטורים החיצוניים יהווה רוב פחות אחד ממספר חברי הדירקטוריון; מינוי דירקטור חיצוני יהיה טעון אישור אסיפה כללית ובמניין הקולות לא יובאו בחשבון קולות בעל השליטה או מי שיש לו עניין אישי במינוי המועמד⁴; ו-רוב הדירקטורים יהיו בלתי תלויים.

⁴ לעניין זה עניין אישי - למעט עניין אישי שאינו כתוצאה מקשריו עם בעל השליטה.

2.3.5.3. על חברה בשכבה השניה, שהיא חברת פער, יחול הכלל בפסקה 2.3.8. (*)

2.3.6. על מנת ליצור תמריץ להסדרה עצמית של המבנים הפירמדיאליים ישקלו הצעדים הבאים:

2.3.6.1. דחיית תשלום המס בגין מכירת חברה עד לתום תקופת המעבר.

2.3.6.2. הכרה בהפסד הון כתוצאה ממכירה כפויה.

2.3.6.3. הקלות בפרשנות של רשות המיסים בנוגע לאישור פטור (דחייה) ממס הנובע ממיזוג.

2.3.6.4. בתוך 90 יום משרד האוצר יציג בפני הממשלה את התיקונים הנדרשים בחוק ו/או בתקנות המס לטובת סעיפים 2.3.6.1-2.3.6.3.

2.3.7. **בתום תקופת המעבר** - בתום תקופת המעבר, מניות בעל השליטה בחברות שיוותרו בשכבה רביעית ומעלה יועברו לנאמן. (*)

2.3.8. המלצה לגבי הממשל התאגידי בחברת פער

בדירקטוריון של חברת פער יהיו שליש מבין חברי הדירקטוריון, לפחות, דירקטורים חיצוניים. מינוי דירקטור חיצוני יהיה טעון אישור אסיפה כללית ובמניין הקולות לא יובאו בחשבון קולות בעל השליטה או מי שיש לו עניין אישי במינוי המועמד⁵; (*)

2.3.9. המלצות ממשל תאגידי שיחולו על כל החברות הציבוריות

2.3.9.1. עסקאות בעלי עניין: (*)

2.3.9.1.1. מוצע לקבוע חובה מסוג של "אמץ או גלה" לקיומו של הליך תחרותי בפקוח ועדת הביקורת באישור עסקת בעל עניין במכירת נכס, בקבלת שירותים תפעוליים, ברכישת מוצר מדף או בקבלת הלוואה. במידה והחברה אימצה נורמה כאמור היא תחויב, ככל שהתקשרה בעסקת בעל עניין כאמור ללא הליך תחרותי לגלות לציבור מדוע בחרה שלא לעשות כן.

2.3.9.1.2. מומלץ לקבוע כי עסקאות שאינן "חריגות" אך גם אינן זניחות יחייבו פיקוח של וועדת הביקורת, אשר תהיה אחראית גם להגדיר אמות מידה ל"זניחות". החברה תידרש לתת דיווח לבעלי המניות שיכלול הסבר של וועדת הביקורת כיצד מצאה לנכון לפקח על גיבוש תנאי העסקאות הללו.

2.3.9.2. חיזוק בעלי מניות המיעוט

2.3.9.2.1. רשות ניירות ערך ומשרד המשפטים יפעלו להקמת פלטפורמה שתאפשר למשקיעים להצביע באסיפות כלליות ובאסיפות אג"ח באמצעות האינטרנט.

2.3.9.3. עידוד אכיפה פרטית בידי בעלי מניות

2.3.9.3.1. מוצע להרחיב את סמכות המימון שבידי רשות ניירות ערך הקיימת כיום גם לתובענות ייצוגיות ותובענות נגזרות, ולהתיר לה לממן גם תובענות פרטיות ובקשות לסעד זמני בתחום של דיני חברות ודיני ניירות ערך.

2.3.9.4. עידוד פעילות מוסדיים

⁵ לעניין זה עניין אישי - למעט עניין אישי שאינו כתוצאה מקשריו עם בעל השליטה.

2.3.9.4.1 מוצע לבחון דרישה כי משקיעים מוסדיים יחויבו להביא בחשבון, במסגרת מדיניות ההשקעה, בין היתר, את איכות הממשל התאגידי (ככל שאין הסדרה של מחויבות כאמור בדין). כן יחויבו המשקיעים המוסדיים להביא בחשבון מתן הלוואות שנועדו לרכישת שליטה ממונפת (LBO).

2.3.9.4.2 מוצע לחייב משקיעים מוסדיים לקבוע "תמרורי אזהרה", בהתקיימם יידרשו לנקוט בפעולות מול החברה (ככל שאין הסדרה של מחויבות כאמור בדין).

2.3.9.4.3 מוצע ליצור פיקוח והסדרה על גופים המייעצים למשקיעים מוסדיים לעניין אופן ההצבעה באספות (לרבות בהיבטים של כשירות וניגודי עניינים).

2.3.10 חיזוק סמכויות הממונה על ההגבלים העסקיים:

2.3.10.1 הוועדה ממליצה לממשלה לאמץ תיקון לחוק ההגבלים העסקיים המבהיר כי לבית הדין להגבלים עסקיים, לבקשת הממונה, יש סמכות להטיל על חברי קבוצת ריכוז סעדים מבניים לקידום התחרות. בנוסף, הוועדה ממליצה לממשלה לאמץ את תזכיר החוק העומד לדיון בימים אלה בוועדת הכלכלה, המסמיך את הממונה על הגבלים עסקיים להטיל עיצומים כספיים בגין הפרות של חוק ההגבלים העסקיים.

2.3.11 המלצות לטיפול בסיכון הסיסטמי:

2.3.11.1 מומלץ לתמוך בשינוי מגבלות ההשקעה שהוביל אגף שוק ההון כך שמנפיק בודד, קבוצת לוויים, 5 מנפיקים גדולים ביותר ו-5 קבוצות לוויים גדולות ביותר לא יהיו נתח הגדול מ-5%, 10%, 20%, 40% מהנכסים המנוהלים של כל קרן, בהתאמה. (*)

2.3.11.2 מומלץ כי מגבלות אלו יבחנו שוב בתום תקופת המעבר ויוצגו לממשלה.

מובהר כי, אם באיזה מקום קיימת סתירה בין ההמלצות שהובאו בדו"ח הביניים לבין המלצותינו הסופיות, יגברו האחרונות.

(*)- קיימת דעת מיעוט בסעיף זה.

פרק 3 חוות דעת מומחה

נספח ע/3

העתק החלטת ממשלה מספר 4559
מיום 22.4.2012 שכותרתה אימוץ
דוח הוועדה להגברת התחרותיות
במשק

עמ' 74

אימוץ המלצות דו"ח הוועדה להגברת התחרותיות במשק

החלטה מספר 4559 של הממשלה מיום 22.04.2012

סוג: החלטות ממשלה • מספר החלטה: 4559 • יחידות: מזכירות הממשלה • ממשלה: הממשלה ה-32, בנימין נתניהו • תאריך פרסום: 22.04.2012 • תאריך עדכון: 18.09.2017

נושא ההחלטה:

אימוץ המלצות דו"ח הוועדה להגברת התחרותיות במשק

מחליטים:

1. לאמץ את המלצות הוועדה להגברת התחרותיות במשק (להלן – המלצות הוועדה), אשר פורסמו בדו"ח הסופי של הוועדה מיום 18.3.2012. המלצות הוועדה מצורפות להחלטה זו ומהוות חלק בלתי נפרד ממנה.
2. להטיל על ראש הממשלה, על שר האוצר ועל שר המשפטים (להלן – השרים) להפיץ תזכיר חוק ליישום המלצות הוועדה, ובכלל זה ההמלצות בעניינים המפורטים להלן, ולהביאו לאישור ועדת השרים לענייני חקיקה בהקדם האפשרי; להסמיך את השרים לערוך במסגרת התזכיר התאמות בהמלצות, ככל שנדרש לשם עיגון בחקיקה. התזכיר שיופץ יעגן בחקיקה את המלצות הוועדה, ובכלל זה:
 - א. יסדיר את התהליכים להקצאת נכסים ציבוריים משמעותיים באופן שהגופים המקצים זכויות בנכסים אלה יחויבו לשקול שיקולים של תחרותיות, וביחס לתשתיות חיוניות גם שיקולי ריכוזיות, בטרם ההקצאה.
 - ב. יטיל מגבלות ויקבע תנאים להחזקה של גוף פיננסי וגוף ריאלי משמעותיים בידי אותו בעל שליטה.
 - ג. יקבע הוראות מבניות וכללי ממשל תאגידי שיסדירו ויגבילו את פעולתם של מבני החזקה פירמידאליים.
3. להקים צוות בראשות ראש המועצה הלאומית לכלכלה במשרד ראש הממשלה והממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, ובהשתתפות יושב ראש רשות ניירות ערך, המפקח על הבנקים, הממונה על הגבלים עסקיים והמשנה ליועץ המשפטי

לממשלה (כלכלי-פיסקאלי). להסמך את הצוות לסייע בהכנת תזכיר החוק, וכן לסייע בקידום הליכי החקיקה ובליוי הליך החקיקה בכנסת.

הדו"ח המלא של הוועדה להגברת התחרותיות במשק לרבות המלצות הוועדה (עמדת הרוב) ושתי עמדות המיעוט נמצא באתר האינטרנט של משרד האוצר:
<http://www.mof.gov.il/Pages/CompetitivenessCommittee.aspx>

הנוסח המחייב של החלטות הממשלה הינו הנוסח השמור במזכירות הממשלה.
 הנוסח המחייב של הצעות חוק ודברי חקיקה הנזכרים בהחלטות הינו הנוסח המתפרסם ברשומות.
 החלטות תקציביות כפופות לחוק התקציב השנתי.

מידע שימושי

סיוע למפוני ולמתפני מלחמת חרבות ברזל - מערכת "יחד"
 לכל השירותים
 RSS
 צרו קשר עם משרדי הממשלה
 תנאי שימוש

תמיכה

התקשרו למוקד 1299
 למענה אנושי בצ'אט - מוקד 1299
 תמיכה טכנית בשירותים מקוונים
 מוקד מענה ממשלתי מרכזי
 פנייה לאבטחת מידע

מידע נוסף

אודות האתר
 הצהרת נגישות
 מפת האתר
 חופש המידע
 שימוש בקבצי "cookies"

נספח 4/ע

**העתק סקירת מערכת הבנקאות
בישראל לשנת 2024, עמ' 13-14**

עמ' 77

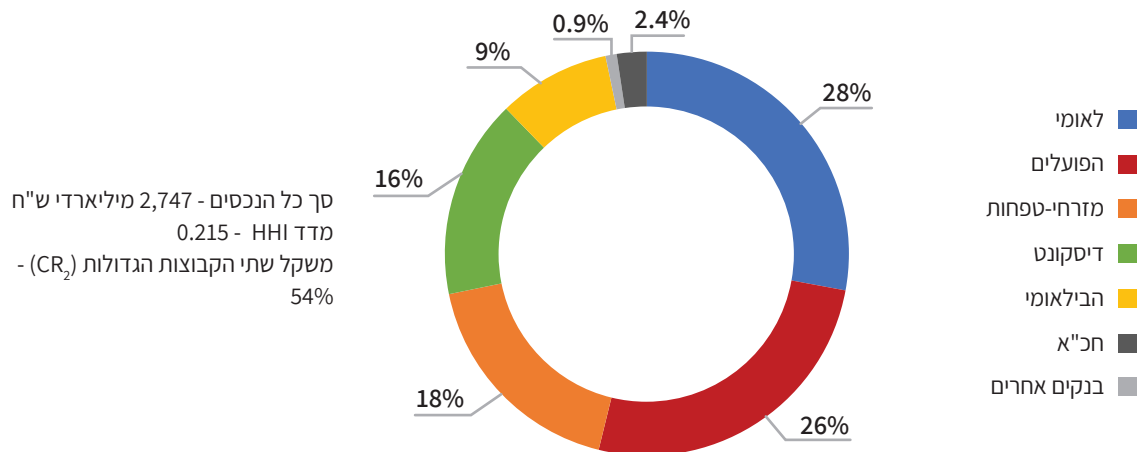
2. התפתחויות במערכת הפיננסית ובמבנה מערכת הבנקאות בישראל

א. מבנה המערכת ואחזקות הבנקים

במערכת הבנקאות הישראלית שולטות בעיקר חמש קבוצות בנקאיות גדולות: לאומי, הפועלים, מזרחי-טפחות, דיסקונט והבינלאומי הראשון. קבוצות אלה כוללות בנקים מסחריים בארץ ושלוחות בחו"ל⁸. חמש הקבוצות הללו מחזיקות ביחד בכ-97 אחוזים מסך הנכסים של מערכת הבנקאות וחברות כרטיסי האשראי (איור א'-3). מערכת הבנקאות כוללת גם שני בנקים עצמאיים, "ירושלים" והבנק הדיגיטלי החדש "One Zero", שהושק בשנת 2022, וארבעה סניפים של בנקים זרים: "State Bank of India", "HSBC", "Citibank" ו-"Barclays" – שעיקר פעילותם בישראל הוא בבנקאות שאינה קמעונאית. בסוף שנת 2022 ניתן רישיון לבנק 'אש' ישראל⁹, ובמהלך 2025 צפוי הבנק להשלים את המעבר מסטטוס של תאגיד בנקאי בהקמה לבנק הפועל ברישיון-קבע. במקביל לבנקים המסחריים שפורטו, בישראל פועלות גם שלוש חברות כרטיסי אשראי: חברת "ישראכרט", שהחל מאפריל 2019 היא חברה ציבורית¹⁰, חברת "מקס", שנמצאת בשליטת חברת "כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ", וחברת "כאל", שהיא חברה פרטית בשליטת בנק דיסקונט, אשר נערך לקראת מכירת אמצעי השליטה שלו בחברה¹¹.

שתי הקבוצות הבנקאיות הגדולות מהוות לפי מדד CR₂¹⁰ כ-54 אחוזים מסך הנכסים של המערכת הפיננסית שנמצאת תחת פיקוח של הפיקוח על הבנקים

איור א' - 3
מבנה המערכת הפיננסית המפוקחת על ידי הפיקוח על הבנקים, סך כל הנכסים, קבוצות על בסיס מאוחד, דצמבר 2024

*נזכיר כי נכסי חברת כאל כלולים בנתוני קבוצת דיסקונט (על בסיס מאוחד). בנטרול נכסי כאל מקבוצת דיסקונט, התמונה נשארת דומה.
המקור: דוחות כספיים לציבור, דיווחים לפיקוח על הבנקים ועיבודי הפיקוח על הבנקים.

⁸ חלקם של סניפים מסוג זה הוא מצומצם מאוד.

⁹ להודעה לעיתונות באתר בנק ישראל ראו [קישור](#).

¹⁰ לאחרונה חתמה החברה על הסכם השקעה עם קבוצת דלק ושהשלמתו כפופה למספר תנאים (בניהם אישור העסקה של הפיקוח על הבנקים וכן אישורה של הממונה על התחרות). להרחבה ראו דוח כספי של החברה לשנת 2024.

¹¹ להרחבה בנושא החובה שחלה על קבוצת דיסקונט למכור את חברת "כאל" [ראו הודעה לעיתונות מאתר משרד האוצר](#) וכן ביאור 30 בדוח הכספי של החברה לשנת 2024.

¹² מדד CR₂ (Concentration Ratio) משקף את משקלם (באחוזים) של שני השחקנים הגדולים בשוק. להשוואה בין-לאומית על מדד המשקף את משקל חמשת הבנקים הגדולים בשוק (CR₅) ראו [קישור](#).

הבנקים המסחריים בישראל מציעים מגוון רחב של מוצרים ושירותים פיננסיים, ולעיתים מתמחים במגזרים או בתחומי פעילות שונים, בין היתר כחלק מהאסטרטגיה העסקית שלהם. התמחות זו מנוהלת בדרך-כלל באמצעות חטיבות שונות בתוך כל קבוצה בנקאית, ובכך מתאפשר למוסדות אלה להתאים את ההיצע שלהם לצורכי-שוק מסוימים. מיקוד אסטרטגי זה מהווה גורם מכריע בקביעת נתח-השוק של הבנק ובהתפלגות השירותים שלו על-פני ענפי המשק השונים, כמפורט בלוח א'-1. גודל נתחם של הבנקים במוצרים או במגזרי פעילות מסוימים משפיע במידה ניכרת על התפלגות נתח-השוק הכולל שלהם, כפי שמודגם באיור א'-3.

לוח א'-1 | ברוב מגזרי הפעילות מחזיקים שני הבנקים הגדולים ביותר ממחצית מנתח-השוק

נתחי השוק של הבנקים לפי מגזרי פעילות פיקוחיים, דצמבר 2024 אחוזים						
	לאומי	הפועלים	מזרחי-טפחות	דיסקונט	הבינלאומי	ירושלים
משקי בית	פיקדונות	22.7	27.8	21.3	15.4	11.0
	אשראי לדיור	23.0	22.2	35.9	11.6	5.8
	אשראי שלא לדיור	19.8	23.1	17.8	23.2 ¹³	15.1
עסקים קטנים וזעירים	פיקדונות	29.3	30.8	17.8	14.0	7.7
	אשראי	31.5	24.5	16.5	18.5	7.6
סה"כ עסקי	פיקדונות	34.2	28.0	15.0	15.3	7.2
	אשראי	33.2	29.2	11.4	17.2	8.5
סה"כ	פיקדונות	27.1	26.3	21.3	16.7	7.7
	אשראי	28.8	26.7	18.3	15.4	10.0

המקור: דוחות כספיים לציבור ועיבודי הפיקוח על הבנקים

כפי שמשתקף מלוח א'-1, קיימת שונות מסוימת בנתח-השוק בין הבנקים במוצרים השונים של משקי-הבית, המעידה על פריקות מסוימת של המוצרים הבנקאיים בקרב מגזרי הפעילות השונים. בעוד שבנק הפועלים הוא בעל נתח-השוק הגדול ביותר הן בסך הפיקדונות והן בסך האשראי הצרכני שניתן למשקי-הבית, קבוצת מזרחי-טפחות היא בעלת נתח-השוק הגדול ביותר בסך האשראי לדיור - כ-36 אחוזים, בעוד שחלקה בסך הנכסים במערכת הוא 18 אחוזים בלבד. כך, על-אף היותה הקבוצה השלישית בגודלה בסך הנכסים, היא בולטת ביותר בתחום האשראי לדיור של משקי-הבית, בהלימה לתוכנית האסטרטגית שהתווה הבנק בשנים האחרונות¹⁴. דוגמה נוספת היא בנק ירושלים, שחלקו במוצרים בעבור משקי-הבית (בפרט פיקדונות ואשראי צרכני) כפול מחלקו בסך הנכסים, בהתאם לתוכנית האסטרטגית שהבנק התווה לעצמו - מיקוד במוצרים קמעונאיים¹⁵. מצב זה מדגיש את הדינמיקה התחרותית במגזר הבנקאי הישראלי, שבו התמחות אסטרטגית של קבוצות מסוימות יכולה להוביל להשפעה ניכרת על השוק במגזרים מסוימים, למרות בסיס הנכסים הכולל הקטן יותר.

¹³ כולל את האשראי הצרכני של חברת כאל.

¹⁴ פירוט נוסף אפשר למצוא בדוח השנתי של הקבוצה.

¹⁵ פירוט נוסף אפשר למצוא בדוח השנתי של הבנק.

נספח ע/5

העתק העמודים הרלוונטיים מתוך
דוח ועדת שטרומ

עמ' 80

האשראי המופרדות ובין שלא על בסיסן. הוועדה סבורה כי השלמה זו מעניקה איזון נכון יותר להמלצותיה בין מקורות מהם תוכל לבוא התחרות בשנים הבאות.

יא. גישת "השוק המאויים" והפרדת חברות כרטיסי האשראי

הגישה של **Contestable Markets**⁵⁸ היא אחת הגישות המקובלות להגברת תחרות, במיוחד במערכי שוק ריכוזיים. על פי גישה זו, אין צורך להרבות את מספר השחקנים בשוק מסוים בכדי להשיג תחרות, בתנאי שקיימת וודאות כי שחקנים הפועלים בשוק אחר, יכולים בקלות להיכנס לשוק הריכוזי מבלי שהם חווים עלות שקועה מהותית.

במילים אחרות, כאשר ישנם גורמים בעלי מעמד הפועלים בשוק אחר (למשל שוק ההנפקה והסליקה של כרטיסי אשראי), אשר בקלות יחסית עשויים להיכנס ולהתחרות בבנקים בשירות מרכזי שלהם (למשל מתן אשראי), וזאת מבלי שעליהם לספוג לשם כך עלויות נכבדות "שקועות" (שלא ניתן לחלצן במקרה של יציאה מהשוק). במצב זה, האיום של כניסה תחרותית קלה של שחקנים הפועלים בשווקים סמוכים עשוי לגרום לריסון כוח השוק של השחקנים הקיימים בשוק, אף שמדובר במספר מועט של מתחרים הפועלים בשוק ריכוזי.

יתרונה של גישה זו הוא דווקא בהינתן שווקים ריכוזיים מסורתיים שחסמי הכניסה אליהם גבוהים יחסית (כשוק הבנקאות). כך נאמר לעניין זה:

"perfect competition requires an infinite number of sellers on a market; in a perfectly contestable market an economically efficient outcome can be achieved even where there are only a few competitors, since there is always the possibility of 'hit and run' entry into the market".⁵⁹

הספרות הכלכלית נתנה משקל ניכר לניתוח תחרות בשווקי הבנקאות על בסיס רמת האיום התחרותי (**Contestability**). דוקטרינה זו נבחנה בכמה הקשרים: ראשית נבחנה ויושמה בשוק הבנקאות הקנדי, תוך הדגשת קיומם של לחצי תחרות מצד חברות נאמנות וחברות למשכנתאות מחד וקיומו של אפיק אשראי מחו"ל לעסקים גדולים.⁶⁰ השאלה נשאלה לגבי השוק הקנדי דווקא בהינתן שחקנים עם נתחי שוק גדולים וריכוזיות גבוהה, כאשר המסקנה מן הבדיקה האמפירית

⁵⁸ Baumol, Panzar and Willig 'Contestable Markets and the Theory of Industry Structure' (Harcourt Brace Janovich, revised ed 1988; Bailey, 'Contestability and the Design of Regulatory and Antitrust Policy (1981) 71 American Economy Review.

⁵⁹ Whish, the theory of competition, in Whish, Competition Law 7th, OXFORD University Press, 2011

⁶⁰ Competition and Contestability in Canada's Financial System: Empirical Results
Alli Nathan and Edwin H. Neave, Canadian Journal of Economics, 1989, vol. 22, issue 3, pages 576-94.

היתה, בהינתן איומים חיצוניים מצד מוסדות פיננסיים שאינם בנקים, כי רמת האיום התחרותי של הבנקים גבוהה משל מוסדות פיננסיים אחרים באותה מערכת. בקשר זה יוחס הדבר לכך שגדל משקלם של הבנקים בקנדה של בנקים הפעילים בזירה הבינלאומית.

ניתן לראות כיצד גישה זו ישימה במידה סבירה לשוק ההון בישראל, בו פועלים גופים מסוגים שונים המנהלים כספים של אחרים, כמתווכים פיננסיים בגזרות שונות ולצרכים שונים. לגופים אלה קיים בעיקרון פוטנציאל תחרותי להוות איום גם לשווקי הבנקאות, אולם רמת הקרבה והיקף העלויות שעליהם לספוג לשם כך – קיימת שונות רבה ביניהם. כך למשל, עלויותיהם של הגופים המוסדיים בכניסה לשוק האשראי הקמעונאי גבוהות משמעותית מאשר כניסתן של חברות כרטיסי האשראי, המצוידות כבר בכלים לחתם אשראי כזה כבר כיום, עושות זאת כבר שנים, וברשותן מידע ומוניטין הרלבנטיים לצרכנים אלה.

גישה זו עומדת גם ביסוד השינוי המבני הגלום בהמלצות הוועדה. מהותן של המלצות אלה הוא הסרת חסמים בפני שחקנים פיננסיים אחרים, אשר כיום מונעים מהם להתחרות בבנקים, ולאפשר להם ליטול חלק בזירת התחרות על הלקוחות הקמעונאיים. חברות כרטיסי האשראי בולטות כגופים המסוגלים להתחרות בבנקים ואשר כיום מנועות מלעשות כן, בשל מבנה הבעלות בהן ובהיותן שייכות לבנקים הגדולים המובילים את הענף. ככאלה, אין להן תמריץ להתחרות בבעלים שלהן (האוחזים יחד בכ-74% מהמערכת הבנקאית), ואף לא להפר את שיווי המשקל האולטימטיבי הקיים המקנה לבנקים - הבעלים בהן, את ההגמוניה בענף.

כפי שכבר בואר לעיל, ההצדקה להפרדת חברות כרטיסי האשראי נובעת ממספר סיבות: (א) העובדה כי מבנה הבעלות הקיים מדכא את יכולת התחרות והופך את התחרות בבנקים לסוג של ניגוד עניינים מובנה; (ב) העובדה כי מבנה הבעלות הקיים אינו מאפשר למעשה תחרות בהנפקת הכרטיס בין חברות כרטיסי האשראי המתחרות בערוץ ההפצה המרכזי של כרטיסי האשראי שהוא הבנק בו מתנהל חשבון העו"ש של הלקוח; (ג) הפוטנציאל התחרותי המיוחד של חברות כרטיסי האשראי, בהיותן ארגונים יעילים ו"קלים" יותר מהבנקים שבעזרת כלי המידע המשופרים שברשותם יוכלו ליצור איום תחרותי אמין יותר על המערכת הבנקאית. אכן, איום חיצוני ובכלל זה הפיכתו של גורם פנימי בעל פוטנציאל תחרותי לא ממומש (חברות כרטיסי האשראי של הבנקים) – לאיום חיצוני לבנק היא המפתח והעיקר ברפורמה.

התהליך הוא מידתי, מכמה טעמים: ראשית, ההתמקדות נעשית בשלב ראשון רק בחברות כרטיסי האשראי של שני הבנקים הגדולים באורח ניכר מיתר הבנקים, כלומר, במוקד העיקרי של הריכוזיות הגבוהה והדומיננטיות בשווקים הרלבנטיים; שנית, אין מדובר בהפקעת נכס מידי הבנקים האלה אלא רק בחיוב למוכרו, לאורך זמן סביר ביותר של כמה שנים; שלישית, אין מדובר בחברות שהן התורמות העיקריות לרווחיות הבנקים הגדולים; רביעית, גם לאחר ההפרדה יוכלו הבנקים עצמם להנפיק כרטיסי אשראי ללקוחותיהם במגבלות המפורטות בהמלצות.

לאור כל אלה ברור, כי במאזן התועלות – תרומתן הפוטנציאלית של חברות כרטיסי האשראי האלה לתחרות עולה בהרבה על התרומה המשקית בהיותן בשליטת הבנקים הגדולים, וכי

הפגיעה היא מצומצמת לנדרש ולחיוני לשם הגברת התחרות, כאשר הבנקים ימכרו את החברות האלה בערך שוק מלא, והם יוסיפו להיות שחקנים גם בכרטיסי אשראי וגם בכרטיסי דביט.

לאור הפוטנציאל של חברות כרטיסי האשראי להוות גורם מתחרה בבנקים בתחום האשראי ויתרון היחסי בפעילות מול לקוחות המגזרים הקמעונאים אם ייצאו משליטתם המכרעת של הבנקים הגדולים - הגיעה הוועדה למסקנה כי הפרדת הבעלות של שני הבנקים הגדולים על חברות כרטיסי האשראי תיצור שינוי מבני במגזר הקמעונאי שיעודד כבר בטווח הזמן הקצר תחרות בשוק האשראי הקמעונאי. כאמור, יתרון המובהק של חברות כרטיסי האשראי הוא בכך שהן כבר פועלות בשוק האשראי, מאופיינות במשטר תאגידי מתאים ונכון, מיישמות הוראות ותקני הסדרה מתקדמים ומחמירים, עוסקות במתן אשראי למשקי בית ולעסקים קטנים, מחזיקות במידע רלוונטי והן בעלות מוניטין וכאלה נהנות כבר מאמון הציבור.

הפוטנציאל התחרותי מתעצם עקב שילוב של היתרונות הנ"ל יחד עם יתרונות אחרים כגון מבנה העלויות הרזה שחברות אלו מחזיקות ודרישות רגולטוריות אחרות מאלו הנדרשות מבנקים. אי לכך חברות אלו מביאות דבר מה שונה למגרש התחרותי ומאפשרות לצורך חלק מהשירותים הבנקאיים כמוצרים פריקים ולא כסל שירותים אחד ב"one stop shop". עם זאת, כאמור, בעיני הוועדה, כל עוד חברות אלו מוחזקות בידי הבנקים הגדולים לא תוכל להתפתח תחרות מכיוון. זאת משתי סיבות עיקריות:

א. חוסר רצון להתחרות על מנת שלא לפגוע בהכנסות בנק-האם מאשראי קמעונאי שהוא בליבת הפעילות הבנקאית ("קניבליזציה"). כפי שנאמר, שוק האשראי הקמעונאי נשלט על ידי הבנקים, ומשכך כניסה של החברות לתחרות בשוק זה והסטת לקוחות לצריכת אשראי בחברה במקום בבנק עשויות לפגוע ברווחי הבנקים בשוק זה.

ב. חוסר רצון להתחרות על מנת שלא להפר את שיווי המשקל בענף זה: נראה כי כתוצאה ממבנה השוק הריכוזי, בשוק האשראי הקמעונאי נוצר שיווי משקל, שמגלם את התועלת המרבית לכלל השחקנים. לחברות כרטיסי האשראי יש תמריץ נמוך להתחרות, כיוון שכניסה לתחרות אגרסיבית מצדן עלולה להפר את שיווי המשקל ובכך לפגוע ברווחי הבנקים המחזיקים בהן.

כמו כן, בשל המאפיינים של חברות כרטיסי האשראי כפי שהוצגו לעיל, לחברות אלו קיים גם הפוטנציאל להפוך להיות בנקים עתידיים, כתוצאה מהמלצות הוועדה, ולשלב חלק מיתרונות אלו עם היתרונות המצויים בהיותם תאגידים בנקאיים.

נספח 6/ע

**העתק דוח שנתי לשנת 2024 של
ישראכרט, עמ' 10-14**

עמ' 84

1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

1.1. תיאור תמציתי של הקבוצה ותחומי פעילות עיקריים

א. כללי

ישראלכרט בע"מ ("החברה" או "ישראלכרט") נוסדה בישראל בשנת 1975 והינה נותן שירותי תשלום יציבות ("נשת"י") כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, חברת כרטיסי אשראי, ו/או 'סולק' כמשמעות המונח על-פי הוראות ונוהלי הפיקוח על הבנקים, וביחד עם החברות המוחזקות המהותיות שלה פועלת בעיקר בענפי האשראי וההנפקה (לרבות תפעול ההנפקה)² ללקוחות פרטיים ואשראי ופתרונות תשלום מתקדמים (לרבות סליקה של כרטיסי חיוב) ללקוחות עסקיים. החברה מנפיקה (לרבות מתפעלת הנפקה) וסולקת את המותגים "Mastercard", "American Express", "Visa" ו-"ישראלכרט"³ ("מותגי הקבוצה")⁴ ומציעה ללקוחותיה מוצרים ופתרונות מימון על-פי אופי פעילות הלקוח ומאפייניו תוך שימת לב לסיווגו כפרטי או עסקי. החברה הינה חברה ציבורית החל מחודש אפריל 2019, וניירות הערך שלה נסחרים בבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ("הבורסה").

ישראלכרט וחברת הבת שלה (100%), פרימיום אקספרס בע"מ ("פרימיום אקספרס")⁵ כפופות לפיקוחו של הפיקוח על הבנקים בקשר עם, בין היתר, פעילותן כנשת"י, 'חברות כרטיסי אשראי' ו-'סולק'.⁶

ב. הצעות השקעה בחברה והתקשרות בהסכם השקעה עם קבוצת דלק בע"מ

לאחר שהסכם מיזוג בין החברה לבין הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסים בע"מ בוטל במהלך חודש ינואר 2024,⁷ התקבלו בידי החברה, החל מחודש אוגוסט 2024, פניות והצעות השקעה שונות מאת גורמים שונים. השתלשלות העניינים בקשר עם הפניות וההצעות השונות, והסכמי השקעה שנחתמו על פיהן, מפורטים בהרחבה בדיווחיה השוטפים של החברה במגנ"א.

בהקשר זה יצוין בתמצית, כי בימים 31 באוקטובר ו-15 בדצמבר 2024 התקשרה החברה בהסכם השקעה ובתיקון להסכם השקעה, בהתאמה, עם מנורה מבטחים החזקות בע"מ ("מנורה" ו-"הסכם מנורה", לפי העניין), במסגרתם הוסכם כי בכפוף להתקיימות תנאים מתלים, תשקיע מנורה בחברה סך של כ-1.55 מיליארד ש"ח (בכפוף להתאמות) כנגד הקצאת מניות, אשר יהוו, במועד הקצאתן, כ-33% מהון מניות החברה; וכן כי עובר להקצאה תכריז החברה על חלוקת דיבידנד מיוחד, בסך שבין 700 מיליון ש"ח ל-1 מיליארד ש"ח שישולם למחזיקים במניות החברה ערב השלמת העסקה.⁸

הסכם מנורה כלל הוראה לפיה, אם תקבל החברה בפרק הזמן שבין מועד חתימת הסכם מנורה לבין אישור העסקה על ידי אסיפת בעלי המניות של החברה, הצעה ל- "עסקת רכישה נוגדת", כהגדרת מונח זה בהסכם מנורה, שדירקטוריון החברה קבע לגביה כי היא "הצעה עדיפה", אזי יהיה דירקטוריון החברה רשאי לבטל את הסכם מנורה ולהתקשר בעסקת רכישה נוגדת המהווה הצעה עדיפה ("Fiduciary Out"), וזאת בכפוף לקיומם של תנאים מסוימים שפורטו בהסכם מנורה, בכללם תשלום דמי ביטול למנורה במקרה של ביטול הסכם מנורה בסך השווה ל-4% (ארבעה אחוזים) מסכום ההשקעה של מנורה ("דמי הביטול").

² "תפעול הנפקה" ו-"מתפעל הנפקה" (לפי העניין) - ביצוע הפעולות והשירותים הנלווים להנפקת כרטיסי חיוב (למעט ההנפקה עצמה של כרטיסי החיוב וקביעת העמלות והעלויות ללקוח הכרוכות בהנפקת כרטיסי החיוב והשימוש בו). בפעילות ההנפקה, כחלק מיישומן של הוראותיו של החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), תשע"ז-2017 ("חוק שטרות"), הקבוצה מהווה 'מנפיקה' ו-'מתפעלת הנפקה' בקשר עם כרטיסים חוץ בנקאיים ו-'מנפיקה'/'מנפיקה במשותף' ו/או 'מתפעלת הנפקה' בקשר לכרטיסים בנקאיים. אלא אם צוין או משתמע אחרת מתוכן הדברים או הקשרם, תיאור פעילות ההנפקה בדוח זה הינה לרבות 'תפעול הנפקה'.

³ למועד חתימת הדוח, מספר הכרטיסים ה"מקומיים" (כרטיסים הניתנים לשימוש בבתי העסק הסולקים בארץ בלבד) של המותג הפרטי "ישראלכרט" אינו מהותי. פעילות ההנפקה והסליקה של הקבוצה מתבצעת באמצעות החברה ופרימיום אקספרס בע"מ ("פרימיום אקספרס"), חברה בת בבעלות מלאה של החברה. ⁴ המנפיקה וסולקת בבלעדיות בישראל כרטיסי חיוב מסוג "American Express". לפרטים אודות פעולת סולקים כמאגדים במותגים הסגורים "אמריקן אקספרס" ו-"דיינרס" לאור חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום, התשפ"ג – 2023 ("חוק הסדרת העיסוק") ראה סעיף 2.1.4 לדוח דירקטוריון זה.

⁵ לפרטים אודות רישיון הסולק של החברה ותנאיו, ראה סעיף 2.1.6 להלן. ⁶ לפרטים ראה סעיף 1.1 לדוח הדירקטוריון של החברה והחברות המאוחדות שלה לשנת 2023, כפי שפורסם ביום 20 במרץ 2024 (אסמכתא מספר 2024-01-023977) ("דוח הדירקטוריון לשנת 2023").

⁷ לפרטים אודות הסכם מנורה והרקע להתקשרות בו, ראה סעיפים 1.4 ו-1.5 בדוח זימון האסיפה הכללית של החברה מיום 23 בדצמבר 2024 (אסמכתא מספר 2024-01-626527).

בימים 12, 25 ו-30 בדצמבר 2024 התקבלו בידי החברה מכתבים מאת קבוצת דלק בע"מ ("קבוצת דלק"), בהם הועברה לחברה הצעה (לרבות הצעה משופרת) ל"עסקת רכישה נוגדת" לרכישת גרעין השליטה בחברה בתנאים כפי שפורטו במכתבים האמורים ("הצעת קבוצת דלק").

בימים 12 ו-26 בדצמבר 2024, 5 בינואר 2025 ו-6 בפברואר 2025 התקבלו בידי החברה מכתבים מאת בנק ירושלים בע"מ ("בנק ירושלים"), בהם הועברו הצעות (לרבות הצעות משופרות) לרכישת 100% מהון מניות החברה בדרך של מיזוג משולש הופכי, בתמורה שתורכב מחלוקת דיבידנד מיוחד לבעלי מניות החברה והחלפת מניות החברה במניות בנק ירושלים, באופן שהיווה אף הוא הצעה ל-"עסקת רכישה נוגדת" של החברה ("הצעת בנק ירושלים").⁹

(הצעת קבוצת דלק והצעת בנק ירושלים יכוננו להלן "ההצעות הנוגדות").

בתקופה שלאחר קבלת הצעת קבוצת דלק והצעת בנק ירושלים קיימו הוועדה המיוחדת של דירקטוריון החברה ודירקטוריון החברה דיונים לצורך בחינת ההצעות הנוגדות, וקיימו מגעים עם קבוצת דלק ועם בנק ירושלים לצורך הבהרת ושיפור הצעותיהן, לרבות באמצעות יועציה המקצועיים של החברה.

בהמשך לבחינות ולדיונים כאמור, ביום 30 בדצמבר 2024 קבע דירקטוריון החברה כי הצעת קבוצת דלק מהווה "הצעה עדיפה" על פני התקשרות בהסכם מנורה, וזאת לאחר ששקל את כלל השיקולים הנדרשים לצורך קביעה זו בהתאם להוראות הסכם מנורה. בסמוך לאחר החלטת הדירקטוריון כאמור, שלחה החברה למנורה "הודעת שינוי", בדבר כוונתה לבטל את הסכם מנורה.

ביום 1 בינואר 2025 השיבה מנורה לחברה כי היא מוותרת על זכותה, שנקבעה בהסכם מנורה, לניהול משא ומתן עם החברה לצורך הגשת הצעה משופרת.

ביום 5 בינואר 2025 הודיעה החברה על ביטול הסכם מנורה וחלף כך חתמה החברה על הסכם השקעה עם קבוצת דלק ("הסכם דלק") – וזאת בהתאם לסעיף שהקנה לחברה זכות לבטל את הסכם מנורה ולהתקשר בעסקת רכישה נוגדת המהווה הצעה עדיפה ("Fiduciary Out") כאמור לעיל, כנגד תשלום פיצוי למנורה בסך של כ- 62 מיליון ש"ח¹⁰ ולאחר שדירקטוריון החברה בחן את ההצעות הנוגדות שהוגשו לפתחו, וקבע כי הצעת דלק מהווה הצעה עדיפה כאמור.¹¹

בהתאם להסכם דלק, בכפוף להתקיימות תנאים מתלים כמפורט להלן, במועד השלמת העסקה תשקיע קבוצת דלק בחברה סך של 2,095,281,970 ש"ח (על בסיס שווי חברה כולל של 3,560,000,000 ש"ח), בכפוף להתאמות שיבוצעו, לרבות התאמה בגין דיבידנד מיוחד שתחלק החברה,¹² כנגד הקצאה של מניות רגילות של החברה, כשהן נקיות וחופשיות. המניות המוקצות האמורות יהיו, מיד לאחר הקצאתן, 37.05% אחוזים מהון המניות המונפק והנפרע של החברה ומזכויות ההצבעה בה באותו מועד, באופן שיקנה לקבוצת דלק שליטה בחברה.

ביום 20 בפברואר 2025 אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה את הסכם דלק, ולמועד פרסום הדוח השלמתו כפופה להתקיימותם של תנאים מתלים שונים (תחת סייגים מסוימים שנקבעו ביחס לחלקם), ובהם: (א) אישור העסקה על-ידי הממונה על התחרות; (ב) אישור העסקה על-ידי המפקח על הבנקים; (ג) קבלת אישור הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ לרישום למסחר של המניות שיוקצו לקבוצת דלק במסגרת העסקה; (ד) קבלת אישורי הצדדים האחרים להסכמים המהותיים של החברה, ללא סייגים מהותיים או תנאים מהותיים, כפי שהוגדרו בהסכם דלק, והיותם בתוקף של ההסכמים המהותיים האמורים במועד השלמת העסקה; (ה) במועד ההשלמה לא יהיה תלוי

⁹ ראה בהקשר זה דיווחי החברה מהימים 21 בנובמבר, 12 בדצמבר ו-26 בדצמבר 2024 ו-5 בינואר ו-6 בפברואר 2025 (אסמכתאות מספר: 2024-01-617800, 2024-01-623940, 2024-01-627720, 2025-01-001547 ו-2025-01-009338, בהתאמה).

¹⁰ בהתאם, הפיצוי האמור שולם בחודש ינואר 2025 ויוצר בדוחות הכספיים של החברה לרבעון הראשון לשנת 2025. החברה מעריכה כי במהלך שנת 2025 תישא בהוצאות נוספות הקשורות לעסקה נשוא הסכם דלק, שעיקרן תלוי בהשלמת העסקה, ככל שתושלם, בסכומים שיכולים להיות מהותיים, לרבות מענק מכירה ותשלום ליועצים.

¹¹ יצוין, כי בנוסף להצעות האמורות לעיל ממנורה, בנק ירושלים וקבוצת דלק, קיבלה החברה גם פנייה מווישור גלובלסק בע"מ (ראה דוח מידי של החברה מיום 15 בספטמבר 2024; אסמכתא מספר 2024-01-603176), והצעה מאל על נתיבי אויר לישראל בע"מ אשר חזרה בה מהצעתה בשלב מאוחר יותר (ראה דיווחי החברה מהימים 16 ו-30 באוקטובר 2024; אסמכתאות מספר: 2024-01-611254 ו-2024-01-612796, בהתאמה).

¹² דיבידנד במזומן בסכום שלא יפחת מ-1.2 מיליארד ש"ח ולא יעלה על 1.3 מיליארד ש"ח, אשר יחולק לאחר השלמת העסקה עם קבוצת דלק לבעלי המניות בחברה כפי שיהיו ערב השלמת העסקה, וכפוף להשלמת העסקה ולהזרמת סכום ההשקעה לחברה.

ועומד צו שיפוט או מנהלי (זמני או קבוע) או הוראה מחייבת של רשות כלשהי האוסרים את ביצוע העסקה; (1) החברה תקבל החלטה על הכרזת הדיבידנד המיוחד האמור לעיל.

לפרטים נוספים אודות הסכם דלק והרקע להתקשרות בו, לרבות התחייבויות החברה במהלך התקופה שעד להשלמת העסקה, הוראות המאפשרות את סיום ההתקשרות בהסכם דלק לפני מועד השלמתו וכדומה, ראה סעיף 1 לדוח זימון (משלים) של האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה מיום 16 בפברואר 2025 (אסמכתא מספר: 2025-01-010999).

למועד חתימת הדוח, טרם התמלאו מלוא התנאים הנדרשים להשלמת העסקה מכוח הסכם דלק ובהתאם אין כל ודאות שהעסקה האמורה תושלם. החברה תמשיך לדווח על כל התקדמות ו/או שינוי מהותיים, בקשר עם הסכם דלק, בהתאם לדרישות הדין. הערכות החברה בקשר עם השלמת העסקה מכוח הסכם דלק הינן בגדר "מידע צופה פני עתיד", כהגדרת מונח זה בחוק ניירות ערך. החברה מבהירה ומדגישה כי אין ודאות כי כלל התנאים הנדרשים לצורך השלמת העסקה יתממשו. הערכות החברה לעניין השלמת העסקה, עשויות שלא להתממש, לרבות באופן שבו העסקה לא תושלם, וזאת, בין היתר, בשל גורמים אשר אינם ידועים לחברה נכון למועד זה ו/או אינם בשליטתה, לרבות קבלת אישורים רגולטוריים והסכמות נדרשות של צדדים שלישיים.

ג. מערכת התשלומים בכרטיסי חיוב בישראל

'כרטיס חיוב', הוא שם כולל לאמצעי תשלום המאפשרים רכישת מוצרים או שירותים מאת ספק. למועד חתימת הדוח, קיימים שלושה (3) סוגים עיקריים של כרטיסי חיוב:

- 'כרטיס אשראי', הינו כרטיס המאפשר רכישת מוצרים או שירותים מאת ספק ללא תשלום מיידי של התמורה וכן נטילת אשראי על חשבון המסגרת המועמדת בכרטיס זה. פירעון החיובים בכרטיס אשראי נעשה, ככלל, באחד משני (2) אופנים: יתרת החוב משולמת במלואה במועד קבוע מדי תקופה או דחיית תשלום חלק מיתרת החוב לתקופות הבאות, תוך תשלום ריבית בגינה.

- 'כרטיס חיוב מיידי', הינו כרטיס שניתן לבצע בו עסקאות בכפוף לקיומה של יתרה מספקת בחשבון הבנק (כולל מסגרת אשראי בחשבון הבנק) ושמחזיק הכרטיס מחויב בחשבון הבנק בסמוך לאחר ביצוע העסקה. למועד חתימת הדוח, כרטיס חיוב מיידי אינו ניתן להנפקה ככרטיס חוץ בנקאי (כהגדרתו להלן) לאור היעדר גישה ישירה של המנפיק (חברת האשראי) לחשבון הבנק של מחזיק הכרטיס;

- 'כרטיס תשלום/נטען', הינו סוג של כרטיס חיוב מיידי בו ניתן לבצע עסקאות עד גובה היתרה הטעונה בו (ובכרטיס נטען – לצבור יתרה כספית בדרך של טעינה חוזרת).

ככלל, כרטיסי האשראי וכרטיסי החיוב המיידי שמנפיקה הקבוצה כוללים גם אפשרות לקבלת שירותי משיכת מזומנים באמצעות מכשירים ממוכנים למשיכת מזומן (ATM) וכן מאפשרים שימוש בהם באפליקציות ושירותים אחרים להעברת כספים (לדוגמא, בין אנשים פרטיים - P2P).

כרטיסי החיוב של הקבוצה מחולקים ככלל לשני (2) סוגים עיקריים:

- 'כרטיסי חיוב בנקאיים' או 'כרטיסים בנקאיים', המונפקים מכוח הסדר בו קשורה הקבוצה עם בנקים שונים להנפקה ותפעול כרטיסים ממותגי הקבוצה, ואשר ככלל החיובים בקשר עימם הינם באחריות הבנק הרלוונטי. ראה גם סעיף 2.4.4 להלן.

- 'כרטיסי חיוב חוץ בנקאיים' או 'כרטיסים חוץ בנקאיים', המונפקים שלא מכוח הסדר בין הקבוצה לבנקים אלא בעיקר מכוח התקשרות החברה עם גופים וארגונים שונים להנפקת כרטיסים ממותגי הקבוצה, ואשר ככלל החיובים בקשר עימם הינם באחריות הקבוצה. ראה גם סעיף 2.4.4 להלן. בנוסף, הקבוצה מנפיקה גם כרטיסים חוץ בנקאיים במישרין ללקוחותיה שלא באמצעות התקשרות עם גופים וארגונים כאמור.

מערכת התשלומים בכרטיסי חיוב בישראל מורכבת, על-פי רוב, ממנפיק, סולק, בעל מותג/ארגון בינלאומי (שהינו בעל מותג הכרטיס הרלוונטי), בית עסק ולקוח (מחזיק הכרטיס), כאשר הפעולות הנלוות להנפקת הכרטיס עשויות להתבצע על-ידי מתפעל הנפקה שלעיתים משמש גם כמנפיק.

בתמצית, קשרי הגומלין בין הגורמים כאמור הינם כדלקמן: (1) המנפיק מנפיק ללקוח (מחזיק הכרטיס) כרטיס חיוב, וזאת מכוח רישיון או מעמד של המנפיק בארגון הבינלאומי;¹³ (2) מחזיק הכרטיס משתמש בכרטיס כאמצעי תשלום (לרבות בדרך של קבלת אשראי בכרטיס) בבית העסק לרכישת מוצרים או שירותים; (3) בית העסק מעביר לסולק את פרטי העסקה, ככלל באמצעות חברת שירותי בנק אוטומטיים בע"מ ("שב"א") – ראה סעיף 1.6.3(א) לדוח הדירקטוריון לשנת 2024, או באמצעות הארגון הבינלאומי הרלוונטי (בעיקר ביחס לעסקאות המבוצעות מול סולק בחו"ל, אך גם בחלק מעסקאות P2P המבוצעות בארץ); (4) הסולק מעביר לבית העסק את התמורה עבור העסקה, בניכוי עמלת בית עסק¹⁴, וגובה את תמורתה של העסקה מהמנפיק; (5) המנפיק פועל לגבות את התמורה ממחזיק הכרטיס וכן מזכה המנפיק את הסולק בתמורה בניכוי "עמלה צולבת" (או בכינויה האחר: "עמלת מנפיק"; קרי, עמלה בגין עסקה שנעשתה בכרטיס חיוב שהנפיק המנפיק ואשר נסלקה על-ידי הסולק). לפרטים אודות מאגדים ופעילותם ראה סעיף 2.4.5. י לדוח דירקטוריון זה. בהקשר זה ובהתייחס לפרויקט אקספרס, יצוין, כי הואיל ופרויקט אקספרס מנפיקה וסולקת בבלעדיות בישראל כרטיסי אשראי מסוג "American Express", כמפורט להלן, ובהתאם בעסקאות מקומיות מהווה 'מערכת סגורה' שבה פרימיים אקספרס הינה גם המנפיק וגם הסולק, תשלום עמלה צולבת לצדדים שלישיים אינו רלוונטי לפעילותה. לפרטים אודות הסכמי מאגד במותג "American Express" ראה סעיף 2.1.4 לדוח דירקטוריון זה.

¹³ למעט ביחס לכרטיסים אשר לא הונפקו מכוח חברות או רישיון כאמור, כדוגמת כרטיסי המותג הפרטי "ישראכרט".

¹⁴ "עמלת בית עסק" הינה עמלה הנגבית על-ידי חברה סולקת מבית עסק עימו היא קשורה בהסכם שירותי סליקה, וזאת בתמורה לשירותי הסליקה שהיא מספקת לו. במסגרת הסכם שירותי הסליקה מתחייבת החברה הסולקת כלפי בית העסק, כי בכפוף לקיום תנאי ההסכם ביניהם, החיובים בהם התחייבו מחזיקי הכרטיסים (הנסלקים על-ידי אותה חברה) כלפי בית העסק, בעת שרכשו טובין או שירות בבית העסק, ישולמו על-ידה.

להלן תרשים סכמתי של תיאור קשרי הגומלין כאמור:

מבנה מערכת התשלומים בישראל

בפעילות ההנפקה והסליקה – למועד חתימת הדוח, פעילות הקבוצה כאמור הינה בקשר עם המותגים הבאים: "Mastercard", "American Express", "Visa" ו-"ישראכרט" ("מותגי הקבוצה"), כמפורט להלן. נוסף על הקבוצה, למועד חתימת הדוח פועלות בתחומי ההנפקה והסליקה בישראל גם חברות כרטיסי האשראי הבאות: מקס איט פיננסים בע"מ ("מקס") וכרטיסי אשראי לישראל בע"מ ("כ.א.ל"), אשר למיטב ידיעת החברה, מנפיקות וסולקות כרטיסי חיוב מהמותגים "Visa" ו-"Mastercard" וכן סולקות כרטיסי חיוב מהמותג "ישראכרט"; וכן דיינרס קלוב ישראל בע"מ ("דיינרס"), אשר למיטב ידיעת החברה, הינה חברה בת של כ.א.ל, המנפיקה וסולקת בבלעדיות כרטיסי אשראי מהמותג הפרטי "Diners Club". בשנים האחרונות העניק בנק ישראל מספר רישיונות סליקה לגורמים נוספים, אשר למיטב ידיעת החברה נכון למועד הדוח, חלקם הצטרפו לממשק המשותף בין סולקים למנפיקים ואף משתתפות ביישבות הממשק המשותף. לפרטים אודות הממשק המשותף בין חברות כרטיסי האשראי, ראה ביאור ג.1.24 לדוחות הכספיים לשנת 2024. לפרטים אודות השפעת כניסתם של מאגדים על תחום הסליקה, ראה סעיף 2.1.4 לדוח דירקטוריון זה.

כמו-כן, למיטב הבנת החברה, חלק מהגופים הבנקאיים התקשרו ו/או ייתכן שיפעלו להתקשרות ישירה עם הארגונים הבינלאומיים הרלוונטיים לסכמת התשלומים. לפרטים אודות התקשרותו של בנק הפועלים בע"מ ("בנק הפועלים") עם Mastercard Inc ("MC" או "ארגון מסטקארד") ראה סעיף 1.6.1 לדוח הדירקטוריון לשנת 2024.

ד. תמצית פרטים אודות מגזרי פעילות החברה (מגזר הלקוחות הפרטיים ובמגזר הלקוחות העסקיים), ופעילות העיקרית של חברות הקבוצה בהם

בהתאם לגישת הנהלת החברה, פעילות הקבוצה מוצגת בשני מגזרי פעילות מהווים את ליבת פעילותה היינו: **(א) מגזר לקוחות פרטיים** (ובכלל זה אשראי לאנשים פרטיים, הנפקה ותפעול הנפקה של כרטיסי חיוב); ו-**(ב) מגזר לקוחות עסקיים** (ובכלל זה אשראי מסחרי ופתרונות תשלום מתקדמים, לרבות סליקה של כרטיסי חיוב). הצגה מגזרית כאמור בנויה על תפיסה של שני שווקים מובחנים - קרי, לקוחות פרטיים ולקוחות עסקיים - להם מוכרת הקבוצה מוצרים פיננסיים וכן מוצרים משלימים ונלווים אגב הפעילות הפיננסית, תוך מתן מעטפת הכוללת מגוון פתרונות בהתאם לצרכי הלקוחות. הצגה זו תואמת את השינוי שעבר ועובר השוק בו פועלת החברה בשנים האחרונות, את ההתפתחויות הקיימות והצפויות בשווקים הרלוונטיים ואת התכנית האסטרטגית של הקבוצה. לפרטים נוספים ראה סעיף 2.4 לדוח דירקטוריון זה.

נספח ע/7

**העתק כתבות בנושא ניסיונות לרכוש
את השליטה בישראלכרט**

עמ' 90

סגור חלון

המרוץ מתחמם: אלה שני המועמדים החדשים לרכישת ישראל

הקרב על השליטה בישראל עולה מדרגה, כאשר איש העסקים בני אלג'ם שוקל להשתלט על החברה • במקביל מספר קמעונאים גדולים עשויים לחבור יחד למעין שותפות שתרכוש את חברת כרטיסי האשראי • כרגע על המדף ישנן שתי הצעות רשמיות להשתלטות על ישראל - אחת ממנורה מבטחים והשנייה מחברת ווישור גלובל

חזי שטרנליכט 26/9/24

הקרב על השליטה בחברת כרטיסי האשראי ישראל עולה מדרגה. לאחר שלפני כחודש חידשה מנורה מבטחים את הצעתה להשתלטות על חברת כרטיסי האשראי, כאשר לאחר מכן החלה להתעניין במהלך דומה, ווישור גלובל המחזיקה בחברת הביטוח אילון. כעת ישנם עוד שני מהלכים שונים שבהם נבחנת רכישת השליטה בה. האחד, נוגע לאיש העסקים בני אלג'ם ששוקל להשתלט על ישראל. המהלך הנוסף, הוא ניסיון לגבש קמעונאים ישראלים גדולים, במודל שיתופי, שדרכו יקנו ביחד את חברת כרטיסי האשראי.

? היכוננו, הנטו שלכם עשוי להישחק באלפי שקלים: כל מה שכדאי לדעת על הקפאת מדרגות

המס

? עד 15.3 מיליון דולר: מה כוללת חבילת התגמולים של מנכ"ל צ'ק פוינט החדש

לגלובס כאמור נודע כי בני אלג'ם (71), שוקל מהלך של השתלטות על ישראל. אלג'ם מתגורר מאז שנות ה-80 בארה"ב, ובעבר התמודד על רכישת גרעין השליטה בחברת בזק, אך הפסיד אז לקבוצה בראשותו של חיים סבן. אלג'ם עשה את הונו בשנות ה-90 כאשר הקים את אחת מיצרניות המחשבים הגדולות בארה"ב (ובעולם) פקד בל. הוא הפך ברבות השנים לטייקון בתחומי הנדל"ן והטלקום.

מספר קמעונאים עשויים לחבור יחד לשותפות שתרכוש את ישראל

מודל אחר שעשוי לקרום עור וגידים עשוי להיות חדשני בשוק המקומי. מספר קמעונאים גדולים עשויים לחבור יחד למעין שותפות שתרכוש את ישראל. נזכיר כי ענקי קמעונאות מתחומים שונים מחזיקים בשיתופי פעולה עם חברות כרטיסי האשראי, כך הם מאפשרים לחברי המועדון שלהם לקבל כרטיס ולהעניק הטבות שיתמרוצו את הלקוחות להמשיך ולקנות אצלם.

לגופים עם פעילות קמעונאית ענפה כדוגמת פוקס, סופר פארם, אל על או שופרסל היו וישנם עדיין שיתופי פעולה נרחבים עם חברות כרטיסי האשראי השונות. מספר קמעונאים גדולים שעוד לא "יצאו לאור" בהקשר זה, בוחנים כיום את האפשרות לקנות ביחד במעין שותפות את השליטה בישראל. שותפות שכזאת, להערכתם, עשויה לקבל אור ירוק במהירות רבה יותר מהרגולטורים, בדגש על רשות התחרות. שלפני שנה פסלה את מהלך ההשתלטות שיזמה חברת הביטוח הראל על ישראל.

ישנן שתי הצעות רשמיות על המדף להשתלטות על ישראל

ישראל נסחרת כיום לפי שווי שוק של 2.7 מיליארד שקל, לאחר שמנייתה ירדה ב-11% בשנה החולפת, משום שניסיון ההשתלטות של הראל ביטוח עליה לפי שווי של 3.3 מיליארד שקל לא יצא אשתקד לפועל. הסיבה היתה התנגדות רשות התחרות, שחששה מפגיעה בתחרות.

כרגע על המדף ישנן שתי הצעות רשמיות לכניסה למו"מ להשקעה שתוביל להשתלטות על ישראל. האחת מחברת הביטוח מנורה מבטחים שכאמור הוגשה לקראת סוף אוגוסט,

והשנייה היא מחברת ווישור גלובלטק. מי שבוחנת ומנהלת את הליך קבלת ההצעות שמוגשות לישראלכרט היא ווליו בייס מיזוגים ורכישות. בסוף אוגוסט שיגרה מנורה מבטחים, הצעה להשקיע בישראלכרט בדרך של הקצאת מניות פרטית של כשליש (32%) ממניות ישראלכרט.

שווי ההשקעה, מסרו במנורה למנהלי ישראלכרט, המנכ"ל רן עוז והיו"ר תמר יסעור, יהיה מעל לשווי השוק (2.6 מיליארד שקל במועד ההצעה). ההערכות הן שמשום שמנורה ניסתה לפני שנה להשתלט על ישראלכרט, לפי שווי של 3.5 מיליארד שקל, תג המחיר שיזכו לו המשקיעים יהיה בפרמיה נדיבה מעל מחיר השוק.

שבועיים לאחר הצעת מנורה, הגיע תורה של ווישור גלובלטק, המנוהלת על ידי ניצן צעיר הרים. ווישור גלובלטק היא חברת החזקות שמחזיקה בחברת הביטוח איילון, שמחזיקה בחברת הביטוח הדיגיטלית (ווישור). לפי הצעת ווישור, מדובר באפשרות בה תשקיע חברת הביטוח ובעלי השליטה בה סכום שיוביל להחזקה של 30% בישראלכרט. המהלך יכלול פנייה של הצדדים לקבל היתר שליטה לווישור בחברת האשראי, כאשר בווישור מקווים גם כן לאישור קל יותר מהרגולטור בשל נתח השוק הנמוך שלהם בענף הביטוח. בעלי ווישור, ששווי השוק שלה 360 מיליון שקל, צפויים לסייע במימון עסקת הענק (מבחינתה של ווישור).

מטה חברת ישראלכרט (צילום: אוראל כהן)

אל על מציעה לרכוש את ישראלכרט לפי שווי של 3.1 מיליארד שקל

לפי ההצעה, חברת התעופה תחזיק לאחר הרכישה ב-45% ממניות חברת כרטיסי האשראי הגדולה ביותר בישראל; היא מגיעה מספר ימים לאחר הצעה דומה של מנורה מבטחים; אל על: "ההצעה יוצרת לישראלכרט גרעין שליטה משמעותי ויציב"

עדיאל איתן מוסטקי 14:29, 16.10.24

תגיות: [אל על](#) [אשראי](#) [ישראלכרט](#)

חברת התעופה אל על הודיעה היום (ד') כי היא מגישה הצעה לרכוש 45% מחברת כרטיסי האשראי ישראלכרט לפי שווי של 3.1 מיליארד שקל. לפי הודעתה של אל על, "ההצעה יוצרת לחברה גרעין שליטה משמעותי ויציב. היא גם מעניקה לחברה ולבעלי מניותיה ערך כספי ישיר גדול בהרבה במונחים מוחלטים מזה שכבר הוצע להם". יש לציין כי הצעה זו של אל על מגיעה מספר ימים [לאחר הצעה דומה של מנורה מבטחים](#).

באל על ביקשו לקבוע פגישה עם הנהלת ישראלכרט כדי לדון בעסקה. עוד מציינים בהודעתם כי "אל על תדון עם הנהלת החברה על חלוקת דיבידנד מיוחד לבעלי המניות. סכום הדיבידנד שיחולק יידון בין הצדדים וייקבע בהסכם שייחתם ביניהם, ואולם הצעתה של אל על אינה מותנית בהסכמה על חלוקת דיבידנד לפני סגירת העסקה בהיקף מסוים או בכלל".

by Taboola

האייקון של שדה דב: כך יראה מגדל המגורים של קבוצת חגי'י

ממומן | Calcalist

קבוצת חגי' משיקה: דירות בקו ראשון לים בשדה דב החל ממחירים של קו שני

Channel22 | ממומן

המחיר הטוב ביותר בהרצליה: דירות 5 חד' יימכרו מ-3.999 מיליון ש"ח בלבד

Channel22 real estate | ממומן

[רק מה שמעניין - הצטרפו לערוץ כלכליסט בטלגרם](#)

עוד נכתב בהודעת אל על כי "השילוב בין החברות ייצור בסיס לחדשנות בתחומי הפעילות שלהן ויאפשר חדשנות וצמיחה גם למשק הישראלי בכללותו".

ישראלכרט היא חברת האשראי הגדולה בישראל. כיום החברה נסחרת בבורסה בתל אביב ללא גרעין שליטה, ולאורך הזמן קיבלה מספר הצעות לרכישת השליטה. בעבר חתמה הראל על הסכם עם ישראלכרט [אך רשות התחרות ביטלה אותו](#), וזאת ["מחשש לפגיעה בתחרות בתחום ביטוחי בריאות"](#).

בשבוע שעבר שלחה כאמור מנורה הצעת רכישה לחברה לפי שווי דומה של 3.1 מיליארד שקל, והציעה לרכוש 32% ממניות החברה. בשנה שעברה הגישה מנורה הצעה לרכישת השליטה בישראלכרט לפי שווי של 3.5 מיליארד שקל.

סגור חלון

בנק ירושלים לא מוותר: הגיש הצעה נוספת לרכישת ישראלכרט

בנק ירושלים, שהגיש מספר הצעות עד כה במרוץ להשתלטות על ישראלכרט, לא הגיע לישורת האחרונה, אבל הבוקר הוא מנסה את כוחו שוב ומגיש הצעה חדשה • ההצעה כוללת תשלום דיבידנד ערב העסקה, שתחלק ישראלכרט, בהיקף של 320 מיליון שקל

חזי שטרנליכט 7/2/25

ביום חמישי, בעוד פחות משבועיים (20.2) אמורים בעלי המניות של חברת כרטיסי האשראי ישראלכרט להתכנס בכדי להצביע על ההסכם שחתמה לרכישתה על ידי קבוצת דלק של יצחק תשובה. בנק ירושלים, שהגיש מספר הצעות עד כה במרוץ להשתלטות על ישראלכרט, לא הגיע לישורת האחרונה, אבל הבוקר (ו') הוא מנסה את כוחו שוב ומגיש הצעה חדשה.

ראיון | צעקות, ריצות וטלפונים שלא מפסיקים לצלצל: איך נראים חדרי המסחר מבפנים?
הפגישה הסודית בהרצליה והתדהמה בשוק: מאחורי הקלעים של מאבק השליטה בישראלכרט

הבנק מציין שהוא משפר את הצעתו הקודמת, והוא סבור כי הצעתו החדשה "הינה עדיפה באופן מובהק בהשאת הערך לבעלי המניות של ישראלכרט בטווח הקצר והארוך וזאת ביחס להסכם ההשקעה עם קבוצת דלק".

בדומה להצעות קודמות, בנק ירושלים מציע לרכוש 100% ממניות החברה (בניגוד להסכם עם דלק שכולל הקצאת מניות שלאחריו תגיע להחזקה ב-40% ממניות חברת האשראי). הצעת בנק ירושלים כוללת תשלום דיבידנד ערב העסקה, שתחלק ישראלכרט, בהיקף של 320 מיליון שקל, ותשלום מזומן על ידי בנק ירושלים, לבעלי מניות ישראלכרט, בסכום שנע בין 630 ל-730 מיליון שקל.

תינתן תמורה במניות של בנק ירושלים לפי יחס החלפה שבו יכפילו את ההון העצמי של ישראלכרט (לאחר חלוקת הדיבידנד) ב-1.15, ואת ההון העצמי של בנק ירושלים יכפילו ב-1. כמו כן, לכל בעל מניות של ישראלכרט תינתן אפשרות לבחור בין חלופות שיאפשרו לו גמישות בין רכיבי התמורה. בנק ירושלים אף בנה מנגנון של הגנה מירידה במכפילי ההון ויצר תמורה נוספת שהיא תלוית ביצועים עתידיים, לבעלי המניות.

לא ברור מה השווי המגולם לישראלכרט לפי ההצעה החדשה של בנק ירושלים, כאשר במקרה של דלק ההסכם שנחתם איתה מגלם לחברת האשראי שווי של 3.56 מיליארד שקל. לא מן הנמנע שדירקטוריון ישראלכרט יתכנס בשבוע הבא כדי לבחון את ההצעה החדשה ולראות אם יש בה בכדי לשנות את השיקולים לביטול ההסכם עם דלק.

נזכיר כי עצם ההתקשרות עם דלק, היתה לאחר שנבנה מנגנון מיוחד בהצעת דלק לתשלום הקנס שאמורה ישראלכרט לשלם למנורה מבטחים (שאינה בוטל הסכם ההשתלטות הקודם). בהצעה החדשה מבנק ירושלים לא היתה התייחסות לנושא תשלום הקנס שישראלכרט נדרשת לשלם במקרה של ביטול ההסכם עם דלק. מניית ישראלכרט שמרה על יציבות מתחילת השנה ועלתה בכ-3% לשווי שוק של 3.4 מיליארד שקל.

שוק ההון

הדילמה של דירקטוריון ישראל: לבחור בין מנורה ואל על — או לדחות את שתיהן

ההצעות שהוגשו לרכישת השליטה בישראלכרט מאתגרות, וגורלן תלוי באישור הרגולטורים ■ מנורה תיאלץ להתגבר על מכשולים — כמו השליטה ב-ERN והדומיננטיות בשוק הפנסיה ■ ובאל על — בעל השליטה קני רוזנברג, שנתבע בניו יורק, יצטרך לעבור בדיקת נאותות של בנק ישראל

לעקוב

מיכאל רוכוורגר

29 באוקטובר 2024

תקופה עמוסה עוברת על הדירקטורים של ישראלכרט, חברת כרטיסי האשראי הגדולה בישראל. ישראלכרט היא חברה ללא גרעין שליטה, כך שמעבר לתפקידו השוטף בשגרה של הדירקטוריון בהכוונה ופיקוח על ההנהלה, בימים אלה עוסקים הדירקטורים בסוגיות מורכבות הקשורות לעתידה העסקי של החברה — וגם לעתידם האישי.

בחודשיים האחרונים הוגשו לדירקטוריון ישראלכרט שתי הצעות לרכישת השליטה בחברה — על ידי חברת הביטוח והפיננסים מנורה מבטחים (32210 **+2.09%**) החזקות, ועל ידי חברת התעופה אל על (1277 **-0.16%**) — וכן הצעה למיזוג ושיתופי פעולה עם חברת הביטוח ווישור.

תמר יסעור מכהנת כיו"ר דירקטוריון ישראלכרט מאז דצמבר 2020, ורן עוז הוא מנכ"ל החברה מאז נובמבר 2021. הדירקטורים החיצוניים (דח"צים) בדירקטוריון ישראלכרט הם אברהם הוכמן, דליה נרקיס, נעמה גת וצפריר הולצבלט; הדירקטורים הרגילים הם אילן כהן, אמנון דיק ובני שיזף; והדירקטורים הבלתי-תלויים הם אהוד שניאורסון ונעמי שפירר-בלפר.

ברשימת בעלי המניות הגדולים של ישראלכרט ניתן למצוא את החברות הראל (6.5%), הפניקס (6.5%), נאוי גרופ (4.99%), כלל ביטוח (4%), קבוצת דלק (4%), ומשקיעים פרטיים כמו אבי באום ויגאל דמרי.

מכיוון שההצעות לרכישת השליטה בישראלכרט הופנו ישירות לדירקטוריון ולא לבעלי מניות, ומכיוון שלחברה אין גרעין שליטה — לדירקטוריון יש תפקיד מהותי בהליך הזה. הוא משמש מעין "מסננת" ראשונית.

בשלב הראשון על דירקטוריון ישראלכרט לבחון היטב את ההצעות הללו, ואז להחליט אם להמליץ באסיפת בעלי המניות על אחת ההצעות או לדחות אותן — תוך שימוש בתירוצים, כמו "אחרי המלחמה והתאוששות משקי הבית והעסקים הקטנים, השווי יעלה".

ניסיון העבר בחברות ללא גרעין שליטה — כמו שופרסל, פז, כלל ביטוח ואינרם — מראה כי לדירקטוריון ולהנהלה אין מוטיבציה גדולה לאפשר כניסה של בעלי שליטה חדשים ודומיננטיים.

יהיה מעניין לראות אם עוז, יסעור ויתר הדירקטורים של ישראלכרט, שלפחות חלקם (אלה שאינם חיצוניים) יוחלפו אם מנורה תשלים את העסקה, יפעלו לקדם את אחת העסקות — או שימצאו דרכים אלגנטיות למסמס ולטרפד אותן, ובכך לשמור על כיסאם. אם יבחרו לא לאשר את העסקה, הם יצטרכו לספק נימוקים מפורטים לבעלי המניות של ישראלכרט.

למרות מוניטין של מנהלים מנוסים ומוערכים בענף הפיננסים וכרטיסי האשראי, יסעור ועוז בינתיים לא מצליחים להוביל את ישראלכרט לשיפור בתוצאות העסקיות. החברה סיימה את הרבעון השני עם תוצאות חלשות בהרבה ממתחרותיה, כאל ומקס. הרווח הנקי היה הנמוך בענף: 68 מיליון שקל — גידול של 3% לעומת הרבעון המקביל. לישראלכרט גם התשואה להון הנמוכה בענף: 8.9% — לעומת 9.2% ברבעון המקביל.

למנורה אין ניסיון בענף כרטיסי האשראי, ולא ברור אם שליטה שלה בישראל כרטיס צפויה להגביר את התחרות מול הבנקים באשראי למשקי בית ועסקים קטנים

מלבד קצב הצמיחה בתיק האשראי לעסקים קטנים, בכל שאר הפרמטרים המרכזיים ישראל כרטיס בולטת לרעה מול מתחרותיה: בגידול בהכנסות ובמספר הכרטיסים הפעילים, ובאיכות תיק האשראי — וכנגזר מכך, ברווחיות.

עם זאת, ישראל כרטיס היא מותג חזק עם מספר הכרטיסים הפעילים הגבוה בענף, עם עודפי הון של מאות מיליוני שקלים, ועם נגישות גבוהה מאוד לבתי עסק — כך שיש לה פוטנציאל לא־מבוטל להצפת ערך עתידית.

למרות זאת, מעט גופים הגישו הצעות לרכישת השליטה בחברת כרטיסי האשראי בלי גרעין שליטה — וגם לאלה שהגישו, מסיבות שונות, הסיכוי להשלים את העסקה הזו כרגע לוט בערפל. גם השאלה אם העברת השליטה בישראל כרטיס למנורה או לאל על תיטיב עם משקי הבית והעסקים הקטנים — לקוחות ישראל כרטיס, שמשלמים לה ריביות גבוהות על הלוואות — עדיין פתוחה.

1. הרקורד המוכח של מנורה בפיננסים

מנורה מבטחים, המנוהלת על ידי המנכ"ל ארי קלמן ויו"ר הדירקטוריון ערן גריפל, ניסתה לרכוש את השליטה בישראל כרטיס עוד בתחילת 2023 — והפסידה אז בהתמודדות להראל, שנפסלה בהמשך על ידי רשות התחרות.

כעת מנורה מציעה לרכוש 32% מישראל כרטיס בהקצאה פרטית של מניות, לפי שווי של 3.1 מיליארד שקל לפני ההשקעה (בכפוף להתאמת השווי לחלוקת דיווידנד עד להשלמת העסקה). שווי זה גבוה במקצת מהונה העצמי של ישראל כרטיס נכון לסוף יוני 2024 והיה גבוה

בכ-20% ממחירה של מניית ישראלכרט ביום הגשת ההצעה ב-29 באוגוסט.

מנורה גם מציעה שישראלכרט תחלק דיווידנד מיוחד של 700 מיליון שקל עד מיליארד שקל לפני השלמת העסקה — כך שמנורה לא תיהנה ממנו.

מנורה, הנסחרת לפי שווי שוק של כ-7 מיליארד שקל, השלישי בגובהו בענף הביטוח, נהפכה בעשור האחרון לאחת מקבוצות הביטוח והפיננסים הבולטות במשק. הדבר בא לידי ביטוי בהשבחת תיק הביטוח, ובחברת הניהול של קרנות הפנסיה מבטחים שנרכשה בספטמבר 2004 ושל חברת הביטוח שומרה שנרכשה בדצמבר 2007.

עם זאת, למנורה אין ניסיון וידע בענף כרטיסי האשראי ולא ברור עד כמה שליטה בחברת כרטיסי אשראי על ידי חברת ביטוח אכן מגבירה את התחרות מול הבנקים באשראי למשקי הבית ולעסקים הקטנים.

גם אם דירקטוריון ישראלכרט ימליץ על הצעת מנורה, יהיה צורך באישור של לפחות 50% מבעלי המניות של ישראלכרט שאין להם עניין אישי בעסקה. בשלב זה לא ברור למשל כיצד ועדות ההשקעה של עמיתי המתחרות הישירות של מנורה, הראל והפניקס — שנמצאות מחוץ לתמונת רכישת חברות כרטיסי אשראי — יצביעו במצב כזה.

2. חוסר הניסיון של מנורה באשראי וקושי רגולטורי

בדיווחים לבורסה מנורה ציינה בין היתר כי "קיימת ודאות גבוהה להשלמת העסקה שלפיה יוקצה לה גרעין שליטה בישראלכרט. הערכה זו מבוססת על בדיקות שמנורה ניהלה בעבר ועל בדיקה מעמיקה שקיימה מנורה, יחד עם יועציה, של נימוקי רשות התחרות לא לאשר את העסקה הקודמת (הראל-ישראלכרט) — בין היתר, בהתחשב במבנה תיק הביטוח של מנורה מבטחים".

ביום ראשון הקרוב תסתיים הארכה ראשונה שסיכמו עליה ישראלכרט ומנורה לגבי גיבוש העסקה — וסביר להניח שתהיה הארכה נוספת.

אבל גם אם מנורה תעבור את מכשול בעלי המניות בישראל, יעמדו לפניו מכשולים נוספים — מצד הרגולטורים. רשות התחרות פסלה את המיזוג בין ישראלכרט להראל בטענה כי הוא עלול לאפשר לעקוף את מגבלות העברת המידע בין החברות, ובמקרה של ישראלכרט והראל — הדבר יוביל לכך שהראל תיהנה מיתרון תחרותי על פני שאר חברות הביטוח בביטוחי הבריאות.

מנורה עלולה להיתקל במכשול דומה בהתייחס לפעילותה בשוקי הפנסיה וביטוחי הרכב. בנוסף, לא ברור אם בנק ישראל יאשר למנורה לשלוט בישראלכרט, העוסקת באשראי למשקי הבית ולעסקים הקטנים ובסליקת עסקות אשראי, ובמקביל לשלוט בחברת (70%) ERN, העוסקת בין היתר בסליקת צ'קים ובמתן אשראי לרכישת כלי רכב; וכן להיות שותפה בחברת אמפא קפיטל (49%), העוסקת במתן אשראי לעסקים קטנים ובינוניים ובניכיון צ'קים.

תמר יסעור, יו"ר קבוצת ישראלכרט

צילום: רמי זרנגר

3. ההיגיון העסקי ברכישת השליטה בידי אל על

לפני כשבועיים, בערב סוכות, הפתיעה אל על, המנוהלת על ידי דינה בן טל גננסיה, כשהגישה הצעה לדירקטוריון ישראלכרט לרכוש 45% ממניותיה בהקצאה פרטית של מניות — לפי שווי חברה של 3.1 מיליארד שקל. אל על ציינה בדיווח שבכוונתה לדון עם הנהלת ישראלכרט בחלוקת דיווידנד מיוחד לבעלי המניות, והוסיפה שהצעתה אינה מותנית בחלוקתו לפני סגירת העסקה.

הצעתה של אל על — שנמצאת בשיא מבחינת רווחיות ושווי שוק — כמעט זהה להצעת מנורה. ההבדל ביניהן נעוץ בסכום שתזרים לישראלכרט, בהשוואה להצעת מנורה, ובמקביל בשיעור האחזקה שלה במניות ישראלכרט (45%).

סביר שהצעת אל על לרכוש 45% ממניות ישראלכרט, ולא 32%, נובעת בין היתר מהוראה של בנק ישראל — שלפיה בעל השליטה הסופי בחברת כרטיסי אשראי יחזיק בשרשור ב-20% ממניותיה. קני רזנברג ובנו אלי רזנברג מחזיקים, באמצעות החברה הפרטית כנפי

נשרים, ב-47% ממניות מאל על — בעוד משפחות גורביץ'־גריפל, המחזיקות ב-63% ממנורה, זקוקות לרכישת נתח גדול יותר מישראלכרט כדי לעמוד בתנאי הזה.

מבחינה עסקית יש לא מעט היגיון מבחינת אל על ברכישת השליטה בישראלכרט. היא משתלבת באסטרטגיה שלה להיכנס לעסקים משלימים וסינרגטיים לפעילותה הקיימת — בין השאר באמצעות הגדלת עסקי האשראי והגדלת מספר חברי מועדון הנוסע המתמיד פליי־קארד (כ-3 מיליון חברים).

אם אל על תדע להשביח את ישראלכרט, זה יאפשר לה לייצב את רווחיה בתקופות שגרה, כשהמלחמה תסתיים וחברות התעופה הזרות יחזרו לפעול בנתב"ג. רכישת השליטה בישראלכרט עשויה גם למתן את התנודתיות במניית אל על — שב-2020, בעיצומה של מגפת הקורונה, בקושי שרדה ונחלצה בעזרת סיוע של מדינת ישראל בסך כ-300 מיליון דולר.

כדי לקבל היתר שליטה בישראלכרט, אל על תצטרך להגיע ליחס הון עצמי למאזן של 50% לפחות — כך שעליה להגדיל את הונה עצמי במאות מיליוני דולרים

מנכ"לית אל על, דינה בן טל גננסיה

צילום: יוסי גמזו לטובה

4. המכשולים הרגולטוריים של אל על ורוזנברג

לכאורה, דירקטוריון ישראלכרט עשוי להמליץ על הצעת אל על. אלא שלפחות בשלב הזה נראה כי לפני אל על עומדים מכשולים רגולטוריים כבדים יותר של קבלת אישורי בנק ישראל ורשות התחרות. להבדיל ממנורה, במכתב ההצעה לדירקטוריון ישראלכרט, אל על לא צירפה "הערכה שקיימת ודאות גבוהה להשלמת העסקה שמבוססת על בדיקות ועל בחינה מעמיקה עם יועציה".

מדובר, בין השאר, בצורך של אל על להגדיל משמעותית את יחס ההון עצמי למאזן, שהיה 5% בסוף יוני. כדי לקבל היתר שליטה בישראל, עליה להגיע ליחס של לפחות 50% — כך שהיא תצטרך להגדיל את הונה העצמי במאות מיליוני דולרים.

בנוסף, בעל השליטה באל על, רוזנברג, יצטרך לעבור בהצלחה בדיקת Fit & Proper — בדיקת נאותות לבעל שליטה במוסד פיננסי מפקוח. בדיקה כזו על ידי בנק ישראל תעסוק גם בתביעה שהגישה ביוני 2023 התובעת הכללית של ניו יורק נגד חברת Centers Health Care, שבבעלות רוזנברג ודרייל הגלר, שני סגני יו"ר אל על.

בכתב התביעה נטען כי החברה הנתבעת, שניהלה ארבעה בתי דיור מוגן במדינת ניו יורק, ביצעה תרמית פיננסית ב-83 מיליון דולר על חשבון חברות ביטוח הבריאות הפדרליות, מדיקייר ומדיקייד, כשהזרימה כספים שקיבלה מהן לחברות שבשליטת בעליה — במקום לדאוג לטיפול תקני בקשישים בדיור המוגן, באופן שגרם להזנחתם ואף למותם של דיירים.

בתביעה גם נטען שמקור המימון של רוזנברג לרכישת אל על הגיע מהלוואה של כ-100 מיליון דולר מהגלר.

ארי קלמן, מנכ"ל קבוצת מנורה מבטחים

צילום: גיא חמוי

5. האם אל על תדע לצלוח את מכשול כאל וישראיר

בנוסף, רכישת השליטה בישראל על ידי אל על עלולה לעורר שאלות של ריכוזיות ולהוביל להתנגדות של רשות התחרות. כך למשל, הפניקס ביטוח היא בעלת 20% ממניות פלייקארד, לצד אל על המחזיקה ב-80% ממניותיה. מעבר לכך, כרטיס פלייקארד מונפק ונסלק על ידי כאל — מה שעלול ליצור מצב שאל על תשלוט בחברת כרטיס אשראי אחת ותשתף פעולה עם אחרת.

עם זאת, לפי ההסכם בין אל על וכאל, שנחתם בספטמבר 2019 לתקופה של עשר שנים, לכל אחד מהצדדים זכות יציאה מההסכם עד דצמבר 2026. לכן, אל על עשויה להכריז על כוונתה לצאת מההסכם עם כאל, כדי לקבל את אישור רשות התחרות לרכישת השליטה

בישראלכרט. אבל במקרה כזה, כאל תדרוש ממנה פיצוי כספי שגובהו עשוי לקזז את שיפור הרווחיות של אל על מהעברת תפעול כרטיס האשראי פלייקארד מכאל לישראלכרט,

אל על גם מחזיקה באופציית פאנטום לקבלת תמורה כספית מכאל בשווי של 8.75% מעליית הערך של כאל, מעבר ל-1.8 מיליארד שקל, וכן לתמורה השווה ל-35% מעליית הערך של דיינרס, מעבר לשווי של 335 מיליון שקל. מצב זה מעמיד אותה בניגוד עניינים, לכאורה, בין היותה בעלת מניות פוטנציאלית בישראלכרט להיותה בעלת עניין כלכלי בעליית שווייה של כאל אמורה להימכר על ידי דיסקונט עד מאי 2027.

אם אל על תוותר על האופציה, היא תוותר על סכומי כסף לא מבוטלים. בנוסף, בקרוב צפויה חברת התיירות והתעופה ישראייר, שבשליטת רמי לוי ושלוש חיים, להשיק מועדון כרטיסי אשראי עם ישראלכרט. סביר להניח שרכישת השליטה בישראלכרט בידי אל על תוביל למצב של ניגודי עניינים מול המתחרה שלה, ישראייר.

לחצו לקבלת עדכונים בנושא:

[+ אשראי](#)[+ מנורה](#)[+ אל על](#)[+ ישראלכרט](#)

הצג עוד

דיוורים | מערכת | הנהלה | תנאי שימוש | רכשו מינוי | ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | צרו קשר | פרסמו אצלנו | הצהרת נגישות

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - ידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל © כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ

נספח ע/8

**העתק הצעת מנורה להשקעה
בישראלכרט מיום 10.10.2024**

עמ' 104

10.10.2024

לכבוד
ישראלכרט בע"מ
בר כוכבא 12
בני ברק

לידי הגב' תמר יסעור, יו"ר הדירקטוריון
מר רן עוז, מנכ"ל

בדוא"ל

תמר ורן שלום רב,

הנדון: הצעת מנורה מבטחים החזקות בע"מ ("מנורה") להשקעה בישראלכרט בע"מ ("ישראלכרט")

בהמשך למכתבה של מנורה אליכם מיום 29 באוגוסט 2024, בו הוצע להיכנס למשא ומתן להשקעה של מנורה בישראלכרט ומכתבה של מנורה מיום 30 בספטמבר 2024 בדבר הארכת תקופת המו"מ עד ליום 3 בנובמבר 2024, ולאחר מגעים בין הצדדים, מתכבדת מנורה לפנות לדירקטוריון ישראלכרט ולהציג את הצעתה הכספית של מנורה לביצוע ההשקעה בישראלכרט, כמפורט להלן:

1. מנורה תשקיע בישראלכרט, באמצעות הקצאה פרטית, לפי שווי חברה לפני הכסף של 3,100,000,000 ש"ח ("שווי החברה המוצע"), כך שמיד לאחר ההקצאה כאמור, תחזיק מנורה בכ- 32% מהון המניות המונפק והנפרע של ישראלכרט ובגרעין השליטה בה. שווי ישראלכרט לצרכי השקעת מנורה, יהיה כפוף להתאמות מקובלות, לרבות בגין חלוקות דיבידנד עד להשלמת העסקה.
2. שווי החברה המוצע משקף פרמיה של 20.2% ביחס לשער הסגירה של מניית ישראלכרט בבורסה ליום 29 באוגוסט 2024 (מועד פניית מנורה לישראלכרט לראשונה); ו- 20.2% ביחס לשער הסגירה הממוצע של מניית ישראלכרט בבורסה ב- 60 ימי המסחר שקדמו למועד זה.
3. השקעתה של מנורה על דרך של הקצאה פרטית, תגדיל את הונה העצמי של ישראלכרט בסכום ההשקעה בפועל. בהתאם לכך, בהסכם בין מנורה לבין ישראלכרט, יוסכם על דיבידנד מיוחד (קרי, דיבידנד נוסף על חלוקות שתבצע (אם תבצע) ישראלכרט, בהתאם למדיניות הדיבידנד הקיימת של ישראלכרט), בסכום של בין 700 מיליון ₪ למיליארד ₪ ("הדיבידנד המיוחד"). הדיבידנד המיוחד יחולק על ידי ישראלכרט בסמוך לפני השלמת העסקה למי שיהיו בעלי המניות של ישראלכרט באותו מועד, כך שמנורה לא תהיה זכאית לדיבידנד המיוחד.
4. מנורה בדעה, כי הצעתה תשיא ערך רב לישראלכרט ולבעלי מניותיה וזאת, בין היתר, מהטעמים הבאים:
 - 4.1. השקעת מנורה בישראלכרט תחזק את הונה העצמי של ישראלכרט ובכך תסייע ותתרום להמשך צמיחתה והצלחתה של ישראלכרט בעתיד, ואף תאפשר לישראלכרט לחלק דיבידנד משמעותי ביותר לבעלי מניותיה.
 - 4.2. קבלת הצעתה של מנורה תשמר את ישראלכרט כחברה ציבורית ותאפשר לבעלי מניותיה ליהנות מגידול והרחבת פעילותה ומהצפת ערך עתידית בפעילות ישראלכרט.

4.3. תחת גרעין שליטה יציב של מנורה, ניתן יהיה להמשיך ולפתח את פעילות ישראלכרט ולהובילה, בתמיכתה של מנורה, לצמיחה משמעותית.

4.4. מנורה הינה קבוצה מפוקחת הפועלת בתחומי הביטוח והפיננסים, מהגדולות והמובילות בישראל, בעלת גרעין שליטה ותיק ויציב, במשך עשרות שנים, ולה מומחיות מוכחת בתחום ניהול כספי לקוחות, הפועלת בכל ענפי הביטוח העיקריים בישראל. החזקת גרעין השליטה בישראלכרט על ידי מנורה, אשר רואה בהשקעה בישראלכרט כהשקעה מהותית לטווח ארוך, תעניק יציבות ודאות לישראלכרט ולבעלי מניותיה.

4.5. למנורה יש את מלוא האמצעים הכספיים הנדרשים לביצוע ההשקעה לרכישת גרעין שליטה בישראלכרט.

4.6. עוד מנורה מעריכה, כי קיימת ודאות גבוהה להשלמת עסקה על פיה יוקצה למנורה גרעין שליטה בישראלכרט. הערכה זו, מבוססת על בדיקות שמנורה ניהלה בעבר ועל בחינה מעמיקה שקיימה מנורה, יחד עם יועציה, של נימוקי רשות התחרות שלא לאשר עסקה קודמת לרכישת השליטה בישראלכרט. זאת, בין היתר, בהתחשב במבנה תיק הביטוח של מנורה. כמו כן מנורה וישראלכרט יוותרו גם לאחר העסקה חברות ציבוריות, הכפופות לכללי ממשל תאגידי מחמיר ולפיקוח של מספר רגולטורים.

5. נדגיש, כי הצעתה של מנורה מותנית, בין היתר, בחתימה על הסכם מחייב, להנחת דעת מנורה, ובתנאים מתלים, כמקובל בעסקאות מסוג זה (בפרט, אישור הרגולטורים הרלוונטיים, לרבות אישור הפיקוח על הבנקים ולאישור האורגנים המוסמכים). עד לחתימת הסכם מחייב בין הצדדים, לא יהיה להצעתנו תוקף משפטי מחייב ואין לראות בה התחייבות כלשהי לביצוע עסקה במתכונת כזו או אחרת.

העתק
ערן גריפל יו"ר

בכבוד רב,

ארי קלמן, סגן
מנורה מבטחים החזקות בע"מ

נספח ע/9

**העתק הצעת השקעה בישראלכרט
מטעם קבוצת דלק מיום 12.12.2024**

עמ' 107

12 בדצמבר, 2024

לכבוד
 ישראלכרט בע"מ
 רח' בר כוכבא 12
 בני ברק

לידי:
 הגב' תמר יסעור, יו"ר
 מר רן עוז, מנכ"ל
 באמצעות דוא"ל

תמר ורן שלום רב,

הנדון: הצעת השקעה בישראלכרט בע"מ

בשם קבוצת דלק בע"מ ("קבוצת דלק"), הריני מתכבד להגיש בזה הצעה לרכישת מניות בישראלכרט בע"מ ("ישראלכרט") בדרך של הקצאה פרטית, אשר כתוצאה ממנה קבוצת דלק תחזיק בידה את גרעין השליטה בישראלכרט. אנו סבורים כי הצעתה של קבוצת דלק, כמפורט להלן, הינה הטובה והעדיפה ביותר מבין הצעות ההשקעה המתחרות שהתפרסמו והתקבלו בידי ישראלכרט בעת האחרונה, והיא זו שתשיא לישראלכרט ובעלי מניותיה את הערך הרב ביותר.

1. הצעת ההשקעה

אנו מתכבדים להביא בפניכם להלן את הצעת ההשקעה של קבוצת דלק בישראלכרט:

1.1 קבוצת דלק תרכוש מניות בישראלכרט, בדרך של הקצאה פרטית של מניות רגילות של ישראלכרט ללא ערך נקוב כ"א כשהן נקיות וחופשיות, אשר מספרן ייקבע בהתאם להונה המונפק והנפרע של ישראלכרט במועד השלמת העסקה, ושיהוו, מיד לאחר הקצאתן, כ-37% מהון המניות המונפק והנפרע של ישראלכרט ("המניות המוקצות"). עם השלמת העסקה, סך המניות שיוחזקו בידי קבוצת דלק (מספר המניות המוקצות יחד עם מספר המניות בישראלכרט אשר מוחזקות על ידי קבוצת דלק ערב ההקצאה, בהיקף של כ-4.9%) יקנו לה כ-40% מהון המניות המונפק והנפרע בישראלכרט, כך שקבוצת דלק תחזיק בידה את גרעין השליטה בישראלכרט. מחיר המניות המוקצות ייגזר משווי חברה של ישראלכרט, לפני הכסף, של 3,360,000,000 ש"ח (בכפוף להתאמות לרבות מחלוקת דיבידנדים כמפורט להלן). **השווי האמור מגולם פרמיה של 11% מעל מחיר הסגירה של מניית ישראלכרט בבורסה ביום 11.12.2024, ופרמיה של 15.1%, 18.5%, 21.4% אל מול שער הסגירה הממוצע של מניית ישראלכרט ב-30, 60 ו-90 ימי המסחר אחרונים, בהתאמה.**

1.2 קבוצת דלק תתקשר בהסכם השקעה מחייב ("הסכם ההשקעה") המבוסס על אותם התנאים שסוכמו עם מגיש הצעה אחרת, ושפורסמו בדיווח של ישראלכרט לבורסה ביום 31 באוקטובר 2024 (מס' אסמכתא 2024-01-613156) ובדוח המידי בדבר כינוס אסיפה כללית שנתית ומיוחדת של בעלי מניות ישראלכרט, מיום 28 בנובמבר 2024 (מס' אסמכתא 2024-01-620602) ("ההצעה האחרת"), ולפי האמור להלן:

- א. קבוצת דלק נחושה וערוכה לחתום על הסכם השקעה מפורט ומחייב על בסיס האמור בהצעה זו, באופן מיידי.
- ב. בכפוף להתקיימות התנאים המתלים כמפורט להלן, במועד השלמת העסקה, קבוצת דלק תרכוש את המניות המוקצות, כמפורט בסעיף 1.1 לעיל.

- ג. בסמוך לאחר התקיימות מלוא התנאים המתלים כמפורט להלן, וקודם למועד השלמת העסקה, דירקטוריון ישראלכרט יחליט על חלוקת דיבידנד במזומן בסכום שלא יפחת מ-1 מיליארד ש"ח ולא יעלה על 1.3 מיליארד ש"ח ("הדיבידנד המיוחד") לבעלי המניות בישראלכרט ערב השלמת העסקה (כך שקבוצת דלק לא תהיה זכאית לדיבידנד המיוחד לגבי המניות המוקצות), וזאת בנוסף לכל דיבידנד אחר בהתאם למדיניות ישראלכרט (וסכום ההשקעה יותאם ויקטין את מחיר המניות המוקצות כתוצאה מחלוקות דיבידנדים לפני השלמת העסקה), והכל בכפוף להוראות הדין והרגולציה.
- ד. השלמת העסקה תהיה כפופה להתקיימות של **אותם תנאים מתלים כאמור בהצעה האחרת**, בהם אישור ההקצאה ותיקונים נדרשים בתקנון ישראלכרט על ידי האסיפה הכללית של ישראלכרט, קבלת אישורים רגולטוריים לעסקה (אישור הממונה על התחרות והמפקח על הבנקים, וכן קבלת אישור הבורסה לרישום למסחר),¹ קבלת אישורי הצדדים האחרים להסכמים המהותיים של ישראלכרט, כפי שהוגדרו בהצעה האחרת, והיותם בתוקף של ההסכמים המהותיים במועד ההשלמה, כי לא יהיה תלוי ועומד צו שיפוטי או מנהלי (זמני או קבוע) או הוראה מחייבת של רשות כלשהי האוסרים את ביצוע העסקה או מתנים אותה בתנאים מכבידים (בכפוף לחריגים המופיעים בהצעה האחרת ובהתאמות הנדרשות כפי שיוסכמו בין קבוצת דלק ובין ישראלכרט), תנאי לפיו לא יחול שינוי מהותי לרעה (כהגדרת מונח זה בהצעה האחרת) עד להשלמת העסקה, ותנאי (אשר קבוצת דלק תהיה רשאית לוותר עליו) לפיו יחולק דיבידנד מיוחד לבעלי המניות בישראלכרט, כאמור לעיל.
- ה. המועד האחרון להתקיימות התנאים המתלים יחול עד ארבעה (4) חודשים לאחר מועד אישור האסיפה הכללית של ישראלכרט להקצאה, כאשר כל אחד מהצדדים יהיה רשאי להאריך את המועד האחרון בתקופה או בתקופות נוספות שלא יעלו על שלושה (3) חודשים במצטבר.
- ו. לאחר השלמת התקיימות כל התנאים המתלים, ותיקון שיערך בתקנון ישראלכרט, ישראלכרט תזמן אסיפה כללית מיוחדת למינוי דירקטורים (למעט הדח"צים), בהתאם להסכמות שייקבעו בין הצדדים בהסכם ההשקעה.
- ז. בהתאם לסעיפים המופיעים בהצעה האחרת, גם הסכם ההשקעה עם קבוצת דלק יכלול סעיפים מקובלים נוספים, לרבות בעניין הצהרות ומצגים של הצדדים, התחייבויות בתקופת הביניים, ביטוח ושיפוי נושאי משרה, הוראות בעניין סיום ההסכם בנסיבות שונות, מיסים, סודיות ועוד (ובשינויים המחויבים מזהות הרוכשת).

2. יתרונות ההצעה של קבוצת דלק

אנו סבורים כי הצעתה של קבוצת דלק להשקעה בישראלכרט, כפי שהובאה לעיל, מגלמת יתרונות משמעותיים **לישראלכרט ולבעלי מניותיה**, המציבים אותה כאלטרנטיבה הטובה והעדיפה ביותר להשקעה בישראלכרט מבין ההצעות שהתפרסמו והתקבלו לאחרונה בידי ישראלכרט. ואלו עיקריהם:

2.1. המחיר המוצע משקף את השווי הגבוה ביותר לחברת ישראלכרט

בראש ובראשונה, אנו סבורים, כי הצעתה של קבוצת דלק מגלמת את ההצעה העדיפה ביותר מבחינה כלכלית עבור ישראלכרט ובעלי מניותיה, לנוכח המחיר המוצע עבור מניותיה.

כפי שפורט לעיל, המחיר המוצע על-ידי קבוצת דלק להשקעה בישראלכרט נעשה על בסיס **שווי חברה לישראלכרט, לפני הכסף, של 3,360,000,000 ש"ח**, מחיר הגבוה בכ- 210 מיליון ש"ח לעומת שווי ישראלכרט בהצעה האחרת שצפויה להיות מובאת להצבעת בעלי המניות ביום 17.12.2024 ("אסיפת בעלי המניות"), והוא משקף פרמיה של 11% אל מול מחיר הסגירה של מניית ישראלכרט נכון ליום רביעי, 11.12.2024, ערב הגשת ההצעה, ופרמיה של 15.1%, 18.5%, 21.4% אל מול שערי הסגירה הממוצעים של מניית ישראלכרט ב- 30, 60 ו- 90 ימי המסחר אחרונים, בהתאמה. המחיר המוצע גם גוזר לישראלכרט שווי גבוה יותר בכ- **160 מיליון ש"ח**, מהשווי המקסימלי שמופיע בהערכת השווי שפרסמה ישראלכרט במסגרת הזימון לאסיפת בעלי המניות (שווי של כ- 3.2 מיליארד שקל).

¹ יצוין, כי אישור הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון אינו נדרש לצורך השלמת העסקה.

2.2. המחיר המוצע משקף תמורה גבוהה יותר (רכיב מזומן) לבעלי המניות מההצעה האחרת

ההצעה של קבוצת דלק להשקעה בישראלכרט לפי שווי גבוה יותר תאפשר לבעלי המניות של ישראלכרט להנות בסמוך לפני השלמת העסקה, למי שיהיו בעלי המניות של ישראלכרט באותו מועד, מדידינד מיוחד גבוה יותר מזה שמופיע בהצעה האחרת, ובמסגרת הסכם ההשקעה שייחתם מולה, יוסכם על דידינד מיוחד לבעלי המניות כאמור, בהיקף שנע בין 1.3-1 מיליארד ש"ח (לעומת דידינד מיוחד של 0.7-1 מיליארד ש"ח המופיע בהצעה האחרת) (והכל בכפוף לדין ודרישות הרגולציה).

ודאותה המסתברת של ההצעה ויעילותה

אנו סבורים כי הצעתה של קבוצת דלק מקנה לישראלכרט ולבעלי מניותיה סבירות גבוהה לחתימה מהירה ולהשלמה מהירה ויעילה של עסקת השקעה בישראלכרט, וזאת, בין השאר, מהטעמים הבאים:

2.2.1. קבוצת דלק נכונה להתקשר בתוך ימים ספורים **בהסכם השקעה מחייב זהה** (בשינויים המתאימים) להסכם ההשקעה הקיים לישראלכרט, המבוסס על התנאים שסוכמו עם מגיש ההצעה האחרת, ושפורסמו בדיווח של ישראלכרט לבורסה ביום 31 באוקטובר 2024 (מס' אסמכתא 613156-01-2024) ובדוח המידי בדבר כינוס אסיפה כללית שנתית ומיוחדת של בעלי מניות ישראלכרט, מיום 28 בנובמבר 2024 (מס' אסמכתא 620602-01-2024), ולפי האמור לעיל בהצעה זו.

2.2.2. ההצעה נדונה בדירקטוריון קבוצת דלק והתקבל אישור הדירקטוריון להגשתה ולביצועה בהתאם למפורט בהצעה זו.

2.2.3. קבוצת דלק תסתמך על האמור בהצעתה ועל המידע הפומבי שמפרסמת ישראלכרט לציבור ולא תתנה את ההתקשרות בעסקת ההשקעה בישראלכרט בביצוע בדיקת נאותות.

2.2.4. להערכת קבוצת דלק, ישנה סבירות גבוהה להשלמת העסקה המוצעת לעיל ולקבלת האישורים הרגולטורים הנדרשים: קבוצת דלק הגישה כבר **בחודש יוני האחרון** בקשה פורמאלית לבנק ישראל לקבלת היתר שליטה בחברת ישראלכרט ונמצאת בהליך מתקדם מול בנק ישראל לקבלת היתר השליטה.

2.2.5. קבוצת דלק אינה מהווה תאגיד ריאלי משמעותי ואינה גורם ריכוזי.

2.2.6. קבוצת דלק, בשונה מהשחקנים הפיננסיים בשוק הישראלי, אינה צופה קושי בקבלת האישורים הנדרשים מרשות התחרות לצורך השלמת העסקה, שכן קבוצת דלק אינה גוף פיננסי ונכון למועד זה אינה פועלת בשוק הפיננסי, בדגש על תחום כרטיסי האשראי. ככזאת, **קבוצת דלק איננה מתחרה של ישראלכרט ולמיטב הבנתה אין לה מניעה תחרותית להחזיק במניותיה של ישראלכרט.**

2.3. יתרונותיה של קבוצת דלק

קבלת הצעת ההשקעה של קבוצת דלק תאפשר לישראלכרט להיות חלק מחברות קבוצת דלק, על יתרונותיה ומוניטין. ואלו מקצתם בקליפת אגוז (ומבלי למצותם):

2.3.1. כידוע, קבוצת דלק היא אחת החברות החזקות והמובילות במשק הישראלי. המדורגת על ידי סוכנויות הדירוג מדורג ומעלות S&P בדירוג A-, (והדירוג המקביל לו) עם אופק יציב ונזילות חזקה.

2.3.2. קבוצת דלק נהנית מנזילות וגמישות פיננסית רבה, והיא בעלת היכולת, בהתאם לצורך, להשלים עסקאות מורכבות ומשמעותיות ממקורותיה. קבוצת דלק היא בעלת השליטה בשורה של תאגידים ציבוריים, בארץ ובח"ל, בשווי של עשרות מיליארדי ש"ח ויש לה את המשאבים הכספיים הנדרשים להשלמת העסקה המוצעת במכתבנו זה לרכישת מניות ישראלכרט.

2.3.3. לקבוצת דלק ובעל השליטה בה, מר יצחק תשובה, ניסיון עשיר ומוצלח בשליטה בגוף פיננסי משמעותי בישראל, והם החזיקו בעבר בהיתרי שליטה בחברת הפניקס, ובחברת אקסלנס נשואה.

2.3.4. לקבוצת דלק יש את האמצעים הכספיים הנדרשים לביצוע ההשקעה לרכישת המניות המוקצות (כהגדרתן בהצעה זו) בישראל.כרט.

כפי שפורט לעיל, אנו מאמינים, כי הצעת קבוצת דלק טומנת בחובה יתרונות משמעותיים הן לישראל.כרט והן לבעלי מניותיה ופוטנציאל לצמיחה ולשיתוף פעולה אסטרטגי, המשרתים את טובתן של שתי החברות ובעלי מניותיהן. בשקלול ההצעה ומכלול הנתונים והיתרונות של קבוצת דלק, שהוצגו לעיל אך בתמצית, אנו מאמינים כי מדובר בהצעה המיטיבה והמתאימה ביותר עבור ישראל.כרט ובעלי מניותיה.

קבוצת דלק נחושה ומוכנה **להתקשר באופן מיידי** בהסכם לרכישת מניות ישראל.כרט, בהתאם להצעה שהוצגה במכתבנו זה. אם ישראל.כרט תבקש לדון על שינוי ממתווה הרכישה המוצע כאן, נשמח להיכנס להידברות מידית כדי להחיש את חתימת הסכם ההשקעה המוצע.

אנו ממתינים ומצפים לקבל את תשובתכם החיובית עד ליום שני, 16.12.2024 על מנת להתקשר בעסקת ההשקעה בהקדם האפשרי. בנסיבות אלו, דומנו שיהיה זה מן הנכון לדחות את הדיון באסיפה הכללית השנתית והמיוחדת של בעלי המניות של ישראל.כרט, אשר עתידה להתכנס ביום 17 בדצמבר 2024 בנושא אישור התקשרות ישראל.כרט על בסיס ההצעה האחרת, כדי לתת גם לנו את ההזדמנות להתקשר עמכם בתנאים עדיפים לישראל.כרט ולבעלי מניותיה.

בכבוד רב,
עידן וולס, מנכ"ל
קבוצת דלק בע"מ

העתק: אהוד ארז, יו"ר קבוצת דלק

נספח ע/10

**העתק דיווח ישראלכרט על חתימה על
הסכם ההשקעה עם דלק מיום**

5.1.2025

עמ' 112

ישראל כרטיס בעמ

מספר ברשם: 510706153

שודר במגנא: 05/01/2025
אסמכתא: 2025-01-001537

053 (פומבי)

לכבוד: הבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ
www.tase.co.il

לכבוד: רשות ניירות ערך
www.isa.gov.il

דוח מיידי על אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים

תקנה 36 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל - 1970

תוצאות הנפקה יש לדווח בתוך 20 ולא בטופס זה.

דיווח על דירוג אגרות חוב או דירוג תאגיד יש להגיש באמצעות טופס ת125

דיווח על: ☐ דיווח שהגשתו עוכבה

מהות האירוע: חתימה על הסכם השקעה עם קבוצת דלק בע"מ ("קבוצת דלק") וביטול הסכם ההשקעה עם מנורה מבטחים (החזקת בע"מ "מנורה")

1. בהמשך לדיווחיה של ישראל כרטיס בע"מ ("החברה") (*) אשר האמור בהם מובא על דרך ההפניה, מתכבדת החברה לעדכן כי ביום 5 בינואר 2025, בהתאם להחלטת דירקטוריון החברה, מסרה החברה הודעת ביטול למנורה בדבר ביטול הסכם ההשקעה אשר נחתם עם מנורה ביום 31 באוקטובר 2024 (כפי שתוקן ביום 15 בדצמבר 2024) ("הסכם מנורה"), ומנגד, נחתם הסכם השקעה בין החברה לבין קבוצת דלק ("הסכם קבוצת דלק" או "עסקת דלק").

בהתאם להסכם קבוצת דלק, בכפוף להתקיימות תנאים מתלים, במועד השלמת העסקה תשקיע קבוצת דלק בחברה סך של 2,095,281,970 ש"ח על בסיס שווי חברה כולל של 3.56 מיליארד ש"ח, בכפוף להתאמות, לרבות בגין חלוקת הדיבידנד המיוחד כמפורט להלן (לאחר התאמות כאמור: "סכום ההשקעה"). סכום ההשקעה מוערך בכ-1.3 מיליארד ש"ח. סכום ההשקעה יושקע כנגד הקצאה של מניות רגילות של החברה אשר יקנו לקבוצת דלק, במועד השלמת העסקה, 37.05% מהון המניות המונפק של החברה באותו המועד ("המניות המוקצות"). בנוסף, בסמוך לאחר התקיימות מלוא התנאים המתלים כמפורט בהסכם קבוצת דלק, וקודם למועד השלמת העסקה, יחולק (בכפוף לדיון), לבעלי מניות החברה ערב השלמת העסקה, דיבידנד מיוחד במזומן בסכום שלא יפחת מ-1.2 מיליארד ש"ח ולא יעלה על 1.3 מיליארד ש"ח ("הדיבידנד המיוחד"). יתר תנאי הסכם קבוצת דלק מפורטים בדיווחיה המידיים הקודמים של החברה על אודות הצעת קבוצת דלק, והם דומים בעיקרם לתנאים שנקבעו בהסכם מנורה. (**)

בהתאם לתנאי הסכם קבוצת דלק, תפעל החברה לזימון אסיפת בעלי מניותיה לצורך אישור העסקה ותנאיה, וכן לצורך אישור תיקון בתקנון החברה, בתוך 10 ימי עסקים ממועד חתימת הסכם קבוצת דלק. במסגרת דוח זימון האסיפה יובאו פרטים מלאים על הסכם קבוצת דלק ונימוקי הדירקטוריון לאישורו, בהתאם לדרישות הדין.

המידע האמור לעיל בקשר להשלמת הסכם קבוצת דלק, והפעולות הנגזרות ממנו, הינו "מידע צופה פני עתיד", כהגדרת מונח זה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. החברה מבהירה ומדגישה כי אין ודאות כי כלל התנאים הנדרשים לצורך השלמת העסקה יתממשו. הערכות החברה לעניין השלמת העסקה, עשויות שלא להתממש, לרבות באופן שבו העסקה לא תושלם, וזאת בין היתר בשל גורמים אשר אינם ידועים לחברה נכון למועד זה ו/או אינם בשליטה, לרבות קבלת אישורים רגולטוריים והסכמות מדרשות של צדדים שלישיים.

(*) דיווחים מידיים מימים 29.8.2024, 10.10.2024, 31.10.2024, 10.11.2024, 28.11.2024, 12.12.2024, 15.12.2024, 16.12.2024, 23.12.2024, 25.12.2024, 26.12.2024, 27.12.2024, 30.12.2024, 31.12.2024 ו-2.1.2025 (אסמכתאות מס' 2024-01-091131; 2024-01-607244; 2024-01-609839; 2024-01-613156; 2024-01-614844; 2024-01-624506; 2024-01-624455; 2024-01-623940; 2024-01-623943; 2024-01-623940; 2024-01-620602; 2024-01-626527; 2024-01-627171; 2024-01-627720; 2024-01-627720; 2024-01-628562; 2024-01-628580; ו-2025-01-000724 (בהתאמה).

(**) תנאים אלה כוללים החזר הוצאות עסקה; תנאים מתלים; סעיף Fiduciary Out; הוראות בדבר תיקון תקנון החברה ומינוי דירקטורים לאחר מועד ההשלמה; הצהרות ומצגים של הצדדים; התחייבויות בתקופת הביניים (כאשר בהקשר זה יובהר כי החברה תמשיך לפעול באותו אופן פעילות בו פעלה עד למועד החתימה על ההסכם, למעט בהקשרים מסוימים); ביטוח ושיפוי נושאי משרה; הוראות בעניין סיום ההסכם בנסיבות שונות; יישוב מחלוקות; מיסים; וסודיות. להרחבה ראו דוח זימון אסיפה (משלים) מיום 16.12.2024 אשר פרטיו הובאו לעיל.

2. התאריך והשעה בהם נודע לתאגיד לראשונה על האירוע או העניין:

05/01/2025 בשעה 19:58 .

דיווח שעוכב בהתאם לתקנה 36(ב):

3. אם הדיווח עוכב - הסיבה שבגינה עוכבה הגשתו:

4. בתאריך _____ בשעה _____ הוסרה המניעה לדיווח.

5. ☐ החברה היא חברת מעטפת כהגדרתה בתקנון הבורסה.

פרטי החותמים המורשים לחתום בשם התאגיד:

שם החותם	תפקיד
1 רן עוז	מנהל כללי
2 עו"ד נועה נוה	אחר סמנכ"ל, יועצת משפטית ראשית

הסבר: לפי תקנה 5 לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים (התש"ל – 1970), דוח המוגש לפי תקנות אלו ייחתם בידי המורשים לחתום בשם התאגיד. עמדת סגל בנושא ניתן למצוא באתר הרשות: [לחץ כאן](#).

מספרי אסמכתאות של מסמכים קודמים בנושא (אין האזכור מהווה הכללה על דרך הפניה):

תאריך עדכון מבנה הטופס: 06/08/2024

ניירות ערך של התאגיד רשומים למסחר בבורסה בתל-אביב

שם מקוצר: ישראלכרט

כתובת: בר כוכבא 12, בני ברק; ת.ד. 5112001 2025 טלפון: 03-6895166, פקס: 03-6895374

דואר אלקטרוני: ykweller@isracard.co.il אתר החברה: <http://digital.isracard.co.il>

שמות קודמים של ישות מדווחת:

שם מדווח אלקטרוני: קוולר יותם הלל תפקידו: מזכיר החברה שם חברה מעסיקה:

כתובת: בר כוכבא 12, בני ברק; 2025 5112001 טלפון: 03-6895166 פקס: 03-6895374 דואר אלקטרוני: ykweller@isracard.co.il

נספח ע/11

העתק דיווח ישראלכרט על אישור
הסכם ההשקעה עם דלק באסיפה
הכללית מיום 20.2.2025

עמ' 115

ישראל כרטיס בעמ

מספר ברשם: 510706153

שודר במגנא: 20/02/2025
אסמכתא: 2025-01-012005

ת049 (פומבי)

לכבוד: הבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ
www.tase.co.il

לכבוד: רשות ניירות ערך
www.isa.gov.il

דוח מיידי על תוצאות אסיפה

תקנה 36 לתקנות ניירות ערך (דו"חות תקופתיים ומידיים), התש"ל – 1970

תקנה 13 לתקנות ניירות ערך (עסקה בין חברה לבין בעל שליטה בה), התשס"א – 2001

תקנה 22 לתקנות ניירות ערך (הצעה פרטית של ניירות ערך בחברה רשומה), התש"ס – 2000

הסבר: טופס זה משמש לדיווח כל סוגי האסיפות

הבהרה: יש למלא טופס זה עבור כל סוג נ"ע לגביו פורסמה הודעה על זימון אסיפה (ת-460)

1. מספר מזהה לאסיפה: 2025-01-004608

מספר נייר הערך בבורסה שזיכה את המחזיק בו להשתתף באסיפה 1157403
שם בבורסה של נייר הערך המזכה: ישראל כרטיס

2. באסיפה אסיפה מיוחדת אשר התכנסה ביום 20/02/2025, שהודעה על זימונה פורסמה בטופס שהאסמכתא שלו 2025-01-004608

ושהנושאים וההחלטות שעלו בה לסדר היום:

הסבר: יש למלא את הנושאים כסדר הופעתם בטופס ת460 האחרון שפורסם בקשר עם האסיפה האמורה.

מס"ד	ספרור נושא בסדר היום (לפי דוח זימון אסיפה ת460)	פרטים על הנושא	תמצית ההחלטה	האסיפה החליטה
1	נושא 1	תמצית הנושא: אישור התקשרות החברה בהסכם השקעה עם קבוצת דלק בע"מ בדרך של דלק בע"מ בדרך של הקצאה פרטית חריגה המקנה שליטה בחברה סוג הרוב הנדרש לאישור: רוב רגיל סיווג החלטה לפי סעיפים בחוק החברות (מלבד סעיפים 275 ו-320(ו) לחוק החברות): אישור הצעה פרטית לפי סעיף 274 לחוק החברות לא עסקה בין החברה לבין בעל שליטה בה כאמור בסעיפים 275 ו-320(ו) לחוק החברות. סוג העסקה / נושא להצבעה:	אישור התקשרות החברה בהסכם השקעה עם קבוצת דלק בע"מ בדרך של הקצאה פרטית חריגה המקנה שליטה בחברה	לאשר
2	נושא 2	תמצית הנושא: תיקון תקנון החברה סוג הרוב הנדרש לאישור: רוב רגיל סיווג החלטה לפי סעיפים בחוק החברות (מלבד סעיפים 275 ו-320(ו) לחוק החברות): שינוי תקנון כאמור בסעיף 20 לחוק החברות לא עסקה בין החברה לבין בעל שליטה בה כאמור בסעיפים 275 ו-320(ו) לחוק החברות. סוג העסקה / נושא להצבעה:	אישור תיקון תקנון החברה	לאשר

פירוט הצבעות בהחלטות בהן הרוב הנדרש לאישור אינו רוב רגיל:

1 א. תמצית הנושא: אישור התקשרות החברה בהסכם השקעה עם קבוצת דלק בע"מ בדרך של הקצאה פרטית חריגה המקנה שליטה בחברה

ב. האסיפה החליטה: לאשר

ג. ההחלטה עוסקת בנושא: _____

הצבעה נגד	הצבעה בעד	כמות	סך זכויות ההצבעה
			המניות / ני"ע שהשתתפו בהצבעה
כמות: שיעורם מהכמות: %	כמות: שיעורם מהכמות: %		המניות / ני"ע שנכללו במנין הקולות לצורך הצבעה
כמות: שיעורם (2): %	כמות: שיעורם (2): %		המניות / ני"ע שהשתתפו בהצבעה ולא סווגו כבעלי ענין אישי (1)

כללי: שיעור הכמות הינו תמיד ביחס לטור "כמות" באותה השורה

(1) כמות המניות/ני"ע שהשתתפו בהצבעה, ולא סווגו כמניות שלבעליהן יש עניין אישי או מניות שמוחזקות על ידי בעל השליטה, ולענין מינוי דח"צים אינן בעלי עניין אישי באישור המינוי, למעט עניין אישי שאינו כתוצאה מקשרים עם בעל השליטה.

(2) שיעור ההצבעה בעד/נגד אישור העסקה מתוך סך המצביעים שאינם בעלי ענין אישי בעסקה / שאינם בעלי שליטה או בעלי עניין אישי באישור המינוי, למעט עניין אישי שאינו כתוצאה מקשרים עם בעל השליטה.

שיעור ההצבעה בעד אישור העסקה מתוך סך המצביעים שאינם בעלי שליטה בחברה/שאינם בעלי עניין אישי באישור ההחלטה: %

שיעור המצביעים נגד מתוך סך זכויות ההצבעה בחברה: % _____

הסבר: יש להוסיף הסבר אם כמות המניות שהשתתפו בהצבעה, גדולה מכמות המניות שנכללו במנין הקולות לצורך הצבעה.

_____ החברה סיווגה בעל מניות שהצביע נגד העסקה כבעל ענין אישי
_____ החברה סיווגה בעל מניות שלא בהתאם לסיווג שהוא סיווג את עצמו

2 א. תמצית הנושא: תיקון תקנון החברה

ב. האסיפה החליטה: לאשר

ג. ההחלטה עוסקת בנושא: _____

הצבעה נגד	הצבעה בעד	כמות	סך זכויות ההצבעה
			המניות / ני"ע שהשתתפו בהצבעה
כמות: שיעורם מהכמות: %	כמות: שיעורם מהכמות: %		המניות / ני"ע שנכללו במנין הקולות לצורך הצבעה
כמות: שיעורם (2): %	כמות: שיעורם (2): %		המניות / ני"ע שהשתתפו בהצבעה ולא סווגו כבעלי ענין אישי (1)

כללי: שיעור הכמות הינו תמיד ביחס לטור "כמות" באותה השורה

(1) כמות המניות/ני"ע שהשתתפו בהצבעה, ולא סווגו כמניות שלבעליהן יש עניין אישי או מניות שמוחזקות על ידי בעל השליטה, ולענין מינוי דח"צים אינן בעלי עניין אישי באישור המינוי, למעט עניין אישי שאינו כתוצאה מקשרים עם בעל השליטה.

(2) שיעור ההצבעה בעד/נגד אישור העסקה מתוך סך המצביעים שאינם בעלי ענין אישי בעסקה / שאינם בעלי שליטה או בעלי עניין אישי באישור המינוי, למעט עניין אישי שאינו כתוצאה מקשרים עם בעל השליטה.

שיעור ההצבעה בעד אישור העסקה מתוך סך המצביעים שאינם בעלי שליטה בחברה/שאינם בעלי עניין אישי באישור ההחלטה: %

שיעור המצביעים נגד מתוך סך זכויות ההצבעה בחברה: % _____

הסבר: יש להוסיף הסבר אם כמות המניות שהשתתפו בהצבעה, גדולה מכמות המניות שנכללו במנין הקולות לצורך הצבעה.

_____ החברה סיווגה בעל מניות שהצביע נגד העסקה כבעל ענין אישי
_____ החברה סיווגה בעל מניות שלא בהתאם לסיווג שהוא סיווג את עצמו

3. פירוט המצביעים באסיפה שהינם מוסדיים, בעלי עניין או נושאי משרה בכירה:

קובץ במבנה TXT . _____

הערה: בהמשך [להודעה לתאגידים](#) , יש להשתמש בכלי עזר "עיבוד תוצאות הצבעה" שיכול לסייע בהפקת הפרטים הנדרשים לדיווח. האחריות על נכונות הפרטים ושלמותם על פי החוק חלה על התאגיד המדווח בלבד.

כלי העזר "עיבוד תוצאות הצבעה" ניתן להורדה מאתר הרשות: [כאן](#)

4. דוח זה מוגש בהמשך לדוחות המפורטים להלן:

דו"ח	תאריך פרסום	מספר אסמכתא
מקורי	15/01/2025	2025-01-004608
מתקן	16/02/2025	2025-01-010999

פרטי החותמים המורשים לחתום בשם התאגיד:

שם החותם	תפקיד
1 עו"ד נועה נה	אחר סמנכ"ל, יועצת משפטית ראשית
2 עו"ד יותם קוולר	מזכיר החברה _____

הסבר: לפי תקנה 5 לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים (התש"ל – 1970), דוח המוגש לפי תקנות אלו ייחתם בידי המורשים לחתום בשם התאגיד. עמדת סגל בנושא ניתן למצוא באתר הרשות: [לחץ כאן](#).

שיעור הקולות שהצביעו בעד נושא מס' 1 לעיל, מתוך סך המניות שנכללו במנין הקולות לצורך ההצבעה, כמפורט בסעיף 2.4 לדוח זימון האסיפה, עמד על כ-96.68%; סך הקולות נגד עמד על כ-3.32% (135,325,149.36 מניות הצביעו בעד, מתוך 139,967,280.29 הקולות שנספרו לצורך ההצבעה).

שיעור הקולות שהצביעו בעד נושא מס' 2 לעיל, מתוך סך המניות שנכללו במנין הקולות לצורך ההצבעה, כמפורט בסעיף 2.4 לדוח זימון האסיפה, עמד על כ-99.88%; סך הקולות נגד עמד על כ-0.12% (139,789,375.39 מניות הצביעו בעד, מתוך 139,964,042.29 הקולות שנספרו לצורך ההצבעה).

* על המצביעים בעד לעיל נמנית גם קבוצת דלק בע"מ, המחזיקה 9,818,000 מניות, המהוות 4.85% משיעור זכויות ההצבעה בחברה למועד דוח זה.

מספרי אסמכתאות של מסמכים קודמים בנושא (אין האזכור מהווה הכללה על דרך הפניה):

תאריך עדכון מבנה הטופס: 06/08/2024

ניירות ערך של התאגיד רשומים למסחר בבורסה בתל-אביב

שם מקוצר: ישראלכרט

כתובת: בר כוכבא 12 , בני ברק; ת.ד. 5112001 2025 טלפון: 03-6895166 , פקס: 03-6895374

דואר אלקטרוני: ykweller@isracard.co.il אתר החברה: <http://digital.isracard.co.il>

שמות קודמים של ישות מדווחת:

שם מדווח אלקטרוני: קוולר יותם הלל תפקידו: מזכיר החברה שם חברה מעסיקה:

כתובת: בר כוכבא 12 , בני ברק; 5112001 2025 טלפון: 03-6895166 פקס: 03-6895374 דואר אלקטרוני: ykweller@isracard.co.il

נספח ע/12

**העתק דיווח ישראלכרט מיום
13.3.2025 בדבר אישור הממונה על
התחרות למיזוג בין ישראלכרט
לקבוצת דלק**

עמ' 119

ישראל כרטיס בעמ

מספר ברשם: 510706153

שודר במגנא: 16/03/2025
אסמכתא: 2025-01-017102

ת053 (פומבי)

לכבוד: הבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ
www.tase.co.il

לכבוד: רשות ניירות ערך
www.isa.gov.il

דוח מיידי על אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים**תקנה 36 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל - 1970**

תוצאות הנפקה יש לדווח בת20 ולא בטופס זה.

דיווח על דירוג אגרות חוב או דירוג תאגיד יש להגיש באמצעות טופס ת125

דיווח על: ☐ דיווח שהגשתו עוכבה

מהות האירוע: הסכמת הממונה על התחרות למיזוג בין קבוצת דלק בע"מ
לישראל כרטיס בע"מ

1. בהמשך לאמור בסעיף 1.1.2.5 לדוח זימון אסיפה כללית מיוחדת מיום 16.2.2025 (אסמכתא מספר: 2025-01-010999) ("דוח הזימון"), באשר לתנאים המתלים להשלמת הסכם ההשקעה בין ישראל כרטיס בע"מ ("החברה") לבין קבוצת דלק בע"מ ("קבוצת דלק") ("הסכם ההשקעה"), ובהמשך לדוח מיידי בדבר תוצאות אסיפה זו מיום 20.2.2025 (אסמכתא מספר - 2025-01-012005), אשר האמור בהם נכלל בדיווח זה על דרך ההפניה, מתכבדת החברה לעדכן כי ביום 13.3.2025 התקבלה בידיה החלטת הממונה על התחרות בהתאם לסעיף 20(ב) לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988, אשר בהתאם לה, החליטה הממונה על התחרות, לאחר התייעצות עם הוועדה לפטורים ולמיזוגים, להסכים למיזוג בין החברה לבין קבוצת דלק. למועד הדיווח, החברה ממתינה להתקיימותם של תנאים מתלים נוספים, שאין ודאות שיתקיימו.

2. התאריך והשעה בהם נודע לתאגיד לראשונה על האירוע או העניין:

16:55 בשעה 13/03/2025

דיווח שעוכב בהתאם לתקנה 36(ב):

3. אם הדיווח עוכב - הסיבה שבגינה עוכבה הגשתו:

4. בתאריך _____ בשעה _____ הוסרה המניעה לדווח.

5. ☐ החברה היא חברת מעטפת כהגדרתה בתקנון הבורסה.**פרטי החותמים המורשים לחתום בשם התאגיד:**

שם החותם	תפקיד
1 עו"ד נועה נה	אחר סמנכ"ל, יועצת משפטית ראשית

הסבר: לפי תקנה 5 לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים (התש"ל - 1970), דוח המוגש לפי תקנות אלו ייחתם בידי המורשים לחתום בשם התאגיד. עמדת סגל בנושא ניתן למצוא באתר הרשות: [לחץ כאן](#).

מספרי אסמכתאות של מסמכים קודמים בנושא (אין האזכור מהווה הכללה על דרך הפניה):

ניירות ערך של התאגיד רשומים למסחר בבורסה בתל-אביב

שם מקוצר: ישראלכרט

כתובת: בר כוכבא 12 , בני ברק; ת.ד. 5112001 2025 טלפון: 03-6895166 , פקס: 03-6895374

דואר אלקטרוני: ykweller@isracard.co.il אתר החברה: <http://digital.isracard.co.il>

שמות קודמים של ישות מדווחת:

שם מדווח אלקטרוני: קוולר יותם הלל תפקידו: מזכיר החברה שם חברה מעסיקה:

כתובת: בר כוכבא 12 , בני ברק; 5112001 2025 טלפון: 03-6895166 פקס: 03-6895374 דואר אלקטרוני: ykweller@isracard.co.il

נספח ע/13

העתק דיווח ישראלכרט מיום
9.7.2025 בדבר מתן היתר בנק
ישראל לקבוצת דלק לשליטה
בישראלכרט והתקיימות כל התנאים
המתלים לעסקה

עמ' 122

ישראל כרטיס בעמ

מספר ברשם: 510706153

שודר במגנא: 09/07/2025
אסמכתא: 2025-01-050675

ת053 (פומבי)

לכבוד: הבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ
www.tase.co.il

לכבוד: רשות ניירות ערך
www.isa.gov.il

דוח מיידי על אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים

תקנה 36 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל - 1970

תוצאות הנפקה יש לדווח בת20 ולא בטופס זה.

דיווח על דירוג אגרות חוב או דירוג תאגיד יש להגיש באמצעות טופס ת125

דיווח על: ☐ דיווח שהגשתו עוכבה

מהות האירוע: מתן היתר שליטה בישראל כרטיס בע"מ על-ידי הפיקוח על
הבנקים-בנק ישראל לקבוצת דלק בע"מ

1. בהמשך לאמור בסעיף 1.1.2.5 לדוח זימון אסיפה כללית מיוחדת מיום 16.2.2025 (אסמכתא מספר: 2025-01-010999) ("דוח הזימון"), באשר לתנאים המתלים להשלמת הסכם ההשקעה בין ישראל כרטיס בע"מ ("החברה") לבין קבוצת דלק בע"מ ("קבוצת דלק") ("הסכם ההשקעה"), ובהמשך לדוח מיידי בדבר תוצאות אסיפה זו מיום 20.2.2025 (אסמכתא מספר - 2025-01-012005), ובהמשך לדוח מיידי מיום 16 במרס 2025 (מספר אסמכתא 2025-01-017102), לפיו התקבלה החלטת הממונה על התחרות להסכים למיזוג בין החברה לבין קבוצת דלק. אשר האמור בהם נכלל בדיווח זה על דרך ההפניה, מתכבדת החברה לעדכן כי ביום 9 ביולי 2025 התקבל היתר שליטה בחברה לקבוצת דלק. עם קבלת היתר כאמור, התקיימו כל התנאים המתלים, והצדדים יפעלו להשלמת העסקה בימים הקרובים בהתאם להוראות הסכם ההשקעה.

2. התאריך והשעה בהם נודע לתאגיד לראשונה על האירוע או העניין:

09/07/2025 בשעה 11:36 .

דיווח שעוכב בהתאם לתקנה 36(ב):

3. אם הדיווח עוכב - הסיבה שבגינה עוכבה הגשתו:

4. בתאריך _____ בשעה _____ הוסרה המניעה לדווח.

5. ☐ החברה היא חברת מעטפת כהגדרתה בתקנון הבורסה.

פרטי החותמים המורשים לחתום בשם התאגיד:

שם החותם	תפקיד
1 עו"ד נועה נוח	אחר סמנכ"ל, יועצת משפטית ראשית
2 עו"ד יותם קוולר	מזכיר החברה

הסבר: לפי תקנה 5 לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים (התש"ל - 1970), דוח המוגש לפי תקנות אלו ייחתם בידי המורשים לחתום בשם התאגיד. עמדת סגל בנושא ניתן למצוא באתר הרשות: [לחץ כאן](#).

מספרי אסמכתאות של מסמכים קודמים בנושא (אין האזכור מהווה הכללה על דרך הפניה):

תאריך עדכון מבנה הטופס: 06/08/2024

ניירות ערך של התאגיד רשומים למסחר בבורסה בתל-אביב

שם מקוצר: ישראלכרט

כתובת: בר כוכבא 12, בני ברק; ת.ד. 5112001 2025 טלפון: 03-6895166, פקס: 03-6895374

דואר אלקטרוני: ykweller@isracard.co.il אתר החברה: <http://digital.isracard.co.il>

שמות קודמים של ישות מדווחת:

שם מדווח אלקטרוני: קוולר יותם הלל תפקידו: מזכיר החברה שם חברה מעסיקה:

כתובת: בר כוכבא 12, בני ברק; 5112001 2025 טלפון: 03-6895166, פקס: 03-6895374 דואר אלקטרוני: ykweller@isracard.co.il

נספח ע/14

**העתק הודעת ישראל כרט בדבר
חלוקת דיבידנד מיום 15.7.2025**

עמ' 125

ישראל כרטיס בעמ

מספר ברשם: 510706153

שודר במגנא: 15/07/2025
אסמכתא: 2025-01-052578

ת081 (פומבי)

לכבוד: הבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ
www.tase.co.il

לכבוד: רשות ניירות ערך
www.isa.gov.il

דוח מיידי על חלוקת דיבידנד במזומן לניירות ערך
תקנה 37 (א) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), תש"ל - 1970

1. הרינו לדווח כי בתאריך 15/07/2025 הוחלט על תשלום דיבידנד.

2. המועד הקובע (יום הקום): 23/07/2025
מועד התשלום: 04/08/2025

3. פרטי התשלום:

☒ דיבידנד המחולק מחברה תושבת ישראל (הרכב מקורות הדיבידנד ושיעורי המס ראה סעיף 7א)

☐ דיבידנד המחולק ע"י קרן להשקעות במקרקעין (הרכב מקורות הדיבידנד ושיעורי המס ראה סעיף 7ג)

מספר ני"ע	שם נייר הערך	סכום דיבידנד לנייר ערך אחד	מטבע סכום דיבידנד	מטבע תשלום	שער יציג לתשלום בגין תאריך	מס יחידים %	מס חברות %
1157403	ישראל כרטיס	6.0865740	ש"ח	ש"ח		25	0

☐ דיבידנד המחולק מחברה תושבת חוץ (שיעורי המס ראה סעיף 7ב)

מספר נייר ערך	שם נייר הערך	סכום ברוטו לנייר ערך אחד	מטבע סכום	מס בחו"ל %	מס באמנה %	יתרת מס יחידים לניכוי בישראל %	יתרת מס חברות לניכוי בישראל %

יש לציין את סכום הדיבידנד שישולם בדיוק של עד 7 ספרות לאחר הנקודה העשרונית כאשר מטבע סכום הדיבידנד הינו בש"ח ועד 5 ספרות לאחר הנקודה העשרונית במקרה שמטבע סכום הדיבידנד הינו במטבע אחר.

4. הסכום הכולל של הדיבידנד שישולם הינו: 1,246,600,000 ש"ח

5. יתרת רווחי התאגיד כהגדרתם בסעיף 302 לחוק החברות, התשנ"ט-1999. לאחר החלוקה נשאר דוח זה הינם בסך של: 1,762,400,000 ש"ח

6. הליך אישור חלוקת הדיבידנד:

בהתאם להסכם ההשקעה בו התקשרה החברה עם קבוצת דלק בע"מ ("הסכם ההשקעה"), בכפוף להתקיימות התנאים המתלים, לאישור דירקטוריון החברה ולהשלמת העסקה, תחלק החברה דיבידנד מיוחד בסכום שבין 1.2 ל-1.3 מיליארד ש"ח.

בהמשך לדיווחי החברה בדבר התקיימות תנאים מתלים להסכם ההשקעה (ראו דוח מיום 16.3.2025 (מס' אסמכתא: 2025-01-017102); דוח מיום 9.7.2025 (מס' אסמכתא: 2025-01-050675)), דירקטוריון החברה התכנס ביום 15.7.2025, והחליט בישיבתו על חלוקת דיבידנד בתנאים המפורטים בדוח זה. מובהר כי חלוקת הדיבידנד בפועל מותנית בקבלת כספי ההשקעה בחברה מקבוצת דלק בע"מ, ובהשלמת העסקה. לפרטים נוספים בדבר הסכם ההשקעה, ראו דוח זימון אסיפה מיום 16.2.2025 (מס' אסמכתא: 2025-01-010999) ("דוח העסקה").

מובהר כי תשלום הדיבידנד בפועל ייעשה לאחר מועד השלמת העסקה, והינו כפוף לקבלת סכום ההשקעה כמפורט בדוח העסקה.

החלוקה הנ"ל הנה באישור ביהמ"ש בהתאם לסעיף 303 לחוק החברות לא

סכום הדיבידנד הסופי למניה כפוף לשינויים עקב סופי

ניתן לעדכן את סכום הדיבידנד הסופי למניה עד 2 ימי מסחר לפני היום הקובע.

7. שיעורי ניכוי המס במקור המפורטים להלן הינם לצורך ביצוע ניכוי המס במקור על ידי חברי הבורסה.

7א. הרכב מקורות הדיבידנד המחולק מחברה תושבת ישראל ממניות ומכשירים פיננסיים למעט קרן ריט.

	% מהדיבידנד	יחידים	חברות	תושבי חוץ
הכנסות חייבות במס חברות (1)	100	25%	0%	25%
הכנסות שמקורן בחו"ל (2)	0	25%	23%	25%
הכנסות מפעל מאושר/ מוטבות (3)	0	15%	15%	15%
הכנסות מפעל מוטב אירלנד עד 2013 (4)	0	15%	15%	4%
הכנסות מפעל מוטב אירלנד החל מ-2014 (5)	0	20%	20%	4%
הכנסות מועדפות	0	20%	0%	20%
הכנסות מפעל מאושר תיירותי/חקלאי (6)	0	20%	20%	20%
הכנסות מפעל מאושר/ מוטב שמסר הודעת ויתור (7)	0	15%	0%	15%
חלוקה המסווגת כרווח הון	0	25%	23%	0%
חלוקה ע"י יה"ש	0	0	0	0
אחר	0	0	0	0

הסבר:

(1) הכנסות חייבות במס חברות-הכנסת מחלוקת רווחים או מדיבידנד שמקורם בהכנסות שהופקו או שנצמחו בישראל שנתקבלו במישרין או בעקיפין מחבר בני-אדם אחר החייב במס חברות.

(2) הכנסות שמקורן בחו"ל הינן הכנסות שהופקו או נצמחו מחו"ל ולא חויבו בישראל.

(3) לרבות הכנסות ממפעל מוטב תיירותי וששנת הבחירה/הפעלה הינה עד שנת 2013.

(4) מפעל מוטב אירלנד שנת הבחירה בו הינה עד שנת 2013.

(5) מפעל מוטב אירלנד שנת הבחירה בו הינה החל משנת 2014 ואילך.

(6) לרבות הכנסות ממפעל מוטב תיירותי וששנת הבחירה/הפעלה הינה החל משנת 2014 ואילך.

(7) מפעל מאושר או מוטב שמסר הודעת ויתור עד 30.6.2015, לאחר שנוכה ממנו מס חברות בו היה חייב.

7ב. דיבידנד המחולק מחברה תושבת חוץ

	יחידים	חברות	תושבי חוץ
דיבידנד המחולק מחברה תושבת חוץ	25%	23%	0%

7ג. דיבידנד המחולק ע"י קרן להשקעות במקרקעין

	% מהדיבידנד	יחידים (1)	חברות	חברות תושבות חוץ	קרן נאמנות פטורה	קופת גמל (2)
משבח מקרקעין, רווח הון ופחת (3)	0	25%	23%	23%	0%	0%
הכנסה חייבת אחרת (כגון: דמי שכירות)	0	47%	23%	23%	23%	0%
ממקרקעין מניבים לצורכי דיור להשכרה	0	20%	20%	20%	0%	0%
הכנסות שחוייבו בידי הקרן (4)	0	25%	0%	25%	0%	0%
הכנסה חריגה	0	70%	70%	70%	60%	70%

אחר						
% ניכוי מס במקור משוקלל	100%					

- (1) יחידים - לרבות הכנסת קרן נאמנות חייבת, יחידים תושבי חוץ.
(2) קופת גמל לקיבוצה או לתגמולים או לפיצויים כהגדרתם בפקודת מס הכנסה וכן קופת גמל או קרן פנסיה זרה שהיא תושבת מדינה גומלת.
(3) משבח מקרקעין או מרווח הון, למעט ממכירת מקרקעין המוחזקים לתקופה קצרה, וכן מהכנסה בסכום הוצאות הפחת.
(4) חלוקה מתוך הכנסות שחוייבו במס בידי הקרן בהתאם לסעיף 4א64 (ה) .

8. מספר ניירות הערך הרדומים של התאגיד שאינם זכאים לתשלום דיבידנד ואשר בגינם יש להמציא מכתב ויתור לקבלת תשלום הדיבידנד 0

9. השפעת חלוקת הדיבידנד על ניירות ערך המירים:

☐ לחברה אין ניירות ערך המירים

☐ לחלוקת הדיבידנד אין השפעה על ניירות הערך ההמירים

☒ השפעת חלוקת הדיבידנד על ניירות הערך ההמירים הינה כלהלן:

שם נייר הערך	מספר נייר הערך	הערות
ישראלכרט אפ 8/22	1190206	אחר כמפורט בסעיף 2.9.4 למתאר שפרסמה ישראלכרט מיום 11 באוגוסט 2022 (אסמכתא 2022-01-082836).

10. המלצות והחלטות הדירקטורים בקשר עם חלוקת הדיבידנד בהתאם לתקנה 37(א)(1) לתקנות ניירות ערך (דו"חות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970:

[ת 81 מלל isa.pdf](#)

פרטי החותמים המורשים לחתום בשם התאגיד:

שם החותם	תפקיד
1 יונתן רגב	אחר סמנכ"ל כספים - CFO

הסבר: לפי תקנה 5 לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים (התש"ל - 1970), דוח המוגש לפי תקנות אלו יחתם בידי המורשים לחתום בשם התאגיד. עמדת סגל בנושא ניתן למצוא באתר הרשות: [לחץ כאן](#).

מספרי אסמכתאות של מסמכים קודמים בנושא (אין האזכור מהווה הכללה על דרך הפניה):

תאריך עדכון מבנה הטופס: 15/07/2025

ניירות ערך של התאגיד רשומים למסחר בבורסה בתל-אביב

שם מקוצר: ישראלכרט

כתובת: בר כוכבא 12, בני ברק; ת.ד. 5112001 2025 טלפון: 03-6895166, פקס: 03-6895374

דואר אלקטרוני: ykweller@isracard.co.il אתר החברה: <http://digital.isracard.co.il>

שמות קודמים של ישות מדווחת:

שם מדווח אלקטרוני: כרמון ניר תפקידו: חשבונאי ראשי שם חברה מעסיקה:

כתובת: בר כוכבא 12, בני ברק ת.ד. 5112001 2025 טלפון: 03-6895556, פקס: 03-6895242 דואר אלקטרוני: ncarmon@isracard.co.il

נספח ע/15

**העתק הודעת ישראל כ"ט בדבר
הקצאת מניות לקבוצת דלק מיום**

16.7.2025

עמ' 129

ישראל כרטיס בעמ

מספר ברשם: 510706153

שודר במגנא: 16/07/2025
אסמכתא: 2025-01-052788

ת053 (פומבי)

לכבוד: הבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ
www.tase.co.il

לכבוד: רשות ניירות ערך
www.isa.gov.il

דוח מיידי על אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים

תקנה 36 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל - 1970

תוצאות הנפקה יש לדווח בת20 ולא בטופס זה.

דיווח על דירוג אגרות חוב או דירוג תאגיד יש להגיש באמצעות טופס ת125

דיווח על: ☐ דיווח שהגשתו עוכבה

מהות האירוע: מספר המניות הסופי שיוקצה לקבוצת דלק והמחיר למניה
בעסקה, בהתאם להסכם ההשקעה

1. בהמשך לאמור בסעיף 1.1.2.2 לדוח זימון אסיפה כללית מיוחדת מיום 16.2.2025 (אסמכתא מספר: 2025-01-010999) ("דוח הזימון"), באשר לתנאים המתלים להשלמת הסכם ההשקעה בין ישראל כרטיס בע"מ ("החברה") לבין קבוצת דלק בע"מ ("קבוצת דלק") ("הסכם ההשקעה"), בהמשך לדוח מיידי בדבר תוצאות אסיפה זו מיום 20.2.2025 (אסמכתא מספר - 2025-01-012005), ובהמשך לדיווחים בדבר התקיימות תנאים מתלים להסכם ההשקעה (ראו דוח מיום 16.3.2025 (מס' אסמכתא: 2025-01-017102); ודוח מיום 9.7.2025 (מס' אסמכתא: 2025-01-050675)) אשר האמור בהם נכלל בדיווח זה על דרך הפניה, מתכבדת החברה לעדכן כי מספר המניות הסופי שיוקצה לקבוצת דלק במסגרת הסכם ההשקעה יעמוד על 120,544,305 מניות רגילות ללא ע.ג. של החברה ("המניות המוקצות") וסכום ההשקעה (כהגדרתו בדוח הזימון) יעמוד על 1,358,252,880 ש"ח, לאחר ביצוע ההתאמות המפורטות בסעיף 1.1.2.2 לדוח הזימון, וישקף מחיר למניה של כ-11.27 ש"ח. בסמוך לאחר פרסום דוח זה, תפנה החברה לבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ לצורך קבלת אישורה לרישום למסחר של המניות המוקצות.

2. התאריך והשעה בהם נודע לתאגיד לראשונה על האירוע או העניין:

16/07/2025 בשעה 12:15 .

דיווח שעוכב בהתאם לתקנה 36(ב):

3. אם הדיווח עוכב - הסיבה שבגינה עוכבה הגשתו:

4. בתאריך _____ בשעה _____ הוסרה המניעה לדווח.

5. ☐ החברה היא חברת מעטפת כהגדרתה בתקנון הבורסה.

פרטי החותמים המורשים לחתום בשם התאגיד:

שם החותם	תפקיד
1 עו"ד נועה נה	אחר סמנכ"ל, יועצת משפטית ראשית
2 יונתן רגב	אחר סמנכ"ל כספים - CFO

הסבר: לפי תקנה 5 לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים (התש"ל - 1970), דוח המוגש לפי תקנות אלו יחתם בידי המורשים לחתום בשם התאגיד. עמדת סגל בנושא ניתן למצוא באתר הרשות: [לחץ כאן](#).

מספרי אסמכתאות של מסמכים קודמים בנושא (אין האזכור מהווה הכללה על דרך הפניה):

ניירות ערך של התאגיד רשומים למסחר בבורסה בתל-אביב

שם מקוצר: ישראלכרט

כתובת: בר כוכבא 12 , בני ברק; ת.ד. 5112001 2025 טלפון: 03-6895166 , פקס: 03-6895374

דואר אלקטרוני: ykweller@isracard.co.il אתר החברה: <http://digital.isracard.co.il>

שמות קודמים של ישות מדווחת:

שם מדווח אלקטרוני: קוולר יותם הלל תפקידו: מזכיר החברה שם חברה מעסיקה:

כתובת: בר כוכבא 12 , בני ברק; 5112001 2025 טלפון: 03-6895166 פקס: 03-6895374 דואר אלקטרוני: ykweller@isracard.co.il

נספח ע/16

העתק הודעת הוועדה לצמצום הריכוזיות מיום 2.3.2021

עמ' 132

מדינת ישראל הוועדה לצמצום הריכוזיות

ירושלים, י"ח באדר תשפ"א
02 במרץ 2021

ועדת הריכוזיות מעדכנת את רשימת הגורמים הריכוזיים לשנת 2021

הוועדה לצמצום הריכוזיות פרסמה היום (2.3.21) את עדכון רשימת הגורמים הריכוזיים לשנת 2021.

במסגרת עדכון רשימת הגורמים הריכוזיים נוספו לרשימה תשע קבוצות:

- **קבוצת רמי לוי** נכנסה לרשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים בשל מחזור המכירות הקובע שלה שעלה בשנת 2019 על 5.98 מיליארד ש"ח. גם בעל השליטה בקבוצה, רמי לוי, נכלל ברשימת הגורמים הריכוזיים.
- **קבוצת מרדכי בן משה** (אלון ריבוע כחול ישראל בע"מ) נכנסה לרשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים בשל מחזור המכירות הקובע שלה והאשראי הקובע שעלו בשנת 2019 על 5.98 מיליארד ש"ח. גם בעל השליטה בקבוצה, מרדכי בן משה נכלל ברשימת הגורמים הריכוזיים.
- **קבוצת שפיר** נכנסה לרשימת הגורמים הריכוזיים בשל החזקה של למעלה מ-10 זכויות בארבעה תחומי תשתית חיוניים. בין התחומים בהם הקבוצה פועלת נמנים: חיפוש נפט וגז טבעי (פריט 7.1), פצלי שמן (פריט 8.1), חציבת חצץ, גיר, דולומיט ואגרגט (פריט 9.1), חלוקת גז טבעי (פריט 12.2), מסילת ברזל מקומית (פריט 17.1), כבישים (פריט 20.1). גם בעל השליטה בקבוצה – הראל, ישראל, גיל וחן שפירא, נכללו ברשימת הגורמים הריכוזיים.
- **קבוצת שופרסל**, שבעבר נשלטה על ידי דסק"ש ונכללה בקבוצת אלשטיין, הפכה להיות קבוצה עצמאית, ללא שולט, ונכנסה לרשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים בשל מחזור המכירות הקובע של שופרסל בע"מ שעלה בשנת 2019 על 5.98 מיליארד ש"ח.
- **קבוצת מפעל הפיס** נכנסה לרשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים בשל מחזור המכירות הקובע שלה שעלה בשנת 2019 על 5.98 מיליארד ש"ח.
- **קבוצת ישראלכרט** נכנסה לרשימת הגופים הפיננסיים המשמעותיים מכיוון שהיא סולקת בעלת היקף פעילות רחב. בעבר ישראלכרט בע"מ הייתה חלק מקבוצת בנק הפועלים, כיום לא מתקיימת בה שליטה.
- **קבוצת מקס איט פיננסים** נכנסה לרשימת הגופים הפיננסיים המשמעותיים מכיוון שהיא סולקת בעלת היקף פעילות רחב. גם השולטים במקס איט פיננסיים בע"מ, קרן ורבורג פינקוס וצ'ארלס קיי, נכללו ברשימת הגורמים הריכוזיים.
- **קבוצת רדיו נאס** נכנסה לרשימת הגורמים הריכוזיים בשל היותה גורם בעל השפעה בתחום התקשורת וזיאת ודועא עומרי, בעל השליטה ברדיו נאס 103.3 אפ אס בע"מ.
- **קבוצת מוסיקה 24** נכנסה לרשימת הגורמים הריכוזיים מכיוון שהיא גורם בעל השפעה בתחום התקשורת. גם משה אדרי, אבי אדרי ואייל אדרי, בעל השליטה בערוץ, נוספו לרשימת הגורמים הריכוזיים.

כמו כן, נגרעו, התווספו, וסווגו אחרת תאגידים ויחידים בקבוצות שונות, לאור שינויים שהתרחשו בקבוצות אלו. כך למשל **קבוצת כלכלית ירושלים** (מבנה נדל"ן (כ.ד) בע"מ) יוצאת מרשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים ואינה גורם ריכוזי עוד, **קבוצת אשטרום** נוספה לרשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים בשל האשראי הקובע שלה שחצה את הרף, שברון נכנסה לרשימת הגופים הריכוזיים בשל רכישת נובל אנרג'י ושינויים נוספים אשר אינם מפורטים בהודעה זאת.

עדכון רשימת הגורמים הריכוזיים נעשה יחד עם עדכון של שתי רשימות נוספות – רשימת הגופים הפיננסיים המשמעותיים ורשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים, שנכללות ברשימת הגורמים הריכוזיים.

רשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים כוללת 24 קבוצות שמתקיים בהן לפחות אחד מהתנאים הבאים: מחזור המכירות הקובע שלהם עולה על 5.98 מיליארד ש"ח או על 1.99 מיליארד ש"ח בשוקי מונופולין; האשראי הקובע שלהם עולה על 5.98 מיליארד ש"ח.

רשימת הגופים הפיננסיים המשמעותיים כוללת 19 קבוצות: 5 בנקים ו-11 גופים מוסדיים, ששווי כלל נכסיהם עולה על 39.6 מיליארד ש"ח; ו-3 סולקים (אחד מהם בבעלות בנק) בעלי היקף פעילות רחב, דהיינו, הם אחראים על 20% לפחות מסך העסקאות בכרטיסי חיוב שנשלקו בישראל.

ברשימת הגורמים הריכוזיים 85 קבוצות שכוללות לפחות אחד מאלה: גוף פיננסי משמעותי; תאגיד ריאלי משמעותי; גורם בעל השפעה בתחום השידורים או העיתונות הכתובה (28 קבוצות); היקף פעילות מצטבר בתחום תשתית חיונית העולה על מחצית מכלל הפעילות באותו תחום (21 קבוצות), בעלי זכות בלפחות ארבעה תחומי תשתית חיונית באמצעות לפחות עשרה רישיונות או חוזים (2 קבוצות).

המשמעות של הופעת תאגיד ברשימת הגורמים הריכוזיים היא שמתן רישיונות או זיכיונות בתשתיות חיוניות, או הפרטה של חברות ממשלתיות על ידי המדינה, לגורמים המנויים ברשימה, מחייבים את המאסדר לשקול שיקולי ריכוזיות כלל-משקית ולהיוועץ בוועדה לצמצום הריכוזיות לגבי ההשלכות של ההקצאה על הריכוזיות הכלל-משקית. בנוסף, להימצאות ברשימות השלכות בהקשר חובת ההפרדה בין תאגידים ריאליים משמעותיים ובין גופים פיננסיים משמעותיים.

נספח ע/17

**העתק הודעת הוועדה לצמצום
הריכוזיות מיום 25.2.2025**

עמ' 135

מדינת ישראל הוועדה לצמצום הריכוזיות

ירושלים, כ"ז בשבט תשפ"ה
25 בפברואר 2025

ועדת הריכוזיות מעדכנת את רשימות הגורמים הריכוזיים לשנת 2025

הוועדה לצמצום הריכוזיות פרסמה היום (25.2.25) עדכון של רשימת הגורמים הריכוזיים, רשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים ורשימת הגופים הפיננסיים המשמעותיים. הרשימות מפורסמות לפי חוק הריכוזיות, בעקבות שינויים שחלו מאז עדכון הרשימות האחרון.¹

במסגרת עדכון הרשימות חלו השינויים הבאים:

***דסק"ש** (חברת השקעות דיסקונט בע"מ), שבשליטת קבוצת אלקטרה וקבוצת צחי נחמיאס,² נפרדה ממספר החזקות משמעותיות: מחברת הקרקעות מהדרין שמכירתה הושלמה בחודש אוגוסט 2023; מקבוצת התקשורת סלקום שמכירתה הושלמה בחודש מאי 2024; ומזרוע השקעות הטכנולוגיה אלרון ונצ'רס שמכירתה הושלמה בחודש ספטמבר 2024. בעקבות כך, מהדרין, סלקום ואלרון וכלל התאגידים שבשליטתן נגרעו מרשימת הגורמים הריכוזיים ומרשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים. גם לאחר מהלכים אלו האשראי של דסק"ש חוצה את הרף לקביעתה כריאלית משמעותית.

***לפידות קפיטל** ובעל השליטה יעקב לוקסנבורג התווספו לרשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים ולרשימת הגורמים הריכוזיים, מכיוון שמחזור המכירות הקובע של הקבוצה חצה בשנת 2023 את רף ה-6.899 מיליארד ₪.

***מילגם** התווספה לרשימת הגורמים הריכוזיים, לאחר רכישת השליטה בדואר ישראל ובבנק הדואר. הקבוצה נחשבת גורם ריכוזי בשל היקף פעילות דואר ישראל בתחום הדואר (פרט 2.1 לתוספת) שעלה על מחצית מהפעילות בתחום. בהתאם, שם הקבוצה שונה מקבוצת הדואר לקבוצת מילגם והיא כוללת את בעלי השליטה בחברה: גיל ויל, שי ויל, אילת נבנצל ויל, ואת כלל התאגידים שבשליטתם.

***ישראלכרט** נגרעה מרשימת הגופים הפיננסיים המשמעותיים ומרשימת הגורמים הריכוזיים. ישראלכרט הוגדרה כגוף פיננסי משמעותי וגורם ריכוזי, מכיוון שהייתה סולקת בעלת היקף פעילות רחב, אך קריטריון זה כבר אינו מהווה פרמטר לקביעת גורם כפיננסי משמעותי.

***קבוצת רני צים** נגרעה מרשימת הגופים הפיננסיים המשמעותיים ומרשימת הגורמים הריכוזיים בעקבות מכירת הפעילות הפיננסית של פסגות קרנות נאמנות ופסגות ניירות ערך לשעבר. הקבוצה נחשבה לפיננסית משמעותית בשל היקף נכסיה המנוהלים שחצו את הרף הקובע בחוק.

כמו כן, נגרעו, התווספו, וסווגו אחרת תאגידים ויחידים בקבוצות שונות, לאור שינויים שהתרחשו בקבוצות אלו. למשל בקבוצות חברת החשמל, קבוצת צחי נחמיאס וקבוצת אלקטרה.

רשימת הגופים הפיננסיים המשמעותיים כוללת 16 קבוצות, שבהן, 5 בנקים ו-10 גופים מוסדיים, ששווי כלל נכסיהם עולה על 45.996 מיליארד ₪.

ברשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים 29 קבוצות, שמתקיים בהן לפחות אחד מהתנאים הבאים: האשראי הקובע של התאגיד הריאלי עולה על 6.899 מיליארד ₪; מחזור המכירות הקובע של התאגיד הריאלי עולה על 6.899 מיליארד ₪ או על 2.299 מיליארד ₪ בשוקי מונופולין.

¹ עדכון הרשימות האחרון חל ביום ב' באדר ב' תשפ"ד (12 במרץ 2024).

² קבוצת אלקטרה וקבוצת צחי נחמיאס חוצות את הרף לקביעתן כריאליות משמעותיות (גם אילולא שליטתן בדסק"ש).

ברשימת הגורמים הריכוזיים 88 קבוצות שכוללות לפחות אחד מאלה : גוף פיננסי משמעותי ; תאגיד ריאלי משמעותי ; גורם בעל השפעה בתחום השידורים או העיתונות הכתובה (29 קבוצות) ; היקף פעילות מצטבר בתחום תשתית חיונית העולה על מחצית מכלל הפעילות באותו תחום (22 קבוצות), בעלי זכות בלפחות ארבעה תחומי תשתית חיונית באמצעות לפחות עשרה רישיונות או חוזים.

המשמעות של הופעת חברה ברשימות היא שמתן רישיונות או זיכיונות בתשתיות חיוניות, או הפרטה של חברות ממשלתיות על ידי המדינה, לגורמים המנויים ברשימות, מחייבים את המאסדר לשקול שיקולי ריכוזיות כלל-משקית ולהיוועץ בוועדה לצמצום הריכוזיות לגבי ההשלכות של ההקצאה על הריכוזיות הכלל-משקית. בנוסף, להימצאות ברשימות השלכות בהקשר חובת ההפרדה בין תאגידים ריאליים משמעותיים ובין גופים פיננסיים משמעותיים.

לאתר הוועדה לצמצום הריכוזיות :

https://www.gov.il/he/Departments/PublicBodies/centralization_decrease_committee

נספח ע/18

**העתק הודעת הוועדה לצמצום
הריכוזיות מיום 13.3.2024**

עמ' 138

מדינת ישראל הוועדה לצמצום הריכוזיות

ירושלים, ג' באדר ב' תשפ"ד
13 במרץ 2024

ועדת הריכוזיות מעדכנת את רשימת הגורמים הריכוזיים לשנת 2024

הוועדה לצמצום הריכוזיות פרסמה היום (13.3.24) עדכון של רשימת הגורמים הריכוזיים, רשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים ורשימת הגופים הפיננסיים המשמעותיים. הרשימות מפורסמות לפי חוק הריכוזיות, בעקבות שינויים שחלו מאז עדכון הרשימות האחרון.¹

במסגרת עדכון רשימת הגורמים הריכוזיים נוספו לרשימה הקבוצות הבאות:

* **ביג מרכזי קניות** בע"מ והשולטים יהודה נפתלי ורון נפתלי מתווספים לרשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים ורשימת הגורמים הריכוזיים מכיוון שהיקף האשראי הקובע שהקבוצה נטלה חצה בשנת 2022 את רף ה-6.664 מיליארד ₪.

* **צור שמיר** אחזקות בע"מ והשולטים דורון שנידמן, משה (מוקי) שנידמן ושרה שנידמן מתווספים לרשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים ורשימת הגורמים הריכוזיים לאחר שהאשראי הקובע שהקבוצה נטלה חצה בשנת 2022 את רף ה-6.664 מיליארד ₪.

* **מבנה נדל"ן** (כ.ד.) בע"מ חוזרת לרשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים, מאחר שהיקף האשראי הקובע שלה שב לחצות את רף ה-6.664 מיליארד ₪.

* **צמיחות 81** בע"מ, מתווספת לרשימת הגורמים הריכוזיים, בשל היקף הפעילות שלה בתחום המוואיקה (פרט 9.1 לתוספת) שעלה על מחצית מהפעילות בתחום. גם בעל השליטה בחברה מר גאזי חאג' מוחמד נכנס לרשימה זו.

* **נגה** - ניהול מערכת החשמל בע"מ, שאחראית על ניהול המערכת (פרט 6.1 לתוספת), התווספה לרשימת הגורמים הריכוזיים, לאחר שניהול המערכת הוצא מידי חברת החשמל במסגרת הרפורמה במשק החשמל.

* **בית זיקוק אשדוד** בע"מ (בז"א) הופכת לגורם ריכוזי בפני עצמה, בעקבות התפצלותה מקבוצת פז חברת הנפט. בשל מחזור המכירות הקובע של כל אחת מהן שחצה בשנת 2022 את רף ה-6.664 מיליארד ₪, הן בז"א והן פז חברת הנפט, ממשיכות להיות ריאליות משמעותיות וריכוזיות.

* **קבוצת בז"ן** (בתי זקוק לנפט בע"מ) שאינה עוד חלק מקבוצת עידן עופר, מוגדרת מעתה כגורם ריכוזי בפני עצמה, בעקבות מכירת השליטה בחברה. בז"ן נחשבת ריכוזית בשל היקף פעילותה שעולה על מחצית מהפעילות בתחום ייצור גפ"מ (פרט 11.3 לתוספת), ובזיקוק דלק (פרט 10.2 לתוספת), ובנוסף, מוגדרת כתאגיד ריאלי משמעותי בשל מחזור המכירות הקובע של הקבוצה שעלה בשנת 2022 על 6.664 מיליארד ש"ח. השולטים החדשים בבז"ן, מר דיוויד פדרמן, מר עדי פדרמן, מר אלכס פסל ומר יעקב גוטנשטיין, וכלל החברות שבשליטתם התווספו לרשימות.

כמו כן, נגרעו, התווספו, וסווגו אחרת תאגידים ויחידים בקבוצות שונות, לאור שינויים שהתרחשו בקבוצות אלו. הבולטים שבהם:

* **קבוצת דלק-תשובה** נגרעת הן מרשימת הגורמים הריכוזיים והן מרשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים. קבוצת דלק הוגדרה לפני השינוי כגורם ריכוזי וכריאלית משמעותית, מאחר שהאשראי הקובע שלה חצה את הרף הקובע לעניין זה, ובשל החזקה בלמעלה ממחצית מהפעילות בתחום חיפושי נפט וגז טבעי. גריעתה מהרשימות מתבצעת בעקבות מכירת החזקותיה במאגר הגז

¹ עדכון הרשימות האחרון חל ביום יג' באב' תשפ"ב (10 באוגוסט 2022).

תמר, ומכיוון שהיקף האשראי שנטלה הצטמצם וירד מתחת לרף. בהתאם, גם בעל השליטה בחברה מר יצחק שרון תשובה יוצא מן הרשימות.

***קבוצת עידן עופר** חדלה מלהיות ריאלית משמעותית, מאחר שמחזור המכירות והאשראי של הקבוצה בישראל הצטמצמו, בעקבות מכירת השליטה בבוז'ין ובצים שירותי ספנות משולבים בע"מ. הקבוצה חדלה להיות בעלת זכות בלפחות ארבעה תחומי תשתית חיונית, באמצעות לפחות עשרה רישיונות או חוזים. עם זאת, קבוצת עידן עופר ממשיכה להיות גורם ריכוזי בשל החזקה של למעלה ממחצית מהפעילות בתחום הפוספטים (פרט 9.1 לתוספת) ובתחום הפעילות שעליו חל חוק זיכיון ים המלח (פרט 13 לתוספת).

* חברות מקבוצת פסגות מוזגו לאלטשולר שחם, והן נכללות עתה תחת **קבוצת אלטשולר שחם**, היא גוף פיננסי משמעותי בשל היקף נכסיה המנוהלים.

*הלמן אלדובי והפניקס, שהשתייכו עד לעדכון זה לשתי קבוצות שכללו גופים פיננסיים משמעותיים בשל שווי כלל נכסיהן, נכללות עתה תחת **קבוצת הפניקס** שבשליטת Belenus Lux S.a.r.l, בעקבות מיזוגן.

*בעקבות שינויי השליטה **בפסגות בית השקעות בע"מ**, שהיא גוף פיננסי משמעותי, השולט החדש מר **רני צים** והחברות שבשליטתו התווספו לרשימת הגורמים הריכוזיים. מר מרטין הלוסה ומר ניקו הנסן, שחדלו מלשלוט בחברה יוצאים מהרשימה.

*הגב' מיכל זהבי שהייתה אחת מהשולטים בקבוצת **אשטרום**, שהיא תאגיד ריאלי משמעותי בשל האשראי הקובע שלה, חדלה מלשלוט בחברה, ויוצאת מרשימת הגורמים הריכוזיים. את מקומה תופסים ילדיה מר עפר זהבי וגב' דורית זהבי שנוספו לרשימה.

* נתן חץ חדל מלשלוט ב**אלוני חץ**, שהיא תאגיד ריאלי משמעותי בשל היקף האשראי הקובע שנטלה, ויוצא מהרשימה. אלוני חץ נותרת ללא שולט.

רשימת הגופים הפיננסיים המשמעותיים כוללת 17 קבוצות, שבהן, 5 בנקים ו-11 גופים מוסדיים, ששווי כלל נכסיהם עולה על 44.431 מיליארד ₪.

ברשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים 29 קבוצות, שמתקיים בהן לפחות אחד מהתנאים הבאים: האשראי הקובע של התאגיד הריאלי עולה על 6.664 מיליארד ₪ (15 קבוצות); מחזור המכירות הקובע של התאגיד הריאלי עולה על 6.664 מיליארד ₪ (19 קבוצות) או על 2.221 מיליארד ₪ בשוקי מונופולין.

ברשימת הגורמים הריכוזיים 88 קבוצות שכוללות לפחות אחד מאלה: גוף פיננסי משמעותי; תאגיד ריאלי משמעותי; גורם בעל השפעה בתחום השידורים או העיתונות הכתובה (29 קבוצות); היקף פעילות מצטבר בתחום תשתית חיונית העולה על מחצית מכלל הפעילות באותו תחום (18 קבוצות), בעלי זכות בלפחות ארבעה תחומי תשתית חיונית באמצעות לפחות עשרה רישיונות או חוזים.

המשמעות של הופעת חברה ברשימות היא שמתן רישיונות או זיכיונות בתשתיות חיוניות, או הפרטה של חברות ממשלתיות על ידי המדינה, לגורמים המנויים ברשימות, מחייבים את המאסדר לשקול שיקולי ריכוזיות כלל-משקית ולהיוועץ בוועדה לצמצום הריכוזיות לגבי ההשלכות של ההקצאה על הריכוזיות הכלל-משקית. בנוסף, להימצאות ברשימות השלכות בהקשר חובת ההפרדה בין תאגידים ריאליים משמעותיים ובין גופים פיננסיים משמעותיים.

נספח ע/19

העתק כתבתו של אלעזר לוין מיום

12.2.1988

עמ' 141

**המעברה לעסקי בנקאות.
יצחק תשובה, 40, קברן
בניה מנתניה, האיש החזק
של מכבי המקומית, קנה
בנק קטן. רישיון לבנק לא
קיבל, היה ברור לו שלא
יקבל, אז מה הוא מתכנן?**

אלעזר לוין

בשכונת שעבר שלל בנק ישראל את רישיונו של בנק המשכנתאות הקטנטן יעסור. לכאורה, היה הדיבר צריך לערוך התקפת בחלה אצל בעליו החרישים של הבנק, הקבלן יצחק תשובה מנתניה ושותפו תגרי רוט, עולה חדש מארצות הברית. אחריהם, הם שילמו בשנה שעברה 2.6 מיליון דולר תמורת רכישת השליטה ביעסור, בתנאי ש"מסד להיות בנק אכל, קצת בניגוד לצפי, לא נראה תשובה מוראא השכור. "יעסור יהפוך לחברת מיסוד", הוא אמר, "שתעסוק גם בבנייה, השקעות והרכישות מסעליות כסליות. אין בעצם הברל בין בנק לבין חברת מיסוד, מלבד העובדה שבנק נמצא בפיקוח בנק ישראל, מה שאין כן לגבי חברת מיסוד".

בגיל 40 פרש תשובה, מגדולי הקבלנים הפרטיים בנתניה, לעולם העסקים והתלאכיות. המפגש הראשון לא היה מרגיז. לתשובה נח ויתר במסדר צנע בן שלושה חודשים במשרות בנימין בנתניה. לא קל להתרגל למלחמת העסקים החדשה בתלאכיות. עד היום ערך ארבע נדבות עסקיות לתלאכיות, שתיים מהן נכשלו, אחת הציגה ליהודי ואחת במצב חירום. הציון הממוצע ביכולה הסיטי לתת לתשובה הוא, אם כי, לכל היותר, בינוני פלוס. תשובה לא מתייחס. הוא כחוש שני סיונו בנתניה יעזור לו, ושתוך שנים אחדות, לכל היותר, יכירו בו גם בתלאכיות.

מי שסוק את הקורדור של יצחק תשובה חיובי להגיע למסקנה, שיש לו על מה להסס את משאלתו. הוא סלף מידע, במבין האמריקאי החיובי של המלה. איש שצמח מתוך המעברה, פשוטו במשמעות, ללא "יוחסיות" וללא נכסים שעברו בירושה את המיליונים שלו עשה בעבודה קשה, ובנחישות. שלא רואים לעתים קרובות רוגמותה בסיסי התלאכיות המרושפים במיליונים.

תשובה התחיל בנקודת האפס. הוא נולד ב-1948, סמוך להקמת המדינה, במרשלי שלבון. אביו היה סוחר. כשהיה בן כמה חודשים ארזו ותרזו כמה חפצים חיוניים, לקחו את סמונת לירדה, עלו לארץ והתיישבו במעברת סנונית. עם שהמציג השתפר קצת, עברו לירדה קטנה בנתניה הסמוכה. יצחק וזכר עצמו נכעו בן 15, עזבו כשליח בחנות המכולת הקטנה, שהוריו עמלו קשה כדי להוציא ממנה פרנסה למשפחה הגדולה. ביום תרצוצו בין בתי לקוחות, ובערב למד בחיבור, זה היה באמצע שנות ה-60.

רץ בין מגרשים, ספקים, לקוחות

נקודת היינוק, לגבי תשובה הצעיר, היתה כמשרתת בחלל. לקראת סוף השירות הוצג במחלקת בנייה של החטיבה, ונרצל לראשונה על ענייני בנייה. כשהשתחרר בשנת 68, החליט לנצל את חובתית השוטפת ככפיו ולעשות קריירה אקדמית בתחום המורחות. הוא נרשם ללימודי המורחות והתקבל באוניברסיטה של תל אביב, ומיד הם נסע על חקר תגובות התלאכיות. אבל היה צריך גם להתפרנס אישית. תשובה נזכר בדיע שרכש בבנייה והציע עצמו למשרד הביטחון, לעבודת שיפוץ שונות במחנות צה"ל באור. בסוף השנה הראשונה באוניברסיטה החליט שאי אפשר לרדוד על שתי התחנות, והספיק ללמוד, בינתיים, אב, רשק בתחנה הפרטית שלו, עם פקידה כחש חיה, שגשש במשרדו של ספק וחומר בניין, יש לום חבישה ילדים. הכבוד, כרמית (20), נשואה "אצלי הכול הלך מרד ומוקדם", הוא אמר.

גם העסקים התפתחו אצלו במהירות מעוררת השתאות. אחרי מספר שנים כקבלן משנה של צה"ל, החליט תשובה להפוך לעצמאי ולבנות בני תניה. לישם כך שכר את המשרד, והמשמש אותו עד היום, גייס צוות קטן של מועלים והתחיל לחפש מגרשים, חומים ועבודות בנייה. העסק צמח במהירות, ותוך עשר שנים הפך תשובה לאחד הקב"לנים הגדולים של נתניה, שעומד במשרדו אתם עם ותיקים כמשה שפירא, משה שיק ונפתלי לינוואר.

אין הוא עשה את זה, כלי מגרשים מבית אבא או חון עצמי או קשרים בצמרת? קרדיט, עבר 16 ואפילו 18 שעות ביממה. רץ בין בעלי מגרשים, ספקים, קבלנים משנה ולקוחות, ושקט אתם למסוד לו מגרש, לתת לו אשראי, לקנות

תשובה קנה בנק קטן

יורם סילב קרמא

יצחק תשובה מתחיל את יומו בשש בבוקר, בסדר באתרים. כמו הקבלנים הוותיקים מתחיל הקדום

[illegible]

א"יזנברג קנה, בלאס קנה

את יעסור הקימה ב־1958, קבוצה של יהודים מעסיקים ממקסיקו, שרצו לעשות רווחים טובים מעסקיהם בארץ וזכו לעידודו של מנחם ספי, אז ראש התעשייה והמסחר הכוליכל. המעסיקים ייסדו כספים בארץ, באגרות חוב, ונתנו הלוואות ללקוחות קני דירות. אלא שהפחותים והאינפ־

ליוני שקלים בתפסים. "בעצם," אמר תשובה, אם נעשה חשבון מדויק, נמצא שרוט ואני שילמנו 4.2 מיליון שקל בעד השליטה ביעסוד, וסכום זה נמצא במוזמנים ערך הניירות ערך חסידים בקופה. אם נפרק את הכנס, למשל, נוציא מהקופה כל מה שהשקענו, הן, כשסכום אופן איננו עוללים להפסיד."

[illegible]

בשכונת קריית צאנז, רוא, מסתבר, נמנה על חסיד אצאנז, מתפלל בבית הכנסת של הארמ"ר ונשיא ישיבת החולים לניאדו בנתניה, הממוקם בקריית צאנז. עסקיו ממשיכים לפרוח בנידיוק. גם משכבו היה בארצות הברית.

הקשר בינו לבין תשובה נוצר באמצעות ידיו
שונות, עוררדין רוח מרסין מתל-אביב, אף הוא
עולה מארצות-הברית. "נעטתי לרוח", אמר
תשובה, "שאתי כמה פעמים במסעדות בני-יורק.
שיכנעו שנהיה שותפים 50 אחוז. רוס הבטיח
לקיים, השקיע כ-1.5 מיליון דולר בבנק יעסוד
וישקיע סכומים נוספים בעתיד".

לש תשובה שלא לנצל את האופציה שקיבל.
לרובית בנק הספונטו. באקסיובר וקומה בקצו –
תשובה, ורש וקומפוט, שנידו, מי שויתר
בעבר בעלת רשת החנויות – שקיבלה אופציה
לרדיוויים לקנות את השליטה בבנק מקסיבוס.
איוורגט במדור של שמונה מיליון דולר. תשובה
מי מעוניין כי במגזר המצויד לנק כחידוש אחד
עסק, ששקלול ניות לנק 12 אלף מיליון מורדוים.
עסקס, כך היה נדמה, כבר עמד לפני סיכום. כי
ברצונם, ברנז האחרון, חרדע תשובה שלא
נצל את האופציה.

[illegible][illegible]

מכונית אמריקאית עם טלפון

ה'רשע יתעסק המשיח היחיד של תשובה, כפי
יחולתו בתלמידי, בנצל לטעקה קטנה חרסית, וזה
הנה מרשע תלמידי, כן סוקה תלמי, בחרב
קרב, רחובות רחובות וכו' עריות, תשלו,
יבדלו, של תשובה, ויבדלו את תבית יהושע, וזה
במקם בית דירות קטן ומודרני, כן שלוש
יחידות גירלות ודירות רופלקס ירוקמות, הבניה
יצאצאה, כן הידירות חבב נמשיח, ונעלמם כן
350' אל דולר, המיחיד הגובה ביתו ששומשה
לשלוש אלף שנים עד ירח בדרות, תסוקה הקטנה,
יסתא, תגיבה לתשובה רווחים נאים, עשתה לו
יבמיה, ויבמיה אלה הוא מחפס מרשע נוסף
בגיות בית מרשע סת תלמידי.

[illegible]

אך הוא רואה את עצמו, למשל, בעוד שלוש
סימנים "אם לא היו התפתחויות מיוחדות, יוכחו
עובדות העסקים שלי כטוב יעסוד". אולי זה איתות
לדיוקנו של איש העסקים הישראלי בשנות ה-90:
אלימיון שרמל מעשה את כספו במוחות עצמו,
מתפרן בבורסה ומתוצה לה כדי להוסיף מיליונים
לאלה שכבר יש לו.

הוא סלך מ'ידמו,
במוֹבן האמריקאי
החיובי על המלה.
איש שצמח מתוך
המעברה, ללא
ייחוס אבות וללא
נכסים שעברו
בירושה. את
המיליונים שלו
עשה בעבודה
קשה, ובנחישות
שלא רואים
לעתים קרובות
דוגמתה בסיטי
החל'אביבי
המרוכז
במיליונים

לציה שחקי את הבראיות, ופעילות הבנק התנוונה בהדרגה. בסוף '81 מכרו המשקיעים ממקסימו את הבנק לשאול אייזנברג, ב־1.4 מיליון דולר. אייזנברג הפך את יעסור לחבריה של בנק הספקנות שבשליטתו, אבל לא הצליח לפתח את עסקיו, כך שהבנק הקטנטן נותר עם 26 לווים, מאז רל ורור שהם כמילים.

השליטה בכנס הסגור החליפה בינתיים ידיו:
ד"ר בלאס קה בן 40' אוחז מן המניין באמצעות
אנשי קס. העסקת תהלוך עליידי מבית ישראל,
ובלאס נאלץ ממילא להעביר את הסוגיה לרוב
הקובצים, כולל פירעון רבותני. חברת א.מ.ת.
של הקבוצים, ידע עם אייזנברג, מחזיקים ב"ד
החל מהמניין בן 35' פועל הסגור. לקבצים ולאיזנברג
יש, כל אחד מנימושים משלו, מניעים חזקים
למסור את אחוזותיהם בשני הבונים. הם תחתול
ביצור הקטן אהותו. כך השבו, כל יותר למבור.

[illegible]

לא יפסיד גם אם יפרק

מה קנה בעצמו בנק זעיר, מגוון ולא מעיל.
לכאורה, עסקה כושלת. לאמיתו של דבר, עסקה
מצוינת. הבנק ממסיד ואין לו עסקים, אבל בקומתו

תשובה החליט לא להרים ידיים. הוא רוצה
לחנך את יעקב לחברת מיטות, שתיתן להזדוּת
לחיות שובר בצבר בבגד, שתממן פעולות בניה,
תשקיעו ורכישות מפעלים כושלים כדי להכריז.
יבדו בגושא הוה מופרשים, כנראה לא הגיע
לחלטה מה בדיוק יעשה בבגד, מסתובב מאז
הגיע ל-5.5 מיליון שקל ופחות ממנה בינו של
בגד בינו.

קרוב לשנה הבוגר היה משותף. כי וכן שויח
לאישי בנק ישראל לא יכלו שוהב ושויחור
להתעורר על שםת התפנית. אבל התפס ככ
שגביר לדיקטור בנק, דר ער, ושקד מה
לפני מנזת בכורס, חשוכה, אבל, פרס הצע
איש לציבור לפני חצי שנה, לא יתית הבק
כי כרא חשוכה בנק לדיקטוריון בנק את
תוחל של רב, לא נפתח לראי קנטול: ישראל
בכורס לשעבר, וכיום עובר בכיר בסוכות.
דיקטור שויח אתר הוא עורכרין הירושלמי,
עקב נחשת.

עבשו, כשיעסור כבר איננו בוג, יבוליס
תשובה ורוט לסיים את מעולות הרכישה, בשרוב
עצבון הרוט על שמם, ותחילו להפעיל אותו.
הראשונה הזאת לתלאיבוי השתייטה,
בתיקו: תשובה ורוט קט בנס, אבל הם לא
התעבנו אותו לפי התעבנו המקור.

שותפו של תשובה, הנרי רוט (59), הוא י

גיע לארצות הברית כשהיה בן 17. כמו תשובה
אל סליח'מייזון, שהגבש לעסקי ג'ורג' בילד 22
והגיע רחוק. היום מועדף העניש על רוט בעל
מיליוני דולרים, אם לא יותר. בין השאר, בכללותו
בניין בן 70 קומות בשרה החמישית בניו יורק,
מארד מספר 500, שהם 50 שנה. "הוא אחד ממבני
מאד, בעל מלח על כספים, ומספר מהירה ומע
מדיה. אומר עליו תשובה ורש. יחידות. החלש

לא ניכח הוצאות, מזכירה אחד

השותפות עם המשקיעים מבחין נתנה לו א
הנף הפנסים הדרוש, וטקסיו פירו המהירות
אבל הוא נשאר. וליטף הצארת, עובד ע
מזכיר את אחר, ומקסיקו 10 עובדים קבועים, כר
לא להיכנס לעליית קבועות גדולות. עבדיו
הבינה נעשות עליית קבועות קבועות של
לגריסמה, נשכרות לפי הצורך. תשובה מתחיל
את יומם בשם בבוקר, מסיר באתרים, כמו הקב
גלים הוותיקים ממרח הקדום. אתר כך הוא יוש
משרדו ועודד משרד ברצפות.

[illegible]

בדורנו חשבנו שפער ציבורי זה
יוריד, ונעדר כדורו. בעצם חקקנו
אלו יארי שני בנותו הישעראל שצח
לנו ויבואנו לשער אורנו מורנו,
לדעשר הנהלה הסבוכה. וזו הא
ספסל את בנותה חתם את אור
מאור שני הסבוכים. בציח זה לא
יחסי, וקחתי 40 שנה מורו לקבוע וכל
תורה ודעו. וזו הא שעה את העוב
שכבנו ונעדר את תומסל על ש
לעבר ונכנסו על ארס שחן, ולכל
אלא שני ופורנו שבידנו כל גרס
בנות, חתום את שלים ביד מוסר
חשן - ונעדר אורנו ב השקד
ול עתה לו ביד חן מוסר. את הש
שכבנו לילת על ששחטנו, ומעט
בנותה למשח חרדי.

מיליון דולר בשנה, לפני מס

הפעילות הצבאית של הפלוגה תלויה במצב הביטחוני של שתי הכוחות, ולכן יש להבדיל בין שני סוגי הכוחות: כוחות המגן וכוחות המגויס. כוחות המגן הם כוחות המגויסים לביטחון המדינה, וכוחות המגויס הם כוחות המגויסים לביטחון המדינה. כוחות המגן הם כוחות המגויסים לביטחון המדינה, וכוחות המגויס הם כוחות המגויסים לביטחון המדינה.

נספח ע/20

העתק כתבה בגלובס מיום

24.2.1998

עמ' 144

סגור חלון

יצחק תשובה: ירד עם מכבי נתניה, עלה עם הבורסה

ליום הולדתו ה-50 קנה לעצמו יצחק תשובה שליטה בחברת הדלק השנייה במדינה
*בשוק ההון, בו גייס סכומי ענק למימון עסקיו, נסחרות החברות של תשובה בחצי מההון
העצמי שלרשותן
מאת שי שלו 24/2/98

השנה שעברה היתה רוויית פעילות עבור יצחק תשובה (50) שהפך, כך נדמה, מקבלן בניין לקבלן של גיוסי הון והשתלטויות. לא פחות מ-150 מיליון שקל גייסו 3 חברות בשליטתו (תשלז נכסים, אלעד מלונות וגל-שוהם) באמצעות הנפקות של אג"ח להמרה. הנפקות, שנועדו להקטין את התלות של קבוצת הנדל"ן-אנרגיה הממונפת במערכת הבנקאית.

לאחרונה הפקיד תשובה ברשות נ"ע שני תשקיפים נוספים - הנפקה של פעילות הנדל"ן שלו בארה"ב (גיוס של 160 מיליון שקל) וכן הנפקת אג"ח בתשלז השקעות (60 מיליון שקל). בתווא, הספיק להשתלט על שני "שלדים בורסאיים" (גרין מחשבים ובלרון), במטרה למלא אותם בתוכן עיסקי ולהעמיד קבוצה בורסאית בת 7 חברות!

קבלן פרטי נקשר שמו של תשובה בסוף שנות ה-80 עם מעורבות קבוצת הכדורגל של מכבי נתניה, בתקופה בה ירדה מנכסיה ולאחר מכן גם מהליגה הלאומית (תשובה רץ באותן שנים לראשות העיר נתניה בהצלחה לא מבוטלת). הוא עצמו טיפס בתחילת העשור הנוכחי לליגה הלאומית של קבלי ישראל, דרך גיוסי הון אינטנסיביים בבורסה, והשקעות ענק בנדל"ן בישראל, ארה"ב ובריטניה.

תשובה ידוע בענף כבעל חושים מסחריים מפותחים, "פושר", הקולט עיסקה במהירות, והולך אחרי תחושותיו העיסקיות, גם כאשר במהלך כרוך סיכון לא מבוטל. למרות מעורבות בפרוייקטים הזוכים להערכה בענף הנדל"ן, החברות בקבוצת תשובה לא הצליחו לתרגם הערכה זו להצלחה אצל המשקיעים בבורסה (ממש כפי שתשובה לא הצליח להטמיע אצלם את שינוי שמו לשרון).

חברות הקבוצה נסחרות בדיסקאונט המגיע עד כדי 50% ביחס להון העצמי שברשותן, אולי בגלל המינוף הבנקאי הגבוה, שמשותף לכולן.

בשנים האחרונות צימצמה קבוצת תשובה את פעילותה הקבלנית, והיא מתמקדת בפעילות ייזום בלבד. זרוע הפעילות העיקרית של הקבוצה היא תשלז השקעות. חברה זו בונה אלפי יחידות דיור, בעיקר במרכז הארץ.

הפרוייקטים המרכזיים בהם שותפה תשלז הם כוכב הצפון באשקלון (1400 יח"ד), נווה סביון הרווחי באור יהודה (2,536 יח"ד, במשותף עם מריו לזניק ואפריקה ישראל), פרוייקט זכרון (610 יח"ד) ופרוייקט גלי גיל ברמת גן, המתבצע עם החברה האחות אלעד מלונות, ובו נבנים מלון דירות, חניונים ואולמות ומסחר.

תשלז נכסים, החברה הבת, מתפרסת על מספר רב של תחומי פעילות: נדל"ן מניב, מכירת יחידות נופש, אנרגיה ועוד. בין היתר, יש לחברת הנכסים זכויות בפרוייקט גני השרון בכפר סבא (147 יח"ד לנופש), בפרוייקט גני הדורים בחדרה (מרכז מסחר) ובעיקר בפרוייקט חוף הכרמל בחיפה (1,200 יח"ד לנופש) הנמצא עדיין בשלבי בנייה, וצפוי להיות מונפק בבורסה בתורו.

חברת הנכסים מחזיקה גם בבעלות המלאה בחברת הדלק גל-שוהם, שגייסה אשתקד הון בבורסה (אג"ח בלבד). גל-שוהם, שמלמדת על התעניינות קודמת של תשובה בעיסקי האנרגיה, היא מתוצרי הרפורמה במשק הדלק. שוהם שהוקמה בשנת '93, ובסוף '94 מיזגה

בתוכה את גל, משווקת כיום דלקים ל-16 תחנות תדלוק מהן 9 מופעלות על ידה ועוד 7 עימן היא קשורה בהסכם הספקה.

אחזקה קטנה יש לתשלוח נכסים בחברת אקויטל (לשעבר פספורט). השקעה זו נעשתה לפני כשנתיים, אולי מתוך הערכה כי אברהם (בונדי) לבנת, לשעבר שותפו של תשובה בפעילות נדל"נית, יחולל מהפכה בחברה, שעסקה בחיפושי נפט. מהפיכה לא התחוללה, ותשלוח, מקובל להעריך, "תקועה" עם המניות.

אם תשלוח היא זרוע הפעילות הרווחית של קבוצת תשובה, הרי אלעד מלונות היא ספקית ההפסדים הגדולה של הקבוצה. תחום המלונאות איננו משגשג בשנים האחרונות, ואלעד חשה זאת היטב בתוצאותיה העיסוקיות (הפסד של כ-12 מיליון שקל בחודשים ינואר-ספטמבר '97).

אלעד, לגביה מנהל תשובה מגעים להכנסת שותף זר, מחזיקה בבעלות על 6 בתי מלון בישראל - שרתון פרדייז אילת, שרתון פרדייז הים האדום, פארק-אין עיןבוקק, דורטל מפרץ אמנון, כפר הנופש במכמורת ומלון הילטון בבאר שבע. בסך הכול, בבעלות החברה יותר מ-1000 חדרי מלון. אלעד, למרות ההפסדים הכבדים שידעה בעבר, ממשיכה לפעול נגד המגמה, ועוסקת כיום בבניית 4 מלונות נוספים.

בשנה האחרונה חושף תשובה גם פן של פעילות נדל"נית עניפה בחו"ל. לאחרונה הטיס עשרות אנליסטים לביקור בארה"ב כדי שיזינו את עיניהם בנכסים למגורים, שנרכשו על ידו במחירי השפל של תחילת העשור ושהשביחו מאז, על פי ההערכה, במאות אחוזים.

תשובה לא עשה את המהלך לצורכי התרברבות. חברת א.ת. אמריקה ישראל שבבעלותו, מתכוונת לגייס מהציבור בזמן הקרוב 50 מיליון דולר, לפי שווי חברה של 60 מיליון דולר אחרי הכסף. בבעלות א.ת. אמריקה ישראל 1642 יח"ד ו-31 נכסים מניבים במדינות ניו-יורק וניו-ג'רזי, המניבים הכנסה שנתית של 12 מיליון דולר. אשתקד רשמה חברה זו רווח תפעולי של 8.7 מיליון דולר.

את חברת הבועה בלרון הפך תשובה לפלטפורמה עבור השקעותיו בממלכה המאוחדת. בלרון השקיעה לאחרונה כ-30 מיליון דולר ברכישת שני בנייני משרדים, אחד ב"סיטי" של לונדון והשני בעיר הסמוכה קריידן. « מאת שי שלו » יצחק תשובה: ירד עם מכבי נתניה, עלה עם הבורסה » ליום הולדתו ה-50 קנה לעצמו יצחק תשובה שליטה בחברת הדלק השנייה במדינה *בשוק ההון, בו גייס סכומי ענק למימון עסקיו, נסחרות החברות של תשובה בחצי מההון העצמי שלרשותן

נספח ע/21

**העתק כתבה בגלובס על מסע
הרכישות של מר תשובה מיום**

31.11.2024

עמ' 147

סגור חלון

"התיאבון שלו לעסקאות מעולם לא נחלש": מה עומד מאחורי מסע הקניות של יצחק תשובה

תשובה, שעסקיו נקלעו לקשיים בימי הקורונה, חזר לעמוד על רגליים עסקיות איתנות תודות לגאות בעסקי האנרגיה של קבוצת דלק בשליטתו • לאחר שנדרש בעבר למכירת נכסים בהיקף של מיליארדי שקלים כדי לייצב את עסקיו, הוא חוזר לצד שקונה עסקים, גם אם בצורה מדודה: "התיאבון שלו לעסקאות מעולם לא נחלש, מה שהשתנה זה ההתאוששות החדה בעסקיו", מסביר

גורם בשוק

חזי שטרנליכט 3/11/24

ביום חמישי האחרון הופתע שוק ההון לגלות עד כמה תאבון העסקאות של איש העסקים יצחק תשובה חזר, ובגדול. בצהריים הגישה קבוצת דלק שבשליטתו הצעה להשתלט על ישראלכרט, בעסקה שמגלמת לה שווי של 3.4 מיליארד שקל. ההצעה היא להקצות לדלק 37% ממניות ישראלכרט, כאשר יחד עם החזקה קודמת של כ-5% בחברה, היא תגיע להחזקה של מעל ל-40% בישראלכרט ותהפוך לבעלת המניות הגדולה בה.

? מדוע זינקו מניות הבנקים אתמול והגיעו לשיאים חדשים?

? פז מוכרת נכסי לוגיסטיקה ב-127 מיליון שקל לאגד נדל"ן: "מימוש נכסים עודפים"

תאבון העסקאות של תשובה, כבר החל להסתמן בהנחת אבן פינה לבית מלון יוקרתי לפני חודש וחצי בנתניה. חובבי הסדרה "יורשים" יכלו אז, בסוף אוקטובר, לקבל תחושת דז'ה-וּ קלה, לו היו מגיעים לאירוע שערך אז תשובה על חוף פולג בנתניה. לא רחוק מקו המים הונחה אבן הפינה להקמת בית מלון יוקרתי, שבעל השליטה בקבוצת דלק מקים כחלק מעסקיו הפרטיים.

שורה של מכוניות שרד עשו את דרכן למתחם האירוע, בזמן שבפנים הסתובב חתן השמחה, מוקף בכורות מנהלים בכירים המנסים להעריך בכל רגע נתון מה הם רצונותיו, ולצידן דמויות מהצמרת העסקית, בני משפחה וגם שר אחד (חיים כץ, שר התיירות).

"אתה לא צריך ללכת לטורקיה או ליוון", אמר לי תשובה, שאינו מרבה להיחשף באירועים הפתוחים לתקשורת בשנים האחרונות, כשהוא מוביל אותי ביד אל מאחורי האוהל הגדול שבו יתכנסו בהמשך המוזמנים. סמוך לחוף הים היפה של בירת השרון, נגלה אתר בנייה שבו כבר החלה הקמת המלון המתוכנן בעיר המזוהה עמו (תשובה עצמו גר כיום בפרויקט שהקים בשכונת בבלי בת"א). "המלון שנקים כאן יהיה ברמה עולמית", אמר מי שבעבר רכש, השביח ומכר ברווח עצום את מלון הפלאזה האייקוני בניו יורק.

מסע מימושים של מיליארדי שקלים

מזה קרוב לשלושה עשורים שתשובה (76) שומר על מעמדו כאחד מאנשי העסקים הבולטים בישראל - למרות המכות הקשות שספגו עסקיו במשבר העולמי ב-2008 ובתקופת הקורונה. בזמן ששמות כמו דנקנר, לבייב, פישמן, אלוביץ' ואחרים נעלמו ממפת העסקים המקומית, הוא עדיין כאן - בעיקר תודות להתמקדות בתחום האנרגיה (גז ונפט) המקנה לקבוצת דלק שווי של כ-8.2 מיליארד שקל, כאשר חלקו של תשובה הוא כמחצית מכך.

קשה להיזכר שרק לפני כארבע שנים, בראשית ימי מגפת הקורונה, נקלעה הקבוצה למשבר שאיים על המשך קיומה. באותה עת, עקב קריסת מחיר הנפט צנחו מניותיה של קבוצת דלק ובשפל היא נסחרה בשווי של פחות מ-700 מיליון שקל. גם איגרות החוב שלה צללו ונסחרו בתשואות דו ותלת ספרתיות, שביטאו את חוסר אמון המשקיעים ביכולתה לשרת את התחייבויותיה העתידיות. לדוחותיה אף צורפה הערת "עסק חי" של רואי החשבון.

עם הגב לקיר נאלצו תשובה והקבוצה שבשליטתו לצאת למהלך מימושים אגרסיבי כדי לעמוד בהתחייבויותיהם. בפרק זמן של חודשים הם נפרדו מנכסים רבים ויקרי ערך בתחומי הנדל"ן, האנרגיה

והתשתיות, תמורת סכום המוערך במצטבר בכ-5 מיליארד שקל - מהם כ-3 מיליארד שקל החזקות שמכרה קבוצת דלק, והיתרה נכסים פרטיים שמימש בעל השליטה בארץ ובחו"ל.

גל הרכישות של יצחק תשובה

דרך קבוצת דלק או באופן פרטי (תחום פעילות)

הפניקס

(ביטוח ופיננסים)

4.99%

מהחברה (בהמרת
הלוואה ותשלום)

מהדרין

(חקלאות וקרקעות)

45%

מהחברה תמורת
250 מיליון שקל

מלון פלאזה נתניה

(תיירות)

100%

מהמבנה
מאות מיליוני שקלים

צילו בלו (חנן מור)

(נדל"ן)

31.6%

מהחברה תמורת 55 מיליון
שקל (יחד עם דוד זבידה)

ישראכרט

(כרטיסי אשראי)

4%

מהחברה תמורת 120
מיליון שקל*

YBOX

(נדל"ן בתל אביב)

12%

מהחברה תמורת
20 מיליון שקל

*הערכות

אמר לבני המשפחה: "זה הזמן להשקיע בישראל"

נכון להיום תשובה נמצא במקום אחר, מה שאפשר לו לבצע מספר רכישות קטנות, בעיקר בתחומי הנדל"ן והפיננסים, ואף להיכנס לפרויקט המלונאות היזמי בנתניה, שעלותו מוערכת ב"מאות מיליוני שקלים". אולם העסקה החדשה האפשרית בישראכרט היא עסקת ענק, והיא סותרת את האופי השמרני שניסו להציג מקורביו אז באירוע בנתניה.

באירוע ההוא שנערך בחוף פולג כינס את בכירי קבוצת דלק, ובהם המנכ"ל עידן וולס ולצדו יוסי אבו, המוביל את זרוע האנרגיה של הקבוצה - ניו-מד אנרג'י, המחזיקה במאגר הגז לווייתן. לא נפקד מקומם של מנהלים שגדלו בקבוצה, ובהם: רונן יפו מנכ"ל חברת הנדל"ן דוניץ אלעד; איליק רוז'נסקי, בעבר מנכ"ל חברת דלק נדל"ן - שקרסה בתחילת העשור הקודם עם חוב עצום לבעלי האג"ח - וכיום ממובילי חברת להב אל.אר, שרכשה מידי תשובה את השליטה בדלק ישראל.

וכמובן היו שם גם בני משפחתו של תשובה, אשתו חיה, בתו גל נאור - האדריכלית שתעצב את בית המלון שככל הנראה ימותג כ"פלאזה" (נאור היא גם זו שעיצבה מחדש לפני כשני עשורים את מלון הפלאזה בניו יורק), ובת נוספת, כרמית. לפני נאומו של תשובה, דיברה בתו גל וסיפרה בקול נרגש כיצד לאחר פרוץ המלחמה כינס תשובה את בני המשפחה ואמר ש'זה הזמן להשקיע בישראל'.

לאירוע הגיע גם רוני חזקיהו, בעברו הרחוק המפקח על הבנקים ובהמשך יו"ר הבנק הבינלאומי והחשב הכללי באוצר. כיום מכהן חזקיהו כדירקטור בבנק הבינלאומי. עוד שורה של בנקאים, ביניהם גם מי שילוו את הפרויקט, מבנק מזרחי טפחות, הגיעו להשקה. "לא רואים את זה הרבה באירועים בשנה הקשה הזאת", אמר גורם שנכח באירוע. חזקיהו גם עשוי לשמש תפקיד חשוב בעיצוב עסקת ישראלכרט, ובהצעה של קבוצת דלק מחמישי נכתב שמאז יוני האחרון הקבוצה במגעים עם בנק ישראל כדי לקדם אישור רגולטורי אפשרי למהלך.

והיו שם גם טייקון המלונאות המקומי דוד פתאל ושותפו החדש של תשובה, דודו זבידה, בעבר מנכ"ל חברת הנדל"ן מבנה, שבשנה החולפת נקרא להוביל את חברת הבנייה קרסה חנן מור (ששמה שונה לצילו בלו). לאחרונה חתמו תשובה וזבידה על הסכם שנועד להפוך אותם יחד לבעלי השליטה בחברה, בהשקעה שעשויה להגיע ליותר מ-100 מיליון שקל.

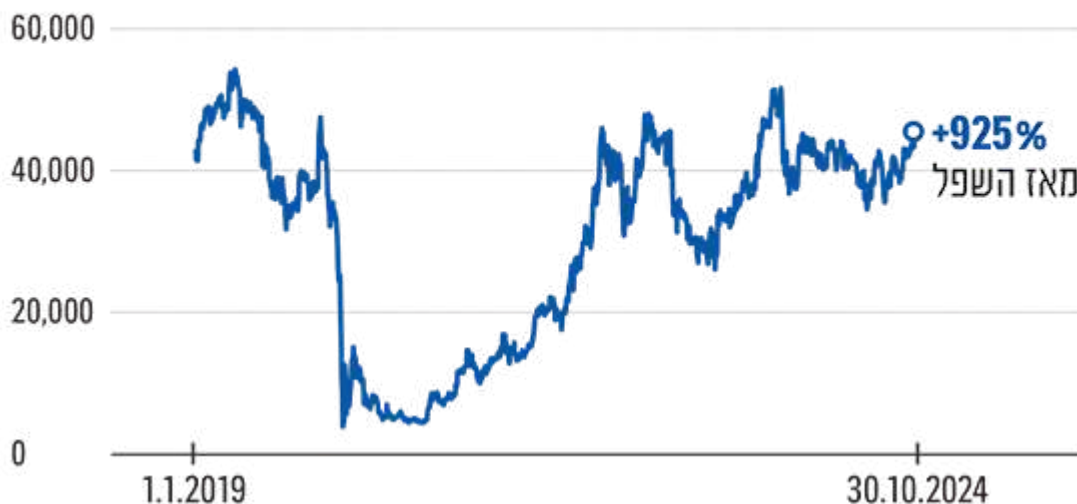
תשובה עצמו נראה נרגש כשנשא נאום שעיקרו דיבר על הצורך לבצע השקעות בארץ. "אנחנו בטוחים שישראל היא המקום הבטוח ביותר לעם היהודי, והמקום הטוב ביותר להשקיע בו". הוא הבטיח להקים מלונות פלאזה נוספים ברחבי הארץ, כשהיעד הבא שסימן הוא ים המלח. היה מי שנזכר כי ב-2007, שנה טרם פרוץ המשבר הכלכלי העולמי, הצהיר תשובה שבכוונתו להקים 30 מלונות פלאזה ברחבי העולם, מבייג'ינג ועד ללונדון. המשבר הכלכלי שהגיע רגע לאחר מכן טרף את הקלפים והניסיון להקים מלון פלאזה נוסף בלאס וגאס, יחד עם נוחי דנקנר, שהחל בפיצוץ מלון ישן שעמד במקום, הסתיים במחיקת מיליארדי שקלים.

לצורך הקמת המלון החדש והיוקרתי בנתניה לא צריך לפוצץ שום דבר. על פי התכנון יוקמו במקום במהלך שלוש השנים הקרובות שני בתי מלון, שהאחד מהם יכלול 600 חדרים, ויכלול מתחם ספא יוקרתי ומרחצאות. השני ישמש כמלון כנסים ויכלול גן אירועים מפואר ושטחי מסחר עם חנויות ומסעדות. את הקרקע להקמת המלון רכש תשובה מידי רשות מקרקעי ישראל עוד בשנת 2018. הנחת אבן הפינה השבוע מסמלת במידה רבה את הרנסנס בעסקיו של תשובה.

מניית קבוצת דלק זינקה מהשפל ביותר מ-900%

כאמור, לפני כארבע שנים היו עסקיו של תשובה "על הקרשים". שנה לפני פרוץ הקורונה השלימה קבוצת דלק את רכישת נכסי הנפט של שברון בים הצפוני (באמצעות החברה הבת איתקה) תמורת 1.75 מיליארד דולר. עם פרוץ המגפה העולם הכלכלי נעצר. ניירות הערך של הקבוצה צנחו כשהחובות הכבדים שנטלה על עצמה ברכישה נתקלו בקריסת מחיר הנפט, בעת שהעולם הושבת בשל הסגרים, שהגיע אף לרמה אפסית.

מניית קבוצת דלק עושה קאמבק מחיר מניה מתואם באגורות

כדי להמשיך לשרוד יצאו קבוצת דלק, תחת ניהולו של וולס, וכן בעל השליטה תשובה באופן פרטי, למהלך של מימוש נכסים במיליארדי שקלים בפרק זמן של חודשים בודדים. תקצר היריעה מלפרט את רשימת העסקים שמהם נפרדו, שכללה את השליטה בחברת תחנות הדלק וחנויות הנוחות דלק ישראל, חברות המחזיקות בתמלוגים יקרי ערך ממאגרי גז, תחנות כוח ומתקני התפלה, מניות שליטה בחברות החקלאות מהדרין, לצד פרויקטים של נדל"ן בארץ ובחו"ל. בין אלה נמנו שני מגרשים בשכונת בבלי בצפון תל אביב שמכר תשובה לקבוצת חג' ויגאל דמרי, תמורת 360 מיליון שקל, וכן חברת הבנייה הפרטית שלו - אלעד מגורים החדשה - שנמכרה לקרן JTLV. זאת לצד מכירת עסקי נדל"ן פרטיים גדולים שטיפח תשובה במשך שנים ארוכות בארה"ב ובקנדה.

אותם מימושים, ובהמשך ההתאוששות הדרמטית במחיר הנפט (הרבה בזכות המלחמה שפרצה בין רוסיה לאוקראינה), הובילו בתוך זמן קצר לנסיקה מחודשת בניירות הערך של הקבוצה. מניית קבוצת דלק זינקה מאז השפל של מרץ 2020 ביותר מ-900% - למרות ירידה של 15% מהשווי בו נסחרה ערב המלחמה. גם אג"ח החברה רשמו עליות של מאות אחוזים והן נסחרות כיום בתשואה סולידית של עד כ-6%, וזכות לדירוג השקעה של A3 מחברת מידרוג (שקול לדירוג של A מינוס). "הוא עוף החול האולטימטיבי", אומר גורם שנכח באירוע בנתניה. "התיאבון שלו לעסקאות מעולם לא נחלש, מה שהשתנה זה ההתאוששות החדה בעסקיו שמאפשרת לו כיום לחזור ולקנות נכסים".

כאמור הצמיחה בעסקיה של קבוצת דלק נובעת בעיקר מההתאוששות החדה שרשמו עסקי האנרגיה שלה בארץ ובחו"ל. בשנים 2021-2023 הסתכמו רווחי הקבוצה בכ-7 מיליארד שקל. בסיכום המחצית הראשונה של 2024, שבה הרוויחה כ-650 מיליון שקל נוספים, דיווחה דלק כי החברות הבנות שלה ניו-מד אנרג'י ואיתקה (המרכזת את עסקי האנרגיה של הקבוצה בים הצפוני) חילקו מתחילת השנה דיבידנדים בסכום של 1.6 מיליארד שקל, מתוכם עמד חלקה של הקבוצה על 1.15 מיליארד שקל.

כך הפכו עסקי הגז והנפט למכונת מזומנים משומנת שמתדלקת את חזרתם של תשובה וקבוצת דלק לזירת הרכישות. איתות ראשון לכן ניתן בקיץ שעבר עת רכשה קבוצת דלק (בחזרה) את מניות השליטה בחברת החקלאות והקרקעות מהדרין, מידי דיסקונט השקעות, תמורת 250 מיליון שקל. מהדרין מחזיקה בעתודות קרקע נרחבות בארץ שאת חלקן ניתן יהיה להשביח ולהפוך לפרויקטי נדל"ן.

בתחילת השנה הנוכחית ביצע תשובה, הפעם באופן פרטי, עסקה שבה רכש ממניות יזמית הבנייה למגורים ויי-בוקס (YBOX) יחד עם בנו אלעד תמורת 20 מיליון שקל, והפך לבעל עניין בחברה. בידי השניים יש כיום 12% ממניות החברה היזמית הפועלת בת"א ונסחרת בשווי של 281 מיליון שקל. בנוסף הוענקה לשניים אופציה עד ליוני 2025 לרכישת מניות נוספות תמורת 10 מיליון שקל.

הקאמבק הנדל"ני של תשובה הגיע לחנן מור

סימנים אחרים לתאבון העצום של תשובה מגיעים גם מעסקיו הפרטיים בחו"ל. באוגוסט דווח כי הוא מתכנן להפוך בניין משרדים במרכז מנהטן (מידטאון) לקומפלקס של דירות יוקרה. זרוע הנדל"ן הפרטית של תשובה בארה"ב, אלעד גרופ, רכשה בניין שאכלס בעבר בין היתר את המשרדים של חברת חללי העבודה המשותפים WeWork, הנמצאת בהליכי פשיטת רגל מאז השנה שעברה, לפי דיווח בניו יורק.

עבור בניין בן 20 קומות שילמה אלעד 72 מיליון דולר, כאשר בכוונתה להמיר את שטחיו ל-100 דירות יוקרה.

הקאמבק הנדל"ני של תשובה הגיע לאחרונה גם לחברת צילו בלו (לשעבר חנן מור), שעברה רה-ארגון בחסות ביהמ"ש לאחר שקרסה אשתקד בשל חובות ענק שלקחה לרכישת קרקע במתחם שדה דב בצפון ת"א. בחודש הבא יתבקשו בעלי המניות של צילו בלו לאשר הסכם שנחתם עם תשובה (באופן פרטי) והמנכ"ל זבידה, לה קצאת 32% ממניות החברה תמורת 55 מיליון שקל. תשובה וזבידה גם יקבלו אופציה להגיע לשליטה, בהחזקה של 47% ממניות החברה כנגד השקעה של 55 מיליון שקל נוספים. צילו בלו מחזיקה בפרויקטי בנייה למגורים ומספר מרכזים מסחריים, ולא מן הנמנע כי הרוכשים ינסו לצקת לתוכה עסקים נוספים בתחום הנדל"ן.

השקעותיה של קבוצת דלק מגיעות גם לתחום הפיננסי. נזכיר כי לפני חמש שנים, לאחר ניסיונות מרובים שלא קיבלו את אישור הרגולטור, הצליחה קבוצת דלק למכור את השליטה בהפניקס (32%) לידי הקרנות הזרות סנטרברידג' וגלטין פוינט - מכירה שנכפתה עליה לפי הוראות חוק הריכוזיות.

ביולי האחרון, נרשם צעד סימבולי כשקבוצת דלק המירה הלוואת מוכר שהעניקה בזמנו לרוכשות, ובתוספת תשלום רכשה מידיהן כמעט 5% ממניות הפניקס - החזקה בשווי נוכחי של כחצי מיליארד שקל.

מדובר בהשקעה פיננסית בענקית הביטוח של ישראל, ששוויה הושבח באופן ניכר תחת בעלותן של הקרנות הזרות.

"הזדמנויות שיכולות להוות מנועי צמיחה"

עוד השקעה שכזו, ביצעה קבוצת דלק על פי ההערכות במניות גוף פיננסי אחר המתנהל ללא גרעין שליטה, חברת ישראלכרט. כאמור כעת מתברר שהקבוצה הגיעה לפוזיציה של כמעט 5% במניות ישראלכרט, ושבקבוצה רוצים למעשה להגיע לשליטה בחברת האשראי.

"זה לא מסע רכישות", העריך בסוף אוקטובר גורם עסקי המשקיף על מהלכיו האחרונים של תשובה. "קבוצת דלק מחפשת הזדמנויות שיכולות לספק לה מנועי צמיחה. ברכישת השליטה בחברה כמו מהדרין, הם עושים שם סדר ומתכננים להפוך אותה לזרוע נדל"נית שעוסקת גם באנרגיה מתחדשת. יש לה 30 אלף דונם בקרקעות חקלאיות בעלות פוטנציאל להפוך למיזמי נדל"ן בעתיד".

לדברי אותו גורם, קבוצת דלק של היום שונה באופן משמעותי מזו שהייתה ערב משבר הקורונה. העסקאות האחרונות בתחום הנדל"ן לדבריו הן מדודות ומתבצעות בד בבד עם הקטנת המינוף ההדרגתית של הקבוצה. נכון להיום מציגה קבוצת דלק את תשואת הדיבידנד הגבוהה במדד ת"א 35 (11%). "הקבוצה התבגרה, היא חזקה פיננסית עם אפס חוב לבנקים. מאז הקורונה היא פועלת בצורה מאוזנת ואחראית", טוען אותו גורם. אולם כעת מתברר שעסקאות ענק הן שוב על הפרק, מבחינת קבוצת דלק של תשובה, ובקרוב נגלה אם גם הן יוצאות לפועל.

נספח ע/22

**העתק מהודעת רשות התחרות
לעיתונות, ועדת הריכוזיות מעדכנת
את רשימת הגורמים הריכוזיים
לשנת 2024, מיום 13.3.2025**

עמ' 153

מדינת ישראל הוועדה לצמצום הריכוזיות

ירושלים, ג' באדר ב' תשפ"ד
13 במרץ 2024

ועדת הריכוזיות מעדכנת את רשימת הגורמים הריכוזיים לשנת 2024

הוועדה לצמצום הריכוזיות פרסמה היום (13.3.24) עדכון של רשימת הגורמים הריכוזיים, רשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים ורשימת הגופים הפיננסיים המשמעותיים. הרשימות מפורסמות לפי חוק הריכוזיות, בעקבות שינויים שחלו מאז עדכון הרשימות האחרון.¹

במסגרת עדכון רשימת הגורמים הריכוזיים נוספו לרשימה הקבוצות הבאות:

* **ביג מרכזי קניות** בע"מ והשולטים יהודה נפתלי ורון נפתלי מתווספים לרשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים ורשימת הגורמים הריכוזיים מכיוון שהיקף האשראי הקובע שהקבוצה נטלה חצה בשנת 2022 את רף ה-6.664 מיליארד ₪.

* **צור שמיר** אחזקות בע"מ והשולטים דורון שנידמן, משה (מוקי) שנידמן ושרה שנידמן מתווספים לרשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים ורשימת הגורמים הריכוזיים לאחר שהאשראי הקובע שהקבוצה נטלה חצה בשנת 2022 את רף ה-6.664 מיליארד ₪.

* **מבנה נדל"ן** (כ.ד.) בע"מ חוזרת לרשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים, מאחר שהיקף האשראי הקובע שלה שב לחצות את רף ה-6.664 מיליארד ₪.

* **צמיחות 81** בע"מ, מתווספת לרשימת הגורמים הריכוזיים, בשל היקף הפעילות שלה בתחום המוואיקה (פרט 9.1 לתוספת) שעלה על מחצית מהפעילות בתחום. גם בעל השליטה בחברה מר גאזי חאג' מוחמד נכנס לרשימה זו.

* **נגה** - ניהול מערכת החשמל בע"מ, שאחראית על ניהול המערכת (פרט 6.1 לתוספת), התווספה לרשימת הגורמים הריכוזיים, לאחר שניהול המערכת הוצא מידי חברת החשמל במסגרת הרפורמה במשק החשמל.

* **בית זיקוק אשדוד** בע"מ (בז"א) הופכת לגורם ריכוזי בפני עצמה, בעקבות התפצלותה מקבוצת פז חברת הנפט. בשל מחזור המכירות הקובע של כל אחת מהן שחצה בשנת 2022 את רף ה-6.664 מיליארד ₪, הן בז"א והן פז חברת הנפט, ממשיכות להיות ריאליות משמעותיות וריכוזיות.

* **קבוצת בז"ן** (בתי זקוק לנפט בע"מ) שאינה עוד חלק מקבוצת עידן עופר, מוגדרת מעתה כגורם ריכוזי בפני עצמה, בעקבות מכירת השליטה בחברה. בז"ן נחשבת ריכוזית בשל היקף פעילותה שעולה על מחצית מהפעילות בתחום ייצור גפ"מ (פרט 11.3 לתוספת), ובזיקוק דלק (פרט 10.2 לתוספת), ובנוסף, מוגדרת כתאגיד ריאלי משמעותי בשל מחזור המכירות הקובע של הקבוצה שעלה בשנת 2022 על 6.664 מיליארד ש"ח. השולטים החדשים בבז"ן, מר דיוויד פדרמן, מר עדי פדרמן, מר אלכס פסל ומר יעקב גוטנשטיין, וכלל החברות שבשליטתם התווספו לרשימות.

כמו כן, נגרעו, התווספו, וסווגו אחרת תאגידים ויחידים בקבוצות שונות, לאור שינויים שהתרחשו בקבוצות אלו. הבולטים שבהם:

* **קבוצת דלק-תשובה** נגרעת הן מרשימת הגורמים הריכוזיים והן מרשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים. קבוצת דלק הוגדרה לפני השינוי כגורם ריכוזי וכריאלית משמעותית, מאחר שהאשראי הקובע שלה חצה את הרף הקובע לעניין זה, ובשל החזקה בלמעלה ממחצית מהפעילות בתחום חיפושי נפט וגז טבעי. גריעתה מהרשימות מתבצעת בעקבות מכירת החזקותיה במאגר הגז

¹ עדכון הרשימות האחרון חל ביום יג' באב' תשפ"ב (10 באוגוסט 2022).

תמר, ומכיוון שהיקף האשראי שנטלה הצטמצם וירד מתחת לרף. בהתאם, גם בעל השליטה בחברה מר יצחק שרון תשובה יוצא מן הרשימות.

***קבוצת עידן עופר** חדלה מלהיות ריאלית משמעותית, מאחר שמחזור המכירות והאשראי של הקבוצה בישראל הצטמצמו, בעקבות מכירת השליטה בבו"ץ ובצים שירותי ספנות משולבים בע"מ. הקבוצה חדלה להיות בעלת זכות בלפחות ארבעה תחומי תשתית חיונית, באמצעות לפחות עשרה רישיונות או חוזים. עם זאת, קבוצת עידן עופר ממשיכה להיות גורם ריכוזי בשל החזקה של למעלה ממחצית מהפעילות בתחום הפוספטים (פרט 9.1 לתוספת) ובתחום הפעילות שעליו חל חוק זיכיון ים המלח (פרט 13 לתוספת).

*חברות מקבוצת פסגות מוזגו לאלטשולר שחם, והן נכללות עתה תחת **קבוצת אלטשולר שחם**, היא גוף פיננסי משמעותי בשל היקף נכסיה המנוהלים.

*הלמן אלדובי והפניקס, שהשתייכו עד לעדכון זה לשתי קבוצות שכללו גופים פיננסיים משמעותיים בשל שווי כלל נכסיהן, נכללות עתה תחת **קבוצת הפניקס** שבשליטת Belenus Lux S.a.r.l, בעקבות מיזוגן.

*בעקבות שינויי השליטה **בפסגות בית השקעות בע"מ**, שהיא גוף פיננסי משמעותי, השולט החדש מר **רני צים** והחברות שבשליטתו התווספו לרשימת הגורמים הריכוזיים. מר מרטין הלוסה ומר ניקו הנסן, שחדלו מלשלוט בחברה יוצאים מהרשימה.

*הגב' מיכל זהבי שהייתה אחת מהשולטים בקבוצת **אשטרום**, שהיא תאגיד ריאלי משמעותי בשל האשראי הקובע שלה, חדלה מלשלוט בחברה, ויוצאת מרשימת הגורמים הריכוזיים. את מקומה תופסים ילדיה מר עפר זהבי וגב' דורית זהבי שנוספו לרשימה.

* נתן חץ חדל מלשלוט ב**אלוני חץ**, שהיא תאגיד ריאלי משמעותי בשל היקף האשראי הקובע שנטלה, ויוצא מהרשימה. אלוני חץ נותרת ללא שולט.

רשימת הגופים הפיננסיים המשמעותיים כוללת 17 קבוצות, שבהן, 5 בנקים ו-11 גופים מוסדיים, ששווי כלל נכסיהם עולה על 44.431 מיליארד ₪.

ברשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים 29 קבוצות, שמתקיים בהן לפחות אחד מהתנאים הבאים: האשראי הקובע של התאגיד הריאלי עולה על 6.664 מיליארד ₪ (15 קבוצות); מחזור המכירות הקובע של התאגיד הריאלי עולה על 6.664 מיליארד ₪ (19 קבוצות) או על 2.221 מיליארד ₪ בשוקי מונופולין.

ברשימת הגורמים הריכוזיים 88 קבוצות שכוללות לפחות אחד מאלה: גוף פיננסי משמעותי; תאגיד ריאלי משמעותי; גורם בעל השפעה בתחום השידורים או העיתונות הכתובה (29 קבוצות); היקף פעילות מצטבר בתחום תשתית חיונית העולה על מחצית מכלל הפעילות באותו תחום (18 קבוצות), בעלי זכות בלפחות ארבעה תחומי תשתית חיונית באמצעות לפחות עשרה רישיונות או חוזים.

המשמעות של הופעת חברה ברשימות היא שמתן רישיונות או זיכיונות בתשתיות חיוניות, או הפרטה של חברות ממשלתיות על ידי המדינה, לגורמים המנויים ברשימות, מחייבים את המאסדר לשקול שיקולי ריכוזיות כלל-משקית ולהיוועץ בוועדה לצמצום הריכוזיות לגבי ההשלכות של ההקצאה על הריכוזיות הכלל-משקית. בנוסף, להימצאות ברשימות השלכות בהקשר חובת ההפרדה בין תאגידים ריאליים משמעותיים ובין גופים פיננסיים משמעותיים.

נספח ע/23

**העתק דוח תקופתי של קבוצת דלק
משנת 2014, עמודים א-250-251א**

עמ' 156

1.9 תחום הביטוח והפיננסים

1.9.1 מידע כללי על תחום הפעילות

(א) מבנה תחום הפעילות ושינויים החלים בו

תחום הביטוח והפיננסים מרוכז תחת הפניקס אחזקות בע"מ (להלן: "**הפניקס**"),¹ אשר נכון למועד הדוח ולמועד פרסום הדוח, מחזיקה הקבוצה בכ- 52.31% ממניותיה ובכ- 53.29% מזכויות ההצבעה בה.² לאור כניסתו לתוקף של חוק הריכוזיות, אשר קובע בין היתר כי קיימת חובה לבצע הפרדה בין החזקות בפעילות ריאלית משמעותית להחזקות בפעילות פיננסית משמעותית, הקבוצה נדרשת למכור את אמצעי השליטה בגופים הפיננסיים בישראל, וזאת בתוך תקופה של שש שנים מיום תחולת חוק הריכוזיות. ביום 27.1.2015 חתמה הקבוצה דלק על מזכר הבנות בלתי מחייב עם Fosun International Limited, חברה נסחרת זרה בעלת פעילות גם בתחום הביטוח בחו"ל, במסגרתו פורטו העקרונות לגיבוש הסכם מחייב למכירת השליטה בהפניקס מידי הקבוצה (42% - 52.3% מהון המניות של הפניקס).³ העסקה כפופה לבדיקת נאותות, להשלמה מוצלחת של המשא ומתן בין הצדדים ולחתימה על הסכם מחייב, שיהיה כפוף לקבלת כל האישורים הרגולטוריים הנדרשים על-פי כל דין. לפירוט נוסף ראו ביאור 14(ו)(1) לדוחות הכספיים.

הפניקס התאגדה בשנת 1949 כחברה פרטית והפכה לחברה ציבורית בשנת 1978. נכון למועד הדוח, עיקר פעילותה של הפניקס הוא עסקי הביטוח על ענפיו השונים, המתבצעים באמצעות חברת הבת הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן: "**הפניקס ביטוח**"). הפניקס ביטוח מחזיקה אף בהפניקס סוכנויות, המרכזת את ההחזקה בסוכנויות ההסדר ובסוכנויות הביטוח האחרות של הפניקס. בנוסף, פעילה הפניקס בניהול קופות גמל, בעיקר באמצעות אקסלנס השקעות בע"מ (להלן: "**אקסלנס**")⁴ וקרנות פנסיה, וכן בתחום הפיננסים (באמצעות אקסלנס), הכולל מגוון פעילויות בשוק ההון. לצד פעילות הביטוח והפיננסים עוסקת הפניקס במתן אשראי חוץ בנקאי, השקעות בחברות, בהשקעות במקרקעין, יצירות אמנות, והשקעות אחרות. פעילות ההשקעה הלא ביטוחית וניהול ההשקעות של הפניקס מתבצעת בעיקרה באמצעות חברת הבת, הפניקס השקעות ופיננסים בע"מ (להלן: "**הפניקס השקעות**").

¹ בחלק זה "הפניקס" היא הפניקס אחזקות בע"מ וכל החברות המאוחדות בדוחותיה הכספיים.
² יצוין, כי בהתאם להסכם עם קבוצת מאיר, אשר נחתם בעת רכישת השליטה מקבוצת מאיר, כל עוד קבוצת מאיר תחזיק מניות בהפניקס המקנות 20% או יותר מזכויות ההון ומזכויות ההצבעה בחברה (להלן: "**החזקה א**"), או פחות מ- 20%, אך לא פחות מ- 10% (להלן: "**החזקה ב**"), הקבוצה תעשה שימוש באמצעי השליטה שלה על מנת לגרום לכך שבדירקטוריון הפניקס יכהנו שני דירקטורים במקרה של החזקה א', או דירקטור אחד במקרה של החזקה ב', אשר יומלצו על ידי קבוצת מאיר, ויהיו מקובלים על הקבוצה. נכון למועד זה מכהנים בדירקטוריון הפניקס ארבעה דירקטורים שהומלצו על-ידי החברה מתוך שמונה דירקטורים (לרבות שני דירקטורים חיצוניים).
³ קודם לאמור, התקשרה הקבוצה במהלך שנת 2014 במזכר הבנות בלתי מחייב עם צד שלישי אחר, במסגרתו פורטו עקרונות לגיבוש הסכם מחייב למכירת השליטה בהפניקס (כ- 47% מהון המניות). מזכר ההבנות כלל מספר תנאים עקרוניים לעסקה נשוא ההסכם המחייב. הצדדים למזכר ההבנות האמור לא הגיעו להבנות לצורך חתימה על הסכם מחייב. לפירוט נוסף ראו ביאור 14(ו)(1) לדוחות הכספיים.
⁴ נכון למועד הדוח, מחזיקה הפניקס בכ- 89.81% מהון מניותיה המונפק של אקסלנס.

הפניקס פועלת במסגרת ארבעה תחומי פעילות עיקריים: תחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, תחום ביטוח כללי (הכולל שלושה ענפי ביטוח: ביטוח רכב חובה, ביטוח רכב רכוש וביטוח כללי אחר), תחום ביטוח בריאות ותחום השירותים הפיננסיים (מתבצע באמצעות קבוצת אקסלנס וכולל בעיקר שירותי ניהול נכסים פיננסיים). לפירוט אודות כל אחד תחומי הפעילות האמורים, ראו סעיף 1.9.3 להלן.

נספח ע/24

**העתק דוח תקופתי של קבוצת דלק
משנת 2013, עמודים 503**

עמ' 159

לכבוד
קבוצת דלק בע"מ
רחוב גיבורי ישראל 7,
נתניה.

אדונים נכבדים,

**בחינת ערך ההשקעה, המוניטין והנכסים הבלתי מוחשיים האחרים שנזקפו בגין רכישת
מניות הפניקס אחזקות בע"מ ע"י קבוצת דלק בע"מ**

1. כללי

1.1 בחודש דצמבר 2013, נתבקשתי על ידי סמנכ"ל הכספים שלכם, לבחון בהתאם לכללי ה- IFRS האם חלה ירידה בערך המוניטין והנכסים הבלתי מוחשיים האחרים אשר הוכרו בספרי קבוצת דלק בע"מ (להלן: "**קבוצת דלק**" או "**דלק**") בעקבות רכישת מניות חברת הפניקס אחזקות בע"מ (להלן: "**הפניקס**" או "**החברה**") כמתואר בסעיף 6 בהמשך.

1.2 בתקופות קודמות אמדתי את סכום בר ההשבה של היחידות מניבות המזומנים הכוללות את המוניטין והנכסים הבלתי מוחשיים האחרים בהתאם לשווי השימוש שלהן אשר נקבע בהתאם למודל היוון תזרימי מזומנים על פני תקופה ארוכת טווח ו/או בהסתייעות בשיטת המכפילים. בפרט, בעבודות קודמות, שווי השימוש הנגזר מפעילות ביטוח חיים וביטוח בריאות התבסס ברובו על דוח הערך הגלום (Embedded Value) שפרסמה הפניקס מעת לעת. הערך הגלום מבוסס על תחשיבים ואומדנים אקטואריים לתקופות ארוכות מאוד ומהווה היוון תזרימי המזומנים הצפויים בווקטור ריביות ארוכות טווח.

1.3 בחודש דצמבר 2013 אושר החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות התשע"ד – 2013 (להלן: "**חוק הריכוזיות**") הקובע בין היתר כי קיימת חובה להפרדה בין החזקות בפעילות ריאלית משמעותית לפעילות פיננסית משמעותית כהגדרתן בחוק הריכוזיות.

להבנתי, קבוצת דלק מחזיקה בתאגידים ריאליים משמעותיים וכן בתאגידים פיננסיים משמעותיים כדוגמת הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן: "**הפניקס ביטוח**") ואקסלנס השקעות בע"מ (להלן: "**אקסלנס**"). לאור הוראות חוק הריכוזיות, תידרש קבוצת דלק בפרק זמן של כ- 6 שנים לבצע הפרדה בין הפעילות הריאלית המשמעותית והפעילות הפיננסית המשמעותית. הפרדה שכזו יכולה לכאורה להתבצע במספר חלופות כגון מכירת הפעילות הריאלית, מכירת חברות

נספח ע/25

**העתק דיווח לבורסה, דוח מידי על
מי שחדל להיות בעל עניין בתאגיד
קבוצת דלק בעמ מיום 4.11.2019**

עמ' 161

הפניקס אחזקות בע"מ
THE PHOENIX HOLDINGS LTD

מספר ברשם: 520017450

שודר במגנא: 04/11/2019
 אסמכתא: 2019-01-107575

ת079 (פומבי)

לכבוד: הבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ
www.tase.co.il

לכבוד: רשות ניירות ערך
www.isa.gov.il

דוח מידי על מי שחדל להיות בעל עניין בתאגיד

לפי תקנה 33 (ח) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל - 1970

הערה: בכל מקום שמתייחסים לבעל עניין הכוונה גם לבעל אמצעי שליטה מהותי בתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה

1. פרטי המחזיק:

שם פרטי: _____

שם משפחה/שם תאגיד: קבוצת דלק בע"מ

סוג מספר זיהוי: מספר ברשם החברות בישראל

מספר זיהוי: 520044322

אזרחות/ ארץ התאגדות או רישום: התאגד בישראל

ארץ אזרחות/ התאגדות או רישום: _____

מען: אבא אבן 19, הרצליה

האם המחזיק משמש נציג לצורך הדיווח של מספר בעלי מניות המחזיקים ביחד עמו בניירות ערך של התאגיד: לא

2. פרטי הפעולה שבעקבותיה חדל המחזיק להיות בעל עניין בתאגיד:

א. מהות הפעולה קיטון עקב מכירה מחוץ לבורסה

ב. שם וסוג נייר הערך נשוא הפעולה: הפניקס 1 ש"ח ע.ג.

ג. מספר נייר ערך בבורסה: 767012

ד. תאריך ביצוע הפעולה 03/11/2019

ה. כמות ני"ע נשוא הפעולה : 83,255,973

ו. השער בו בוצעה הפעולה: 18,877 אג' _____

ז. היותן מניות רדומות או ני"ע המירים למניות רדומות לא

ח. האם כל התמורה שולמה במועד השינוי כן

אם לא שולמה כל התמורה במועד השינוי נא לציין את מועד השלמת התשלום _____

3. א. אחזקותיו לאחר הפעולה:

שם, סוג וסדרה של נייר הערך		מספר ני"ע בבורסה	כמות ניירות ערך	רדומות*	שיעור אחזקה % הון		שיעור אחזקה (דילול מלא) % הצבעה	
הפניקס 1 ש"ח ע.ג.		767012	169,997.32	לא	0.07	0.07	0.07	0.07

ב. ☒ המחזיק אינו חבר בקבוצת דיווח מוסדית

- ☐ המחזיק אינו חבר בקבוצת דיווח מוסדית, אך מכהן/כיהן כנושא משרה בחברה שאינו מנכ"ל או דירקטור ולא היה בעל ענין מכוח החזקותיו.
- ☐ המחזיק הינו חבר בקבוצת דיווח מוסדית. להלן פירוט החזקותיו:

המחזיק	שם סוג וסדרה של נייר ערך	מספר ני"ע בבורסה	כמות ניירות ערך	רדומות

הסברים:

1. אם בעל העניין מחזיק יותר מסוג אחד של ניירות ערך, יש לציין את שיעורי האחזקה בהתחשב בכל ניירות הערך המוחזקים על ידו רק באחת השורות.
 2. יש לדווח גם על החזקת ני"ע אחרים לרבות ני"ע אחרים שאינם רשומים למסחר.
 3. במקרה בו בעל העניין הינו חברה בת, יש לפצל את ההחזקות למניות שנרכשו טרם כניסת חוק החברות, התשנ"ט – 1999 לתוקף, ומניות שנרכשו לאחר כניסתו לתוקף.
 4. כאשר המחזיק אינו חבר בקבוצת דיווח מוסדית, יש למלא את סעיף 3 א. בלבד. כאשר המחזיק הינו חבר בקבוצת דיווח מוסדית, יש למלא את סעיפים 3א. ו- 3ב.
- * יש לציין האם מדובר במניות רדומות או בני"ע המירים למניות רדומות

4. פרטים נוספים:

ממידע שהועבר על ידי קבוצת דלק בע"מ:

1. ביחס לסע' 2.1. לדיווח - בהסכם מכירת מניות החברה נקבעו התאמות המתייחסות לרווחים עתידיים שינבעו מעליית שווי מניות החברה ומדדי תשואה של הקרנות הרוכשות במהלך תקופת ההשקעה הקרנות הרוכשות העשויות להביא לתוספת בתמורה הכוללת שתקבל קבוצת דלק בע"מ בסכום של עד כ- 866 מיליון ש"ח, כפוף להתאמות מסויימות, או להפחתה בתמורה הכוללת שתקבל בסכום של עד כ- 196 מיליון ש"ח.
2. ביחס לסע' 2. ח. לדיווח - חלק מהתמורה בסך של כ- 548 מיליון ש"ח שולמה לקבוצת דלק בע"מ באמצעות הלוואה בכירה שהועמדה ע"י מוסדות פיננסיים לטובת בלוס. סכום נוסף בסך של כ- 235 מיליון ש"ח העמידה קבוצת דלק בע"מ לטובת הקרנות הרוכשות כהלוואה נחותה.

5. התאריך והשעה בהם נודע לתאגיד לראשונה על הארוע או העניין 03/11/2019 בשעה 18:00

מספרי אסמכתאות של מסמכים קודמים בנושא (אין האזכור מהווה הכללה על דרך הפניה):

תאריך עדכון מבנה הטופס: 29/10/2019

ניירות ערך של התאגיד רשומים למסחר בבורסה בתל-אביב

שם מקוצר: הפניקס

כתובת: דרך השלום 53, גבעתיים 53454 טלפון: 03-7332997, 03-7338174 פקס: 03-7238855

דואר אלקטרוני: menin@fnx.co.il

שמות קודמים של ישות מדווחת: הפניקס הישראלי חברה לבטוח בע"מ

שם מדווח אלקטרוני: נאמן מנחם תפקידו: יועץ משפטי ראשי ומזכיר החברה שם חברה מעסיקה:

כתובת: דרך השלום 53, גבעתיים 53454 טלפון: 03-7332997 פקס: 03-7238831 דואר אלקטרוני: menin@fnx.co.il

נספח ע/26

העתק כתבה בכלכליסט על מיזוג
לאומי-ברק קפיטול מיום 14.3.2025
pdf

עמ' 164

מנכ"ל לאומי פרטנרס, רון בן חיים (צילום: אורן דאי)

בלעדי

מפץ בשוק החיתום: לאומי פרטנרס חיתום יתמזג עם ברק קפיטל של אייל בקשי וצבי מנס

לאחר התפטרותו של אליאב בר דוד מתפקיד מנכ"ל לאומי פרטנרס חיתום, החליט הבנק לאמץ לראשונה את המודל של הפועלים, מזרחי והפניקס ולהחזיק 20% בחברת חיתום גדולה - עד היום החזיק חברת חיתום בבעלות מלאה. ברקע - 2025 עשויה להיות שנת שיא בתחום חיתום הנפקות מניות ואג"ח

גולן חזני 16:21, 14.03.25

תגיות: [בנק לאומי](#) [אייל בקשי](#) [לאומי פרטנרס חיתום](#) [ברק קפיטל](#) [צבי מנס](#)

מפץ בשוק החיתום: לכלכליסט נודע כי בנק לאומי מנהל מו"מ מתקדם למיזוג של חברת החיתום של לאומי פרטנרס - זרוע ההשקעות של הבנק - עם ברק קפיטל, חברת החיתום של צבי מנס ואייל בקשי.

זו צפויה להיות הפעם הראשונה שלאומי עובר למודל החזקה של 20% בחברת חיתום - עד היום הוא החזיק בחברת חיתום בבעלות מלאה (באמצעות לאומי פרטנרס).

by Taboola

בלב ת"א: יחידות מגורים יימכרו מ-2.5 מיליון ש"ח

ממומן | Channel22

כפר סבא: קרקע למגורים בתוכנית החדשה תימכר ב-459,000 ש"ח בלבד

פריים לוקיישן בתחום הלוגיסטיקה: שטח לצד נמל אשדוד נמכר ב-1.1 מיליון ש"ח

Channel22 real estate | ממומן

[רק מה שמעניין - הצטרפו לערוץ כלכליסט בטלגרם](#)

מנכ"ל חברת החיתום של בנק לאומי, אליאב בר דוד, [הודיע השבוע על פרישה](#) ובבנק לאומי הוחלט לבצע מהלכים דומים לאלה שבוצעו ע"י הפועלים והפניקס.

הפועלים שהחזיק 20% בחברת החיתום של איביאיי מכר אותן ורכש 20% ממניות חברת החיתום לידר של עמית ורדי. הפניקס חיתום התמזגה עם אפסילון חיתום של אייל גרינבאום. מזרחי טפחות מחזיק 20% בחברת החיתום רוסארו.

המו"מ בין לאומי למנס ובקשי נמצא בישורת האחרונה. בלאומי ניהול מו"מ עם עוד גוף אחד לפחות אבל הוא לא הבשיל - מה שהעביר את הבנק לעסקה עם ברק קפיטל. עבור מנס, מהחתימים העצמאיים בשוק, מדובר בצעד משמעותי, לאחר שבשנים האחרונות הצליח לעמיד חברת חיתום שהינה מהמובילות בשוק מבלי שעומד מאחוריה בנק או גוף מוסדי.

נספח ע/27

**העתק דוח תקופתי של קבוצת דלק
משנת 2013, עמוד 432**

עמ' 167

היא שתחנת הכח האמורה תשרת, בנוסף למתקן ההתפלה, גם לקוחות נוספים. הערכה היא כי תחנת דלק שורק תהיה מוכנה ותפעל לספק חשמל החל מסוף שנת 2015¹². לפירוט על אודות השפעתו האפשרית של חוק הריכוזיות על הפעילות, ראו סעיף 1.23 להלן.

1.15.4 ברק קפיטל

נכון למועד הדוח, החברה מחזיקה כ- 46.58% ממניות ברק קפיטל בע"מ (להלן: "**ברק קפיטל**"), אשר בעל השליטה בה הנו מר אייל בקשי (להלן: "**בקשי**") המחזיק כ- 46.76% ממניותיה¹³. ברק קפיטל היא חברת החזקות והשקעות פרטית העוסקת באמצעות חברות מוחזקות בתחומים שונים בשוק ההון, לרבות מסחר בנגזרים פיננסיים, עסקאות פיננסיות, חיתום וייעוץ להנפקות. נכון למועד הדוח, לברק קפיטל שני תחומי פעילות¹⁴:

1. **נוסטרן** - עיקר ההכנסות של ברק קפיטל הן מפעילות מסחר הנוסטרן שלה בישראל ובעולם. פעילות זו מבוצעת על ידי עשרות סוחרים, הפועלים בחשבונות הנוסטרן שלה וסוחרים בשווקים הבינלאומיים, כאשר כל סוחר פועל באופן עצמאי, תחת פיקוח ובכפוף למדיניות ברק קפיטל. פעילות המסחר כוללת פעילות במניות, אג"ח, אופציות, חוזים עתידיים, סחורות ומטבעות ומבוססת על אסטרטגיות לונג / שורט ואסטרטגיות מסחר מתוחכמות וייחודיות תוך ניצול עיוותים בשוק (mispricing).

2. **חיתום ובנקאות השקעות** - פעילות זו מתבצעת על ידי חברת הבת ברק קפיטל חיתום בע"מ, העוסקת בתחומים הבאים: א. חיתום והפצה בהנפקות ציבוריות; ב. גיוס הון וחוב לחברות בהנפקות פרטיות למשקעים מוסדיים ופרטיים; ג. הפצה, ליווי וייעוץ לחברות בתחום המיזוג והרכישות; ד. פעילות בנקאית להשקעות וייעוץ לחברות בתחום המיזוגים והרכישות. נכון למועד הדוח, סוחר וועבדי ברק קפיטל מונים כ- 150 איש.

ברק קפיטל מוצגת לפי שיטת השווי המאזני בדוחותיה הכספיים של החברה (לפירוט, ראו ביאור 14 לדוחות הכספיים). פעילותה של ברק קפיטל כרוכה בסיכונים שונים הנובעים ממורכבות פעילותה, היקפי המסחר הגדולים שלה, והרגולציה הניכרת החלה על תחום הפיננסים. בין היתר כרוכה פעילותה של ברק קפיטל בסיכונים כגון סיכוני שוק (שינויים במדדים ובשווקים השונים לרבות בסטיות התקן הגלומות בשווקים, העלולים להוציא מאיזון את הפוזיציות אותן מנהלת ברק קפיטל), העדר נזילות בשווקים, שינויים בגובה הריבית העלולים להשפיע על שווי הנכסים בהם מחזיקה ברק קפיטל, ומשברים פיננסיים ובטחונים (עולמיים ומקומיים).

¹² ההערכות ביחס למועד בו תהיה מוכנה התחנה ותתחיל לספק חשמל, מהוות מידע צופה פני עתיד כמשמעותו בחוק ניירות ערך, ומבוססות, בין היתר, על הערכותיה ותכניתיה של הנהלת דלק תשתיות. מידע צופה פני עתיד זה עלול שלא להתממש, מאחר ואינו בשליטתה המלאה של דלק תשתיות והוא תלוי, בין היתר, ביכולת צדדים שלישיים לביצוע התכניות ולעמידתם במועדים שנקבעו, עיכובים טכניים, תקלות וכו'.

¹³ היחסים בין החברה לבין בקשי מוסדרים באמצעות הסכם ביניהם מחודש פברואר 2007 ובאמצעות תקנון ברק קפיטל, הכוללים, בין היתר, הוראות הנוגעות לנושאים הבאים: זכויות בעלי המניות בברק קפיטל למנות דירקטורים (החברה זכאית להמליץ על מינוי שני דירקטורים מתוך חמישה); הרוב הדרוש לקבלת החלטות בדירקטוריון ובאסיפה הכללית; מנגנון זכות סירוב ראשון וזכות הצטרפות; מימון פעילות ברק קפיטל; אי תחרות; ניהודי עניינים; סודיות; וכיוצא ב.

¹⁴ יצוין, כי עד לחודש אפריל 2013 עסקה ברק קפיטל גם בהכשרה מקצועית ומעשית למסחר בשוק ההון באמצעות אקדמיה למסחר, אך פעילות זו הופסקה עם מכירת אחזקותיה של ברק קפיטל בחברה בת באמצעותה בוצעה הפעילות.

נספח ע/28

**העתק כתבה בכלכליסט על מכירת
מר תשובה את אחזקותיו בקשת**

מיום 13.1.2021

עמ' 169

שוק ההון

נפרד מהטלוויזיה: תשובה מוכר את אחזקותיו בקשת לקרן השקעות חדשה

קרן רקיע חברה לקבוצת משקיעים, שכוללת את הפניקס ופתאל, ורכוש את חלקו של תשובה תמורת 50 מיליון שקל ■ העסקה תכניס לתשובה יותר מפי שניים מסכום ההשקעה

לעקוב

רפאלה גויכמן

13 בינואר 2021

איש העסקים יצחק תשובה מוכר את אחזקותיו (22%) בחברת קשת (ערוץ 12), בהן מחזיקה ביתו, גל נאור, לקרן חדשה בשם רקיע - בתמורה ל-50 מיליון שקל. הקרן חברה לצורך העסקה לקבוצת משקיעים, שכוללת בין היתר את הפניקס ופתאל. בעל השליטה בקשת הוא דודי ורטהיים ותשובה היה בעל המניות השני בגודלו בחברה.

נאור רכשה את מניות קשת לפני 12 שנה בסכום של 5 מיליון דולר - כלומר, העסקה תכניס לתשובה יותר מפי שניים מסכום ההשקעה. העסקה הנוכחית משקפת לקשת שווי של 226 מיליון שקל.

קרן רקיע, שנמצאת בימים אלה בשלבי הקמה, חברה לצורך העסקה לקבוצת משקיעים, שכוללת כאמור את חברת הביטוח הפניקס, שצפויה להיות משקיעת עוגן בקרן עצמה, ודוד פתאל, בעל השליטה ברשת מלונות פתאל. פרטיהם של המשקיעים הנוספים לא נחשפו.

בראש קרן רקיע יעמוד רביד קימיה, שהוא גם שותף בקרן. קימיה מסר לאחר ההכרזה על הרכישה כי מדובר בעסקה הראשונה של הקרן, וכי היא תשקיע בחברות מניות בינוניות (Mid Cap) - כלומר, חברות שמניבות למשקיעים תשואה עודפת לאורך זמן, ונמצאות מתחת לרדאר של קרנות השקעה או גופים מוסדיים. "הקרן תתמקד במימון צמיחה, תוך תרומה ניהולית ועסקית, כאשר עסקה טיפוסית תסתכם בהיקף של 50-70 מיליון שקל", אמר קימיה.

רביד קימיה

צילום: תמר מצפי

קימיה שימש לפני הקמת הקרן כמשנה למנכ"ל תדיראן, ומנהל הכספים והפיתוח העסקי בחברה. קודם לכן ניהל את תחום ההשקעות הריאליות בחברת מגדל ביטוח, בה הוביל את עסקות ההשקעה הישירות בחבות; ייסד ב-2008 את חברת ערך מוחלט, שהתמחתה בייזום ובליוי עסקות ריאליות ופיננסיות עבור גופים מוסדיים, קרנות השקעה, חברות ומשקיעים פרטיים; וכיהן כסמנכ"ל השקעות בדיסקונט שוקי הון.

את קרן רקיע ייצגו בעסקה עוה"ד שרון אמיר, מיטל צימברג לדרמן ואבישי אליאש, ממשרד נשיץ ברנדס אמיר. את המוכרת ייצגו עוה"ד ליאור פורת ונטע פלד ממשרד גורניצקי.

לחצו לקבלת עדכונים בנושא:

+ קשת

+ יצחק תשובה

הצג עוד

דיוורים | מערכת | הנהלה | תנאי שימוש | רכשו מינוי |
 ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | צרו קשר | פרסמו אצלנו |
 הצהרת נגישות

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל

© כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ

נספח ע/29

**העתק כתבה ב-TheMarker בנושא
קשת מיום 20.1.2020**

עמ' 172

תקשורת

השאיפות הגדולות של קשת מרעידות את שוק התקשורת

הצמיחה של ענקיות האינטרנט והגידול בערוצי ההפצה של תוכן בזירה הדיגיטלית העבירו את חברות הכבלים והלוויין, ששלטו עד כה בתוכן ובהפצתו, למצב מגננה ■ העסקה המתוכננת בין קשת לאקספון מזכירה עסקות גדולות אחרות שבהן התמזגו גופי תוכן ופלטפורמות שידור

לעקוב

נתי טוקר

20 בינואר 2020

כל מי שעקב אחרי שוק התקשורת העולמי בעשור האחרון צריך היה לעצום את עיניו בחוזה כדי להתעלם מההתפתחויות ומההשלכות שלהן על השוק הישראלי. הצמיחה של ענקיות האינטרנט והגידול בערוצי ההפצה של תוכן בזירה הדיגיטלית העבירו את חברות התוכן ואת חברות הכבלים והלוויין המסורתיות, ששלטו עד כה ביצירת התוכן ובהפצתו, למצב מגננה.

כדי להשיב מלחמה הן בחרו קודם כל לשתף פעולה. שורת עסקות ענק בוצעו בעשור האחרון למיזוגים בין ענקיות התוכן, ובינן לבין חברות הכבלים והאינטרנט. ענקית הכבלים קומקאסט רכשה כבר ב-2011 את NBC; והמתחרה שלה, AT&T, רכשה ב-2018 את ענקית המדיה טיים וורנר; בריטיש טלקום התמזגה עם מפעילת הסלולר הגדולה במדינה, EE; ב-2018 התבצע מיזוג דיסני-פוקס, ואחריו רכשה קומקאסט את סקיי ניוז.

ענקיות התקשורת הבינו שכדי להתמודד עם שורת החברות ששוות טריליון דולר או שמתקרבות לכך הן צריכות להתחמש, כלומר, להחזיק בתוכן ובהפצה העצמאית. גם בשוק הישראלי עלו כמה אפשרויות למיזוגים דומים, למשל בין רשת לבין yes, אבל אלה לא קודמו מעולם בגלל מגבלות רגולטוריות. חוקי התקשורת השונים אוסרים בעלויות

צולבות של ערוץ מסחרי ורישיון לטלוויזיה רב-ערוצית, או אפילו על בעלות במקביל על עיתון וערוץ טלוויזיה.

אלא שההתפתחויות הטכנולוגיות והאפשרות להקים מערך OTT (טלוויזיה על גבי האינטרנט) קורצות כעת ליותר ויותר גופי תקשורת. תחום האינטרנט אינו מפוקח ולא מוכר כלל על ידי הרשויות, ובשלב זה לא ניתן למנוע כניסה של גוף תקשורת כלשהו לפעילות על גבי האינטרנט.

את חלון ההזדמנויות הזה מבקשת כעת קשת לנצל. בשבוע שעבר נחשף ב-TheMarker מזכר ההבנות בין קשת לבין אקספון, שבמסגרתו צפויה קשת לרכוש עד 50% מאקספון והשתיים יקימו יחד מיזם טלוויזיה על גבי האינטרנט.

דירקטוריון קשת אמנם אישר חתימה על מזכר ההבנות ואת תחילתה של בדיקת ההיתכנות, אבל נוסח ההסכם הסופי עדיין לא הגיע לידי. בראש הדירקטוריון עומדת דרורית ורטהיים, ויחסיה עם אחיה דודי, מבעלי השליטה, אינם מן המשופרים. ייתכן כי כמו במקרים אחרים בעבר, שבהם ורטהיים נקטה עמדה עצמאית לגבי מהלכים שונים של קשת, גם במקרה זה היא תסרב להיות חותמת גומי.

מה ירוויחו הצדדים מהעסקה, מה עמדת המתחרים — ואיפה נכשל הרגולטור?

קלף המיקוח של קשת

כ-2 מיליון משקי בית שצורכים מפעם לפעם את תכני קשת בסלון ביתם עושים זאת בפלטפורמה שאינה בבעלות קשת — HOT, yes, סלקום או פרטנר. מעטים צופים דרך עידן פלוס, גם הוא בשליטת המדינה. לקשת יש אמנם נוכחות דיגיטלית מרשימה, אבל בסופו של דבר היא תלויה בפלטפורמות הרב-ערוציות. לכן, היא זקוקה לקלף מיקוח.

מערכת היחסים בין קשת לבין פלטפורמות השידור מאוסדרת ומפוקחת על ידי משרד התקשורת. קשת לא יכולה לגבות תשלום

מ-HOT ומ-yes עבור שידור התכנים שלה, והיא יכולה לגבות תשלום נמוך בלבד מסלקום ומפרטנר (וכן ממיזמי הטלוויזיה על גבי האינטרנט של HOT ו-yes), בשל הוראת שעה מ-2014. קשת, יחד עם רשת, מנסות כבר כמה שנים לשנות את החוק ולאפשר להן לפתוח את היחסים בינן לבין הפלטפורמות הרב-ערוציות.

בקרב תסתיים הוראת השעה, וכל מי שירצה יוכל לשדר חינם את התכנים של קשת ורשת על גבי האינטרנט. לכן, קשת חייבת עכשיו קלף חזק, כמו איום בהחשכת מסך באחת הפלטפורמות (כלומר, הפסקת השידור של תכניה ב-yes למשל). כדי שהאיום יהיה אפקטיבי, היא צריכה פלטפורמת הפצה עצמאית של התוכן שבבעלותה.

מימין: יעקב נדבורני, מנכ"ל אקספון, וחזי בצלאל, הבעלים צילום: עופר וקנין

במקביל, קשת מנסה להוביל את המאבק בדומיננטיות של גוגל ופייסבוק בשוק הפרסום בישראל. רשת וקשת הבינו שהן חייבות לחזק את העצמאות העסקית שלהן ואת הקשר הישיר עם צרכן הקצה בלי תלות, בתחום השידורים כמו בתחום הפרסום.

אקספון מחפשת בוננזה

בעל השליטה באקספון, חזי בצלאל, הצליח למחוק את העלבון הצורב שספג ב-2011, בפעם הראשונה שניסה להיכנס לשוק התקשורת הישראלי. יש הסבורים שהעלבון מכך שהמערכת הבנקאית סירבה אז באופן מעורר חשד להעניק לו את הערבויות הדרושות לקבלת הרישיון שבו זכה במכרז, הוא שהניע אותו להיאבק ולהיכנס לשוק הסלולר ב-2018 עם we4g.

במבחן התוצאה, במדדי נתח שוק והשפעות רוחב, בצלאל עשה מהפכה. הוא גייס כבר יותר מ-250 אלף מנויים בפחות משנתיים והוריד את השוק על ברכיו. ב-2019 גייסה we4g כמעט 170 אלף לקוחות (ואיבדה במקביל כ-50 אלף מנויים — מספר גבוה יחסית לגודל החברה). המהלכים של בצלאל הובילו לקריסת מניות החברות המתחרות והכניסו לצרות בעיקר את סלקום.

אלא שבצלאל מבין כי היכולת לייצר בוננזה ממכירת חבילות סלולר וגישה לאינטרנט היא מוגבלת. הוא והמנכ"ל שמוביל את פעילות אקספון, יעקב נדבורני, מבינים שיש צורך בהרחבת השירותים לצרכן ובאספקת חבילות תקשורת כדי ליצור מרווחים גבוהים יותר. בצלאל גם מבין שחברה בסדר גודל כמו שלו זקוקה לשותף אסטרטגי חזק כדי למנף את פעילותה. זו הסיבה שהוא מוכן להעניק לקשת עד 50% מהחברה שהקים: הוא מבין שהחצי שיישאר בידו אחרי העסקה יהיה שווה יותר מאשר הסכום השלם בלי קשת.

המתחרים בדרך לבג"ץ?

חברות התקשורת המתחרות מביטות בחרדה על המהלך של קשת ואקספון. בטווח הקצר הן חוששות מהיכולת של קשת למנף את המהלך ולזכות בנקודות הן בשולחן המו"מ והן בשדה הרגולטורי. הן מבינות שכניסת קשת, על קשריה הבינלאומיים, לתחום הטלוויזיה הרב־ערוצי, יכולה לחולל מפנה בפעילותן העסקית.

זו הסיבה שבכמה מהמתחרות כבר התחילו לבחון היטב את סעיפי חוק התקשורת ולמצוא את כאלה שעשויים להכשיל את התוכניות של קשת ואקספון. החוק עצמו, כאמור, אינו מכיר כלל בפעילות של טלוויזיה על גבי האינטרנט, אבל חלק מהמתחרים משוכנעים שאם מבחינה מהותית המחוקק אסר על בעלי ערוץ טלוויזיה להחזיק בפלטפורמה רב־ערוצית, הרי שאין הבדל אם התוכן מופץ באמצעות כבלים, לוויין או אינטרנט. האחזקה של קשת בפלטפורמה רב־ערוצית עשויה להציף גם שאלות מחוק הריכוזיות, שגם הוא אינו מתייחס לפלטפורמה באינטרנט — אבל מבחינה מהותית, עשויים המתחרים לטעון שאין ליצור אבחנה.

בסופו של דבר, עסקה מעין זו אמורה להגיע לרשות התחרות, ושם יהיו למתחרים לא מעט טענות. כך למשל, קשת אמנם אינה מונופול מוצהר, אבל בפועל היא שולטת ביותר מ-70% משוק הפרסום בטלוויזיה ובזמן הצפייה בפריים טיים. RGE, שבעלי המניות שלה מחזיקים גם ברשת, אמורה להיות ספק תכנים של המיזם — דבר שגם

הוא עשוי להגיע לפתחה של רשות התחרות. בנוסף, גם RGE מחזיקה בלעדית בתוכני ספורט אטרקטיביים, ובעבר המחוקק ניסה לסכל את כוחה המונופוליסטי בתחום זה.

טיעון נוסף שעשויים להעלות המתחרים נוגע לעוצמה הפוליטית של קשת. החברה מחזיקה כיום בשליטה מלאה בחדשות 12, חברת החדשות החזקה בישראל. האם המחוקק ייתן יד לה להיכנס לתחום נוסף ולאיים על השחקנים הקיימים בו?

הרגולטור ישן בשמירה

כיפופי הידיים האלה לא היו מתרחשים אילו המדינה היתה מנסה לעדכן את האסדרה בתקשורת בהתאם לחוקים עדכניים. חוסר השיוויוניות בין פלטפורמות ותיקות כמו HOT ו-yes לבין הפלטפורמות החדשות יוצר עיוות חמור בשוק התוכן. כך למשל, HOT ו-yes חייבות להעביר 8% מההכנסות שלהן לתוכן מקומי, בעוד השחקניות על גבי האינטרנט פטורות מכך.

שוק הטלוויזיה הפך להיות תחרותי בעזרת טכנולוגיה וכניסת שחקנים חדשים, אך הוא עדיין מפוקח ומנוהל באופן לא שיוויוני. יש צורך באתחול מחדש של האסדרה בטלוויזיה, אך בכאוס השלטוני הקיים, נראה כי זו דרישה מופרכת.

לחצו לקבלת עדכונים בנושא:

+ אקספון 018

+ חזי בצלאל

+ קשת

+ מוזי ורטהיים

הצג עוד

דיוורים | מערכת | הנהלה | תנאי שימוש | רכשו מינוי | ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | צרו קשר | פרסמו אצלנו | הצהרת נגישות

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל

נספח ע/30

העתק גרף שווי קבוצת דלק בין יום
22.7.2020 ועד יום 22.7.2025 מאתר
הבורסה לניירות ערך תל אביב

עמ' 179

עוד על דלק קבוצה

דלק קבוצה
מערכת גרפים

חפש ני"ע להחלפה

21/07/2025
שני שוק
13,026,644 אל"פי ₪

22/07/2025
14:38
15 דקות השהייה

מחזור מסחר
7,334,589 ₪

שינוי
+0.45%

שער אחרון
71,550

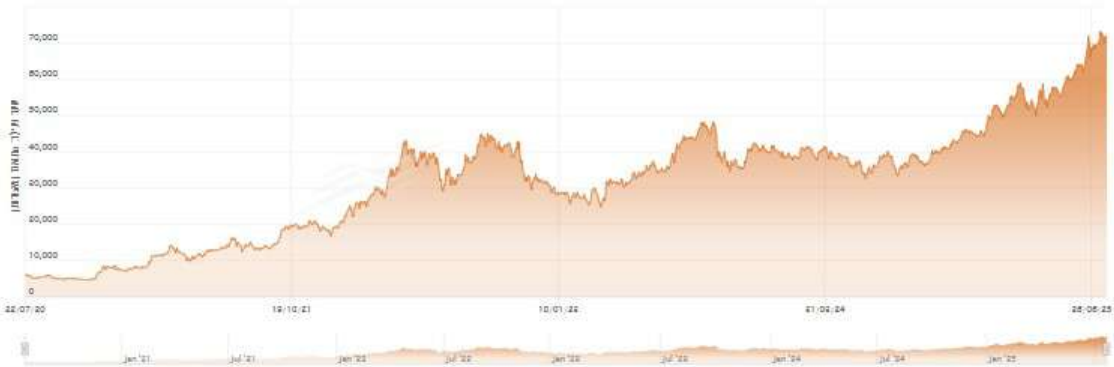
1084128
מניות
סימול: דלקקב

מסמך דלק

מחלקת אישור	שמות	סוג	3 חודשים	חודשי	שבועי	ימי	מסמך ביטול עדן או נסד"מ להמשך
-------------	------	-----	----------	-------	-------	-----	-------------------------------

22/7/2020 - 21/7/2025

גרף שערים - דלק קבוצה

סוג גרף: מחיר

צורת הצגה: שטח

הצמדה: ממוצעת

הערות: הגרף מתואם להסבות הגרף מתואם להסבות

נספח ע/31

**העתק כתבה בגלובס על מסע
הרכישות של מר תשובה מיום**

31.11.2024

עמ' 181

סגור חלון

"התיאבון שלו לעסקאות מעולם לא נחלש": מה עומד מאחורי מסע הקניות של יצחק תשובה

תשובה, שעסקיו נקלעו לקשיים בימי הקורונה, חזר לעמוד על רגליים עסקיות איתנות תודות לגאות בעסקי האנרגיה של קבוצת דלק בשליטתו • לאחר שנדרש בעבר למכירת נכסים בהיקף של מיליארדי שקלים כדי לייצב את עסקיו, הוא חוזר לצד שקונה עסקים, גם אם בצורה מדודה: "התיאבון שלו לעסקאות מעולם לא נחלש, מה שהשתנה זה ההתאוששות החדה בעסקיו", מסביר

גורם בשוק

חזי שטרנליכט 3/11/24

ביום חמישי האחרון הופתע שוק ההון לגלות עד כמה תאבון העסקאות של איש העסקים יצחק תשובה חזר, ובגדול. בצהריים הגישה קבוצת דלק שבשליטתו הצעה להשתלט על ישראלכרט, בעסקה שמגלמת לה שווי של 3.4 מיליארד שקל. ההצעה היא להקצות לדלק 37% ממניות ישראלכרט, כאשר יחד עם החזקה קודמת של כ-5% בחברה, היא תגיע להחזקה של מעל ל-40% בישראלכרט ותהפוך לבעלת המניות הגדולה בה.

? מדוע זינקו מניות הבנקים אתמול והגיעו לשיאים חדשים?

? פז מוכרת נכסי לוגיסטיקה ב-127 מיליון שקל לאגד נדל"ן: "מימוש נכסים עודפים"

תאבון העסקאות של תשובה, כבר החל להסתמן בהנחת אבן פינה לבית מלון יוקרתי לפני חודש וחצי בנתניה. חובבי הסדרה "יורשים" יכלו אז, בסוף אוקטובר, לקבל תחושת דז'ה-וּ קלה, לו היו מגיעים לאירוע שערך אז תשובה על חוף פולג בנתניה. לא רחוק מקו המים הונחה אבן הפינה להקמת בית מלון יוקרתי, שבעל השליטה בקבוצת דלק מקים כחלק מעסקיו הפרטיים.

שורה של מכוניות שרד עשו את דרכן למתחם האירוע, בזמן שבפנים הסתובב חתן השמחה, מוקף בכורות מנהלים בכירים המנסים להעריך בכל רגע נתון מה הם רצונותיו, ולצידן דמויות מהצמרת העסקית, בני משפחה וגם שר אחד (חיים כץ, שר התיירות).

"אתה לא צריך ללכת לטורקיה או ליוון", אמר לי תשובה, שאינו מרבה להיחשף באירועים הפתוחים לתקשורת בשנים האחרונות, כשהוא מוביל אותי ביד אל מאחורי האוהל הגדול שבו יתכנסו בהמשך המוזמנים. סמוך לחוף הים היפה של בירת השרון, נגלה אתר בנייה שבו כבר החלה הקמת המלון המתוכנן בעיר המזוהה עמו (תשובה עצמו גר כיום בפרויקט שהקים בשכונת בבלי בת"א). "המלון שנקים כאן יהיה ברמה עולמית", אמר מי שבעבר רכש, השביח ומכר ברווח עצום את מלון הפלאזה האייקוני בניו יורק.

מסע מימושים של מיליארדי שקלים

מזה קרוב לשלושה עשורים שתשובה (76) שומר על מעמדו כאחד מאנשי העסקים הבולטים בישראל - למרות המכות הקשות שספגו עסקיו במשבר העולמי ב-2008 ובתקופת הקורונה. בזמן ששמות כמו דנקנר, לבייב, פישמן, אלוביץ' ואחרים נעלמו ממפת העסקים המקומית, הוא עדיין כאן - בעיקר תודות להתמקדות בתחום האנרגיה (גז ונפט) המקנה לקבוצת דלק שווי של כ-8.2 מיליארד שקל, כאשר חלקו של תשובה הוא כמחצית מכך.

קשה להיזכר שרק לפני כארבע שנים, בראשית ימי מגפת הקורונה, נקלעה הקבוצה למשבר שאיים על המשך קיומה. באותה עת, עקב קריסת מחיר הנפט צנחו מניותיה של קבוצת דלק ובשפל היא נסחרה בשווי של פחות מ-700 מיליון שקל. גם איגרות החוב שלה צללו ונסחרו בתשואות דו ותלת ספרתיות, שביטאו את חוסר אמון המשקיעים ביכולתה לשרת את התחייבויותיה העתידיות. לדוחותיה אף צורפה הערת "עסק חי" של רואי החשבון.

עם הגב לקיר נאלצו תשובה והקבוצה שבשליטתו לצאת למהלך מימושים אגרסיבי כדי לעמוד בהתחייבויותיהם. בפרק זמן של חודשים הם נפרדו מנכסים רבים ויקרי ערך בתחומי הנדל"ן, האנרגיה

והתשתיות, תמורת סכום המוערך במצטבר בכ-5 מיליארד שקל - מהם כ-3 מיליארד שקל החזקות שמכרה קבוצת דלק, והיתרה נכסים פרטיים שמימש בעל השליטה בארץ ובחו"ל.

גל הרכישות של יצחק תשובה

דרך קבוצת דלק או באופן פרטי (תחום פעילות)

הפניקס

(ביטוח ופיננסים)

4.99%

מהחברה (בהמרת
הלוואה ותשלום)

מהדרין

(חקלאות וקרקעות)

45%

מהחברה תמורת
250 מיליון שקל

מלון פלאזה נתניה

(תיירות)

100%

מהמבנה
מאות מיליוני שקלים

צילו בלו (חנן מור)

(נדל"ן)

31.6%

מהחברה תמורת 55 מיליון
שקל (יחד עם דוד זבידה)

ישראכרט

(כרטיסי אשראי)

4%

מהחברה תמורת 120
מיליון שקל*

YBOX

(נדל"ן בתל אביב)

12%

מהחברה תמורת
20 מיליון שקל

*הערכות

אמר לבני המשפחה: "זה הזמן להשקיע בישראל"

נכון להיום תשובה נמצא במקום אחר, מה שאפשר לו לבצע מספר רכישות קטנות, בעיקר בתחומי הנדל"ן והפיננסים, ואף להיכנס לפרויקט המלונאות היזמי בנתניה, שעלותו מוערכת ב"מאות מיליוני שקלים". אולם העסקה החדשה האפשרית בישראכרט היא עסקת ענק, והיא סותרת את האופי השמרני שניסו להציג מקורביו אז באירוע בנתניה.

באירוע ההוא שנערך בחוף פולג כינס את בכירי קבוצת דלק, ובהם המנכ"ל עידן וולס ולצדו יוסי אבו, המוביל את זרוע האנרגיה של הקבוצה - ניו-מד אנרג'י, המחזיקה במאגר הגז לווייתן. לא נפקד מקומם של מנהלים שגדלו בקבוצה, ובהם: רונן יפו מנכ"ל חברת הנדל"ן דוניץ אלעד; איליק רוז'נסקי, בעבר מנכ"ל חברת דלק נדל"ן - שקרסה בתחילת העשור הקודם עם חוב עצום לבעלי האג"ח - וכיום ממובילי חברת להב אל.אר, שרכשה מידי תשובה את השליטה בדלק ישראל.

וכמובן היו שם גם בני משפחתו של תשובה, אשתו חיה, בתו גל נאור - האדריכלית שתעצב את בית המלון שככל הנראה ימותג כ"פלאזה" (נאור היא גם זו שעיצבה מחדש לפני כשני עשורים את מלון הפלאזה בניו יורק), ובת נוספת, כרמית. לפני נאומו של תשובה, דיברה בתו גל וסיפרה בקול נרגש כיצד לאחר פרוץ המלחמה כינס תשובה את בני המשפחה ואמר ש'זה הזמן להשקיע בישראל'.

לאירוע הגיע גם רוני חזקיהו, בעברו הרחוק המפקח על הבנקים ובהמשך יו"ר הבנק הבינלאומי והחשב הכללי באוצר. כיום מכהן חזקיהו כדירקטור בבנק הבינלאומי. עוד שורה של בנקאים, ביניהם גם מי שילוו את הפרויקט, מבנק מזרחי טפחות, הגיעו להשקה. "לא רואים את זה הרבה באירועים בשנה הקשה הזאת", אמר גורם שנכח באירוע. חזקיהו גם עשוי לשמש תפקיד חשוב בעיצוב עסקת ישראלכרט, ובהצעה של קבוצת דלק מחמישי נכתב שמאז יוני האחרון הקבוצה במגעים עם בנק ישראל כדי לקדם אישור רגולטורי אפשרי למהלך.

והיו שם גם טייקון המלונאות המקומי דוד פתאל ושותפו החדש של תשובה, דודו זבידה, בעבר מנכ"ל חברת הנדל"ן מבנה, שבשנה החולפת נקרא להוביל את חברת הבנייה קרסה חנן מור (ששמה שונה לצילו בלו). לאחרונה חתמו תשובה וזבידה על הסכם שנועד להפוך אותם יחד לבעלי השליטה בחברה, בהשקעה שעשויה להגיע ליותר מ-100 מיליון שקל.

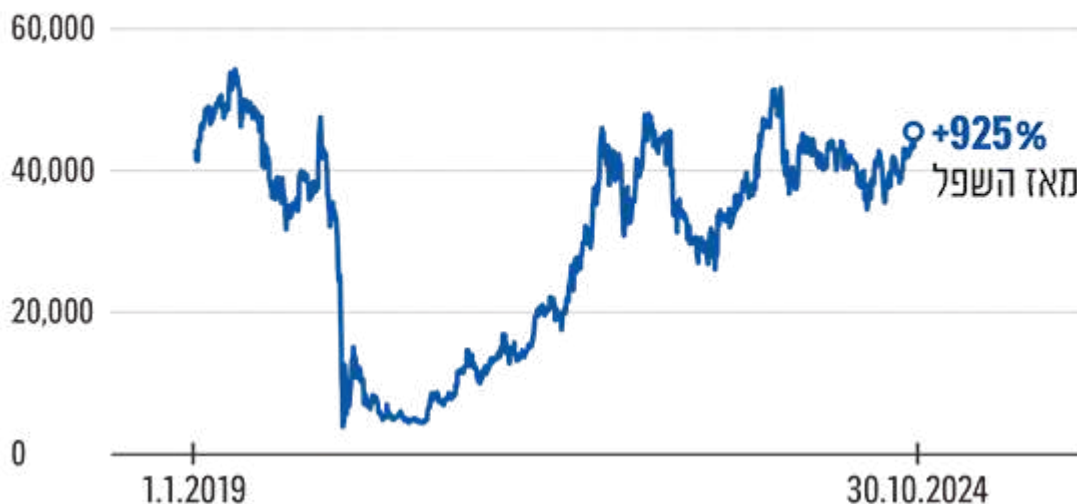
תשובה עצמו נראה נרגש כשנשא נאום שעיקרו דיבר על הצורך לבצע השקעות בארץ. "אנחנו בטוחים שישראל היא המקום הבטוח ביותר לעם היהודי, והמקום הטוב ביותר להשקיע בו". הוא הבטיח להקים מלונות פלאזה נוספים ברחבי הארץ, כשהיעד הבא שסימן הוא ים המלח. היה מי שנזכר כי ב-2007, שנה טרם פרוץ המשבר הכלכלי העולמי, הצהיר תשובה שבכוונתו להקים 30 מלונות פלאזה ברחבי העולם, מבייג'ינג ועד ללונדון. המשבר הכלכלי שהגיע רגע לאחר מכן טרף את הקלפים והניסיון להקים מלון פלאזה נוסף בלאס וגאס, יחד עם נוחי דנקנר, שהחל בפיצוץ מלון ישן שעמד במקום, הסתיים במחיקת מיליארדי שקלים.

לצורך הקמת המלון החדש והיוקרתי בנתניה לא צריך לפוצץ שום דבר. על פי התכנון יוקמו במקום במהלך שלוש השנים הקרובות שני בתי מלון, שהאחד מהם יכלול 600 חדרים, ויכלול מתחם ספא יוקרתי ומרחצאות. השני ישמש כמלון כנסים ויכלול גן אירועים מפואר ושטחי מסחר עם חנויות ומסעדות. את הקרקע להקמת המלון רכש תשובה מידי רשות מקרקעי ישראל עוד בשנת 2018. הנחת אבן הפינה השבוע מסמלת במידה רבה את הרנסנס בעסקיו של תשובה.

מניית קבוצת דלק זינקה מהשפל ביותר מ-900%

כאמור, לפני כארבע שנים היו עסקיו של תשובה "על הקרשים". שנה לפני פרוץ הקורונה השלימה קבוצת דלק את רכישת נכסי הנפט של שברון בים הצפוני (באמצעות החברה הבת איתקה) תמורת 1.75 מיליארד דולר. עם פרוץ המגפה העולם הכלכלי נעצר. ניירות הערך של הקבוצה צנחו כשהחובות הכבדים שנטלה על עצמה ברכישה נתקלו בקריסת מחיר הנפט, בעת שהעולם הושבת בשל הסגרים, שהגיע אף לרמה אפסית.

מניית קבוצת דלק עושה קאמבק מחיר מניה מתואם באגורות

כדי להמשיך לשרוד יצאו קבוצת דלק, תחת ניהולו של וולס, וכן בעל השליטה תשובה באופן פרטי, למהלך של מימוש נכסים במיליארדי שקלים בפרק זמן של חודשים בודדים. תקצר היריעה מלפרט את רשימת העסקים שמהם נפרדו, שכללה את השליטה בחברת תחנות הדלק וחנויות הנוחות דלק ישראל, חברות המחזיקות בתמלוגים יקרי ערך ממאגרי גז, תחנות כוח ומתקני התפלה, מניות שליטה בחברות החקלאות מהדרין, לצד פרויקטים של נדל"ן בארץ ובחו"ל. בין אלה נמנו שני מגרשים בשכונת בבלי בצפון תל אביב שמכר תשובה לקבוצת חג' ויגאל דמרי, תמורת 360 מיליון שקל, וכן חברת הבנייה הפרטית שלו - אלעד מגורים החדשה - שנמכרה לקרן JTLV. זאת לצד מכירת עסקי נדל"ן פרטיים גדולים שטיפח תשובה במשך שנים ארוכות בארה"ב ובקנדה.

אותם מימושים, ובהמשך ההתאוששות הדרמטית במחיר הנפט (הרבה בזכות המלחמה שפרצה בין רוסיה לאוקראינה), הובילו בתוך זמן קצר לנסיקה מחודשת בניירות הערך של הקבוצה. מניית קבוצת דלק זינקה מאז השפל של מרץ 2020 ביותר מ-900% - למרות ירידה של 15% מהשווי בו נסחרה ערב המלחמה. גם אג"ח החברה רשמו עליות של מאות אחוזים והן נסחרות כיום בתשואה סולידית של עד כ-6%, וזכות לדירוג השקעה של A3 מחברת מידרוג (שקול לדירוג של A מינוס). "הוא עוף החול האולטימטיבי", אומר גורם שנכח באירוע בנתניה. "התיאבון שלו לעסקאות מעולם לא נחלש, מה שהשתנה זה ההתאוששות החדה בעסקיו שמאפשרת לו כיום לחזור ולקנות נכסים".

כאמור הצמיחה בעסקיה של קבוצת דלק נובעת בעיקר מההתאוששות החדה שרשמו עסקי האנרגיה שלה בארץ ובחו"ל. בשנים 2021-2023 הסתכמו רווחי הקבוצה בכ-7 מיליארד שקל. בסיכום המחצית הראשונה של 2024, שבה הרוויחה כ-650 מיליון שקל נוספים, דיווחה דלק כי החברות הבנות שלה ניו-מד אנרג'י ואיתקה (המרכזת את עסקי האנרגיה של הקבוצה בים הצפוני) חילקו מתחילת השנה דיבידנדים בסכום של 1.6 מיליארד שקל, מתוכם עמד חלקה של הקבוצה על 1.15 מיליארד שקל.

כך הפכו עסקי הגז והנפט למכונת מזומנים משומנת שמתדלקת את חזרתם של תשובה וקבוצת דלק לזירת הרכישות. איתות ראשון לכן ניתן בקיץ שעבר עת רכשה קבוצת דלק (בחזרה) את מניות השליטה בחברת החקלאות והקרקעות מהדרין, מידי דיסקונט השקעות, תמורת 250 מיליון שקל. מהדרין מחזיקה בעתודות קרקע נרחבות בארץ שאת חלקן ניתן יהיה להשביח ולהפוך לפרויקטי נדל"ן.

בתחילת השנה הנוכחית ביצע תשובה, הפעם באופן פרטי, עסקה שבה רכש ממניות יזמית הבנייה למגורים ויי-בוקס (YBOX) יחד עם בנו אלעד תמורת 20 מיליון שקל, והפך לבעל עניין בחברה. בידי השניים יש כיום 12% ממניות החברה היזמית הפועלת בת"א ונסחרת בשווי של 281 מיליון שקל. בנוסף הוענקה לשניים אופציה עד ליוני 2025 לרכישת מניות נוספות תמורת 10 מיליון שקל.

הקאמבק הנדל"ני של תשובה הגיע לחנן מור

סימנים אחרים לתאבון העצום של תשובה מגיעים גם מעסקיו הפרטיים בחו"ל. באוגוסט דווח כי הוא מתכנן להפוך בניין משרדים במרכז מנהטן (מידטאון) לקומפלקס של דירות יוקרה. זרוע הנדל"ן הפרטית של תשובה בארה"ב, אלעד גרופ, רכשה בניין שאכלס בעבר בין היתר את המשרדים של חברת חללי העבודה המשותפים WeWork, הנמצאת בהליכי פשיטת רגל מאז השנה שעברה, לפי דיווח בניו יורק.

עבור בניין בן 20 קומות שילמה אלעד 72 מיליון דולר, כאשר בכוונתה להמיר את שטחיו ל-100 דירות יוקרה.

הקאמבק הנדל"ני של תשובה הגיע לאחרונה גם לחברת צילו בלו (לשעבר חנן מור), שעברה רה-ארגון בחסות ביהמ"ש לאחר שקרסה אשתקד בשל חובות ענק שלקחה לרכישת קרקע במתחם שדה דב בצפון ת"א. בחודש הבא יתבקשו בעלי המניות של צילו בלו לאשר הסכם שנחתם עם תשובה (באופן פרטי) והמנכ"ל זבידה, לה קצאת 32% ממניות החברה תמורת 55 מיליון שקל. תשובה וזבידה גם יקבלו אופציה להגיע לשליטה, בהחזקה של 47% ממניות החברה כנגד השקעה של 55 מיליון שקל נוספים. צילו בלו מחזיקה בפרויקטי בנייה למגורים ומספר מרכזים מסחריים, ולא מן הנמנע כי הרוכשים ינסו לצקת לתוכה עסקים נוספים בתחום הנדל"ן.

השקעותיה של קבוצת דלק מגיעות גם לתחום הפיננסי. נזכיר כי לפני חמש שנים, לאחר ניסיונות מרובים שלא קיבלו את אישור הרגולטור, הצליחה קבוצת דלק למכור את השליטה בהפניקס (32%) לידי הקרנות הזרות סנטרברידג' וגלטין פוינט - מכירה שנכפתה עליה לפי הוראות חוק הריכוזיות.

ביולי האחרון, נרשם צעד סימבולי כשקבוצת דלק המירה הלוואת מוכר שהעניקה בזמנו לרוכשות, ובתוספת תשלום רכשה מידיהן כמעט 5% ממניות הפניקס - החזקה בשווי נוכחי של כחצי מיליארד שקל.

מדובר בהשקעה פיננסית בענקית הביטוח של ישראל, ששוויה הושבח באופן ניכר תחת בעלותן של הקרנות הזרות.

"הזדמנויות שיכולות להוות מנועי צמיחה"

עוד השקעה שכזו, ביצעה קבוצת דלק על פי ההערכות במניות גוף פיננסי אחר המתנהל ללא גרעין שליטה, חברת ישראלכרט. כאמור כעת מתברר שהקבוצה הגיעה לפוזיציה של כמעט 5% במניות ישראלכרט, ושבקבוצה רוצים למעשה להגיע לשליטה בחברת האשראי.

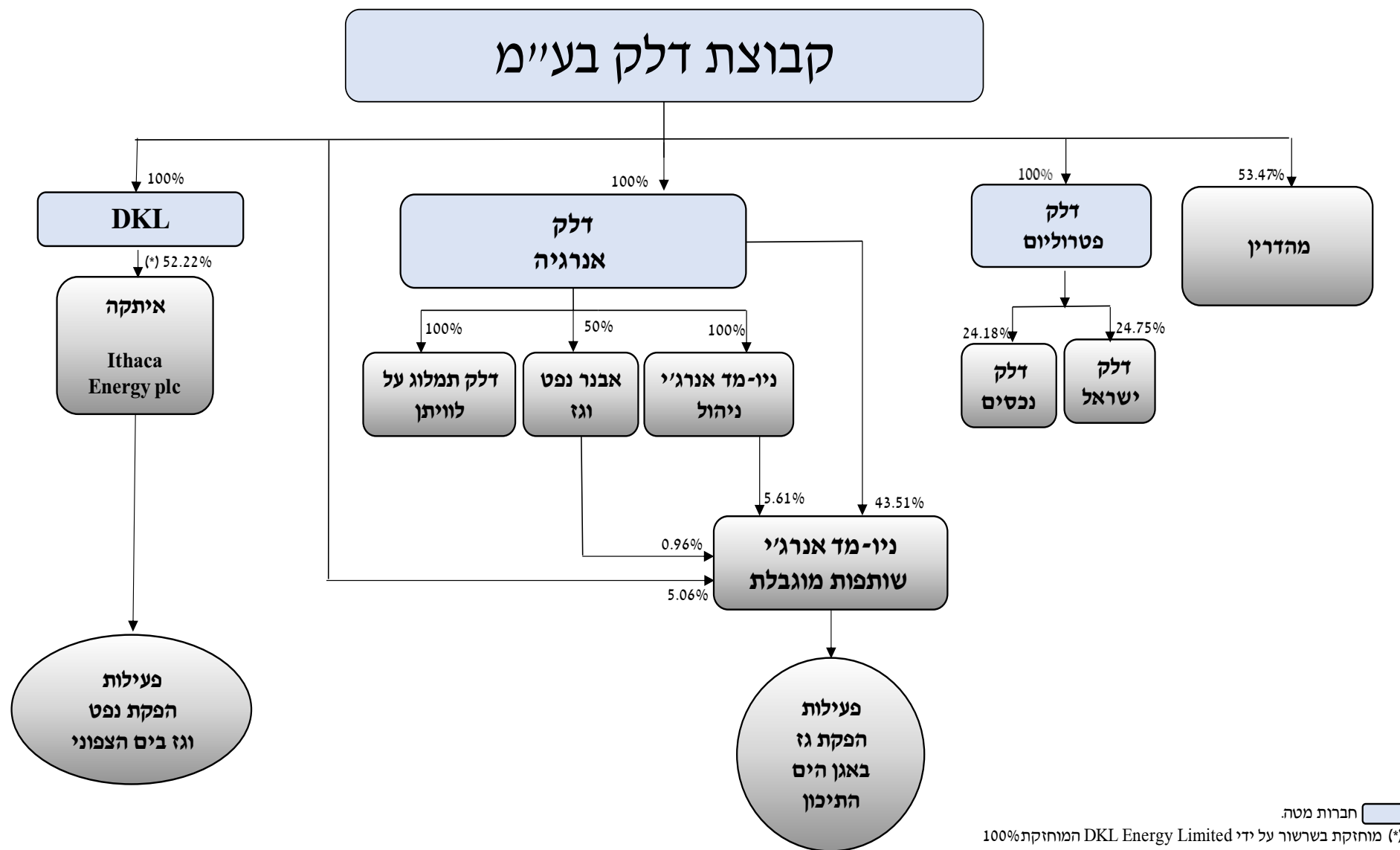
"זה לא מסע רכישות", העריך בסוף אוקטובר גורם עסקי המשקיף על מהלכיו האחרונים של תשובה. "קבוצת דלק מחפשת הזדמנויות שיכולות לספק לה מנועי צמיחה. ברכישת השליטה בחברה כמו מהדרין, הם עושים שם סדר ומתכננים להפוך אותה לזרוע נדל"נית שעוסקת גם באנרגיה מתחדשת. יש לה 30 אלף דונם בקרקעות חקלאיות בעלות פוטנציאל להפוך למיזמי נדל"ן בעתיד".

לדברי אותו גורם, קבוצת דלק של היום שונה באופן משמעותי מזו שהייתה ערב משבר הקורונה. העסקאות האחרונות בתחום הנדל"ן לדבריו הן מדודות ומתבצעות בד בבד עם הקטנת המינוף ההדרגתית של הקבוצה. נכון להיום מציגה קבוצת דלק את תשואת הדיבידנד הגבוהה במדד ת"א 35 (11%). "הקבוצה התבגרה, היא חזקה פיננסית עם אפס חוב לבנקים. מאז הקורונה היא פועלת בצורה מאוזנת ואחראית", טוען אותו גורם. אולם כעת מתברר שעסקאות ענק הן שוב על הפרק, מבחינת קבוצת דלק של תשובה, ובקרוב נגלה אם גם הן יוצאות לפועל.

נספח ע/32

העתק תרשים אחזקות של קבוצת
דלק, הלקוח מתוך דוח תקופתי של
קבוצת דלק משנת 2024 בעמוד 7

עמ' 187

נספח ע/33

**העתק מטיוטת דוח הוועדה הבין-
משרדית לבחינת מדיניות משק הגז
מיום 9.4.2025, עמודים 9-10**

עמ' 189

1.2. מאגרים קיימים⁴

1.2.1. סיכום עתודות ומשאבים מותנים במאגרים קיימים נכון לתאריך 1.1.24

הצוות המקצועי במשרד האנרגיה והתשתיות מבצע באופן שוטף תהליך להערכה בלתי-תלויה של העתודות הקיימות במאגרי הגז הטבעי במימי ישראל, בסיוע יועצים בינלאומיים. מדובר על תהליך מורכב הדורש גיבוש הנחות יסוד, בניית מודלים וניתוחם, והתחשבות במרכיבי אי-ודאות שונים. תהליך זה מביא לכך שההערכות משתנות ומתעדכנות בחלוף הזמן, הן ברמת המאגר הבודד והן ברמת התמונה הכוללת. כבסיס לגיבוש מדיניות הוועדה, הצוות המקצועי ציין את עמדתו כי העתודות והמשאבים המותנים המוערכים כיום הינם בהיקף של כ-BCM 850, ומספר זה הינו הבסיס להמלצות המוצגות במסגרת מסמך זה.

לצד זאת, מובאות בפרק זה ההערכות הבלתי-תלויות שמפרסמות חברות הגז הטבעי לציבור, ואשר סיכומן מצוי בטבלה 1.

טבלה 1: עתודות גז טבעי (2P+2C) לפי מאגר, 1.1.24

מאגר \ קבוצת מאגרים	עתודות על בסיס הערכות בלתי-תלויות של החברות
לוויתן	607
תמר ⁵	291
מאגרי אנרג'יאן	128
שמשון	6
דלית	7
סה"כ	1,039

1.2.2. תמר

מאגר תמר נתגלה בשנת 2009 והחל בהפקה מסחרית בשנת 2013. המאגר מצוי ברובו בשטח חזקה 1/12 "תמר", המוחזקת נכון למועד פרסום דו"ח זה על ידי: שברון מדיטרניאן לימיטד (מפעילה, 25%), ישראלמקו (28.75%), תמר פטרוליום (16.75%), TI2 (11%), מובאדלה אנרג'י (11%), דור גז (4%) ויוניון 2 (3.5%). המאגר מצוי כ-90 ק"מ מערבית לקו החוף הצפוני של ישראל, וכולל נכון להיום 6 קידוחים המחוברים לאסדת הטיפול וההפקה המצויה כ-24 ק"מ מערבית לחופי אשקלון, באמצעות מספר צינורות. באסדת הטיפול עובר הגז הטבעי טיפול והפרדה ומשם הוא מוזרם במספר צינורות למתקן הקבלה באשדוד (AOT) שם עובר הגז הטבעי טיפול נוסף ומוזרם למערכת ההולכה הארצית.

עד לסוף שנת 2023 הופקה ממאגר תמר כמות של כ-BCM 95, מהם סופקו למשק המקומי כ-BCM 89, והיתרה יוצאה לירדן ולמצרים (ר' בהמשך). בשנת 2023 הופקה מהמאגר כמות של כ-BCM 9.2, מתוכם כ-BCM 6.6 (72%) נמכרו לשוק המקומי והיתר לייצוא (בעיקר למצרים).

⁴ נתוני העתודות ברמת המאגר המובאים בפרק זה הינם על בסיס הערכות שביצע מעריך בלתי תלוי עבור בעלי זכויות הנפט. למען הסר ספק, נתונים אלו מובאים כמידע כללי בלבד, ואין בציונם בדוח זה כדי להעיד כי הכמות אושרה על ידי משרד האנרגיה והתשתיות ואין תואמת את הערכות המשרד.

⁵ כולל תמר דרום-מערב.

כושר ההפקה הנוכחי של המאגר עומד לפי דיווחי החברות על כ-1.1 BCF/d (כ-11 BCM לשנה). בראשית שנת 2024, ובעקבות חתימת הסכם ייצוא נוסף למצרים, הודיעו שותפות תמר לבורסה כי התקבלה החלטת השקעה להרחבת יכולת ההפקה של המאגר לכ-1.6 BCF/d (כ-16 BCM לשנה), החל משנת 2025.

נכון לתאריך 31.12.23, מעריכות השותפות במאגר את היקף העתודות שנותר בכ-291 BCM, על בסיס הערכת מעריך חיצוני.

1.2.3. לויתן

מאגר לויתן התגלה בשנת 2010 והחל בהפקה מסחרית בסוף שנת 2019. המאגר מחולק בין שתי חזקות (14/ו "לויתן דרום" ו-15/ו "לויתן צפון") עקב מגבלת גודל חזקה הנקובה בחוק הנפט, אולם מנוהל כמאגר אחד, והבעלות על שתי החזקות זהה. נכון למועד פרסום דו"ח זה החזקות מוחזקות בידי: שברון מדיטריניאן לימיטד (מפעילה, 39.66%), ניו מד אנרג'י שותפות מוגבלת (45.34%), ורציו אנרגיות שותפות מוגבלת (15%). המאגר מצוי כ-130 ק"מ מערבית לקו החוף הצפוני של ישראל, ובהתאם לתכנית הפיתוח הנוכחית מספק השדה עד כ-12 BCM של גז טבעי לשנה (1.2 BCF/D). באמצעות הפקה מ-4 קידוחים לאסדת טיפול המוצבת 10 ק"מ מערבית לקו החוף, דרך מספר צינורות. לאחר טיפול, הגז הטבעי מוזרם לחוף באמצעות מערכת צנרת ייעודית. עד לסוף שנת 2023 הופקה ממאגר לויתן כמות של כ-40 BCM, מהם סופקו למשק המקומי כ-13.5 BCM, והיתרה יוצאה לירדן ולמצרים (ר' בהמשך). בשנת 2023 הופקה מהמאגר כמות של כ-11.1 BCM, מתוכם כ-2.2 BCM (20%) נמכרו לשוק המקומי והיתר לייצוא.

להלן תכניות להרחבת כושר ההפקה מהמאגר:

- בשנת 2025 עתיד כושר ההפקה של המאגר לעלות לכ-14 BCM של גז טבעי לשנה (1.4 BCF/D) בעקבות הוספת צינור הולכה שלישי לאסדת ההפקה.
- בימים אלו בוחנים שותפי לויתן אישור פרויקט להגדלת יכולת הטיפול של האסדה, אשר צפויה להרחיב בצורה משמעותית את כושר ההפקה מהמאגר. החלטת ההשקעה בגין הרחבה זו צפויה להתקבל בשנת 2025, וככל שתתקבל, ההרחבה בפועל צפויה בשנת 2029.

נכון לתאריך 31.12.23, מעריכות השותפות במאגר את היקף העתודות שנותר בכ-608 BCM, על בסיס הערכת מעריך חיצוני.

1.2.4. מאגרי חברת אנרג'יאן

בחזקה 17/ו "כריש" מצויים שני מאגרים, המצויים כ-80 ק"מ מערבית לקו החוף הצפוני של ישראל. האחד הוא **מאגר כריש מרכז**, אשר נתגלה בשנת 2012 והחל בהפקה מסחרית בשנת 2022. האחר הוא **מאגר כריש צפון**, אשר נתגלה בשנת 2019 וחובר למערכת ההפקה של חזקת כריש בראשית שנת 2024. חזקת כריש מוחזקת נכון למועד פרסום דו"ח זה בשיעור של 100% ע"י חברת אנרג'יאן ישראל לימיטד, חברת-בת של אנרג'יאן היוונית-בריטית. בניגוד לתמר ולויתן, ההפקה ממאגרי כריש מתבצעת באמצעות פלטפורמה צפה (FPSO) הממוקמת בסמוך למאגרים, ואשר מחוברת לחוף באמצעות מערכת צנרת ייעודית. המערכת מתוכננת ליכולת הפקה מקסימלית של כ-8 BCM של גז טבעי לשנה (0.8 BCF/D). עד לסוף שנת 2023 הופקה מחזקת כריש כמות של כ-4.8 BCM, שכולה נמכרה למשק המקומי.

נספח ע/34

**העתק דוח תקופתי של קבוצת דלק
משנת 2024 המעידים על התמקדותה
המכוונת בשוק האנרגיה, עמוד 8**

עמ' 192

הקבוצה פועלת במועד הדוח בשלושה תחומי פעילות עיקריים, כדלקמן:

(א) תחום האנרגיה בישראל – הפעילות בתחום זה מתבצעת בעיקרה באמצעות החזקותיה של החברה, במישרין ובעקיפין, בשותפות ניו-מד אנרג'י, אשר מחזיקה בזכויות נכסי נפט בהם נתגלו מאגרי גז משמעותיים במימי הים התיכון, הכוללים, בין היתר, את מאגר לויתן בישראל ומאגר אפרודיטה בקפריסין, וכן מחזיקה בזכות לקבלת תמלוגים מנכסי הנפט כריש ותנין ובמספר רישיונות חיפוש.

האסטרטגיה של הקבוצה בתחום זה הינה התמקדות בחיפוש, פיתוח, הפקה ושיווק של גז טבעי, קונדנסט ונפט בישראל ובקפריסין, ובקידום פרויקטים שונים מבוססי גז טבעי, במטרה להגדיל את היקף מכירות הגז הטבעי שמפיקה השותפות. במקביל, בוחנת השותפות הזדמנויות עסקיות בתחום החיפוש, הפיתוח, ההפקה והשיווק של גז טבעי, קונדנסט ונפט במדינות נוספות. לפרטים אודות התקשרות השותפות בהסכם לרכישת זכויות בשיעור של 50% מנכס נפט הידוע כבלוק Han 1-21 Asparuh המצוי בשטח המים הכלכליים של רפובליקת בולגריה בים השחור, ראו סעיף 1.7.10 להלן. לפרטים אודות רישיון חיפוש במרוקו, ראו סעיף 1.7.8 להלן. בנוסף, השותפות בוחנת ומקדמת אפשרויות לביצוע השקעות בפרויקטים בתחום האנרגיות המתחדשות, במסגרת שיתוף הפעולה עם חברת אנלייט אנרגיה מתחדשת בע"מ (להלן: "אנלייט") כמפורט בסעיף 1.7.12(א) להלן, וכן בוחנת אפשרויות לכניסה לתחום המימן, לרבות למימן כחול, המופק מגז טבעי ואשר יכול להוות תחליף דל פחמן לצרכני אנרגיה ובמסגרת זו התקשרה עם Airovation Technologies, חברת טכנולוגיה ישראלית פרטית. לפרטים נוספים ראו סעיף 1.7.29(ג)(2) להלן. נכון למועד אישור הדוח מחזיקה החברה בכל הון המניות של השותף הכללי בשותפות (100%), ובכ-54.18% מהון יחידות ההשתתפות שהונפקו על ידי השותף המוגבל בשותפות.

לתיאור תחום פעילות זה, ראו סעיף 1.7 להלן.

(ב) תחום האנרגיה בחו"ל – הפעילות בתחום זה מתבצעת באמצעות איתקה, חברה זרה הנסחרת בבורסה בלונדון ואשר בבעלותה זכויות במאגרי נפט וגז מפיקים בשטח מדף היבשת של בריטניה באזור הים הצפוני, מתקני הפקה, טיפול ואחסון וניסיון מוכח כמפעיל (Operator). ביום 23 באפריל 2024, התקשרה איתקה בהסכם מחייב לצירוף עסקים (Business Combination Agreement) עם Eni UK Limited (להלן: "Eni UK") ועם Neptune Energy Group Holdings Limited, חברות בת של Eni S.p.A, במסגרתו הסכימו הצדדים לבצע עסקה לצירוף נכסי נפט משמעותיים במדף היבשת של בריטניה שבבעלות Eni UK, לתוך איתקה, בתמורה להקצאת מניות של איתקה. ביום 2 באוקטובר 2024, הודיעה איתקה על השלמת העסקה. נכון למועד פרסום הדוח, מחזיקה החברה (בשרשור, באמצעות DKL, חברת בת 100% של החברה) בכ-52.2% ממניות איתקה ומזכויות ההצבעה בה, ו-Eni UK מחזיקה בכ-37.2% ממניות איתקה ומזכויות ההצבעה בה. לפרטים נוספים אודות עסקת ENI, ראו סעיף 1.8.1(ז) להלן.

לתיאור תחום פעילות זה, ראו סעיף 1.8 להלן.

(ג) פעילויות נוספות – החל משנת 2023, לחברה תחום פעילות שאינו מהותי, באמצעות ההחזקה במניות חברת מהדרין, הפועלת בתחום החקלאות, בתי קירור, המים והנדל"ן. ביום 30 בספטמבר 2024 התקשרה מהדרין עם חברת טראלייט בע"מ, חברה ציבורית יזמית הפועלת בתחום הייזום, פיתוח,

נספח ע/35

העתק כתבה ב-12N על אישור הסדר
הנושים של מר תשובה מיום

27.9.2012

עמ' 194

אשדוד 0°

אילת 40°

לחץ כאן כדי לעבור לדף מזג האוויר
תל אביב - יפו 31°

אוסר הסדר ה"תספורת" של יצחק תשובה

בצל ביקורת נוקבת שמתחה על המתווה, נתנה בצהריים השופטת ורדה אלשיך אור ירוק למחיקת חובות חברת "דלק נדל"ן" שבבעלות איש העסקים בגובה של 1.4 מיליארד שקלים. "עשיתי זאת בלב כבד", היא כתבה

גלובס | חדשות | פורסם 27/09/12 16:58

יצחק תשובה. ארכיון | צילום: חדשות 2

סגנית נשיא בית המשפט המחוזי בתל אביב, השופטת ורדה אלשיך, אישרה בצהריים את הסדר הנושים שהתגבש לחברת "דלק נדל"ן" שבשליטת יצחק תשובה. עם זאת, היא מתחה ביקורת נוקבת על התנהלות פרקליטיו של תשובה במהלך הדיונים ועל מתווה ההסדר.

רוצים לקבל עדכונים נוספים? הצטרפו לחדשות 2 בפייסבוק

ההסדר יזכה את תשובה ב"תספורת" של 64% - כך שיימחקו חובותיו בגובה 1.4 מיליארד שקלים. "אין עסקינן ביום חג' ואף לא בסיומה המוצלח של דרך. למעשה עניין לנו בתוצאה בעייתית, שמאשרת הסדר בעייתי, ואף אם היא אילוץ בל-יגונה לנוכח הדין החל ותוצאות ההצבעות, היא מותירה תמיהות רבות ובוודאי שאינה מסלקת את עננת החשד הכבדה שדבקה במר תשובה והפועלים מטעמו", כתבה השופטת אלישיך.

השופטת הוסיפה ותקפה: "הסדר זה רחוק ממתן מענה למצוקה ולנוזק הכבד שנגרם לרבים מהמחזיקים הפרטיים. זאת, תוך שבעל שליטה אשר לכאורה חזר והצהיר קבל עם ועדה כי יעמוד מאחורי עסקיו, מסתתר מאחורי מסך אישיות משפטית נפרדת - לא רק שלו עצמו, אלא גם של החברות האחרות רבות הנכסים שבבעלותו".

חרף הביקורת שמתחה והגינויים המפורשים, הסבירה השופטת אלישיך את החלטתה לאשר בכל זאת את מתווה ההסכם וכתבה: "בלב כבד, החלטתי שלא לפגוע באותם עשרה מחזיקים פרטיים שממילא נפגעו".

דלק נדל"ן חובות יצחק תשובה תספורת

חדשות	תוכניות חדשות 12	הגדרות				
ביטחוני	סדר עולמי	מהדורה ראשונה	תנאי שימוש	אודות		
פוליטי	תוכנית חיסכון	חדשות סוף השבוע	מדיניות פרטיות	פרסמו אצלנו		
פלילי	שש עם	מהדורת היום	צור קשר	לפנייה ב-WhatsApp		
בארץ	אולפן שישי		המייל האדום	הסדרי נגישות		
בעולם	פגוש את העיתונות					
חינוך	המהדורה המרכזית					
פרשנות	חמש עם רפי רשף					
					מדע וסביבה	כלכלה
					צרכנות	ספורט
					נדל"ן	תרבות
					תחזית מזג האוויר	בריאות
					אלימות נגד נשים	דיגיטל
					תאונות דרכים בישראל	אחד ביום
						TECH12

נספח ע/36

העתק תחקיר ב-TheMarker על
הסיבות שהובילו לקריסת דלק נדלן
מיום 1.12.2011

עמ' 197

חדשות

תחקיר • ככה לא בונים חברה: כל הסיבות לנפילתה של דלק נדל"ן

מסע כיבוש חסר מעצורים, טרמפיסטים שגרפו רווחים עצומים, מפקחים שהסתכלו לצד השני ומשבר כלכלי מהדהד - כל המהלכים שהובילו להתרסקות הבלתי נמנעת של דלק נדל"ן

חגי עמית לעקוב

01 בדצמבר 2011

גם כיום, יותר משנתיים וחצי אחרי שנאלץ לפרוש מתפקידו כמנכ"ל חברת דלק נדל"ן, ממשיך איליק רוז'נסקי להגיע מדי פעם לרחוב שבו נמצאים משרדי החברה. הוא עושה את כל הדרך מביתו ברמת ישי, אבל לא עולה למשרדי ההנהלה של דלק נדל"ן שנמצאים בקומה 23 בבית גיבור ספורט בבורסה של רמת גן, אלא מתיישב בבית הקפה שמתחת לבניין.

בבית הקפה הוא מנהל פגישות, טלפונים ומיזמים. הוא מנסה לבנות עסק שבו הוא לא יהיה מנכ"ל שכיר אלא בעלים, ועל הדרך לשקם את שמו הטוב שקרס. הסכומים שבהם הוא מתעסק הם סכומים נכבדים עבור מרבית קוראי העיתון - מיליוני שקלים ויותר. אבל מדובר בכסף קטן עבור מי שהיה רגיל להתמודד עם עסקות בהיקף של מאות מיליוני שקלים עד לא מזמן.

יגאל אהובי

הבחירה של רוז'נסקי במיקום שבו הוא יושב מוזרה למדי. אחרי הכל, עזיבתו את דלק נדל"ן היתה אירוע טראומטי, ואפשר היה לצפות שגם אם הוא בוחר שלא לשכור משרד כרגע, הוא יעדיף להתמקם רחוק ככל האפשר מהחברה. אלא שרוז'נסקי בחר להישאר. מבחינתו היתה לו עילה טובה לכך. בעל הבית שלו - מורו ורבו, כפי שהגדיר בעבר את בעלי החברה יצחק תשובה - אמר לו כשעזב שהוא מעוניין שיישאר לא רחוק, וימשיך להגיע לבית הקפה שלמטה שלושה ימים בשבוע כדי לשמש כיועץ של החברה.

ההחלטה להשאיר את רוז'נסקי כיועץ חיצוני של דלק נדל"ן גרמה להרבה גבות להתרומם. השמועות על עזיבתו את החברה רחשו תקופה ארוכה קודם לכן, וההחלטה על עזיבתו נפלה כחצי שנה לפני שעזב בפועל. אבל תשובה לא הצליח להביא את עצמו לסלק את

רוז'נסקי מהחברה. גם אם הכישלון של החברה היה ברור והעובדה שהנהלתה הביאה אותה לעברי פי פחת כבר היתה מוכחת, תשובה התקשה להיפרד מרוז'נסקי, שהיה בטוח, מצדו, שביכולתו לשקם את החברה.

לעלייתה ונפילתה של דלק נדל"ן - שהיתה אמורה להיות אחת מחברות הנדל"ן הגדולות בישראל, אבל ניצבת בימים אלה מול הסדר חוב - יש לא מעט גורמים: דירקטוריון החברה שהיה אמור לפקח על התנהלותה התקינה ולא עשה את עבודתו; מתווכים וגורמים מעורבים אחרים בחברה ששלחו את ידם לצלחת וגזרו רווחים, לא תמיד בצדק; והמשבר הכלכלי העולמי שתפס את החברה, שנבנתה כאילו השווקים יכולים רק לעלות, לא מוכנה.

בבסיס הסיפור של דלק נדל"ן ניצבת הזוגיות הקרובה וחסרת הגבולות המקצועיים בין תשובה לרוז'נסקי, שבגללה לא תמיד היה ברור מי בעל הבית. שבוע לאחר המפץ הגדול שבו הגיעה דלק נדל"ן לחדלות פירעון, מנתח Markerweek את הסיבות ואת המהלכים שהביאו לקריסתה של אחת מחברות הנדל"ן הגדולות בישראל.

הזוגיות: מי בעל הבית?

את הצעקות שנשמעו בבית גיבור ספורט ביולי 2005 - היום שבו הפסידה דלק נדל"ן בהליך ההתמודדות על רכישת חברת הנדל"ן אמות - קשה היה לפספס. איש העסקים נתן חץ הקדים אותה והציע 765 מיליון שקל על 80% מהחברה, 80 מיליון שקל יותר ממה שהציעה דלק נדל"ן. המחיר ששילם חץ התקבל בהרמת גבה בשוק, אבל תשובה לא היה מרוצה. הוא כעס על רוז'נסקי על כך שלא הציע מחיר גבוה יותר עבור החברה, ולא הבין מדוע רוז'נסקי מנסה לחסוך לו כסף. את התסכול שלו שמעו באותו יום כל עובדי החברה.

תשובה לא התערב הרבה בדלק נדל"ן, לא לפני ולא אחרי המקרה הזה. אבל רוח המפקד לאורך כל התקופה היתה ברורה. מעשיהם של רוז'נסקי ותשובה הראו כי השניים היו מאוחדים בחזון השאפתני שלהם - לבנות יחדיו את חברת הנדל"ן הגדולה ביותר שנראתה במשק הישראלי. רק בולדוזר כמו רוז'נסקי, שבמשך עשר שנים כמעט אף פעם לא שהה בישראל יותר משבוע, יכול היה לנפח את דלק נדל"ן לגדלים שאליהם הגיעה בפרק זמן כה קצר. ורק הגיבוי של תשובה, שדירבן אותו ללכת עד הסוף מבלי להתעסק בקטנות דוגמת ניהול סיכונים ותזרים מזומנים, יכול היה להביא את דלק נדל"ן לגבהים שאליהם הגיעה. בימים ההם היו היחסים בין השניים חמים מאוד.

בתקופות מסוימות נחשב רוז'נסקי לאדם המקורב ביותר לתשובה. השניים נפגשו לארוחות משפחתיות, ערכו נסיעות משותפות לצפייה בנכסים והפגינו הערכה הדדית גבוהה.

תשובה ורוז'נסקי הם שני אנשי עסקים שבנו את עצמם בעשר אצבעות ולא באו עם כסף מהבית. עד לפגישתם בדלק נדל"ן, מסלוליהם היו שונים בתכלית. תשובה נולד במעברה בנתניה ב-1948, ורוז'נסקי נולד ב-1960 בשכונת האליטות רחביה שבירושלים. בעוד שתשובה התחיל לפתח קריירה של קבלן בניין לאחר שירותו הצבאי, רוז'נסקי נשאר לאחר שירותו הקרבי בקיבוץ מסדה בבקעת הירדן, שאליו הגיע כחבר גרעין, ונהפך למרכז משק בגיל 26.

בתחילת שנות ה-90 היה רוז'נסקי חלק מצוות ההקמה של חברת הדלק הקיבוצית דאז אלון. ב-1994 מונה ליועץ לקידום ולניהול פרויקטים במשרד התחבורה, ועשה הפסקה של שלוש שנים במגזר הציבורי. ב-1997 חזר לשוק ומונה לאחראי על פיתוח פרויקטים ותחנות דלק בקבוצת דלק שבשליטת משפחת רקנאטי. כאן נפגשה דרכו עם תשובה, שהספיק לצבור הון כקבלן בניין. ב-1998 ביצע תשובה את קפיצת הדרך שלו כשהשתלט על קבוצת דלק, במהלך שהתבסס על סיכון כל נכסיו ונטילת אשראי בנקאי עצום מבנק הפועלים. יחד עם הקבוצה, קיבל תשובה את רוז'נסקי. ב-1999 טיפס רוז'נסקי עוד שלב משמעותי בקבוצת תשובה, והתמנה לצוות ההקמה של חברת דלק נדל"ן. הוא שימש במשך שנתיים משנה למנכ"ל ראובן שפיגל, וכשהחברה יצאה לדרך ב-2001 - רוז'נסקי כבר עמד בראשה.

רוז'נסקי - אדם בעל חשיבה אנליטית מהירה, שלא זקוק ליותר משתי מפיות כדי לעשות חישובים ולהראות בזריזות את הפוטנציאל לרווח בעסקות של עשרות מיליוני יורו - רכש בקלות את לבו של תשובה. בין השניים יש דמיון רב: הם רואים עצמם כאאוטסיידרים בקהילה העסקית. שניהם אנשים ישירים מאוד, שאינם מקפידים על חליפות ועל גינוני כבוד, ומאמינים ביכולתם לראות הזדמנות עסקית במקום שבו אחרים רואים רק קשיים.

אסתר לבון, איליק רוז'נסקי, גבי לסט ופרופ' יאיר אורגד בהנפקת דלק נדל"ן ב-2005: צילום: MarkerWeek

ביולי 2009, כשרוז'נסקי פרש מהחברה, נקבעו לא פיצויים בסך 19 משכורות. בהסכם שלו נקבע כי הוא ימשיך לספק שירותי ייעוץ לחברה תמורת 150 אלף שקל בחודש. גם יד ימינו של רוז'נסקי ושותפתו לעסקים, חוה זמיר-טואף, המשיכה לקבל משכורת מהחברה במשך

12 חודשים אחר כך, ותשלום של 75 אלף שקל בחודש על שירותי ייעוץ.

מרבית הסכומים הנדיבים האלה שולמו לחינם. אמנם רוז'נסקי הביא בתחילת הדרך תוכניות פיננסיות לשיקום החברה מבלי למכור את נכסיה, אבל עזרתו כבר לא היתה רצויה. הייעוץ שהשניים העניקו לדלק נדל"ן בתקופה המדוברת היה זניח. ההסכמים האלה גם לא הגיוניים עבור החוסך הישראלי, שניצב בימים אלה מול תספורת שתבצע החברה בסכומים שאמורים לשרת אותו כשייצא לפנסיה. אבל יותר מכל, הם לא מובנים כי אפשר היה לצפות לפיצוץ בין תשובה לרוז'נסקי, לאור מצבה העגום של דלק נדל"ן.

אלא שמערכת היחסים בין תשובה לרוז'נסקי מעולם לא התפוצצה. אי אפשר להגדיר את היחסים בין השניים כיום כטובים, אבל ככל הידוע הם מעולם לא התעמתו. חודשיים לאחר שפרש מתפקיד המנכ"ל עוד התייצבה הנהלת קבוצת דלק כולה, יחד עם תשובה, ליום ההולדת ה-50 של רוז'נסקי במועדון בצפון. עד היום מייחס רוז'נסקי את עזיבתו לגורמים בסביבת תשובה - ובראשם בנו אלעד. תשובה עצמו, למרות האכזבה הגדולה שהסב לו, מסרב להתבטא בנוגע למנכ"ל היוצא שלו, אך בסביבתו מפנים את כל האש לכיוונו.

היומרה: הכי הרבה, הכי מהר

הסיפור של דלק נדל"ן מזכיר סיפורים מעולמות אחרים מחוץ לעולם העסקים, על כובשים גדולים בהיסטוריה שהרחיבו את האימפריה שלהם, דהרו קדימה מבלי לעצור, וכבשו עוד ועוד שטחים מבלי לחשוב איך יחזיקו את המדינות הרבות שעליהן השתלטו. הם שלטו על שטחי ענק - עד שהאימפריה שלהם קרסה והתמוססה.

במקום לכבוש מדינות, רכשה דלק נדל"ן נכסים. הייעוד המקורי שלה היה חברה נלווית לתחנות הדלק שהחזיקה הקבוצה - אחזקה של המרכזים הצמודים לתחנות הדלק. אבל רוז'נסקי רצה הרבה יותר מזה. הוא החליט שהוא רוצה לצאת לאירופה. היכולת שלו לרכוש נכסים במהירות כשהוא מבלה את רוב זמנו בטיסות - שהגיעה לשיאה ב-2005-2007 - החלה להתבטא בדלק נדל"ן.

רוז'נסקי עבד קשה. ב-2004 כבר היו לחברה 25 בנייני משרדים בבריטניה, חמישה בניינים בטורונטו ובמונטריאול, שני בניינים בשוודיה, וכן בניין ראשון בשטח של 12.5 אלף מ"ר בסקוטלנד. דלק נדל"ן גם החזיקה 40% מחברת השקעות פרטית בשם NCP, יחד עם חברת הפניקס ואיש העסקים יגאל אהובי, שרכשה 138 חניונים

בבריטניה, בשטח כולל של 500 אלף מ"ר. רוז'נסקי העריך אז את שווי הנכסים האלה - שהיו רשומים בספרים בשווי של כ-2 מיליארד דולר - בשווי של 3.5 מיליארד דולר.

את 2004 סיכמו תשובה ורוז'נסקי בהכרתם על ידי כלי התקשורת כאנשי השנה של ענף הנדל"ן, אחרי שהשתלטו על חברת דנקנר השקעות. רכישה זו היתה סגירת מעגל מול משפחת דנקנר, שסייעה לתשובה בעבר להשתלט על קבוצת דלק, ובה הוכיחו עצמם תשובה ורוז'נסקי שוב כצוות נועז ומנצח, אחרי שהשלימו את ההשתלטות תוך 24 שעות והקדימו ברגע האחרון את חברת גמול. בסוף 2004 עברה החברה מהמשרדים בנתניה למשרדים החדשים בבורסה ברמת גן. אבל ביולי 2005 הפסידה דלק נדל"ן בהליך המכירה של חברת הנדל"ן אמות לחץ.

גם אחרי העסקה המוחמצת הזו, לרוז'נסקי נותרו הזדמנויות רבות להוכיח שהוא ביצועיסט של רכישות. באוקטובר של אותה שנה השקיעה דלק נדל"ן 435 מיליון שקל ב-30 מרכזי קניות בקנדה. בנובמבר נרכש עוד בניין משרדים בשווייץ במחיר דומה. בדצמבר הושקעו 3.4 מיליארד שקל ונקנו 18% מרשת של 16 מלונות הילטון בבריטניה.

ברבעון הראשון של 2006 ביצעה דלק נדל"ן רכישות בהיקף של 1.35 מיליארד שקל. באוקטובר נרכשו נכסים בפינלנד ב-618 מיליון שקל, ובתחילת 2007 התקרב שווי נכסי החברה ל-20 מיליארד שקל. בבריטניה לבדה ניהלה החברה מגעים לרכישת נכסים בעוד 20 מיליארד שקל באותה התקופה.

רוז'נסקי היה אחוז בולמוס. הוא דילג ברחבי אירופה כשהוא מבצע לעתים ארבע רכישות בחודש. הוא המריא ביום ראשון, נחת ביעד, פגש שמאים, צוותים הנדסיים ועורכי דין, ראה את הנכס והגיע לסיכום עם הבנקים המקומיים, שכבר הכירו אותו, על הלוואות של עשרות מיליוני פרנקים, יורו או ליש"ט. במקביל, המשיכה החברה לגייס עוד מאות מיליוני שקלים ממנהלי הכסף של הציבור הישראלי.

בסוף 2008 היתה דלק נדל"ן חייבת לבעלי האג"ח הישראליים 3 מיליארד שקל, ולבנקים הישראליים 1.6 מיליארד שקל. עם כספי ההלוואות יצאה החברה למסע רכישות שלא נראה כמותו בין יזמי נדל"ן ישראלים. היא קנתה מאות בניינים ומאות מיליוני מ"ר, וב-2007, שנתיים אחרי ההנפקה שלה בתל אביב לפי שווי של 2 מיליארד שקל, היא החזיקה בנכסים בשווי של 20 מיליארד שקל -

והיתה רק באמצע הדרך: על הכוונת היו רכישות בשווי של 20 מיליארד שקל נוספים.

מנקודת המבט של אותה התקופה, הם גברו על כולם. לא רק על עמיתיהם הישראלים שלא הבינו את התמונה, אלא גם על אנשי עסקים אירופאים רבים. התחושה שלהם ב-2008-2005, השנים שבהן הניחו השניים את התשתית למה שהיה אמור להיות האימפריה שלהם, היתה שהכסף מונח ברחובות. הקונספציה היתה שנכסים טובים נמכרו במחירים מצוינים, וכל שהיה צריך לעשות הוא להיות חרוץ מספיק ולברור את ההזדמנויות.

ביולי 2007 הגיעה המתקפה לשיא כשדלק נדל"ן, יחד עם אהובי, רקחה את עסקת ילמולי - עסקת נדל"ן שווייצית שבמסגרתה היו אמורים להירכש 88 נכסים בשווייץ תמורת כ-12 מיליארד שקל. זו היתה אמורה להיות העסקה הגדולה ביותר שביצעו ישראלים אי פעם. חגיגות הניצחון סביב העסקה היו גדולות, אבל הן לא נמשכו זמן רב. בדצמבר נסוגו הרוכשים מהעסקה כשהבינו שהיא יקרה מדי, עוררו את חמתם של השווייצים ושילמו קנס של 20 מיליון שקל. אבל המרוץ נמשך, ובאותו החודש כבר נרכשה רשת היפרמרקטים גרמנית ברבע מיליארד יורו.

בעיניים בלתי מזוינות, ההשקעות של דלק נדל"ן נראו הגיוניות. הנכסים שרכשה כללו מוסדות כמו אוניברסיטת ברלין ואוניברסיטת ציריך, בניינים שמושכרים לחברות הגדולות בגרמניה, ואת רשת חנויות הנוחות השלישית בגודלה בבריטניה. גם המחירים ששולמו אז על הנכסים לא נראו כמחירי עתק. הם נרכשו במחיר ששיקף לחברה תשואות של 6%-10% על שוויים.

תשובה ורוז'נסקי לא היו היחידים שפעלו כך: ישראלים רבים ראו אז את אירופה כיבשת ההזדמנויות. שוק הנדל"ן לא הפסיק לעלות במשך שבע שנים רצופות, ונדמה היה שהמחירים יעלו לנצח. רשימת השותפים של דלק נדל"ן בעסקות שלה כללה, בין היתר, את רוי"ח יצחק סוארי, צדיק בינו, אלקטרה נדל"ן והרצל חבס. בנובמבר 2006 אף זכתה החברה להבעת אמון מהבנק הגדול במדינה, כשבנק הפועלים השקיע ב-11% מהחברה לפי שווי של חצי מיליארד דולר.

מודל הפעילות היה פשוט. דלק נדל"ן לוותה כסף מבעלי האג"ח הישראלים ומהבנקים, נסעה אתו לאירופה, השתמשה בו כדי לרכוש 10% מבניין, ואת ה-90% הנותרים לוותה מבנקים מקומיים - הבניין הנרכש היה בטוחה לרכישה עבור הבנקים האלה. הריביות ששילמה

דלק נדל"ן על ההלוואה שנטלה מהבנק האירופי היו נמוכות מדמי השכירות שהניב הבניין. ההפרש היה הרווח של דלק נדל"ן. שווי הנכסים כל הזמן עלה ועלה, וההנחה היתה שעם כמות די גדולה של עסקות הרווחים יספיקו כדי לשלם את האג"ח ולהחזיר את ההתחייבויות לבעלי האג"ח בישראל.

מסע הרכישות המגלומני של דלק נדל"ן נעצר ב-2008 בחריקת בלמים. בסוף 2008 פקד את שוקי העולם משבר שלא נראה כדוגמתו מאז סוף שנות ה-20 של המאה הקודמת. בורסות ברחבי העולם איבדו 40% משוויין, ודלק נדל"ן מצאה עצמה ללא שום שכבת הגנה ועם נכסים שערכם צונח.

שוקי הנדל"ן והפיננסים בעולם קרסו, ותשובה, שעיקר אחזקותיו היו בשני התחומים האלה, עמד על סף תהום. מאז הקריסה הזו הספיק תשובה להתאושש. החברות שבשליטתו מצאו את מאגרי הגז הישראליים והשווקים בעולם התייצבו. אבל דלק נדל"ן - חברה גוססת ששווה כיום 70 מיליון שקל, ונאבקת על הסדר חוב בחיפוש אחר מקורות כספיים שתוכל להחזיר מהם כ-5 מיליארד שקל שהיא חייבת לבעלי האג"ח ולבנקים בישראל - נותרה תזכורת כואבת לנפילה.

הטרמפיסטים: בשביל להרוויח לא צריך להציג רווחים

גם אם רוז'נסקי עבד קשה כדי לבנות את האימפריה, הוא לא עשה זאת לבד. מרבית המעורבים בדלק נדל"ן יצאו ממנה עם צלקות. החברה הזו היא ללא ספק הכישלון העסקי הגדול ביותר של יצחק תשובה; רוז'נסקי עדיין מנסה לשקם את עצמו; המשקיעים המוסדיים והציבור הישראלי עדיין לא יודעים בכמה יסתכמו הפסדיהם; הבנקים הישראליים כבר מחקו מאות מיליוני שקלים על ההלוואות והכסף שהשקיעו בחברה; וסדרה של אנשים שהיו מעורבים בדירקטוריון החברה היו שמחים למחוק אותה מקורות החיים שלהם.

הנפגעים העיקריים ברמה הפיננסית שומרים דווקא על שקט יחסי: עשרות בנקים אירופיים שהעניקו את עיקר הכסף למימון הרכישות הרבות של החברה לא רצים לתקשורת הישראלית למחות. הבטוחה היחידה של הבנקים האלה היא הנכסים שבשבילם הם הללו את הכסף, ששווים כיום חצי ממחיר הרכישה ואף פחות מכך. הבנקים ניצבים בפני דילמה אם להשתלט על הנכסים של דלק נדל"ן ולמכור אותם, או לתת לחברה עוד זמן.

אל מול כל אלה, יש מי שהרוויח לא מעט מהיחסים עם דלק נדל"ן. סיוע מרכזי לדרכו של רוז'נסקי באירופה הגיע מאהובי, איש עסקים

שפעל באירופה ובעיקר בבריטניה. אהובי שימש כמתווך-שותף של החברה. בשנותיה הראשונות כמעט כל רכישותיה באירופה נעשו דרכו. בדלק נדל"ן מעריכים שכשליש מהנכסים שרכשה החברה הגיעו בתיווכו. במרבית המקרים הוא השקיע בעצמו בעסקות שהביא לחברה: לעתים הוא שימש רק כמתווך, ולעתים הוא קנה ומכר במהירות את הנכסים שרכש לדלק נדל"ן.

עמלות התיווך שגזר אהובי נעו בין 2% ל-3%. בסך הכל מעריכים בדלק נדל"ן כי סכומי התיווך שהרוויח נעו בין 100 ל-200 מיליון שקל. הרווחים מעסקות נוספות שעשה אהובי עם החברה היו גבוהים יותר: בהנפקת החברה הנכדה DGRE בלונדון ב-2007, לפי שווי של מיליארד דולר, כ-165 מיליון שקל שולמו לאהובי תמורת הנכסים שקנתה ממנו החברה. שלושה חודשים אחרי ההנפקה קנתה דלק נדל"ן מאהובי את מניותיו ב-DGRE תמורת 50 מיליון דולר.

דמות נוספת שגזרה קופון נאה מהחברה בשנותיה הטובות היה רמי נאור, חתנו של יצחק תשובה הנשוי לבתו גל. נאור ליווה את החברה מאמצע 2004 עד יוני 2010, ובחלק מהזמן ישב בוועדת ההשקעות של החברה. בינו לבין רוז'נסקי לא שררו יחסים טובים. הוא היה אחראי בעיקר על פעילות החברה בקנדה והנכסים שרכשה שם.

הסכומים שגבה על הפיקוח שלא צלח כללו שכר בסיס, אופציות ומענקים על עליית המניה של החברה. ב-2004-2010 הרוויח נאור 50 אלף שקל בחודש על ייעוץ לדלק בלרון בינלאומי, החברה הבת באירופה. ב-2008-2010 קיבל נאור 16 מיליון שקל, בעוד אשתו קיבלה מאות אלפי שקלים על עבודות אדריכלות עבור החברה.

אם לא די בכך, גם על מכירת החיסול של החברה - שנערכה בשנים האחרונות בניסיון נואש לעמוד בהתחייבויותיה - הוא תוגמל יפה. בהסכם האחרון שנעשה עמו נקבע כי נאור יקבל בקנדה 0.36% ממחיר המכירה של כל נכס ללא תלות במחיר המכירה (עד תקרה של 1.6 מיליון דולר קנדי). גם אם הנכסים שנאור עמד מאחורי רכישתם יימכרו בהפסד, נאור ירוויח. אם הנכסים יימכרו במחיר גבוה ממחירם בספרים - כפי שקרה באחרונה עם חלקם - הוא ירוויח 4.5% מההפרש.

היו עוד מרוויחים רבים בחברה שלא קימצה בהוצאותיה לדירקטורים ולחברי הנהלה, ורבים מהם זכו באופציות על מניותיה. הוצאות ההנהלה וההוצאות הכלליות של החברה ב-2005-2011 מסתכמות ב-650 מיליון שקל. גם בעלי המניות של החברה - ובראשם תשובה

שמחזיק כיום 51% מהחברה - הרוויחו יפה בתקופות מסוימות. ב-2001-2006 חילקה החברה דיווידנדים בהיקף של 350 מיליון שקל. אף שלתשובה לא היה תפקיד רשמי בחברה, ב-2005-2007 העבירה דלק נדל"ן 2-3 מיליון שקל בשנה לחברה פרטית שבשליטתו כדמי ניהול.

תשובה הרוויח מהחברה במקום נוסף. כשדלק נדל"ן יצאה לדרכה, היתה עליה משקולת מולדת - תשובה הכניס לחברה בתחילת דרכה השקעה פרטית שלו בנכס בשם מגדלי חוף הכרמל. את האחזקה בפרויקט המגורים - שבמקור היתה כ-30% (לבד ועם שותפים) - רכש תשובה באופן אישי, לפני הקמת דלק נדל"ן. מגדלי חוף הכרמל היו אמורים להיות פרויקט רווחי של דירות יוקרה מול הים. אלא שעתירה של ארגונים לשמירת הסביבה הפכה את הנכס ב-2002 לנכס המיועד למלונאות בלבד, שמטה את הקרקע מתחת לכדאיותו והפכה אותו לפרויקט מפסיד הגורר חובות של מאות מיליוני שקלים לבנקים. עם הקמת דלק נדל"ן העביר תשובה 17% מהאחזקה הפרטית שלו בפרויקט המפסיד לחברה, ונחלץ מהמשקולת שהעיבה על עסקיו הפרטיים.

ב-2006 ניסה רוז'נסקי למכור את האחזקה בחוף הכרמל, ללא הצלחה יתרה. בשנים האחרונות החזיקה דלק נדל"ן באחזקת מיעוט של 17% בחברת חוף הכרמל. למרות זאת, היא היתה ערבה לחלק גדול יותר מהחוב ומהריבית, והסכמיה עם הבנק קבעו שתשלומיה בגין הערבויות לא יעלו על 30 מיליון דולר. בתחילת 2008 רכשה דלק נדל"ן את חלקם של השותפים בפרויקט תמורת 32 מיליון שקל, והודיעה כי תפרע לבנק לאומי חוב של 300 מיליון שקל בגינו. את המימון לרכישה - 350 מיליון שקל - נתן בנק לאומי. התוכנית היתה למכור את המגדל ב-450 מיליון שקל, אך עד היום לא נמצאו קונים. החובות בגין הפרויקט עדיין רובצים על החברה.

רוז'נסקי עשה לביתו בימיו כמנכ"ל 2-3 מיליון שקל בשנה, ובין 2005 ל-2009 הסתכמה עלות שכרו ב-13.5 מיליון שקל. בשיא הוא החזיק 8% מהחברה, אבל סירב למכור מניות כי האמין בכל לבו שהחברה תהיה שווה הרבה יותר. הוא הילך על קו התפר שבין מנכ"ל שכיר לבעלים, ולמרות זאת לא מימש את יכולתו להרוויח ממנה יותר, כפי שעשו האחרים.

הבקרה שלא היתה: לא ראינו, לא שמענו, לא ידענו

ההשוואה של רוז'נסקי ותשובה לכובשים גדולים - כמו נפוליאון, ג'ינגיס חאן או אלכסנדר מוקדון - עושה חסד עם קבוצה של שותפים שקטים לעשייה שתפקידם היה לפקח על החברה, אך הם נרדמו בשמירה.

בין האחראים נמצאים מיכאל גרינברג, שהיה מבקר פנים בחברה מ-2000 עד 2008; ענת יקיר, מנהלת הכספים של החברה, שכינה בתפקיד מאוקטובר 2002, ובדו"חות דלק נדל"ן נכתב כי בחלק מהתקופה היא מצאה זמן להיות מנהלת כספים בחברת סטארט-אפ במקביל; ומשרד רואי החשבון קוסט פורר את גבאי שביקר את דו"חות החברה.

בנוסף, לדלק נדל"ן היה דירקטוריון שתפקידו היה לפקח שלא יקרה כל מה שקרה בחברה הזו. הדירקטוריון של דלק נדל"ן לא כלל מריונטות, אלא את כל האישים הבכירים ביותר בקבוצת דלק.

בתקופות הקריטיות ישבו בדירקטוריון אסי ברטפלד, מנכ"ל קבוצת דלק; ניצב המשטרה בדימוס גבי לסט, יו"ר דלק אנרגיה; אהרון קצ'רגינסקי, האחראי לשעבר על החטיבה העסקית בבנק דיסקונט; רו"ח מרק רוטבליט; היועצים המשפטיים של קבוצת דלק, יעקב פרידגוט וליאורה פרט לוין; וניר ברונשטיין, מנכ"ל פועלים שוקי הון לשעבר.

חלק מהחברים ניתקו את הטלפון כשניסו ליצור עמם קשר. אחרים העידו השבוע כי דירקטוריון דלק נדל"ן התכנס ואישר את כל העסקות באופן מסודר, אחת אחת. היו בדירקטוריון גם כאלה שטענו בפנינו כי רוז'נסקי היה תופר את כל קצות העסקות - מציג במהירות את הערכות השווי החשבונאיות, הריבית בגין ההלוואות ושיעור ההחזר על השכרת הנכס - ומחכה לאישור.

אבל הכריזמה של רוז'נסקי, הגיבוי שקיבל מתשובה והידיעה של הנוכחים שהוא פועל באישורו - אין בהם כדי להסתיר את העובדה שהסיפור של דלק נדל"ן הוא סיפור על מחדל עצום של דירקטוריון, שלא התריע מספיק על הפערים הפיננסיים בתוכניות של החברה. על האנשים האלה רובצת אחריות כבדה, והרכב הדירקטוריון המכובד מעלה את השאלה איך היו יכולים האנשים האלה לאשר לחברה שעליה הם אחראים להתנהל כפי שהיא התנהלה.

מלבדם היו המשקיעים המוסדיים: מנהלי קרנות הפנסיה וקופות הגמל של הציבור, שקנו את הנפקות האג"ח של דלק נדל"ן כשהם רק רוצים עוד ועוד. העובדה שבעל הבית היה תשובה, האיש בעל מגע

הזהב, גרמה למוסדיים להרגיש בטוחים ולהשקיע, ולשכוח שחובתם היא להקשות בשאלות.

אלה שהגיעו מאוחר מדי

ירום אורן לא ישכח את החודש שבילה כמנכ"ל דלק נדל"ן. אורן, בוגר קרן פימי של ישי דויד, קיבל עליו את העבודה של הבראת החברה עם עזיבתו של רוזנסקי. על פי עדויות של עובדים בחברה, הוא לא האמין למראה עיניו.

תהליך בסיסי בעבודתה של חברת נדל"ן הוא הערכת תזרים המזומנים החזוי של החברה. החברה מעריכה כמה כסף היא תצטרך להוציא בשנה הקרובה על פעילותה, ובעיקר על תשלום חובותיה - למי ייצא הכסף ובאילו תאריכים. במקביל מעריכה החברה באותה דרך כמה כסף יזרום לקופתה, מתי ומאילו מקורות.

בדלק נדל"ן לא היתה תוכנית להתאמת ההכנסות להוצאות. זהו בסיס ההתנסקות של החברה, שגילגלה מיליארדי שקלים, אבל מבחינות מסוימות התנהלה כמו חנות מכולת ללא תוכנית ברורה להחזר החובות שלה. הנהלת החברה אולי השוותה את התזרים מהבניינים שרכשה עם הריבית שתשלם על ההלוואות מהבנקים האירופיים, אבל התזרים הזה לא תאם את התשלומים לבעלי האג"ח הישראלים. נראה שהיא שכחה שגם ההון העצמי שהביאה עמה כדי לצאת למסע הרכישות באירופה היה הלוואה.

היעדר התזרים לא היה הבעיה היחידה של החברה. דלק נדל"ן לא עשתה דבר בסיסי שעושות חברות כמוה, הפעילות במגוון ארצות בעוד שהחזר החובות שלהן נעשה בישראל: הגנה מטבעית. החברה היתה חשופה לתנודות בשערי המטבע ללא שום הגנות. כשהשקל התחזק והחובות השקליים שלה תפחו, החברה נפגעה.

צרה נוספת היתה שמלבד המדיניות של לרכוש הרבה ומהר, לדלק נדל"ן לא היתה אסטרטגיה ברורה. החברה לא השקיעה רק בנדל"ן מניב, אלא גם בוויטניה, חברת פיתוח וייזום ישראלית שלא מניבה תזרים לבעלי המניות שלה. היא השקיעה גם בתחום התיירות הסובל ממחזוריות קשה - ברשת המלונות מריוט, הילטון ופאתל.

החברה לא השקיעה רק בנדל"ן. היא נהפכה גם לחברה קמעונית כשרכשה את רשת חנויות הנוחות רודשף - חברה עם 2,000 עובדים, שמצריכה תשומות ניהוליות ועיסוק בשיווק ובתפעול שוטף. החברה לא הסתפקה בנכסים מוחשיים ונהפכה לגוף פיננסי המממן גופים

אחרים, כשרכשה ב-2008 הלוואות מזנין מחברת הפניקס (הפניקס, אגב, היא חברה אחות של דלק נדל"ן, ונמצאת גם היא בשליטת תשובה).

הרשימה לא נגמרת בכך, וכוללת גם אחזקה היסטורית בחברה הישראלית מבני תעשייה והשקעות ללא שליטה בנכסים במזרח אירופה. החזון של החברה ליהפך לחברת אחזקות מרובת זרועות הביא לרכישות מפוזרות שכולן התבססו על הנחת עבודה אחת - הכל יהיה בסדר.

אלא שבסוף 2008 פתאום לא הכל היה בסדר. בסוף 2007 פסקו העלויות. הנפקת החברה הנכדה DGRE נתקלה בקשיים. המשקיעים לא קנו את השווי שניסתה דלק נדל"ן להשיג, ולמרות ציפיות לשווי של 1.3 מיליארד דולר - נגמרה ההנפקה בשווי של מיליארד. בעלי השליטה, ובראשם יגאל אהובי, נאלצו להזרים ביקושים ברגע האחרון. במאי 2008 עוד חתמה החברה על הבנות להשקעה של חצי מיליארד דולר עם סיגרון ההודית. באותה שנה עוד גייסה החברה חצי מיליארד שקל, תוך שהיא מרסנת ביקושים של משקיעים מוסדיים שרצו להלוות לחברה 900 מיליון שקל. אבל בסוף אותה השנה כבר נפלו השמים. בנק ליהמן ברדרס - אחד המממנים של החברה - פשט את הרגל והכלכלה העולמית נכנסה למיתון עמוק.

בשלב הזה ניכר החיסרון הגדול במודל של דלק נדל"ן: ירידה קטנה בשווי הנכס מספיקה כדי שהבנק יראה כי הבטוחה שבידיו, הנכס, לא מספיקה להגן על ההלוואה שנתן. כתוצאה מכך הבנק עצר את תזרים המזומנים ובחלק מהמקרים עיקל את הנכס לעצמו. כך, למשל, עוקלה רשת המלונות מריוט.

בולמוס הקניות לא איפשר לערוך בדיקות מעמיקות של הנכסים שנרכשו, והביא לכך שלא תמיד היתה הקפדה על איכות הרכישות. חלק מהבניינים נקנו כשהם מניבים תשואה נמוכה מ-6%. חלק מההשקעות נעשו בנכסים שלא הניבו לחברה תזרים כלל. היעדר המרווחים הביא להידרדרות מהירה. בשיא המשבר של סוף 2008 לא היה ברור אם תשובה ישרוד אותו.

אחזקותיו הפיננסיות בחברת הביטוח הפניקס ובבית ההשקעות אקסלנס מחקו בין 60% ל-90% משווי, וחברות הנדל"ן הפרטיות שלו בארה"ב ובאירופה ספגו מכה קשה. אבל דלק נדל"ן היתה מוקד כל הבעיות. רמות המינוף שנטלה על עצמה לא היו דומות לאף חברה אחרת. בתגובה ניסה תשובה לנטרל את מוקד האש.

במאי 2009 הוא העביר את דלק נדל"ן לבעלותו הפרטית (במסגרת מהלך חשבונאי של חלוקת מניות החברה כדיווידנד על ידי קבוצת דלק - "דיווידנד בע"). המהלך שהוצג כנטילת החברה תחת אחריותו האישית נועד למעשה להרגיע את הבנקים הישראליים שמניות קבוצת דלק משועבדות אליהם, ולהרחיק את דלק נדל"ן מיתר אחזקותיו כדי שמצבה לא יפגע בקבוצה כולה. המסר לבנקים הזרים הנושים של דלק נדל"ן היה ברור - קבוצת דלק מתנערת מדלק נדל"ן. העברת החברה לאחריותו האישית של תשובה לא היתה יתרון גדול, מפני שבעל הבית היה עסוק בדברים אחרים. גילוי הגז, פעילות הנדל"ן שלו באירופה וכל שאר החברות בקבוצה מנעו ממנו להתמקד בדלק נדל"ן.

בספטמבר 2009 עזב רוז'נסקי את החברה, והמנעולים במשרדי דלק נדל"ן הוחלפו. סגל המזכירות שהחזיק רוז'נסקי, שלוש במספר, צומצם לאחת וכל השדרה הניהולית פוטרה. אורן, שהגיע כדי להבריא את החברה, נבהל מגודל הבור שמולו ופרש אחרי חודש אחד. ערן מיטל, המנכ"ל הנוכחי, החל באסטרטגיה של מימוש נכסים. בשנתיים החולפות הוא מכר נכסים בכ-4 מיליארד שקל. אלא שמכירת נכסים מניבים, שנקנו בתקופת גיאות, בתקופת שפל, מבטיחה שהחברה תעמוד בסופו של דבר מול שוקת שבורה.

ייתכן שתוכנית הבראה לחברה, שתכלול הזרמת כספים וניסיון לשמור את הנכסים שנקנו - כדי שניבו דמי שכירות שיכסו את ההלוואות - היתה נותנת לחברה זמן נשימה ארוך יותר. אבל מיטל הגיע לחברה כדי לממש. במקום שבו אנשי עסקים דוגמת אליעזר פישמן הפשילו שרוולים ועשו כל שביכולתם כדי לחלץ את החברה שלהם, תשובה העדיף להתמקד בחברות המצליחות יותר שבשליטתו.

ביולי ביקש השוכר של רשת החניונים של החברה הנחה בשכר הדירה בגלל קשיים. באותו המועד הוציא הבנק שמימן את רכישת החניונים הערכת שווי נמוכה לחברה, שאיפשרה לו להעלות ב-2% את מרווח ריבית המזנין. בדלק נדל"ן התחילו לקדם את הסדר החוב.

בימים אלה מגיעים אורחים מסוג חדש למשרדי דלק נדל"ן בבית גיבור ספורט. הם בוחנים את משרדי החברה במטרה לשכור אותם. החברה תעבור בשבועות הקרובים לנכס יוקרתי פחות באזור צנוע יותר. כנראה שהדיירים שיחליפו אותם לא יידעו שמקומת משרדי ההנהלה הזו היתה אמורה לפרוץ חברת הנדל"ן שהתימרה לכבוש את העולם.

איליק רוז'נסקי מסר בתגובה: "דלק נדל"ן היא חברה שתמיד אהבתי ותמיד אוהב, אין בכוונתי להיגרר להשמצות ואני מאחל לה הבראה.

עמדתי לרשותה בעבר ואני עומד לרשותה גם כיום, על אף שיש לי הרבה מה להגיד".

יגאל אהובי סירב להגיב לכתבה.

מדלק נדל"ן נמסר בתגובה: "העסקה לרכישת חוף כרמל וההתקשרות עם רמי נאור בהסכם למתן שירותים לחברה קיבלו את כל האישורים הנדרשים על פי כל דין ונעשו בכפוף לאישור הארגונים הרלוונטיים באותה העת".

בשמו של רמי נאור נמסר בתגובה: "רמי נאור שימש ב-2001-2010 כאחראי על תחום פיתוח ההשקעות של החברה בצפון אמריקה ובקנדה. לאור תפקידו, ובשל גודל הפורטפוליו תחת ניהולו, נדרש רמי בין השאר להעתיק את מקום מגוריו למשך כמה שנים לצפון אמריקה. במסגרת פעילותו היה מעורב רמי בעסקות רכישה עבור ומטעם החברה בהיקפים של מאות מיליוני דולרים, שהניבו לחברה הכנסות ורווחים לא מבוטלים במשך השנים. ההתקשרות בין רמי לחברה נעשתה על כל פי דין, בכפוף לכל האישורים הנדרשים ובתנאי שוק מקובלים. הניסיונות להטיל דופי בפעילותו של רמי ובתגמול שלו זכה בתמורה לשירותיו לחברה אינם הוגנים ואינם ראויים בנסיבות, וזאת בין השאר לאור תרומתו הרבה לחברה ולפעילותה".

מ-8 מיליארד ל-28 תוך שנה סך הנכסים של דלק נדל"ן, במיליארדי שקלים

החשד: מצגי שווא והטעיית רשות ניירות ערך

בסוף 2009 פתחה רשות ניירות ערך בחקירה נגד בכירים בדלק נדל"ן, ובראשם איליק רוז'נסקי. הרשות בחנה את אופן התנהלות דלק נדל"ן בשנים האחרונות בשלוש עסקות שביצעה בחו"ל: רכישת פורטפוליו בתי מלון מרשת הילטון ומריוט; רכישת חברת MSA המפעילה את רודשף - תחנות שירות בצדי הדרך בבריטניה; ורכישת חברת לינצ'פילד, המחזיקה בכ-127 חנויות ברחבי בריטניה.

הרשות מצאה כי רוז'נסקי פעל לשינוי הסיווג החשבונאי של רודשף בספרי דלק נדל"ן, כדי להימנע מרישום פחת שנתי של כ-125 מיליון שקל בדו"חות. לטענת הרשות, רודשף, ורוז'נסקי בראשה, הטעו את רשות ניירות ערך ואת רואי החשבון ויצרו מצגי שווא לגבי הסכם הניהול. מצגים אלה הביאו לכך שהשווי של רודשף שנרשם בדו"חותיה הכספיים של דלק נדל"ן היה גבוה בכ-50 מיליון ליש"ט מהשווי שאמור היה להירשם. מצגים אלה באו לידי ביטוי גם בדו"ח

תזרים המזומנים הצפוי (מקורות ושימושים) כמקור מהותי לעמידת החברה בהתחייבויותיה.

בעסקת החניונים בבריטניה טוענת הרשות כי רוז'נסקי פעל בדרכים שונות כדי שהחניונים שבבעלות החברה הנכדה של דלק נדל"ן, DGRE - שהיו הנכס המהותי ביותר בחברה - יירשמו ב-2008 בערך הגבוה במאות מיליוני שקלים משוויים האמיתי.

בנוסף בדקה הרשות את העסקה שבה DGRE רכשה חלק מהפורטפוליו של מלונות מריוט והילטון בשנים האחרונות, והביאה למחיקה של מלוא ההון העצמי שהושקע בבתי המלון בהיקף של 317 מיליון שקל. הרשות העבירה את ממצאיה במאי 2010 לידי הפרקליטות, כדי שזו תכריע לגבי המשך הטיפול בתיק.

בעלי האג"ח של דלק נדל"ן צילום: MarkerWeek

לחצו לקבלת עדכונים בנושא:

+ יצחק תשובה

+ קבוצת דלק

+ איגרת חוב

הצג עוד

דיוורים | מערכת | הנהלה | תנאי שימוש | רכשו מינוי | ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | צרו קשר | פרסמו אצלנו | הצהרת נגישות

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל © כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ

נספח ע/37

**העתק כתבה בגלובס על חזרת מר
תשובה לגיוס אגרות חוב בשוק ההון
הישראלי מיום 9.2.2015**

עמ' 213

סגור חלון

שנתיים וחצי לאחר הסדר החוב בדלק נדל"ן: תשובה חוזר לגייס אג"ח בשוק ההון

קבוצת דלק פרסמה מצגת לקראת גיוס אג"ח בהיקף של עד 400 מיליון שקל, שזכו לדירוג A* הגיוס יתבצע בין היתר כדי ליהנות מסביבת הריבית הנמוכה ששוררת כיום בשוק *בספטמבר 2012 נחתם הסדר חוב בדלק נדל"ן שבשליטת יצחק תשובה בו ספגו המשקיעים תספורת ענק בהיקף של 1.4 מיליארד שקל

רון שטיין 9/2/15

שנתיים וחצי אחרי אישור הסדר החוב של דלק נדל"ן, יצחק תשובה חוזר לגייס חוב מהציבור באמצעות קבוצת דלק שבשליטתו. היום פרסמה הקבוצה, בניהולו של אסי ברטפלד, מצגת שנוגעת ל"בחינת אפשרות לביצוע הנפקת אגרות חוב לציבור", בסכום של עד ל-400 מיליון שקל.

האג"ח שמבקשת דלק להנפיק אינן מובטחות בבטוחות, למעט שיעבוד שלילי. סדרה ל"א היא שקלית ובעלת מח"מ של 6.9 שנים, וסדרה ל"ב היא צמודת מדד ובעלת מח"מ של 7.3 שנים. בשתי הסדרות פירעון הקרן ייעשה בתשלומים חלקיים בשנים 2020-2025. האג"ח זכו לדירוג A מחברת הדירוג מעלות S&P, שם ציינו שכספי ההנפקה מיועדים למחזור חוב.

בסביבת קבוצת דלק מסבירים כי ההנפקה נובעת מרצון לגוון את מקורות הגיוס של הקבוצה וליהנות מסביבת הריבית הנמוכה ששוררת בשוק בימים אלה. ואכן, לאחרונה ציין המנכ"ל ברטפלד ש"קבוצת דלק אינה צמאה למזומנים, על רקע שורת מימושים שביצעה מתחילת 2013, שהכניסה לקופתה כ-6.5 מיליארד שקל".

היקף החוב הקיים של קבוצת דלק למחזיקי האג"ח עומד כיום על 7.5 מיליארד שקל (6.1 מיליארד שקל קרן ו-1.4 מיליארד שקל תשלומי ריבית עתידיים) כשהאג"ח נסחרות בתשואה של עד 2.3% הצמודים למדד. למרות שהקבוצה נמנעה מגיוס חוב בשנים האחרונות - סביר להניח שגם בשל החשש מתגובת השוק - בשנה שעברה השלימו שתי שותפויות הגז שבשליטתה, דלק קידוחים ואבנר, גיוס חוב בינלאומי מוצלח של כ-2 מיליארד דולר (לו נרשמו ביקושי יתר אדירים של כ-13.5 מיליארד דולר).

במצגת שפרסמה היום מדיגישה קבוצת דלק את הירידה במינוף החברה, כאסטרטגיה, כשהחוב הפיננסי נטו הצטמק בחצי, מכ-7 מיליארד שקל בסוף 2012 לכ-3.35 מיליארד שקל בסוף 2014 (ראו תרשים), לצד ירידה ביחס החוב נטו לנכסים סחירים. זאת, בין היתר על רקע שרשרת מימושים שביצעה החברה בתחומים שאינם נמנים על ליבת פעילותה - תחום הגז והאנרגיה. עוד מדגישים שם כי לחברה קווי אשראי מובטחים ולא מנוצלים בהיקף של כ-1.3 מיליארד שקל.

שרשרת המימושים של דלק כוללת עסקה למכירת 34% מהחזקותיה בחברת הביטוח האמריקאית ריפבליק תמורת כ-280 מיליון שקל (לפי שווי חברה של 220 מיליון דולר) שהושלמה בסוף אוקטובר, לאחר שזמן קצר קודם לכן מכרה דלק ברווח את כל החזקותיה ברשת תחנות התדלוק וחנויות הנוחות הבריטית רודשף (Roadchef), תמורת כ-915 מיליון שקל.

בסוף יוני אשתקד השלימה הקבוצה את מכירת דלק אירופה לקרן TDR, בתמורה לכ-1.7 מיליארד שקל, לאחר שמכרה במאי את מרבית החזקותיה בחברת הזיקוק דלק US, בכמיליארד שקל (ונותרה עם 7.5% מהמניות). בין לבין מכרה דלק ברווח גם את החזקותיה בחברת הנוסטרברק קפיטל לשותפה אייל בקשי, ששילם לה כ-234 מיליון שקל.

בימים אלה מקדמת הקבוצה את מכירת מניות השליטה בקבוצת הביטוח והפיננסים שבשליטתה, הפניקס, לפי שווי חברה של כ-3.7 מיליארד שקל.

במקביל לשינוי האסטרטגי במיקוד העסקי של הקבוצה היא קידמה עד לאחרונה הנפקה של מניותיה בבורסה בלונדון. אך מהלך זה ירד מעל סדר היום לפי שעה, בעקבות ההתערבות הרגולטורית המעמידה בסימן שאלה את מבנה ההחזקות בתגליות הגז בהן שותפה הקבוצה. כזכור, בקבוצה ממתנים כעת להכרעה או לפשרה הנוגעת לדרישתו של הממונה על ההגבלים העסקיים, פרופ' דיוויד גילה, כי קבוצת דלק ונובל אנרג'י האמריקאית יוותרו על אחת משתי תגליות הגז שבשליטתן - "לוויתן" ו"תמר".

לפחות כרגע, על פי המצגת של דלק, שמגדירה את עצמה כ"חברת האנרגיה הגדולה והמובילה בישראל", התערבות הממונה על ההגבלים העסקיים אינה מובילה לשינוי מהותי בהחזקותיה בתחום האנרגיה. כך, במצגת מוצג פרויקט תמר, על ההסכמים למכירת גז וקונדנסט מהפרויקט, לצד פרויקט לווייתן (שמוגדר על ידי החברה כ"תגלית המשנה כללי משחק"), על ההסכמים המתגבשים לייצוא גז ממנו.

כיום נסחרת קבוצת דלק לפי שווי של כ-11.3 מיליארד שקל, לאחר שאיבדה מאז מאי 2014 כ-35% מערכה. חלק ניכר מהירידה נרשם מאז החלטתו המפתיעה של הממונה גילה לפרק את מונופול הגז הטבעי, שניתנה בשלהי דצמבר האחרון.

הסדר מהגדולים בתולדות השוק

בסוף ספטמבר 2012, לאחר יותר משנה של דיונים והליכים, אושר הסדר החוב בחברת דלק נדל"ן, שבעבר הייתה חלק מקבוצת דלק ובהמשך פוצלה ממנה בדרך של חלוקת דיבידנד בעין ועברה להחזקתם של בעלי המניות בקבוצה (בראשות בעל השליטה, יצחק תשובה). מדובר היה באחד מהסדרי החוב הגדולים בתולדות שוק ההון המקומי, ובמסגרתו ויתרו נושי האג"ח של כ-65% מחוב של 2.15 מיליארד שקל, כלומר ספגו תספורת של כ-1.4 מיליארד שקל.

דלק נדל"ן, בניהולו של איליק רוזנסקי, נקלעה למשבר קשה בסוף 2008, בעקבות משבר האשראי העולמי שגרם לירידה חדה בשווי נכסי החברה. עם זאת, בשנים שלאחר חתימת הסדר החוב, שבה החברה ליהנות מהצלחות. כך, לפני כשנה ביצעה החברה אקזיט מרשים, כשמכרה את פרויקט בקינגהאם (Buckingham Gate) בלונדון לקרן זרה, תמורת כ-930 מיליון שקל וברווח של 400-450 מיליון שקל - שרובו שימש, ככל הידוע, לפירעון חובות לבנקים בחו"ל ובישראל. בידי החברה, שנמצאת בבעלותו המלאה של תשובה, נותרו מספר נכסים ובהם פרויקטים למגורים בישראל.

בדצמבר 2011, בעיצומו של המו"מ על הסדר החוב בדלק נדל"ן, פנינו ב"גלובס" לגופים המוסדיים בשאלה האם הסדר החוב בדלק נדל"ן ישפיע על נכונותם להשתתף בהנפקות אחרות של חברות של תשובה. אז הם ענו כי "התנהלות החברה ובעל השליטה בה בהסדר חוב מהווה חלק ממכלול השיקולים בהחלטות השקעה עתידיות". חלק מהנשאלים הדגישו כי "אם ההסדר בדלק נדל"ן לא יהיה לרוחנו, לא נשתתף בהנפקות קבוצת דלק".

חיזוק לעמדה זו ניתן בדוח הוועדה לבחינת הסדרי חוב בישראל, ועדת אנדורן, שהמלצותיה הסופיות פורסמו בנובמבר האחרון. בדוח הומלץ, בין היתר, על "חובת גילוי על התנהלות בעבר של בעל שליטה בחברה בקשיים פיננסיים (בשבע השנים שקדמו למועד לקיחת האשראי, ר' ש)". זאת, משום ש"פרטים על התנהלות בעבר של בעל שליטה במצבים בהם חברה שבשליטתו נקלעה לקשיים פיננסיים, עשויים לספק מידע משמעותי ורב ערך... בשקילת שיקולי השקעה ובהערכת הסיכון הפוטנציאלי לחברה".

אבל מאז הסדר החוב בדלק נדל"ן זרמו הרבה מים בירקון. קבוצת דלק התעצמה והפכה לענקית אנרגיה, לא רק בסטנדרטים מקומיים. בהקשר זה, ניתן לציין כי מוסדיים בכירים שנשאלים באופן כללי על הסוגיה, נוהגים להסביר כי לשיטתם "כל מקרה ייבחן לגופו. גם ויתור על הנפקה טובה של חברה חזקה בגלל שלבעל השליטה הייתה בעיה בעבר עשוי להיות טעות. טובת העמיתים עשויה להיות השקעה באג"ח טובות שנותנות תשואה ראויה, ולא לוותר על ההשקעה בגלל עיקרון".

נספח ע/38

העתק כתבה ב-TheMarker בנושא
אירועי חדלות הפרעון של מר תשובה
מיום 8.6.2025

עמ' 216

שוק ההון

תספורות ומינהל לא־תקין: תשובה אינו מתאים לשלוט בישראל

חברת כרטיסי האשראי הגדולה בישראל היא בנק לכל דבר, ובנק ישראל רשאי לפסול מועמד לשליטה בה ■ לחברות בשליטת יצחק תשובה היסטוריה של חדלות פירעון, היעדר מומחיות והרפתקנות פיננסית — שמצדיקים את בלימת העסקה ■ האם בנק ישראל יגמיש עבורו את התנאים לרכישת ישראל?

לעקוב

איתן אבריאל

08 ביוני 2025

בכל מובן משמעותי, חברת כרטיסי האשראי ישראל - שמפעילה 4 מיליון כרטיסים ושווי השוק שלה הוא 3.4 מיליארד שקל — היא בנק ישראלי לכל דבר. ישראל - נמצאת כיום על המדף, ורבים רוצים לרכוש אותה. הרוכש יכול להיות כל אחד, כל עוד מועמדותו לא נפסלת על ידי הרגולטורים — במקרה הזה, בעיקר הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.

בנק ישראל פסל בעבר מועמדים על בסיס סימני שאלה בנוגע ליושרה אישית, סך ההון והאסטרטגיה שלהם. כעת, בבנק צריכים לענות על שאלה לא־פשוטה: האם לאשר לאיש העסקים יצחק תשובה לרכוש את ישראל, באמצעות חברת דלק שבשליטתו?

יצחק תשובה (מימין) ונחמי דנקנר, ב-2007 צילום: AP

דלק חתמה בינואר על הסכם לרכישת 37% מישראל - ב-1.3 מיליארד שקל. לאחר השלמתה, כולל אישור רכישת השליטה על ידי בנק ישראל, ותשלום לבעלי המניות — דלק תהיה בעלת של כ-40% ושליטה בפועל בחברת כרטיסי האשראי הגדולה בישראל.

לאחר שהתמקד בעשור האחרון באנרגיה, קבלת ההיתר תשים שוב את תשובה בראש קבוצה בעלת עסקי נפט וגז; נדל"ן בישראל ובעולם; וגם פיננסים. אבל האם יש לתשובה את הפרופיל המתאים לשלוט

בבנק — גוף הדורש בעלות וניהול שמרניים ואחראיים במיוחד, כמי שמספק אשראי למיליוני אזרחים ועסקים? לא בטוח.

"מסתתר מאחורי הישות הנפרדת"

האם ראוי, למשל, לאשר רכישת בנק לאדם שחברה בשליטתו פשטה את הרגל ועשה הסדרי חוב או מחיקות לציבור בעלי המניות ומחזיקי האג"ח שלוש פעמים? בפעם הראשונה הייתה זו דלק נדל"ן. אף שבשוק ההון אהבו להגיד כי "תשובה תמיד משלם את החובות שלו", דלק נדל"ן — חברה שהשקיעה בעיקר בחו"ל — ביצעה "תספורת" של 70% מתוך חוב ציבורי של יותר מ-2 מיליארד שקל. כלומר, מחיקה של כ-1.5 מיליארד שקל.

בפסק הדין של הסדר הנושים, כתבה השופטת ורדה אלשיך: "עניין לנו בחברה שנחשבה בעיני רבים ליציבה מאוד ונהנית מחסותו של אחד מאילי ההון במשק, האוחז בידו תשלובת של חברות שהחזיקו ועדיין מחזיקות נכסים רבי ערך. אלא שבשלב מסוים התגלה, כמעט באחת, כי עסקינן בחברת חדלת פירעון לעילא ועילא, שנוהלה ככל הנראה במינוף גבוה מאוד, ושבעל השליטה — שנטען כלפיו כי הבטיח לתמוך בחברות שבשליטתו — לא רק מסתתר מאחורי עיקרון הישות המשפטית הנפרדת.

"בנוסף, עולות נגדו טענות קשות ביותר על מהלך הדרגתי מבעוד מועד לניתוק החברה מהתשלובת, כמעט בבחינת 'הפרדת החולה מן העדר'. תשובה אמנם שילם כספים לקופת הפירוק, אך עשה זאת רק בתמורה להסכמת הנשים על ויתור לחקור את מעשיו ולתובעו, כדי לשים יד על עושרו האישי", פירטה השופטת אלשיך.

התספורת הייתה אז אירוע מרכזי בשוק ההון — ונשמעו קריאות לחוקק תקנה הקובעת כי אדם שביצע "תספורת" לא יוכל לגייס שוב עד שהחזיר את מלוא חובו. זה לא קרה, וכעבור כמה שנים תשובה שוב גייס מהציבור מיליארדים.

האירוע השני התרחש ב-2020 בעת מגפת הקורונה. מחיר הנפט אז ירד לשפל, שווי נכסי דלק צנח, רואי החשבון של החברה הצמידו

לדו"חות 2019 הערת "עסק חיי", חברת מדרוג הורידה את דירוג האג"ח של דלק ב-14 מדרגות, והתשואות שלהן בבורסה זינקו ל-45% עד 350% — כלומר, שהשוק חושב שהן ערב חדלות פירעון.

מה עשה תשובה? הוא החליף את רואי החשבון, פיטר את מידרוג, מכר כמעט כל נכס בעל ערך שהיה לו — וביצע הסדרים עם בנקים. זה אמנם לא היה הסדר נושים בחסות בית המשפט, אבל התוצאה הכלכלית דומה. בדלק אומרים שרואי החשבון הוחלפו לאחר 20 שנה, ורק שנתיים אחרי המקרה.

המקרה השלישי שונה, אבל גם בו תשובה מחק השקעה אדירה, הפעם במגרש לבניית בית מלון וקזינו בלאס וגאס. בעסקה שבוצעה יחד עם אי.די.בי, אז בשליטת נוחי דנקנר, תשובה השקיע 300 מיליון דולר ונטל חוב של 600 מיליון דולר נוספים מקבוצה של בנקים ומוסדיים, לרבות ישראלים.

בתמונה שנהפכה לאייקונית, שניהם חובשים כובעי עבודה אדומים ולוחצים על המתג לפיצוץ המלון הישן. אלא שכעבור זמן לא רב, מה שבאמת עלה בעשן היה כספם של המשקיעים. תוכנית הבנייה לא יצאה לפועל, משא ומתן להסדר חוב כשל, הנושים חילטו את המגרש מידי תשובה ודנקנר — ומלוא ההשקעה נמחקה.

שלושה אירועי חדלות פירעון — חלקם כלל "תספורת" לציבור וחלקם למערכת הפיננסית, שגם היא נמצאת בידי הציבור.

לא מנהל סולידי

המקרים הללו (ואחרים) מצביעים על שיטה. תשובה הוא לא מנהל שמרני וסולידי, ובוודאי לא פועל מתוך הבנה שזה לא הכסף שלו — אלא כספי ציבור. הוא אוהב עסקות ממונפות מאוד וגדולות מאוד, המאופיינות בפער לא־גדול בין הריבית המשולמת לנושים לתשואה המתקבלת מהתזרים של העסק — והפיצוי לסיכון מתקבל בזכות המספרים הגדולים.

הוא אופורטוניסט, בודק כמעט כל עסקה גדולה שיוצאת לשוק במשק הישראלי. התוצאה: כשיש משבר הוא נופל. זה קרה לו עם דלק נדל"ן

והמגרש בלאס וגאס במשבר הסאב פריים, וכך קרה לו במשבר הקורונה.

את הזלזול של תשובה בכספי הציבור אפשר לראות גם דרך הנטייה שלו לחבר את העסקים הציבוריים למשפחה. בשבוע שעבר דווח כאן על מינוי נכד שני לדירקטוריון חברת הנדל"ן צילו בלו — אף שנכדתו, הדירקטורית החדשה, היא צעירה חסרת ניסיון ניהולי.

יצחק תשובה, אישתו חיה תשובה ובתם גל נאור (משמאל) צילום: הצלמניה של שרונה

כסף גדול יותר נמצא בתרומות קרן הפילנתרופיה של דלק: יותר מ-80% מהתרומות, כ-30 מיליון שקל, ניתנו לבניית בית כנסת במנהרת הכותל, שעיצבה ביתו של תשובה ונקרא "שערי תשובה".

באופן לא-מפתיע הוגשה נגד תשובה, דלק, וקרן דלק תביעה נגזרת, הרואה בתרומות עסקת בעל עניין שלא קיבלה אישורים כדין. ביולי אשתקד נחתם הסכם פשרה: תשובה השיב לדלק 8 מיליון שקל, וחברת הביטוח של נושאי המשרה שילמה עוד 8 מיליון שקל.

במבחנים שבנק ישראל דורש ממועמדים לשליטה בבנק או חברת אשראי, יש עוד פרקים שבהם מצבם של תשובה ודלק נראים גבוליים. חברה המבקשת לרכוש שליטה בבנק אמורה להראות הון עצמי של לפחות 50% מהמאזן — וקבוצת דלק הציגה ב-2024 נתון נמוך משמעותית. ייתכן שבנק ישראל מחשב את היחס בדרך אחרת.

מבחן אחר נוגע לאסטרטגיה עסקית. ברור כי אף שהיה הבעלים של חברת הביטוח הפניקס, שאותה נאלץ למכור בשל חוקי הריכוזיות — אין לתשובה אסטרטגיה ארוכת טווח או התמחות במגזר הפיננסי. הוא איש נדל"ן, נפט וגז. בעקבות חתימת ההסכם לרכישת ישראלית בינואר, דלק קיבלה את האישורים לעסקה מרשות שוק ההון ומהרשות לתחרות — ולמרות אירועי העבר, בנק ישראל לא פסל עד כה את תשובה, ואמור לספק את התייחסותו בקרוב.

בעבר, היסטוריה כזו הייתה פוסלת איש עסקים מרכישת שליטה בבנק, כפי שקרה לאיש הביטוח שלמה אליהו ובנק לאומי לפני עשור וחצי. לפני שבועיים, בשיחה עם משקיעים, מנכ"ל דלק עידן וולס אמר

שהחברה נמצאת בישראל האחרונה במגעים מול בנק ישראל, והוא מעריך שאישור המפקח יינתן לו עד סוף החודש. המפקח על הבנקים אמר לפני כשלושה שבועות שהתיק אכן נמצא על שולחנו, ושהחלטה תימסר בקרוב.

המפקח על הבנקים, דני חזיאשילי צילום: נעמה גרינבאום

רוב הפרשנים בשוק חושבים שבנק ישראל יאשר לתשובה להשלים את ההשתלטות. זה יהיה סימן לכך שבנק ישראל הגמיש את התנאים לשליטה בגוף פיננסי המנהל כספי ציבור; ושתפוזות, תרגילים פיננסיים ומשפטיים, נפוצים ועסקות בעלי עניין מפקחות — כבר לא מפריעים לו.

דלק: "תשואות גבוהות ואמון מהמשקיעים"

תגובת דלק: "קבוצת דלק היא מהחברות המובילות והוותיקות בישראל, המחזיקה בנכסי ליבה איכותיים, ובעלת נתונים פיננסיים חזקים. לקבוצה ניסיון רב בהשבחת נכסים בחברות פיננסיות שהיו בבעלותה, כמו הפניקס וריפבליק, ובנכסי ליבה אחרים — והיא מציגה בעקביות תשואות גבוהות במדד ת"א 35 וזוכה לאמון המשקיעים.

"לפני יותר מ-13 שנה, במסגרת הסדר החוב של דלק נדל"ן, שזכה לתמיכה של 99% מבעלי המניות, הזרים בעל השליטה לחברה מאות מיליוני שקלים, וזאת מתוך רצון לעמוד לצד החברה והמשקיעים, הגם שלא היה מחויב לעשות זאת על פי דין. ההשקעה האסטרטגית בישראל זכתה לתמיכה גורפת של בעלי המניות, לאישור רשות התחרות ורשות שוק ההון. החברה עומדת ביחסים הפיננסיים הנדרשים לקבלת ההיתר, פועלת בשיתוף פעולה מלא עם בנק ישראל — ונמצאת בישראל האחרונה של השלמת העסקה".

לחצו לקבלת עדכונים בנושא:

+

חידול פירעון

+

יצחק תשובה

+

פיננסים

+

דלק

+

בנק ישראל

+

ישראל

+

השקעות

הצג עוד

דיוורים | מערכת | הנהלה | תנאי שימוש | רכשו מינוי |
ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | צרו קשר | פרסמו אצלנו |
הצהרת נגישות

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר
האיכותי בישראל
© כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ

נספח ע/39

**העתק כתבה ב-TheMarker בנושא
משבר קבוצת דלק מיום 30.6.2020**

עמ' 223

דו"חות כספיים

הרבעון השחור של תשובה: הערת "עסק חי", הפסד של 2.8 מיליארד שקל

דלק דיווחה על גירעון עמוק של 15 מיליארד שקל בהון החוזר ■ רואה החשבון המבקר: "ספקות משמעותיים בדבר המשך קיומה של דלק" ■ "פירעון החובות מותנה במימוש נכסים, גיוס הון, קבלת דיווידנדים - ובשרשרת אירועים שאינה רק בשליטתה"

לעקוב

ערן אזור

30 ביוני 2020

קבוצת דלק (72280 **-0.92%**) , שבשליטת יצחק תשובה, פירסמה הערב (שלישי) את דו"חותיה הכספיים לרבעון הראשון של 2020, רגע לפני שפוקעת הארכה שהתקבלה מרשות ני"ע בשל משבר הקורונה.

דלק סיימה את הרבעון בהפסד עמוק של 2.8 מיליארד שקל שנבע ממחיקת ענק של 667 מיליון דולר בשווי החברה הבת איתקה הפועלת בים הצפוני, כולל נכסי שברון, אותם רכשה רק לפני חצי שנה בכ-2 מיליארד דולר.

מניית קבוצת דלק

ההפסד העמוק שחק את הונה העצמי של דלק ל-2.2 מיליארד שקל, ביחס ל-5 מיליארד שקל בסוף הרבעון המקביל ב-2019. הקיטון בהון היה מתון ביחס להערכות המוקדמות, הודות לעסקאות ההגנה שביצעה איתקה על מחירי הנפט והגז. העסקאות תרמו 306 מיליון דולר לאחר מס להון העצמי של הקבוצה, כך שההשפעה נטו על ההון העצמי הסתכמה ב-361 מיליון דולר.

בדלק ציינו כי קיים חשש שההון העצמי ימשיך להישחק ברבעונים הבאים - כתוצאה מהירידה בשער החליפין של הדולר מול השקל, מימושי נכסים לאחר תאריך המאזן, שינויים במחירי הנפט והימשכות של המשבר.

דלק דיווחה בדו"חות על גירעון עמוק של 14.7 מיליארד שקל בהון החוזר (לכלל חברות הקבוצה), וגירעון של 6.5 מיליארד שקל בהון החוזר סולו (ללא החברות הבנות) – כלומר, לקבוצה עודף עצום של התחייבויות שוטפות, אותן היא נדרשת לפרוע בשנה הקרובה, על פני מקורות תזרימיים שוטפים. הגירעון העמוק משקף את עומק המשבר בקבוצת דלק, וגם בחלק מהחברות הבנות.

"ספקות משמעותיים להמשך קיומה של דלק"

כמו בדו"חות השנתיים ל-2019, משרד רוה"ח המבקר, ארנסט אנד יאנג (EY), צירף לדו"חות של דלק הערת "עסק חי", נורת אזהרה המטילה ספק ביכולתה של חברה להמשיך להתקיים ולעמוד בכל חובותיה. רואי החשבון נימקו זאת בין היתר, בגירעון בהון החוזר; ירידה משמעותית בשווי הנכסים; ירידה משמעותית בהון העצמי וחשש לירידה משמעותית נוספת בעתיד; הורדות דירוג; והיקפים משמעותיים של פירעונות חוב לבנקים ולמחזיקי האג"ח.

רואי החשבון הזכירו כי חלו כמה אירועים חיוביים באחרונה – בין היתר דלק גיבשה הסדרים עם מחזיקי האג"ח וחלק מהבנקים, לפיהם הם לא יעמידו את החוב לפירעון מיידי

רואי החשבון הפנו את תשומת לב המשקיעים להשפעות של משבר הקורונה על דלק, כמו גם הירידה המשמעותית במחירי הנפט והגז. לשיטתם, דלק תוכל לפרוע את חובותיה אם תצליח לממש נכסים בהיקף משמעותי; אם תצליח לגייס חוב והון בהיקף משמעותי (כאשר חלק מהגיוסים נדרשים בעתיד הקרוב ומושפעים באופן ניכר ממחירי הנפט והגז); ואם תקבל דיווידנדים בהיקף משמעותי מחברות מוחזקות (איתקה ודלק קידוחים).

עוד ציינו רואי החשבון כי דלק נדרשת לעמוד בתנאי הסכמים ואמות מידה פיננסיות עם מחזיקי האג"ח והבנקים, כך שלא יעמידו את החובות לפירעון מיידי. הם הדגישו כי קבלת הדיווידנדים מהחברות

הבנות תלויה ביכולתן למחזר את החובות ובקבלת הסכמת של גופים ממנים. כמו כן, החברות הבנות נדרשות לייצר תזרים מזומנים חופשי משמעותי מפעילותן השוטפת, דבר התלוי בביקושים לגז ולנפט ובעלייה משמעותית במחיריהם.

מאידך, רואי החשבון הזכירו כי חלו כמה אירועים חיוביים – בין היתר דלק גיבשה הסדרים עם מחזיקי האג"ח וחלק מהבנקים, לפיהם לא יעמידו את החוב לפירעון מיידי; חתמה על הסכמים מחייבים למכירת נכסים והשקעות בהיקפים משמעותיים; השלימה חלקית גיוס הון וקיבלה דיווידנד מחברה מוחזקת (איתקה); וכן, שדלק עמדה עד כה בפירעון ההתחייבויות הכספיות לנושים.

חרף התוכנית של דלק לשיפור מצבה, רואי החשבון הדגישו כי השלמת התוכנית והצלחתה אינה בשליטתה הבלעדית של דלק – ואין ודאות באשר להתממשותה. לשיטתם, התוכנית תלויה, בין היתר, בהתקיימות מספר רב של אירועים במצטבר, הנדרשים בפרקי זמן קצרים יחסית ובהיקפים משמעותיים. המסקנה של רואי החשבון היא שהאירועים הללו מעוררים "ספקות משמעותיים בדבר המשך קיומה של קבוצת דלק כעסק חי".

דלק חייבת כ-6 מיליארד שקל למחזיקי האג"ח ועוד 1.6 מיליארד שקל לבנקים. נכון למועד פרסום הדו"חות הכספיים, החוב הפיננסי נטו שלה הסתכם בכ-6 מיליארד שקל. דלק פועלת לבצע גיוס הון בסכום כולל של 450 מיליון שקל בשנת 2020, ו-50 מיליון שקל בשליש הראשון של 2021. מתוך הסכום, במאי כבר ביצעה החברה גיוס הון בסך 137 מיליון שקל.

עידן וולס, מנכ"ל קבוצת דלק, מסר: "במהלך שלושת החודשים האחרונים ביצענו, במועדם וכסדרם, פירעונות קרן וריבית למחזיקי איגרות החוב, בהיקף של כרבע מיליארד שקל; השלמנו שורה של מהלכים עסקיים חשובים ביניהם מתווה ההסכמות אליו הגענו עם מחזיקי אגרות החוב של הקבוצה, שזכה לתמיכה של 98% מצד מחזיקי כל סדרות האג"ח, וזאת לצד המתווה שגיבשנו עם הבנקים המלווים ביחס לתקופת הקפאת מצב. מכרנו את תמלוגי העל

מכריש-תנין, נחתמו הסכמים למימוש נכסים בדלק ישראל בהיקף כולל של כ- 1.1 מיליארד שקל והשלמנו גיוס הון בחודש מאי בסכום של 136 מיליון שקל. כל הפעולות הללו מהוות אבני דרך משמעותיות בשיפור חוסנה של הקבוצה וביישום האסטרטגיה העסקית ליציאה מוצלחת מהמשבר".

לחצו לקבלת עדכונים בנושא:

[+ קבוצת דלק](#)[+ יצחק תשובה](#)

הצג עוד

דיוורים | מערכת | הנהלה | תנאי שימוש | רכשו מינוי | ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | צרו קשר | פרסמו אצלנו | הצהרת נגישות

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל
© כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ

נספח ע/40

העתק כתבה ב-TheMarker לגבי
הסדר החוב של קבוצת דלק בשנת
2020 מיום 17.6.2020

עמ' 228

שוק ההון

דלק: מחזיקי האג"ח אישרו את הסדר החוב; תשובה קנה לו שנה של שקט

הסדר החוב, שנדרש לרוב של שני שלישים מהמשתתפים בהצבעה, אושר בכל שבע סדרות "ברוב משמעותי" ■ דלק צפויה כעת לגייס הון, למכור את דלק ישראל - ולפרוע חובות לבנקים בסכום של כמיליארד שקל

ערן אזור לעקוב

17 ביוני 2020

יצחק תשובה, בעל השליטה בקבוצת דלק (71300 **+0.1%**), קנה לו שנה של שקט. לפי הודעת הנאמן שפורסמה הבוקר (ה'), מחזיקי האג"ח של דלק, להם היא חייבת כ-6 מיליארד שקל, אישרו את הסדר החוב ("מתווה לחיזוק ביטחונות"). כל שבע סדרות החוב אישרו את ההסדר, שנדרש לרוב של שני שלישים מהמשתתפים בהצבעה.

לפי הדיווח, בהצבעות שערכו המחזיקים בסדרות יג', יח', יט', כב', לא', לג' ולד' הוחלט "ברוב משמעותי" לאשר את הצעתה של דלק לתיקון שטרי הנאמנות לאיגרות החוב. תוצאות מלאות של ההצבעות - שמפרטות על אופן ההצבעה של הגופים המוסדיים - יפורסמו על ידי הנאמנים עד ליום ראשון. בתגובה, מניית דלק עולה בכ-6%, בעוד איגרות החוב מטפסות עד 4.9%.

הסדר החוב בדלק כולל עיקרון בסיס: פירעון מואץ לחובות הבנקים בסכום של כמיליארד שקל (ועוד חצי מיליארד שקל לבנק BNP, שאינו חלק מההסדר), תמורת גיוס הון של כחצי מיליארד שקל וחיזוק ביטחונות למחזיקי האג"ח. לאחר פירעון החובות, המחזיקים יקבלו שיעבוד על 40% ממניות דלק קידוחים.

ההסדר יאפשר לדלק למכור את החברה הבת דלק ישראל, ויותר בידה שני מקורות עיקריים מהם יוכלו מחזיקי האג"ח להיפרע - החברות הבנות דלק קידוחים ואיתקה, שנושאות חובות של כ-18 מיליארד שקל. שתי החברות מחזיקות בנכסי הבסיס של הקבוצה - מאגרי גז ונפט בישראל ובים הצפוני.

הסדר החוב אמנם מקרב את מחזיקי האג"ח למאגרי הגז והנפט (באמצעות "סילוק" הבנקים, שהם נושים מובטחים). ואולם, ככל שמצבן של איתקה ודלק קידוחים יידרדר, כך מחזיקי האג"ח עלולים להישאר בלא כלום, לאחר שוויתרו על נכסים אחרים כדי לפרוע את

החובות לבנקים. מאידך, שיפור משמעותי במצב משק האנרגיה העולמי עשוי לתמוך בחברות, ויאפשר לדלק לבצע עסקאות שונות, שלפי התוכנית שלה יניבו תזרימים בהיקפים שונים.

הגופים המוסדיים הגדולים שמחזיקים באג"ח של דלק ולקחו חלק בהצבעה הם מנורה מבטחים, ילין לפידות, הראל, פסגות והפניקס. החמישה מחזיקים בחוב של כמיליארד שקל - כלומר, כ-15% מיתרת האג"ח. כלל גופי הפנסיה בשוק ההון מחזיקים באג"ח של דלק בסכום של כ-1.5 מיליארד שקל, לא כולל כ-300 מיליון שקל שבידי קרנות הנאמנות; בעוד היתרה מפוזרת בידי משקיעים פרטיים או קרנות גידור.

נציגות מחזיקי האג"ח של דלק כוללת את שמואל אשל ממנורה ויוני שר מהראל. מהנציגות פרש לפני כחודש נציג פסגות, אוהד שריד, לאחר שמנורה והראל העדיפו להגיע להסדר חוב ולא לדרוש פירעון מידי של החוב. בנציגות העריכו כי שיקום החוב (ריקאברי) באמצעות הסדר יהיה גבוה יותר מאשר באמצעות פנייה לבית המשפט ופתיחה בהליכי חדלות פירעון. הנציגות מיוצגת על ידי עוה"ד רענן קליר ואלון בנימיני, ממשד ארדינסט בן נתן טולידאנו. הנאמנים למחזיקי האג"ח הם הרמטיק, בראשות דן אבנון, משמרת ורזניק-פז-נבו.

עידן וולס, מנכ"ל קבוצת דלק, אמר: "המתווה שאושר מהווה אבן דרך חשובה, והוא יאפשר לקבוצה להנות מ'שקט תעשייתי', שנועד לאפשר לה להמשיך ולקדם פעולות עסקיות וליהנות מהתאוששות מחירי האנרגיה בעולם; להפוך את מחזיקי אגרות החוב מנושים לא מובטחים לנושים מובטחים שלטובתם ישועבדו נכסים בהיקפים של מיליארדי שקלים; לפרוע בפרק זמן קצר את ההתחייבויות לבנקים המלווים - והכל תוך שמירה על נכסי הליבה העיקריים של הקבוצה".

לחצו לקבלת עדכונים בנושא:

+ יצחק תשובה

+ קבוצת דלק

נספח ע/41

העתק כתבה ב-ice בנושא פיטורי
רואי החשבון של קבוצת דלק מיום

14.4.2021

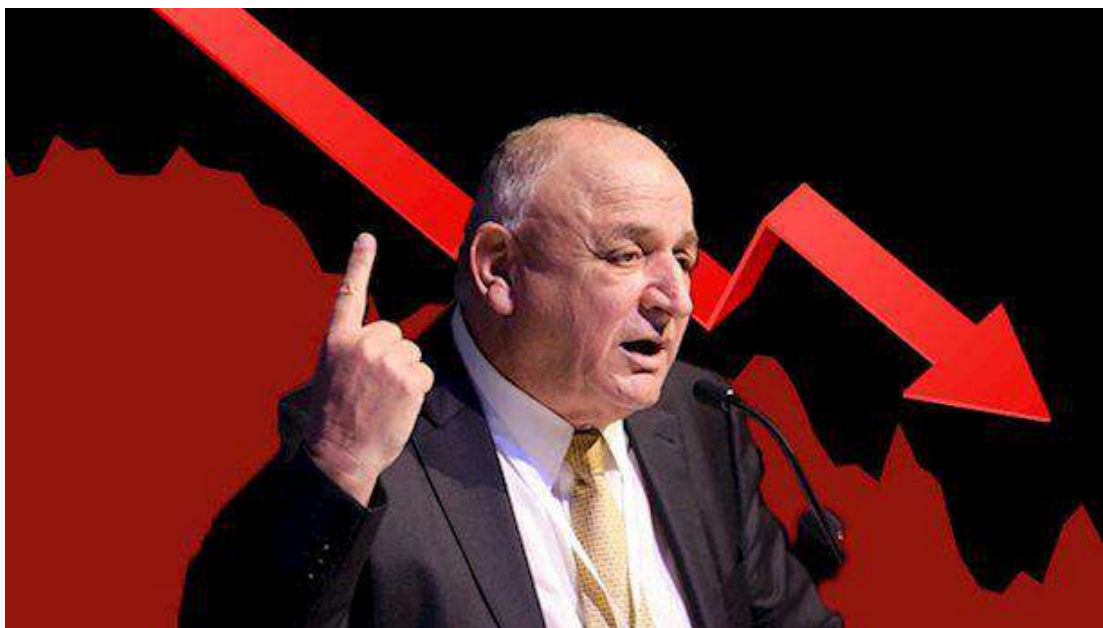
עמ' 231

[השוק](#)

יצחק תשובה נלחם: מפטר את רואי החשבון של קבוצת דלק

לאחר שרואי החשבון של קבוצת דלק סירבו להוריד את הערת ה"עסק חי" לקבוצה וגרמו לכך שתשובה לא יעמוד בתנאי שטר החוב, מחליף איש העסקים את רואי החשבון שליוו אותו יותר מ-20 שנה

[ניצן כהן](#) | 14/4/2021 9:57 35

יצחק תשובה (צילום פלאש 90)

[איש העסקים יצחק תשובה](#) מפטר את רואי החשבון של קבוצת דלק, משרד רואי החשבון EY וממנה במקומו את משרד דלויט (בריטמן אלמגור). גורמים המעורים בפרטי ההחלפה אמרו היום (רביעי) ל Ice-כי בקבוצת דלק ויצחק תשובה עצמו, זעמו על EY [שלא הורידו את הערת ה"עסק חי"](#) לקבוצה למרות המאמצים להתנזל כדי לעמוד בתנאי הסדר החוב.

אולי יעניין אותך גם

- [133 דונם של חולות יהפכו בקרוב לפארק ענק של מסחר ותעסוקה ממומן | techpark.co.il](#)
- [Wingtalks | ממומן Not a typical dating platform](#)
- [דני קושמרו נאלץ לנטוש את אולפן חדשות 12: "באופן חריג ונדיר"](#)
- [באיראן חושפים: זה התאריך בו תחודש המלחמה נגד ישראל](#)

הותרת הערת ה"עסק חי" לקבוצה גרמה לכך שחברות דירוג האשראי לא העלו את דירוג החוב של קבוצת דלק מה שגורם לתשובה שלא לעמוד בתנאי שטר החוב המעודכן שנחתם בהסדר החוב הקודם. מינוי של משרד דלויט אמור להקל על תשובה להסיר את ההערה כי מדובר באיתות שמי שלא יישר קו - ילך הביתה.

מנגד אומרים גורמים בכירים המקורבים לקבוצה כי הצטרפו מספר שיקולים שהכריעו את הכף לטובת פיטורי EY וביניהם עזיבת השותף המנהל הדומיננטי של המשרד, רון בראל. בנוסף ההחלפה נעשתה בסיום השנה ולכן קל יותר להתחיל עבודה עם רואה חשבון חדש עכשיו וכן כי בשנה האחרונה התחלפו מנכ"ל וסמנכ"ל כספים בקבוצת דלק. עוד אומרים הגורמים הבכירים המקורבים לקבוצת דלק כי מדובר במעבר לדלויט שהיא אחת הפירמות הגדולות בעולם ולא סביר שפירמה כמו דלויט תעשה משהו לא מקצועי.

כמו כן, אומרים גורמים בכירים הקרובים לקבוצת דלק כי יצחק תשובה מותיר את משרד רואי החשבון EY כרואי החשבון בעסקיו הפרטיים. אך כאן המקום לציין כי הנכס המרכזי והחשוב יותר של יצחק תשובה הוא קבוצת דלק ובעסקים הפרטיים אין ביקורת ציבורית ואין דרך לוודא את הדברים. אולם בחברה הציבורית יש חשיבות גדולה לזהות רואי החשבון, פיטוריהם, הנסיבות וכד' ואין כל קשר לשירותים אחרים שהם נותנים לבעלי השליטה בחברה, ככל שהם נותנים.

מקבוצת דלק נמסר: "אנו מודים לפירמת EY, רון בראל יוסי חביב והעובדים המקצועיים והמסורים על 22 שנים של פעילות משותפת ופורייה עם קבוצת דלק ועל תרומתם הרבה להצלחת הקבוצה. אנו ממשיכים לעבוד עם EY בתאגידים קשורים של הקבוצה. אנו מצפים ומברכים על העבודה המשותפת עם פירמת דלויט לאחר כניסתה לתפקיד".

נזכיר כי אתמול, למרות הביטחון העצמי הרב שאחז בקבוצה בשבועות האחרונים, פרסמה קבוצת דלק כי היא מבקשת לכנס את מחזיקי [האג"ח](#) במטרה לקבל מהם הקלות בדמות ויתור על התניית העלאת דירוג האשראי של החברה ובתמורה קבוצת דלק תצא לגיוס הון של 50 מיליון שקל בשנה הבאה.

עוד נזכיר כי קבוצת דלק התחייבה למחזיקי האג"ח כי תביא להעלאת דירוג האשראי של החברה ב-5 נוצ'ים עד לסוף חודש מאי. אולם סד הזמנים הקצר והערת העסק חי שרואי החשבון סירבו להוריד מנעה את העלאת הדירוג.

בחודשים האחרונים זינקה מניית דלק באחוזים ניכרים מתוך אמונה כי המשבר בו נמצא איש העסקים הסתיים אולם החשש הגדול בשוק ההון שמדובר במלכודת הדובים הגדולה בישראל בשנים האחרונות.

תגיות [הסדר חוב](#) | [יצחק תשובה](#) | [רואי חשבון](#)

נספח ע/42

העתק כתבה במעריב בנושא
הסתייגות רשות ניירות ערך
מפיטורי משרד רואה החשבון של
קבוצת דלק מיום 11.5.2021

עמ' 234

החל איתנו **דיווח** **כניסה ראשונה** **במחיר** בין החדשות לוח שנה זמני כניסת שבת הורוסקופ אופנה תיירות מקומונים

הרשות דרשה מבעלי השליטה להבהיר אם הסיבה להחלפה נוגעת להחלטת משרד רואי החשבון להמשיך ולציין בדוחות הערת "עסק חי", המעמידה בספק את המשך קיומה של דלק

יצחק תשובה (צילום: פלאש 90)

נספח ע/43

העתק דוח מיידי בעניין כינוס
אסיפה כללית שנתית ומיוחדת של
קבוצת דלק מיום 10.5.2021

עמ' 237

קבוצת דלק בע"מ

13 באפריל 10 במאי, 2021

הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ
רח' אחוזת בית 2
תל-אביב

לכבוד
רשות ניירות ערך
רח' כנפי נשרים 22
ירושלים

הנדון: דוח מיידי בעניין כינוס אסיפה כללית שנתית ומיוחדת של קבוצת דלק בע"מ

בהתאם לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ("חוק החברות"), לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 ("תקנות הדוחות") ולתקנות החברות (הודעה ומודעה על אסיפה כללית ואסיפת סוג בחברה ציבורית והוספת נושא לסדר היום), התש"ס-2000, מודיעה בזאת קבוצת דלק בע"מ ("החברה") על כינוס אסיפה כללית שנתית ומיוחדת של בעלי המניות של החברה ("האסיפה הכללית" או "האסיפה"), כמפורט בדוח זה ("הדוח") להלן:

1. האסיפה הכללית

מקום ומועד כינוס האסיפה

האסיפה תתקיים במשרדי החברה ביום ד', 5 הקרוב, 12 במאי, 2021, בשעה 12:00 ונתקיים במשרדי החברה, ברח' אבא אבן 19, הרצליה, בשעה 17:00. לבקשת סגל רשות ניירות ערך מופיעות הבהרות נוספות כאמור בסעיף 2.2 להלן.

2. סדר היום באסיפה

2.1. דיון בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון ליום 31.12.2020

דיון בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020. ניתן לעיין בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2020, הנכללים בדוח התקופתי של החברה לשנת 2020 אשר פורסם ביום 31.3.2021 (מסי' אסמכתא: 2021-01-052227), באתר ההפצה של רשות ניירות ערך, בכתובת: www.magna.isa.gov.il ובאתר האינטרנט של הבורסה, בכתובת: maya.tase.co.il (להלן: "הדוח התקופתי של החברה לשנת 2020").

2.2. אישור החלפת משרד רואה החשבון המבקר של החברה

מוצע לאשר את מינויו של משרד רואי החשבון ברייטמן, אלמגור, זהר ושות' ("רואה החשבון המבקר החדש") כרואה החשבון המבקר של החברה, החל ממועד אישור האסיפה הכללית ועד למועד כינוס האסיפה השנתית הבאה של החברה והסמכת דירקטוריון החברה לקבוע את שכרו, זאת חלף משרד רואה החשבון קוסט פורר גבאי את קסירר ("רואה החשבון המבקר הנוכחי") אשר כהונתם תסתיים במועד אישור מינויו של רואה החשבון המבקר החדש.

2.2.1. ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה אישרו את מינויו של רואה החשבון המבקר החדש חלף רואה החשבון המבקר הנוכחי, אשר סיום כהונתו אינו כרוך בנסיבות שיש בהן עניין לבעלי המניות של החברה.

2.2.2. החברה בחנה אפשרות התקשרות רק עם משרד רואה החשבון המבקר החדש שנמנה על אחת מארבע הפירמות הגדולות ביותר בעולם (BIG 4) ובישראל ולא נבחנו חלופות אחרות.

2.2.3. במהלך השנתיים האחרונות לא ניתנו על ידי רואה החשבון המבקר החדש שירותים ולא נערכו היוועצויות מקצועיות בין החברה לבין משרד רואה החשבון המבקר החדש שיש בהם כדי לפגוע בהוראות אי התלות. עוד יצוין, כי לאור הכרות רבת השנים בין מנכ"ל החברה ומנהל הכספים הראשי, לבין נציגי משרד רואה החשבון המבקר החדש, היתה במהלך השנתיים האחרונות תקשורת כללית בין הצדדים שלא היה בה כדי להוות ייעוץ מקצועי לחברה או מתן שירותים מקצועיים אחרים.

2.2.4. עוד בטרם התקיימו ישיבות ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה בנושא, התקיימו חמש פגישות בין הנהלת החברה לבין נציגי משרד רואה החשבון המבקר החדש. באחת מהפגישות נכת, באופן חלקי, בעל השליטה.

2.2.4.2.2.5. ביום 8 באפריל 2021, עוד בטרם התקיים הדיון בוועדת הביקורת ודירקטוריון החברה, התקיימה פגישה בין מנכ"ל החברה, נציגי משרד רואה החשבון המבקר הנוכחי ובעל השליטה, המכנה גם כדירקטור בחברה, בפגישה זו, נאמר לרואה החשבון המבקר הנוכחי שאחרי למעלה מ- 20 שנה, ובעקבות פרישתו הצפויה של יו"ר הפירמה, בכוונת החברה להביא לדיון בוועדת הביקורת את החלפתו של משרד רואה החשבון המבקר הנוכחי מטעמי ריענון.

2.2.4.2.2.6. בהתאם להוראות סעיף 162(ב) לחוק החברות, ניתנה לרואה החשבון המבקר הנוכחי הזדמנות סבירה להביא את עמדתו בפני ועדת הביקורת של החברה ורואה החשבון המבקר הנוכחי ויתר על זכותו זו.

2.2.4.2.2.7. דירקטוריון החברה הזמין את רואה החשבון המבקר הנוכחי ככל שיחפוץ בכך, להשתתף באסיפה ולהביא את עמדתו בעניין.

2.2.4.2.2.8. ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה דנו, עובר לזימון האסיפה הכללית לראשונה, בצורך להחליף רואה החשבון המבקר הנוכחי מטעמי ריענון, בישיבתה מיום 12.4.2021 (הנושא לא הועלה על פגישות אחרות) והחליטו להמליץ לאסיפה הכללית על סיום ההתקשרות עם רואה החשבון המבקר הנוכחי ולמנות במקומו את רואה החשבון המבקר החדש וזאת בין היתר בשל הנימוקים הבאים:

2.2.4.2.2.8.1. החלטתו של רואה החשבון המבקר הנוכחי של החברה, לאחר תקופת כהונה ממושכת בת למעלה מ- 20 שנה, היא ראויה וסבירה, בין היתר, להבטחת נאותות הליכי הבקרה והביקורת של החברה: ונעשית מטעמי ריענון, יעילות ולא על רקע פגם במסגרת עבודת הביקורת.

2.2.4.2. החלטת רואה החשבון המבקר הנוכחי הינה פעולה רצויה הנעשית מטעמי ריענון, יעילות ונאותות הליכי הביקורת ולא על רקע פגם במסגרת עבודת הביקורת,

2.2.8.2.4.3 ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה הניחו דעתם בדבר כשירותו של משרד רואה _____ החשבון החדש שהינו בעל יכולות, ידע, מוניטין וניסיון מתאימים לביצוע ביקורת בחברה וזאת בין היתר לאור אופי פעילות התאגיד.

2.2.9 יצויין כי במהלך השנה האחרונה התקיימו דיונים בישיבות הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (להלן: "הוועדה") ודירקטוריון החברה בסוגיית פרסום הערת "עסק חי" בדוחותיה הכספיים של החברה אשר נבחנו כל רבעון מחדש. במסגרת דיונים אלו הועלו דעות שונות ובכל הישיבות, לאחר מיצוי הדיונים המעמיקים, חברי הוועדה וחברי הדירקטוריון אימצו פה אחד את עמדת ההנהלה ורואה החשבון המבקר הנוכחי כי תיכלל הערת "עסק חי" בדוחות הכספיים של החברה שאושרו באותה ישיבה. יובהר כי שיקוליה של החברה להחלפת רואה החשבון המבקר הינם רק כמפורט בסעיף 2.2.8 לעיל.

נוסח ההחלטה המוצעת ("החלטה מס' 1"): "לסיים את כהונתו של רואה החשבון המבקר הנוכחי של החברה, משרד רואה החשבון קוסט, פור, גבאי את קסירר, ולמנות את משרד רואה החשבון בריטמן אלמגור זהר ושות' לרואה החשבון המבקר של החברה החל ממועד אישור האסיפה הכללית ועד למועד כינוס האסיפה השנתית הבאה של החברה ולהסמיך את דירקטוריון החברה לקבוע את שכרו."

2.3. מינוי מחדש של מר אהוד ארז כדירקטור בחברה

מר אהוד ארז מכהן כדירקטור בחברה החל מיום 1.7.2020 (להלן: "מר ארז"). מר ארז מונה כדירקטור על ידי דירקטוריון החברה ביום 28.06.2020 בהתאם לתקנה 72 לתקנון החברה (ראה דוח מידי של החברה מיום 29.06.2020 מס' אסמכתא: 2020-01-059848) תוקף המינוי הוא עד לתום אסיפה שנתית זו.

לפרטים אודות מר ארז, בהתאם לתקנה 26 לתקנות הדוחות, ראו פרק ד' לדוח התקופתי של החברה לשנת 2020.

הצהרתו של מר ארז בהתאם לסעיף 224 לחוק החברות, מצורפת כנספח א' לדוח זה.

נוסח ההחלטה המוצעת ("החלטה מס' 2"): "למנות מחדש את מר אהוד ארז כדירקטור בחברה החל ממועד אסיפה כללית זו."

3. הרוב הדרוש לקבלת ההחלטות:

הרוב הדרוש לקבלת החלטה מס' 1 והחלטה מס' 2 שעל סדר היום הינו רוב רגיל מקרב בעלי המניות הנוכחים והרשאים להצביע באסיפה והמצביעים באסיפה, בעצמם או באמצעות ייפוי כח, מבלי לכלול את קולות הנמנעים.

4. המועד הקובע והוכחת בעלות:

המועד הקובע לקביעת הזכות להצביע בהתאם לסעיף 182 לחוק החברות, הינו יום א', 25 באפריל, 2021, בתום יום המסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ (להלן: "המועד הקובע").

5. אופן ההצבעה

בעל מניה הרשום במרשם בעלי המניות של החברה זכאי להצביע באסיפה הכללית בעצמו או באמצעות מיופה כוח. בעל מניה לפי סעיף 177(1) לחוק החברות (קרי - מי שלוכתו רשומה אצל חבר בורסה מניה ואותה נכללת בין המניות הרשומות במרשם בעלי המניות על-שם חברה לרישומים)

(להלן: "בעל מניות לא רשום") זכאי להצביע באסיפה הכללית בעצמו, באמצעות מיופה כוח או באמצעות כתב הצבעה אלקטרוני שיועבר לחברה במערכת ההצבעה האלקטרונית הפועלת לפי סימן ב' לפרק ז'2 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן: "מערכת ההצבעה האלקטרונית" ו-"כתב הצבעה אלקטרוני", בהתאמה).

6. מניין חוקי ומועד אסיפה נדחית

6.1. אין לפתוח בשום דיון באסיפה כללית אלא אם כן יהיה נוכח מנין חוקי, וכל החלטה לא תתקבל אלא אם נוכח המניין החוקי בעת שהצביעו על ההחלטה. מנין חוקי יתהווה בשעה שיהיו נוכחים, בעצמם או על ידי באי כחם, שני בעלי מניות לפחות המחזיקים ביחד לפחות ב-25% מזכויות ההצבעה בחברה תוך מחצית השעה מן המועד שנקבע לפתיחת האסיפה הכללית.

6.2. אם כעבור חצי שעה מן המועד שנקבע לתחילת האסיפה הכללית לא ימצא המניין החוקי, תדחה האסיפה הכללית בשבעה ימים, באותה שעה ובאותו מקום. אם באסיפה הנדחית לא יימצא מנין חוקי כעבור חצי שעה מן המועד הקבוע לאסיפה, אזי תתקיים האסיפה בכל מספר משתתפים שהוא. באסיפה הנדחית יעמדו לדיון אך ורק נושאים שנכללו בסדר היום של האסיפה הכללית המקורית.

7. בא-כוח להצבעה

7.1. כל בעל מניה של החברה, הזכאי להשתתף ולהצביע באסיפה, רשאי למנות מיופה כוח להצביע בשמו בחתימת הממנה או מיופה כוח מטעמו ואם הממנה הוא תאגיד, ייחתם יפוי הכח באותה הדרך בה חותם התאגיד על מסמכים המחייבים אותו, ויצורף אליו אישור עו"ד בדבר סמכות החותמים לחייב את התאגיד.

7.2. כל יפוי כוח ינוסח בהתאם לתקנון החברה או בכל צורה מקובלת אחרת שיסכים לה דירקטוריון החברה, ויופקד במשרד הרשום של החברה לא פחות מ-24 שעות לפני מועד האסיפה הכללית או האסיפה הנדחית בה מתכוון מיופה הכח להצביע על יסוד אותו יפוי כוח. כתב מינוי יהא תקף גם לגבי אסיפה נדחית של אסיפה כללית אליה מתייחס כתב המינוי, אלא אם צוין אחרת בכתב המינוי.

8. כתב הצבעה אלקטרוני

כאמור לעיל, בעל מניות לא רשום זכאי להצביע גם באמצעות מערכת ההצבעה האלקטרונית. הצבעה באמצעות מערכת ההצבעה האלקטרונית תתאפשר עד שש (6) שעות לפני מועד כינוס האסיפה הכללית, קרי יום ד', 512 במאי 2021 בשעה 00:0611.

9. אישור בעלות

9.1. בעל מניות לא רשום יהיה זכאי להשתתף באסיפה הכללית רק אם ימציא לחברה, לפני האסיפה הכללית, אישור מקורי מאת חבר הבורסה אשר אצלו רשומה זכותו למניה, בדבר בעלותו במניות החברה במועד הקובע, בהתאם לטופס שבתוספת לתקנות החברות (הוכחת בעלות במניה לצורך הצבעה באסיפה כללית), התש"ס-2000 (להלן: "אישור הבעלות") או לחלופין אם ישלח לחברה אישור בעלות באמצעות מערכת ההצבעה האלקטרונית.

9.2. בעל מניות לא רשום זכאי לקבל את אישור הבעלות מחבר הבורסה שבאמצעותו הוא מחזיק את מניותיו, בסניף של חבר הבורסה או בדואר אל מענו תמורת דמי משלוח בלבד, אם ביקש זאת, ובלבד שבקשה לעניין זה תינתן מראש לחשבון ניירות ערך מסוים.

9.3. כן, בעל מניות לא רשום רשאי להורות שאישור הבעלות שלו יועבר לחברה באמצעות מערכת ההצבעה האלקטרונית.

10. **שינויים בסדר היום; המועד האחרון להמצאת בקשה לכלול נושא בסדר היום ע"י בעל מניות**

10.1. לאחר פרסום דוח זימון זה יתכן שיהיו שינויים בסדר היום, לרבות הוספת נושא לסדר היום, עשויות להתפרסם הודעות עמדה, ויהיה ניתן לעיין בסדר היום העדכני ובהודעות העמדה בדיווחי החברה שיתפרסמו באתר האינטרנט של הבורסה, בכתובת: maya.tase.co.il ובאתר ההפצה של רשות ניירות ערך, בכתובת: www.magna.isa.gov.il.

10.2. בקשה של בעל מניה לפי סעיף 66(ב) לחוק החברות לכלול נושא בסדר היום של האסיפה הכללית תומצא לחברה עד שלושה ימים לאחר זימון האסיפה הכללית. הוגשה בקשה כאמור, אפשר כי הנושא יתווסף לסדר היום ופרטיו יופיעו באתר ההפצה. במקרה כאמור תפרסם החברה דוח זימון מתוקן וזאת לא יאוחר משבעה ימים לאחר המועד האחרון להמצאת בקשה של בעל מניות להכללת נושא על סדר היום, כאמור לעיל. מובהר כי אין בפרסום סדר יום מעודכן משום שינוי המועד הקובע כפי שנקבע בהודעה על זימון האסיפה.

11. **פרטים על נציגת החברה לעניין הטיפול בדוח המייד**

נציגת החברה לעניין הטיפול בדוח זה הינה עו"ד מיטל אביטל רצון מרחוב אבא אבן 19, הרצליה פיתוח טלפון: 09-8638592; פקס: 09-8638577; מייל: meitala@delek-group.com.

12. **עיון במסמכים:**

ניתן לעיין בנוסח המלא של ההחלטות המוצעות במשרדי החברה, ברח' אבא אבן 19, הרצליה, בכפוף לכל דין, בימים א' עד ה', בשעות העבודה המקובלות, בתיאום מראש (בטלפון 09-8638592) וזאת עד למועד כינוס האסיפה הכללית.

קבוצת דלק בע"מ

הדוח נחתם על ידי:

תמיר פוליקר, משנה למנכ"ל ומנהל כספים ראשי
וליאורה פרט לוי, יועמ"ש ראשית ומוכירת החברה

13.4.2021

לכבוד
קבוצת דלק בע"מ

הנדון: הצהרת מועמד לכהן כדירקטור בחברה ציבורית

אני הח"מ, אהוד ארז נושא ת.ז. 053615845 המועמד לכהן כדירקטור בקבוצת דלק בע"מ (להלן: "החברה") מצהיר בזאת כדלקמן:

הצהרתי זו ניתנת בהתאם לדרישות הקבועות בחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות") ובהתאם להגדרות ולמונחים הקבועים בו.

1. הנני בעל הכישורים הדרושים והיכולת להקדיש את הזמן הראוי, לשם ביצוע תפקיד של דירקטור בחברה, בשים לב, בין היתר, לצרכיה המיוחדים של החברה ולגודלה.

2. להלן פרטים אודות כישוריי (לרבות השכלתי וניסיוני המקצועי) לכהן כדירקטור בחברה:

השכלה:

רואה חשבון ודירקטור בחברות: SOUTHERN PROPERTIES CAPITAL LTD, MRR
THIRTEEN LIMITED, EXTELL LIMITED, קבוצת עמוס לוזון יזמות ואנרגיה בע"מ, ספרינקל
עסקים בע"מ, אודי ארז נכסים בע"מ.

בוגר האוניברסיטה העברית – כלכלה וחשבונאות.

עיסוק בחמש השנים האחרונות:

דירקטור במספר חברות

יו"ר אלעד גרופ בע"מ

3. "דירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית"¹ הוא מי שבשל השכלתו, ניסיונו וכישוריו הוא בעל מיומנות גבוהה והבנה בנושאים עסקיים – חשבונאיים ודוחות כספיים באופן המאפשר לו להבין לעומקם את הדוחות הכספיים של החברה ולעורר דיון בקשר לאופן הצגתם של הנתונים הכספיים;

הנני מצהיר, כי בשל השכלתי ו/או ניסיוני ו/או כישוריי יש לי, להערכתי, מיומנות גבוהה והבנה בנושאים המפורטים להלן²:

[X] סוגיות חשבונאיות וסוגיות בקרה חשבונאית האופייניות לענף שבו פועלת החברה ולחברות בסדר הגודל והמורכבות של החברה;

[X] תפקידיו של רואה החשבון המבקר והחובות המוטלות עליו;

[X] הכנת דוחות כספיים ואישורם לפי חוק החברות ולפי חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;

[] אף אחד מהמפורטים לעיל;

ולאור האמור לעיל, הני כשיר, למיטב הבנתי, לשמש כדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית:

[X] כן

¹ כמשמעותו בסעיף 1 לתקנות החברות (תנאים ומבחנים לדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ולדירקטור בעל כשירות מקצועית), התשס"ו-2005.
² יש לסמן במקום הרלוונטי.

[] לא

4. יש לי היכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים³:

[X] כן

[] לא

5. לא הורשעתי בעבירות המפורטות בעבירות המפורטות להלן:

5.1. עבירות לפי סעיפים 290 עד 297, 392, 415, 418 עד 420, ו-422 עד 428 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ולפי סעיפים 52ג, 52ד, 53א) ו-54 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

5.2. הרשעה בבית-משפט מחוץ לישראל בעבירות שוחד, מרמה, עבירות מנהלים בתאגיד או בעבירות של ניצול מידע פנים.

5.3. לא הורשעתי בפסק דין, כהגדרתו בסעיף 225(ב) לחוק החברות, בעבירה שאינה מנויה לעיל, ואשר בית המשפט קבע כי מפאת מהותה, חומריתה או נסיבותיה אין אני ראוי לשמש דירקטור בחברה ציבורית.

5.4. כל עבירה אחרת שנקבעה על ידי שר המשפטים מכוח סעיף 226ג) לחוק החברות.

6. לא הוטל עליי אמצעי אכיפה על-ידי ועדת אכיפה מנהלית האוסר עלי לכהן כדירקטור בחברה.

7. הנני תושב ישראל, בגיר, אינני פסול דין ולא הוכרזתי כפושט רגל שלא הופטר.

8. אם יחדל להתקיים לגבי תנאי מהתנאים הדרושים לכהונתי כדירקטור בחברה או שתתקיים לגבי עילה לפקיעת כהונתי כדירקטור, אודיע על כך מיד לחברה וכהונתי תפקע במועד מתן ההודעה.

9. הנני מצהיר בזאת כי כל האמור לעיל הינו אמת וכי כל הנתונים והפרטים הנכללים בהצהרה זו הינם מדויקים ומלאים. כמו כן הנני מצהיר כי לא ידוע לי על פרט מהותי כלשהו אשר אינו מופיע בהצהרה זו אשר יכול להשפיע על כהונתי בחברה.

10. ידוע לי כי העמדת כהונתי לאישור נעשית בהסתמך על הצהרתי זו וכי הצהרתי זו תפורסם ותימצא במשרדה הרשום של החברה לעיונו של כל אדם.

בכבוד רב,

שם: אהוד ארז

תאריך: 13/4/21

חתימה: אהוד ארז

³ יש לסמן במקום הרלוונטי.

נספח ע/44

העתק הבקשה לאישור התובענה
הייצוגית (ללא נספחיה) תצ -13382
04-20

עמ' 245

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו
גבבריאלי נ' לטט ואח'
ת"צ 13382-04-20
סוג עניין: תובענה לפי חוק גירדות צד
תאריך פתיחה: 16 אפריל 2020
רמת היסוד: פתוח לציבור

המחלקה הכלכלית

בבית המשפט המחוזי - תל-אביב יפו

בעניין:

מרדכי גבריאלי ת.ז. 042450809

מרחי הזית 21, נורדיה 4295400

עיי בייכ ממשד עמית מנור - יוקי שמש, עורכי דין
מרחי יגאל אלון 114, בניין אמות תוצרת הארץ (קומה 11)
תל-אביב 6744320

טלפון: 073-3905733, פקס: 153-35438086

המבקש

- נגד -

1. קבוצת דלק בע"מ 520044322

מרחי אבא אבן 19, הרצליה פיתוח

2. גבריאלי לסט ת.ז. 004787933

מרחי אבא אבן 19, הרצליה פיתוח

3. עידן ולס ת.ז. 033658246

מרחי אבא אבן 19, הרצליה פיתוח

4. אסי ברטפלד ת.ז. 065474108

מרחי אבא אבן 19, הרצליה פיתוח

5. יצחק שרון (תשובה) ת.ז. 43480003

מרחי אבא אבן 19, הרצליה פיתוח

6. אבי הראל ת.ז. 030108195

מרחי אבא אבן 19, הרצליה פיתוח

7. כרמית אלרואי ת.ז. 22546832

מרחי אבא אבן 19, הרצליה פיתוח

8. רון רוני מילוא ת.ז. 007538408

מרחי אבא אבן 19, הרצליה פיתוח

9. יהודית טיטלמן זיידנברג ת.ז. 014058986

מרחי אבא אבן 19, הרצליה פיתוח

10. שמעון דורון ת.ז. 056219181

מרחי אבא אבן 19, הרצליה פיתוח

המשיבים

בקשה לאישור הגשת תביעה ייצוגית

בית המשפט הנכבד מתבקש להורות, כדלקמן:

- א. להתיר למבקש להגיש כנגד המשיבים את התובענה (המוגשת בד בבד עם בקשה זו) כתובענה ייצוגית, בהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו - 2006 (להלן: "**חוק תובענות ייצוגיות**"), הכל כפי שיפורט להלן;
- ב. להגדיר את הקבוצה בשמה מוגשת התובענה (להלן: "**הקבוצה**" או "**הקבוצה המיוצגת**"), כדלקמן:
"כל מי שרכש מניות של חברת - קבוצת דלק בע"מ, החל מיום 28.11.2019 ועד ליום 23.3.2020, למעט המשיבים ו/או מי מטעמם ו/או גופים הקשורים עימם."
 ולחילופין לקבוע כל הגדרה אחרת לקבוצה.
- ג. לקבוע כי מתקיימים בעניינו של המבקש, התנאים הקבועים בסעיפים 4(א) ו- 4(ב) לחוק תובענות ייצוגיות;
- ד. לקבוע, בהתאם לסעיף 14(א)3 לחוק תובענות ייצוגיות, כי עילת התובענה הינה בהתאם לפריט 5 לתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות: תביעה בעילת תובענת מוזיקה לנייר ערך;
- ה. לקבוע כי מתקיימים בבקשה דנא כל התנאים הקבועים בסעיף 8(א) לחוק תובענות ייצוגיות;
- ו. ליתן הוראות בדבר אופן פרסום ההחלטה ונוסחתה, ולחייב את המשיבים בהוצאות הפרסום;
- ז. לחילופין, לאשר לפי סעיף 13 לחוק תובענות ייצוגיות, את התובענה דנא כייצוגית בשינויים עליהם יורה בית המשפט הנכבד;
- ח. לחייב את המשיבים בתשלום הוצאות הבקשה דנא, בצירוף שכר טרחת עורכי דין ובתוספת מע"מ;
- ט. ליתן הוראות נוספות ככל שיהיה צורך בדבר הדין בתובענה, כפי שימצא בית המשפט הנכבד לנוכח; ההדגשות שבציטוטים בתובענה זו אינן במקור, אלא אם צוין אחרת.

ואלה נימוקי הבקשה

א. פתח דבר ועיקרו

- בקשת האישור והתביעה הייצוגית שבפנינו מוגשות בשמו של כל מי שרכש מניות של קבוצת דלק בע"מ (להלן: "**קבוצת דלק**" או "**החברה**"), בתקופה שמיום 28.11.2019 ועד ליום 23.3.2020 (להלן: "**התקופה הקובעת**"). חברי הקבוצה המיוצגת עותרים לקבלת פיצוי בגין הנזקים שגרמו להם, כתוצאה ממעשיהם ומוחדליהם של המשיבים, אשר פעלו בניגוד לחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 (להלן: "**חוק ניירות ערך**") והתקנות שהותקנו מכוחו.
- קבוצת דלק הינה חברת אחזקות ישראלית בעלת מגוון השקעות בישראל ובח"ל.
- במשך שנים, החברה ותאגידים מוחזקים על-ידיה, נטלו חלואות רבות מבנקים בישראל ומחוצה לה. בהתאם למידע שפורסם, החלואות הבנקאיות של החברה (ותאגידים מוחזקים על-ידיה) הסתכמו במיליארדי שקלים.
- אלא שבניגוד לחובות הגילוי החלות על החברה ועל יתר המשיבים מכוח חוק ניירות ערך ותקנותיו, המשיבים לא גילו לציבור המשקיעים מידע מהותי אודות הבטוחות והשעבודים ואודות הזכויות שהסכמי החלואה היקנו למלווים, ובפרט בכל הנוגע למימושם. בין היתר, לא גילו התניות העיקריות

בהסכמי השעבוד השונים, לרבות עצם קיומן של תניות שמאפשרות מימוש מיידי של אותם הבטוחות/השעבדים. בפרט, לא גולה כי חלק מהלואאות כוללות תניות על-פיהן ירידה בשערי ניירות הערך של התאגידים המוחזקים שלה, של תאגידים בתחום האנרגיה וכן התניות על מדדים שונים - מהוות עילה להעמדה לפירעון מיידי.

5. כך, למשל, במסגרת דו"ח שנת 2018, שפורסם ביום 31.3.2019, מסרה החברה, כי "**החברה והתברור המאוחדות שלה רשמו שעבדים קבועים וצפים על הנכסים הקבועים והשוטפים... על נכסי נפט וגז מסויימים... על מגיות מסויימות בחברות מוחזקות ועל יחידות השתתפות**" וכיוצ"ב.

המשיבים לא ביארו מהם אותם שעבדים "מסויימים", מה אופיים, מה היקף הנכסים המשועבדים, מהן התניות שבהסכמי השעבדים שמטילות מגבלות על נכסי החברה, ותאם קיימות תניות המקנות למלווים זכות למימוש מיידי של אותם השעבדים, כאשר שווי השעבדים יורד. ספציפית המשיבים לא גילו, כי חלק מהלואאות החברה כוללות תניות על שערי ניירות הערך של תאגידים מוחזקים שלה, כגון יחידות השתתפות של דלק קידוחים - שותפות מוגבלת.

6. ביום 28.11.2019, מועד תחילת התקופה הקובעת, פרסמה החברה דו"ח לרבעון שלישי 2019, שבמסגרתו ציינה החברה, שוב, את הדברים באופן כללי וכוללני, ולא נתנה כל גילוי מספק של המידע המהותי הנוגע לשעבדים, ולמעשה - הסתירה אותו מציבור המשקיעים (אם כי הדיווח ביום 28.11.2019 היה מעט מפורט יותר מקודמיו ביחס לאחת מהלואאות, ואולם גם זאת באופן שאינו מלא ואינו מספק).

7. בניגוד לבני, בסוף שנת 2019 - ראשית שנת 2020 פרצה בעולם מגפת הקורונה (נגיף ויראלי המחולל, בין היתר, זיהום בדרכי הנשימה העליונות - המוכר בעולם בשם 'Covid-19'), וגרמה לשרשרת אירועים, שלימים הוכתרו כ-משבר הקורונה. בצד משבר הקורונה שגרם, בין היתר, לירידה חדה במחירי הנפט, התפתח, בתחילת חודש מרץ 2020, גם משבר נפט (כתוצאה ממלחמת מחירים בין שתי מעצמות נפט - ערב הסעודית ורוסיה). שני המשברים גם יחד פגעו קשות בשוויים של נכסי נפט, לרבות בבטוחות ובשעבדים על החלואאות שנטלו החברה והתאגידים המוחזקים על-ידה.

8. למרות זאת, גם באותם מועדים, וליתר דיוק החל מיום 23.2.2020 ואילך - כשמשבר הקורונה החל לתת אותותיו בשוק הנפט, ושער יחידות השתתפות של דלק קידוחים - שותפות מוגבלת, שכמות משמעותית שלהן היוותה בטוחה החל לצנוח - המשיבים כשלו למסר דיווח מיידי, שיהא בו גילוי נאות לציבור המשקיעים אודות כול הפרטים המהותיים שהמשיבים לא גילו בדוחות התקופתיים.

9. בהמשך, בעיצומו של משבר הנפט (העצמות בין ערב הסעודית לרוסיה, כאמור) ולאחר שמחיר הנפט צנח באופן חד, פרסמה החברה דו"ח מיידי (8.3.2020), אשר ממנו למד שוק ההון לראשונה, באופן חלקי בלבד, כי הלואאות מסוימות "**כוללות תניות על שערי ניירות הערך של החברה, של תאגידים מוחזקים שלה, של תאגידים בתחום האנרגיה וכן התניות על מדדים שונים**". מהדו"ח המיידי הנ"ל למד השוק גם, כי חל גידול ניכר בניצול קווי האשראי של הקבוצה והבין כי הניצול נועד לחיזוק בטוחות לחלואאות הבנקאיות, בהתאם לתניות עיקריות בהסכמים עם הבנקים (תניות שכאמור לא ניתן לקן גילוי נאות בדוחות תקופתיים ומידיים).

10. ביום 12.3.2020, פרסמה החברה שני דיווחים מיידיים אודות דו"ח של חברת הדירוג מעלות בע"מ (להלן: "דו"ח מעלות"). במסגרת דו"ח מעלות צוין, בין היתר, כי: "**ב-8 במרץ, 2020, פרסמה קבוצת**

דלק דוח תזרים מזומנים חזוי של חברות המטה בבעלות מלאה, ובו פירוט ההתחייבויות המנדטוריות והמקורות הכספיים שלה לתקופה של שש שנים החל מ-1 בינואר, 2020. דוח התזרים מעיד על גידול ניכר בניצול קווי האשראי של החברה בהשוואה למועד המעקב האחרון אחר דירוג החברה בספטמבר 2019.....".

11. חשילוב של משבר הקורונה עם משבר הנפט לא הותיר את המלווים אדישים. ביום 15.3.2020 פרסמה החברה דו"ח מידי נוסף, אשר במסגרתו מסרה החברה לציבור המשקיעים כי חברת בת שלה - דלק אנרגיה בע"מ, עתרה לבית המשפט בבקשה למתן צו מניעה שימנע מימוש של שעבוד שנרשם לטובת בנק צ'יטיבנק (Citibank), בדמות יחידות השתתפות של דלק קידוחים - שותפות מוגבלת.

12. במסגרת דו"ח מידי זה נחשפו פרטים נוספים (חלקיים אף הם) בקשר עם השעבדים והתניות הפיננסיות. החברה מסרה, כי חברת דלק אנרגיה התקשרה עם Citibank (להלן: "Citibank" או "סיטיבנק" ו-"ההלוואה שניטלה מסיטיבנק") בהסכם הלוואה, וכי הלוואה זו כוללת התניה על שער היחידות של דלק קידוחים המשוועדות להבטחת החוב וכי עקב ירידה בשער הבנק מעמיד את ההלוואה לפירעון מידי.

13. בנוסף, בדו"ח מידי זה ניתן גילוי חלקי נוסף ביחס לשעבדים ותניות בהלוואות נוספות של החברה והתאגידים המוחזקים. כך, צוין, כי החברה, דלק אנרגיה וחברות זרות בבעלות מלאה של החברה נטלו הלוואות מבנקים זרים אשר כולן, למעט אחת, מובטחות בבטוחות שונות וכוללות התניות על שערי ניירות הערך של החברה ו/או של תאגידים מוחזקים שלה לרבות יחידות השתתפות של דלק קידוחים, ו/או של תאגידים בתחום האנרגיה וכן התניות על מדדים שונים.

14. ביום 23.3.2020, פרסמה החברה דו"ח מידי, הכולל מידע נוסף, שהחברה הסתירה עובר לנקודת זמן זו, אודות היקף השעבדים, ואודות התניות המקנות לבנקים המלווים זכויות למימוש מידי של אותם השעבדים. מהדוח המידי הנ"ל עלה, כי העובדות שהחברה הסתירה אודות שעבדים ותניות הן גורם מכריע למשבר הנזילות החמור שאליו נקלעה הקבוצה.

15. בהתאם לחלכה הנוהגת, מצורפת לבקשת האישור חוות הדעת הכלכלית לצורך הוכחת הנזק שנגרם לחברי הקבוצה המיוצגת.

16. כתוצאה ממחדלי הדיווח של המשיבים, מניית החברה נסחרה במחיר מנופח לאורך התקופה הקובעת, בה רכשו חברי הקבוצה את מניות החברה. מטרת התובענה הייצוגית המוגשת בד בבד עם בקשת האישור שבפנינו, הינה להיטיב את הנזקים שנגרמו לחברי הקבוצה המיוצגת.

17. מכאן לדברים בהרחבה.

ב. הצדדים

18. המבקש - מר **מרדכי גבריאלי** - הינו אזרח ותושב ישראלי. המבקש רכש בתאריך 18.3.2020, 141 ע"ג. מניות של החברה, והחזיק בהן במועד הגשת התובענה דין.

העתק אסמכתא בדבר אחזקת מניות החברה על-ידי המבקש, מצורף ומסומן **בנספח 1**.

19. משיבה 1 - **קבוצת דלק בע"מ** - הינה חברה ציבורית שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך. המדובר בחברת אחזקות ישראלית בעלת מגוון השקעות בישראל ובח"ל. החברה פועלת בין היתר בתחומי הגז

והנפט, הזיקוק, תחנות דלק, תחנות שירותי דרכים, פיננסים וביטוח, רכב, תתפלה, תחנות כח, ביוכימיה וכיוצ"ב. בין אחזקותיה נמצאות בין היתר החברות הציבוריות אקסלנס השקעות, דלק אנרגיה, דלק רכב, אבנר חיפושי נפט ועוד.

20. משיב 2 - מר גבריאל לסט - מכהן כיו"ר דירקטוריון החברה.

21. משיב 3 - מר עידן ולס - מכהן כמנהל הכללי של החברה, מיום 1.1.2020.

22. משיב 4 - מר אסי ברטפלד - כיהן כמנהל הכללי של החברה במהלך חלק מהתקופה הרלוונטית. המשיב 4 מונה כמנהל הכללי של החברה ביום 4.9.2003 וחדל לשמש בתפקידו ביום 31.12.2019.

23. משיב 5 - מר יצחק שרון (תשובה) - הינו בעל השליטה בחברה וכן הינו דירקטור בה.

24. משיב 6 - מר אבי הראל - מכהן כדירקטור בחברה.

25. משיב 7 - גבי כרמית אלרואי - מכהנת כדירקטורית בחברה.

26. משיב 8 - מר רון רוני מילוא - מכהן כדירקטור בלתי תלוי.

27. משיב 9 - גבי יהודית טיטלמן זיידנברג - מכהנת כדירקטורית חיצונית בחברה.

28. משיב 10 - מר שמעון דורון - מכהן כדירקטור חיצוני בחברה.

העתק דיווח אודות הנחלה ונושאי משרה-מצבת ליום 1.1.2020, מצורף ומסומן **כנספת 2**.

ג. העובדות הצריכות לעניין

1. כללי

29. קבוצת דלק הינה, כאמור, חברת אחזקות, הפועלת בין היתר בתחומי הגז והנפט, הזיקוק, ועוד.

חברות הבת ו/או התאגידים המוחזקים של קבוצת דלק (לרבות תאגידים הקשורים אליה בהתאם למפורט בוד"חוחתיה), הינם, בין היתר: **דלק קידוחים - שותפות מוגבלת** (לעיל ולהלן: "**דלק קידוחים**"); חברת **דלק מערכות אנרגיה בע"מ** (לעיל ולהלן: "**דלק אנרגיה**"); חברת **Ithaca Energy (UK) Limited** - חברה זרה שהינה חברת בת בבעלות מלאה של החברה (להלן: "**איתקה**"); חברת **DKL Energy Limited** - חברת בת זרה בבעלות מלאה של החברה המוחזקה בעקיפין באיתקה (להלן: "**DKL Energy**"); חברת **DKL Investment Limited** - חברת בת זרה בבעלות מלאה של החברה (להלן: "**DKL Investment**"); ותאגידים רבים מוחזקים נוספים (כולם יחד להלן ולעיל ייקראו: "**התאגידים המוחזקים**").

30. במרוצת השנים הועמדו לחברה ו/או לתאגידים המוחזקים ו/או למי מהם הלוואות שחן לא פחות מהלוואות עתק, לרבות על-ידי בנקים בישראל ומחוץ לישראל. כמו כן, הנפיקה החברה והתאגידים המוחזקים אגרות חוב בהיקפים ניכרים. בהתאם לדו"ח לרבעון השלישי 2019, ליום ה-30 בספטמבר 2019, המאזן המאוחד הצביע על אשראי מתאגידים בנקאיים ואחרים בסך של כ-2.7 מיליארד שקל לזמן קצר ושל כ-10.2 מיליארד שקל לזמן ארוך. בנוסף, הראה המאזן המאוחד כ-10 מיליארד שקל התחייבות למוחזקי אגרות חוב.

2. מידע חסר ומידע מטעה בדו"ח השנתי לשנת 2018

31. הדו"ח השנתי לשנת 2018, שפורסם ביום 31.3.2019, לא גילה מידע מהותי בקשר עם ההלוואות. הדו"ח החסיר מידע אודות היקף השעבודים ואודות התניות המאפשרות לממשם ו/או המקימות את הזכות לדרוש את חיזוק הביטחונות בגינם.

32. ראשית, בסעיף 26(ב) לתוספת הראשונה של תקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיטוט תשקיף - מבנה וצורה), תשכ"ט-1969 (להלן: "תקנות פרטי תשקיף") (תוספת המפרטת את הפרטים שיינתנו על עסקי התאגיד) נקבע:

"(ב) יפורטו מגבלות החלות על התאגיד בקבלת אשראי, כגון: שמירה על יחסים פיננסיים מסוימים, עמידה בתכנית עסקית, צורך בהסכמת המממן לפעולות מסוימות בתאגיד או בבעלי השליטה בו; כמו כן יפורטו ערבויות אישיות שניתנו, שחרור מערבויות אישיות בעקבות הנפקה או הקצאה פרטית; יצוין האם התאגיד עומד בכל המגבלות החלות עליו, לתאריך הדות על המצב הכספי ולתאריך הסמוך, ככל האפשר, לתאריך התשקיף."

33. אלא שבניגוד לסעיף 26 לתוספת הראשונה של תקנות פרטי התשקיף, החלות על עניינו מכח תקנה 48. לתקנות הדיווח, כל שצוין במסגרת הדו"ח השנתי לשנת 2018 הוא כי:

"החברה והחברות המאוחדות שלה רשמו שעבודים קבועים וצפים על הנכסים הקבועים והשוטפים, לרבות המלאי, שעבוד על פקדונות מסויימים, שעבודים על זכויות לקבלת הכספים מהלקוחות, שעבוד על נכסי נפט וגז מסויימים, שעבוד על הזכות לקבלת תמלוגי על, שעבודים ספציפיים על מניות מסוימות בחברות מוחזקות ועל יחידות השתתפות וכן מושכנו כל הזכויות החברות בנכסים בגינם התקבל אשראי."

(ביאור 24)

הדו"ח השנתי לשנת 2018 לא יצורף מפאת גודלו, והוא זמין בקישור - <https://inaya.tase.co.il/reports/details/1221236>.

34. הנה כי כן, הדו"ח לשנת 2018 אינו מגלה - מהם אותם שעבודים "מסויימים", מה אופיים, מה היקף הנכסים המשועבדים, מהן התניות שבהסכמי השעבודים שמטילות מגבלות על נכסי החברה, והאם קיימות תניות המקנות לבנק זכות מימוש מידי של אותם השעבודים, בקרות אירועים מסוימים, דוגמת ירידה בשווי השעבודים. בפרט, הדו"ח השנתי לשנת 2018 אינו מפרט את המגבלות החלות על התאגיד בקבלת אשראי, וכי ירידה בשווי השעבודים מקנים למלווים זכות להעמדה לפרעון מידי.

35. שנית, יש בכך משום אי גילוי של פרט מהותי בדו"ח חברה, וזאת בניגוד לסעיף 1א44 לחוק ניירות ערך, שכן, כאמור, אין בדו"ח לשנת 2018 משום גילוי של תניות שבהסכמי השעבודים שמטילות מגבלות על נכסי החברה, של תניות המקנות לבנק זכות מימוש מידי של אותם השעבודים וכיוצא"ב, והכל כפי שצוין לעיל ויפורט להלן.

36. להשלמת התמונה יש להוסיף, כי בדו"ח שנתי של חברת דלק אנרגיה לשנת 2018, ניתן גילוי (אף הוא גילוי חלקי) למספר נתונים, כדלקמן:

"בחודש דצמבר 2018 חתמה החברה מול תאגיד בנקאי זר על תיקון וחידוש של הסכם הלוואה בסך של 150 מיליון דולר ארה"ב חלק הלוואה בסך 110 מיליון דולר. בהתאם לתיקון, תקופת ההלוואה נקבעה ל-24 חודשים ממועד התארכה. שיעור הריבית נקבע על ריבית הליבור ל-3 חודשים בתוספת מרווח של

28.2% בשנה (שעור הריבית האפקטיבית כ-6%). תריבית תשולם מדי 3 חודשים ולחברה זכות לביצוע פירעון מוקדם על חשבון החלואה. כבטוחה להלוואה שיעבדה החברה יחידות השתתפות של דלק קידוחים. בהתאם למסמכי התיקון והחידוש של ההלוואה, תנאי החלואה המקוריים נותרו ללא שינוי מהותי, לרבות תנאים להעמדה לפירעון מיידי על ידי הגוף הבנקאי, לרבות מנגנון לפירעון צולב (Cross Default). פירעון כאמור יהא אפשרי רק במקרה בו מלווה כלשהו של החברה מעמיד לפירעון מיידי הלוואה העולה על סך של 20 מיליון דולר ארחי"ב או במקרה שהמלווה הוא גוף בנקאי זר או בכל סכום של הלוואה. יחס תחוב, שהתקבל לבטוחות יעמוד על 41%, צויין כי לתאריך המאזן החברה עומדת ביחס הבטוחות כאמור.

הדו"ח השנתי לשנת 2018 של חברת דלק אנרגיה לא יצורף מפאת גודלו, והוא זמין בקישור - <https://maya.fase.co.il/reports/details/1221127>

37. רדוק - אין בפרסום זה, במסגרת דו"ח דלק אנרגיה, כדי לרפא את הכשלים שחלו בדו"ח השנתי לשנת 2018 של החברה, של אי עמידה בתקנות פרטי ותשקיף ובתקנות הדיווח, שכן אין בדו"ח האמור גילוי לתניות הקשורות לשער של יחידת השתתפות של דלק קידוחים.

38. אלא שיתרה מכך וחמור מכך, הרי שגם פרסום זה במסגרת דו"ח שנתי 2018 של דלק אנרגיה לא כלל, אף הוא, את מלוא הפרטים המהותיים על תנאי ההלוואה, שגילויים מתחייב כחוק, ובהתאם, גם אם וככל שקוראים את הדו"ח השנתי לשנת 2018 של החברה יחד עם הדו"ח השנתי לשנת 2018 של דלק אנרגיה, עדיין, לא גולו לציבור המשקיעים כל ומלוא הפרטים המהותיים אודות ההלוואה שניטלה מסיטיבנק. בפרט לא גולתה העובדה כי לסיטיבנק מוקנית זכות להעמיד לפירעון מיידי כאשר שער יחידת החשתתפות של דלק קידוחים יורד לרמה מטוימת שהוגדרה בהסכם ההלוואה.

39. מידע חסר ומידע מטעה בדו"ח תקופתי לרבעון שלישי 2019

39. הדו"ח התקופתי לרבעון השלישי 2019 של החברה, מיום 28.11.2019 (תחילת התקופה הקובעת), לא כלל את מידע המהותי לציבור המשקיעים באשר לאופן בו נכסי החברה והתאגידים המוחזקים משועבדים למלווים, לרבות בנקים ובנקים זרים, מידע שהיה חסר, כאמור, גם בדו"ח התקופתי לשנת 2018¹.

40. כך, אף דיווח זה לא גילה את ההיקף המלא והאמיתי של נכסי החברה ו/או התאגידים המוחזקים - המשועבדים לטובת המלווים, ו/או את האופן בו משועבדים נכסים אלה. בין היתר, לא גולו התניות העיקריות בהסכמי השעבוד השונים, לרבות עצם קיומן של תניות המקנות למלווים זכות מימוש מיידי של אותם השעבודים בקרות אירועים מסויימים, דוגמת ירידת בשווי השעבודים.

41. ראשית, יש בכך משום הפרה של הוראות סעיף 26(ב) לתוספת הראשונה של תקנות פרטי ותשקיף (יחד עם הוראות תקנה 8 ותקנה 39 לתקנות הדיווח על דו"חות החברה), שכן בניגוד להוראות אלה, הדו"ח לרבעון שלישי 2019 אינו מפרט את מגבלות החלות על התאגיד בקבלת אשראי, כגון: שמירה על יחסים פיננסיים מסוימים, וזכויות חוזיות של המלווים להעמיד הלוואות לפירעון או לדרוש את חיזוק הבטחונות.

42. שנית, יש בכך משום אי גילוי של פרט מהותי בדו"ח חברה, וזאת בניגוד לסעיף 1א44 לחוק ניירות ערך, שכן, כאמור, אין בדו"ח לרבעון שלישי 2019 משום גילוי מלא של התניות שבהסכמי השעבודים

¹ ממילא, גם דו"חות החברה לרבעונים ראשון ושני 2019 - אינם כוללים את המידע המלא והנדרש, כפי שנחשף לציבור במסגרת הדו"חות המידיים החל מיום 8.3.2020 ואילך, כמפורט בתבענה זו.

שמטילות מגבלות על נכסי החברה, של תניות המקנות זכות מימוש מידי של אותם השעבודים וכו"צ"ב, והכל כפי שצוין לעיל ופורט להלן.

43. בין השאר, הדו"ח לרבעון שלישי 2019 אינו מגלה עובדות מהותיות שהיו קיימות, נכון ל-30.9.2019 וא/א במועד פרסומן, אשר נחשפו באיחור ניכר, בין היתר במסגרת הדיווחים המידיים של החברה מיום 8.3.2020, 12.3.2020, מיום 15.3.2020, ומיום 23.3.2020.

44. יחד עם זאת יצוין, כי בדו"ח הרבעוני הנ"ל ניתן גילוי חלקי בקשר עם הלוואה שניתנה ל-DKL Energy כדלקמן:

"יבוחדש נובמבר 2019 גייסה DKL Energy Limited (חברה בת בבעלות מלאה של החברה אשר מחזיקה בשרשור במניות איתקה, להלן - DKL Energy) הלוואה מתאגיד בנקאי זר בסך של כ- 200 מיליוני דולר. להבטחת ההלוואה שועבדו לטובת המלווה מניות איתקה. ההלוואה היא בתנאי Limited Recourse לחברה והחברה ערבה כלפי המלווה להתחייבותיה של DKL Energy לתשלום הריבית על ההלוואה, על התחייבות של DKL Energy להוסיף בטוחות במקרה של ה-Margin Call הראשון (במשמעותו להלן) וכן באירועים חריגים של הפרה. כמו כן, נקבעו מגבלות המקובלות בהסכמים מסוג זה על גידול החוב הקיים והוראות נוספות ובכלל זאת, הוגדרו מקרים שבהם יהיה המלווה זכאי להעמיד את ההלוואה למירעו מידי, לרבות במקרים של שינוי שליטה, הלאמה, חדלות פירעון, נפילה של 50% בשווי של אחד מאלה: סל החברות הדומות, מדד ה-FTSE100, נקבע כי יחול פירעון מידי של ההלוואה בשיעור של 50% במקרה הורדת דירוג לקבוצת דלק (מתחת לקבוצת ה-A +) וכן הוגדרו אירועים מסוג Margin Call, לפיהם במקרה של נפילה של 20% משווי הסל של חברות דומות (בהגדרתן בהסכם ההלוואה) או במדד ה-FTSE100, תידרש הלוואה להפקיד מזומן בשווי הנפילה כפי שהוגדר. על פי תנאי ההלוואה נקבעו התניות פיננסיות לפיהן היחס בין סך החוב נטו לבין הרווח הנקי לפני מסים ומימון, ביטול פחת והפחתות ובנטול הוצאות הערכה וחיפוש (EBITDAX) לא יעלה על 2.5".

עמ' 9-א לדו"ח וכן ביאור 3-ב(3) לדו"ח.

45. דו"ח; מהדיווח הנ"ל לא יכול משקיע סביר להבין את מכלול התניות (המסוכנות) שהתחייבה בהן החברה. אמנם ניתנו במסגרת דוגמאות בלבד לאירועי Margin Call, אך לא פורטו האירועים כולם. יתרה מכך, לא גולה, במסגרת הדו"ח הרבעוני הנ"ל, כי קיימת זכות לפרעון מוקדם של ההלוואה, ככל שחלה ירידה של 50% בשווי המניה של קבוצת דלק ובמדד ה-FTSE 100 (דבר שנחשף במסגרת דו"ח מידי של החברה מיום 23.3.2020, כפי שיפורט להלן).

העתק הדו"ח התקופתי לרבעון השלישי 2019 לא יצורף מפאת גודלו והוא זמין בקישור - <https://maya.tase.co.il/reports/details/1265609/2/0>

41. אי פרסום דו"ח מידי ביום 23.2.2020 או בסמוך לכך

46. כבר ביום 23.2.2020 (או בסמוך לכך) היה על המשיבים לדעת כי העובדות שהושתרו אודות תנאי ההלוואות יעצימו את השלכות משבר הקורונה על גיילות קבוצת דלק ויכולתה לפרוע הלוואות במועדים שלהן הייתה מחויבת, בין היתר בכל הקשור להשלכת מצבה ההולך והמתדרדר על ההלוואות שהיא נטלה (בעצמה או באמצעות תאגידים מוחזקים) ועל השעבודים שנועדו לאבטח הלוואות אלה.

47. אלא שגם באותו השלב, בו נדרש היה, בהתאם לחוק ניירות ערך ולתקנות, לפרסם דו"חות מידיים שיבהירו לציבור המשקיעים את מצב החברה לאשורו, בכל הקשור והנוגע לשעבודים, המשיבים לא פעלו להוציא דו"ח מידי כאמור.

48. ודוק, הדברים נלמדים, בין היתר, מתוך סעיף 1א לנספח לדו"ח המיידית של החברה מיום 23.3.2020 הנ"ל.

49. כך, מציין הדו"ח המיידית מיום 23.3.2020 בין היתר כי:

"יצוין כי במהלך השבועות האחרונים, לאור התנודתיות היומיומית בשווי הבטוחות ולאור העובדה כי במועדים מסויימים בתקופה הנ"ל לא עמדו החברה ודלק אנרגיה ביחס הבטוחות הנדרש ובחלק מהתניות, בהתאם להסכמים, השלימו החברה ודלק אנרגיה בטוחות בהתאם להסכמים ומצויות בקשר ישיר עם הבנקים המלווים בדיונים הקשורים לשווי הבטוחות ולשינוי יחס הבטוחות הנדרש על מנת שהחלואות לא תועמדה לפירעון מיידית."

50. הנה כי כן, בדו"ח המיידית מיום 23.3.2020, חשפה החברה, שחור על גבי לבן, כי מזה מספר שבועות (!!) ידוע לה על הקשיים הנוגעים לחלואות שהיא נטלה, בכלל, ובכל הקשור לבטוחות בפרט. לא זו אף זו, היא מודה כי בפועל היא לא עמדה בחלק מהתניות הנוגעות לבטוחות, ואף נאלצה להשלים בטוחות לבנקים המלווים (ולמצער לחלקם).

על אף דברים מובהקים אלה, לא מצאו המשיבים לנכון לפרסם דו"ח מיידית, בהתאם לתקנה 36 לתקנות תדירות, שיבחר לציבור המשקיעים את היקף השעבודים לאשורו, את אופן מתן השעבודים, את התניות השונות שבהסכמי השעבודים, ובפרט מהם כל התניות בהסכמי השעבודים המאפשרות מימוש מיידית של אותם השעבודים ואת העובדה כי חלק מהחלואות החברה כוללות התניות על שערי ניירות הערך של החברה, של תאגידים מותזקים שלה, של תאגידים בתחום האנרגיה וכן התניות על מדדים שונים.

51. הדו"ח המיידית מיום 8.3.2020

51. מהדו"ח המיידית מיום 8.3.2020 למד השוק מידע חדש אודות העובדות שהוסתרו.

העתק הדו"ח המיידית מיום 8.3.2020 מצורף ומסומן כנספח 3.

52. אך יודגש כבר עתה - ויפורט להלן - כי גם דו"ח זה הכיל פרטים מטעים.

53. מתוך דו"ח מיידית זה, הבין השוק כי היקף ההתניות על שערי ניירות הערך של החברה, של תאגידים מותזקים שלה, של תאגידים בתחום האנרגיה וכן התניות על מדדים שונים - גבוה ממה שהערך על בסיס הגילוי שנתנה החברה בדוחות התקופתיים.

54. כן למד השוק מתוך דו"ח מיידית זה, כי חל גידול ניכר בניצול קווי האשראי של הקבוצה והבין כי הניצול נועד לחיזוק בטחונות החלואות הבנקאיות, בהתאם לתניות עיקריות בהסכמים עם הבנקים שלא ניתן להן גילוי נאות בדוחות תקופתיים ומידיים.

55. כך נכתב במסגרת הדו"ח המיידית מיום 8.3.2020 (שצורף לעיל כנספח 3):

"יודגש כי חלק מהחלואות החברה כוללות התניות על שערי ניירות הערך של החברה, של תאגידים מותזקים שלה, של תאגידים בתחום האנרגיה וכן התניות על מדדים שונים."

56. אך מובן, כי עניינים מהותיים אלה היו בידיעתם בפועל או בכח של המשיבים, במועד פרסום דוחות הרבעון השלישי (28.11.2019) והיה עליהם לדווח על כך זה מכבר.

57. המדובר, אם כן, בגילוי מתקן (חלקי), שניתן במסגרת הדו"ח המיידית מיום 8.3.2020.

58. כאמור לעיל, לצד היותו של דו"ח זה, מיום 8.3.2020, דו"ח מתקן חלקי, הרי שגם הוא כולל פרטים מטעים רבים.

59. כך, עינינו הרואות כי גם במסגרת דו"ח זה לא ניתנו פרטים מהותיים מדויקים וברורים - למעט האמירה הכללית הנ"ל - אודות שעבודים ותניות עיקריות בהסכמים מהותיים עם הבנקים המלווים - והכל כפי שפורט לעיל, בקשר עם דו"ח רבעון שלישי 2019.

60. יתרה מכך, הרי שדו"ח מיידי זה, מיום 8.3.2020, לא גילה, באופן חמור ביותר, פרט מהותי נוסף, בכל הקשר להלוואה שניטלה מסיטיבנק.

61. כך, הדו"ח לא גילה כי באותו מועד, סיטיבנק כבר העמיד מספר דרישות מתמירות בקשר עם הלוואה שהועמדה על-ידו.

62. ברי כי מדובר במידע מהותי שלא גולה לציבור המשקיעים במסגרת הדו"ח המיידי מיום 8.3.2020.

63. עצם הידיעה של המשיבים, במועד הדו"ח המיידי, כי סיטיבנק כבר העלה דרישות חדשות בקשר עם הלוואה, נחשפה במסגרת הבקשה למתן צו מניעה שהגישה החברה נגד סיטיבנק.

64. בסעיף 24 לבקשה למתן צו המניעה, צוין כי:

24. כך; ביום 7.3.2020 שלח CITIBANK למבקשת מכתב שבו הוא דרש מהמבקשת להסכים, בתוך שלושה ימי עסקים, לשורת תיקונים להסכם הלוואה (שענינם דרישה לפירעון מידי סכומים מסוימים מתוך יתרת הלוואה כגזרת של שער יחידות החשתתפות בבורסה). במיה צוין שדרישת התיקונים נסמכת על הוראה בהסכם הלוואה, לפיה במקרה של ירידה של למעלה מ-50% בשווי הבורסאי של יחידות החשתתפות של דלק קידוחים (יחסית לשווי הבורסאי למועד חתימת הסכם הלוואה) עומדת למלווה הזכות לדרוש תיקונים להסכם הלוואה.

65. תנה כי כן, כפי שהובהר בבקשה למתן צו מניעה, כבר ביום 7.3.2020 ידעו המשיבים את הדברים הללו, ואת משמעותם - דרישה לפירעון מיידי של הלוואה.

העתק הבקשה לצו מניעה שהגישה דלק אנרגיה נגד סיטיבנק מצורף ומסומן **בנספח 4**.

ג. הדו"חות המיידים מיום 12.3.2020 - פרסום דו"ח מעלות

66. ביום 12.3.2020, בשעה 10:48, הוציאה החברה דיווח מיידי אודות דו"ח מעלות.

67. ביום 12.3.2020, בשעה 11:52, הוציאה החברה דיווח מיידי נוסף, אודות דו"ח מעלות.

68. במסגרת דו"ח חברת מעלות צוין, בין היתר, כי:

"ב-8 במרץ, 2020, פרסמה קבוצת דלק דוח תזרים מזומנים חוזי של חברות המטה בבעלות מלאה, ובו פירוט ההתחייבויות המנדטוריות והמקורות הכספיים שלה לתקופה של שש שנים החל מ-1 בינואר, 2020. דוח התזרים מעיד על גידול ניכר בניצול קווי האשראי של החברה בחשואה למועד המעקב האחרון אחר דירוג החברה בספטמבר 2019....."

[עמוד 2 לדו"ח]

העתק הדו"ח המיידי מיום 12.3.2020 שעה 10:48 בצירוף דו"ח חברת מעלות מצורף ומסומן **בנספח 5**.

העתק הדו"ח המיידי מיום 12.3.2020 שעה 11:52 בצירוף דו"ח חברת מעלות מצורף ומסומן **בנספח 6**.

ג. הדו"ח המיידי מיום 15.3.2020

69. מהדו"ח המיידי שפורסם ביום 15.3.2020, למד השוק מידע חדש אודות העובדות שהוסתרו.

70. כך, במסגרת הדו"ח למד ציבור המשקיעים כי בקשר עם הלוואה אחת אשר הועמדה לתאגיד מוחזק של קבוצת דלק על-ידי בנק Citibank (שיתרתה נכון לאותו יום היתה כ-57 מיליון דולר ארה"ב) - דרש Citibank, ביום 14.3.2020, את פירעונה המידי של מלוא יתרת הלוואה:

"ביחס להלוואה אחת אשר הועמדה לדלק אנרגיה מבנק זר (שיתרתה נכון לאותו יום היתה כ-57 מיליון דולר ארה"ב) אשר להבטחתה שועבדו לטובתו יחידות השתתפות המהוות כ-15% מהון דלק קידוחים, טען הבנק כי לאור הירידה כאמור שחלה בשער היחידות של דלק קידוחים המשוועבדות להבטחת החוב אליו, קמה לו עילה להעמדת החוב לפירעון מידי ובמהלך מוצאי שבת, 14.3.2020 דרש את פירעון מלוא החוב. דלק אנרגיה הודיעה לבנק האמור כי היא חולקת על טענתו זו בדבר דרישת פרעון החוב, וכי לעמדתה בנסיבות המיוחדות הקיימות בשווקים בעולם, לאור בין השאר מגיפת הקורונה, לא קמה לו העילה להעמדת החוב לפירעון מידי והיא תפעל בכל האמצעים העומדים לרשותה לעמוד על זכותה זו"

71. יתרה מכך, פורסם במסגרת דו"ח זה כי:

"לחברה, לדלק מערכות אנרגיה בע"מ (להלן: "דלק אנרגיה") ולחברות זרות בבעלות מלאה של החברה המחזיקות בעקיפין ב-Limited Energy Ithaca (דלק אנרגיה והחברות הזרות יקראו להלן: "חברות המטה") הלוואות מבנקים זרים ומקומיים אשר מובטחות (למעט אחת מהן) בבטוחות שונות וכוללות התניות על שערי ניירות הערך של החברה ו/או של תאגידים מוחזקים שלה לרבות יחידות השתתפות של דלק קידוחים – שותפות מוגבלת (להלן: "דלק קידוחים") ו/או של תאגידים בתחום האנרגיה וכן התניות על מדדים שונים"

העתק הדו"ח המידי מיום 15.3.2020 מצורף ומסומן **כנספח 7**.

העתק דו"ח מידי נוסף מיום 15.3.2020 מצורף ומסומן **כנספח 8**.

72. דו"ח מידי זה חושף מידע שלא היה ידוע לציבור המשקיעים קודם לכן. בין היתר, חשף הדו"ח פרטים נוספים בקשר עם ההלוואות שניתנה על-ידי סיטיבנק.

73. כך ובנוסף, למד חשוק מתוך דו"ח מידי זה, כי חל גידול ניכר בניצול קווי האשראי של הקבוצה והבין כי הניצול נועד לחיזוק בטחונות הלוואות הבנקאיות, בהתאם לתניות עיקריות בהסכמים עם הבנקים שלא ניתן לתן גילוי נאות בדוחות תקופתיים ומידיים. בפרט, החידוש (ביחס למידע קודם שדווח) היה, שיתרת ההלוואה לסיטיבנק ב-31.12.2019 עמדה על סך של 150 מיליון דולר וכעת היא עומדת על סך של 57 מיליון דולר.

8ג. הדו"ח המידי מיום 23.3.2020

74. ביום 23.3.2020 גילתה החברה מידע נוסף השופך אור נוסף על עובדות שהוסתרו בקשר עם שעבודים ותניות בהסכמי הלוואה. למעשה דיווח זה נתן לראשונה גילוי אודות היקף השעבודים ומכלול התניות שבהסכמי הלוואות של החברה.

העתק הדו"ח המידי מיום 23.3.2020 מצורף ומסומן **כנספח 9**.

75. כך, נחשף במסגרת הדו"ח המידי הנ"ל, לראשונה, כי קיימת זכות לפירעון מוקדם של ההלוואה שניתנה לחברת DKL Energy, ככל שחלה ירידה של 50% בשווי המניה של קבוצת דלק ובמדד ה-FTSE 100.

76. כמו-כן, נחשף במסגרת הדו"ח המידי הנ"ל, לראשונה, כי קיימת תניית פירעון צולב - Cross Default - במסגרת הלוואה נוספת שניתנה לחברת DKL Investment (היינו - העמדה לפירעון של חוב אחר), קרי תניה לפיה אם נייר ערך אחר של החברה יחפוך לחדל פירעון - אזי גם נייר ערך מושא השעבוד יועמד לפירעון מידי.

77. בנוסף, נחשף לראשונה הנתון הכמותי בקשר עם שעבוד יחידות השתתפות דלק קידוחים ובקשר עם שעבוד מניות חברה נוספת - חברת כהן פיתוח גז ונפט בע"מ. בפרט, נחשף כי החברה ודלק אנרגיה שיעבדו כנגד הלוואות שנטלו - 430,309,126 יחידות השתתפות של דלק קידוחים וכ- 3,406,165 מניות כהן פיתוח גז ונפט בע"מ.

78. יצוין כי מיד לאחר פרסום הדו"ח המידי מיום 23.3.2020 אף התקיימה אסיפת נושים טלפונית עם הנחלת החברה, במסגרתה לא תכשיה החברה כי שוקלת הנפקת זכויות והרחיבה בעניין מימוש נכסים (נדליין ועוד).

תקליטור (דיסק) אודיו של הקלטת השיחה מצורף ומסומן בנספח 10. (יצורף במסגרת עותק פיזי, לאחר שתתאפשר הגשה פיזית של כתבי הטענות אל מזכירות בית המשפט).

79. בהתאם לחוות הדעת הכלכלית המצורפת לבקשה זו, בתגובה לדוח המידי הנ"ל צנח שער מניית החברה בשיעור של 53 ₪.

9. פרסום דו"ח מדרוג - הורדת דירוג קבוצת דלק - 23.3.2020

80. ביום 23.3.2020 פורסם דו"ח חברת מדרוג, בקשר עם החברה.

81. במסגרת הדו"ח - הורד דירוג החברה, מ-A2.il ל-Ca.il וכן שונה כיוון הבחינה מבחינת דירוג עם השלכות שליליות לבחינת דירוג ללא כיוון וודאי.

82. כך פורסם במסגרת הדו"ח מיום 23.3.2020:

"מידרג מורידה את דירוג אגרות החוב (סדרות יג, יח, יט, כב, לא, לג, לד) שהנפיקה קבוצת דלק... מ-A2.il ל-Ca.il ומשנה את כיוון הבחינה מבחינת דירוג עם השלכות שליליות לבחינת דירוג ללא כיוון וודאי. הורדת הדירוג משקפת את הערכת מידרג לכשל פרעון צפוי ברמת וודאות גבוהה. לאור זאת, דירוג אגרות החוב נקבע בהתאם למתודולוגיית הדירוג של מידרג לדירוג מכשירי חוב ומנפיקים בכשל פרעון ומכשירי חוב פגומים, ונקבע על פי הערכתנו לאומדן שיעור השיקום לאגרות החוב בחינתן כשל פרעון ולמידת אי הודאות בהערכה זו."

ובנוסף:

"הערכתנו לכשל פרעון ברמת וודאות גבוהה נשענת על השיקולים הבאים:

החברה מצויה בשלב זה בהפרת יחס ביטחונית ואמנות מידה פיננסיות למול מספר בנקים המממנים את החברה וזאת בהתאם לדיווח של החברה לבורסה מיום 2020.03.16 וכן מיום 2020.3.23, וזאת כתוצאה מירידה חדה מאוד בשווי השוק של מניות דלק קידוחים המהוות את עיקר הבטוחות לטובת האשראי הבנקאי שנטלה החברה. יצוין, כי החברה דיווחה לבורסה ביום 2020.03.23, כי החברה וחברות המטה מקיימות דיונים עם הבנקים השונים..."

83. העובדות מושא ההטעיה היו אם כך גורם מכריע בהורדת הדירוג.

84. דו"ח זה של מדרוג מהווה הוכחה לכאורית לכך שמיזע חדש שלילי מחותי בדו"ח המידי שפרסמה החברה ביום 23.3.2020 קשור בטבורו לעובדות מושא ההטעיה.

העתק דו"ח מדרוג מיום 23.3.2020 מצורף ומסומן בנספח 11.

ד. הפן המשפטי

1. כללי

85. בסעיף 3(א) לחוק תובענות ייצוגיות נקבע כי תובענה ייצוגית תוגש על יסוד אחד הפריטים המפורטים בתוספת השנייה לחוק זה:

"לא תוגש תובענה ייצוגית אלא כתביעה כמפורט בתוספת השנייה או בעניין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית; על אף האמור, לא תוגש נגד רשות תובענה ייצוגית לפיצויים בגין נזק שנגרם על ידי צד שלישי, שעילתה הפעלה או אי הפעלה של סמכויות פיקוח, הסדרה או אכיפה של הרשות ביחס לאותו צד שלישי;..."

86. פריט 5 לתוספת השנייה לחוק התובענות הייצוגיות קובע כי ניתן להגיש תביעה ייצוגית בעילה הנובעת מזיקה לנייר ערך:

"תביעה בעילה הנובעת מזיקה לנייר ערך או ליחידה; לענין זה -

"זיקה" - בעלות, החזקה רכישה או מכירה;

"יחידה" - כמשמעותה בחוק השקעות משותפות בנאמנות;

"נייר ערך" - כהגדרתו בחוק החברות וכן ניירות ערך כהגדרתם בסעיף 52 לחוק. ניירות ערך - התשכ"ח - 1968."

87. בענייננו, כאמור לעיל וכמפורט להלן, מוגשת התביעה דגן בעילה הנובעת מזיקה לנייר ערך, כהגדרתו בחוק החברות. למבקש ולחברי הקבוצה המיוצגת "זיקה לנייר ערך" - כרוכשים, כבעלים וכמחזיקים של מניות החברה.

88. בסעיף 4 לחוק תובענות ייצוגיות, נקבע כי על מגיש בקשה לאישור תובענה ייצוגית להראות כי עומדת לו עילת תביעה לכאורה, המעוררת שאלות מהותיות של עובדה ומשפט, המשותפות לחברי הקבוצה המיוצגת, ובנוסף, כי נגרם לו, ולו לכאורה, נזק. על כך להלן.

2. עילת תביעה לכאורה

89. כפי שחובה לעיל, בדוחות החברה לציבור נכללו פרטים מטעים, בין היתר משום שלא דווח על מידע מהותי במועד (אלא באיחור רב).

90. בהתאם, וכפי שיפורט להלן, עברו המשיבים על האיסור לכלול פרט מטעה בדו"ח של החברה, שמקורו בסעיף 1א44. לחוק ניירות ערך; הפרו את החובה לדווח מידע מהותי בסמוך למועד התגבשותו, שמקורה בתקנה 36 לתקנות הדיווח; וכן הפרו את החובה לפרט מגבלות החלות בקבלת אשראי, לרבות שמירה על יחסים פיננסיים מסוימים, צורך בהסכמת המממן לפעולות מסוימות בתאגיד או בבעלי השליטה בו וכו', שמקורה בסעיף 26 לתקנות פרטי תשקיף.

1.2. סעיף 1א44 לחוק ניירות ערך

91. בסעיף 1א44 לחוק ניירות ערך נקבע כדלקמן:

"1א44. (א) בטיוטת תשקיף, בתשקיף, בדוח, בהודעה, במסמך או במפורט הצעת רכש,

המוגשים לפי חוק זה לרשות (בסעיף זה - דיווח), לא יהיה פרט מטעה."

92. בסעיף 1 (סעיף ההגדרות) לחוק ניירות ערך נקבע כדלקמן:

"פרט מטעה" - "לרבות דבר העלול להטעות משקיע סביר וכל דבר חסך שהעדרו עלול להטעות משקיע סביר."

93. לאמור - חל איסור לכלול בדו"ח, ובכל מסמך אחר, המוגש מכח חוק ניירות ערך, פרט העלול להטעות משקיע סביר. בנוסף, חל איסור להשמיט מדו"ח או מסמך כנ"ל פרט שהעדרו עלול להטעות משקיע סביר.

94. למען הסדר, ומבלי לגרוע מהפירוט של המידע המטעה בדיווחי החברה כפי שפורט לעיל, הפרטים המטעים בדיווחי החברה לציבור הינם כדלקמן:

94.1. החברה לא גילתה את היקף השעבודים של נכסי החברה / תאגידים מוחזקים, לטובת הלוואות שניטלו, בין היתר מבנקים ומבנקים זרים. כן החברה לא גילתה את אופיים של אותם השעבודים.

94.2. החברה לא גילתה את התנאות היסודיות בהסכמי השעבוד השונים, בקשר להנ"ל.

94.3. החברה לא גילתה את עצם העובדה שחלק מהלוואות החברה כוללות התנאות על שערי ניירות הערך של החברה, של תאגידים מוחזקים שלה, של תאגידים בתחום האנרגיה וכן התנאות על מדדים שונים.

94.4. החברה לא גילתה את עצם העובדה שהסכמי השעבוד כללו תנאות שאיפשרו מימוש מיידי של נכסי החברה / תאגידים מוחזקים.

2.2ד תקנה 36 לתקנות הדיווח

95. בסעיף 36א לחוק ניירות ערך נקבע כדלקמן:

"תאגיד שניירות ערך שלו הוצעו לציבור על פי תשקיף חייב להגיש לרשות דו"חות או הודעות לפי פרק זה כל עוד ניירות הערך שלו נמצאים בידי הציבור; תאגיד שניירות ערך שלו נסחרים בבורסה או רשומים בה למסחר חייב להגיש דו"חות או הודעות לפי פרק זה לרשות ולבורסה."

96. מכח סעיף 36א לחוק ניירות ערך, הותקנו תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), תשי"ל-1970 (לעיל ולהלן: "תקנות הדיווח").

כאמור, בענייננו התקנה שהופרה הינה תקנה 36א לתקנות הדיווח, בה נקבע כדלקמן:

"36א. בדוח יובאו פרטים בדבר כל אירוע או ענין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים בשל טיבם, היקפם או תוצאתם האפשרית ואשר יש להם או עשויה להיות להם השפעה מהותית על התאגיד, וכן בדבר כל אירוע או ענין שיש בהם כדי להשפיע באופן משמעותי על מחיר ניירות הערך של התאגיד."

97. ביום 23.2.2020 (או בסמוך לכך), ולאחר שהוברר למשיבים כי העובדות שהוסתרו יעצימו את השלכות מגפת הקורונה על מצבה הכספי של הקבוצה, החברה לא דיווחה - בזמן אמת - כדלקמן:

97.1. החברה לא דיווחה אודות את היקף השעבודים של נכסי החברה / תאגידים מוחזקים, לטובת הלוואות שניטלו, בין היתר מבנקים ומבנקים זרים. כן החברה לא גילתה את אופיים של אותם השעבודים.

97.2. החברה לא דיווחה אודות התניות היסודיות בהסכמי השעבוד השונים, בקשר להנייל.

97.3. החברה לא דיווחה אודות עצם העובדה שחלק מהלוואות החברה כוללות התניות על שערי ניירות הערך של החברה, של תאגידים מוחזקים שלה, של תאגידים בתחום האנרגיה וכן התניות על מדדים שונים.

97.4. החברה לא דיווחה אודות עצם העובדה שהסכמי השעבוד כללו תניות שאיפשרו מימוש מיידי של נכסי החברה / תאגידים מוחזקים.

3.2ד סעיף 26 לתוספת ראשונה לתקנות פרטי תשקיף

98. בסעיף 26(ב) לתקנות פרטי התשקיף נקבע:

"(ב) יפורטו מגבלות החלות על התאגיד בקבלת אשראי, כגון: שמירה על יחסים פיננסיים מסוימים, עמידה בתכנית עסקית, צורך בהסכמת המממן לפעולות מסוימות בתאגיד או בבעלי השליטה בו; כמו כן יפורטו ערבויות אישיות שניתנו, שחרור מערבויות אישיות בעקבות הנפקה או הקצאה פרטית; יצוין האם התאגיד עומד בכל המגבלות החלות עליו, לתאריך הדוח על המצב הכספי ולתאריך הסמוך, ככל האפשר, לתאריך התשקיף."

99. סעיף 26 לתוספת ראשונה לתקנות פרטי תשקיף חלה על תקנות הדיווח, מכוח תקנה 1 לתקנות הדיווח (הגדרות) וכן מכוח, בין היתר, הוראות תקנה 8א לתקנות הדיווח, הקובעת כי:

"8א. בדוח התקופתי יובאו תיאור התאגיד והתפתחות עסקיו כפי שחלו בשנה האחרונה, בהתאם לפרטים ולעקרונות שבתוספת לתקנות פרטי תשקיף, בשינויים המחויבים ובכל מקום בתוספת הראשונה שבו נאמר "תשקיף", ייקרא – דוח."

וכן מכוח הוראות תקנה 39א. לתקנות הדיווח, הקובעת כי:

"39א. בדוח רבעוני יובאו כל שינוי או חידוש מהותיים אשר אירעו בעסקי התאגיד בכל ענין שיש לתארו בדוח התקופתי."

100. כפי שפורט בהרחבה להלן, דו"ח החברה השנתי לשנת 2018 ודו"ח החברה לרבעון שלישי 2019 לא כללו את התיאורים אשר חובה היה, בהתאם לחוק ולתקנות לכלול במסגרתם.

101. כך, דו"ח החברה השנתי לשנת 2018 ודו"ח החברה לרבעון שלישי 2019 לא כללו את המידע הנאות והשלם אודות היחסים הפיננסיים של החברה / תאגידים מוחזקים, עם המלווים, בכל הקשור והנוגע לשעבודים שנועדו לאבטח את הלוואות שניטלו.

4.2ד מהותיות

המבחן שנקבע בעניין ברנוביץ

102. ב- ע"א 5320/90 ברנוביץ נ' רשות ניירות ערך פ"ד מו(2) 818 (1992) (להלן: "עניין ברנוביץ"), עמד בית המשפט העליון על המבחן אותו יש ליישם בשאלה - האם המידע שהוסתר הנו מידע מהותי או פרט מטעה, כדלקמן:

"כל מידע, שהינו מהותי למשקיע הסביר, ואשר אין מגבלה חוקית או מגבלה שבסבירות המצדיקות מניעת גילוי. אמת המידה של ה'מהותיות' (materiality) הינה זו השלטת במשפט האמריקני, שם נקבע, כי למרות שאופיין של העובדות המהותיות (material facts) משתנה לאור נסיבותיו של כל מקרה נתון - ניתן להכליל ולומר, כי חובת הגילוי משתרעת על עובדה אשר לו המשקיע הסביר בניירות ערך היה יודע אודותיה, היה בכך כדי לשנות באופן משמעותי את מכלול האינפורמציה שעל בסיסה יקבל החלטות הנוגעות להשקעה בניירות ערך בחברה הנוגעת לעניין..."

103. בעניין ברנוביץ נקבע אפוא כי - חברה חייבת לגלות מידע מסוים למשקיעים, אם יש במידע זה כדי להשפיע באופן משמעותי על "מכלול האינפורמציה" הדרושה למשקיע סביר לצורך קבלת החלטה הנוגעת להשקעה בניירות הערך של החברה.

וזק, מבחן זה תקף הן לאיסור של פרט מטעה (סעיף 1א44. לחוק ניירות ערך) והן להעדר פרסום דיווח מיידי במועד (תקנה 36א) לתקנות הדיווח).

104. בעניינו - מציבור המשקיעים הוסתרו ארבעה "מידעים" מהותיים: (1) חיקף השעבודים ואופיים; (2) התניות היסודיות בהסכמי השעבוד השונים; (3) עצם העובדה שהסכמי השעבוד כללו תניות שאיפשרו מימוש מיידי של נכסי החברה / תאגידים מוחזקים; (4) עצם העובדה שחלק מהלוואות החברה כוללות התניות על שערי ניירות הערך של החברה, של תאגידים מוחזקים שלה, של תאגידים בתחום האנרגיה וכן התניות על מדדים שונים.

105. המידעים הנ"ל (כל אחד באופן עצמאי וקל וחומר משקלם המצטבר) הינם בגדר מידע שיש בו כדי להשפיע באופן משמעותי על מכלול האינפורמציה של משקיע סביר. על כן להלן.

מבחן תגובת השוק

106. זאת ועוד; החלכה הפסוקה קבעה מבחן עזר המסייע לזיהוי מידע מהותי או פרט מטעה. מבחן עזר זה קובע, כי ירידה חריפה בשער נייר הערך בעקבות גילוי מאוחר ומתקן, מעידה על כך שהמידע שלא גולה במועד, עולה כדי מידע מהותי או פרט מטעה.

107. מבחן זה נקבע במסגרת ע"פ 4675/97 רחוב נ' מדינת ישראל פ"ד (ג) 337, 355 (1999) (להלן: "עניין רחוב"), ובפסק דין נוסף שניתן במסגרת ע"פ 3164/14 פנ' נ' מדינת ישראל (29.6.2015) (להלן: "עניין פנ"). וכך נקבע בעניין פנ:

"אשר למהותיות המידע, איננו צריכים להרחיק עדותנו. תגובת השוק לפרסום החברה ביום 25.5.2009 אודות מו"מ מתקדם עם סינג'יטה (אך ללא ציון שמה), מעידה כי מדובר במידע משמעותי. מכאן ניתן להסיק, גזירות המתבקשת, כי למידע זה הייתה משמעות בשלבים השונים של המו"מ. לטעמי, אין מדובר ב"חכמה בדיעבד" אלא במסקנה עובדתית סבירה המעוגנת בדרך התגובה של השוק, תגובה המעידה על התנהגותו של "המשקיע הסביר" (השוו רע"פ 5174/97 קרן נ' מדינת ישראל, פ"ד (ג) 177, 189 (1998); ידלין, עמ' 160 ח"ש 27; צפרי, עמ' 65-66)). יפים לעניינו דברי השופט חשין בעניין רחוב:

"אין נודעת משמעות משפטית-מהותית לאשר אירע בשוק ההון, הלכה למעשה, לאחר גילוי המידע לציבור (post factum). עיקר הוא פגמו המושכל - לעת עשיית העיסקה וקודם הגילוי לציבור - על התנהגותו המשווערת של שוק ההון

לאחר הגילוי לציבור, ולא באשר אירע למעשה בשוק ההון לאחר הגילוי. עם זאת, לא יתעלם בית-משפט מההשפעה הלכה למעשה שהייתה לגילוי מידע-הפנים משנתגלה - כמבחן-בין-מבחנים לבחינת אופיו ומשקלו של מידע-הפנים. התנהגות השוק לאחר הגילוי, הגם שאין היא מהותית, רלוונטית היא לבחינת משמעותו של מידע-הפנים ויכולה היא לשמש אינדיקציה למהותיות המידע" (ע"פ 4675/97 רוזוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(4) 337, 355 (1999)).

108. בהתאם להלכה הפסוקה (עניין רוזוב ועניין פן), הירידה התריפה בניירות הערך של החברה בעקבות גילוי המידע מעידה על כך שהמידע שהוסתר מציבור המשקיעים עולה כדי מידע מהותי ופרט מטעה.

הקביעה לפיה שעבוד אשר נרשם על נכסי החברה - חינו מידע מהותי

109. ככל שלא היה בכל אלה דך, הרי שקיימת קביעה שיפוטית מפורשת, בעניין ת"צ 49602-11-11 פיגין נ' הירשברג ואח' (28.6.2016) (להלן: "עניין הירשברג"), מפי כב' השופט ח' כבוב, לפיה - שעבוד אשר נרשם על נכס של חברה חינו מידע מהותי עבור ציבור המשקיעים.

110. יתרה מכך - נקבע כי שעבוד מסוג זה מחייב התייחסות וגילוי במסגרת דיווחות דיווחי החברה.

111. כך, נקבע בעניין הירשברג, כי על החברה (שם - חברת מלרג הנדסה וקבלנות בע"מ) היה לגלות את פרטי השעבדים שנרשמו על נכסיה, ולהתייחס אליהם במסגרת דיווחיה.

112. הנה כי כן, וגם ובמיוחד לאור הקביעה בעניין הירשברג הנ"ל, היה על המשיבים לגלות את מלוא פרטי השעבדים, קרי לרבות האופן בו נעשו, התניות שבהסכמי השעבדים, ובייחוד העובדה כי הסכמי השעבדים כללו תניות שמאפשרות מימוש מידי של אותם השעבדים - לציבור המשקיעים, במסגרת דיווחות החברה, לרבות במסגרת דיווח החברה חשנתי לשנת 2018 ודיווח לרבעון שלישי 2019, ובמסגרת דיווח מידי של החברה מיום 8.3.2020 (שכלל גילוי חלקי בלבד) וכן במסגרת דיווחות מידיים שהיה על המשיבים לחצוא, סמוך ליום 23.2.2020 (דבר שלא נעשה על-ידם).

5.2 ד. אחריות

113. בסעיף 38ג.א(1) לחוק ניירות ערך נקבע כדלקמן:

"38ג. (א) הוראות סעיפים 31 עד 34 יחולו, לפי הענין ובשינויים המחויבים -

(1) על תאגיד, דירקטור של תאגיד, המנהל הכללי שלו ובעל שליטה בו - לגבי פרט מטעה שהיה בדוח, בהודעה או במסמך שהגיש התאגיד לפי חוק זה (בסעיף זה - דיווח);"

114. בסעיף 52א. לחוק ניירות ערך נקבע כדלקמן:

"52א. (א) מנפיק אחראי כלפי המחזיק בניירות ערך שהנפיק לנזק שנגרם לו כתוצאה מכך שהמנפיק הפר הוראה של חוק זה או תקנות לפיו, או הוראה של שטר הנאמנות שלפיה חלה חובה על המנפיק כלפי הנאמן למחזיקים בתעודות התחייבות שהנפיק.

(ב) האחריות האמורה בסעיף קטן (א) תחול גם על הדירקטורים של המנפיק, על המנהל הכללי שלו ועל בעל שליטה במנפיק."

115. לאמור - אם בדו"ח של חברת נכלל פרט מטעה או אם מנופף (בעניינו - החברה) מפר הוראה של חוק ניירות ערך או תקנה מהתקנות שתוקנו מכוחו, הרי שקמה לחברה, לדירקטורים שלה, למנהלה הכללית ובעל השליטה בה, אחריות בגין נזק שנגרם למחזיקי ניירות הערך כתוצאה מהפרט המטעה או כתוצאה מחפרת הוראות החוק או התקנות.

116. כפי שהובהר לעיל, בעניינו, בדוחות החברה נכלל פרט מטעה בניגוד לאמור בסעיף 1א44 לחוק ניירות ערך. כן ובנוסף, בעניינו חופרו תקנה 36 לתקנות הדיווח וסעיף 26 לתוספת הראשונה של תקנות פרטי תשקיף.

ה. קשר סיבתי ונזק

117. כתוצאה מהפרטים המטעים המהותיים שכללה החברה בדיווחיה לציבור, אשר פורטו לעיל, וכתוצאה מדיווח מאוחר של מידע שלילי מהותי, מניית החברה נסחרה במחיר מנופף לאורך התקופה הקובעת, שבה רכשו חברי הקבוצה את מניות החברה.

118. במסגרת ת"צ 15-03-21795 **בן-ציון רבי נ' בנק הפועלים בע"מ** (7.9.2017) קבעה כבי השופטת ר. רוקן כי בתביעה בעילה של פרט מטעה לפי חוק ניירות ערך, על התובע להוכיח בשלב בקשת האישור, ברמה הלכאורית, את עצם קיומו של נזק ובדרך כלל ולמעט במקרים חריגים, יש לעשות זאת באמצעות חוות דעת מומחה. ובלשון ההחלטה:

רביב הנזק הוא רכיב הכרחי בבקשה לאישור תביעה ייצוגית בעילה של הטעייה בניירות-ערך (ס' 4(ב)(1) לחוק תובענות ייצוגיות; רע"א 4474/97 רמי טצת נ' אברהם זילברשץ, (נד) 577, 594 (2000); ת"צ (מרכז) 5286-08-07 חיים רוזנברג נ' בולוס גד תיירות בע"מ (בפירוק) 25 (פורסם בנבו) [13.3.2011]; ענין הראל פיא, עמ' 47; ת"צ (ת"א) 12568-03-14 יעקב דיאמנט נ' בנק אגוד לישראל בע"מ [פורסם בנבו] 18-16 (9.2.2016)). אכן, בשלב הדיון בבקשת האישור של התביעה בייצוגית בעילה כזו, המבקש אינו נדרש אלא להוכיח לכאורה כי אכן נגרם לו נזק, והוא אינו חייב בשלב זה לחשב באופן מדויק את היקף הנזק של חברי הקבוצה. חישוב כזה יתבצע בשלב הבא של הדיון (ר' בהקשר זה למשל דבריו של כב' השופט ע' גרוסקופף בת"צ (מרכז) 14144-05-09 הראל פיא קרנות נאמנות בע"מ נ' לנדמארק גרופ בע"מ [פורסם בנבו] (27.12.2012), פס' 159, להלן: "עניין הראל פיא"). אולם כאמור הוכחת עצם קיומו של נזק הוא הכרחי כאחד מרכיבי התביעה.

אני סבורה כי בדרך-כלל, כאשר מדובר בתביעות בעילה של פרט מטעה בתביעות ייצוגיות בניירות-ערך, הדרך הנאותה והטובה ביותר להוכחת עצם קיומו של נזק, היא באמצעות הגשת חוות-דעת מומחה מטעם המבקש, שהעגן את טענת המבקש ביחס לקיומו של נזק שנגרם כתוצאה מהמידע המטעה או החסר. אכן, יתכן כי במקרים מסוימים, ניתן יהיה לאשר תביעה ייצוגית גם ללא קיומה של חוות-דעת כזו. אולם, מדובר במקרים חריגים, למשל - כאשר אין מחלוקת אודות קיומה של ירידת שער משמעותית ומובהקת בשער המניה ביום הגילוי של המידע המטעה או כאשר ישנן ראיות מובהקות אחרות לקיומו של נזק. במקרים כאלה יכול בית-המשפט לאשר את הבקשה גם ללא חוות דעת מטעמו של המבקש (ר' לדוגמא: ת"צ (ת"א) 33491-06-13 איתאל שורץ נ' בבילוק בע"מ [פורסם בנבו] (7.5.2017) פס' 8 להחלטת כב' השופטת קרת-מאיר וענין הראל פיא פס' 154-151 להחלטה). את קיומה של ירידה משמעותית ומובהקת המעידה על קיומו של נזק למבקש ולקבוצה צריך המבקש להוכיח באמצעות ראיות אותן יציג לבית-המשפט."

119. המבקש מצרף אפוא חוות דעת של מומחה כלכלי (הכלכלן כפיר קלדרון) להוכחה עצם קיומו של נזק שנגרם למבקש ולחברי הקבוצה המיוצגת.

העתק חוות הדעת של הכלכלן מר כפיר קלדרון בקשר עם הנזק שנגרם מצורף ומסומן **בנספח 12**.

ו. מתקיימים בבקשה הקריטריונים לאישור תובענה כייצוגית

120. סעיף 8(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע ארבעה תנאים בהם על המבקש לעמוד, בכדי שהתובענה שחוגשה על-ידו תוכר כייצוגית, כדלקמן:

"(א) בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שמתקיימו כל אלה:

- (1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוברעו בתובענה לטובת הקבוצה;
- (2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין;
- (3) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בדרך הולמת; הנתבע לא רשאי לערער או לבקש לערער על החלטה בענין זה;
- (4) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בתום לב."

121. לחלן יראה המבקש כי בעניין דנן מתקיימים כל תנאי הסף.

122. שאלות מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה - למבקש ולקבוצה המיוצגת עומדות עילות תביעה זהות, טובות ומבוססות, נגד המשיבים. למבקש ולקבוצה המיוצגת נגרם נזק כספי בגין מעשיהם ומחדליהם של המשיבים. המסכת העובדתית שבבסיס התובענה והבקשה דכאן - מעשי ומחדלי המשיבים - הפעולות שהם ביצעו בניגוד להוראות החוק ולהלכה הפסוקה - הינם מסכת עובדתית אחידה ומשותפת למבקש ולכלל חברי הקבוצה. משכך, נוכח האחידות במסכת העובדתית והמשפטית, החובקות את המבקש ואת חברי הקבוצה, קיימת אפשרות סבירה כי הגשת התובענה כתובענה ייצוגית תוביל להכרעה בשאלות המשותפות של עובדה ומשפט, לטובת כלל חברי הקבוצה.

123. התובענה הייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין - במצב הדברים כפי שתואר בבקשה זו, בו מחד, לחברי הקבוצה נגרם נזק אישי ישיר קטן, יחסית, אשר אינו מצדיק לרוב הגשת תביעה אישית, ומאידך, הנזק הממוני, אשר גרמו המשיבים, הינו רחב היקף באשר הוא נגרם למספר רב של בעלי מניות של החברה - הדרך היעילה ביותר להכרעה במחלוקת היא בדרך של הגשת תובענה ייצוגית. ודוק, נוכח החזקה שבדין בדבר גודלה של הקבוצה המיוצגת (וודאי ככל שהדברים אמורים בציבור בעלי מניות בחברה ציבורית), הרי שדרך התובענה הייצוגית, הינה הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת דנן.

124. יתר על כן, אם לא תאושר הגשת התובענה כתובענה ייצוגית, יש בסיס סביר להניח, כי המשיבים לא ישאו בתוצאות מעשיהם ומחדליהם ולא יפצו את חברי הקבוצה המיוצגת בגין הנזקים שנגרמו להם, ויפגע גם האינטרס הציבורי.

125. בענייננו, יפים דבריו של כבוד הנשיא ברק, בתוארו דאז, ברע"א 4556/94 טצת נ' זילברשץ, פ"ד מט (5) 774 (להלן - "עניין טצת"), כך:

"ביסוד התובענה הייצוגית מונחים שני שיקולים מרכזיים: האחד, הגנה על אינטרס הפרט באמצעות מתן תרופה ליחיד שנפגע. אותו יחיד, ברוב המקרים, אינו טורח להגיש תביעה. לעתים בא הדבר בשל כך שהנזק שנגרם לאותו יחיד הוא קטן יחסית. עם זאת, הנזק לקבוצה

הוא גדול, כך שרק ריכוז תביעות יחידים לתביעה אחת, היא התובענה הייצוגית, הופך את תביעתם לכדאית. השיקול השני עניינו אינטרס הציבור. ביסוד אינטרס זה מונח הצורך לאכוף את הוראות החוק שבגדריו מצויה התובענה הייצוגית. לתובענה הייצוגית ערך מרתיע. מפרי החוק יודעים כי לניזוקים יכולת פעולה נגדם. אינטרס ציבורי זה מוגבר לאור היעילות והחסכון במשאבים של הצדדים ושל בית המשפט, הנלווים לתובענה הייצוגית. כן מושגת באמצעותה אחידות בהחלטות בית המשפט בעניינים דומים ונמנע ריבוי של תביעות.

126. יצוין בהקשר זה, כי הגשת תביעות נפרדות נגד המשיבים, תכביד באופן משמעותי על חברי הקבוצה, ויש שתמנע בעדם מלהגיש תביעתם כלל. אף מנקודת מבטם של המשיבים, עדיף ניהולו של הליך אחד, אשר בסימונו ותיקבע מידת אחריותם כלפי חברי הקבוצה כמקשה אחת, מאשר התדיינות במסגרת מספר רב מאוד של הליכים נפרדים, אשר יתנהלו במשך שנים.

127. זאת ועוד; ניהול מספר רב של הליכים נפרדים, בו זמנית, שעניינם זהה לעניינה של התובענה, עלול לגרום למתן פסקי דין והחלטות הסותרים זה את זה. משכך, עולה הצורך בהחלטה שיפוטית אחת, שתהא תקפה לכלל חברי הקבוצה. ואף זאת; הגשת התובענה כתובענה ייצוגית תחסוך זמן שיפוטי יקר ותמנע סרבול והכבדה מיותרים על בתי המשפט.

128. קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בדרך הולמת - תביעת המבקש הוגשה בתום לב ואין כנגדה כל טענת הגנה מיוחדת. המבקש - אדם מן השורה המשקיע ממעט לפעם בניירות ערך - ראוי לשמש כתובע בתביעה הייצוגית בשם כל חברי הקבוצה; בנוסף, בייכ המבקש, אשר ייצגו את כלל חברי הקבוצה, היה ותאשר כתובענה ייצוגית, הינם עורכי דין בעלי ותק ניכר וניסיון רב בתחום הליטיגציה, ועסקו הם בשנים האחרונות, ועודם עוסקים, בניהולן של תובענות ייצוגיות שונות.

129. בנסיבות אלה, קיים יסוד להנחה כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בדרך הולמת, הן על ידי המבקש והן על ידי באי כוחו.

130. קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בתום לב - הנשיא ברק (כתוארו אז) עמד על עניין תום הלב בעניין טצת, כדלקמן:

"תנאי זה (תום לב) אינו מתקיים אם התובענה הייצוגית הוגשה מתוך מניעים פסולים, כגון פגיעה בחברה מתחרה או רצון 'לסחוט' פשרה."

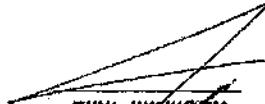
131. בענייננו, התובענה הוגשה בתום לב מובהק. התובענה הוגשה מתוך רצון כן ואמיתי לפצות את המבקש ואת יתר חברי הקבוצה, על הנזקים אשר נגרמו להם, כתוצאה ממעשיהם ומחזלילהם של המשיבים. התובענה הוגשה מתוך אמונה כי ביכולתה לסייע לכל מי שהמשיבים גרמו לו לנזקים, לזכות בפיצוי המגיע לו על-פי דין.

132. מכל הטעמים שלעיל ברור, כי ניהולה של התובענה כתובענה ייצוגית, היא הדרך היעילה וההוגנת ביותר להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין.

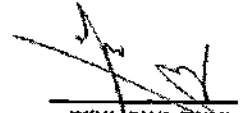
ז. סוף דבר

133. העובדות המשמשות בסיס לבקשה זו מפורטות בתצהירו של המבקש, המצורף לבקשה ומחוזה חלק בלתי נפרד הימנה.

מכל האמור לעיל מתבקש בית המשפט הנכבד לאשר הגשת תביעה ייצוגית נגד המשיבים ולהורות כמבוקש בכותרת בקשה זו.

יוקיעש, עו"ד

באי כוח המבקש

עשית מנור, עו"ד

נספח ע/45

העתק כתבה בכלכליסט על
הליקויים בהתנהלות קרן דלק מיום

10.9.2020

עמ' 267

בדיקת כלכליסט

“שערי תשובה”: כך עברו כספי התרומות של דלק לקרן הכותל

יצחק תשובה מתהדר בהיותו נדבן למען מורשת יהודית, אלא שדו"ח משרד המשפטים חושף את השיטה להאדרתו: 85% מכספי קרן התרומות בדלק הגיעו לקרן הכותל, בניגוד למטרותיה. ותשובה? הוציא מכיסו סכום זניח. עוד בדו"ח: אישור תרומות בניגוד עניינים ומנגנוני ביקורת כושלים. קרן דלק: "הפעילות נעשתה לפי כללי המינהל התקין"

תומר גנון וענת רואה 10.09.20 06:57

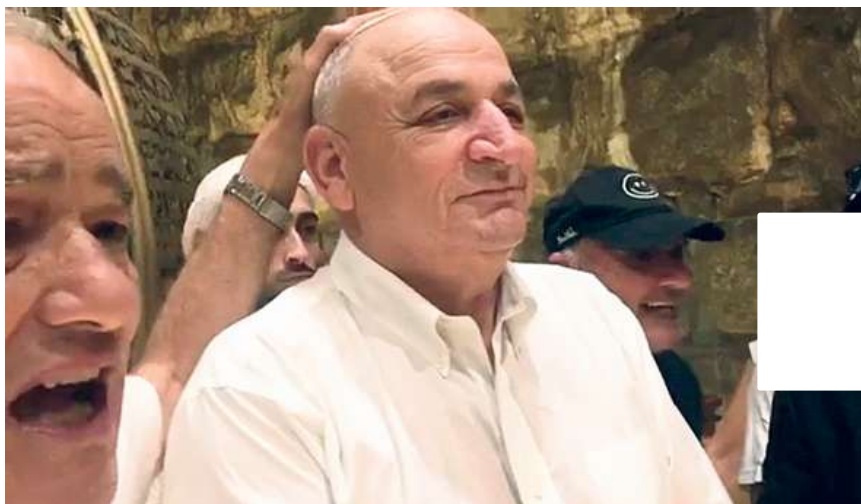
תגיות: קבוצת דלק משקיעים תרומות קרן הכותל יצחק תשובה

הכסף של משקיעי קבוצת דלק הציבורית נותב על ידי בני משפחתו ומקורביו של בעל השליטה, יצחק תשובה, לבניית תדמיתו כנדבן בתחום המורשת היהודית – בניגוד למטרה המאושרת של הכספים. כך עולה מדו"ח ביקורת עומק של רשם התאגידים במשרד המשפטים, שהגיע לידי "כלכליסט".

קראו עוד בכלכליסט:

- ניסיון להגיע להסכמות לקראת המכירה של דלק
- הדילמה של יצחק תשובה: מכירת השליטה בדלק ישראל או הלוואה עם כוכבית
- כך הצליחו המחזיקים באלעד גרופ לקפל את יצחק תשובה

הדו"ח, שנחתם סופית בחודש שעבר, חושף שורה של אי סדרים וליקויים, מנגנוני ביקורת מסורסים ופעילות בניגוד עניינים, בקרן דלק למדע, חינוך ותרבות – זרוע התרומות שהקימה החברה הציבורית מכספי המשקיעים, כדי לפעול למען הקהילה בהיבטים חברתיים וסביבתיים.

בלב תיא: יחידות מגורים יימכרו מ-2.5 מיליון ש"ח

Channel22 | תמונה

לקריאת התוכן הבא <

צילום: youtube

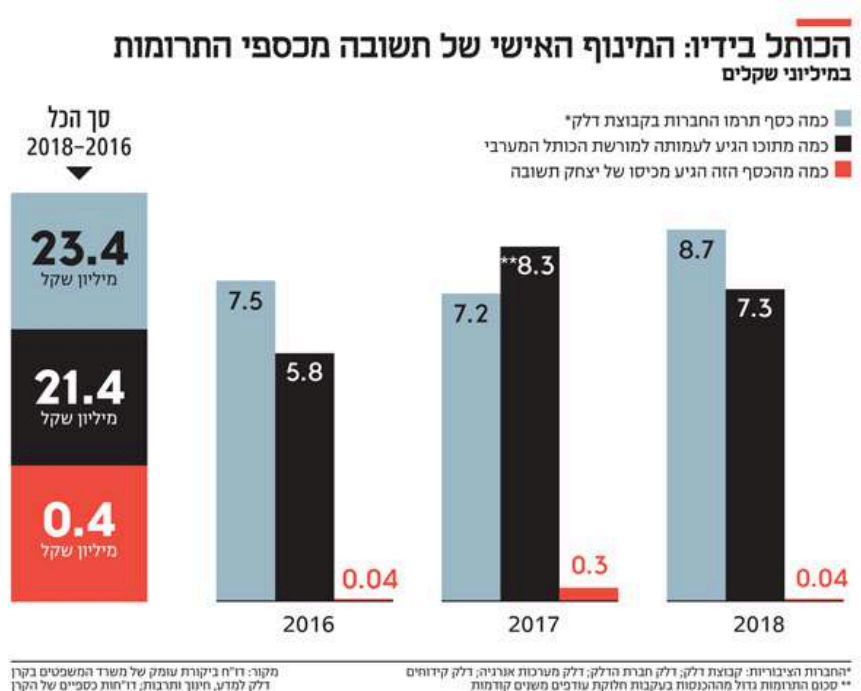
תשובה בבית הכנסת במינהרת הכותל. אירח את עמותת יוצאי לוב

אחד הממצאים המרכזיים בדו"ח שהגיע לידי "כלכליסט", ואשר בחן את פעילות הקרן (חברת לתועלת הציבור – חל"צ) בשנים 2016–2018, הוא שלמעלה מ-85% מכספי התרומות שהעבירו לה החברות הציבוריות מקבוצת דלק (21.3 מיליון שקל), נותבו על ידי בני משפחתו ומקורביו של בעל השליטה בדלק, יצחק תשובה, לעמותה הממשלתית "הקרן לשימור הכותל המערבי" הפועלת בתחום המורשת היהודית ישראלית. זאת, כך ממצאי הדו"ח, בניגוד למטרות הפעילות המאושרות של הקרן (מדעים, תרבות וחינוך), ותוך התעלמות מוחלטת של ועדת הביקורת של הקרן מדרישות חוק החברות.

המשמעות של הממצאים היא שאנשי שלומו של בעל השליטה בקבוצת דלק בזרוע התרומות, פעלו בניגוד למדיניות התרומות המוצהרת של משקיעי החברה, שאחראים ל-95% מהתקציב, כדי להעביר עשרות מיליוני שקלים למטרה שאולי יצחק תשובה חפץ בה, מתהדר בה, נהנה מפירותיה היוקרתיים, ומפתיחת הדלתות שהיא מסייעת לה בקרב אנשי עסקים אחרים, אך אינה חלק מהמטרות שהוגדרו.

V.I.P on

תשובה קנה לו בשנים האחרונות שם של נדבן מרכזי לכותל המערבי. הוא מרבה להתהדר מול מקורביו בתרומות לכותל, והוא מקבל בתמורה יחס של V.I.P מהעמותה הממשלתית, הכפופה למשרד ראש הממשלה, שמנהלת את המתחם. העמותה הזו מקבלת מדי שנה מהמדינה, לפי החלטת ממשלה, עשרות מיליוני שקלים כדי להפעיל, לשמר ולנקות את המתחם. ב-2019 למשל היה מדובר בסכום של 33 מיליון שקל שהעבירה לה המדינה.

by Taboola

בלב ת"א: יחידות מגורים יימכרו מ-2.5 מיליון ש"ח

Channel22 | ממומן

אל תשלם יותר ממה שצריך: עוד ישראלים בודקים את ביטוח הרכב כאן

ביטוח רכב 9 | ממומן

מעכשיו יש לכם עוד סיבה לבדוק את המייל שלכם בכל יום

בלב ת"א: יחידות מגורים יימכרו מ-2.5 מיליון ש"ח

Channel22 | ממומן

[לקריאת התוכן הבא >](#)

לקבלת הצעה

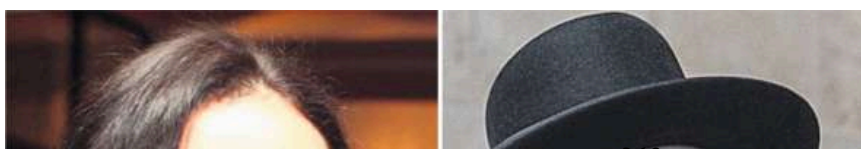
להרשמה

מזאל רבינוביץ', דמות מרכזית בעולם המסורתי-דתי-חרדי ובמהלך השנים לשם קיום אירועים שונים לבני משפחתו ומקורביו, כשבין היתר ערך במקום בת ייד לטפח את תדמית הנדבן על אף שתרומתו האישית לקרן הכותל קטנה

משמעותית מהתרומה של קבוצת דלק.

כך למשל, כפי שנחשף בעבר בסרטון שפורסם ב"כלכליסט", הוא עשה שימוש במתחם בית הכנסת "שערי תשובה" שהוקם במנהרת הכותל, כדי לערוך ביקור ותפילה לחברי עמותת יוצאי לוב שהוא תרם לה 100 אלף שקל, והיו"ר שלה, שמעון דורון, מכהן במקביל כדח"צ בקבוצת דלק. בעבר נחשף בערוץ 2 כי בתו של תשובה, האדריכלית גל נאור, עיבבה בהתנדבות את בית הכנסת הזה, כאשר עמותת הכותל המערבי מסרה שהדבר נעשה כי היא נציגתו של התורם.

"להיות נדבן גדול לכותל זה סמל סטטוס בקרב מסורתיים, דתיים חרדים – בטח בחו"ל", אומר גורם במגזר העסקי ששוחח עם "כלכליסט" על ממצאי הדו"ח. "כשאנשים שומעים שתשובה הוא מהפילנתרופים הגדולים לשימור המקום הכי קדוש לעם היהודי, יש לזה חשיבות אדירה. זה פותח דלתות. אם תשובה רוצה לתרום לזה מכיסו – תפאדל. אבל כשזה מגיע מהכיס של החברה הציבורית, ובניגוד למטרה שלשמה ניתן הכסף, זה בעייתי".

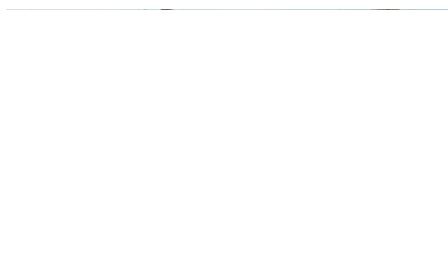

רב הכותל שמואל רבינוביץ' ובתו של יצחק תשובה גל נאור. קרן דלק תרמה, הבת עיצבה צילומים: אוהד צויגנברג, אוראל כהן

התדמית הזאת של תשובה, כך עולה מהדו"ח, מושגת באמצעות כספי ציבור וללא אישור. "מטרות החברה המאושרות אינן עוסקות בפעילות מורשת ורווחה, אלא בתחום מדעים, תרבות חינוך", נכתב בפרק הממצאים של הדו"ח, שעליו חתום ר"ח אבי יהודיוף. "בשנים 2016–2017 הקרן העבירה תרומות עבור פעילות בתחום המורשת בהיקף של 5.76 מיליון שקל ו-8.34 מיליון שקל בהתאמה, ולרווחה 300 אלף שקל".

"החברה השיבה שהיא פועלת לשינוי תקנון ומטרות החברה, והחלה בכך לפני תחילת הביקורת אך עצרה זאת עד שתסתיים, והתרומות אושרו על ידי הדירקטוריון", צוין בתגובת קרן דלק לממצאי הדו"ח. אלא שהדו"ח הסופי דחה את ההסבר. "הביקורת מציינת כי בתגובת החברה אין כדי לשנות את הממצא, ובחינת עמידת החברה בכך תתבצע על ידי רשם העמותות".

ומה חלקו האישי של תשובה בכספים שמגייסת קרן דלק ומשם ממשיכים ברובם לכותל? על פי הדו"חות הכספיים '382 אלף שקל. כלומר 1.6% בלבד מכל הכספים שגייסה קרן דלק. וכך מצליח למנף עשרות מיליוני שקלים שמעבירים המשקיעים לקרן, לטובת חיזוק דאי לעסקיו הפרטיים.

בלב תיא: יחידות מגורים יימכרו מ-2.5 מיליון ש"ח

תמונות | Channel22

[לקריאת התוכן הבא >](#)

כיצד הצליחו הדירקטורים בקרן לאשר את התרומות בניגוד למטרות המוצהרות, מבלי שגופי הביקורת הפנימיים יעצרו זאת? לפי הדו"ח יש לכך סיבה פשוטה: "ועדת הביקורת אינה אפקטיבית". "התייחסות הוועדה לבדיקת פעילות החל"צ הינה לקונית וזהה מידי שנה ואינה מפרטת את הבדיקות שבוצעו והממצאים שנמצאו", נכתב בדו"ח. "כמו כן לא נמצא תיעוד לבדיקת הדו"חות הכספיים. עולה חשש כי ועדת הביקורת אינה אפקטיבית ואינה מבצעת את תפקידה במלואו. זאת בניגוד לחוק החברות הקובע כי הוועדה תבדוק תקינות פעולת הקרן, התאמה למטרות, מעקב אחרי ביצוע החלטות, עמידה על ליקויים ובדיקת עניינים כספיים. החברה מסרה כי היא מקבלת את הערת הביקורת".

יו"ר קבוצת דלק גבי לסט. שני כובעים

מדוע השתבשו מנגנוני הביקורת הפנימיים? מתברר שהן הדירקטוריון והן ועדת הביקורת של קרן התרומות נשלטים על ידי בני משפחתו ומקורביו של תשובה. כך מכהנות כדירקטוריות בקרן התרומות שתי בנותיו של תשובה – כרמית אלרואי וקרן אלדר; הדירקטורים הנוספים הם יו"ר קבוצת דלק, המכהן כמעט 20 שנה במקביל גם כיו"ר קרן התרומות, גבי לסט; סמנכ"ל הכספים של דלק ישראל לשעבר, משה משיח; ורואה החשבון של דלק תמלוגים, חיים קוגמן.

גם חברי ועדת הביקורת של הקרן, שלפי הדו"ח מסתמן כי לא ביצעו את תפקידם, מקורבים וקשורים לתשובה. כך ברק משרקי הוא המשנה למנכ"ל קבוצת דלק; תמר רוזנברג היא מנהלת הכספים והחשבת הראשית של קבוצת דלק; וזהבה טל היא עובדת בקבוצת דלק.

דו"ח הביקורת לא מתמקד רק בסוגיית הכותל. כך למשל הוא מצביע על ניגוד עניינים של יו"ר הקרן, גבי לסט, באישור התרומות. לפי הדו"ח, לסט מחזיק בשני כובעים. מצד אחד מי שמאשר את התרומות בקרן, מצד שני חבר הנהלה בעמותות שמקבלת תרומות מהקרן. וזאת, לדברי הביקורת, עסקת בעלי עניין לכל דבר שזקוקה לאישור מיוחד של ועדת הביקורת. אישור שלא ניתן.

כך למשל לפי הדו"ח קרן דלק תרמה 400 אלף שקל בין השנים 2016-2018, למכללת נתניה לתוכנית מלגות. אלא שלסט, יו"ר הקרן, מכהן גם בחבר הנאמנים של המכללה. אישור של ועדת הביקורת לעסקת בעלי העניין – אין. לפי הדו"ח החברה מסרה שהיא מקבלת את הממצאים, הצהירה ששני חברי דירקטוריון יקיימו דיון בנוגע לתרומות שאין בתגובה לשנות ממצאים.

כל הקשור לחלוקת התרומות. "ממדגם מקבלי מלגות עלה כי בקשות פרטניות באופן אישי ומאשרות על ידו בהתאם לקריטריונים שנקבעו, ומבלי שגורם נוסף ית מלגות מסודרת".

בלב תיא: יחידות מגורים יימכרו מ-2.5 מיליון ש"ח

תמונה | Channel22

[לקריאת התוכן הבא >](#)

חריגות בתרומות: עיקרי הליקויים בדו"ח הביקורת

שיעור חריג:

80% מהתרומות שמעבירה קרן דלק (-2016) 2017) הן לקרן למורשת הכותל המערבי, בניגוד למטרות הפעילות המאושרות של הקרן – חינוך, מדע ותרבות, ולא מורשת

בלי תיעוד:

ועדת הביקורת אינה אפקטיבית ולא נמצא תיעוד לבדיקת הדו"חות הכספיים

מצב של ניגוד עניינים בתרומות:

כך למשל מכללת נתניה קיבלה 400 אלף שקל תרומות, במצב בו יו"ר הדירקטוריון של הקרן מכהן כחבר בחבר הנאמנים של המכללה, ללא אישור של ועדת הביקורת

בלי קריטריונים:

אין לחברה קריטריונים מפורטים וברורים לקביעת גובה הסכום שמועבר מדי שנה למכללת נתניה עבור מלגות לסטודנטים

היו"ר יסדר:

ממדגם מקבלי מלגות עלה כי בקשות פרטניות למלגות נבדקות ע"י יו"ר הדירקטוריון באופן אישי ומאושרות על ידו בהתאם לקריטריונים שנקבעו ומבלי שגורם נוסף מעורב כלל בתהליך וללא קיומה של ועדת מלגות מסודרת

כהונות לא קצובות:

ארבעה מתוך חמישה חברי הדירקטוריון (גבי לסט, כרמית אלרואי, משה משיח וחיים קוגמן) מונו לפני יותר מ-4 שנים, בניגוד להנחיות הקובעות כי תקופת כהונת הוועד תוגבל ל-4 שנים למעט מקרים חריגים

בלי פיקוח:

החברה אינה מפקחת על אופן השימוש בכספי תרומות המועברים לעשרות גופים הנתרמים בסכומים של מתחת ל-10,000 שקל וחלקן מעל סכום זה

חתימה בעייתית:

בניגוד להנחיות הקובעות כי מורשי חתימה אינם יכולים להיות חברי ועדת הביקורת, אחד ממורשי החתימה מכהן כחבר ועדת הביקורת

בלב תיא: יחידות מגורים יימכרו מ-2.5 מיליון ש"ח

תמונה | Channel22

[לקריאת התוכן הבא >](#)

הסיבוב על האקדמיה

את סיפור התרומות של קרן דלק למכללת נתניה צריך להבין גם בהקשר רחב יותר. גם במקרה של נדבנות לאקדמיה, לאיש העסקים ששמו נקשר בכך יש הרבה מה להרוויח. תדמית חברתית, פתיחת דלתות באקדמיה, הזמנה לאירועי תדמית, תארי כבוד ועוד. מזה שנים תשובה מזוהה עם מכללת נתניה. כך למשל הוא קיבל מהמכללה תואר לשם כבוד בשנת 2002, והיה הראשון שהמכללה העניקה לו את התואר נאמן המכללה. בשנת 2009 הוקם מרכז קונגרסים "תשובה" במכללה.

x

נתונים על התרומה הישירה של תשובה עצמו ומשפחתו למכללה, שלא באמצעות קרן דלק וככל שישנן כאלו, אין בידנו. עם זאת בידיעה תחת הכותרת "ילדי תשובה" מאפריל 2016 באתר "מעשים טובים", הסוקרת פעילות פילנתרופית, תואר טקס חלוקת מלגות

במכללת נתניה שבו נכתב במפורש כי חלוקת המלגות היא מטעם קרן דלק – מסורת ארוכת שנים במכללה. בהודעה צוין שתשובה רק השתתף בטקס, לא שתרום באופן אישי, ושהמלגות מדי שנה נתרמות על ידי קרן דלק למדע, חינוך ותרבות.

זאת ועוד. באתר חברת ד.ק.ל הנדסה ובניין, החברה הקבלנית שבנתה את פרויקט "מרכז קונגרסים תשובה" נכתב כי "היזם – יצחק תשובה – קרן דלק למדע תרבות וספורט". הפרדה בין השניים אין. בדיוק כמו במקרה הכותל, מי שנבחרה לתכנן את הפרויקט היוקרתי היא אחת, האדריכלית גל נאור. לא אחרת מאשר בתו של יצחק תשובה.

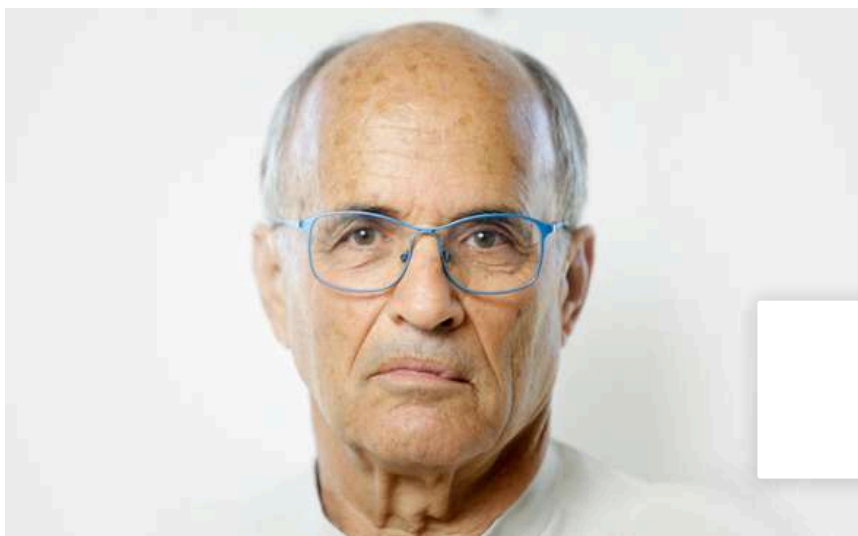
מקרן דלק נמסר: "הקרן גאה מאוד בפעילותה החברתית רבת השנים לתמיכה במדע, בחינוך, בחיילי צה"ל, בתרבות, ספורט, ושימור המורשת. פעילותה נעשית על פי כללי המנהל התקין וההמלצות שהופיעו בדו"ח הביקורת שנעשה, נמצאות בתהליך יישום של נציגי הקרן. יצחק תשובה ראה ורואה זכות גדולה לפעול לקידום ייעדי הקרן. קרן דלק ותשובה, שתרום רבות מכספו הפרטי להקמת בית הכנסת בכותל, גאים בחלקם בהקמתו של בית הכנסת. עבודתה של גל נאור במכללה האקדמית נתניה, נעשתה בהתנדבות מלאה. אנו דוחים כל ניסיון להציג את הדברים בצורה שונה מהאמור".

* * *

האלפיון העליון מתחזק

כך הפכה התרומה לכותל לסמל סטטוס

עיון ברשימת התורמים לקרן לשימור הכותל המערבי מגלה כי בקרב אנשי עסקים ישראלים, לא בהכרח דתיים, התרומה לעמותה הממשלתית הפכה לסוג של בון-טון, סוג של סמל סטטוס. זאת על אף שמדובר בגוף שנהנה גם ככה מהכנסות קבועות של עשרות מיליוני שקלים, בחסות החלטות שמעביר מדי שנה משרד ראש הממשלה. הצורך שלו בתרומות, לעומת מוסדות דת אחרים למשל, נראה על פניו פחות מהותי.

קובי ריכטר. תרומה גבוהה

צילום: עמית שעל

בלב תיא: יחידות מגורים יימכרו מ-2.5 מיליון ש"ח

Channel22 | תמונה

[לקריאת התוכן הבא <](#)

חשוב לזכור שמדובר גם בעמותה שנהנת מהכנסות מבר מצוות, סיורים, חתונות ואירועים שנעשים במקום, וכן מקופות צדקה שמפוזרות במקום. מה שהביא את מחזור הפעילות לסכום גבוה מאוד יחסית לעמותה: 88.7 מיליון שקל ב-2019, ו-98.2 מיליון שקל ב-2018.

ברשימת התורמים לשנת 2017 ניתן למצוא למשל את אנשי העסקים הבאים, שתרמו דרך חברות בבעלותם: יבואן הרכב רמי אונגר (50 אלף שקל); אנשי הנדל"ן אלפרד אקירוב (70 אלף שקל) ונתן חץ (216 אלף שקל); קבוצת האופנה גוטקס (100 אלף שקל); הדוגמנית מיכאלה ברקו (36 אלף שקל); יהודית וקובי רכטר בעלי השליטה במדינול (211,320 שקל); או שולם פישר מבעלי השליטה באיקאה ישראל (132,110 שקל). יצחק תשובה לא מופיע ברשימת התורמים באופן אישי לקרן למורשת הכותל המערבי.

מקרן דלק נמסר: "הקרן גאה מאוד בפעילותה החברתית רבת השנים לתמיכה במדע, בחינוך, בחיילי צה"ל, בתרבות, ספורט, ושימור המורשת היהודית. פעילות הקרן נעשית על פי כללי המנהל התקין וההמלצות שהופיעו בדו"ח הביקורת שנעשה, נמצאות בתהליך יישום של נציגי הקרן."

בעל השליטה בקבוצת דלק, מר יצחק תשובה (אשר החזיק בתקופה האמורה בכ-65% ממניות החברה) ראה ורואה זכות גדולה לפעול לקידום יעדי הקרן. קרן דלק ויצחק תשובה, שתרם רבות מכספו הפרטי להקמת בית הכנסת בכותל, גאים בחלקם בהקמתו של בית הכנסת המהווה מוקד משיכה למבקרים מהארץ ומכל העולם ובית לפעילות עניפה התורמת לחיזוק הקשר עם הזהות היהודית ויהודי התפוצות. עבודתה של גל נאור במכללה האקדמית נתניה, נעשתה בהתנדבות מלאה ועל חשבון זמנה הפרטי מתוך הזדהות עם מטרות הקרן ופעילותה. אנו דוחים כל ניסיון להציג את הדברים בצורה שונה מהאמור".

סטארטאפ ישראלי שמתחיל בבריכה

APA | ממומן

מידע נוסף

המחיר הטוב ביותר בהרצליה: דירות 5 חדי יימכרו מ-3.999 מיליון ש"ח בלבד

Channel22 real estate | ממומן

שלבקת חוגרת ימה זה הסיט הזה? גדי סוקניק בשיחה עם ד"ר רוני פרבר. GSK

Herpes Zoster | ממומן

אפקט אנבידיה: פרויקט הנדל"ן של קרית ים החל מ-280 אלף ש"ח

Real Invest השקעות נדל"ן | ממומן

פריצת הדרך הישראלית לפתרון בעיות החוב של מיליוני משפחות

Web-Mine - השקעות | ממומן

אם רואה אדם שמזונותיו מצומצמים יעשה בהם צדקה

מאירים לחיים | ממומן

קראו עוד

חנות בקרית ים? ההנחה היא גדולה וזה בדיוק הזמן לקנות

פרויקט בריטניה ישראל על הים | ממומן

כיסא האוכף משנה את העולם העבודה

קיסר ריהוט משרדי | ממומן

מידע נוסף

הדברים שחובה לדעת לפני השכרת רכב בחו"ל

אופרן | ממומן

קראו עוד

שכונת נחלת יצחק תל אביב: דירות החל מ-3,230,000 ש"ח

בלב תיא: יחידות מגורים יימכרו מ-2.5 מיליון ש"ח

Channel22 | ממומן

מידע נוסף

לקריאת התוכן הבא <

עד 60% הנחה על מגוון ניתוחים פלסטיים ללקוחות כללית מושלם פלטינום

כללית אסתטיקה | ממומן

דגמי קראפטר המחודשים בימי מכירות מיוחדים

Volkswagen Commercial | ממומן

מידע נוסף

"משמעות פסק הבוררות בסכסוך עם האחים גרטנר - פשיטת רגל של 7 יורשי עו"ד וינרוט"

כלכליסט

זוחות ההסתדרות חושפים את השכר של בר דוד - וכמה עלה הסבסוד של "הסופר החברתי"

כלכליסט

160 מיליון יורו של ישראלים בנדל"ן פורטוגלי - מה הם יודעים שאתם לא?

calcalist | ממומן

x

הורים לילדים בגילאי 6-16 המרכיבים משקפיים? כדאי שתקראו את זה

optistore | ממומן

לחצו כאן

נספח ע/46

**העתק פסק הדין מיום 5.1.2022
בעניין תביעת קרן דלק לאישור
בדיעבד של התרומות**

עמ' 275

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 59255-12-21 קרן דלק למדע לחנוך ולתרבות (חל"צ)

05 ינואר 2022

תיק חיצוני:

לפני כב' השופטת י. שבח, סג"נ

קרן דלק למדע לחנוך ולתרבות (חל"צ)
ע"י ב"כ עו"ד עופר צור ודניאל כהן

בעניין

החלטה

המזכירות מפנה את תשומת לבי להליך שהוגש ביום 27.12.2021 לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, אשר המבקשת בו, לפי כותרתו, הינה חברה לתועלת הציבור בשם "קרן דלק למדע לחנוך ולתרבות" (להלן – קרן דלק), ובו מתבקש בית המשפט "לאשר תרומות שניתנו ב'חריגה ממטרות' הקבועות בתקנונה".

מבלי להתייחס לגופו של ההליך ולמבוקש בו, חוששני שיש להורות על מחיקתו על הסף מטעמים דיוניים כדלקמן:

א. להליך אין נתבע/משיב. לא ברור נגד מי הוגש ההליך ומי אמור להתגונן נגדו, וזאת בניגוד לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 הקובעות כי כתב התביעה יכלול בחלקו הראשון, בין היתר, "שם הנתבע, ומספר זהותו אם ניתן לבררו"; כן יצוין "אם מי מבעלי הדין הוא תאגיד, ציון עובדה זו ודרך התאגדותו". הליך לא יכול להתנהל כלפי כולי-עלמא, כי אם כלפי נתבע מסוים, וכלפי כל מי שעלול להיפגע מהסעד המבוקש.

ב. קרן דלק אמנם מציינת בעמוד הפותח להליך את דבר קיומו של הליך נוסף, תוך ציון מספרו ושמות הצדדים, ואלו בלבד, אך מתעלמת ממנו לחלוטין בהליך עצמו, ולא מספרת כי מדובר בתביעה נגזרת שהוגשה נגדה לבית המשפט המחוזי מרכז ותלויה ועומדת שם, גם לא מסבירה מדוע הליך ה"אשרור" הוגש דווקא לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, ולא כמצופה, לבית משפט מחוזי מרכז, דבר המעלה את החשש, לכאורה, ל-forum shopping.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 59255-12-21 קרן דלק למדע לחנוך ולתרבות (חל"צ)

05 ינואר 2022

תיק חיצוני :

ג. ההליך בעייתי גם בהיבט הסמכות העניינית, משקין דלק טוענת כי הסעד "מתבקש בהתאם לסמכות הנתונה לבית המשפט הנכבד בס' 345 לחוק החברות התשנ"ט-1999 (להלן: 'חוק החברות'), לפיו 'אישור חברה לתועלת הציבור בדיעבד לפעולה בחריגה מהמטרות הקבועות בתקנונה יינתן בידי האסיפה הכללית באישור בית המשפט...', וזאת שלא בהלימה להוראות סעיפים 40(5), 42ב(ד) ו-42 לחוק בתי המשפט, התשמ"ד-1984, לפיהם הסמכות לדון בעניין מוקנית למחלקה הכלכלית.

די בנימוק שציינתי בסעיף א לעיל, ומבלי להתייחס כאמור לנטען בגוף ההליך, כדי להורות על מחיקתו.

ניתנה היום, ג' שבט תשפ"ב, 05 ינואר 2022, בהעדר הצדדים.

16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

נספח ע/47

העתק דיווח צילו-בלו בדבר מינוי
לייה נאור לדירקטוריון החברה

מיום 29.5.2025

עמ' 278

קבוצת צילו-בלו בע"מ

מספר ברשם: 513605519

שודר במגנא: 29/05/2025
אסמכתא: 2025-01-038990

ת093 (פומבי)

לכבוד: הבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ
www.tase.co.il

לכבוד: רשות ניירות ערך
www.isa.gov.il

דוח מייד"י על מינוי דירקטור (שאינו תאגיד) או יחיד המכהן מטעם תאגיד שהוא דירקטור בחברה פרטית

תקנה 34 (ב) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), תש"ל - 1970

הסבר: בהתאם לתקנה 34 (ד) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים) תש"ל - 1970, יש להגיש במקביל להגשת טופס זה מצבת נושאי משרה בכירה במסגרת טופס ת097

1. שם משפחה ושם פרטי: נאור לי"ה

שם משפחה ושם פרטי באנגלית כפי שמופיע בדרכון Nauer Lia

מין נקבה

סוג מספר זיהוי: מספר ת.ז.

מספר זיהוי: 204943971

אזרחות: אדם פרטי עם אזרחות ישראלית ארץ אזרחות: _____

2. תאריך לידה: 26/08/1996

3. מען להמצאת כתבי בית דין: השלום 7, כפר נטר

4. התפקידים להם מונה:

דירקטור רגיל	_____
--------------	-------

אם מונה כיו"ר דירקטוריון התאגיד, האם משמש גם כמנכ"ל או שהנו קרובו של המנכ"ל _____

המינוי אושר באסיפה כללית ביום _____

אם מונה כיו"ר הדירקטוריון, האם ממלא תפקידים נוספים בחברה לא

פרוט: _____

5. תפקיד קודם בחברה טרם המינוי:

אין	_____
-----	-------

6. תאריך תחילת הכהונה: 28/05/2025

7. השכלה:

תואר	תחום	שם המוסד האקדמי
בוגר	מנהל עסקים ופסיכולוגיה	אוניברסיטת רייכמן

השכלה אחרת ותעודות מקצועיות: _____

8. עיסוקים עיקריים ב – 5 השנים האחרונות:

התפקיד שמילא	מקום העבודה	סוג מספר מזהה	מספר מזהה	משך הזמן שמילא בתפקיד
מייסדת	מרחב הוליסטי TERRA	_____	_____	נובמבר 2022 עד היום

התפקיד שמילא	מקום העבודה	סוג מספר מזהה	מספר מזהה	משך הזמן שמילא בתפקיד
		☒ לא רלוונטי		
מטפלת בפסיכותרפיה הוליסטית	קליניקה פרטית	☐ לא רלוונטי		מרץ 2023 עד היום
		☒ לא רלוונטי		

9. מונה כדירקטור חליף של _____ ותקופת כהונתו הינה עד _____
הסבר: יש למלא במידה וממונה כדירקטור חליף

10. הדירקטור אינו מכהן כדירקטור בתאגיד אחר.
הסבר: אם הוא מכהן כדירקטור בתאגיד אחר יש לפרט את התאגידים בהם משמש כדירקטור.

11. הדירקטור אינו עובד של התאגיד, של חברה בת, או חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו.
הסבר: אם עובד של התאגיד או חברה בת או חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו, יש לפרט את התפקידים שהוא ממלא כאמור.

12. הדירקטור הינו בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד.
הסבר: אם הדירקטור הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד, יש לפרט.
נכדתם של מר יצחק (שרון) תשובה ורעייתו, גב' שרון חיה תשובה. נכון למועד הדוח, מר תשובה ורעייתו מחזיקים בכ-15.82% מהון המניות של החברה, באמצעות חברת סלע זהב דור 2 בע"מ (ח.פ. 517053120), שבשליטתם המלאה.
למיטב ידיעת החברה, מר תשובה ורעייתו מחזיקים בשליטה משותפת בחברה יחד עם מר דויד זבידה, המחזיק אף הוא בכ-15.82% מהון המניות של החברה, באמצעות חברת א.ד. אורעד שירותי ניהול בע"מ (ח.פ. 513662346), שבשליטתו המלאה, בהתאם להסכם שליטה שנחתם בין הצדדים.

13. א. הדירקטור אינו מחזיק בניירות ערך של התאגיד.

להלן מצבת החזקותיו:

שם, סוג וסדרה של נייר הערך	מספר ני"ע בבורסה	כמות ניירות ערך	רדומות	שיעור החזקה הון הצבעה	שיעור החזקה (דילול מלא) הון הצבעה

ב. הדירקטור אינו מחזיק בניירות הערך של חברה מוחזקת של התאגיד המדווח אם פעילותה מהותית לפעילות של התאגיד המדווח.

להלן מצבת החזקותיו:

מספר תאגיד	שם התאגיד	שם התאגיד באנגלית	סוג מספר זיהוי	מספר זיהוי של התאגיד
1				

14. הדירקטור אינו חבר בוועדה או בוועדות של הדירקטוריון
הסבר: אם הדירקטור חבר בוועד או בוועדות של הדירקטוריון, יש לפרט.

15. האם החברה רואה את הדירקטור כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית? לא

16. האם החברה רואה את הדירקטור כדירקטור בלתי תלוי? לא
כיצד הפך לבלתי תלוי _____, ביום _____

17. הצהרת הדירקטור לפי סעיף 224 ב לחוק החברות : _____
הסבר: צירוף הצהרת הדירקטור נדרש גם במקום בו מינוי הדירקטור נעשה שלא על ידי האסיפה הכללית.

פרטי החותמים המורשים לחתום בשם התאגיד:

שם החותם	תפקיד
1 דויד זבידה	יו"ר דירקטוריון ומנכ"ל

שם החותם	תפקיד
2 עדי כהן	סמנכ"ל כספים

הסבר: לפי תקנה 5 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים (התש"ל – 1970), דוח המוגש לפי תקנות אלו ייחתם בידי המורשים לחתום בשם התאגיד. עמדת סגל בנושא ניתן למצוא באתר הרשות: [לחץ כאן](#).

מספרי אסמכתאות של מסמכים קודמים בנושא (אין האזכור מהווה הכללה על דרך הפניה):

תאריך עדכון מבנה הטופס: 06/08/2024

ניירות ערך של התאגיד רשומים למסחר בבורסה בתל-אביב

שם מקוצר: חנן מור

כתובת: הבנים 5, נס ציונה 74071 טלפון: 08-9305959, 08-9302931 פקס: 08-9302930

דואר אלקטרוני: office@hmg.co.il אתר החברה: www.hmg.co.il

שמות קודמים של ישות מדווחת: קבוצת חנן מור - אחזקות בע"מ

שם מדווח אלקטרוני: ירין לידר תפקידו: יועץ משפטי ומזכיר החברה שם חברה מעסיקה:

כתובת: הבנים 5, נס ציונה 74071 טלפון: 050-3090121 פקס: דואר אלקטרוני: lidary@hmg.co.il

נספח ע/48

העתק דיווח צילו-בלו מיום

5.6.2025

עמ' 282

קבוצת צילו-בלו בע"מ

מספר ברשם: 513605519

שודר במגנא: 05/06/2025
אסמכתא: 2025-01-040575

ת 136 (פומבי)

לכבוד: הבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ
www.tase.co.il

לכבוד: רשות ניירות ערך
www.isa.gov.il

דוח מידי על עסקה עם בעל שליטה או עם דירקטור שאינה טעונה אישור אסיפה כללית**תקנה 37 א(5) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התשס"ו-2006**

מספרי אסמכתאות של דיווחים קודמים בנושא: _____ , _____ , _____ .

1. מוגש בזה דוח על אישור עסקה בהתאם לתקנה 1ב לתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי ענין), התש"ס – 2000 .

2. מועד אישור העסקה על ידי הדירקטוריון 28/05/2025 .

3. תמצית עיקרי העסקה ותמצית נימוקי הדירקטוריון וועדת הביקורת לאישור העסקה.

בהתאם להוראות תקנה 37א(5) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 מתכבדת החברה לדווח כי ביום 26 במאי 2025 וביום 28 במאי 2025, אישרו ועדת הביקורת של החברה (ביושבה כוועדת תגמול) ודירקטוריון החברה, בהתאמה, את מינויים ואת תנאי הכהונה והעסקה של הגב' נאור ומר זבידה, כדירקטורים בחברה (להלן: "הדירקטורים" ו-"ההחלטה", בהתאמה). בהתאם לתקנה 1ב(א)(3) לתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי ענין), התש"ס-2000 ("תקנות ההקלות"), יוענק לכל אחד מהדירקטורים גמול שנתי וגמול השתתפות בישיבות הדירקטוריון ווועדותיו, בגובה "הסכום הקבוע" כהגדרתו בתקנות החברות (כללים בדבר גמול והחזר הוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000 ("תקנות הגמול"), לפי דרגת החברה כפי שתהיה מעת לעת. בנוסף, בשים לב להוראות תקנה 1ב1 תקנות ההקלות אושר כי הדירקטורים יכללו בפוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה של החברה, הכול – בהתאם למדיניות התגמול המאושרת של החברה ובתנאים המקובלים בשוק. מינויים של הדירקטורים עד לכינוס האסיפה הכללית השנתית הקרובה בחברה יאפשר את השתלבותם המוקדמת בעבודת הדירקטוריון, צבירת ניסיון רלוונטי, תוך הקפדה על איזון הולם בהרכב הדירקטוריון. זאת, בין היתר, לנוכח העובדה שבחודש ספטמבר צפויים להתמנות שני דירקטורים חיצוניים חדשים חלף שני הדירקטורים החיצוניים הקיימים אשר מילאו את תקופת כהונתם המקסימלית. הדירקטוריון וועדת התגמול בחנו את כשירותם של המועמדים ומצאו כי הם עומדים בתנאי הכשירות הקבועים בד"ן. לא הוצעו מועמדים נוספים על-ידי בעלי השליטה או הדירקטוריון במסגרת הליך המינוי האמור. הדירקטוריון סבר כי מינויים של השניים נועד לשרת את טובת החברה בתקופת הביניים עד לאישור האסיפה הכללית, וכי תנאי כהונתם הינם סבירים בשים לב לכך שהנם זהים לתנאים החלים על דירקטורים אחרים בחברה, תואמים את מדיניות התגמול המאושרת ועומדים בהוראות הדין, לרבות תקנות הגמול.

4. עיקרי חוות דעת רשות החברות ועיקרי החלטת ועדת השרים לעניני הפרטה או פירוט החלופה שלפיה ניתן הפטור

הסבר: יש למלא אם מדובר בעסקה חריגה של חברה ציבורית שבשליטת הממשלה.

5. מצורף קובץ _____

פרטי החותמים המורשים לחתום בשם התאגיד:

שם החותם	תפקיד
1 דוד זבידה	יו"ר דירקטוריון ומנכ"ל
2 עדי כהן	סמנכ"ל כספים

הסבר: לפי תקנה 5 לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים (התש"ל – 1970), דוח המוגש לפי תקנות אלו ייחתם בידי המורשים לחתום בשם התאגיד. עמדת סגל בנושא ניתן למצוא באתר הרשות: [לחץ כאן](#).

מספרי אסמכתאות של מסמכים קודמים בנושא (אין האזכור מהווה הכללה על דרך הפניה):

תאריך עדכון מבנה הטופס: 06/08/2024

ניירות ערך של התאגיד רשומים למסחר בבורסה בתל-אביב

שם מקוצר: חנן מור

כתובת: הבנים 5 , נס ציונה 74071 טלפון: 08-9305959 , 08-9302931 פקס: 08-9302930

דואר אלקטרוני: office@hmg.co.il אתר החברה: www.hmg.co.il

שמות קודמים של ישות מדווחת: קבוצת חנן מור - אחזקות בע"מ

שם מדווח אלקטרוני: ירין לידר תפקידו: יועץ משפטי ומזכיר החברה שם חברה מעסיקה:

כתובת: הבנים 5 , נס ציונה 74071 טלפון: 050-3090121 פקס: דואר אלקטרוני: lidary@hmg.co.il

נספח ע/49

העתק כתבה בכלכליסט בדבר
מינויים לדירקטוריון צילו-בלו מיום

10.6.2025

עמ' 285

למה החברה צריכה את הנכדה של תשובה והבן של זבידה בדירקטוריון? "זו שאלה טובה"

יצחק תשובה ודודו זבידה, בעלי השליטה בחברת הנדל"ן צ'ילו בלו - מה שנותר מחנן מור שקרסה - מינו את הנכדה והבן באופן מיידי לדירקטוריון החברה עד למועד האספה הכללית הבאה, וזאת באישור הדירקטוריון; לשניים אין ניסיון רלבנטי או עבר בחברות ציבוריות, וגם חברי הדירקטוריון המכהנים התקשו להסביר את המינוי

אלמוג עזר 10.06.25, 09:45

תגיות: [דודו זבידה](#) [מינוי דירקטורים](#) [צ'ילו בלו](#) [יצחק תשובה](#)

אם המינוי של הנכדה של יצחק תשובה והבן של דודו זבידה חסרי הניסיון לדירקטוריון של חברת הנדל"ן צ'ילו בלו (השם הנוכחי של מה שנותר מחנן מור נ. שקרסה) נראה לכם מוזר, אתם כנראה לא לבד.

כלכליסט פנה לכמה דירקטורים מבין החמישה שמכהנים בחברה טרם המינויים המדוברים, וגם הם התקשו להסביר זאת. **כלכליסט** מביא את השיחה שניהל עם אחד מהדירקטורים של צ'ילו בלו, שהגיב למינויים בגמגום.

by Taboola

בלב ת"א: יחידות מגורים יימכרו מ-2.5 מיליון ש"ח

Channel22 | ממומן

רק אחרי שמקבלים את הדירה מתחילים להחזיר משכנתא: השיטה הפורטוגלית שמשגעת ישראלים

calalist | ממומן

שלבקת חוגרת "מה זה הסיוט הזה?" גדי סוקניק בשיחה עם ד"ר רוני פרבר. GSK

Herpes Zoster | ממומן

[רק מה שמעניין - הצטרפו לערוץ כלכליסט בטלגרם](#)

בלב ת"א: יחידות מגורים יימכרו מ-2.5 מיליון ש"ח

Channel22 | ממומן

[לקריאת התוכן הבא <](#)

שלום, מדבר אלמוג עזר מכלכליסט, מה שלומך? אני רוצה לדבר איתך על המינויים האלו. למה בעצם החברה זקוקה לדירקטורים חסרי ניסיון?

דירקטור: "אה... אתה שואל שאלה טובה. אבל אתה יודע... אה... אני מכיר את החברה, על כל ההיסטוריה, ומה שקרה עד היום. פנית לבעלי השליטה?

כן. אבל בתור דירקטור שיש לו חובות כלפי החברה וכלל בעלי המניות גם אתה צריך לענות לשאלות האלה. אני מרגיש שאתה מבין עד כמה המהלך הזה שנוי במחלוקת, בלשון המעטה. האם היית שוקל את המועמדות שלהם אם הם לא היו הנכדה של תשובה והבן של זבידה?

"אה... איך אמרת שקוראים לך? אלמוג? אלמוג עזר? תשמע, אני יושב עם לקוח, אני אתפנה ואני חוזר אליך".

האם דיברתם עם יתר בעלי המניות לפני שהדבר אושר?

"אני אסיים את הפגישה פה ואחזור אליך".

מתי תחזור?

"אני אסיים את הפגישה ואחזור".

הוא לא חזר.

"צבירת ניסיון רלבנטי"

לפני שבועיים מונו [עמית זבידה וליה נאור](#) לדירקטוריון צ"ל בלו מטעם שני בעלי השליטה — תשובה (15.8%) וזבידה (15.8%), שמכהן גם כמנכ"ל ויו"ר החברה. הם הצטרפו לדודו זבידה, בנימין אלדר (נכד נוסף של תשובה), טל כרמי, והדח"צים ישראל יעקבי וקרן אצלן. נאור בת ה-29 היא נכדתו של תשובה. היא בעלת תואר ראשון במנהל עסקים ופסיכולוגיה מאוניברסיטת רייכמן, אך כיום עוסקת בפסיכותרפיה הוליסטית, ואילו זבידה בן ה-24 הוא סטודנט במכללת רופין למנהל עסקים וכלכלה עם התמחות בשמאות.

לשניים אין ניסיון קודם כדירקטורים בחברות ציבוריות, ובדיווח לבורסה של צ"ל בלו על דבר מינויים הרובריקה של "עיסוקים עיקריים בחמש השנים האחרונות" נותרה שוממה בכל הנוגע לזבידה, בעוד לגבי נאור צוין שיש לה קליניקה פרטית לטיפול בפסיכותרפיה הוליסטית ושהיא מייסדת המרחב ההוליסטי TERRA.

זם בני משפחתם, הרי שמדובר רת האספה הכללית השנתית.

בספטמבר, ועד אז הדירקטוריון זועדת הביקורת ובדירקטוריון עצמו.

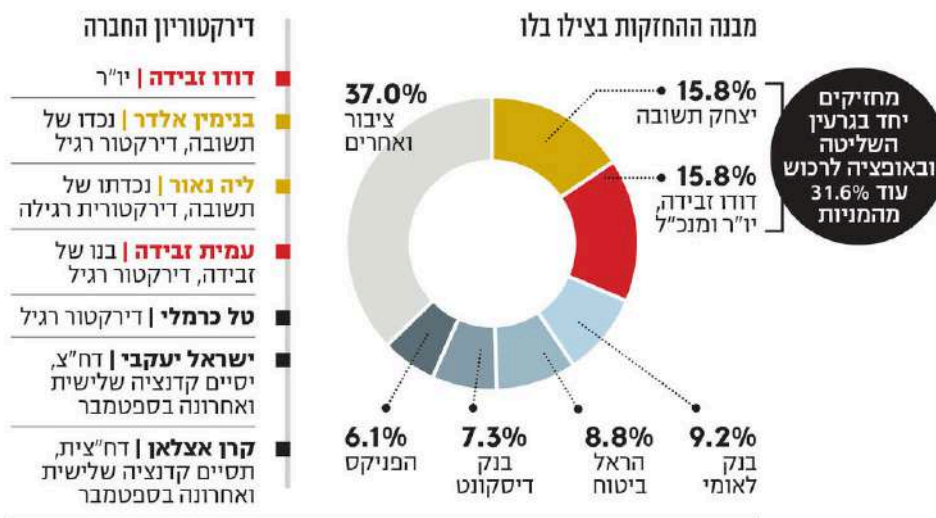
בלב ת"א: יחידות מגורים יימכרו מ-2.5 מיליון ש"ח

Channel22 | ממומן

[לקריאת התוכן הבא <](#)

זאת בהתאם לחוק החברות. אז פורמלית הכל כשר.

לדור ההמשך אין ניסיון, אבל יש מושב בדירקטוריון

[בנימוקים של צילו בלו](#), שנמסרו במסגרת דיווח על אישור מינויים ואישור תנאי העסקתם, נכתב כי "מינויים של הדירקטורים עד לכינוס האסיפה הכללית השנתית הקרובה בחברה יאפשר את השתלבותם המוקדמת בעבודת הדירקטוריון וצבירת ניסיון רלבנטי, זאת תוך הקפדה על איזון הולם בהרכב הדירקטוריון".

במילים אחרות, הדירקטוריון וועדת הביקורת, מודעים לכך שהמינוי של אותם שני דירקטורים חסרי ניסיון במועד זה, שמאפשר לא לקבל את אישור האספה הכללית למשך זמן מה, יאפשר להם לצבור ניסיון ו"להתגלח" על חשבון הציבור. זאת בשעה שברור ש... המלך היא להביא את מינויים לראשונה לאסיפה הכללית במועדה הנקוב.

עוד נכתב בדיווח כי "לא הוצעו מועמדים נוספים על-ידי בעלי השליטה או הדירקטוריון במסגרת הליך המינוי האמור", אם למישהו היה ספק בכך שמשקל מועמדים נוספים; וכי "הדירקטוריון וועדת התגמול בחנו את כשירותם של המועמדים ומצאו כי הם עומדים בתנאי הכשירות הקבועים בדיון".

כמו כן, בבחירת המועד תשובה וזבידה מבצעים תרגיל נוסף: ליתר בעלי המניות בצילו בלו - נושי חנן מור לשעבר, בהם בנק לאומי (9.2%), הראל ביטוח (8.8%), בנק דיסקונט (7.3%) והפניקס (6.1%) — יהיו פחות "יעדים" שאיתם יוכלו לבוא חשבון, אם יבחרו בכך, על עצם אישור המינוי, וזאת משום שכפי שנכתב בדיווח "בחודש ספטמבר צפויים להתמנות שני דירקטורים חיצוניים חדשים חלף שני הדירקטורים החיצוניים הקיימים אשר מילאו את תקופת כהונתם המקסימלית".

מתוקף הסטטוס שלהם, דח"צים הם אלה שמאכלסים את ועדת הביקורת וועדת התגמול, שאישורה נדרש לצורך המינוי של נאור וזבידה עוד בטרם הדירקטוריון במליאתו מאשר את המינוי. מדובר בדח"צים ישראל יעקבי וקרן אצלון שישלימו בספטמבר שלוש קדנציות בנות שלוש שנים, הזמן המקסימלי שבו אפשר לכהן כדח"צ בחברה ציבורית.

לאחר המינוי של נאור וזבידה מונה דירקטוריון צילו בלו שבעה חברים. עבור תשובה זו אינה הפעם הראשונה שבה הוא ממנה את נכדיו ונכדתיו לתפקידים נשויים. כולל דירקטורים, בחברות בר לדין הפורמלי.

הוא בעל BA במנהל עסקים
טי בהשוואה לבת דודתו. הוא שימש
ל מרחב דרום ברמ"י.

בלב ת"א: יחידות מגורים יימכרו מ-2.5 מיליון ש"ח

Channel22 | ממומן

[לקריאת התוכן הבא >](#)

להבדיל מתשובה, עבור זבידה, שעבר ממשבצת השכיר (עשיר ומתוגמל ככל שיהיה), למשבצת בעל הבית, זו פעם ראשונה. או במילים אחרות, נדרשו לו חודשים מעטים כדי לסגל לעצמו גינונים של בעלי שליטה ותיקים בשוק המקומי דוגמת מינוי קרובים לדירקטוריון.

בדצמבר האחרון השלימו תשובה, בעל השליטה בקבוצת דלק, וזבידה, מנכ"ל מבנה נדל"ן לשעבר, את העסקה לרכישת השליטה בצ"ל בלו. הם הזרימו לחברה 55 מיליון שקל תמורת 31.6% מהמניות, בחלוקה שווה ביניהם, כאשר זבידה גם קיבל הלוואה מתשובה (שביצע את העסקה באופן פרטי) לצורך העסקה, ששיקפה לצ"ל בלו שווי של 174 מיליון שקל אחרי הכסף. כיום, מעט יותר מחצי שנה אחרי, שווי השוק של החברה עומד על 278 מיליון שקל. לשניים יש אופציה לרכוש עוד 31.6% מהמניות תמורת הזרמה של עוד 55 מיליון שקל.

צ"ל בלו היא מה שנותר מחנן מור נדל"ן, שקרסה בסוף 2023 תחת חובות של 2.7 מיליארד שקל ונכנסה להליך של הסדר חוב, כאשר הקש ששבר את גב הגמל היתה העסקה לרכישת קרקע בשדה דב בשנת 2021 — כשהריבית היתה נמוכה ומחירי הקרקעות גבוהים בשל ביקוש גדול — תמורת 1.5 מיליארד שקל תוך מינוף משמעותי בהיקף של 1.26 מיליארד שקל. במאי 2024 אושר ההסדר של חנן מור, שהוציא שלוש קרקעות בעייתיות, שאחת מהן היא שדה דב, לחברה פרטית נפרדת בשליטת הנושים של החברה, והותיר רק את פעילות ייזום המגורים ביתר חלקי הארץ, בהיקף של 1,100 דירות בחברה הציבורית ששינתה את שמה, כאמור, לצ"ל בלו.

בדיווח של צ"ל בלו על מינוי השניים, הרובריקה של "עיסוקים עיקריים בחמש השנים האחרונות" נותרה שוממה בכל הנוגע לזבידה, בעוד לגבי נאור ציון שיש לה קליניקה פרטית לטיפול בפסיכותרפיה הוליסטית

בלב ת"א: יחידות מגורים יימכרו מ-2.5 מיליון ש"ח

ממומן | Channel22

[לקריאת התוכן הבא <](#)

נספח ע/50

העתק כתבה בכלכליסט על מינויי
של קרובי משפחה של מר תשובה

מיום 29.11.2011

עמ' 290

הפניקס אינווסט

מעירים את הכסף. מתחילים להשקיע.

לפרטים נוספים

הכסף של אנ זיו מתחיל לעבוד בשבילה!

"הפניקס אינווסט" הינו השם המסחרי של פוליסת חיסכון, תכנית פרט - מסלול לחיים שבניהול הפניקס חברה לביטוח בע"מ. האמור אינו מהווה יעוץ ואין באמור התחייבות להשגת התשואה.

בארץ

משפט

כלכליסט טק

נדל"ן

שוק

באזז

24/7

Dun's 100

CTECH

מוסף

פנאי

ספורט

עולם

כלכליסט

ועידות

דואר אדום

דף הבית < שוק ההון < בורסת ת"א

החומסיה
המפורסמת
שהכנסותיה צנחו:

חיליק גורפינקל

"כחלון הוא אדם
עתיר כישורים
וניסיון שרלוונטיים

אלמוג עזר

אזרחי ישראל, אני
יכול עוד!

יואל אסתרן

סקיו

קרנות

השורה התחתונה

קריפטו

פרויקט פערי השכר

מט"ח וסחורות

שוקי חו"ל

בורסת ת"א

שוק ההון

החקדמו לתמי4 ותהנו ממחיר מיוחד לזמן מוגבל

מחומן

לקריאת התוכן הבא <

משפחה למרות הכל: הנכד של יצחק תשובה מתחיל לעבוד בקבוצה

שיר אלרואי מונה לכלכלן בחברה בת של קבוצת דלק הציבורית. בכך הוא מצטרף לאמו המכהנת כדירקטורית בדלק ישראל, אביו רוני שהיה בכיר בחברה והקים את קמן אחזקות, חתנו של תשובה רמי נאור שהיה יועץ לדלק נדל"ן וכמובן בנו של תשובה אלעד המשמש סגן יו"ר קבוצת דלק

מישל אודי 29.11.11 15:11

תגיות: [יצחק תשובה](#) [רוני אלרואי](#)

קבוצת דלק (47,540.00 ↑ 0.27%) דיווחה היום (ג') על מינויו של שיר אלרואי, נכדו של יצחק תשובה, לכלכלן באחת מחברות הבנות של קבוצת דלק. לפי הדיווח שכרו של אלרואי, בנו של רוני אלרואי וקרמית, בתו של תשובה, יעמוד על 8,500 שקל בחודש והוא זהה לתנאים המקובלים לעובדים בדרגתו בחברת הבת.

מה דעתך על מניית דלק קבוצה:

קנייה חזקה ■ קנייה ■ המתן ■ מכירה ■ מכירה חזקה ■

"ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה אישרו כי השכר שישולם למר שיר אלרואי אינו עולה על השכר החודשי הממוצע במשק והוא סביר בהתחשב בהיקף ההעסקה, באופי התפקיד ובכישורי של שיר אלרואי לביצוע תפקידו ככלכלן בחברת הבת" נכתב בהודעת החברה.

לא מדובר בבן המשפחה הראשון שמועסק בקבוצה, אבל הראשון שנמנה לתפקיד מבין נכדיו של תשובה.

אביו של שיר, רוני אלרואי, היה בכיר בקבוצת דלק עד לפני מספר שנים שהחל להקים פעילות עצמאית באמצעות חברת קמן אחזקות. החברה ברשותו של אלרואי נמצאת עכשיו בצומת דרכים והיא במו"מ עם הבנקים לגבי המשך פעילותה בשל הלוואות שנטלה ולפי שעה היא אינה מסוגלת להחזיר.

החקרנו לתמי 4 ותחנו ממחיר מיוחד לזמן מוגבל

| ממומן

[לקריאת התוכן הבא <](#)

מימין: יצחק תשובה, רוני וכרמית אלרואי ואשתו של יצחק, חיה

צילום: נמרוד גליקמן

אמו של שיר אלרואי, כרמית, צפויה להתמנות בקרוב ליו"ר חברת דלק ישראל השייכת לקבוצת דלק, זאת לאחר כהונה בת שנה כדירקטורית בחברה. כרמית מחזיקה בתואר ראשון בחינוך מיוחד ומדעי הרוח מאוניברסיטת תל אביב ועוסקת ברפואה סינית עם הסמכה מפאסיפיק קולג'. מאז 2007 היא הבעלים והמנכ"ל של פארמה סין.

בנו של תשובה, אלעד, הוא הדמות המוכרת ביותר לציבור, במיוחד אחרי החתונה הגרנדיוזית עם רוני היימן ביער בן שמן. בנו של תשובה משמש כסגן ליו"ר קבוצת דלק גבי לסט.

חתן נוסף של תשובה הוא רמי נאור שגרף במשך עשור שכר של 20 מיליון שקל מחברת דלק נדל"ן (שהופרדה מקבוצת דלק לפני כשלוש שנים, מ"א) ממנה נמשכו 17.2 מיליון שקל ו-2.5 מיליון שקל מדלק רכב שבה כיהן נאור כסגן יו"ר. מאז 2004 משמש נאור יועץ במשרה חלקית של דלק נדל"ן בתמורה לכ-75 אלף שקל בחודש. בסוף 2010 התפטר באופן מפתיע ולאחר מכן נודע כי סיוע שלו במכירת נכסים של החברה בקנדה זיכו אותו בעוד 5.7 מיליון שקל, כאשר כל העסקאות הללו אושרו על ידי בעלי המניות של החברות.

אשתו של רמי, גל נאור, ידועה בכך שעיצבה את מלון הפלאזה בניו יורק. המלון נרכש תמורת למעלה מחצי מיליארד דולר על ידי החברה הפרטית של תשובה - אלעד גרופ. לאחרונה החלה רוני היימן לעבוד במשרדה של גל נאור.

דרך גאב, תשובה עצמו אינו מחזיק באף תפקיד בחברות שלו - לא מנכ"ל ולא דירקטור.

בלב ת"א: יחידות מגורים יימכרו מ-2.5 מיליון ש"ח

Channel22 | ממומן

קיבלת הצעה יקרה לביטוח רכב? תן לנו להודיע לך אותה

ביטוח רכב 9 | ממומן

קו ראשון לים בשדה דב: החלה המכירה המוקדמת ל-50 דירות

channel22 realestate | ממומן

שלבקת חוגרת "מה זה הסיוט הזה?" גדי סוקניק בשיחה עם ד"ר רוני פרבר. GSK

Herpes Zoster | ממומן

טירוף: התוכנית ברעננה אושרה והמשקיעים ממהרים לרכוש קרקעות

חדשות נוש דן | ממומן

תפחיתויות לשלם יתר: אינטרנט מיכיר המחיר בישראל במחיר קבוע לכל החיים ב98 ש"ח בלבד

החקדמו לתמי4 ותהנו ממחיר מיוחד לזמן מוגבל

| ממומן

[לקריאת התוכן הבא <](#)

160 מיליון יורד של ישראלים בנדל"ן פורטוגלי - מה הם יודעים שאתם לא

292

כמה אתם צריכים לשלם על דיור מוגן איכותי בשרון

בית גיל פז | ממומן

השתלת שיער בהנחה מיוחדות ללקוחות כללית!

כללית אסתטיקה | ממומן

כולם מדברים על apa

APA | ממומן

אפקט אנבידיה: פרויקט הנדל"ן של קרית ים החל מ-280 אלף ש"ח

Real Invest השקעות נדל"ן | ממומן

מה חייבים לדעת בהשכרת רכב בחו"ל

אופרן | ממומן

"משמעות פסק הבוררות בסכסוך עם האחים גרטנר - פשיטת רגל של 7 יורשי עויד וינרוט"

כלכליסט

דוחות ההסתדרות חושפים את השכר של בר דוד - וכמה עלה הסבסוד של "הסופר החברתי"

כלכליסט

4 מגדלים ומחירי השקה מטורפים: החל מ-1,159,000 ש"ח ל-3 חד' בקרית אתא

Real Invest מגזין | ממומן

כבר שמעתם על הפתרון החדשני שמנגיש סיבים לכל פינה בבית?

בזק | ממומן

בני 60+? רוצים לגור בריזורט על הים סטייל מלרוז פלייס?

SEA ONE PRIVATE CLUB | ממומן

תנאי מימון מיוחדים על דירות 2-4 חדרים, גן ופנטהאוז בלב ת"א

שיכון ובינוי - ויצמן כיכר המדינה | ממומן

גדולים בעסקים- סדרת הכנסים של מזרחי טפחות לבעלות ובעלי עסקים

בנק מזרחי-טפחות | ממומן

הבועה שהתפוצצה: כמה חשמליות סיניות מאבדות 25%-50% מערכן

כלכליסט

התעשייה האווירית רוצה לספק לחיל האוויר את מטוסי התדלוק הבאים

כלכליסט

עם ממ"ד בלי מדד: דירות 5-2.5 חדרים בתל אביב בהטבות משתלמות

שיכון ובינוי - פרי מגדים נחלת יצחק | ממומן

המחיר הכי טוב בירושלים: קרקעות ליד הדסה עין כרם ב-400 אלף ש"ח בלבד!

Real Invest השקעות נדל"ן בישראל | ממומן

מתי כדאי לקחת משכנתא הפוכה כנגד הבית שבבעלותך

הראל ביטוח ופיננסים | ממומן

התקדמו לתמי 4 ותהנו ממחיר מיוחד לזמן מוגבל

| ממומן

[לקריאת התוכן הבא <](#)

מידע נוסף

מידע נוסף

קראו עוד

מידע נוסף

מידע נוסף

מידע נוסף

קראו עוד

מידע נוסף

קראו עוד

16 תגובות

כתוב תגובה

16. מדובר בבחור מבריק

חבר של החבר, (01.12.11)

15. שיר אלראי בחור אחראי רציני מוכשר צנוע לויאלי בהצלחה שיר (ל"ת)

חבר, (29.11.11)

14. תודה

דויד, (29.11.11)

13. כל הכבוד לצניעות

ע, (29.11.11)

טען עוד

פרויקטים מיוחדים

תראו אותם: 100 הסרטים שחייבים לראות בכל גיל

100 המשפיעים של כלכליסט

מיוחד: 50 הסטארטאפים המובילים של 2020

50 המנהלים הטובים של 2020

משפט נתניהו: כל החדשות והעדכונים

החקדמו לתמי4 ותהנו ממחיר מיוחד לזמן מוגבל

מחומן

[לקריאת התוכן הבא <](#)

נספח ע/51

העתק כתבה ב-TheMarker מיום

11.7.2025

עמ' 296

שוק ההון

יפית גריאני, בכירה בישראל, נפגשה עם בכירים בדלק ללא ידיעת ראשי חברת האשראי

המשנה למנכ"ל ישראל, יפית גריאני, לא עידכנה את ראשי חברת האשראי כי נפגשה עם בכירים בדלק שבשליטת יצחק תשובה – לפני שזו קיבלה את היתר השליטה בחברה ■ דירקטוריון ישראל בדק את הסוגיה והחליט לנזוף בגריאני, ולהעביר את ממצאי הבדיקה לבנק ישראל ■ פחות מ-24 שעות לאחר מכן החליט הבנק להעניק לדלק ותשובה היתר שליטה

לעקוב

מיכאל רוכוורגר

11 ביולי 2025

ביום ראשון האחרון קיימה חברת כרטיסי האשראי ישראל ישראל אירוע מרובה משתתפים בתל אביב, שבו השיקה את המוצר החדש שלה - חשבון חוץ-בנקאי לעסקים קטנים ועצמאיים.

את האירוע הובילו יו"רית ישראל (2154 +2.23%) תמר יסעור, מנכ"ל החברה רן עוז, והמשנה למנכ"ל וראש חטיבת לקוחות עסקיים יפית גריאני. שלושתם שידרו עסקים כרגיל – אלא שמתברר כי מאחורי הקלעים במסדרונות ישראל הרוחות סוערות.

ל-TheMarker נודע כי לפני יותר מחודש התברר בדיעבד לראשי ישראל כי גריאני קיימה בחודשים האחרונים כמה פגישות עסקיות עם ראשי קבוצת דלק (72000 +0.15%), שבשליטת יצחק תשובה ובניהול עידן וולס.

מנכ"ל דלק, עידן וולס

צילום: רון קדמי/קבוצת דלק

הפגישות הללו התקיימו על רקע סיטואציה רגישה שבה נמצאה אז ישראל. באותה תקופה דלק אמנם סיכמה עם דירקטוריון ישראל על רכישת השליטה בחברה (37%) תמורת כ-1.3 מיליארד שקל - אך עדיין לא קיבלה היתר שליטה בישראל מידי בנק ישראל - היתר

שהתקבל ביום רביעי האחרון. בתקופה זו, עד לקבלת היתר שליטה והשלמת העסקה, אסור לאף נושא משרה של ישראל כרט למסור מידע כלשהו בעניינים עסקיים הקשורים אליה.

לגריאני היכרות ארוכת שנים עם קבוצת תשובה וקבוצת דלק במסגרת אחד התפקידים הקודמים שלה כסגנית ראש החטיבה העסקית וראש אגף חברות גדולות בבנק דיסקונט.

בתקופה זו תשובה היה מעורב, בין היתר, בהסדר חוב הגדול בדלק נדל"ן שהייתה בבעלותו, ושבמסגרתו נמחקו כ-1.4 מיליארד שקל מחסכונות הציבור, כשתשובה שילם לבעלי האג"ח כ-800 מיליון שקל.

היעדר שקיפות

המידע לגבי קיום הפגישות התברר בדיעבד לגורמים בכירים בישראל כרט, בהם המנכ"ל רן עוז, שהיה מי שמינה את גריאני לתפקיד. דירקטוריון החברה נכנס לתמונה, והטיפול בסוגיה הועבר לאבי הוכמן, דירקטור חיצוני ויו"ר ועדת ביקורת, וכן לעו"ד דליה טל, היועצת המשפטית החיצונית של ישראל כרט.

לדירקטוריון ישראל כרט אין סמכות לבדוק מול ראשי קבוצת דלק מה היה תוכן הפגישות בין הצדדים, האם במהלך מסרה גריאני מידע כלשהו הקשור לעסקיה של ישראל כרט וכן האם הוצע לה תפקיד מנכ"לית ישראל כרט, לכן הבדיקות נעשו בעיקר מול גריאני.

יו"רית ישראל כרט, תמר יסעור

צילום: רמי זרנגר

לפי גורמים המעורים בסוגיה, בדירקטוריון ישראל כרט העלו בפני גריאני תהיות לגבי היעדר שקיפות מצדה על כך שלא עידכנה את הממונים עליה על הפגישות שקיימה.

אותם גורמים מציינים גם שלאחר שהתבקשה לא לקיים פגישות נוספות עם גורמים בדלק, גריאני בחרה לפעול אחרת וכן כי במהלך הבדיקות עלו גרסאות סותרות מצדה. ביום שלישי השבוע עידכנו הוכמן וטל את גריאני על סיום בדיקתם.

דירקטוריון ישראלכרט החליט שלא להביא לסיום תפקידה של גריאני, אלא לנזוף בה, וכן לשלוח את ממצאי הבדיקות לבנק ישראל, כדי שנציגיו יבחנו אם מדובר בסוגיה מהותית המצריכה בדיקות מעמיקות. בישראלכרט בחרו גם לא לדווח על האירועים הללו לבורסה לני"ע בתל אביב, על אף שמדובר בחברה ציבורית ובנושאת משרה בכירה מאוד בחברה.

ככל הידוע הדו"ח נשלח במהלך יום שלישי האחרון לבנק ישראל, ופחות מ-24 שעות לאחר מכן, ביום רביעי בבוקר, נגיד בנק ישראל, אמיר ירון, והמפקח על הבנקים, דני חחיאשולי, עידכנו את וולס ותשובה כי דלק קיבלה היתר שליטה לתשובה בישראלכרט - עסקה שצפויה להיות מושלמת בשבוע הבא. הליך הבדיקה הרשמי נמשך יותר מארבעה חודשים.

בניין ישראלכרט בבני ברק. דירקטוריון ישראלכרט החליט שלא להביא לסיום תפקידה של גריאני - אלא לנזוף בה
צילום: עופר וקנין

"בסיטואציה כזו אסור לנושא משרה למסור מידע הקשור לחברה הנרכשת לבעל שליטה פוטנציאלי, ובמיוחד במצבים כשאותו בעל שליטה פוטנציאלי כבר מחזיק במניות החברה המיועדת לרכישה על ידו", מסביר גורם בשוק ההון הבקיא במצבים כאלה. "מותר להיפגש בכדי לבחון הצעה לתפקיד כמו מנכ"ל בעתיד, בלבד שבפגישה מסוג זה לא יימסר מידע על החברה אלא רק תידון ההתאמה לתפקיד. בגופים מפוקחים כמו בנקים, חברות ביטוח וחברות כרטיסי אשראי קיימות הנחיות פנימיות מפורטות ונוהלים מה מותר ומה אסור לנושאי משרה בכירים".

המפקח על הבנקים, דני חחיאשולי צילום: נעמה גרינבאום

סוגיה מהותית

עוז וגריאני היו בקשרי ידידות במהלך השנים 2015-2019 כשמילאו תפקידים שונים בהנהלת דיסקונט והחברות הבנות של הבנק. זמן קצר לאחר שהחל עוז לכהן כמנכ"ל ישראלכרט, בינואר 2022, הוא סיכם עם גריאני על הצטרפותה לישראלכרט. גריאני שימשה אז כראש

החטיבה הבנקאית בדיסקונט – שטיפלה במתן אשראי לכל מטרה למשקי בית, לנוטלי משכנתאות ולעסקים קטנים.

ואכן, לאחר שסיימה תקופת צינון ארוכה, החלה גריאני בתפקידה הנוכחי ב-15 ביוני 2022. היא עזבה את דיסקונט - שנוהל באותו הזמן על ידי אורי לזין - לאחר תקופה ארוכה של 28 שנים, כיוון שהעריכה כי לזין יישאר בתפקיד עוד זמן ממושך, כשהיא תיכננה בהמשך להתמודד על תפקיד מנכ"לית ישראלכרט או של אחד הבנקים.

מבנק ישראל נמסר בתגובה כי "תהליך בחינת ההיתר למר יצחק שרון (תשובה) הגיע לסיומו ביום רביעי האחרון עם מתן היתר שליטה בישראלכרט, ולאחר שנבחנו כלל ההיבטים בהתאם למדיניות הפיקוח על הבנקים. תהליכים הקשורים לפיקוח על הגופים המפוקחים מתנהלים בשוטף וללא קשר לבחינה כאמור".

מישראלכרט נמסר כי "החברה מתנהלת על פי כל דין".

מיפית גריאני ומחברת דלק לא התקבלו תגובות.

לחצו לקבלת עדכונים בנושא:

+ יצחק תשובה

+ ישראלכרט

הצג עוד

דיוורים | מערכת | הנהלה | תנאי שימוש | רכשו מינוי |
ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | צרו קשר | פרסמו אצלנו |
הצהרת נגישות

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל

© כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ

נספח ע/52

העתק כתבה ב-TheMarker מיום

13.7.2025

עמ' 301

TheMarker

לרכישת מינוי

התחברות

שוק ההון

הנורות האדומות שהשיחות בין בכירה בחברת ישראלכרט לדלק היו צריכות להדליק

לפי חשיפת TheMarker, בכירה בישראלכרט ניהלה שיח עם בכירי קבוצת דלק מאחורי גבו של דירקטוריון ישראלכרט — לפני שבנק ישראל נתן לדלק אישור שליטה בחברת כרטיסי האשראי ■ הדירקטוריון אמנם נזף בבכירה, אבל ההתנהלות בעייתית, והחברה חייבת הסבר לציבור ■ ומה עם הרגולטורים? נרדמו

עידו באום

לעקוב

13 ביולי 2025

ליצחק תשובה, בעל השליטה בקבוצת דלק, טייקון גז טבעי ומאז שבוע שעבר גם בעל השליטה בחברת אשראי מרכזית וחשובה, יש נטייה לשמאל. איך יודעים? כי זו הרגל שאיתה נכנס תשובה למערכת היחסים עם מנהלי החברה החדשה בפורטפוליו שלו.

לפי חשיפת TheMarker, עוד לפני שתשובה קיבל היתר לרכישת השליטה בישראלכרט באמצעות קבוצת דלק מבנק ישראל — ניהלו בכירים בדלק שיחות עם המשנה למנכ"ל ישראלכרט, יפית גריאני, מאחורי גבו של דירקטוריון חברת האשראי.

זו לא תקלה קטנה. דירקטוריון ישראלכרט בעצמו הבין את החומרה. אבל הרגולטורים האחראים — פחות.

המשנה למנכ"ל ישראלכרט, יפית גריאני

צילום: רמי זורניגר

החשיבות של ישראלכרט

ישראלכרט (2154 +2.23%) היא חברה ציבורית שנסחרת בבורסה. רוב בעלי המניות בה הם הציבור, במישרין או בעקיפין באמצעות הגופים המוסדיים, גם אחרי רכישת השליטה על ידי תשובה (37%). היא גם חברה פיננסית משמעותית, שמנהלת אשראי של הציבור. הפיקוח עליה אמור להיות הדוק ויש עליה חובות מוגברות בחוק, במיוחד בהיבטים של ממשל תאגידי תקין שנועד להבטיח התנהלות לטובת האינטרס הציבורי. האחראים על התנהלותה, בין היתר, הם המפקח על הבנקים ורשות ניירות ערך.

נרשמים לאתר ומקבלים עד 6 כתבות בחודש בחינם [להרשמה](#)

עד לאחרונה, הייתה ישראלכרט חברה שהמניות שלה מפוזרות בידי הציבור — כלומר, חברה ללא גרעין שליטה וללא בעל שליטה. במצב הזה, דירקטוריון ישראלכרט הוא זה שהוביל את החברה. באופן מוזר, דירקטוריון ישראלכרט לא רצה את הכוח הזה, ואף ברח ממנו.

בארה"ב, דירקטורים רק חולמים ונלחמים להיות בעלי הכוח. הם נלחמים בשיניים להחזיק את המושכות — ולא אוהבים השתלטויות של רוכשים מבחוץ. אבל דירקטוריון ישראלכרט עשה בשנה שעברה בדיוק ההפך. במקום להיות הבוס של עצמו, הדירקטוריון חיפש "שוגר־דדי", בעל שליטה.

על החברה התנהלה תחרות בין גורמים שונים שניסו לרכוש את השליטה בה. הדירקטוריון לא ניסה להדוף אותם, אלא חיפש מביניהם את השולט המועדף. תחילה הייתה זו מנורה מבטחים. בסוף, קבוצת דלק של יצחק תשובה גברה עליה — וקיבלה את הזכות לעטוף את דירקטוריון ישראלכרט בחיבוק שליטה.

משרדי ישראלכרט. במקום להיות הבוס של עצמו, דירקטוריון ישראלכרט חיפש שוגר־דדי צילום: עופר וקנין

להשתלטות על חברה כה חשובה יש משמעויות אדירות, ולכן כדי לקבל את השליטה בה נדרש היתר מבנק ישראל. לאחר ארבעה חודשים של בדיקה, ביום רביעי אישר המפקח על הבנקים לקבוצת דלק של יצחק תשובה לקבל את היתר השליטה.

מחשיפת TheMarker עולה כי רק יום אחד לפני האישור, קיבל המפקח על הבנקים דו"ח מדירקטוריון ישראלכרט על האירוע שבו בכירים בקבוצת דלק ניהלו שיחות חשאיות עם נושאת המשרה הבכירה.

תקלת ממשל תאגידי חמורה

קודם כל, גם אם לתשובה היה היתר שליטה בעת הפגישה, מצב שבו בעל שליטה שאין לו תפקיד רשמי בחברה מדבר עם המשנה למנכ"ל מאחורי גבם של הדירקטוריון והמנכ"ל אינו תקין. כך לא מתנהלים בחברה רגישה כמו ישראלכרט.

לפי חוק החברות, הדירקטוריון מנהל את האסטרטגיה, הסיכונים והבקרה על הנהלת החברה. הדירקטוריון גם משמש חץ בתקשורת בין המנהלים לבעל השליטה, כדי להבטיח ניהול לטובת כל בעלי העניין בחברה ולא רק לטובת בעל השליטה. כשבכירה משוחחת

דירקטוריון ישראל כרט הבין שהאירוע חמור. בגלל זה מונתה מיד ועדת בדיקה בראשות יו"ר ועדת הביקורת, הדירקטור החיצוני אבי הוכמן. לאחר הבדיקה, הדירקטוריון נזף בגריאני — וגם העביר דו"ח למפקח על הבנקים.

הפעולות האלה הן סימן לחומרה של האירוע בעיני הדירקטוריון עצמו. ומפני שזה דירקטוריון שרץ לחפש לו אבא, הוא אינו חשוך בלעומתיות מול בעל השליטה הנכנס תשובה. העובדה האחרונה הייתה צריכה להדליק נורה אדומה אצל המפקח על הבנקים.

בנק ישראל. נורה אדומה הייתה צריכה להידלק אצל המפקח על הבנקים צילום: אוהד צויגנברג

מה יכול להסביר את ההחלטה לנזוף בגריאני? בנסיבות מסוימות, שלא ידוע אם התקיימו פה, השיחה בין גריאני לבכירי דלק עלולה להיחשב הפרת חובות האמון שלה כלפי ישראל כרט. במיוחד אם נמסר בשיחה מידע על ענייניה הפנימיים של ישראל כרט, ועוד יותר אם הדבר נעשה כשגריאני ראתה לנגד עיניה אינטרס אישי כלשהו, כמו קידום.

אם הדירקטוריון, שבוודאי לא ירצה לריב עם הבוס החדש שתכף נכנס לחברה, חשב שהתנהלות המשנה למנכ"ל בעייתית, אז כדאי לבדוק מה קרה בפגישה הזו. אבל רשות ניירות ערך מנמנת.

תקלת ממשל תאגידי מהסוג הזה היא מידע מהותי לבעלי המניות. אם ישראל כרט תהפוך למגרש המשחקים הפרטי של תשובה, המשקיעים חייבים לדעת. רשות ניירות ערך צריכה לחייב את ישראל כרט לדווח על האירוע. זה היה צריך לקרות כבר ביום רביעי.

לקחים מהכניסה של אלוביץ' לבזק

מה לגבי בכירי דלק ששוחחו עם גריאני? כדי להבין כמה רגישה ההתערבות בחברה מצד מי שעדיין לא קיבל היתר שליטה, כדאי לבחון את פסק דינו של השופט חאלד כבוב מ-2014, בעת שהיה שופט בית המשפט הכלכלי (המחלקה הכלכלית במחוזי בתל אביב), בתביעה שעסקה בהשתלטות של שאול אלוביץ' על חברת בזק.

במשפט התברר כי דירקטוריון בזק קיים התייעצויות עם אלוביץ' לפני קבלת החלטות על מדיניות חלוקת הדיווידנד של החברה. חלוקת הדיווידנד בהיקפים גדולים הייתה אינטרס של אלוביץ', כי הוא היה זקוק לדיווידנד כדי להחזיר חובות שנטל לצורך רכישת השליטה בבזק.

שאול אלוביץ'. אם השיחות בינו לבין בכירים בבזק ב-2014 עוררו חשד, השיחות בין גריאני לבכירי דלק עוד יותר

נרשמים לאתר ומקבלים עד 6 כתבות בחודש בחינם **להרשמה**

עוד התברר במשפט כי בכירים בבזק ניהלו שיחות עם אלוביץ', שלא תועדו בפרוטקולים, לפני קבלת החלטות בדירקטוריון. השופט כבוב קבע כי יש לראות בכך השפעה ניכרת של אלוביץ' על ההחלטות בחברה כזו, שמעוררת חשד ביחס לעצמאות קבלת ההחלטות בדירקטוריון. בסופו של דבר, מצא השופט כבוב כי ההחלטות היו סבירות.

אם השיחות בין בכירים בבזק ב-2014 עם בעל השליטה הנכנס אלוביץ' היו אירוע מעורר חשד, השיחות בין גריאני עם בכירי דלק עוד יותר מטרידות. אלוביץ' כבר היה בעל שליטה. תשובה, לעומת זאת, עדיין לא קיבל עדיין היתר, והתערבות דלק בענייני ישראלכרט לא הייתה לגיטימית.

אלוביץ' ניהל את השיחות הלא מתועדות עם הדירקטוריון, הגוף המוסמך. לעומת זאת, בכירי דלק נפגשו עם גריאני ללא ידיעת הדירקטוריון, מאחורי גבו. בדיני החברות של דלאוור, רוכש שליטה שמנהל שיחות עם בכיר מאחורי גבו של הדירקטוריון עלול להיות יעד לתביעה, אם סייע או גרם לכך שנושא המשרה יפר את אמון החברה וגרם נזק.

עד שלא נדע על מה שוחחו גריאני ובכירי דלק, לא נדע אם בכירי דלק חצו קו אדום. בנק ישראל היה צריך לכל הפחות לבדוק את הנושא לעומק בעצמו לפני שנתן לתשובה את היתר השליטה בישראלכרט. מרגע שזה לא נעשה, גם המפקח על הבנקים חייב לציבור דין וחשבון על החלטתו.

לחצו לקבלת עדכונים בנושא:

+ דלק

+ ישראלכרט

+ יצחק תשובה

הצג עוד

דיוורים | מערכת | הנהלה | תנאי שימוש | רכשו מינוי |
ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | צרו קשר | פרסמו אצלנו |
הצהרת נגישות

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל
© כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ

נספח ע/53

**העתק דיווח ישראלכרט מיום
15.7.2025 בדבר פרישת גבי גריאני
מהחברה**

עמ' 307

ישראל כרטיס בעמ

מספר ברשם: 510706153

שודר במגנא: 15/07/2025
אסמכתא: 2025-01-052581

ת094 (פומבי)

לכבוד: הבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ
www.tase.co.il

לכבוד: רשות ניירות ערך
www.isa.gov.il

דוח מיידי על נושא משרה בכירה שחדל לכהן בתפקידו

תקנה 34 (א) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970

הסבר: בהתאם לתקנה 34 (ד) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים) התש"ל-1970, יש להגיש במקביל להגשת טופס זה מצבת נושאי משרה בכירה במסגרת טופס ת097

מספרי אסמכתאות של דיווחים קודמים בנושא: _____ , _____ , _____
1. שם פרטי: יפית

שם תאגיד/ שם משפחה: גריאני

שם תאגיד/ שם משפחה ושם פרטי באנגלית: Yafit Gheriani

סוג מספר זיהוי: מספר תעודת זהות

מספר זיהוי: 023608763

אזרחות/ ארץ התאגדות או רישום: אדם פרטי עם אזרחות ישראלית

ארץ אזרחות / התאגדות או רישום: _____

2. התפקיד שחדל למלא:

1	אחר	חברת הנהלה, משנה למנכ"ל, לקוחות עסקיים
---	-----	--

הסבר: יש למלא את הפרטים הבאים אם חדל למלא תפקיד של דירקטור שמונה מטעם תאגיד שהוא דירקטור

שם התאגיד הדירקטור שמינה את היחיד: _____

סוג מספר זיהוי: _____

מספר זיהוי: _____

אזרחות/ ארץ התאגדות או רישום: _____

ארץ אזרחות / התאגדות או רישום: _____

3. תאריך בו חדל או יחדל לכהן: 15/07/2025 תאריך תחילת הכהונה: 15/06/2022

4. לפי מיטב ידיעת התאגיד הפרישה: כרוכה בנסיבות שיש להביאן לידיעת המחזיקים בני"ע של התאגיד

לבקשת רשות ניירות ערך, מעדכנת החברה כי: גב' גריאני הודיעה על פרישתה מהחברה. הפרישה באה על רקע הממצאים שעלו בבחינה שערכה החברה, לפיהם קיימה גב' גריאני פגישות עם בעל השליטה ונושאי משרה בכירה בקבוצת דלק ללא אישור החברה וללא דיווח לה, גם הדיווח בדיעבד לגורמים המוסמכים, היה חלקי. פגישות אלה נערכו מספר חודשים לאחר חתימת הסכם ההשקעה עם קבוצת דלק, אך לפני שקבוצת דלק קיבלה היתר שליטה מבנק ישראל. יצוין, כי הממצאים שעלו בבחינה הנ"ל שערכה החברה, אינם מצביעים על עבירה של החוק אלא, בתחום המשמעת-ארגוני.

הסבר: אם הפרישה כרוכה בנסיבות שיש להביאן לידיעת המחזיקים בני"ע של התאגיד יש לפרט.

5. אופן סיום הכהונה: אחר
פרישה

6. התפקיד שממשיך למלא בתאגיד: איננו ממלא כל תפקיד בתאגיד

האם ממשיך לכהן כנושא משרה בכירה בחברה לא

הסבר: במידה ומשמש כמורשה חתימה אלקטרונית ותואר תפקידו שונה - יש לדווח על גבי טופס ת300. אם איננו ממלא כל תפקיד בתאגיד - יש לדווח בטופס ת301 במקביל.

7. האם הדירקטור היה חבר בועדת דירקטוריון _____ ,

שם הועדה _____

8. האם נושא המשרה הבכירה ימשיך לאחר פרישתו להיות בעל עניין מכוח אחזקות: לא / מכוח היותו נושא משרה בכירה כנדרש בתקנה 33(ח) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל – 1970 לא

9. האם החברה ראתה את הדירקטור שפרש כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית? _____

10. להלן נוסח הודעת התפטרות דירקטור חיצוני והסיבות להתפטרות: _____

הסבר: יש למלא רק אם מדובר בהתפטרות דירקטור חיצוני.

11. האם החברה ראתה את הדירקטור שפרש כדירקטור בלתי תלוי? _____

האם פחת שיעור הדירקטורים הבלתי תלויים המכהנים בדירקטוריון משיעור הדירקטורים הבלתי תלויים הנדרש בהתאם להוראה בתקנון בדבר עצמאות הדירקטוריון? _____

האם למרות הפרישה ישנו רוב לדירקטורים הבלתי תלויים _____

12. התאריך והשעה בהם נודע לתאגיד לראשונה על הארוע או הענין נשוא הדיווח: ביום: 15/07/2025 בשעה: 14:10

פרטי החותמים המורשים לחתום בשם התאגיד:

שם החותם	תפקיד
1 עו"ד יותם קוולר	מזכיר החברה

הסבר: לפי תקנה 5 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידים (התש"ל – 1970), דוח המוגש לפי תקנות אלו ייחתם בידי המורשים לחתום בשם התאגיד. עמדת סגל בנושא ניתן למצוא באתר הרשות: [לחץ כאן](#).

מספרי אסמכתאות של מסמכים קודמים בנושא (אין האזכור מהווה הכללה על דרך הפניה):

תאריך עדכון מבנה הטופס: 06/08/2024

ניירות ערך של התאגיד רשומים למסחר בבורסה בתל-אביב

שם מקוצר: ישראלכרט

כתובת: בר כוכבא 12, בני ברק; ת.ד. 5112001 2025 טלפון: 03-6895166, פקס: 03-6895374

דואר אלקטרוני: ykweller@isracard.co.il אתר החברה: <http://digital.isracard.co.il>

שמות קודמים של ישות מדווחת:

שם מדווח אלקטרוני: קוולר יותם הלל תפקידו: מזכיר החברה שם חברה מעסיקה:

כתובת: בר כוכבא 12, בני ברק; 5112001 2025 טלפון: 03-6895166, פקס: 03-6895374 דואר אלקטרוני: ykweller@isracard.co.il

נספח ע/54

העתק כתבה בגלובס מיום

16.7.2025

עמ' 310

עמוד הבית > שוק ההון והשקעות

ישראלכרט

תשובה עוד לא קיבל את המפתחות בישראלכרט וכבר מורווח בחצי מיליארד שקל

מניית חברת כרטיסי האשראי זינקה במעל 15% בשבוע האחרון, לשווי של 4.3 מיליארד שקל - על רקע הציפיות להצפת ערך תחת קבוצת דלק • המפסידה: המשנה למנכ"ל ישראלכרט. יפית גריאני.

עוד בנושא

גלובס. למילים יש ערך

נרשמים לגלובס בדיגיטל ומתעדכנים בכל מה שקורה בשוק

[למה גלובס?](#)

יצחק תשובה /
צילומים: גדעון לוי,
טלי בוגדנובסקי

גלובס

הוספה לנושאים שמעניינים אותי

+	ישראלכרט
+	יצחק תשובה
+	קבוצת דלק
+	כרטיסי אשראי
+	עידן וולס

מוזכרים בכתבה

ישראלכרט ▲ 2,149.00 | 1.99%

פחות משבוע חלף מאז העניק בנק ישראל ליצחק תשובה את היתר השליטה ב**ישראלכרט**, והמשקיעים בת"א אינם מחכים לפעולות ההשבחה העתידיות שינקוט, ומתנפלים על מניות חברת כרטיסי האשראי. מניית ישראלכרט השלימה עלייה של יותר מ-15% בשבוע האחרון, והוסיפה מעל 600 מיליון שקל לשווי השוק של החברה (בשנה האחרונה הוסיפה המניה כ-55% לערכה).

- [מיליארד שקל מביטוח: הסוכן שהוכיח - אקזיטים עושים לא רק בהיטק](#)
- [התעשיינית ששווה 2 מיליארד שקל מעמידה תרומת ענק לשלושה בתי חולים](#)

- פרסומת -

פורטפוליו

עסקה בשבוע

סוכני ביטוח

הנקראות ביותר

בלי תואר ראשון, ו שקיבל תפקיד יוקו

השכונה שמספקת לבעלי הדירות בה רווח של

הציבור לא מבין בפנסיה ועשרות סוכני ביטוח

המומלצות

טורקיה

תוקפנות טורקית, סכנה ישראלית:
הסערה שיוצר ארדואן בים התיכון

סוריה

הסודות של מפעל המוות הסורי
נחשפים: "בושה לעולם כולו"

פורטפוליו | ראיון

בלי תואר ראשון, הצעיר שקיבל
תפקיד יוקרתי בהייטק

המשקיעים בת"א, כך נראה,
מאמינים שקבוצת דלק תצליח
להשביח את השקעתה בישראל, וכפועל יוצא מורווחת כעת הקבוצה
"על הנייר" כחצי מיליארד שקל על
מניותיה, עוד בטרם השלימה את
העסקה.

שווי השוק של ישראל כרט עומד כעת
על כ-4.3 מיליארד שקל, והזינוק
הנחשוני בשווי החברה עשוי לתת
רוח גבית למחיר ששואף בנק
דיסקונט לקבל בזמן הקרוב ממכירת
מניות השליטה שהוא מחזיק
בחברת האשראי המתחרה כאל
(72%). שווייה של זו הוערך
לאחרונה ב-3.5 עד 4 מיליארד
שקל, כך שהזינוק במניית ישראל כרט
עשוי לתמוך בטווח העליון של
ההערכות.

תשובה, באמצעות קבוצת דלק

פורטפוליו

עסקה בשבוע

סוכני ביטוח

הנקראות ביותר

בלי תואר ראשון, ו
שקיבל תפקיד יוקרתי

השכונה שמספקת לבעלי
הדירות בה רוח של

הציבור לא מבין בפנסיה
ועשרות סוכני ביטוח

מעכשיו: לא רק מנוסים עושים קופה בנדל"ן

רועי צור

איך יצואנים מתמודדים עם תנאי התחרות?

אגם קדם לוי

"הסקטור הסולארי מציע הזדמנות למשקיעים"

קבוצת דלק כ-37% ממניות ישראלכרט תמורת 1.36 מיליארד שקל (לפי שווי חברה של 3.65 מיליארד שקל) בדרך של הקצאה. לאחר העליות האחרונות, גבוה מחיר השוק של מניית ישראלכרט בכ-35% ממחיר העסקה (בנטרול דיבידנד שתחלק ישראלכרט לבעלי מניות קיימים).

במהלך שנת 2024, עוד בטרם הגישה הצעה לרכישת השליטה, רכשה דלק בשוק נתח של 4.86% ממניות ישראלכרט תמורת סכום מוערך של כ-130 מיליון שקל. מי שהוביל את המהלך, מנכ"ל קבוצת דלק עידן וולס, המתין מאחורי הקלעים עד חודש דצמבר. לאחר שנראה היה שרכישת השליטה בישראלכרט נמצאת "בכיס" של חברת הביטוח מנורה מבטחים, הפתיעה דלק עם הצעת רכישה משופרת, ובמהלך התמחרות, אגרסיבי של שבועות בודדים, הצליחה לחתום על עסקה לרכישת השליטה בישראלכרט מול הנהלת חברת האשראי שמובילים המנכ"ל רן עוז והיו"ר תמר יסעור.

מרחבי

by

נולדו שנינו נוסד

פורטפוליו

בלי תואר ראשון, ו שקיבל תפקיד יוקו

עסקה בשבוע

השכונה שמספקת לבעלי הדירות בה רווח של

סוכני ביטוח

הציבור לא מבין בפנסיה ועשרות סוכני ביטוח

הנקראות ביותר

מממן

אל תשלם יותר ממה שצריך: עוד
ישראלים בודקים את ביטוח הרכב כאן

ביטוח רכב 9

לקבלת הצעה

מממן

בשורה: גם חולי סרטן בעלי משכורות
גבוהות זכאים להטבות של מאות אלפי
שקלים בשנה

זכויות Round Table

מממן

השקעה אטרקטיבית בקרקע באשדוד
מאושרת למשרדים - במחיר של
250,000 ש"ח + מע"מ

קבוצת דוידסון

מידע נוסף

מממן

לא צריך לנסוע לחו"ל: השתלת שיער
בכללית אסתטיקה

כללית אסתטיקה

מידע נוסף

נחלק מהסכם הרכישה, הודיעה
השבוע ישראל כרט על חלוקת
דיבידנד בסכום של 1.25 מיליארד
שקל לבעלי מניות קיימים, מתוכו
תקבל קבוצת דלק כ-60 מיליון שקל
עבור נתח המניות שכבר בידיה.
עם השלמת העסקה תחזיק קבוצת
דלק 40% ממניות חברת האשראי.

מניית ישראל כרט זינקה ב־55% בתוך שנה בשקלים

סוכני ביטוח

הציבור לא מבין בפנסיה
ועשרות סוכני ביטוח

הנקראות ביותר

עסקה בשבוע

השכונה שמספקת לבעלי
הדירות בה רווח של

פורטפוליו

בלי תואר ראשון, ו
שקיבל תפקיד יוקו

לא כולם מרוויחים

אבל לא כולם מרוויחים מעסקת
ישראלכרט. מי שנפגעה בשבוע
האחרון היא המשנה למנכ"ל חברת
האשראי, יפית גריאני, שנועדה
מוקדם יותר השנה למספר פגישות
עם בכירי קבוצת דלק מבלי
שעדכנה את הנהלת ישראלכרט.

עוד בנושא שוק ההון והשקעות

מיליארדים נעלמו לאלפי
משקיעים בישראל, והאכיפה
עולה שלב

הציבור לא מבין בפנסיה
ועשרות סוכני ביטוח הפכו
למולטי מיליונרים

בורסת ת"א ננעלה בעליות
היום, אך מסכמת שבוע
שלילי

תוכן שיווקי"פוטנציאל רווח עתידי":
השכונה החדשה שמוקמת ליד סביון

ביום ג' דיווחה ישראלכרט כי גריאני
החליטה להתפטר מתפקידה.
בדיווח נמסר כי הוא נעשה על
בסיס פניית רשות ניירות ערך, וכי
"הפרישה באה על רקע הממצאים
שעלו בבחינה שערכה החברה,
שלפיהם קיימה גריאני פגישות עם
בעל השליטה ונושאי משרה בכירה
בקבוצת דלק, ללא אישור החברה
וללא דיווח לה, וגם הדיווח בדיעבד

פורטפוליו

עסקה בשבוע

סוכני ביטוח

בלי תואר ראשון, ו
שקיבל תפקיד יוקו

השכונה שמספקת לבעלי
הדירות בה רווח של

הציבור לא מבין בפנסיה
ועשרות סוכני ביטוח

הנקראות ביותר

קבוצת דלק, אך לפני שקבוצת דלק
קיבלה היתר שליטה מבנק ישראל.
יצוין, כי הממצאים שעלו בבחינה
הנ"ל שערכה החברה, אינם
מצביעים על עבירה על החוק אלא
בתחום המשמעותי-ארגוני".

מנכ"ל ישראלכרט רן עוז היה מי
שהביא את גריאני, לשעבר בנקאית
בכירה וחברת הנהלה בבנק
דיסקונט לפני שלוש שנים וחצי.
עוז שיגר לעובדי ישראלכרט דואר
אלקטרוני שבו פירט על הפרשה.
"אני מוצא לנכון לעדכנכם באופן
ישיר בתמונת המצב: ועדת
הביקורת של דירקטוריון החברה
בחנה את הנושא ביסודיות
והעבירה את ממצאיה, לרבות דוח
מפורט, לבנק ישראל. לאור הדוח,
בחרה יפית לסיים את תפקידה
בחברה".

- פרסומת -

פורטפוליו

בלי תואר ראשון, ו
שקיבל תפקיד יוקו

עסקה בשבוע

השכונה שמספקת לבעלי
הדירות בה רווח של

סוכני ביטוח

הציבור לא מבין בפנסיה
ועשרות סוכני ביטוח

הנקראות ביותר

הרבים ובתרומתה הרבה להובלת הצמיחה באשראי העסקי, להשקת חשבון תשלום לאחרונה ועוד עשייה רבה ומגוונת. עם זאת, נוכח הנסיבות שנוצרו, בחרה יפית לסיים את תפקידה בחברה ואני מכבד החלטה זו ומאחל לה הצלחה בהמשך דרכה".

לדלק לא הייתה בעיה חוקית להיפגש עם גריאני, והפרשה לא סיכלה כאמור את ההיתר, אך בפיקוח על הבנקים אמרו לגלובס מוקדם יותר השבוע, כי בעתיד לא יהיו סלחניים לגבי פעולות דומות של פגישות ללא עדכון המפקח. "הבהרנו לתשובה שלמרות שאין פה משהו בעייתי מבחינת החוק, מרגע שיהפוך לבעל שליטה בישראלכרט, אלה דברים שלא יכולים לקרות. בגוף מפוקח, בעל שליטה לא יכול להיפגש עם נושא משרה שלא במסגרת ישיבות הדירקטוריון".

גלובס הוספה לנושאים שמעניינים אותי

 ישראלכרט

 יצחק תשובה

אולי יעניין

פורטפוליו

עסקה בשבוע

סוכני ביטוח

בלי תואר ראשון, ו שקיבל תפקיד יוקו

השכונה שמספקת לבעלי הדירות בה רוח של

הציבור לא מבין בפנסיה ועשרות סוכני ביטוח

הנקראות ביותר

נספח ע/55

**העתק פניית העותרת לנגיד ולמפקח
על הבנקים מיום 13.7.2025**

עמ' 319

13 ביולי 2025, י"ח בתמוז תשפ"ה

לכבוד

פרופ' אמיר ירון	מר דניאל אחיאשולי
נגיד	המפקח על הבנקים
בנק ישראל	בנק ישראל
<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>

הנדון: פניה דחופה – התנגדות למתן היתר שליטה בחברת ישראלכרט למר יצחק תשובה

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע.ר. (להלן: "התנועה"), הרינו מתכבדים לפנות אליכם בדחיפות בעניין התנגדותנו למתן היתר שליטה למר יצחק שרון (להלן: "תשובה") באמצעות קבוצת דלק בע"מ (להלן: "דלק") שבשליטתו בחברת כרטיסי האשראי ישראלכרט בע"מ (להלן: "ישראלכרט"). והכל כמפורט להלן:

רקע קצר: עסקת ישראלכרט-דלק

1. כידוע, ישראלכרט היא חברת כרטיסי האשראי הגדולה ביותר כיום בישראל, והיא נסחרת בבורסה ללא גרעין שליטה. זאת, לאחר שבשנת 2019 הושלמה הפרדתה מבנק הפועלים,¹ בעקבות יישום המלצות הוועדה להגברת התחרותיות בשירותים הבנקאיים והפיננסיים הנפוצים בישראל (המוכרת בשם "ועדת שטרום").²
2. מאז, ומזה מספר שנים, ישראלכרט מהווה יעד אטרקטיבי לניסיונות השתלטות על ידי חברות ופרטים חזקים במשק, ולאורך הזמן היא קיבלה מספר רב של הצעות לרכישת השליטה בה. בין היתר שחקנים משמעותיים במשק הישראלי ניסו לרכוש בה שליטה בשנים האחרונות, ובהם ניתן לציין את חברת הביטוח הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ;³ חברת התעופה אל על נתיבי אויר לישראל בע"מ;⁴ חברת הביטוח מנורה מבטחים החזקות בע"מ;⁵ ועוד.

¹ ראו: "הודעה משותפת לבנק הפועלים ולישראלכרט" **בנק הפועלים** (10.3.2019), הזמינה **כאן**.

² **הוועדה להגברת תחרות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים – דוח מסכם** (1.9.2016).

³ הדבר נבלם בהחלטת הממונה על התחרות מיום 7.2.2024, ראו: נימוקי התנגדות הממונה על התחרות למיזוג בין הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ לבין ישראלכרט בע"מ "רשות התחרות" (7.2.2024).

⁴ עדיאל איתן מוסטקי "אל על מציעה לרכוש את ישראלכרט לפי שווי של 3.1 מיליארד שקל" **כלכליסט** (16.10.2024), <https://www.calcalist.co.il/market/article/bjm00gqak1e>.

⁵ ראו למשל: חזי שטרנליכט "המרץ מתחמם: אלה שני המועמדים החדשים לרכישת ישראלכרט" **גלובס** (26.9.2024), <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001490383>; מיכאל רוכוורגר "הדילמה של דירקטוריון ישראלכרט: לבחור

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)
The Movement for Quality Government in Israel
الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

3. בחודש יוני 2024 פורסם לראשונה בתקשורת כי גם קבוצת דלק מעוניינת להצטרף למרוץ על רכישת השליטה בישראלכרט,⁶ וביום 12.12.2024 פרסמה ישראלכרט את הצעת קבוצת דלק לרכישת גרעין השליטה בחברה.⁷ בתמצית, עיקרי הצעת קבוצת דלק הייתה כי הקבוצה תרכוש 37% מהון המניות של ישראלכרט, לפי שווי חברה של כ-3.36 מיליארד ש"ח כמו כן, בכפוף להתקיימות התנאים המתלים בעסקה, הוצע כי דירקטוריון ישראלכרט יחליט על חלוקת דיבידנד בסכום של לפחות מיליארד ש"ח, עבור בעלי המניות בישראלכרט ערב השלמת העסקה (כך שקבוצת דלק לא תהא זכאית לדיבידנד האמור).

4. ביום 9.7.2025 פרסם בנק ישראל כי הנגיד והמפקח על הבנקים הודיעו למר תשובה כי יחידת הפיקוח על הבנקים סיימה את תהליך הבדיקה של בקשתו לקבל היתר שליטה בישראלכרט באמצעות קבוצת דלק.⁸ בהתאם, ישראלכרט הודיעה כי כעת, משהתקבלה בפברואר החלטת האסיפה הכללית ובחודש מרץ ניתן אישור הממונה על התחרות למיזוג: **"התקיימו כל התנאים המתלים, והצדדים יפעלו להשלמת העסקה בימים הקרובים בהתאם להוראות הסכם ההשקעה"**.⁹

5. על כן, אנו פונים אליכם בדחיפות רבה עם התנגדותנו למתן היתר השליטה האמור.

תשובה וקבוצת דלק אינם גורמים ראויים לשלוט בחברת כרטיסי האשראי הגדולה בישראל

6. כאמור בחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981 (להלן: **"חוק הבנקאות"**), במתן היתר שליטה או החזקה בתאגיד בנקאי יובאו בחשבון מגוון שיקולים, ובהם: תכנית הפעולה; התאמתם של בעלי אמצעי השליטה, הדירקטורים והמנהלים של המבקש; תרומת מתן הרישוי לתחרות בשוק ההון ובמערכת הבנקאות; חוסנו הכלכלי וניקיון כפיו של המבקש.¹⁰

7. לעמדת התנועה, נראה כי שיקולי התאמת המבקש וניקיון כפיו לא קיבלו את המשקל הראוי (לשון המעטה) בהחלטה לתת לקבוצת דלק בשליטת תשובה לשלוט בישראלכרט שהיא "נותן שירותי תשלום בעל חשיבות יציבותית", ונראה כי ההחלטה שהתקבלה חורגת ממתחם הסבירות ומשדרת מסר בעייתי ביותר לשוק, ולציבור בכללותו. זאת, על רקע ניסיון העבר של מר תשובה והחברות שבשליטתו (ובהן דלק נדל"ן), אשר

בין מנורה ואל על – או לדחות את שתייהן" TheMarker (29.10.2024), <https://www.themarker.com/markets/2024-10-29/ty-article/premium/00000192-d447-df2b-a5db-d47f633d0000>.

⁶ רועי ויינברגר "יצחק תשובה מתעניין ברכישת מניות ישראלכרט" גלובס (9.6.2024), <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001481100>.

⁷ דוח מידי על אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים ישראלכרט בע"מ (12.12.2024).

⁸ "בנק ישראל אישר ליצחק שרון (תשובה) לשלוט בישראלכרט בע"מ" בנק ישראל – דוברות והסברה כלכלית (9.7.2025).

⁹ דוח מידי על אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים ישראלכרט בע"מ (9.7.2025).

¹⁰ ראו סעיפים: 6 ו-34(ב) לחוק.

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר) The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

פעם אחר פעם זלזלו בכספי ציבור המשקיעים, ואף הגיעו לחדלות פירעון, אשר בחלקן נערכו הסדרי חוב – "תספורות" במסגרתן נמחל חובם לכספי הציבור.¹¹

8. מפאת קוצר היריעה, לא כאן המקום לתאר בהרחבה את שלל ההרפתקאות העסקיות שאפיינו בעשור וחצי האחרונים את מעלליו של תשובה, אך נבקש להזכיר כי אותם אירועי חדלות פרעון התרחשו על פני מספר פעמים לאורך עשור. בפרט, יוזכר כי בחודש ספטמבר 2012 אישר ביהמ"ש המחוזי בתל אביב את הבקשה להסדר נושים של חברת דלק נדל"ן בע"מ למחזיקי אגרות החוב שלה, כך שנמחקו חובות במעל למיליארד שקלים.¹² בפסק דינה, סגנית הנשיא השופטת ורדה אלשיך מתחה ביקורת נוקבת על ההסדר עצמו אותו תיארה כ-"הסדר בעייתי, שאף אם הוא תואם את דרישות החוק, הוא רחוק מלהוות פתרון אופטימלי או אף קרוב לו, ומותיר יותר מאשר טעם רע גרידא".¹³

9. עוד יוזכר כי בשנת 2020 נקלע מר תשובה עם קבוצת דלק למשבר עקב מגיפת הקורונה, בעקבותיו נערכו הסדרי חוב נוספים. המדובר במשבר נוסף, שבו לחברה נצבר חוב של כ-6 מיליארד שקלים למחזיקי אגרות החוב, ובהם כאמור הגופים המוסדיים – קרי, קרנות הפנסיה והשקעותיו של הציבור הרחב.¹⁴

10. לאור ההיסטוריה הבעייתית האמורה של מר תשובה והחברות שבשליטתו, מתעורר ספק רב כיצד מתן היתר שליטה בחברת כרטיסי האשראי הגדולה בישראל עומדת בסטנדרטים שנקבעו בחוק הבנקאות. לעומדת התנועה, אדם שהוא וחברות שבשליטתו פעם אחר פעם הסבו נזקים לציבור בהתנהלות כלכלית-עסקית של מינוף גבוה, הרפתקנות ונטילת סיכונים מיותרים, אינו מתאים לשלוט בגוף כמו ישראלכרט.

11. ואולם, אי התאמתו של מר תשובה לשלוט בישראלכרט אינה מתמצה בעובדה כי הוא הסב נזקים לציבור בהשגת "תספורות" לחובות שצבר, בשעה שהוא עצמו ממשיך לנהל את עסקיו בלא מפריע. למרבה הצער, בעת האחרונה אף התעוררו אינדיקציות לניהול בלתי תקין של החברות הציבוריות שבשליטתו, משל היו

¹¹ ראו למשל: איתן אבריאלי "תספורות ומינהל לאתקין: תשובה אינו מתאים לשלוט בישראלכרט" TheMarker (8.6.2025), <https://www.themarker.com/markets/2025-06-08/ty-article/premium/00000197-4bc3-d586-a3f7-ebcbe6870000>; אביב לוי "ההיסטוריה של תשובה מלמדת: בהסדר חוב הבנקים נפגעים פחות" גלובס (12.5.2020), <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001328264>.
¹² "אוושר הסדר ה"תספורות" של יצחק תשובה" N12 (27.9.2012), <https://www.mako.co.il/news-money/economy/Article-47b265c10f70a31017.htm>.
¹³ פרק (ת"א) 12230-04-12 דלק נדל"ן בע"מ נ' רזניק פז נבו נאמנויות בע"מ ואח', בפס' 1 (פורסם בנבו, 27.9.2012).
¹⁴ ראו: רון שטיין "הלך שולמך וזה שעדיין לא: כך זרמו (שוב) מיליארדים מהפנסיה שלנו אל יצחק תשובה" גלובס (28.5.2020), <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001330455>; איתן אבריאלי, בה"ש 11 לעיל.

רכושו הפרטי. כך למשל, לאחרונה נשמעה ביקורת ציבורית בעקבות מינוי של קרובת משפחה של מר תשובה לדירקטורית בחברת הנדל"ן הציבורית צילו-בלו בע"מ, על אף שהיא חסרת ניסיון בתחום.¹⁵

12. והנה, עוד לא יבשה הדיו על ההיתר שנתן בנק ישראל למר תשובה לשלוט בישראלכרט, וכבר נחשפת פרשה מטרידה חדשה – לפי פרסומים בתקשורת עולה כי עוד לפני שניתן ההיתר, בכירים בקבוצת דלק ניהלו מגעים עם המשנה למנכ"ל ישראלכרט מאחורי גבו של הדירקטוריון.¹⁶ המדובר לכאורה בהתנהלות חמורה בהיבטי ממשל תאגידי, אשר גם השלכותיה היו צריכות להילמד על ידי בנק ישראל טרם מתן ההיתר למר תשובה. זאת, בפרט לאור הפרסומים כי דירקטוריון ישראלכרט מינה ועדת בדיקה על האירוע החמור (אשר הדו"ח שהיא גיבשה אף הועבר למפקח על הבנקים).¹⁷

13. נוכח כל האמור לעיל, נדמה כי אין מנוס מהמסקנה שמר תשובה וקבוצת דלק שבשליטתו אינם הגורמים מתאימים לשלוט בישראלכרט, מהגופים הפיננסיים המשמעותיים במשק הישראלי, ומי שמנהלת אשראי של הציבור בהיקפים משמעותיים. מתן היתר שליטה למי שבאופן עקבי לא שילם את חובותיו לציבור הרחב, אינה עומדת בהוראות החוק, פוגעת באמון הציבור בבנק ישראל ומסכנת את המוסדות הפיננסיים.

מתן היתר שליטה בישראלכרט מנוגד לאינטרס ציבורי

14. לצד היעדר התאמתו של מר תשובה לקבל היתר שליטה כאמור בהתאם להוראות החוק, לעמדתנו מתן היתר שליטה לקבוצת דלק כך שתחזיק בגרעין שליטה בישראלכרט של 40%, מנוגד גם לאינטרס הציבורי הרחב של צמצום הריכוזיות וביזור מוקדי הכוח והשליטה.

15. כנזכר לעיל, כיום ישראלכרט היא חברה ציבורית ללא גרעין שליטה, אשר חלקה הארי מוחזק בידי הציבור (כ-81%).¹⁸ כמו כן, מדובר בחברה המספקת שירותים חיוניים (הנפקת והפעלת כרטיסי אשראי) לכלל הציבור. משכך, לעמדתנו יש חשיבות רבה בשמירה על חברות נתח שוק גדול ושמספקות שירותים חיוניים לציבור כתברות ללא גרעין שליטה, ולמצער עם גרעין שליטה של מעל 50%.

¹⁵ אלמוג עזר "למה החברה צריכה את הנכדה של תשובה והבן של זבידה בדירקטוריון? "זו שאלה טובה" כלכליסט (10.6.2025), <https://www.calcalist.co.il/market/article/bjاخلbqx>

¹⁶ עידו באום "הנורות האדומות שהשיחות בין בכירה בחברת ישראלכרט לדלק היו צריכות להדליק" TheMarker (13.7.2025), <https://www.themarker.com/markets/2025-07-13/ty-article/premium/00000197-fda1-d8fa-abd7-ffef64820000:gift=18595f8fdc4941f4bd9f8dd5f9d3d72e>

¹⁷ שם.

¹⁸ על פי הפרסום באתר הבורסה לניירות ערך בתל אביב (13.7.2025), https://market.tase.co.il/he/market_data/company/1773/about

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)
The Movement for Quality Government in Israel
الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

16. למותר להזכיר כי קיומו של גרעין שליטה בחברות פיננסיות ציבוריות מעורר קשיים שונים, כגון ניגודי עניינים בין בעלי המניות, כאשר המחזיקים בגרעין השליטה מקבלים החלטות למען קידום אינטרסים פרטיים, לרבות אינטרסים בהחזקות אחרות שבבעלותם. מצב דברים זה יוצר עיוות של מערך התמריצים של בעל השליטה: ככל ששיעור הבעלות בהון פוחת, כך פוחתים בהתאם התמריצים של בעל השליטה לפעול לטובת התאגיד, וגובר החשש כי יהיה לבעל השליטה אינטרס גדול יותר להפיק על חשבוננו רווח פרטי תוך גגיעה במשקיעים האחרים מקרב הציבור.¹⁹ חשש נוסף הוא ניהול לא זהיר של בעל השליטה את התאגיד, שכן רמת הסיכון לה הוא חשוף נמוכה יותר כשהשליטה מופרדת מההון.

17. כלומר, שליטה בחברה ציבורית ללא החזקות התואמות אותה, מסכנת את האינטרסים של ציבור המשקיעים בחברה. מטבע הדברים, לחששות אלו משקל כבד במיוחד כאשר עסקינן בהפרדה בין הבעלות לבין השליטה בגוף פיננסי משמעותי, כדוגמת חברת כרטיסי האשראי הגדולה במדינה, אשר פרטים ועסקים רבים תלויים בו.

18. משכך, לעמדת התנועה מתן היתר שליטה לקבוצת דלק בישראלכרט שמתנהלת כיום בהצלחה מרובה ללא בעל שליטה, ובפרט לפי מנגנון שיקנה לחברה גרעין השליטה באמצעות החזקה ב-40% בלבד, מנוגד לאינטרס הציבורי של ביזור מוקדי שליטה ומניעת ההפרדה בין שליטה להון, ומשכך מעורר חשש כי הוא מנוגד לדין.²⁰ נוכח האמור, החלטת בנק ישראל לתת למר תשובה היתר שליטה בישראלכרט משמעה בכייה לדורות, והיא אינה תואמת את רוח הדין ואת טובת הציבור. אנו קוראים לכם להשהות לאלתר את החלטתכם להעניק את היתר השליטה בישראלכרט, ולבחנה בשנית.

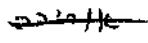
19. נוכח כוונת ישראלכרט וקבוצת דלק להשלים את העסקה בימים הקרובים, נבקש לקבל את התייחסותכם בהקדם האפשרי, ולכל המאוחר עד ליום 20.7.2025.

בברכה ובכבוד רב,

טלילה דביר, עו"ד

האגף הכלכלי

התנועה למען איכות השלטון

אורי הס, עו"ד

ראש האגף הכלכלי

התנועה למען איכות השלטון

¹⁹ ראו: אסף חמדני "ריכוזיות השליטה בישראל: היבטים משפטיים", מחקר מדיניות 78, המכון הישראלי לדמוקרטיה (2009), https://www.idi.org.il/media/3453/pp_78.pdf, בע"מ 26-28.

²⁰ סעיף 5(6) לחוק הבנקאות.

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)
The Movement for Quality Government in Israel
الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

העתקים:

חה"כ בצלאל סמוטריץ', שר האוצר

חה"כ ניר ברקת, שר הכלכלה

עו"ד מיכל כהן, הממונה על התחרות

מר עמית גל, הממונה על שוק ההון

עו"ד יוסף זינגר, יו"ר רשות ניירות ערך

עו"ד מאיר לוין, המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט כלכלי)

נספח ע/56

**העתק פניה שנייה מטעם העותרת
לנגיד ולמפקח על הבנקים מיום**

20.7.2025

עמ' 326

20 ביולי 2025, כ"ז בתמוז תשפ"ה

לכבוד

מר דניאל חחיאשוילי

פרופ' אמיר ירון

המפקח על הבנקים

נגיד

בנק ישראל

בנק ישראל

ירושלים

ירושלים

שלום רב,

הנדון: התנגדות למתן היתר שליטה בחברת ישראלכרט למר יצחק תשובה – בטרם נקיטה בהליכים משפטיים

(סימוכין: מכתבנו בנושא שבנדון מיום 13.7.2025)

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע.ר. (להלן: "התנועה"), הרינו מתכבדים לפנות אליכם בשנית בעניין התנגדותנו למתן היתר שליטה למר יצחק שרון (תשובה) (להלן: "תשובה") באמצעות קבוצת דלק בע"מ (להלן: "דלק") שבשליטתו בחברת כרטיסי האשראי ישראלכרט בע"מ (להלן: "ישראלכרט"). והכל כמפורט להלן:

1. כאמור במכתבנו שבסימוכין, ביום 9.7.2025 פרסם בנק ישראל כי הנגיד והמפקח על הבנקים הודיעו למר תשובה שנסתיימה הבדיקה של בקשתו לקבל היתר שליטה בישראלכרט באמצעות דלק, והוחלט להעניק את ההיתר המבוקש.¹ בהתאם, ישראלכרט הודיעה כי כעת, משהתקבלה בפברואר החלטת האסיפה הכללית ובחודש מרץ ניתן אישור הממונה על התחרות למיזוג, התקיימו כל התנאים והשלמת העסקה צפויה להתקיים בימים הקרובים.²

2. בחלוף שבעה ימים מפנייתנו, ומשלא נתקבל בידינו כל מענה, אנו שבים ופונים אליכם בדחיפות בדרישה לפעול באופן מיידי לביטול ההיתר.

¹ "בנק ישראל אישר ליצחק שרון (תשובה) לשלוט בישראלכרט בע"מ" בנק ישראל – דוברות והסברה כלכלית (9.7.2025).
² דוח מיידי על אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים ישראלכרט בע"מ (9.7.2025).

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)
The Movement for Quality Government in Israel
الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

3. מאז פנייתנו האמורה, ביום 15.7.2025 אף הודיעה ישראלכרט על חלוקת דיבידנד בסכום כולל של כ-1.2 מיליארד ₪, וזאת במסגרת השלמת רכישת השליטה בחברה על ידי דלק.³ כלומר, **מאז ניתן ההיתר האמור, נראה כי דלק וישראלכרט דוהרות להשלמת העסקה.**
4. כפי שעמדנו על כך בהרחבה, לעמדת התנועה, מתן היתר שליטה למר תשובה, באמצעות דלק שבשליטתו, אינה תואמת את הקריטריונים שנקבעו למתן היתר כאמור בחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981 (להלן: **"חוק הבנקאות"**). בפרט, נראה כי שיקולי התאמת המבקש וניקיון כפיו לא קיבלו את המשקל הראוי (לשון המעטה) ונראה כי ההחלטה שהתקבלה חורגת ממתחם הסבירות ומשדרת מסר בעייתי ביותר לשוק, ולציבור בכללותו. זאת, על רקע ניסיון העבר של מר תשובה והחברות שבשליטתו, אשר פעם אחר פעם זלזלו בכספי ציבור המשקיעים, ואף הגיעו לחדלות פירעון, אשר בחלקן נערכו הסדרי חוב – "תספורות" במסגרתן נמחל חובם לכספי הציבור.
5. כמו כן, ציינו כי לאחרונה אף נחשפה בתקשורת פרשה מטרידה נוספת – לפי פרסומים, עולה כי טרם ניתן ההיתר, בכירים בקבוצת דלק ובעל השליטה ניהלו מגעים עם גב' יפית גריאני, המשנה למנכ"ל ישראלכרט, מאחורי גבו של הדירקטוריון. לאור חומרת המקרה, לפני ימים ספורים אף נודע כי הגב' גריאני סיימה את תפקידה בחברה בצל הפרשה.⁴ המדובר לכאורה בהתנהלות חמורה בהיבטי ממשל תאגידי, אשר גם השלכותיה לא קיבלו את המשקל ההולם. זאת, בפרט לאור הפרסומים כי דירקטוריון ישראלכרט מינה ועדת בדיקה על האירוע החמור (אשר הדו"ח שהיא גיבשה אף הועבר למפקח על הבנקים).
6. על פי פרסומים, יחידת הפיקוח על הבנקים אף היא סברה כי התנהלות זו של מגעים בין מר תשובה ובכירים בדלק לבכירים בישראלכרט, אינה עולה בקנה אחד עם סטנדרט ההתנהלות המצופה מבעל שליטה בחברה דוגמת ישראלכרט, ובפרט שהדבר נעשה ללא שעודכן המפקח על הבנקים.⁵ כפי שדווח על ידי 'גלובס', יחידת הפיקוח על הבנקים אף מסרה כי:⁶

³ "דוח מיידי על חלוקת דיבידנד במזומן לניירות ערך" ישראלכרט בע"מ (15.7.2025).
⁴ ראו: "דוח מיידי על נושא משרה בכירה שחדל לכהן בתפקידו" ישראלכרט בע"מ (15.7.2025); שקד גרין ערבה "המשנה למנכ"ל ישראלכרט התפטרה לאחר שקיימה פגישות עם ראשי קבוצת דלק" כלכליסט (15.7.2025), <https://www.calcalist.co.il/market/article/rkggt7elgx>.
⁵ חזי שטרנליכט "תשובה עוד לא קיבל את המפתחות בישראלכרט וכבר מורווח בחצי מיליארד שקל" גלובס (16.7.2025), <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001516185>.
⁶ שם.

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)
The Movement for Quality Government in Israel
الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

"הבהרנו לתשובה שלמרות שאין פה משהו בעייתי מבחינת החוק, מרגע שיהפוך לבעל שליטה בישראלכרט, אלה דברים שלא יכולים לקרות. בגוף מפקח, בעל שליטה לא יכול להיפגש עם נושא משרה שלא במסגרת ישיבות הדירקטוריון."

7. כמו כן, ציינו שלעמדתנו, לצד היעדר התאמתו של מר תשובה לקבל היתר שליטה כאמור בהתאם להוראות החוק, מתן היתר שליטה לקבוצת דלק כך שתחזיק בגרעין שליטה בישראלכרט של 40% מנוגד גם לאינטרס הציבורי הרחב של צמצום הריכוזיות וביזור מוקדי הכוח והשליטה, ויוצרת פער מסוכן בין החזקה לשליטה.

8. לאור האמור, נבקשכם להודיע באופן מיידי על השהיית ההיתר, על מנת שלא יבוצעו מכוחו צעדים עסקיים להוצאת העסקה לפועל; לבחון מחדש את החלטתכם; ולבטל לאלתר את ההיתר שניתן למר תשובה ודלק לשלוט בישראלכרט.

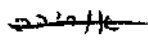
9. נוכח כוונת ישראלכרט וקבוצת דלק להשלים את העסקה בימים הקרובים, נבקש לקבל את התייחסותכם בהקדם האפשרי, ולכל המאוחר עד ליום 23.7.2025, על מנת שנוכל לשקול את המשך צעדינו, לרבות פניה לערכאות.

בברכה ובכבוד רב,

טלילה דביר, עו"ד

האגף הכלכלי

התנועה למען איכות השלטון

אורי הס, עו"ד

ראש האגף הכלכלי

התנועה למען איכות השלטון

העתקים:

חה"כ בצלאל סמוטריץ', שר האוצר

חה"כ ניר ברקת, שר הכלכלה

עו"ד מיכל כהן, הממונה על התחרות

מר עמית גל, הממונה על שוק ההון

עו"ד יוסף זינגר, יו"ר רשות ניירות ערך

עו"ד מאיר לוין, המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט כלכלי)

ישראלכרט בע"מ

קבוצת דלק בע"מ

מר יצחק שרון (תשובה)

נספח ע/57

העתק הנחיית בנק ישראל בנושא
קריטריונים לקבל שליטה בחברת
כרטיסי אשראי מיום 29.5.20218

עמ' 330

ירושלים, ט"ו בסיון תשע"ח

29 במאי 2018

ר/19 - r1701302

**קריטריונים ותנאים כלליים למבקש היתר לשלוט ולהחזיק אמצעי שליטה
בסולק ובחברת כרטיסי אשראי**

מסמך זה מגדיר את הקריטריונים למי שיוכל לקבל היתר לרכוש חברת כרטיסי אשראי או להקים ולהיות בעלים של סולק.

הקריטריונים המרכזיים שבוחן הפיקוח על הבנקים ושעל פיהם מעניק הנגיד היתר שליטה כוללים היבטים של יושר ויושרה, חוסן פיננסי - כמוגדר במסמך זה, אסטרטגית השקעה, ניסיון עסקי קודם, והבטחת אי קיום של ניגודי עניינים. בהתקיים קריטריונים אלו, וכחלק ממדיניות חדשה ומרחיבה שהגדיר הפיקוח על הבנקים, יוכל רוכש חברת כרטיסי אשראי להיות אחד מאלה: תאגיד פיננסי או תאגיד ריאלי ישראליים, כל עוד הם עומדים בהוראות כל דין; תאגיד פיננסי או תאגיד ריאלי זרים; קרן השקעות פרטית (Private Equity) - כמפורט במסמך זה. כמו כן, יוכל גרעין השליטה בחברת כרטיסי אשראי או בסולק להיות מורכב מקבוצה שתכלול מספר תאגידים פיננסיים או ריאליים כאמור, שיחתמו על הסכם המגדיר את דרכי שיתוף הפעולה ביניהם. מבני בעלות אחרים שיתאפשרו בחברת כרטיסי אשראי או בסולק הם מבנה בעלות מבוזר לחלוטין, של החזקת מניות על-ידי הציבור, או שילוב של גרעין שליטה והחזקת מניות על-ידי הציבור.

המסמך להלן מפרט את דרכי ההתקשרות עם הפיקוח על הבנקים לצורך קבלת מידע נוסף והגשת בקשה לקבלת היתר שליטה.

1. כללי

1.1. ככלל, מבנה הבעלות בסולק לרבות בחברת כרטיסי אשראי (בעל רישיון סליקה לפי סעיף 36א לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן - "החוק")), בדומה למבנה הבעלות בתאגידים בנקאיים בישראל, יכול לכלול בעלי שליטה שקיבלו היתר מנגיד בנק ישראל, ולחלופין - יכול להיות מבנה החזקות מבוזר לחלוטין. מסמך זה עוסק בקריטריונים ובתנאים הרלוונטיים למי שמבקש לשלוט בסולק, בהתאם לחלופה הראשונה - החזקה באמצעות בעלי שליטה.

1.2. המבקש לשלוט בסולק חייב בהיתר מנגיד בנק ישראל (להלן - "הנגיד") כאמור בסעיף 36א לחוק¹. ככל שלא נאמר אחרת, המונחים במסמך זה יפורשו על פי ההגדרות בחוק.

¹ האמור במסמך זה מתייחס רק להיתר השליטה, ואינו מתייחס לתנאים האחרים לקבלת רישיון סליקה.

- 1.3. דרישת ההיתר האמורה, על רקע ההגדרות שבחוק למונחים "החזקה" או "רכישה", "יחד עם אחרים", ו"שליטה", מתייחסת לכל שרשרת החזקות, עד לשולט הראשון בכל שרשרת.
- 1.4. השיקולים המרכזיים ששוקל הנגיד באשר להתאמתו של מבקש ההיתר מתייחסים לארבעה תחומים עיקריים והם:
- 1.4.1. יושר ויושרה אישיים ועסקיים;
- 1.4.2. חוסן פיננסי;
- 1.4.3. אסטרטגיית ההשקעה;
- 1.4.4. ניסיונו העסקי, עיסוקיו ועסקיו האחרים של מבקש ההיתר והפוטנציאל לניגודי עניינים בסולק.
- 1.5. בהיתר שליטה נכללים תנאים בנושאים שונים, לרבות קיומו של גרעין שליטה קבוע ויציב, דרך החזקת אמצעי השליטה, וכיוצא בזה. מעבר ובנוסף לתנאים שיחולו דרך כלל, מוחלים גם תנאים מיוחדים הנדרשים על פי מאפייניו הייחודיים של כל מקרה.
- 1.6. במסמך זה מפורטים הקריטריונים המשמשים בסיס לבדיקת מבקש היתר שליטה, וכן התנאים הרגילים באשר לנושאים המוזכרים בסעיף 1.4.
- 1.7. ההוראות והקריטריונים המפורטים במסמך זה הם בבחינת קווים מנחים שייושמו בפועל תוך הפעלת שיקול דעת בהתאם לנתוני הסולק ובעלי השליטה הפוטנציאליים. יתכנו סטיות מהקריטריונים ומהתנאים המפורטים אם ישוכנע הנגיד כי קיימים, בין השאר, אלמנטים המפצים על הסטייה מהקריטריונים, וכי הסטייה אינה פוגעת במטרות העומדות בבסיס קביעתם של הקריטריונים ושל התנאים, לאמור, הבטחת חוסנו הפיננסי של הסולק, יציבות השליטה בו וניהולו התקין לאורך זמן.
- 1.8. העקרונות המפורטים להלן הם כלליים, ורשאי המפקח על הבנקים (להלן - "המפקח") לדרוש ממבקש ההיתר נתונים ומסמכים נוספים הדרושים, לדעתו, לשם בחינת הבקשה.

2. גרעין השליטה

- 2.1. גרעין השליטה בסולק יכול להיות מוחזק על ידי יחיד, בעל מאפיינים איכותיים בהיבטים השונים, או בידי קבוצה, באופן שיתקיים איזון בין מרכיביה השונים.
- 2.2. קבוצה² המבקשת לקבל היתר שליטה בסולק (להלן - "קבוצת השליטה") חייבת לערוך הסכם בין מרכיבי הקבוצה, המסדיר, בין היתר, את דרך שיתוף הפעולה בין חברי הקבוצה, דרך הצבעתה באסיפה הכללית, דרך מינוי דירקטורים בסולק, ומנגנון ליישוב סכסוכים, כולל הסדר למקרה בו מי מחברי קבוצת השליטה נדרש או מעוניין לצאת מקבוצת השליטה.
- 2.3. בעל היתר שליטה בסולק רשאי להעביר את אמצעי השליטה בו רק אם ההעברה לאחר היא של כל גרעין השליטה, או שההעברה של חלק מגרעין השליטה היא למי שישתף פעולה דרך קבע עם יתר מרכיבי הקבוצה. תנאי להעברה בכל אחת משתי האפשרויות, הוא שהנעבר קיבל היתר כדין.
- 2.4. ביזור גרעין השליטה, בבורסה או מחוצה לה, יחייב אף הוא תיאום מוקדם ואישור התהליך בידי הנגיד.
- 2.5. גרעין השליטה בסולק ייקבע לפי אחת משתי החלופות הבאות:

² בכל מקום במסמך בו נאמר "קבוצה" או "קבוצת השליטה", הכוונה היא גם ליחיד השולט לבדו, בהתאמות הנדרשות.

- 2.5.1. כאשר קבוצת השליטה מחזיקה בכל אמצעי השליטה (החזקות של חברי הקבוצה לבדם בשיעור 100%) בגופים בשרשרת השליטה, באמצעותה מוחזקים אמצעי השליטה המהווים את גרעין השליטה בסולק, תחזיק קבוצת השליטה בשיעור שלא יפחת מ-30% מאמצעי השליטה (להלן - "גרעין השליטה");
- 2.5.2. אחרת - כאשר קבוצת השליטה שולטת לבדה בכל אחד מהגופים בשרשרת השליטה, באמצעותה מוחזקים אמצעי השליטה המהווים את גרעין השליטה בסולק, אף אם אינה מחזיקה 100% מאמצעי השליטה בכל אחד מן הגופים שבשרשרת, גודל גרעין השליטה ייקבע באופן שיבטיח אינטרס הונו (שיעור החזקה משורשר) של קבוצת השליטה בסולק בשיעור שלא יפחת מ-20%, ובנוסף, שיעור ההחזקה בסולק לא יפחת מ-30%.
- 2.6. בנוסף יחולו העקרונות הבאים על החזקות קבוצת השליטה:
- 2.6.1. החזקת אמצעי שליטה על ידי קבוצת השליטה, מעבר לגרעין השליטה הנדרש תיחשב כהחזקה עודפת מעבר לגרעין השליטה (להלן - "החזקות עודפות"). הדרישות בגין ההחזקות העודפות מחמירות פחות מהדרישות בגין ההשקעה בגרעין השליטה, כמוסבר להלן.
- 2.6.2. בעת רכישת "סולק בעל היקף פעילות רחב", כהגדרת המונח בסעיף 36(א) לחוק (סולק גדול) - 20% מאמצעי השליטה שבגרעין השליטה יהיו נקיים מכל חוב או שעבוד, כלומר השיעור המירבי של מניות גרעין השליטה הניתן לשעבוד לא יעלה על 10% מאמצעי השליטה. שיעבוד מניות הגרעין יתאפשר רק באישור המפקח.
- 2.6.3. ברכישת סולק שאינו כלול בסעיף 2.6.2, לא ניתן לשעבד את מניות גרעין השליטה.
- 2.6.4. יתר אמצעי השליטה שאינם מוחזקים על ידי קבוצת השליטה יוחזקו על ידי הציבור, באופן שסך ההחזקות של יחיד, לרבות כל הגופים בשליטתו לא יעלה על 5%, אלא על פי היתר החזקה מהנגיד.
- 2.7. קבוצת השליטה נדרשת להחזיק בכל עת את גרעין השליטה בחישוב על פי דילול מלא, תוך לקיחה בחשבון של מימושם של אופציות וניירות ערך המירים למניות. המפקח רשאי יהיה לאשר החרגה מהדרישה במקרה של הנפקת מכשירים מורכבים ספציפיים.

3. דרך החזקת אמצעי שליטה

- 3.1. בעת בדיקת השולטים, טרם מתן היתר השליטה, נבדקים גם הגופים שבאמצעותם יוחזקו אמצעי השליטה.
- 3.2. מבנה השליטה ואופן ההחזקה של היחיד או היחידים בקבוצת השליטה צריכים להיות פשוטים, שקופים וברורים. קריטריון חשוב באישור השולטים הינו היכולת לזהות את היחיד או היחידים בראש השרשרת ולאורך כל הגופים שבשרשרת השליטה.
- 3.3. יחיד המבקש להחזיק את אמצעי השליטה באמצעות תאגיד, יידרש לשלוט בו לבדו או יחד עם אחרים שקיבלו היתר שליטה בסולק.
- 3.4. ככלל, אמצעי השליטה בסולק המהווים את גרעין השליטה עשויים להיות מוחזקים, במישרין או בעקיפין, על ידי גופים פיננסיים ותאגידים ריאליים, זרים ומקומיים, ובלבד שאין מניעה חוקית, או אחרת, להחזקה כאמור. לדוגמה - אסור לתאגיד ריאלי משמעותי, כמשמעותו בסעיף 30 לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013, לשלוט ב"סולק בעל היקף פעילות רחב", בשל הגדרתו בסעיף 29 לאותו חוק כ"גוף פיננסי

משמעותי", או ההגבלות העולות מסעיף 10 לחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) התשע"ז-2017.

3.5. מבנה ההחזקות המבוקש ייבחן תוך בחינת הגופים שבאמצעותם מוחזקים אמצעי השליטה, בין היתר, בהיבטי עמידה בהוראות כל דין, יכולת שליטה אפקטיבית, פוטנציאל לניגוד עניינים, התנהלותם התקינה, חוסנם, יחס המימון, יציבותם וכיוצא בזה. לפי הצורך, ובהתאם לכל מקרה לגופו, יידרשו שינויים וייקבעו תנאים נוספים, בין היתר, ביחס למבנה ההחזקות.

3.6. על מנת להבטיח את שליטת קבוצת השליטה בסולק, תקובע דרך ההחזקה. לפיכך, חל איסור, כחלק מתנאי ההיתר, לשנות את דרך החזקת אמצעי השליטה בסולק ללא אישורו של הנגיד או של המפקח, אם הוסמך לכך בהיתר השליטה. אין להוסיף או לשנות את המחזיקים בגופים שבשרשרת השליטה ללא אישורו של הנגיד או המפקח.

3.7. אחד השיקולים למתן היתר שליטה הוא קיום אינטרס הונו של קבוצת השליטה בסולק. כאמור, האינטרס ההוני של קבוצת השליטה בסולק לא יפחת מהשיעור המפורט בסעיף 2.5.2 לעיל.

4. חוסן פיננסי ויושרה עסקית

4.1. החוסן הפיננסי של חברי קבוצת השליטה נבדק על בסיס מספר פרמטרים. העיקרי שבהם הוא היחס בין ההון העצמי הנקי (נכסים בניכוי התחייבויות) של השולט בסולק (היחיד ששולט בשרשרת הגופים אם ההחזקה אינה במישרין) לבין שווי אמצעי השליטה בסולק שהוא רוכש, כמפורט להלן. כאשר לא קיים יחיד השולט בראש השרשרת, ייבחן החוסן הפיננסי של הגוף העומד בראש השרשרת. בקרן השקעות פרטית ייבחנו סך נכסיה של הקרן.

4.2. הערכת הנכסים נעשית באופן שמרני, על בסיס שווי הוגן ולאחר הפעלת מקדמי ביטחון שונים. בנוסף, ייבחנו דרך עשיית ההון של מבקשי ההיתר ואבני דרך משמעותיות ביצירת הונם.

4.3. הערכת החוסן הפיננסי ויציבות השליטה תכלול בדיקה של רמת המינוף בכל אחד מהגופים שבשרשרת השליטה.

4.4. שווי אמצעי השליטה בסולק ייקבע על פי ההון העצמי של הסולק על פי הדוחות הכספיים האחרונים של הסולק, או על פי ההון העצמי הנדרש כחלק מתנאי הרישיון (הון מניות ועודפים, בניכוי עלויות ההקמה) - הגבוה מביניהם. כאשר קיים פער בין ההון העצמי על פי הדוחות הכספיים לבין שווי השוק על פי המחיר בבורסה, יכול בנק ישראל להתחשב בפער לחישוב ההון העצמי לעניין דרישת החוסן הפיננסי.

4.5. ההון העצמי הנקי הנדרש מחבר בקבוצת השליטה ומהקבוצה כולה או מהגוף העומד בראש השרשרת (לרבות במקרה של קרן השקעות פרטית), במקרים בהם לא קיים יחיד ביחס להשקעה הוא כלהלן:

4.5.1. סך כל ההון העצמי של קבוצה המבקשת היתר לשלוט בסולק לא יפחת מ-150% משווי אמצעי השליטה המהווים את גרעין השליטה הנדרש על פי סעיפים 2.5.1 ו- 2.5.2 לעיל. סך כל ההון העצמי של הקבוצה מוגדר כסך ההון העצמי בדוחות הכספיים של כל חברי קבוצת השליטה בניכוי מקדמי ביטחון שמרניים שיקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים.

4.5.2. חברי קבוצת השליטה יתחייבו להזרים הון לסולק שבשליטתם, בתנאים ובהיקף שייקבעו ברישיון. התנאי למימוש ההתחייבות יהיו אי עמידה בדרישות ההון של הסולק.

5. שולט שהוא קרן השקעות פרטית (Private equity) .5

5.1. בעת בחינת בקשה לשליטה על ידי קרן השקעות פרטית (להלן - "הקרן") יובאו בחשבון גם השיקולים הבאים:

5.1.1. הקרן בעלת היתר או הייתה בעלת היתר, באחת ממדינות ה-OECD, לשלוט בגוף פיננסי כגון: בנק, חברת ביטוח, סולק או חברת תשלומים, במורכבות או בהיקף שלא יפחת מהסולק אותו מבקשת הקרן לרכוש.

5.1.2. מדיניות ההשקעות הכללית, היסטוריית ההשקעות של הקרן, היקף הנכסים וההשקעות של הקרן, רמת המינוף של הקרן, התכנית האסטרטגית והעסקית ומדיניות הדיבידנדים הצפויה, משך ההשקעה המתוכנן (עד ליציאה, exit), אסטרטגיית היציאה של הקרן מההשקעה, המומחיות ותשואות העבר.

5.1.3. השכלה, רקע מקצועי וניסיון של השותפים הכלליים, מנהלי הקרן וחברי ועדת ההשקעות שלה.

בחינת ניסיונם של מנהלי הקרן וחברי ועדת ההשקעות תכלול, בין היתר, האם כיהנו כנושאי משרה או שלטו במשך תקופה משמעותית להנחת דעתו של המפקח, באחת ממדינות ה-OECD, בתאגיד בעל רישיון לעסוק באותו תחום שבו פועל הגוף הפיננסי, או בתאגיד ששלט בתאגיד בעל רישיון כאמור.

5.1.4. מידת מהימנותם של השותפים הכלליים בקרן, של מנהלי הקרן וכן של בעלי תפקיד אחרים השותפים בהליכי קבלת ההחלטות בקרן כגון מנהלי השקעות, יועצים ושותפים מוגבלים בעלי זכויות עודפות (כגון: זכויות הצבעה, זכויות וטו או זכות לקבלת רווחים עודפים).

5.1.5. ככל שלהנחת דעתו של המפקח, השותפים הכלליים ובעלי תפקידים אחרים כאמור הם בעלי השקעה זניחה בכספים אותם הם מנהלים או לא משקיעים כלל, הרי שבחינת התאמתם לקבלת היתר לא תתבסס על חוסנם הפיננסי.

5.1.6. שיעור מינוף ההשקעות בקרן ובכל הגופים שבשרשרת השליטה עד לשותפים הכלליים (אם הם ממונפים), המשמעות היא שסך נכסיהם הנקיים נמוכים מהמוצהר וכי גלום בהם סיכון להפסד הגדול מההשקעה עצמה).

5.1.7. מידת פיזור השותפים המוגבלים בקרן. לעניין זה יובהר כי רמת פיזור תיחשב גבוהה יותר ככל שכמות השותפים המוגבלים שאינם תלויים זה בזה תהיה גדולה יותר וכן שיעור השקעתו של כל שותף מוגבל כאמור, מתוך סך ההשקעות בקרן, קטן יותר. ככל שלהנחת דעתו של המפקח רמת הפיזור תהיה גבוהה מספיק, הרי שבחינת הבקשה לקבלת היתר תתמקד בשותפים הכלליים בקרן בלבד, ללא השותפים המוגבלים.

5.2. לצורך הבקשה לקבלת ההיתר, תציג הקרן את הנתונים והמסמכים הבאים:

5.2.1. מדיניות הקרן בנושא איסור הלבנת הון ומימון טרור.

5.2.2. הצהרת השותפים הכלליים ומנהלי הקרן כי קבלת כספי המשקיעים והשותפים המוגבלים בקרן, לרבות הנתונים הסופיים היחידים עומדת בסטנדרטים בינלאומיים

למניעת הלבנת הון ומימון טרור, לרבות בהוראות שנקבעו על ידי גופים בינלאומיים כגון: OFAC והאיחוד האירופי. בנוסף, על הקרן להתחייב לבדוק את הנהלים הסופיים בהתאם לרשימות ולחוקים הקבועים בדין הישראלי.

5.2.3. מסמכי יסוד הקרן, מסמכי ההתקשרות עם יועצים בעלי יכולת השפעה והכוונה על פעילות הקרן, דוגמה של מסמכי ההתקשרות של הקרן עם השותפים המוגבלים, וכן, פירוט הסכמים מיוחדים עם שותפים מוגבלים בעלי זכויות עודפות (כגון: זכויות הצבעה, זכויות וטו או זכות לקבלת רווחים עודפים).

5.2.4. התחייבות השותפים הכלליים ומנהלי הקרן שלא לשעבד את אמצעי השליטה בשיעור של 20% הכלולים בגרעין השליטה בסולק.

5.2.5. תכנית אסטרטגית, תכנית עסקית ומדיניות הדיבידנדים.

5.2.6. מידע אודות כל מי שיש בידו, בין לבד, בין יחד עם אחרים, זכות לקבל יותר מ-10% מהכספים המושקעים בקרן. ההודעה תכלול לפחות שם, מספר זיהוי (מספר תעודת זהות, דרכון או רישום ברשם החברות או המקבילה אליו), ושיעור הזכאות מתוך סך הכספים בקרן. ככל שמדובר בישות משפטית או הסדר משפטי, הקרן תמסור גם את פרטי הנהלים הסופיים ובעלי השליטה בה. מידע זה יימסר גם כל אימת שיחול שינוי בהרכב השותפים המוגבלים בקרן באופן שאחד מהשותפים המוגבלים עלה על 10% מהכספים המושקעים בקרן.

5.2.7. אחת לשנה, תמסור הקרן מידע אודות מידת פיזור השותפים המוגבלים בקרן.

5.2.8. התחייבות הקרן כי החלפת השותפים הכלליים בקרן כפופה לאישור הנגיד ותהיה כפופה לבדיקת כשירות והתאמה, בהתאם לעקרונות המפורטים בסעיפים 5.1.3 ו- 5.1.4 לעיל. החלפת מנהלי הקרן טעונה הודעה למפקח.

6. שולט שהינו סולק זר

שולט שהינו סולק זר (להלן - "**סולק זר**") יידרש לעמוד בתנאים המפורטים במסמך זה, בשינויים המחויבים. בנוסף, להלן הקריטריונים האיכותיים והכמותיים שבהם נדרש לעמוד סולק זר:

6.1. הסולק הזר הינו בעל רישיון סליקה באחת ממדינות ה-OECD, במורכבות או בהיקף שלא יפחת מהסולק אותו מבקש הסולק הזר לרכוש;

6.2. במדינה בה מאוגד הסולק הזר ובמדינות שבשרשרת השליטה (להלן - "**מדינות האם**") אין מגבלות על תנועות הון;

6.3. במדינות האם קיים פיקוח על פעילות הסולק הזר בהתאם לסטנדרטים הנהוגים בישראל;

6.4. מדינות האם אינן בסיכון גבוה לעניין הלבנת הון ומימון טרור;

6.5. קבלת הסכמה בכתב של רשויות הפיקוח במדינות האם להחזקת סולק בישראל;

6.6. קבלת אישור בכתב מרשויות הפיקוח במדינות האם, שאין מגבלות על העברת מידע לפיקוח על הבנקים בישראל בנוגע לסולק הזר ולפעילותו, או לחלופין - קבלת הסכמה של הסולק הזר לכך שרשויות הפיקוח במדינות האם תמסורנה, על פי הצורך, מידע לפיקוח על הבנקים בישראל;

6.7. הסולק הזר מתנהל, ומקיים פיקוח מקיף, על בסיס מאוחד;

6.8. הצגת תכנית אסטרטגית, תכנית עסקית ומדיניות הדיבידנדים;

6.9. קבלת אישור מרשויות הפיקוח במדינות האם ובמדינות נוספות בהן פועל הסולק הזר, כי אין מניעה לאשר לו מתן רישיון סולק בישראל;

6.10. ככל שישנם יחידים השולטים בסולק הזר, הם ייבחנו בהתאם לקריטריונים המפורטים בסעיפים 1, 3 ו-4 למסמך זה;

6.11. חוסן ויציבות הסולק הזר והתאגידים שבשרשרת עד לשולט בשרשרת, שיעור המימון בעסקה, עמידה ביחסים פיננסיים בהתאם לשיקול דעתו של המפקח וכן, ככל שרלוונטי, דירוג חברת האם על ידי סוכנות דירוג בינלאומית מוכרת בדירוג השקעה, או גבוה יותר.

7. מניעת ניגוד עניינים בין השולטים לסולק

7.1. לא יינתן היתר למי שכבר שולט או בעל החזקה מהותית בסולק בישראל (כולל מי שקרובו מחזיק החזקה מהותית בסולק בישראל), אלא אם ההחזקה באמצעי השליטה בסולק הנוסף היא באמצעות הסולק הנשלט בידי אותם בעלי שליטה.

7.2. פעילותם של השולטים בסולק תוגבל כך שיימנע ניגוד עניינים בינם ובין הסולק. לפיכך, לפי הצורך, יידרשו בעלי השליטה לנתק את מעורבותם מהחברות המתחרות עם הסולק.

8. הגבלות על פעולות במניות הגרעין

8.1. שולטים בסולק לא יעבירו את אמצעי השליטה המהווים את גרעין השליטה, וכן את אמצעי השליטה בגופים באמצעותם הם מחזיקים את גרעין השליטה, ולא ישעבדו אותם, במישרין או בעקיפין אלא באישור המפקח. כמו כן השולטים בסולק יחויבו להפקיד את אמצעי השליטה, המהווים את גרעין השליטה, בפקדון אצל נאמן, כשתנאי הנאמנות יבטיחו שלא ניתן יהיה להעביר את אמצעי השליטה או לשעבדם אלא באישור המפקח.

זהות הנאמן ותנאי הנאמנות טעונים אישור מראש ובכתב של המפקח.

8.2. שולט המחזיק באמצעי שליטה נוספים של הסולק, מעבר לגרעין השליטה, יהיה רשאי למכור את החזקותיו העודפות בתנאי שבין פעולת הקנייה האחרונה לבין פעולת המכירה של אמצעי השליטה העודפים ולהפך, חלפו 3 חודשים לפחות.

9. מימון רכישת אמצעי שליטה וחלוקת דיבידנד

9.1. רכישת חברת כרטיסי אשראי לא תמומן על ידי התאגיד הבנקאי המוכר את החברה.

9.2. מדיניות חלוקת הדיבידנד של הסולק תאושר על-ידי המפקח, בהתחשב בהון הנדרש מהסולק, פרופיל הסיכונים ותכניותיו האסטרטגיות והעסקיות של הסולק.

9.3. לעניין זה, מופנית תשומת הלב גם להוראת ניהול בנקאי תקין בעניין חלוקת דיבידנד על ידי התאגידים הבנקאיים (הוראה מס' 331), החלה על הסולק, במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין.

10. מגבלות באשר למינוי דירקטורים

מובהר בזה, כי בעלי השליטה בסולק וקרוביהם רשאים לכהן בדירקטוריון ובוועדותיו למעט בתפקיד יו"ר הדירקטוריון, בסולק בעל היקף פעילות רחב. בכל סולק אחר בעל השליטה בסולק וקרובו יכולים לשמש אף כיו"ר הדירקטוריון, בכפוף לכל דין.

11. דמי ניהול

בהיתר ייקבעו מגבלות באשר למתן דמי ניהול או הטבות לחברי קבוצת השליטה, כדלקמן: חברי הקבוצה, קרוביהם או תאגידים בשליטתם של מי מהם, לא יקבלו דמי ניהול או כל תמורה והטבה אחרת, מהסולק או מתאגידים שבשליטת הסולק³³⁴; אולם הם יהיו רשאים לתת שירותים הניתנים

כרגיל על ידי נותנם ובמחירי שוק, ובתנאי שניתנה מראש ובכתב הודעה למפקח על טיב השירות ועל התמורה לפחות 14 ימי עסקים לפני מתן השירות; הודיע המפקח כי השירות אינו מסוג הניתן כרגיל לאחרים או כי התמורה בעדו אינה סבירה, לא יינתן השירות.

12. הוראת מעבר

הוראות מסמך זה יוחלו על כל מבקש היתר חדש. ההוראות יוחלו גם על מחזיקי היתר שליטה קיים, בהתאמות הנדרשות, כאשר נעשים שינויים בהיתר בו הם מחזיקים.

13. בירורים והגשת בקשות לפיקוח על הבנקים

13.1. המעוניינים בפגישת היכרות ומענה לשאלות בעניין מדיניות הרישוי מוזמנים לפנות לגב' סימה שפיצר, מנהלת יחידת רישוי ובנקים חדשים בפיקוח על הבנקים באמצעות המייל LicensingApplications@boi.org.il או בטלפון 02-6552402.

13.2. הגשת בקשה לפיקוח על הבנקים תיעשה על ידי מענה לשאלון המצורף כנספח א' וכל החומר הנלווה בנספחים ב' – ו'.

13.3. הפיקוח על הבנקים צפוי להשיב על בקשה שהוגשה בתוך כ-4 חודשים מהמועד בו ניתן אישורו כי נתקבלו כל המסמכים הדרושים לבקשה.

r1701302

מידע הנדרש מהמבקש לרכוש שליטה בסולק או בתאגיד
החזקה בסולק או להחזיק בהם יותר מ- 5% מאמצעי השליטה

הערות כלליות

השאלון שלהלן מפרט את המידע הנדרש מהמבקש לרכוש שליטה בסולק או בתאגיד החזקה בסולק או להחזיק בהם יותר מ- 5% מאמצעי השליטה.

- סעיפים 136 ו-34 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן - "החוק"), קובעים כי שליטה בסולק או בתאגיד החזקה בסולק או החזקה של יותר מ- 5% מסוג מסוים של אמצעי השליטה בסולק או בתאגיד החזקה בסולק, מחייבים קבלת היתר מנגיד בנק ישראל.
- משמעות המונחים שבשאלון כמשמעותם בחוק, אלא אם כן נקבע אחרת.
- השאלון משמש בין היתר, בסיס להערכת היושרה של המבקש וחוסנו הפיננסי, לפיכך, יש למלא את כל השאלון ולצרף את כל המסמכים הנדרשים. במקרה בו אין מידע או שהשאלה אינה רלוונטית, על המבקש לציין זאת במפורש.
- יש לצרף כל מסמך או לפרט כל מידע שהוא מהותי או שעשוי להיות מהותי לצורך הערכה זו, גם אם אינו כלול בשאלון זה.
- מילוי כל השאלון וצירוף כל המסמכים הנדרשים הם תנאי הכרחי להגשת הבקשה ולתחילת הליך הבדיקה. השאלון כולל דרישות מידע סטנדרטיות. בהתאם לנסיבות ובהתבסס על האמור בשאלון או על מידע ממקורות אחרים, עשוי המבקש להידרש להשלים פרטים או לספק פרטים נוספים.
- יש להתייחס בתשובות גם לפעילות בחו"ל.
- על המבקש לדווח באופן מידתי על כל שינוי מהותי במידע שפורט בשאלון במהלך תקופת הבדיקה של המבקש.
- אם המבקש הוא תאגיד שאין לאף יחיד שליטה בו, אין צורך לענות על סעיפים 1, 2, 3 ו-5 לשאלון.

1. **פרטים אישיים**
 - 1.1. שם פרטי (בעברית ובאותיות לטיניות) ;
 - 1.2. שם משפחה (בעברית ובאותיות לטיניות) ;
 - 1.3. שם פרטי ו/או משפחה קודם (בעברית ובאותיות לטיניות) ;
 - 1.4. תאריך שינוי השם ;
 - 1.5. שם האב ;
 - 1.6. ארץ לידה ;
 - 1.7. תאריך לידה ;
 - 1.8. אזרחות (אם יש יותר מאחת, לציין את כולן), וכן בכל ארץ אזרחות - מספר תעודת זהות (כולל ספרת ביקורת) ו/או מספר זיהוי אחר המקובל בארצות האזרחות ;
 - 1.9. מספר דרכון (אם יש יותר מדרכון מדינה אחת, לציין את מספרי כולם, תוקפם והמדינות בהן הוצאו) ;
 - 1.10. מקום מגורים נוכחי - עיקרי (כתובת מלאה ותאריך) ;
 - 1.11. מקומות מגורים נוכחיים - משניים (כתובות מלאות ותאריכים) ;
 - 1.12. מקומות מגורים קודמים (עיקריים ומשניים), במהלך 5 השנים האחרונות (כתובת מלאה ותאריך) ;
 - 1.13. השכלה (שמות המוסדות ומקומותיהם וכן תארים אקדמיים ו/או מקצועיים).
2. **פרטים על קרובים מדרגה ראשונה**
 - 2.1. פרטי בן הזוג הקודם והנוכחי (פירוט לפי סעיפים קטנים 1,2,5,6,7,8 בסעיף 1 לעיל) ;
 - 2.2. פרטי הילדים (פירוט לפי סעיפים קטנים 1,2,5,6,7,8 בסעיף 1 לעיל) של המבקש או של בן זוגו, לרבות ילדים מאומצים.
3. **פירוט הנכסים וההתחייבויות של המבקש עצמו**

הצהרה חתומה של המבקש על כלל נכסיו והתחייבויותיו נכון למועד קרוב ככל האפשר למועד הגשת שאלון זה, ועל כל פנים מועד שאינו מוקדם מ- 90 יום מיום הגשת השאלון (לפי המתכונת המצורפת בנספח ב').
4. **תיאור עסקיו של המבקש בעשר השנים האחרונות בישראל ובחו"ל, כולל עסקים ותחומים שאינו עוסק בהם עוד.** נא לציין שמות גופים או תאגידים בהם היה המבקש שותף או עסק בניהולם וכן שמות של שותפים בעסקים אלה.
5. **תיאור מפורט של דרך עשיית ההון של המבקש, הכולל פירוט של אבני הדרך בחייו העסקיים בהן חל שינוי משמעותי בשווי הונו.**
6. **גופים פיננסיים מפקחים.** אם המבקש היה בעל היתר שליטה או היתר החזקה בגופים פיננסיים במהלך 10 השנים האחרונות, נא לפרט. הפירוט יכלול: שמם המלא של הגופים הפיננסיים, סוג התאגיד (בנק, חברת ביטוח, סולק, חברת תשלומים וכו'), הרשות המפקחת, תקופת ההחזקה, סך

המאזן וסך ההון העצמי בשנה האחרונה שבה הקרן הייתה בעלת היתר בגוף הפיננסי המפוקח וכן המדינות בהן הקרן הינה בעלת היתר או הייתה בעלת היתר.

7. פרטים על תאגידים (לרבות שותפויות או נאמנויות) שבהם המבקש שולט בתאגיד³ ובנאמנות - נהנה בה, או מחזיק יותר מ-20% מאמצעי השליטה⁴ או שהשקעה בהם, במישרין ובעקיפין, מהותית להערכת החוסן הפיננסי (להלן - "תאגידים קשורים"):

7.1. פרטים על התאגידים הקשורים ואמצעי השליטה, לפי הפירוט הנדרש בנספח ג';
7.2. תרשים החזקות עדכני נכון לתאריך ההצהרה האמורה בסעיף 3 לעיל, לרבות ציון שיעורי ההחזקה השונים. תרשים ההחזקות יכול את כל התאגידים שמוחזקים על ידי מבקש ההיתר (לרבות באמצעות נאמנויות) במישרין ובעקיפין ב- 20% ומעלה ואת כל התאגידים שהשקעה בהם במישרין ובעקיפין, מהותית.
לגבי תאגידים שאינם עונים להגדרה המפורטת לעיל, יש לציין ברשימה נפרדת את התאגידים המוחזקים, תוך ציון העובדה שאין מדובר בתאגידים מהותיים להערכת החוסן הפיננסי.

8. פרטים על תאגידים ששווי אמצעי השליטה שהמבקש מחזיק בכל אחד מהם עולה על 5% מהשווי נטו שהצהיר עליו המבקש:

8.1. דוחות כספיים:
8.1.1. דוחות כספיים שנתיים מבוקרים, בידי רואה חשבון, לשנתיים האחרונות, וכן דוח כספי רבעוני אחרון;
8.1.2. אם קיים תאגיד שלפי דוחותיו הכספיים בסעיף 8.1.1 לעיל יש לו השקעה מהותית בתאגיד אחר, יש לצרף את הדוחות הכספיים של אותו תאגיד אחר, בין אם אוחד ובין אם לאו;
8.1.3. פירוט יתרות כספיות על פעולות שנעשו עם מבקש ההיתר.
8.2. אם המבקש שולט בתאגיד כאמור, יש לצרף בנוסף:
8.2.1. הסכמי שיתוף פעולה עם בעלי מניות אחרים, אם קיימים;
8.2.2. מסמכי התאגדות.

9. דרך החזקת אמצעי השליטה הנרכשים
הגופים שבאמצעותם מעוניין המבקש להחזיק את אמצעי השליטה בסולק (להלן - "הגופים בשרשרת השליטה בסולק"):

9.1. פירוט דרך ההחזקה מהיחיד, מבקש ההיתר, עד להחזקת אמצעי השליטה בסולק, הכולל תרשים ושיעורי החזקה בכל גוף בשרשרת השליטה בסולק.
9.2. יש לצרף את כל הפרטים הנדרשים בסעיפים 7 ו-8 לגבי הגופים בשרשרת השליטה בסולק, אם לא פורטו כבר באותם סעיפים.

³ לרבות שליטה בעקיפין, באמצעות תאגיד נשלט.

⁴ לרבות החזקה בעקיפין, אם שולט בשרשרת ומחזיק בתאגיד הסופי יותר מ-20%.

- 9.3. מסמכי ההתאגדות של כל הגופים המחזיקים והמנהלים של הגוף שבאמצעותו מעוניין המבקש לרכוש את אמצעי השליטה בסולק, המהווים חוליה בשרשרת השליטה בסולק.
- 9.4. אישור עו"ד חיצוני כי המבקש שולט לבדו, כמשמעות המונח "שליטה" בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, בכל הגופים בשרשרת השליטה בסולק.
- 9.5. לגבי שותפות, אישור עו"ד חיצוני המפרט את דרך קבלת ההחלטות בכל אחד מהגופים בשרשרת השליטה בסולק, תוך הפנייה לסעיפים הספציפיים הרלוונטיים במסמכי ההתאגדות של אותם גופים.
- 9.6. אישור עו"ד חיצוני לגבי דרך החלפת השותף הכללי או היועץ הפיננסי או המנהל בכל קרן או שותפות אם באמצעותם מעוניין המבקש לרכוש את אמצעי השליטה בסולק, תוך הפנייה לסעיפים הספציפיים הרלוונטיים במסמכי ההתאגדות של אותם גופים.
- 9.7. רשימת שמותיהם של כל הדירקטורים בכל אחד מהגופים בשרשרת השליטה בסולק, בהם מכהנים דירקטורים.

10. קרן השקעות פרטית (private equity)

- קרן השקעות פרטית המבקשת לרכוש סולק תמסור את הפרטים הבאים:
- 10.1. פירוט אודות הגופים הפיננסיים בהם הקרן הינה בעלת היתר או הייתה בעלת היתר. הפירוט יינתן בהתאם לנדרש בסעיף 6 לשאלון זה.
- 10.2. מסמכי יסוד הקרן, מסמכי ההתקשרות עם יועצים בעלי יכולת השפעה והכוונה על פעילות הקרן, דוגמה של מסמכי ההתקשרות של הקרן עם השותפים המוגבלים, וכן, פירוט הסכמים מיוחדים עם שותפים מוגבלים בעלי זכויות עודפות (כגון: זכויות הצבעה, זכויות וטו או זכות לקבלת רווחים עודפים).
- 10.3. מדיניות הקרן בנושא איסור הלבנת הון ומימון טרור.
- 10.4. הצהרת השותפים הכלליים ומנהלי הקרן כי קבלת כספי המשקיעים והשותפים המוגבלים בקרן, לרבות הנהנים הסופיים היחידים עומדת בסטנדרטים בינלאומיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור, לרבות בהוראות שנקבעו על ידי גופים בינלאומיים כגון: OFAC והאיחוד האירופי. בנוסף, על הקרן להתחייב לבדוק את הנהנים הסופיים בהתאם לרשימות ולחוקים הקבועים בדין הישראלי.
- 10.5. מדיניות ההשקעות הכללית של הקרן.
- 10.6. היסטוריית ההשקעות של הקרן.
- 10.7. היקף הנכסים וההשקעות של הקרן.
- 10.8. התחייבות השותפים הכלליים ומנהלי הקרן שלא לשעבד את אמצעי השליטה בשיעור של 20% מגרעין השליטה בסולק.
- 10.9. מידע אודות כל מי שיש בידו, בין לבד, בין יחד עם אחרים, זכות לקבל יותר מ-10% מהכספים המושקעים בקרן. ההודעה תכלול לפחות שם, מספר זיהוי (מספר תעודת זהות, דרכון או רישום ברשם החברות או המקבילה אליו), ושיעור הזכאות מתוך סך הכספים בקרן. ככל שמדובר בישות משפטית או הסדר משפטי, הקרן תמסור גם את פרטי הנהנים הסופיים ובעלי השליטה בה. מידע זה יימסר גם כל אימת שיחול שינוי בהרכב השותפים המוגבלים בקרן באופן שאחד מהשותפים המוגבלים עלה על 10% מהכספים המושקעים בקרן.

10.10. אחת לשנה, תמסור הקרן מידע אודות מידת פיזור השותפים המוגבלים בקרן (פירוט לפי נספח ד').

10.11. התחייבות הקרן כי החלפת השותפים הכלליים בקרן כפופה לאישור הנגיד ותהיה כפופה לבדיקת כשירות והתאמה, בהתאם לעקרונות המפורטים במסמך זה. החלפת מנהלי הקרן טעונה הודעה למפקח.

10.12. רמת המינוף של הקרן וכל הגופים שבשרשרת השליטה.

10.13. התכנית האסטרטגית והעסקית ומדיניות הדיבידנדים הצפויה בסולק הנרכש.

10.14. משך ההשקעה המתוכנן (עד ליציאה, exit).

10.15. אסטרטגיית היציאה של הקרן מההשקעה.

10.16. תשואות הקרן ב-5 השנים האחרונות.

10.17. מידע אודות השותפים הכלליים :

10.17.1. פירוט לפי סעיף 1 לעיל.

10.17.2. פירוט השכלה, רקע מקצועי וניסיון של השותפים הכלליים, לרבות, האם כיהנו

כנושאי משרה או שלטו במשך תקופה משמעותית, באחת ממדינות ה-OECD,

בתאגיד בעל רישיון לעסוק באותו תחום שבו פועל הגוף הפיננסי, או בתאגיד ששלט

בתאגיד בעל רישיון כאמור.

10.18. מנהלי הקרן וחברי ועדת ההשקעות :

הצגת שמותיהם וניסיונם של מנהלי הקרן וחברי ועדת ההשקעות תכלול, בין היתר, מידת

מהימנותם של השותפים הכלליים בקרן, של מנהלי הקרן וכן של בעלי תפקיד אחרים

השותפים בהליכי קבלת ההחלטות בקרן כגון מנהלי השקעות, יועצים ושותפים מוגבלים

בעלי זכויות עודפות (כגון : זכויות הצבעה, זכויות וטו או זכות לקבלת רווחים עודפים).

11. שולט שהינו סולק זר

11.1. פירוט אודות הגופים הפיננסיים בהם הסולק הזר הינו בעל היתר או היה בעל היתר. הפירוט יינתן בהתאם לנדרש בסעיף 6 לשאלון זה.

11.2. הצהרה כי במדינה בה מאוגד הסולק הזר ובמדינות שבשרשרת השליטה (להלן - "מדינות האם") אין מגבלות על תנועות הון ;

11.3. תיאור ההוראות והסטנדרטים במדינות האם לפיקוח על פעילות הסולק הזר ;

11.4. הסכמה בכתב של רשויות הפיקוח במדינות האם להחזקת סולק בישראל ;

11.5. אישור בכתב מרשויות הפיקוח במדינות האם, שאין מגבלות על העברת מידע לפיקוח על הבנקים בישראל בנוגע לסולק הזר ולפעילותו, או לחלופין - קבלת הסכמה של הסולק הזר לכך שרשויות הפיקוח במדינות האם תמסורנה, על פי הצורך, מידע לפיקוח על הבנקים בישראל ;

11.6. תיאור הנהלים והתהליכים שבאמצעותם הסולק הזר מנהל ומקיים פיקוח מקיף, על בסיס מאוחד ;

11.7. תכנית אסטרטגית, תכנית עסקית ומדיניות הדיבידנדים ;

11.8. ככל שישנם יחידים השולטים בסולק הזר, הם ימסרו את המידע הדרוש בסעיפים בהתאם לקריטריונים המפורטים בסעיפים 1, 2, 3, 5 לנספח זה;

11.9. דוחות כספיים של הגופים והתאגידים שבשרשרת השליטה, עד לשולט בשרשרת.

11.10. מקורות המימון לעסקה, לרבות תיאור שיעור המימון הצפוי בעסקה, לרבות אשראי מתוכנן בחברות אחרות בקבוצה.

11.11. ככל שרלוונטי, האם קיים דירוג חברת האם על ידי סוכנות דירוג בינלאומית. נא פרטו.

12. **האם אירע בעבר אירוע מהמפורטים להלן לגבי המבקש (בתאגיד בו אין ליחיד שליטה בו – יש להתייחס לתאגיד העומד בראש השרשרת ולתאגידים שבשליטתו)? במקרה של תשובה חיובית – יש לפרט:**

12.1. הורשע בעבירה בבית משפט בישראל או בבית משפט מחוץ לישראל, הוגש נגדו כתב אישום, נחקר בקשר לחשד לביצוע עבירה, או שילם כופר או עיצום כספי אחר, לרבות בהליך מנהלי;

12.2. היה בעבר או שכיום הוא שולט, דירקטור, או עובד בכיר (מנכ"ל או בדרג אחד מתחתיו) בחברה בישראל או מחוץ לישראל שהוגש נגדה כתב אישום, שילמה כופר או עיצום כספי בתקופה הרלוונטית;

12.3. היה בעבר או שכיום הוא פושט רגל או מעורב בהליכי פשיטת רגל, כינוס נכסים, הטלת עיקולים על נכסיו, פריסת חובות, או הסדר אחר עם נושים - בישראל או בחו"ל;

12.4. התנהלו בעבר, או שכיום מתנהלות, כנגדו או כנגד עסק אחר שבו הוא שולט, דירקטור, או עובד בכיר (מנכ"ל או בדרג אחד מתחתיו) חקירות פליליות, בהתייחס לאירוע שהתרחש במהלך תקופת כהונתו;

12.5. התנהלו בעבר, או שכיום מתנהלות, כנגדו או כנגד עסק אחר שבו הוא שולט, דירקטור, או עובד בכיר (מנכ"ל או בדרג אחד מתחתיו) חקירות כלשהן או הליכים משמעותיים כלשהם על ידי רשויות פיקוח כלשהן, בישראל או בחו"ל, או שנמסרה הודעה בדבר שקילת הליכים כאמור בקשר עם הפרת דרישות או סטנדרטים של מערכת רגולטורית בישראל או בחו"ל;

12.6. היה בעבר או שכיום הוא מחזיק מניות, דירקטור, או עובד בתאגיד שפורק, שהיה בעבר או שכיום הוא בהליכי פירוק, בכינוס נכסים, שעשה הסדר עם נושים, או שבוטל אישורו, חברותו או רישיונו על ידי גוף רגולטורי;

12.7. הועמד לדין או הורשע בידי גוף משמעותי;

12.8. הופסקה בעבר כהונתו כמנהל או כדירקטור בגוף שבו כיהן, נפסל מלשמש כדירקטור או בכל תפקיד ניהולי אחר, או נשללה או הוגבלה יכולתו לעסוק בתחום הטעון רישיון;

12.9. בית משפט נתן צו הגבלה, כהגדרתו בסעיף 7 לחוק החברות, התשנ"ט-1999, החל עליו;

12.10. פורסם דוח ביקורת (כגון: מבקר המדינה הכולל ממצאים בעלי נגיעה אישית כלפיו, לרבות כאלה ביחס לתפקודו);

12.11. הוגשה נגדו תביעה אזרחית על ידי רשות מרשויות המדינה בשל כהונה או תפקיד שמילא;

12.12. קיים כנגדו פסק דין, בישראל או בחו"ל, שבגינו, נכון למועד ההצהרה, הוא חב חבות כספית כלפי צד שלישי.

12.13. פירוט תביעות תלויות נגד המבקש או תאגידים שבשליטתו.

13. מידע נוסף שלדעת המבקש ראוי שיובא לידיעת הפיקוח על הבנקים לצורך בחינת הבקשה לקבלת ההיתר.
14. סך ההשקעה המוצעת ואופן מימונה.
אם מימון הרכישה נעשה באמצעות הלוואה, יש לפרט את פרטיה (לווה, מלווה, ערבים, מקור הערבויות שהועמדו להלוואה, תנאי ההלוואה וכו').
15. תכנית עסקית מתוכננת לסולק.
16. פרטים של חמישה אנשים שהיו בעבר, או שיש להם היום, קשרים עסקיים ארוכי טווח עם המבקש שיהיו מוכנים להמליץ עליו, אם יפנו אליהם.
17. המלצות משני מנהלי בנקים באמצעותם מנהל המבקש חלק מהותי מעסקיו.
18. קורות חיים.
19. הצהרת המבקש (לפי המתכונת המצורפת בנספח ה') והצהרות גופים בשליטת המבקש וגופים בשרשרת השליטה בסולק (לפי המתכונת המצורפת בנספח ו') בפני עו"ד על אמיתות המידע שנמסר עם הבקשה ועל הסכמתם להסרת זכות לסודיות ולחיסיון. ההצהרות יינתנו כשהן חתומות ומאושרות על ידי עורך דין, כולל אישור שהחותמים מוסמכים לחייב את הגופים כאמור בחתימתם.
20. אם למבקש קיימות אזרחויות נוספות, אישור בדבר היעדר רישום פלילי מכל ארצות אזרחותו.

נספח ב**הצהרה על נכסים והתחייבויות**

לתאריך 00/00/0000

(באלפי דולרים של ארה"ב)

נכסים	יתרה	אסמכתאות, הצהרות ואישורים נלווים
מזומן ונכסים נזילים (לרבות פיקדונות בבנקים)		1. פירוט המוסדות הפיננסים בהם מופקדים 5% או יותר מהיתרה המדווחת בסעיף זה. 2. אישור מהמוסד הפיננסי, כאמור לעיל, אודות יתרת המזומן שמופקדת אצלו. 3. הצהרה אם קיים שעבוד על נכס זה, למי ובאיזה חלק.
ניירות ערך (לרבות אג"ח ואופציות) סחירים - לפי שווי שוק		1. פירוט המוסדות הפיננסים המחזיקים 5% או יותר מהיתרה המדווחת בסעיף זה. 2. אישור מהמוסד הפיננסי, כאמור לעיל, אודות יתרת ניירות הערך המוחזקת אצלו. 3. הצהרה אם קיים שעבוד על נכס זה, למי ובאיזה חלק. 4. הצהרה לגבי חבויות המס החלות בעת מימוש הנכס.
ניירות ערך (לרבות אג"ח ואופציות) לא סחירים - לפי שווי בספרים		1. הצהרה אם קיים שעבוד על נכס זה, למי ובאיזה חלק. 2. הצהרה לגבי חבויות המס החלות בעת מימוש הנכס.
השקעה בקרנות		1. פירוט הקרנות המנהלות 5% או יותר מהיתרה המדווחת בסעיף זה. 2. אישור מהקרן, כאמור לעיל, אודות יתרת ההשקעה המנוהלת אצלה. 3. הצהרה אם קיים שעבוד על נכס זה, למי ובאיזה חלק. 4. הצהרה לגבי חבויות המס החלות בעת מימוש הנכס.
השקעה בחברות		1. פירוט החברות ששווי ההשקעה בהן הוא 10% או יותר מהיתרה המדווחת בסעיף זה ושיעור ההחזקה בהן. 2. אישור עו"ד/רו"ח חיצוני על שיעור ההחזקה בחברות אלו. 3. הצהרה אם קיים שעבוד על נכס זה, למי ובאיזה חלק. 4. הצהרה לגבי חבויות המס החלות בעת מימוש הנכס. 5. בחברות ציבוריות - פירוט לגבי אופן חישוב השווי. 6. בחברות פרטיות - צירוף דוח כספי.
השקעה בנדל"ן - לפי שווי שוק		1. רשימה המפרטת את זיהוי המקרקעין, ייעודו, תאריך רכישתו וערכו, אם שוויו הוא 10% או יותר מהיתרה המדווחת בסעיף זה. 2. הצהרה אם קיים שעבוד על נכס זה, למי ובאיזה חלק. 3. הצהרה לגבי חבויות המס החלות בעת מימוש הנכס.
נכסים אחרים		
סך כל הנכסים		

התחייבויות	יתרה	אסמכתאות, הצהרות ואישורים נלווים
הוצאות לשלם (accounts payable).		פירוט
אשראי לזמן קצר ממוסדות פיננסיים (לרבות בנקים)		1. פירוט המוסדות הפיננסיים המלווים 5% או יותר מהיתרה המדווחת בסעיף זה. 2. אישור מהמוסד הפיננסי, כאמור לעיל, אודות יתרת ההלוואה שנתן. 3. הצהרה אם שועבדו נכסים לטובת ההלוואה, אלו נכסים ובאיזה היקף.
אשראי לזמן ארוך ממוסדות פיננסיים (לרבות בנקים)		1. פירוט המוסדות הפיננסיים המלווים 5% או יותר מהיתרה המדווחת בסעיף זה. 2. אישור מהמוסד הפיננסי, כאמור לעיל, אודות יתרת ההלוואה שנתן. 3. הצהרה אם שועבדו נכסים לטובת ההלוואה, אלו נכסים ובאיזה היקף. 4. משכנתא על נכס נדל"ן - לפי שווי בספרים
התחייבויות אחרות		1. פירוט התחייבויות אחרות כגון: ריביות, מיסים, חובות והתחייבויות אחרות שלא נזכרו בסעיפים אחרים בתצהיר. 2. הצהרה כי אין התחייבויות אחרות, פרט לאלו שדווחו כאן.
סך כל ההתחייבויות		

		סך השווי (Net Worth)
--	--	-----------------------------

התחייבויות תלויות אחרות		חוות דעת עו"ד לגבי תביעות שהוגשו נגדו או כנגד חברות שבשליטתו, חוות דעת זו תפרט את סכומי התביעה והערכה בדבר סיכוי התממשותן.
-------------------------	--	--

רשימת החזקות המבקש

מס'	שם הגוף	מספר התאגדות	כתובת	מקום ההתאגדות	סוג התאגדות	תחום עיסוק עיקרי	שיעור החזקה	מתאריך

נספח ד'**התפלגות מספר המשקיעים בקרן**

התפלגות מספר המשקיעים בקרן לפי גודל ההשקעה (באחוזים מערך הקרן), לפי הפירוט הבא :

עד 2% (כולל) מערך הקרן ;

מעל 2% ועד 4% (כולל) מערך הקרן ;

מעל 4% ועד 6% (כולל) מערך הקרן ;

מעל 6% ועד 8% (כולל) מערך הקרן ;

מעל 8% ועד 10% (כולל) מערך הקרן ;

מעל 10% ועד 15% (כולל) מערך הקרן ;

מעל 15% ועד 20% (כולל) מערך הקרן ;

מעל 20% ועד 25% (כולל) מערך הקרן ;

מעל 25% ועד 30% (כולל) מערך הקרן ;

מעל 30% ועד 40% (כולל) מערך הקרן ;

מעל 40% ועד 50% (כולל) מערך הקרן ;

מעל 50% מערך הקרן.

הצהרת המבקש

המבקש יצרף לשאלון את ההצהרה הבאה, כשהיא חתומה ומאושרת על ידי עורך דין.

אני החתום מטה _____, נושא תעודת זהות מס' _____ / במקרה של אזרח לא ישראלי- מספר זיהוי אחר כגון דרכון של מדינה (יש לפרט מס' דרכון ומדינת הוצאתו) _____ - _____, לאחר שהוזהרתי כי עליי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת כדלקמן:

1. אני מבקש לשלוט בסולק / לשלוט בתאגיד החזקה בסולק / להחזיק בסולק יותר מ- 5% מאמצעי השליטה / להחזיק בתאגיד החזקה בסולק יותר מ- 5% מאמצעי השליטה (מחק את המיותר); ניתן לבחור ביותר מאפשרות אחת) בחברת _____.
- הריני לאשר כי כל המידע והפרטים שמסרתי בשאלון זה, לרבות נספחיו, נבחנו על ידי והם מלאים, נכונים ואמתיים. אני מודע לכך שאם המידע העובדתי שהוצג על ידי, הוצג באופן בלתי הולם או הושמט מידע מסוים היוצר מצג שווא, אהיה חשוף לסנקציות משפטיות הקבועות בחוק.
2. אני מסכים כי משטרת ישראל תעביר לפיקוח על הבנקים מידע פלילי אודותיי לצורך הקבוע בחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981 בהיקף שהוא זכאי לקבלו על פי החוק. ידוע לי כי הסכמתי כאמור לעיל פוטרת את המשטרה ואת מקבל המידע ממשלוח הודעה אלי בדבר מסירת המידע אודותיי.
3. אני מסכים להסרת כל זכות לחיסיון או לסודיות לגבי כל מידע אודותיי או אודות עסקי המצוי בידי גופים משטריים, חקירתיים או ממלכתיים אחרים בארץ ובחו"ל, כולל האינטרפול, בידי רשות פיקוח או הסדרה, בארץ ובחו"ל (כגון הפיקוח על הבנקים, הפיקוח על הביטוח, הממונה על ההגבלים העסקיים והרשות לני"ע), שלטונות מס בארץ ובחו"ל, וכן בידי תאגידים בנקאיים או בבנקים בחו"ל ומסכים כי אלה ימסרו את החומר שבידם לפיקוח על הבנקים.
4. בקשת המידע כאמור בסעיפים 2 ו- 3 לעיל תהיה רק לצורך בחינת בקשתי כאמור בסעיף 1 לעיל, ותמשיך להיות תקפה במהלך כל תקופת ההחזקה באמצעי השליטה כאמור.
5. הנני מצהיר כי זהו שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

חתימה

תאריך

אישור עו"ד

הנני מאשר בזה כי ביום _____ הופיעה בפני עורך-דין _____ במשרדי ברחוב _____ מר/גב' _____ שזיהה/זיהתה עצמו/עצמה על ידי ת"ז/דרכון מס' _____ / המוכר/ת לי באופן אישי ולאחר שהזהרתיו/יה כי עליו/עליה להצהיר את האמת וכי יהיה/תהיה צפוי/ה לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה/תעשה כן, אישר/ה את נכונות ההצהרה וחתם/מה עליה.

חתימת עו"ד

חותמת

תאריך

נספח ו'**הצהרת גופים בשליטת המבקש וגופים בשרשרת השליטה**

כל הגופים שבשליטת המבקש וכל הגופים המפורטים בסעיף 9 לשאלון (גופים בשרשרת השליטה), יצרפו לשאלון את ההצהרה הבאה, כשהיא חתומה ומאושרת על ידי עורך דין, כולל אישורו שהחותמים מטעים אותם גופים מוסמכים לחייב אותם בחתימתם.

אני החתום מטה _____, נושא תעודת זהות מס' _____ / במקרה של אזרח לא ישראלי- מספר זיהוי אחר כגון דרכון של מדינה (יש לפרט מס' דרכון ומדינת הוצאתו) _____ - _____, מכהן בתפקיד _____ בגוף _____ (להלן - "הגוף"), לאחר שהוזהרתי כי עליי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת כדלקמן:

1. השולט בגוף מבקש לשלוט בסולק / לשלוט בתאגיד החזקה בסולק / להחזיק בסולק יותר מ- 5% מאמצעי השליטה / להחזיק בתאגיד החזקה בסולק יותר מ- 5% מאמצעי השליטה (מחק את המיותר; ניתן לבחור ביותר מאפשרות אחת) בחברת _____.

הריני לאשר כי כל המידע והפרטים המתייחסים לגוף, אשר כלולים בשאלון זה, לרבות נספחיו, נבחנו על ידי והם מלאים, נכונים ואמתיים. אני מודע לכך שאם המידע העובדתי שהוצג על ידי, הוצג באופן בלתי הולם או הושמט מידע מסוים היוצר מצג שווא, אהיה חשוף לסנקציות משפטיות הקבועות בחוק.

2. אני מסכים כי משטרת ישראל תעביר לפיקוח על הבנקים מידע פלילי אודות הגוף לצורך הקבוע בחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981 בהיקף שהוא זכאי לקבלו על פי החוק. ידוע לי כי הסכמתי כאמור לעיל פוטרת את המשטרה ואת מקבל המידע ממשלוח הודעה אלי, או אל הגוף, בדבר מסירת המידע אודות הגוף.

3. אני מסכים להסרת כל זכות לחיסיון או לסודיות לגבי כל מידע אודות הגוף או אודות עסקיו המצוי בידי גופים משטריים, חקירתיים או ממלכתיים אחרים בארץ ובחו"ל, כולל האינטרפול, בידי רשות פיקוח או הסדרה, בארץ ובחו"ל (כגון הפיקוח על הבנקים, הפיקוח על הביטוח, הממונה על ההגבלים העסקיים והרשות לני"ע), שלטונות מס בארץ ובחו"ל, וכן בידי תאגידים בנקאיים או בבנקים בחו"ל ומסכים כי אלה ימסרו את החומר שבידם לפיקוח על הבנקים.

4. בקשת המידע כאמור בסעיפים 2 ו-3 לעיל תהיה רק לצורך בחינת בקשת השולט בי כאמור בסעיף 1 לעיל, ותמשיך להיות תקפה במהלך כל תקופת החזקה באמצעי השליטה כאמור.

5. הנני מצהיר כי זהו שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

חתימה

תאריך

אישור עו"ד

הנני מאשר בזה כי ביום _____ הופיעה בפני עורך-דין _____ במשרדי ברחוב _____ מר/גב' _____ שזיהה/זיהתה עצמו/עצמה על ידי ת"ז/דרכון מס' _____ / המוכר/ת לי באופן אישי ולאחר שהזהרתי/יה כי עליו/עליה להצהיר את האמת וכי יהיה/תהיה צפוי/ה לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה/תעשה כן, ולאחר שבדקתי שהוא מוסמך לחייב את _____ [הגוף] בחתימתו, אישר/ה את נכונות ההצהרה וחתם/מה עליה.

חתימת עו"ד

חותמת

תאריך

נספח ע/58

**העתק הנחיית בחינת מהימנות בידי
גופים מפוקחים מיום 1.12.2010**

עמ' 353

בנק ישראל
הפיקוח על הבנקים

רשות ניירות ערך

משרד האוצר
אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון

ירושלים, כ"ד בכסלו תשע"א

1 בדצמבר 2010

בחירת מהימנות בידי גופים מפקחים

הפיקוח על הבנקים, אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ורשות ניירות ערך (להלן: "המפקחים" או "המפקח") עוסקים, כל אחד בתחום הנתון לפיקוחו, בהסדרת פעילותם של גופים הפועלים בשוקי הכספים וההון, שבין היתר מנהלים כספי אחרים (להלן – "מפוקחים" או "גופים מפוקחים"). כחלק מן ההסדרה עוסקים המפקחים בקביעת אמות מידה של הכשירות והמהימנות (FIT AND PROPER) של אלה המבקשים לפעול בתחום המוסדר והמפוקח, מועמדים או מכהנים, אם כבעלים של המפוקחים או כמחזיקי אמצעי שליטה בהם הנדרשים להיתר לפי הוראות הדין ואם כנושאי משרה, בין אם באישור כהונה של נושאי משרה או במתן היתר להחזקת אמצעי שליטה או לשליטה בגוף המפוקח (להלן – "האישורים וההיתרים")¹, וכן בקביעת עילות לעריכת שינויים, השעיה או שלילה של האישורים וההיתרים שניתנו על ידם, כל אחד במסגרת החוק המקנה לו את סמכויותיו. להבדיל מנושא הכשירות, אשר לגביו נקבעים מבחנים פרטניים על ידי כל אחד מהמפקחים, בהתאם למאפייני הפעילות של המפוקח, התבחינים לבדיקת המהימנות של מחזיקי אמצעי השליטה ונושאי המשרה במפוקחים משותפים לכלל המפקחים.

לאור מבנהו וממדיו של שוק ההון בישראל, ולאור העובדה כי קיימים מספר מפקחים על שוק זה, מתבקשת מידה של הרמוניזציה ואחידות בבחינת המהימנות על ידי המפקחים השונים. הצורך האמור מתחדד משום שרבים מהגופים המפוקחים, מפוקחים על ידי שניים או יותר מן המפקחים, אם כי במישורי התייחסות שונים.

לפיכך, גובשה על ידי שלושת המפקחים בתיאום עם המשנה ליועץ המשפטי (כלכלי פיסקאלי) רשימת תבחינים המתייחסת לבחינת המהימנות כאמור. הימצאות/קיום אחד מהתבחינים המפורטים ברשימה מהווה סיבה לבחון קיומה של פגיעה במהימנות, אם כי הרשימה המוצעת אינה רשימה סגורה. יכול שמשקל מצטבר של אחדים מן התבחינים יביא לתוצאה שונה מאשר כל אחד מהם בפני עצמו. אין בקביעת התבחינים כדי למנוע ממי מהמפקחים להפעיל שיקול דעת או לסטות מהם לפי הבנתו.

¹ למונחים השונים, יכול שיהיו משמעויות שונות לפי החוקים המסמיכים.

במסגרת הליך הבחינה, ילקחו בחשבון שיקולים שונים, ובהם: חומרת האירוע מבחינת מהותו, נסיבותיו, והזיקה שלו לפעילות המפוקחת; חלוף הזמן בין המעשים לבין מועד הבחינה² ואופן התנהלות המבקש במהלך התקופה שחלפה; מעורבותו של המבקש/בעל האישור או ההיתר באירוע הנוגע לתאגיד שבו כיהן כנושא משרה או היה בעל היתר; משקלם המצטבר של מספר תבחינים, אם היו כאלה; מעורבותו של המבקש/בעל האישור או ההיתר ומעמדו בגוף המפוקח; מידת ההשפעה הצפויה של המעשה ושל תגובת המפקח על השוק, ובכלל זה על אמון הציבור.

במכלול השיקולים של המפקחים יינתן משקל לזכויות יסוד של המפוקח.

אין באמור במסמך זה כדי לגרוע משיקול דעתו העצמאי של כל אחד מן המפקחים וכמובן שאינו גורע מהוראות החוק השונות החלות לגבי כל אחד מן המפוקחים, ואין בו הבעת דעה באשר להסדרים קיימים או עתידיים בהם תקבע הגבלה לעניין מתן אישור או היתר.

תבחינים לבחינת מהימנות

1. הרשעתו בעבירה של בעל היתר, בעל שליטה, בעל היתר החזקה או נושא משרה, או מי שמבקש היתר או אישור לכך, בין בארץ ובין בחו"ל, ולרבות בהליכי משמעת, היא פגם במהימנות.

"עבירה" לענין תבחין זה והמפורטים בהמשך: עבירה על הוראות חוק בחוקים מסדירים את פעילות המערכת הפיננסית, עבירה כלכלית ו/או עבירה אשר מפאת מהותה, חומרתה ונסיבותיה אין אדם ראוי להיות בעל אישור או היתר.

2. הגשת כתב אישום בעבירה יוצרת חזקה של פגם במהימנות. בבחינת התשתית הראייתית בדרך כלל ניתן להסתמך על החלטת הפרקליטות להגיש כתב אישום ועל האמור בו כראיה מספקת ברמה המנהלית לעובדות המתוארות בו, זאת מבלי לגרוע מזכותו של הנאשם להשמיע טענותיו. יחד עם זאת, במידה ובתמשך, החליטה ערכאה שיפוטית על זיכוי, תשמש ההחלטה, עילה לצורך בחינת העניין מחדש על ידי המפקח, במידה והעניין עדיין רלוונטי, אך לא מן הנמנע שההחלטה תשאר בעינה;

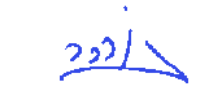
3. חקירה פלילית בחשד לביצוע עבירה יכול שתקים תשתית ראייתית מספקת לבחינת מהימנות. יש לעשות מאמץ לקבל את מלוא המידע באשר להתפתחות החקירה ולבחון, גם את התשתית הראייתית ואת מכלול הנסיבות, כמו החשש לפגיעה בחקירה, אל מול החובה לפעול להגנת ציבור המשקיעים וחיזוק יסוד ההרתעה כבר בשלב זה. במקרה בו הסתיימה חקירה פלילית בסגירת התיק, תבחן גם העילה לסגירת התיק;

² בנסיבות בהן הבחינה מתארכת, או בנסיבות בהן המפקח מצא לנכון להמתין לתוצאות הליך כלשהו, יינתן לחלוף הזמן לכשעצמו משקל מועט.

4. הסדרים מנהליים החלופיים בטיבם לכתב אישום כגון תשלום כופר ו/או צו מוסכם ;
5. הטלת עיצומים כספיים ו/או קנסות אזהרתיים בגין הפרות אשר בהצטברותן מגבשות תמונת מצב של הפרת דין שיטתית ו/או ממצא בהליך מנהלי לפיו המבקש הפר מהותית את הדין ו/או הוראות מכוחו ;
6. ממצאים בהליכים משפטיים בדבר הפרות חוק מהותיות, פגיעה בחובות אמון, חריגה מהותית מסטנדרט של זהירות וסבירות ;
7. ממצאי ביקורת המפקח ו/או גורם פיקוח אחר ו/או מבקר עצמאי ו/או מבקר פנימי המצביעים על הפרת חוק או תקנות או כללי אכיפה פנימית אשר יש בהם כדי להעיד על חולשה מהותית בציות לכללים מהותיים החלים על המפוקח, בניהול הסיכונים ו/או באכיפה הפנימית שלו או בתרבות הציות של נושא משרה בגוף המפוקח ;
8. כהונה כנושא משרה או היות בעל שליטה בתאגיד בעת שזה פורק בשל חדלות פירעון ו/או אי עמידה של התאגיד בהתחייבויות מהותיות שלו וכן מועמד או בעל שליטה ו/או נושא משרה שלא עמד בהתחייבויות כלכליות אישיות מהותיות שלו ;
9. תלוות מצטברות של לקוחות בדבר הפרת דין אשר נבדקו ונמצאו מבוססות, לפחות בחלקן, ובעניינים מהותיים ;
10. ממצאים בגינם פוטר נושא משרה ממשרתו. במקרה זה תיבחן חומרתם של הממצאים, ובגוף מפוקח תיבחן גם זיקתם לפעילות המפוקחת על ידי המפקח ;
11. הצגת פרטים או מצגים כוזבים או מוטעים באופן מהותי, השמטת מידע או חוסר שיתוף פעולה בוטה בפעילות מול גורם מבקר או מפקח.
12. מי שרשיון, אישור או היתר ניטל ממנו, מי שסורב כשביקש רשיון אישור או היתר, מי שנמנע ממנו עיסוק במקצוע או בתחום כלשהו בשל פגם במהימנות, בין אם הוא ניתן עפ"י דין או ע"י איגוד מקצועי.

רוני חזקיהו
המפקח על הבנקים

פרופ' זוהר גושן
יו"ר הרשות לניירות ערך

פרופ' עודד שריג
הממונה על שוק ההון, ביטוח
וחיסכון

נספח ע/59

העתק חוזר שירותים פיננסיים
מוסדרים 9-10-2018 חוזר יושר
ויושרה (09.07.2018)

עמ' 357

תוכן עניינים

1. כללי
 1. הגדרות כלליות
2. רישוי, היתרים וממשל תאגידי
 1. כללי
 - א. יושר ויושרה
3. שמירה על ענייני לקוחות
 1. כללי
 - ד. הוראות בדבר חוזה למתן שירותים פיננסיים
3. פיקוח ואכיפה
4. ניהול סיכונים
5. נספחים
6. טפסים

חלק 1 – כללי

פרק 1 – הגדרות כלליות:
בחוזר זה –

“חוק אשראי הוגן” – חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, התשנ”ג-1993 (תיקון מס 5), התשע”ז-2017.
“החוק” או “חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים” – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע”ו-2016.

חלק 2 – רישוי, היתרים וממשל תאגידי

פרק 1 – כללי:
סימן א – יושר ויושרה:¹

2. הגדרות

בסימן זה-

“גורם מפוקח” – כל מי שבהתאם להוראות החוק, נדרשת בחינה של יושרו ויושרתו, לרבות כל אחד מאלה: מבקש הרישוי, בעל שליטה בנותן שירותים פיננסיים, בעל עניין בו, או בעל השפעה בו, וכן נושא משרה בו, או מי שמבקש לכהן בכל אחד מאלה.
“הוראות החוק הרלבנטיות” – הוראות החוק שבעניין נדרשת בחינת יושרו ויושרתו של אדם.
“הליך מנהלי” – הליך אשר ננקט נגד גורם מפוקח או נגד תאגיד שבשליטתו על ידי רשות מאסדרת או מפקחת בישראל או מחוץ לישראל, שאינו הליך פלילי.
“הליך משמעת” – הליך אשר ננקט על ידי מעבידו של גורם מפוקח בנוגע למעשה או מחדל הקשור בעבודתו, במקצועו או בתפקידו, וכן הליך שננקט על ידי האיגוד המקצועי שבו הוא חבר.
“הליך פלילי” – הליך שתחילתו בחקירה על פי דין המתנהלת על ידי המשטרה או הפרקליטות, או על ידי כל גורם המוסמך לכך בישראל, או על ידי גופים מקבילים מחוץ לישראל.
“הפרה” – הפרת כלל שנקבע על ידי איגוד מקצועי אשר יוחסה לאדם בהליך מנהלי או בהליך משמעת.

¹ חוזר שירותים פיננסיים מוסדרים 2018-10-9 “חוזר יושר ויושרה” (09.07.2018).
כללי

הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן – הממונה), אשר בהתאם להוראות סעיף 2 לחוק, משמש גם כמפקח על נותני שירותים פיננסיים, רשאי להעניק רישיונות לגופים המבקשים לעסוק במתן שירות פיננסי כהגדרתו בחוק, וכן להעניק היתרי שליטה או אחזקה לגורמים הנדרשים לקבל היתרים כאמור בהתאם להוראות החוק. כמו כן רשאי הממונה, להתנגד למינויו של נושא משרה או להורות על הפסקת כהונתו של נושא משרה. הוראות אלו נקבעו בין היתר נוכח הרציונל העומד בבסיסו של חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים כפי שמופיע בדברי ההסבר להצעת החוק, לפיהם בשוק השירותים הפיננסיים המוסדרים פועלים לצדם של גורמים לגיטימיים, גם גורמים עברייניים שעסקיהם משמשים כ”צינור חמצן” כלכלי לארגוני הפשע. במסגרת השיקולים אותם שוקל הממונה במסגרת הפעלת סמכויותיו המנויות לעיל, נדרש הממונה לשאלת יושרו ויושרתו של הגורם המפוקח. בחוזר זה יפורטו ההוראות לעניין אמות המידה, השיקולים והנסיבות, שיובאו בחשבון בבחינת יושרו ויושרתו של גורם מפוקח.

ביום 1 בדצמבר 2010 פורסם על ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בנק ישראל והרשות לניירות ערך, בתיאום עם המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי-פיסקאלי), מסמך לבחינת מהימנות בידי גופים מפקחים, אשר קובע רשימת תבחינים משותפים המשמשים כמתווה אחיד לבחינת מהימנותם של מי שפועל בשוקי הכספים וההון. חוזר זה גובש על בסיסו של המסמך האמור תוך התאמתו להוראות החוק ולמאפיינים של שוק נותני השירותים הפיננסיים בכללותו, לרבות מאפייני הסיכון הגלומים בהם. יודגש כי האמור אינו מהווה רשימה סגורה, וכי אין באמור בחוזר זה כדי לפגוע בשיקול דעת הממונה בעת בחינת היושר והיושרה של גורם מפוקח.

תחולה

חוזר זה יחול על כל גורם מפוקח כהגדרתו בחוזר זה.

תחילה

תחילתן של הוראות חוזר זה ביום פרסומן

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

"הרשעה" – בבית משפט בין בישראל ובין בחו"ל, בין בהליך פלילי ובין בהליך משמעת.

"כללי אתיקה מקצועיים" – כללים של איגוד מקצועי שבו חבר אדם, המחייבים אותו מעצם עבודתו, מקצועו או תפקידו.

"מידע מרשות ביטחון" – מידע שהתקבל ממשטרת ישראל, משירות הביטחון הכללי, מהמוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, מהממונה על הביטחון במשרד הביטחון, וכן מרשויות מקבילות בחו"ל.

"עבירה" – עבירה על עבירות המנויות בחוק העונשין, התשל"ז-1977, או בכל חיקוק אחר; לרבות עבירה דומה מחוץ לישראל;

3. אמות המידה לבחינת יושר ויושרה

אמות המידה שיישקלו במסגרת בחינת יושרו ויושרתו של גורם מפוקח לעניין הוראות החוק הרלבנטיות, יהיו, בין היתר, אלה:

1. הרשעה בעבירה של הגורם המפוקח או של תאגיד בשליטתו;
2. צו בית משפט ללא הרשעה שהוטל על הגורם המפוקח, או שאר עונשים שלא הסתיימו בהרשעה;
3. הגשת כתב אישום כנגד הגורם המפוקח;
4. עבירות אשר בוצע בגינת סגירת תיק בהסדר כאמור בסימן 1א לפרק ד' בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982;
5. כופר שהוטל על הגורם המפוקח, על ידי רשות המסים כהליך חליפי לקיום הליך פלילי;
6. עיצום כספי שהוטל על ידי הממונה או על ידי רשות מנהלית אחרת;
7. הצגת פרטים או מצגים כוזבים לממונה או למי מטעמו בעת הגשת הבקשה לפי החוק או חוקים נוספים שלפיהם היא פועלת, לרבות בעת השלמת מסמכים;
8. קיומו של הליך פלילי כנגד גורם מפוקח;
9. ממצאי ביקורת שנמצאו כחלק מהליכי ביקורת שהתקיימו על ידי הממונה או מי מטעמו;
10. תלונות על הפרות דין שנמצאו מבוססות על ידי הממונה או מי מטעמו;
11. סירוב לבקשה לקבלת רישיון או היתר שהוגשה לרשות מאסדרת או מפקחת בישראל או מחוץ לישראל;
12. ביטול, התליה, או התנית תנאים לעניין רישיון שניתן על ידי רשות מאסדרת או מפקחת בישראל או מחוץ לישראל;
13. מידע מרשות ביטחון;
14. מידע שהתקבל מרשות מאסדרת או מפקחת בישראל, כגון: המפקח על הבנקים, רשות הגבלים עסקיים, רשות ניירות ערך, רשות המסים והרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור;
15. מידע מרשויות מאסדרות או מפקחות בחו"ל, לרבות מארגונים בינלאומיים;
16. ממצאי ביקורת של מבקר עצמאי או מבקר פנים של תאגיד שבשליטת הגורם המפוקח;
17. כהונה כנושא משרה או היות אדם בעל שליטה או בעל עניין בתאגיד, בעת חדלות פירעון או בעת פירוק, ובלבד שפירוק כאמור נעשה מבלי שהתאגיד קיים את כל ההתחייבויות כלפי לקוחותיו, או שנעשה שלא בהתאם להוראות הדין לעניין חיסול עסקים;

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

18. אי עמידה בהתחייבויות כלכליות אישיות לתמיכה בגוף פיננסי מפקח, שניתנה על ידי אדם במסגרת היותו נושא משרה, בעל שליטה או בעל עניין בגוף פיננסי המפקח על ידי רגולטור פיננסי. בפסקה זו "רגולטור פיננסי" –

1. הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון ;
 2. המפקח על שירותים פיננסיים מוסדרים ;
 3. הבנק - כהגדרתו בחוק בנק ישראל, התש"ע-2010 ;
 4. המפקח על הבנקים שמונה לפי סעיף 5 לפקודת הבנקאות, 1941 ;
 5. רשות ניירות ערך כמשמעותה בסעיף 2 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.
19. פיטורין בנסיבות מיוחדות, אשר יש בהן להשליך על תקינות התנהלותו של הגורם המפקח.

4. שיקולים ונסיבות

במסגרת בחינת אמות המידה המנויות בסעיף 3, יובאו בחשבון השיקולים שלהלן, והכל בשים לב לחומרת הנסיבות שבבסיסה של כל אמת מידה כאמור :

א. סוג העבירה או המעשה המיוחסים לגורם המפקח וחומרתם ; בהקשר זה יינתן דגש על התחומים הבאים :

- 1) התחום הכלכלי-הפיננסי, לרבות עבירות הקשורות בהתנהלות של תאגיד ושל נושאי משרה בו ;
- 2) אלימות ;
- 3) דיני הלבנת הון ומימון טרור וכן עבירות הקשורות בדיני המס ;
- 4) טוהר המידות והשחיתות.

לעניין זה יצוין כי העבירות המנויות בסעיף 15(א)(3)(א) לחוק, יוצרות חזקה, שלפיה מוטל דופי ביושרו וביושרתו של הגורם המפקח, אלא אם מצאה הממונה כי מתקיימים טעמים מיוחדים, הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה ומידת חומרתה. יודגש כי במסגרת העבירות האמורות נטל ההוכחה לעניין קיומם של טעמים מיוחדים כאמור, הוא על הגורם המפקח.

- ב. משך הזמן שחלף ממועד המעשים המיוחסים לגורם המפקח, כולם או מקצתם ;
- ג. סמיכות מועד החלטת הממונה למועד ההתיישנות של המעשים המיוחסים לגורם המפקח.

חלק 3: שמירה על ענייני לקוחות

פרק 1 – כללי

סימן ד – הוראות בדבר חוזה למתן שירותים פיננסיים²

91. הגדרות

בסימן זה –

- "הלוואה", "שיעור העלות הממשית של האשראי" ו-"שיעור העלות המרבית של האשראי" – כהגדרתם בחוק אשראי הוגן.
"לווה" – כהגדרתו בחוק אשראי הוגן.

"בעל רישיון" – כל אחד מאלה:

- (1) בעל רישיון למתן אשראי.
- (2) בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי.
- (3) ובעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי.

92. גילוי בחוזה הלוואה – פרטים שייכללו ויוצגו ללקוח בעסקת הלוואה של נותן שירותי אשראי:

- (א) בעל רישיון יגלה ללווה במסגרת הסכם למתן הלוואה, פרטים בדבר חוזה הלוואה, על גבי דף נפרד אשר יצורף להסכם ויהווה חלק בלתי נפרד ממנו. גילוי הפרטים כאמור ייעשה בהתאם לנוסח ולמבנה שבטפסים 92.1, 92.2, 92.3 ו-92.4, הנמצאים בחלק 7 לחוזר המאוחד, לפי העניין (להלן – טופס הגילוי), ורק בהתייחס לאותה הלוואה שביקש הלווה.
- (ב) עותק מטיוטת הסכם ההלוואה לרבות טופס הגילוי, יימסר ללווה זמן סביר בטרם כריתת חוזה ההלוואה, באופן שיאפשר ללווה לקרוא ולהבין את מהות העסקה.
- (ג) מבלי לגרוע מהאמור בכל דין, העמיד בעל הרישיון את ההלוואה שלא במועד כריתת חוזה ההלוואה, יציג את טופס הגילוי פעם נוספת בסמוך למועד העמדת ההלוואה בפועל, לאחר שעודכנו בו כל הפרטים ככל שחל בהם שינוי לאחר כריתת הסכם ההלוואה. בסעיף קטן זה, "הלוואה" – למעט הסכם מסגרת למתן אשראי או הסכם מסגרת לניכיון שטר.
- (ד) בכל עסקת הלוואה ימסור בעל רישיון לידי הלווה, סמוך לאחר מועד חתימת ההסכם, לוח תשלומים הכולל את סכומי הפירעון של קרן ההלוואה לפי הידוע במועד כריתת חוזה ההלוואה; לוח התשלומים יכלול גם את שיעור החזרי הריבית ככל שידועים במועד חתימת ההסכם, לפי מועדי הפירעון, ואת בסיס ההצמדה. הייתה ההלוואה, הלוואה בריבית משתנה,

² חוזר שירותים פיננסיים מוסדרים 2018-10-12 "גילוי בחוזר הלוואה" (24.07.2018)

תיקונים

חוזר שירותים פיננסיים מוסדרים מס' 2019-10-2 "תיקון חוזר גילוי בחוזר הלוואה" (06.05.2019)

כללי

מטרת חוזר זה להסדיר את אופן הצגת הפרטים שאותם חייב נותן שירותי אשראי לגלות ללווה באופן מלא במסגרת חוזה ההלוואה, בין היתר בהתאם להוראות סעיף 3(ב) לחוק אשראי הוגן. זאת על מנת להבטיח כי בפני לווה המתקשר עם נותן שירותי אשראי בחוזה הלוואה, יהיו מוצגים באופן ברור הפרטים העיקריים הנדרשים לצורך הבנת מלוא התחייבויותיו וזכויותיו לפי החוזה.

תחולה

הוראות חוזר זה יחולו על כל בעל רישיון למתן אשראי, בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, ובעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים.

תחילה

תחילתן של הוראות חוזר זה ביום תחילתו של חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, התשנ"ג-1993 (תיקון מס' 5), התשע"ז – 2017 (להלן – יום התחילה). הגופים עליהם חל חוזר זה רשאים לפעול על פי חוזר זה לפני יום התחילה.

רח' עם ועולמו 4 ירושלים 9546304 טל': 02-5317248 פקס': 02-5695342

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

או הלוואה צמודה למדד או לבסיס אחר – יבהיר בעל רישיון ללווה כי הסכום עשוי להשתנות במהלך תקופת ההלוואה, עקב שינוי שיעור הריבית או עקב ההצמדה.

(ה) בעל רישיון לא יגבה כל תמורה כנגד מסירת הפרטים האמורים בסעיפים קטנים (ב) עד (ד).
(ו) בעל רישיון ימסור ללווה לפי דרישתו, פרטים בדבר יתרת ההלוואה של הלווה שנותרה לפירעון, בהפרדה בין מרכיבי הקרן למרכיבי הריבית נכון ליום הפקת הפרטים. פרטים כאמור יועברו ללווה באמצעות דואר אלקטרוני, ואם אין בידי הלווה כתובת דואר אלקטרוני, או אם ביקש זאת הלווה - באמצעות דואר רגיל. בעל רישיון לא יגבה כל תמורה כנגד מסירת הפרטים האמורים. הגיש לווה בקשה נוספת לקבלת פרטים כאמור במהלך תקופה של 12 חודשים מיום מסירת הפרטים, רשאי נותן שירותי אשראי בעל רישיון לגבות תשלום סביר בעד מסירת הפרטים.

חלק 6: טפסים

טופס 92.1 – ריכוז פרטים עיקריים בהסכם למתן הלוואה

לתשומת לבך, הפרטים המופיעים להלן מהווים תמצית בלבד. לקבלת מידע נוסף יש לעיין ביתר סעיפי ההסכם המצורף.

תאריך:		
הסכם למתן אשראי	פירוט	לפירוט נוסף ראה סעיף מספר XX בהסכם ³
פרטים כלליים		
שם בעל הרישיון + מספר מזהה		
מען בעל הרישיון + כתובת דוא"ל ומספר טלפון		
שם הלווה + מספר זהות		
מען הלווה		
שם הערב או הערבים + מספר זהות		
מען הערב או הערבים		
פרטי ההלוואה		
סכום ההלוואה		
תקופת ההלוואה		
מועד העמדת ההלוואה בפועל		
מועד תשלום ראשון		
הסכום שיקבל הלווה ⁴		
סכום שישלם הלווה עד סוף תקופת ההלוואה מעל לסכום האשראי שקיבל (לא כולל הצמדה)		
סה"כ ישולם עד סוף התקופה (לא כולל הצמדה)		
פירוט תשלומים ⁵	ראה לוח תשלומים מצורף	
ריבית והצמדה		
ריבית קבועה		
שיעור הריבית הנומינלית ⁶		
הריבית המתואמת ⁷		

³ פירוט נוסף ככל שמוסיף מידע על עיקרי הפרטים שנדרשים להופיע בעמודה הראשונה; למקרה שלא מוסיף מידע ניתן להשחיר את המשבצת.

⁴ נתון זה נכון למועד הצגתו והוא עשוי להשתנות בהתאם למועד העמדת ההלוואה בפועל.

⁵ ככל שמדובר בהלוואה בריבית משתנה או בהלוואה צמודה למדד או לבסיס אחר, הסכום עשוי להשתנות במהלך תקופת ההלוואה עקב שינוי שיעור הריבית או עקב ההצמדה.

⁶ שיעור הריבית נכון למועד הצגת מסמך זה – הצגת הריבית בחישוב שנתי.

⁷ הריבית בחישוב שנתי, מביא בחשבון גם ריבית דריבית, בהתאם למועדי פירעון ההלוואה.

ריבית משתנה		
		בסיס הריבית
		מרכיבי הריבית המשתנה
		העקרונות לשינוי שיעור הריבית
		שיעור הריבית הנומינלית ⁸
		הריבית המתואמת ⁹
		תדירות שינוי הריבית ומועד שינוי קרוב או האירועים שבקבוצתהם ישונו השיעורים
הצמדה		
		סוג ההצמדה ושיעורה
		בסיס ההצמדה ומועדו
		הרכיבים שעליהם חלה ההצמדה ¹⁰
עמלות והוצאות נלוות להעמדת האשראי ¹¹		
נתונים נוספים		
		קיומה של זכות לפירעון מוקדם ותנאיה ¹²
		הצעדים, על פי הדין ועל פי החוזה, שרשאי בעל רישיון לנקוט בשל אי-תשלום במועד, והתנאים לנקיטת צעדים אלה וכן התנאים להעמדת הלוואה לפירעון מיידי.
		זהות הגורם המפקח על פעילותו של בעל הרישיון
נתונים נוספים בהתאם להוראות חוק אשראי הוגן		
עלות האשראי	שיעור עלות ממשית של האשראי ¹³	שיעור עלות מרבית של האשראי
ריבית פיגורים	שיעור ריבית הפיגורים ¹⁴	שיעור ריבית פיגורים מרבי

⁸ שיעור הריבית נכון למועד הצגת מסמך זה – הצגת הריבית בחישוב שנתי.

⁹ הריבית בחישוב שנתי (על פי שיעור הריבית המשתנה הידועה במועד כריתת ההסכם), המביאה בחשבון גם ריבית דריבית, בהתאם למועדי פירעון ההלוואה.

¹⁰ קרן/ריבית.

¹¹ לא כולל הוצאות שהן חלק מהליך גביית החוב.

¹² במידה והם ידועים במועד הצגת מסמך זה – ראה לעניין הפרטים המפורטים בסעיף 3(ב)(11א) לחוק אשראי הוגן.

¹³ בהתאם להגדרה שבסעיף 1 לחוק אשראי הוגן.

¹⁴ בחישוב שנתי המביא בחשבון גם ריבית דריבית, ככל שידוע בעת חתימת חוזה ההלוואה.

מדינת ישראל

רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

טופס 92.2 – ריכוז פרטים עיקריים בהסכם מסגרת אשראי

לתשומת לבך, הפרטים המופיעים להלן מהווים תמצית בלבד. לקבלת מידע נוסף יש לעיין ביתר סעיפי ההסכם המצורף.

תאריך:		
הסכם מסגרת אשראי	פירוט	לפירוט נוסף ראה סעיף מספר XX בהסכם ¹⁵
פרטים כלליים		
שם בעל הרישיון + מספר מזהה		
מען בעל הרישיון + כתובת דוא"ל ומספר טלפון		
שם הלווה + מספר מזהה		
מען הלווה		
שם הערב או הערבים + מספר מזהה		
מען הערב או הערבים		
מסגרת האשראי		
סכום מסגרת האשראי ¹⁶		
תקופת העמדת מסגרת האשראי		
מועד העמדת מסגרת האשראי		
ריבית והצמדה		
ריבית קבועה		
שיעור הריבית על מסגרת האשראי ¹⁷		
ריבית משתנה		
בסיס הריבית		
מרכיבי הריבית המשתנה		
העקרונות לשינוי שיעור הריבית		
שיעור הריבית נכון למועד הצגת מסמך זה ¹⁸		
תדירות שינוי הריבית ומועד שינוי קרוב או האירועים שבעקבותיהם ישונו השיעורים		
הצמדה		
סוג ההצמדה ושיעורה		
בסיס ההצמדה ומועדו		
הרכיבים שעליהם חלה ההצמדה		

¹⁵ פירוט נוסף ככל שמוסיף מידע על עיקרי הפרטים שנדרשים להופיע בעמודה הראשונה; למקרה שלא מוסיף מידע ניתן להשחיר את המשבצת.

¹⁶ הסכום שהמלווה התחייב להעמיד ללווה.

¹⁷ ריבית בחישוב שנתי.

¹⁸ ריבית בחישוב שנתי.

עמלות והוצאות נלוות להעמדת האשראי ¹⁹		
נתונים נוספים		
		קיומה של זכות לפירעון מוקדם ותנאיה ²⁰
		הצעדים, על פי הדין ועל פי החוזה, שרשאי נותן שירותי האשראי לנקוט בשל אי-תשלום במועד, והתנאים לנקיטת צעדים אלה וכן התנאים להעמדת הלוואה לפירעון מיידי.
		זהות הגורם המפקח על פעילותו של נותן שירותי האשראי

נתונים נוספים בהתאם להוראות חוק אשראי הוגן		
עלות האשראי	שיעור עלות ממשית של האשראי ²¹	שיעור עלות מרבית של האשראי
ריבית פיגורים	שיעור ריבית הפיגורים ²²	שיעור ריבית פיגורים מרבי

¹⁹ לא כולל הוצאות שהן חלק מהליך גביית החוב.

²⁰ במידה והם ידועים במועד הצגת מסמך זה – ראה לעניין הפרטים המפורטים בסעיף 3(ב11א) לחוק אשראי הוגן.

²¹ בהתאם להגדרת המונח לפי סעיף 15א(1) לחוק אשראי הוגן.

²² בחישוב שנתי, לפי הידוע בעת הצגת מסמך זה.

מדינת ישראל

רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

טופס 92.3 – ריכוז פרטים עיקריים בהסכם ניכיון שטר (לרבות הסכם מסגרת לניכיון שטר)

לחשומת לבך, הפרטים המופיעים להלן מהווים תמצית בלבד. לקבלת מידע נוסף יש לעיין ביתר סעיפי ההסכם המצורף.

תאריך:		
הסכם ניכיון שטר	פירוט	לפירוט נוסף ראה סעיף מספר XX בהסכם ²³
פרטים כלליים		
שם בעל הרישיון + מספר מזהה		
מען בעל הרישיון + כתובת דוא"ל ומספר טלפון		
שם הלווה + מספר מזהה		
מען הלווה		
שם הערב או הערבים + מספר מזהה		
מען הערב או הערבים		
ריבית פיגורים		
שיעור ריבית הפיגורים ²⁴		
שיעור ריבית הפיגורים המרבי		
נתונים נוספים		
קיומה של זכות לפירעון מוקדם ותנאיה ²⁵		
הצדדים, על פי הדין ועל פי החוזה, שרשאי נותן שירותי האשראי לנקוט בשל אי-תשלום במועד, והתנאים לנקיטת צעדים אלה וכן התנאים להעמדת הלוואה לפירעון מיידי.		
זהות הגורם המפקח על פעילותו של בעל רישיון		

²³ פירוט נוסף ככל שמוסיף מידע על עיקרי הפרטים שנדרשים להופיע בעמודה הראשונה; למקרה שלא מוסיף מידע ניתן להשחיר את המשבצת.

²⁴ כמשמעו בחוק אשראי הוגן, בחישוב שנתי המביא בחשבון גם ריבית דריבית לפי הידוע במועד ההלוואה.

²⁵ במידה והם ידועים במועד חתימת ההסכם – ראה לעניין הפרטים המפורטים בסעיף 3(ב11א) לחוק אשראי הוגן.

מדינת ישראל
רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

טופס 92.4 – ריכוז פרטים עיקריים בהסכם ניכיון שטר (לרבות הסכם מסגרת לניכיון שטר)
לתשומת לבך, הפרטים המופיעים להלן מהווים תמצית בלבד לקבלת מידע נוסף יש לעיין ביתר סעיפי ההסכם המצורף.

פרטי הניכיון (מסמך משלים) ²⁶									
							שם בעל רישיון + מספר מזהה		
							מען בעל רישיון + כתובת דוא"ל ומספר טלפון		
							שם הלווה + מספר מזהה		
							מען הלווה		
שיעור העלות המרבית של האשראי	שיעור העלות הממשית של האשראי ²⁹	סכום שקיבל הלווה בפועל	כל סכום שינוכה מהשטר	סכום השטר	תאריך פירעון השטר	שם הערב או הערבים ²⁸ + מספר מזהה + מען	שם מסב ²⁷ השיק + מספר מזהה + מען	שם מושך השיק + מספר מזהה + מען	מספר שטר

²⁶ טרם ביצוע ניכיון השטר, על מנכה שטר למסור לידי הלווה מסמך משלים בהתאם להוראות סעיף 15ב(א)(2) לחוק אשראי הוגן וזאת ביחס לכל ניכיון שטר.

²⁷ ככל שקיים וידוע.

²⁸ ככל שקיימים.

²⁹ בהתאם להגדרה שבסעיף 1 לחוק אשראי הוגן.

נספח ע/60

העתק כתבה בגלובס בדבר רצונו
לקבל היתר שליטה בלאומי מיום

29.11.2020

עמ' 371

לרכישת מינוי

אורח

עמוד הבית > משפט

צפון הרצליה: דירות 5 חדרים מרווחות יימכרו
מ-3.999 מיליון ש"ח

Channel22 real estate

בנק ישראל

הערכות: חקירת שלמה אליהו תרחיק אותו מהיתר השליטה בלאומי

זה לא סוד שבבנק ישראל לא מאושרים לתת לאליהו את היתר השליטה בלאומי ■ עכשיו הגיעה פרשת הלבנת ההון ומשחקת לידין של בנק ישראל - על אף שכנראה מדובר בעבירה מינורית

עוד בנושא

הממשלה אינה מתנגדת להשהיית
הדחתה של היועמ"שית

עירן פאר צמרת פרנט יובל יועז רון שטיין

שוק הדיור

תכנון ובנייה

טורקיה

ערים של קונים, עו
מוכרים: איך השתו
הדירות בישראל?

253 קבלנים דירגו: הערים
שבהן הם הכי אוהבים
לעבוד

הפעלת הכור הראשון
מתעכבת, וברחוב הטורקי
רוצים נשק גרעיני

לרכישת מינוי

אורח

כוחותיו להגיע לשליטה בבנק

לאומי. "תוך 60 יום מאז שהמדינה תמכור את מניותיה אני אגבש גרעין שליטה ואציג אותו לאישור בנק ישראל", אמר אליהו לא פעם.

גם אין זה סוד שבבנק המרכזי לא מאושרים מכך. בירושלים לא אוהבים את שלמה אליהו, מאוד לא אוהבים. לא מתפעלים שם מאורחותיו, ובטח שלא מיחסיו העכורים עם שותפיו, הנגרים לעתים לערכאות. ככל שהדבר תלוי בבנק ישראל, שלמה אליהו לא יקבל היתר שליטה בבנק לאומי. אליהו, אגב, מעולם לא ביקש היתר.

- פרסומת -

גלובס

הוספה לנושאים שמעניינים אותי

+	בנק ישראל
+	בנק לאומי
+	הלבנת הון
+	חובת דיווח
+	משטרת ישראל

מוזכרים בכתבה

0.32% 6,257.00 לאומי ▲

שוק הדיור

תכנון ובנייה

ערים של קונים, עו מוכרים: איך השתו הדירות בישראל?

253 קבלנים דירגו: הערים שבהן הם הכי אוהבים לעבוד

טורקיה

אדם ללא סוכה אליהו הוא איש הכלכלה הנורא... עסקים ממשיכים להתפתח, למרות מחזיק כבר 44 שנה בבעלות על

לרכישת מינוי

אורח

כותרות העיתונים בעולם

"ישראל הורידה אותה לברכיים":
האנליסט שחושף את הנזק לאיראן

טורקיה

הפעלת הכור הראשון מתעכבת,
וברחוב הטורקי רוצים נשק גרעיני

תכנון ובנייה

253 קבלנים דירגו: הערים שבהן הם
הכי אוהבים לעבוד

בבעלות על בנק. אם הוא כשיר
לבנק אגוד, מדוע לא יהיה כשיר
לבנק לאומי?

עכשיו הגיעה פרשת הלבנת ההון.
אליהו עשה שטות ושיחק לידיו של
בנק ישראל. הדיווח הראשוני,
כדרכה של משטרת ישראל, היה
דרמטי מאוד: חדשות ערוץ 2,
המלצה של המשטרה להגיש כתב
אישום (ממתי בסמכות המשטרה
להמליץ על הגשת כתב אישום?)
וחשד לעבירות הלבנת הון במיליוני
שקלים. והרי הלבנת הון בעולם
הפיננסי היא עבירה חמורה ביותר.
איך אפשר בכלל לחשוב על לתת
שליטה בבנק לאדם שנחשד
בהלבנת הון?

כנראה מדובר בעבירה מינורית
יחסית - אי-דיווח למכס -
שמסתיימת בדרך-כלל בכופר, אבל
מה זה משנה? בבנק ישראל לא
יכלו לחשוב על מתנה לחג גדולה
מזו. כבר לא צריך לחפש תירוצים
מדוע לא לתת לאליהו היתר שליטה
בלאומי. בעלים של בנק צריך להיות
ללא רבב. האם מי ששילם כופר
יכול לעבור באקלים הנוכחי
בהצלחה את תהליך ה-PROPER
&FIT?

ועוד עניין. זו שעתם היפה של
חובבי הפעלת הכור הראשון.
שערויח ובהיתר הטורקי
הרמטכ"ל נשק גרעיני
בבעלותו של נציב

שוק הדיור

ערים של קונים, עו
מוכרים: איך השתו
הדירות בישראל?

תכנון ובנייה

253 קבלנים דירגו: הערים
שבהן הם הכי אוהבים
לעבוד

חוקן שיווקי

לרכישת מינוי

אורח

יובל גמליאל

חווית לקוח בזמן אמת בבנק הבינלאומי

מה נדרש בעיצוב משרדים לחברה גלובלית?

הוא מואשם בהטלת מינוי, בדיוקן
ערב ההכרעה על תפקיד המפכ"ל.
עכשיו זה הגיע למגזר העסקי. איש
עסקים שמבקש להתמודד על
השליטה בבנק הגדול במדינה
מואשם בהלבנת הון. אירוע מינורי
שקרה לפני כמעט שנה מודלף
לערוץ החדשות המרכזי בדיוקן ערב
מכירת מניות המדינה בבנק ומוצג
באופן דרמטי כעבירה חמורה
ביותר. אין ספק, אלה רק צירופי
מקרים.

מרחבי

by

מממן
לראשונה: קרקעות בסובב הדסה
(ירושלים) יימכרו בכחות מ-400 אלף
שח

השקעות נדל"ן בישראל Real Invest

מממן
דיר מוגן בית יוליאנה בהרצליה בהצעה
מיוחדת

מידע נוסף

בית יוליאנה

מממן
מחירי השקה בפרויקט המגורים המדובר
ביפו - המכירה המוקדמת החלה

מידע נוסף

התחדשות עירונית - יפו

אולי יעניין אותך

תוכן מממן ע"י טאבולה

שוק הדיור

תכנון ובנייה

253 קבלנים דירגו: הערים
ממומן. לשלב בין הנדסה, תכנון וטכנולוגיה:
שכרן הם הכי אהובים
אתגר הביצוע בעבודות הגמר
לעבוד

ערים של קונים, עו
מוכרים: איך השתו
הדירות בישראל?

טורקיה

הפעלת הכור הראשון
מתעכבת, וברחוב הטורקי
רוצים נשק גרעיני

לרכישת מינוי

אורח

גורם סוקניק בשיחה עם ד"ר דני פרידמן

החל מלידתו ב-1971 אל מפתחים
פיצויים גבוהים מהיעדר אינפורמציה

משפט

חשד לתרמית של עשרות מיליונים: כך הסתבך קצין שייטת שהפך ליזם

מידע נוסף

זכותי | המומחים לזכויות רפואיות

גלובלי ושוקי עולם

המבחן הגדול של וול סטריט מתחיל הלילה: אלפאבית וטסלה במוקד

Herpes Zoster

הפרקליטות: המשטרה לא ביצעה את כל השלמות החקירה

שלמה אליהו, בעל קבוצת הביטוח אליהו ובעל המניות הפרטי הגדול ביותר בבנק לאומי (10%), חשוד כי לא דיווח במכס על שיקים פרטיים שהחזיק, בסכום של מאות אלפי דולרים - עבירה הנחשבת לפי חוק איסור הלבנת הון עבירה טכנית.

עוד בנושא משפט

ה שלמה אינה מתנגדת ליושבהיית הדחתה של היועמ"שית

ה מות ומחלוקות על מ...נים: סכסוך ענק בצמרת משרדי עורכי הדין

ה :ע במשפט נתניהו נבחר לנשינה לפרקליט המדינה לאכיפה כלכלית

תוכן אשורמקסייעת 'אשרא' ליועמ"ש לפועל עסקאות ייצוא בתנאי תחרות

גורמים המקורבים לחקירת המשטרה בעניין מסרו היום (א') ל"גלובס": "לא מדובר בחקירה דרמטית, ועם זאת, בפרקליטות סבורים כי המשטרה לא ביצעה את מתעכבת, וברחוב הטורקי כל פעולות החקירה שהורתה רוצים נשק גרעיני עליהם, וכעת מתלבטים שם אם

שוק הדיור

תכנון ובנייה

ערים של קונים, עו מוכרים: איך השתו הדירות בישראל?

253 קבלנים דירגו: הערים שבהן הם הכי אוהבים לעבוד

לרכישת מינוי

אורח

צעדים במסלול חניכתי, כלומר
להסתפק בתשלום כופר, או
במסלול פלילי מלא.

השיקולים קשורים גם במעמדו
המרכזי של אליהו במשק ובהשלכות
שיהיו לצעדים פליליים נגדו בשוק
ההון, הבנקאות והביטוח.

ממשרד המשפטים נמסר כי "התיק
מצוי בטיפול פרקליטות מיסוי
וכלכלה וממתין לקבלת החלטה".

הידיעה על החקירה פורסמה אמש
(שבת) לראשונה בחדשות ערוץ 2.
בערוץ דווח כי אליהו נחקר לפני
מספר חודשים ביחידה הארצית
לחקירות הונאה בחשד לעבירות
על חוק איסור הלבנת הון, וכי
המשטרה ממליצה להעמידו לדין
על עבירות אלה. אליהו טען
בחקירה כי לא היה מודע לכך
שחובת הדיווח חלה גם על שיקים
ולא רק על כסף מזומן.

- פרסומת -

שוק הדיור

ערים של קונים, עו
מוכרים: איך השתו
הדירות בישראל?

תכנון ובנייה

253 קבלנים דירגו: הערים
שבהן הם הכי אוהבים
לעבוד

טורקיה

הפעלת הכור הראשון
מתעכבת, וברחוב הטורקי
רוצים נשק גרעיני

על-פי חשד המשטרה, הוציא אליהו מחשבוננו הפרטי שיקים לשימוש אישי, וכשחזר לארץ לא הצהיר עליהם במכס בהתאם לחוק. הוא הפקיד אותם בבנק כשיקים רגילים, והבנק, כמתחייב מהחוק, דיווח על כך לרשות לאיסור הלבנת הון. משם עבר המקרה לטיפול המשטרה. האחרונה סיימה את חקירתה כבר בינואר השנה.

רני רהב, דובר קבוצת אליהו, מסר בתגובה: "אליהו נחקר לפני כשנה על עבירה של הפרת חובת דיווח, על כך שיצא מישראל מספר פעמים כאשר ברשותו שיקים מחשבון הבנק הפרטי שלו בישראל, שסכומיהם עלו על המותר בחוק, וזאת בלי שדיווח עליהם בנתב"ג למכס. אליהו לא נחשד בעבירה של הלבנת הון. אליהו לא היה מודע לחובת הדיווח וחשב שהיא חלה על הוצאת מזומנים מישראל בסכומים גדולים ולא על הוצאת כספים בשיקים".

עוד מסר רהב כי "על העבירה שבה חשוד אליהו מוטל בדרך-כלל קנס ולא מוגש כתב אישום".

שוק הדיור

ערים של קונים, עו מוכרים: איך השתו הדירות בישראל?

תכנון ובנייה

253 קבלנים דירגו: הערים שבהן הם הכי אוהבים לעבוד

טורקיה

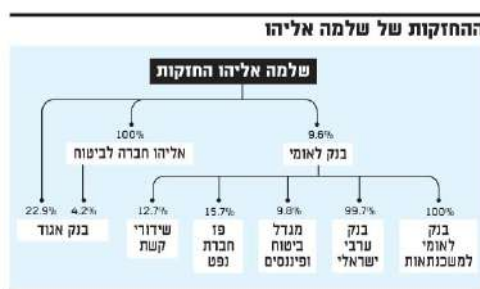
הפעלת הכור הראשון מתעכבת, וברחוב הטורקי רוצים נשק גרעיני

לרכישת מינוי

אורח

במסגרת השאלות גובסת על מידת מעורבותה בחקירה: "הרשות אינה מוסרת, ככלל, מידע על חקירות שהיא מנהלת, ואין בכך לאשר או להכחיש את האמור בשאלה".

האחראי על הרישוי והפיקוח על ענף הביטוח באוצר מסר כי לא הכיר את הנושא עד פרסומו אמש. באוצר מבררים כעת כיצד מתקדמת חקירת המשטרה ובוחנים אם תידרש מעורבות. לפי שעה, לא מגלים שם התרגשות נוכח הפרטים שפורסמו, ולהערכתם לא מדובר ב"רעידת אדמה" שתדרוש נקיטת צעדים משמעותיים.

ההחזקות של שלמה אליהו

"אין כמו אליהו בניהול סיכונים"

אליהו (74) נמנה זה שנים ארוכות עם חברי המועדון המצומצם של בכירי עולם הפיננסים בישראל. הוא מחזיק בין היתר בבעלות מלאה בחברת הביטוח אליהו; ב-27.1% ממניות **בנק אגוד** (22.9% החזקה ישירה ו-4.2% דרך החזקות) ועם **בנק אנד** (22.9% החזקה ישירה ו-4.2% דרך החזקות). הביטוח אליהו, השוויץ 365-רוצים נשק גרעיני מיליון שקל; וב-9.6% לערך ממניות

שוק הדיור

תכנון ובנייה

ערים של קונים, עו מוכרים: איך השתו הדירות בישראל?

253 קבלנים דירגו: הערים שבהן הם הכי אוהבים לעבוד

איך החיים החדשיני למטבח של אהרוני

אליהו, יו"ר ומייסד חברת הביטוח אליהו, עשה את הונו בתחום הביטוח. הוא החל את דרכו בתחתית וטיפס מעלה בכוחות עצמו. הוא עלה לארץ בגיל 13 מעיראק והשתכן במעברה. בגיל 15 החל לעבוד בחברת הביטוח מגדל כשליח. לאחר זמן מה התקדם לתפקיד טלפוניסט, וכעבור זמן פוטר מהחברה.

אז הפך אליהו לסוכן ביטוח, וכעבור כמה שנים - לפני כ-45 שנה - הקים את חברת הביטוח שלו, השומרת על רווחיות גבוהה ביחס לגודלה ומתרכזת בעסקי ביטוח מסורתיים, בעיקר בביטוח כללי. בין לבין הוא שימש גם כחבר כנסת מטעם תנועת ד"ש והרוויח גם מעסקאות נדל"ן, ובהן הקמת פרויקט גן העיר בתל-אביב.

זה מספר שנים שאליהו נמצא בעיצומו של מהלך משמעותי מבחינתו - בהיבט העסקי והאישי: הובלת גרעין השליטה בבנק לאומי. על הקשר בין ענפי הביטוח והבנקאות אמר בעבר: "בעולם הפעלת הכוח הראשון כולו, ביטוח ופיקוח הם השנייה. אין הבדל בין השניים של בנקים

שוק הדיור**תכנון ובנייה**

ערים של קונים, עו מוכרים: איך השתו הדירות בישראל?

253 קבלנים דירגו: הערים שבהן הם הכי אוהבים לעבוד

טורקיה
הבנקאות אמר בעבר: "בעולם הפעלת הכוח הראשון כולו, ביטוח ופיקוח הם השנייה. אין הבדל בין השניים של בנקים

לרכישת מינוי

אורח

אין כוונה של מנהל אל יחיד. ועבד לקן אונת זה
בתוצאות של אליהו מול תוצאות
חברות הביטוח הגדולות. ביטוח
ובנקאות זה מקצוע, ומי שמקצועי
יודע איך לפעול".

גלובס *le* הוספה לנושאים שמעניינים אותי

בנק ישראל +

בנק לאומי +

אולי יעניין אותך

לראשונה בלב ת"א: קרקע מוכשרת נמכר...

ממומן | Channel22 Tel Aviv

דירות עם ממ"ד בלב הצפון הישן בת"א: נכנסים היום,...

חדשות הנדל"ן בי... | ממומן מידע נוסף

עם ממד בלי מדד - פרויקט מגורים מבוקש בת"א בהטב...

שיכון ובינוי - ויצ... | ממומן מידע נוסף

קבוצת חג'ג' משיקה: דירות בקו ראשון לי...

ממומן | Channel22

שוק הדיור

ערים של קונים, עו מוכרים: איך השתו הדירות בישראל?

תכנון ובנייה

253 קבלנים דירגו: הערים שבהן הם הכי אוהבים לעבוד

טורקיה

שטחי מסחר באשדוד וטון מכרו מ-1.1 מיליארד שקל והעסקי רוצים ושק גרעיני

ממומן | Channel22 real estate